

รวมกฎหมายประจำปี
พุทธศักราช ๒๕๖๕

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

รวมกฎหมายประจำปี
พุทธศักราช ๒๕๖๕

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

หนังสือ “รวมกฎหมายประจำปี พุทธศักราช ๒๕๖๕”

คณะผู้จัดทำ	นางสาวนภภรณ์ ใจสัจจะ	เลขาธิการวุฒิสภา
	นายทศพร แยมวงษ์	รองเลขาธิการวุฒิสภา
	นายโสภณ ชาทบุษย์จารุ	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
	นางสาวเพลินตา ต้นรังสรรค์	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานพัฒนากฎหมาย
	นายวรชัย แสนสีระ	นิติกรชำนาญการ
	นายอภิวัฒน์ สุดสาว	นิติกรชำนาญการ
	นางสาวจุฬารัตน์ วงษ์น้อย	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
	นางสาวกัญญาพัชร กิรติพลวิชัย	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
	นางสาวเมธาวิ มะลิรัตน์	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
	นางสาวนิตยา นาคเกษม	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส

พิมพ์ครั้งที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๖

จำนวนหน้า ๖๕๖ หน้า

จำนวนพิมพ์ ๒๐ เล่ม

จัดทำโดย กลุ่มงานพัฒนากฎหมาย สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
เลขที่ ๑๑๑๑ ถนนสามเสน แขวงถนนนครไชยศรี
เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐
โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๓๐๓-๔
โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๘๔

พิมพ์ที่ กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
เลขที่ ๑๑๑๑ ถนนสามเสน แขวงถนนนครไชยศรี
เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐
โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๑๕, ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๖๖, ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๗๖

คำนำ

โดยที่ประเทศไทยมีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยในระบบรัฐสภา อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และมีรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดในการปกครองประเทศ พระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นประมุขทรงใช้อำนาจอธิปไตยนั้นทางรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และศาล สำหรับในส่วนองงานด้านนิติบัญญัติในรอบปี พุทธศักราช ๒๕๖๕ นั้น มีกฎหมายที่ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเพื่อบังคับใช้เป็นกฎหมายแล้ว จำนวนทั้งสิ้น ๒๙ ฉบับ โดยรัฐสภาได้พิจารณาให้ความเห็นชอบพระราชบัญญัติ จำนวน ๒๘ ฉบับ และอนุมัติพระราชกำหนด จำนวน ๑ ฉบับ

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา จึงได้พิจารณาเห็นสมควรดำเนินการประมวลและรวบรวมกฎหมายทุกฉบับที่รัฐสภาได้ให้ความเห็นชอบโดยได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา และมีผลใช้บังคับเป็นกฎหมายแล้วในรอบปี พุทธศักราช ๒๕๖๕ ที่ผ่านมา คือ “รวมกฎหมายประจำปี พุทธศักราช ๒๕๖๕” ขึ้น โดยแบ่งกฎหมายออกเป็น ๓ ส่วน เรียงตามลำดับหมวดอักษร ก ถึง ฮ ดังนี้

ส่วนที่ ๑ พระราชบัญญัติที่ตราขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อดำเนินการตามหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

ส่วนที่ ๒ พระราชบัญญัติที่ตราขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ตามหมวด ๗ รัฐสภา ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

ส่วนที่ ๓ พระราชกำหนดที่รัฐสภาอนุมัติในปี พ.ศ. ๒๕๖๕

ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์สำหรับเป็นข้อมูลสนับสนุนงานด้านนิติบัญญัติของรัฐสภา และในการศึกษาค้นคว้า นอกจากนี้ ยังได้จัดทำตารางแสดงการประกาศใช้กฎหมายแต่ละฉบับอันจะเป็นประโยชน์ในการสืบค้นข้อมูลได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือ “รวมกฎหมายประจำปี พุทธศักราช ๒๕๖๕” นี้จักเป็นประโยชน์ต่อสมาชิกวุฒิสภา คณะกรรมาธิการ และผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับวงงานด้านนิติบัญญัติ ตลอดจนประชาชนผู้สนใจทั่วไปตามเจตนารมณ์ของการจัดพิมพ์

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ ๑ พระราชบัญญัติที่ตราขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อดำเนินการตามหมวด ๑๖	
การปฏิรูปประเทศของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐	
๑. พระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕	๑
ตารางแสดงการประกาศใช้พระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์	
พ.ศ. ๒๕๖๕	๑๐
๒. พระราชบัญญัติกำหนดระยะเวลาดำเนินงานในกระบวนการยุติธรรม	
พ.ศ. ๒๕๖๕	๑๑
ตารางแสดงการประกาศใช้พระราชบัญญัติกำหนดระยะเวลาดำเนินงาน	
ในกระบวนการยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๖๕	๑๖
๓. พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕	๑๗
ตารางแสดงการประกาศใช้พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ	
พ.ศ. ๒๕๖๕	๙๙
๔. พระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕	๑๐๑
ตารางแสดงการประกาศใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย	
พ.ศ. ๒๕๖๕	๑๒๔
ส่วนที่ ๒ พระราชบัญญัติที่ตราขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ตามหมวด ๗ รัฐสภา	
ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐	
๑. พระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๕	๑๒๕
ตารางแสดงการประกาศใช้พระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น	
พ.ศ. ๒๕๖๕	๑๓๒
๒. พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต (ฉบับที่ ๖)	
พ.ศ. ๒๕๖๕	๑๓๓
ตารางแสดงการประกาศใช้พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต	
พ.ศ. ๒๕๖๕	๑๔๑

๓.	พระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๕	๑๔๓
	ตารางแสดงการประกาศใช้พระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับ ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ พ.ศ. ๒๕๖๕	๑๔๓
๔.	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๖๐ เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๓ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐ พ.ศ. ๒๕๖๕	๑๔๙
	ตารางแสดงการประกาศใช้พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมคำสั่ง หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๖๐ เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๓ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐ พ.ศ. ๒๕๖๕	๑๕๔
๕.	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒๓) พ.ศ. ๒๕๖๕	๑๕๕
	ตารางแสดงการประกาศใช้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	๑๖๔
๖.	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒๙) พ.ศ. ๒๕๖๕	๑๖๗
	ตารางแสดงการประกาศใช้ประมวลกฎหมายอาญา	๑๗๑
๗.	พระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๕	๑๗๕
	ตารางแสดงการประกาศใช้พระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๓๐	๑๘๑
๘.	พระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๕	๑๘๓
	ตารางแสดงการประกาศใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๖	๑๘๙
๙.	พระราชบัญญัติเครื่องสำอาง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๕	๑๙๑
	ตารางแสดงการประกาศใช้พระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ. ๒๕๕๘	๑๙๗

๑๐. พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖	๑๙๙
ตารางแสดงการประกาศใช้พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ	
พ.ศ. ๒๕๖๖	๔๖๔
๑๑. พระราชบัญญัติจรรยาบรรณ (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๖๕	๔๖๕
ตารางแสดงการประกาศใช้พระราชบัญญัติจรรยาบรรณ พ.ศ. ๒๕๖๕	๔๘๓
๑๒. พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ	
และวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ	
(ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๕	๔๘๕
ตารางแสดงการประกาศใช้พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญา	
และการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญา	
และการค้าระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๕	๔๘๘
๑๓. พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน (ฉบับที่ ๔)	
พ.ศ. ๒๕๖๕	๔๘๙
ตารางแสดงการประกาศใช้พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงาน	
และวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ. ๒๕๖๕	๔๙๒
๑๔. พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๕	๔๙๓
ตารางแสดงการประกาศใช้พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด	
พ.ศ. ๒๕๖๕	๔๙๘
๑๕. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมาน	
และการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. ๒๕๖๕	๔๙๙
ตารางแสดงการประกาศใช้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม	
การทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. ๒๕๖๕	๕๑๔
๑๖. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๖)	
พ.ศ. ๒๕๖๕	๕๑๕
ตารางแสดงการประกาศใช้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม	
การฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๖๕	๕๒๐

๑๗. พระราชบัญญัติพีชกระท่อม พ.ศ. ๒๕๖๕	๕๒๑
ตารางแสดงการประกาศใช้พระราชบัญญัติพีชกระท่อม พ.ศ. ๒๕๖๕	๕๓๖
๑๘. พระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศ หรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ๒๕๖๕	๕๓๗
ตารางแสดงการประกาศใช้พระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ ในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ๒๕๖๕	๕๕๓
๑๙. พระราชบัญญัติยกเลิกกฎหมายบางฉบับที่หมดความจำเป็นหรือซ้ำซ้อน กับกฎหมายอื่น พ.ศ. ๒๕๖๕	๕๕๕
ตารางแสดงการประกาศใช้พระราชบัญญัติยกเลิกกฎหมายบางฉบับ ที่หมดความจำเป็นหรือซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น พ.ศ. ๒๕๖๕	๕๕๘
๒๐. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๖๕	๕๕๙
ตารางแสดงการประกาศใช้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๕๓	๕๖๒
๒๑. พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๕	๕๖๓
ตารางแสดงการประกาศใช้พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗	๕๗๔
๒๒. พระราชบัญญัติวิชาชีพการสัตวบาล พ.ศ. ๒๕๖๕	๕๗๕
ตารางแสดงการประกาศใช้พระราชบัญญัติวิชาชีพการสัตวบาล พ.ศ. ๒๕๖๕	๕๙๖
๒๓. พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชน และครอบครัว (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๕	๕๙๗
ตารางแสดงการประกาศใช้พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัว และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓	๖๐๐
๒๔. พระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๕	๖๐๑
ตารางแสดงการประกาศใช้พระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. ๒๕๒๗	๖๑๒

ส่วนที่ ๓ พระราชกำหนดที่รัฐสภาพอนุมัติในปี พ.ศ. ๒๕๖๕

๑. พระราชกำหนดผ่อนผันให้กระทรวงการคลังค้ำประกันการชำระหนี้
ของสำนักงานกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๖๕ ..... ๖๑๓
ตารางแสดงการประกาศใช้พระราชกำหนดผ่อนผันให้กระทรวงการคลัง
ค้ำประกันการชำระหนี้ของสำนักงานกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๖๕ ..... ๖๑๖

ส่วนที่ ๑
พระราชบัญญัติที่ตราขึ้น
ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อดำเนินการ
ตามหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ
ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช ๒๕๖๐

พระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการ
ทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕

พระราชบัญญัติ

การปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์

พ.ศ. ๒๕๖๕

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ

พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

เป็นปีที่ ๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอม
ของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์
พ.ศ. ๒๕๖๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป เว้นแต่มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๕ วรรคสอง มาตรา ๑๙ และมาตรา ๒๒
ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ เมื่อพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับแล้ว การปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์
ให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ โดยไม่ต้องปฏิบัติตามหมวด ๔ จุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ

แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๔ เว้นแต่คณะรัฐมนตรีจะมีมติกำหนดเป็นอย่างอื่น

มาตรา ๔ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับแก่หน่วยงานของรัฐทุกหน่วย ที่มีใช้หน่วยงานของรัฐในฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ องค์การอัยการ และหน่วยงานอื่นของรัฐที่กำหนดในกฎกระทรวง

เมื่อจะใช้พระราชบัญญัตินี้ทั้งหมดหรือบางส่วนแก่หน่วยงานของรัฐในฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ หรือองค์การอัยการ ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา ในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวจะกำหนดให้ใช้แก่องค์กรดังกล่าวทั้งองค์กรหรือบางหน่วยงาน หรืองานบางประเภทก็ได้

มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และหน่วยงานอื่นของรัฐทุกหน่วย แต่ไม่รวมถึงรัฐวิสาหกิจที่เป็นบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด

“ขออนุญาต” หมายความว่า รวมถึง ขอรับใบอนุญาต ขออนุมัติ ขอดทะเบียน ขื่นทะเบียน ขอแจ้ง ขอจดทะเบียน ขออาชญาบัตร ขอการรับรอง ขอความเห็นชอบ ขอความเห็น ขอให้พิจารณา ขออุทธรณ์ ร้องทุกข์ หรือร้องเรียน ขอให้ดำเนินการ ขอรับเงิน ขอรับสวัสดิการ และขอรับบริการอื่นใดจากหน่วยงานของรัฐ

“อนุญาต” หมายความว่า รวมถึง ออกใบอนุญาต อนุมัติ จดทะเบียน ขื่นทะเบียน รับแจ้ง รับจดทะเบียน ออกอาชญาบัตร รับรอง เห็นชอบ ให้ความเห็น แจ้งผลการพิจารณา แจ้งผลการดำเนินการ จ่ายเงิน ให้ได้รับสวัสดิการ และให้บริการอื่นใดแก่ประชาชนหรือหน่วยงานของรัฐ

มาตรา ๖ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ให้มีประสิทธิภาพ ให้คณะรัฐมนตรีกำหนดวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งรวมถึงมาตรฐานข้อมูลด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร ที่หน่วยงานของรัฐจะต้องใช้และปฏิบัติให้สอดคล้องกัน เชื่อมโยงถึงกันได้ มีความมั่นคงปลอดภัย และประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก

มาตรา ๗ บรรดาการใด ๆ ที่กฎหมายกำหนดให้ต้องขออนุญาตต่อผู้อนุญาต ผู้อนุญาตจะเลือกยื่นคำขออนุญาตดังกล่าวรวมถึงนำเสนอเอกสารหลักฐานหรือสำเนาเอกสารหลักฐานประกอบคำขออนุญาตต่อผู้อนุญาตโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ และให้ถือว่าการยื่นคำขออนุญาตนั้นเป็นการชอบด้วยกฎหมายนั้น ๆ แล้ว และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องจะปฏิเสธไม่รับการขออนุญาตนั้นเพียงเพราะเหตุที่ผู้อนุญาตได้ยื่นโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์มิได้

สำเนาเอกสารหลักฐานที่ส่งโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตามวรรคหนึ่ง ผู้ส่งไม่ต้องลงนามรับรอง ในกรณีที่กฎหมายตามวรรคหนึ่งหรือกฎที่ออกตามกฎหมายดังกล่าวกำหนดให้การยื่นคำขออนุญาตต้องทำตามแบบ วิธีการ หรือเงื่อนไขที่กำหนด การที่ผู้อนุญาตได้ยื่นคำขออนุญาตโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์โดยมีข้อความตรงตามแบบนั้น ๆ แล้ว ให้ถือว่าผู้อนุญาตได้ยื่นคำขออนุญาตตามแบบ วิธีการ หรือเงื่อนไขตามที่กำหนดนั้นแล้ว และในกรณีที่กฎหมายหรือกฎดังกล่าวกำหนดให้ผู้อนุญาตต้องยื่นหรือส่งเอกสารมากกว่าหนึ่งชุด การส่งโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวให้ถือว่าผู้อนุญาตได้ยื่นหรือส่งครบจำนวนแล้ว

ความในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับแก่การจัดส่งหนังสือ รายงาน เอกสาร หรือข้อมูล และการจ่ายเงินค่าคำขออนุญาต ค่าธรรมเนียม ภาษีอากร ค่าปรับ หรือเงินอื่นใดให้แก่ทางราชการหรือหน่วยงานของรัฐด้วยโดยอนุโลม

ความในมาตรานี้ไม่ใช่บังคับแก่การจดทะเบียนที่ผู้จดทะเบียนต้องดำเนินการเองเฉพาะตัว ไม่ว่าจะเป็นการสมรส การหย่า การรับบุตรบุญธรรม การขอมีบัตรประจำตัวประชาชน หนังสือเดินทาง หรือการอื่นใดที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ เว้นแต่กฎหมายในเรื่องนั้นจะกำหนดให้ดำเนินการโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ ก็ให้ดำเนินการไปตามกฎหมายนั้น

มาตรา ๘ ในการดำเนินการตามมาตรา ๗ ผู้อนุญาตจะกำหนดวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้ผู้อนุญาตปฏิบัติเพิ่มเติมด้วยก็ได้ แต่ต้องเป็นไปเพื่ออำนวยความสะดวกหรือป้องกันความเสี่ยงแก่ผู้อนุญาต หรือเพื่อการยืนยันตัวตน โดยประชาชนสามารถเข้าถึงและใช้ได้โดยสะดวกและทั่วไป และไม่เป็นการเพิ่มภาระหรือเพิ่มค่าใช้จ่ายแก่ผู้อนุญาตเกินจำเป็น

การยืนยันตัวตนตามวรรคหนึ่ง จะกำหนดให้ดำเนินการด้วยวิธีอื่นนอกจากการแสดงบัตรประจำตัวประชาชนหรือหนังสือเดินทางก็ได้ ถ้าวิธีอื่นดังกล่าวนั้นจะเป็นการสะดวกแก่ประชาชนยิ่งขึ้น

มาตรา ๙ ในกรณีที่ผู้อนุญาตประสงค์จะตรวจสอบความถูกต้องแท้จริงของบัตรประจำตัวประชาชนที่ผู้ขออนุญาตยื่นหรือแสดงต่อผู้อนุญาต ให้เป็นหน้าที่ของผู้อนุญาตที่จะติดต่อกับสำนักทะเบียนกลางตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรเพื่อดำเนินการตรวจสอบ และให้เป็นหน้าที่ของนายทะเบียนประจำสำนักทะเบียนกลางที่จะตรวจสอบและแจ้งผล ทั้งนี้ ให้กระทำโดยพลันโดยผ่านทางวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ การดำเนินการดังกล่าวมิให้ถือว่าเป็นการเปิดเผยข้อความหรือตัวเลขตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔

มาตรา ๑๐ บรรดาคำขออนุญาตหรือการติดต่อใด ๆ ที่ประชาชนส่งหรือมีถึงหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องทางช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ที่หน่วยงานของรัฐประกาศกำหนดให้ถือว่าหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นได้รับตามวันและเวลาที่คำขออนุญาตหรือการติดต่อนั้นได้เข้าสู่ระบบอิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้น เว้นแต่วันและเวลานั้นเป็นวันหรือเวลานอกทำการของหน่วยงานของรัฐ ให้ถือว่าหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐได้รับในวันและเวลาทำการถัดไป

ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ได้รับเรื่องตามวรรคหนึ่งไม่มีหน้าที่หรืออำนาจที่จะดำเนินการได้ ให้ส่งเรื่องต่อไปยังเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีหน้าที่โดยตรง แต่ถ้าเป็นกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีหน้าที่โดยตรงอยู่ต่างหน่วยงานกัน จะแจ้งให้ผู้ขออนุญาตหรือผู้ติดต่อให้ติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีหน้าที่โดยตรงก็ได้ แต่ต้องแจ้งให้ผู้ขออนุญาตหรือผู้ติดต่อทราบว่าหน่วยงานใดเป็นผู้รับผิดชอบโดยตรงในเรื่องนั้น

มาตรา ๑๑ ในกรณีที่ผู้ขออนุญาตได้ยื่นคำขออนุญาตหรือติดต่อกับผู้อนุญาตหรือหน่วยงานของรัฐโดยใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์แล้ว การติดต่อหรือออกเอกสารหลักฐานใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้ขออนุญาต ให้ทำโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ เว้นแต่ผู้นั้นจะได้ระบุไว้เป็นประการอื่นในการยื่นคำขออนุญาตหรือในการติดต่อ

มาตรา ๑๒ ภายใต้บังคับมาตรา ๗ ในการดำเนินการพิจารณาอนุญาต หากมีความจำเป็นที่ผู้อนุญาตหรือหน่วยงานของรัฐต้องมีสำเนาเอกสารหลักฐานที่หน่วยงานของรัฐใด ๆ เป็นผู้ออกให้แก่ผู้ขออนุญาต เมื่อผู้ขออนุญาตได้นำเอกสารหลักฐานต้นฉบับมาแสดงแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐนั้นมีหน้าที่จัดทำสำเนาและรับรองความถูกต้องของสำเนานั้นเองโดยไม่เรียกเก็บค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายใด ๆ และจะอาศัยเหตุที่ต้องจัดทำสำเนามาเป็นข้ออ้างในความล่าช้ามิได้

มาตรา ๑๓ ในกรณีที่กฎหมายกำหนดให้ผู้รับอนุญาตต้องแสดงใบอนุญาตไว้ในที่เปิดเผย ให้เป็นสิทธิของผู้รับอนุญาตและหน้าที่ของผู้อนุญาตที่จะดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้รับอนุญาตจะแสดงใบอนุญาตนั้นโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตามวิธีการที่ผู้อนุญาต ประกาศกำหนดก็ได้ และให้ถือว่าการแสดงเช่นนั้นเป็นการชอบด้วยกฎหมายแล้ว ประกาศดังกล่าว เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและเผยแพร่โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์แล้วให้ใช้บังคับได้

(๒) ผู้อนุญาตต้องเปิดเผยการอนุญาตที่ได้ดำเนินการไปแล้วให้ประชาชนสามารถตรวจสอบ ผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ได้โดยสะดวกโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย การเปิดเผยดังกล่าวอย่างน้อยต้องมี รายการที่ปรากฏอยู่ในใบอนุญาต และต้องดำเนินการแก้ไขปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันตลอดเวลา

เพื่อประโยชน์ในการลดภาระของผู้รับอนุญาต วิธีการที่ผู้อนุญาตประกาศกำหนดตาม (๑) จะออกกฎกระทรวงกำหนดให้ต้องทำเป็นรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งก็ได้

มาตรา ๑๔ ในกรณีที่กฎหมายบัญญัติให้เจ้าพนักงานหรือพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจ ตรวจสอบใบอนุญาตหรือเอกสารหลักฐานอื่นใดที่หน่วยงานของรัฐออกให้ ผู้มีหน้าที่ต้องแสดงจะแสดง ใบอนุญาตหรือเอกสารหลักฐานนั้นเป็นภาพทางอิเล็กทรอนิกส์หรือโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์อื่นก็ได้ โดยให้ถือว่าการแสดงเช่นนั้นเป็นการชอบด้วยกฎหมายแล้ว ทั้งนี้ เว้นแต่เป็นบัตร ใบอนุญาตหรือ เอกสารสำคัญที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๕ ในการติดต่อหรือส่งเรื่องถึงกันในระหว่างหน่วยงานของรัฐด้วยกัน ระหว่าง เจ้าหน้าที่ของรัฐกับหน่วยงานของรัฐ หรือระหว่างประชาชนกับหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในส่วนที่เกี่ยวกับหน้าที่หรืออำนาจของเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้น ถ้าได้กระทำโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์แล้ว ให้ถือว่าเป็นการชอบด้วยกฎหมายและใช้เป็นหลักฐานได้ตามกฎหมาย หากหน่วยงานของรัฐ หน่วยงานใดไม่สามารถรองรับวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ จะตราพระราชกฤษฎีกายกเว้นให้เป็นกรณี ๆ ไปก็ได้ โดยต้องระบุเหตุผล ความจำเป็น และระยะเวลาที่จะยกเว้นให้

ให้เป็นหน้าที่ของกรมบัญชีกลาง และหน่วยงานของรัฐอื่นที่มีอำนาจหน้าที่อนุมัติ หรือ ตรวจสอบความถูกต้องของการเบิกจ่ายเงิน การใช้จ่ายเงิน หรือความถูกต้องในการปฏิบัติงาน ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่จะต้องดำเนินการแก้ไขกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติใด ๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการตามวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

ในระหว่างที่ยังมิได้แก้ไขกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติตามวรรคสอง ผู้ใดจะปฏิเสธความมีอยู่หรือความถูกต้องของเอกสารหลักฐานตามวรรคหนึ่งเพียงเพราะเหตุที่เอกสารหลักฐานนั้นทำโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์มิได้

มาตรา ๑๖ ในกรณีที่มีกฎหมาย กฎ มติ หรือคำสั่งกำหนดให้การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องทำเป็นลายลักษณ์อักษร เป็นหนังสือ หรือเป็นเอกสาร ถ้าเจ้าหน้าที่ของรัฐได้จัดทำโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตามระบบที่หัวหน้าหน่วยงานของรัฐกำหนดแล้ว ให้ถือว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ดำเนินการโดยชอบด้วยกฎหมาย กฎ มติ หรือคำสั่งนั้นแล้ว

ระบบที่หัวหน้าหน่วยงานของรัฐกำหนดตามวรรคหนึ่งต้องสอดคล้องกับวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนดตามมาตรา ๖

มาตรา ๑๗ บรรดาข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานของรัฐต้องจัดเก็บตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ หรือเอกสารอื่นใดที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐและต้องจัดเก็บตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติของคณะรัฐมนตรี ถ้าข้อมูลข่าวสารหรือเอกสารนั้นมีได้อยู่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ คณะรัฐมนตรีจะมีมติให้หน่วยงานของรัฐจัดเก็บในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ แทนการจัดเก็บเป็นเอกสาร และส่งมอบเอกสารต้นฉบับให้กรมศิลปากรเพื่อดำเนินการต่อไปตามกฎหมายว่าด้วยจดหมายเหตุแห่งชาติได้

วิธีการจัดเก็บและรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นไปตามมาตรฐานที่คณะรัฐมนตรีกำหนดตามมาตรา ๖

มาตรา ๑๘ การจัดทำและเผยแพร่ราชกิจจานุเบกษาให้กระทำโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ แทนการจัดพิมพ์เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก รวดเร็ว และสามารถจัดทำสำเนาได้โดยตนเอง และในกรณีที่ประชาชนประสงค์จะได้สำเนาเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ให้เป็นหน้าที่ของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีที่จะต้องจัดให้โดยเร็ว โดยจะคิดค่าใช้จ่ายตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีประกาศกำหนดก็ได้

มาตรา ๑๙ ให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ และสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) ร่วมกันจัดทำวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตามมาตรา ๖ เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดให้

หน่วยงานของรัฐใช้และปฏิบัติ โดยจะจัดแบ่งวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์เป็นระยะเริ่มต้นและระยะต่อ ๆ ไป ก็ได้ แต่ระยะแรกสำหรับการเริ่มต้นดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ จะต้องจัดทำให้แล้วเสร็จ เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาได้ภายในสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ข้อเสนอตามวรรคหนึ่ง ต้องคำนึงถึงการเชื่อมโยงถึงกันโดยสามารถใช้อุปกรณ์และข้อมูลที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้และประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก

ในระหว่างที่คณะรัฐมนตรียังมิได้มีมติกำหนดวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตามวรรคหนึ่ง ให้หน่วยงานของรัฐปฏิบัติตามมาตรฐานอื่นใดที่มีการใช้งานกันอย่างแพร่หลายไปพลางก่อนได้

มาตรา ๒๐ ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐประกาศกำหนดช่องทางอิเล็กทรอนิกส์สำหรับประชาชนติดต่อราชการตามมาตรา ๑๐ รวมทั้งกำหนดระบบสำหรับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตามมาตรา ๑๖ ให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติกำหนดตามมาตรา ๖

ในระหว่างที่หัวหน้าหน่วยงานของรัฐยังมิได้ประกาศกำหนดช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๑๐ หรือกำหนดระบบสำหรับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตามมาตรา ๑๖ ให้ถือว่าการส่งคำขออนุญาตหรือติดต่อหรือการปฏิบัติหน้าที่โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ใด ๆ ที่หน่วยงานของรัฐใช้อยู่ นั้น เป็นการส่งหรือติดต่อที่ชอบตามมาตรา ๑๐ หรือเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ชอบตามมาตรา ๑๖ แล้วแต่กรณีแล้ว

มาตรา ๒๑ ให้หน่วยงานของรัฐเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการอนุญาตผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ และออกประกาศกำหนดวิธีการแสดงใบอนุญาตโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตามมาตรา ๑๓ ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

ในระหว่างที่หน่วยงานของรัฐยังมิได้ดำเนินการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการอนุญาตผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ ให้มีหน้าที่จัดส่งข้อมูลการอนุญาตให้แก่ประชาชนที่ขอข้อมูลภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอโดยไม่เรียกเก็บค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่าย

ในระหว่างที่ยังไม่มีการออกประกาศตามวรรคหนึ่ง ผู้รับอนุญาตจะแสดงใบอนุญาตโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์อย่างใดก็ได้ และให้ถือว่าการแสดงเช่นนั้นเป็นการชอบด้วยกฎหมายแล้ว

มาตรา ๒๒ ให้คณะรัฐมนตรีกำหนดหน่วยงานของรัฐหน่วยงานหนึ่งให้ทำหน้าที่ในการติดตาม เร่งรัด ให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการตามมาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง และรายงานให้คณะรัฐมนตรีทราบทุกหกสิบวันว่าหน่วยงานของรัฐโดยังมิได้ดำเนินการตามมาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง พร้อมทั้งประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

ให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐตามวรรคหนึ่งที่จะแจ้งให้หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยทราบถึงหน้าที่ที่หน่วยงานของรัฐจะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ และระยะเวลาที่จะต้องดำเนินการ โดยให้แจ้งเดือนทุกสัปดาห์

มาตรา ๒๓ เพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการทำความเข้าใจ เนื้อหาสาระและปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างถูกต้อง ให้เป็นหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาที่จะจัดให้มีและปรับปรุงฐานข้อมูลทางกฎหมายและระบบการสืบค้นกฎหมายโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว และง่ายต่อการเข้าถึงของประชาชนโดยเร็ว

มาตรา ๒๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ มาตรา ๒๕๘ ข. ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน (๑) บัญญัติให้มีการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการบริหารราชการแผ่นดินและการจัดทำบริการสาธารณะ เพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการแผ่นดิน และเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน แต่บทบัญญัติของกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันส่วนใหญ่ยังไม่เอื้อต่อการนำวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการอนุญาต การให้บริการ หรือการให้สวัสดิการแก่ประชาชน ส่งผลให้ประชาชนมีภาระและต้นทุนในการติดต่อกับภาครัฐ ที่สูงเกินสมควร เป็นอุปสรรคต่อการเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และไม่สอดคล้องกับ เทคโนโลยีที่พัฒนาไปอย่างรวดเร็ว สมควรมีกฎหมายกลางว่าด้วยการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อส่งเสริมให้การทำงานและการให้บริการของภาครัฐสามารถใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์เป็นหลักได้ และ โดยที่การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติราชการนั้นเป็นการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับปรับปรุง) กิจกรรมปฏิรูปที่ ๑ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารงานและการบริการภาครัฐไปสู่ระบบดิจิทัล จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ตารางแสดงการประกาศใช้
พระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
๑	พระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕	เล่ม ๑๓๙ ตอนที่ ๖๓ ก หน้า ๑ ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๕

หมายเหตุ ท่านสามารถสืบค้นกฎหมายดังกล่าวได้ทางระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา <http://www.krisdika.go.th> และ
ส่วนงานราชกิจจานุเบกษา <http://www.ratchakitcha.soc.go.th>

พระราชบัญญัติกำหนดระยะเวลาดำเนินงาน
ในกระบวนการยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๖๕

พระราชบัญญัติ

กำหนดระยะเวลาดำเนินงานในกระบวนการยุติธรรม

พ.ศ. ๒๕๖๕

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ

พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

เป็นปีที่ ๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยกำหนดระยะเวลาดำเนินงานในกระบวนการยุติธรรม
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอม
ของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติกำหนดระยะเวลาดำเนินงาน
ในกระบวนการยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๖๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม” หมายความว่า หน่วยงานหรือองค์กรซึ่งมีหน้าที่
และอำนาจตามกฎหมายที่เกี่ยวกับการดำเนินงานในกระบวนการยุติธรรมตามพระราชบัญญัตินี้

“การดำเนินงานในกระบวนการยุติธรรม” หมายความว่า การดำเนินงานทางแพ่ง ทางอาญา และทางปกครอง รวมทั้งการดำเนินงานในกระบวนการยุติธรรมของศาลรัฐธรรมนูญ

“ศาล” หมายความว่า ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลทหาร และศาลรัฐธรรมนูญ

“ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง” หมายความว่า คู่ความ คู่กรณี ผู้ต้องหา และผู้เสียหาย ทั้งนี้ ให้ความหมายรวมถึงผู้มีสิทธิกระทำการแทนบุคคลนั้น ๆ ตามกฎหมายหรือในฐานะทนายความ

มาตรา ๔ พระราชบัญญัตินี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม กำหนดระยะเวลาดำเนินงานในกระบวนการยุติธรรมทุกขั้นตอนให้ชัดเจน เพื่อให้ประชาชนได้รับความยุติธรรมโดยไม่ล่าช้า และให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบได้ว่าหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม จะพิจารณาเรื่องที่อยู่ระหว่างการดำเนินงานเสร็จสิ้นเมื่อใด รวมทั้งตรวจสอบความคืบหน้าได้โดยผ่านช่องทางที่หลากหลาย แต่ทั้งนี้จะกำหนดระยะเวลาดังกล่าวเพื่อให้เกิดผลกระทบต่อความเป็นอิสระ ในการอำนวยความสะดวกยุติธรรมหรือการดำเนินงานโดยสุจริตของบุคคลใดไม่ได้ไม่ว่าทางใด

มาตรา ๕ ให้หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมดังต่อไปนี้มีหน้าที่ดำเนินการ ตามพระราชบัญญัตินี้

- (๑) กระทรวงกลาโหม
- (๒) กระทรวงมหาดไทย
- (๓) กระทรวงยุติธรรม
- (๔) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
- (๕) สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
- (๖) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ
- (๗) คณะกรรมการการเลือกตั้ง
- (๘) คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
- (๙) ศาล
- (๑๐) องค์การอัยการ
- (๑๑) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๖ ให้หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมตามมาตรา ๕ กำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จในการพิจารณาเรื่องในชั้นตอนต่าง ๆ ของการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของตนตามแต่ลักษณะ สภาพ หรือประเภทคดี รวมทั้งปริมาณงานที่อยู่ในความรับผิดชอบ เว้นแต่มีกฎหมายกำหนดระยะเวลาไว้เป็นอย่างอื่น

กำหนดระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้ประกาศและเผยแพร่ในรูปแบบที่ประชาชนสามารถเข้าถึงและเข้าใจได้โดยง่าย

มาตรา ๗ ให้ผู้รับผิดชอบดำเนินงานที่อยู่ในความรับผิดชอบของตนให้แล้วเสร็จภายในกำหนดระยะเวลาตามมาตรา ๖ หากไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ให้บันทึกเหตุแห่งความล่าช้าให้ปรากฏ ตลอดจนกำหนดระยะเวลาที่คาดว่าจะแล้วเสร็จโดยเร็วที่สุด พร้อมทั้งรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบทุกครั้งเพื่อพิจารณาสั่งการ แล้วให้หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมแจ้งให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบถึงเหตุแห่งความล่าช้า ตลอดจนกำหนดระยะเวลาที่คาดว่าจะแล้วเสร็จโดยเร็วที่สุด ทั้งนี้ การรายงานและการแจ้งให้เป็นไปตามวิธีการที่หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมกำหนด ซึ่งต้องมีหลักฐานที่สามารถตรวจสอบได้

ในกรณีที่ไม่วางงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบ หรือในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาเห็นว่าความล่าช้านั้นเกินสมควรแก่เหตุหรือไม่มีเหตุอันสมควร หรือไม่แจ้งให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาดำเนินการทางวินัยต่อไป

มาตรา ๘ ให้หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมตามมาตรา ๕ จัดให้มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรือวิธีการอื่นใดที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถเข้าถึงข้อมูลได้โดยสะดวกและรวดเร็ว เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถทราบหรือตรวจสอบความคืบหน้าของการดำเนินงานในกระบวนการยุติธรรมได้

ในคดีใดที่กระทบต่อประโยชน์สาธารณะ ให้หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมจัดให้มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรือวิธีการอื่นใด เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมนั้นกำหนด

มาตรา ๙ ให้หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมตามมาตรา ๕ จัดให้มีผู้รับผิดชอบเป็นการเฉพาะเพื่อรับเรื่องในกรณีที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับความเดือดร้อนอันเนื่องมาจากความล่าช้า

และให้ตรวจสอบความคืบหน้าของการดำเนินงาน แล้วแจ้งผลการตรวจสอบไปยังผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่อง พร้อมทั้งรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบทุกครั้ง

มาตรา ๑๐ ให้หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมตามมาตรา ๕ เก็บรวบรวมข้อมูลสถิติ ระยะเวลาของการดำเนินงานในกระบวนการยุติธรรมในแต่ละขั้นตอน วัดผลการดำเนินงานเทียบกับ ขั้นตอนและกำหนดระยะเวลาดำเนินงานตามมาตรา ๖ พร้อมทั้งเผยแพร่ข้อมูลดังกล่าวให้ประชาชน ทราบทุกปี

มาตรา ๑๑ ให้หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมตามมาตรา ๕ ตรวจสอบขั้นตอน และระยะเวลาการดำเนินงานในกระบวนการยุติธรรม รวมทั้งกำหนดระยะเวลาตามมาตรา ๖ ว่าเป็นขั้นตอนและระยะเวลาที่เหมาะสมหรือไม่ หากเห็นว่าไม่เหมาะสม ให้มีมาตรการเพื่อพัฒนา หรือปรับปรุงหน่วยงานหรือระบบการปฏิบัติราชการของหน่วยงานโดยเร็ว เพื่อให้ประชาชนได้รับความยุติธรรมโดยไม่ล่าช้า ซึ่งอย่างน้อยต้องดำเนินการทุกสามปี

มาตรา ๑๒ ให้นายกรัฐมนตรี ประธานศาลฎีกา ประธานศาลปกครองสูงสุด ประธาน ศาลรัฐธรรมนูญ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงยุติธรรม ประธานกรรมการการเลือกตั้ง ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แห่งชาติ และอัยการสูงสุด รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจ ของตน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๒๕๘ ง. ด้านกระบวนการยุติธรรม (๑) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้ดำเนินการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม โดยให้มีการกำหนดระยะเวลาดำเนินงานในทุกขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรมที่ชัดเจน เพื่อให้ประชาชนได้รับความยุติธรรมโดยไม่ล่าช้า สมควรกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดระยะเวลาดำเนินงานในกระบวนการยุติธรรมขึ้น เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบได้ว่าหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมจะพิจารณาเรื่องที่อยู่ระหว่างการดำเนินงานเสร็จสิ้นเมื่อใด รวมทั้งตรวจสอบความคืบหน้าได้ อันจะยังประโยชน์ให้ประชาชนได้รับความยุติธรรมโดยสะดวกและรวดเร็ว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ตารางแสดงการประกาศใช้
พระราชบัญญัติกำหนดระยะเวลาดำเนินงานในกระบวนการยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๖๕

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
๑	พระราชบัญญัติกำหนดระยะเวลาดำเนินงาน ในกระบวนการยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๖๕	เล่ม ๑๓๙ ตอนที่ ๖๖ ก หน้า ๑ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๕

หมายเหตุ ท่านสามารถสืบค้นกฎหมายดังกล่าวได้ทางระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของสำนักงาน
คณะกรรมการกฤษฎีกา <http://www.krisdika.go.th> และส่วนงานราชกิจจานุเบกษา
<http://www.ratchakitcha.soc.go.th>

พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕

พระราชบัญญัติ

ตำรวจแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๖๕

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ

พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

เป็นปีที่ ๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยตำรวจแห่งชาติ

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล
ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๒๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้
โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้
การบริหารงานบุคคลของข้าราชการตำรวจเป็นไปตามระบบคุณธรรม มีมาตรการป้องกันมิให้ผู้ใด
ใช้อำนาจหรือกระทำการโดยมิชอบ และให้ข้าราชการตำรวจประพฤติปฏิบัติตนเหมาะสมแก่เกียรติศักดิ์
ของตำรวจ และอยู่ในจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ และเพื่อให้เป็นไปตามแนวทางปฏิรูปประเทศ
ตามมาตรา ๒๕๘ ง. ด้านกระบวนการยุติธรรม (๔) ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไข
ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอม
ของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗

(๒) พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

(๓) พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘

(๔) พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒

(๕) ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๘๘/๒๕๕๗ เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติม
กฎหมายว่าด้วยตำรวจแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗

(๖) ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑๑/๒๕๕๗ เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติม
กฎหมายว่าด้วยตำรวจแห่งชาติ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗

(๗) ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑๔/๒๕๕๗ เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติม
กฎหมายว่าด้วยตำรวจแห่งชาติ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗

(๘) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔๔/๒๕๕๘ เรื่อง การแก้ไขปัญหา
การบริหารงานบุคคลของข้าราชการตำรวจ ลงวันที่ ๔ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๘

(๙) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๗/๒๕๕๙ เรื่อง การกำหนดตำแหน่ง
ของข้าราชการตำรวจซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการสอบสวน ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๕๙

(๑๐) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๑/๒๕๕๙ เรื่อง การปฏิบัติราชการ
ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ลงวันที่ ๒๖ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๕๙

(๑๑) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๗/๒๕๖๐ เรื่อง การปรับปรุงระบบ
การพิจารณาแต่งตั้งของข้าราชการตำรวจ ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๖๐

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ข้าราชการตำรวจ” หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับการบรรจุและแต่งตั้งตามพระราชบัญญัตินี้ โดยได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณหมวดเงินเดือนในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และให้หมายความรวมถึงข้าราชการในสำนักงานตำรวจแห่งชาติซึ่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติแต่งตั้งหรือสั่งให้ปฏิบัติหน้าที่ราชการตำรวจโดยได้รับเงินเดือนจากส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐด้วย

“ประธานกรรมการ” หมายความว่า ประธานกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติ

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติ

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนเพื่อการสืบสวน สอบสวน การป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา

“กองบัญชาการ” หมายความว่า ความรวมถึงส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่ากองบัญชาการด้วย

“กองบังคับการ” หมายความว่า ความรวมถึงส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่ากองบังคับการด้วย

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ลักษณะ ๑

บททั่วไป

มาตรา ๖ สำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นส่วนราชการมีฐานะเป็นนิติบุคคลอยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี และมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) รักษาความปลอดภัยสำหรับองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี พระรัชทายาท ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ พระบรมวงศานุวงศ์ ผู้แทนพระองค์ และพระราชอาคันตุกะ

(๒) ดูแล ควบคุม และกำกับการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจซึ่งปฏิบัติการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและกฎหมายอื่น

(๓) ป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา

(๔) รักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยของประชาชน และความมั่นคงของราชอาณาจักร

(๕) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของข้าราชการตำรวจหรือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(๖) ช่วยเหลือการพัฒนาประเทศตามที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย

(๗) ปฏิบัติการอื่นใดเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้การปฏิบัติการตามหน้าที่และอำนาจตาม (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๕) เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

หน้าที่และอำนาจตามวรรคหนึ่ง ไม่เป็นการตัดหน้าที่และอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการรักษาความสงบเรียบร้อยและการจัดการจราจรภายในเขตพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ในกรณีที่มีกฎหมายกำหนดความผิดทางอาญาขึ้นสำหรับการกระทำใดเป็นการเฉพาะ และตกอยู่ภายใต้หน้าที่และอำนาจของข้าราชการตำรวจหรือสำนักงานตำรวจแห่งชาติตาม (๓) (๔) หรือ (๕) จะตราพระราชกฤษฎีกาโอนหน้าที่และอำนาจตาม (๓) (๔) หรือ (๕) เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความผิดทางอาญาดังกล่าวทั้งหมดหรือบางส่วน ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานหรือพนักงานเจ้าหน้าที่อื่นใดก็ได้ ในกรณีเช่นนั้น ให้ข้าราชการตำรวจและสำนักงานตำรวจแห่งชาติพ้นจากหน้าที่และอำนาจดังกล่าวทั้งหมดหรือบางส่วน เว้นแต่จะมีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น และให้ถือว่าพนักงานเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ พนักงานสอบสวน หรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว

มาตรา ๗ ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติจัดระบบการบริหาร การปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา การรักษาความสงบเรียบร้อย และการรักษาความปลอดภัยของประชาชนให้เหมาะสมกับความจำเป็นของแต่ละท้องถิ่นและชุมชน โดยต้องให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรภาคเอกชน และชุมชนมีส่วนร่วม ทั้งในส่วนที่เกี่ยวกับนโยบาย งบประมาณ และอาสาสมัคร ตลอดจนการติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานตำรวจ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ต.ช. กำหนด

ในกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่สถานีตำรวจใด ให้ใช้เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจและกิจการในสถานีตำรวจนั้น โดยไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

การมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรภาคเอกชน หรือชุมชน ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อตกลงระหว่างสำนักงานตำรวจแห่งชาติกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรภาคเอกชน หรือชุมชนนั้น

มาตรา ๘ ข้าราชการตำรวจ มี ๒ ประเภท ได้แก่

(๑) ข้าราชการตำรวจที่มียศ ได้แก่ ผู้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๖๒

(๒) ข้าราชการตำรวจที่ไม่มียศ ได้แก่ ผู้ดำรงตำแหน่งในกลุ่มสายงานตามมาตรา ๖๑ (๒)

และ (๕) ตามที่ ก.ตร. กำหนด

การกำหนดประเภทตำแหน่ง วิธีการกำหนดตำแหน่ง คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง การบรรจุ การแต่งตั้ง การบังคับบัญชา วินัยและการรักษาวินัย การดำเนินการทางวินัย อัตราเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่ง ตลอดจน การอื่นตามที่จำเป็นสำหรับข้าราชการตำรวจที่ไม่มียศตาม (๒) ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา และในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวกับการพิสูจน์หลักฐานหรือลักษณะงานอื่นในทำนองเดียวกัน พระราชกฤษฎีกาต้องกำหนดให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่

มาตรา ๙ วัน เวลาทำงาน วันหยุดราชการตามประเพณี วันหยุดราชการประจำปี และการลาหยุดราชการของข้าราชการตำรวจ ให้เป็นไปตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนดสำหรับข้าราชการพลเรือน แต่ในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ ก.ต.ช. จะกำหนดให้ข้าราชการตำรวจต้องปฏิบัติหน้าที่ตามวัน เวลา ที่แตกต่างจากที่คณะรัฐมนตรีกำหนดก็ได้

ลักษณะ ๒

การจัดระเบียบราชการในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

มาตรา ๑๐ การจัดระเบียบราชการในสำนักงานตำรวจแห่งชาติต้องเป็นไปเพื่อผลสัมฤทธิ์ ต่อภารกิจของรัฐ ความมีประสิทธิภาพ ความคุ้มค่า และการอำนวยความสะดวกและความยุติธรรม ต่อประชาชน โดยให้เป็นหน้าที่ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติและผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติที่จะต้อง ดำเนินการให้ข้าราชการตำรวจปฏิบัติราชการอย่างมีคุณภาพ คุณธรรม จริยธรรม และมีคุณภาพชีวิตที่ดี

มาตรา ๑๑ สำนักงานตำรวจแห่งชาติแบ่งส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

(๑) สำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

(๒) กองบัญชาการหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่ากองบัญชาการ

ภายใต้บังคับวรรคสามและมาตรา ๑๒ การแบ่งส่วนราชการตาม (๑) เป็นกองบัญชาการหรือการจัดตั้งกองบัญชาการตาม (๒) ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา และการแบ่งส่วนราชการเป็นกองบังคับการหรือส่วนราชการหรือหน่วยงานอย่างอื่น หรือในระดับต่ำลงไป ให้ออกเป็นกฎกระทรวง และให้กำหนดหน้าที่และอำนาจให้ชัดเจนไว้ในพระราชกฤษฎีกาหรือกฎกระทรวงนั้น แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่มีการแบ่งส่วนราชการกองบัญชาการเป็นกองบังคับการหรือส่วนราชการหรือหน่วยงานอย่างอื่นตามวรรคสอง การกำหนดอัตรากำลังของส่วนราชการที่ทำหน้าที่เป็นฝ่ายอำนวยการในกองบัญชาการนั้นให้กระทำเพียงเท่าที่จำเป็นเพื่ออำนวยความสะดวก สนับสนุน และช่วยเหลือการปฏิบัติงานของส่วนราชการและข้าราชการตำรวจที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยปฏิบัติ

มาตรา ๑๒ เพื่อประโยชน์ในการบริการประชาชนในการอำนวยความสะดวก การปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา การรักษาความสงบเรียบร้อย และการรักษาความปลอดภัยของประชาชน การแบ่งส่วนราชการในสำนักงานตำรวจแห่งชาติตามมาตรา ๑๑ อย่างน้อยต้องมีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

(๑) กองบัญชาการตำรวจนครบาล และตำรวจภูธรภาคซึ่งเป็นส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่ากองบัญชาการ โดยต้องกำหนดเขตพื้นที่ให้ชัดเจน มีหน้าที่อำนวยการ ประสานงาน และสั่งการเกี่ยวกับการสนธิกำลัง หรือสั่งให้ข้าราชการตำรวจที่อยู่ในสังกัดมาปฏิบัติหน้าที่เฉพาะกิจ ภายใต้การกำกับของผู้บัญชาการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้บัญชาการเป็นการเฉพาะชั่วคราว ซึ่งต้องไม่เกินหกเดือน เมื่อเสร็จภารกิจแล้วให้ส่งกลับต้นสังกัด

(๒) กองบังคับการตำรวจนครบาล และตำรวจภูธรจังหวัดซึ่งเป็นส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่ากองบังคับการ

(๓) สถานีตำรวจ

ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของผู้บัญชาการในการดูแล ส่งเสริม สนับสนุน รวมทั้งการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่อยู่ในกำกับเพื่อให้การปฏิบัติงานของกองบังคับการหรือตำรวจภูธรจังหวัดและสถานีตำรวจเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ พัฒนาบุคลากร กำกับดูแลการบริหารงานบุคคล และดำเนินการให้สถานีตำรวจ กองบังคับการตำรวจนครบาล และตำรวจภูธรจังหวัดมีงบประมาณและอุปกรณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ที่เพียงพอตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ และที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๑๑ วรรคสอง

เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา และการรักษาความสงบเรียบร้อยในท้องถิ่นหรือชุมชนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น กองบัญชาการตำรวจนครบาลหรือตำรวจภูธรจังหวัดจะจัดให้มีแผนหรือมาตรการการรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยของประชาชนภายในพื้นที่ให้สอดคล้องกับความต้องการของแต่ละท้องถิ่นหรือชุมชนก็ได้ ในกรณีเช่นนั้นเมื่อ ก.ต.ช. และคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแผนหรือมาตรการดังกล่าวแล้ว ให้สำนักงานประมาณและสำนักงานตำรวจแห่งชาติพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้เป็นไปตามแผนหรือมาตรการดังกล่าว

ในกรณีที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติมีอัตรากำลังไม่เพียงพอ ให้จัดอัตรากำลังให้แก่สถานีตำรวจกองบังคับการตำรวจนครบาล และตำรวจภูธรจังหวัดตามลำดับให้ครบถ้วนตามกรอบอัตรากำลังก่อน

ในการจัดทำแผนหรือมาตรการตามวรรคสาม ให้หารือร่วมกับผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ หัวหน้าสถานีตำรวจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๓ ให้แบ่งสถานีตำรวจออกเป็นระดับ ดังต่อไปนี้

- (๑) สถานีตำรวจระดับใหญ่ที่มีหัวหน้าสถานีตำรวจดำรงตำแหน่งผู้กำกับการ
- (๒) สถานีตำรวจระดับกลางที่มีหัวหน้าสถานีตำรวจดำรงตำแหน่งผู้กำกับการหรือสารวัตรใหญ่
- (๓) สถานีตำรวจระดับเล็กที่มีหัวหน้าสถานีตำรวจดำรงตำแหน่งสารวัตร

การกำหนดให้สถานีตำรวจใดเป็นสถานีตำรวจระดับใด ให้เป็นไปตามที่ ก.ต.ช. กำหนดโดยคำนึงถึงปริมาณภาระงาน ความหนาแน่นของประชาชนในเขตรับผิดชอบ จำนวนอัตรากำลัง และสถานที่ตั้งของสถานีตำรวจประกอบกัน

ลักษณะ ๓

คณะกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติ

มาตรา ๑๔ ให้มีคณะกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า “ก.ต.ช.” ประกอบด้วย

- (๑) นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ
- (๒) รองนายกรัฐมนตรีคนหนึ่งซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นรองประธานกรรมการ

(๓) ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงยุติธรรม อัยการสูงสุด เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม และผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ เป็นกรรมการ

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งกรรมการตาม (๑) (๒) (๓) และ (๕) สรรหาและคัดเลือกจากผู้มีความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์ในด้านยุทธศาสตร์ ด้านกฎหมาย ด้านพัฒนาองค์กร ด้านสื่อสารมวลชนหรือด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านละหนึ่งคน และผู้แทนภาคประชาชนจำนวนหนึ่งคน

(๕) ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เป็นกรรมการและเลขานุการ

ให้ผู้บัญชาการหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบงานแผนยุทธศาสตร์ และข้าราชการตำรวจ ซึ่งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติแต่งตั้งจำนวนไม่เกินหนึ่งคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

กรรมการตาม (๑) (๒) (๓) และ (๕) ต้องมาประชุมด้วยตนเอง จะมอบหมายให้บุคคลอื่นใด มาประชุมแทนมิได้

หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาและคัดเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๔) ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.ต.ช. กำหนด

มาตรา ๑๕ ให้ ก.ต.ช. มีหน้าที่และอำนาจกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์การบริหารราชการตำรวจ และกำกับดูแลสำนักงานตำรวจแห่งชาติให้ปฏิบัติตามกฎหมาย ยุทธศาสตร์ชาตินโยบาย มติคณะรัฐมนตรี และระเบียบแบบแผน รวมทั้งให้มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) ออกระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด ประกาศ หรือมีมติเกี่ยวกับการบริหารราชการตำรวจ วิธีปฏิบัติราชการของข้าราชการตำรวจ การพัฒนาระบบงานตำรวจ และการติดตามประเมินผลการปฏิบัติราชการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) เสนอแนะให้มีการตราพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๖ วรรคสาม

(๓) กำหนดกระบวนการและขั้นตอนในการกระจายอำนาจระหว่างสำนักงานตำรวจแห่งชาติ กับกองบัญชาการหรือตำรวจภูธรภาค กองบังคับการหรือตำรวจภูธรจังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๔) ตรวจสอบการปฏิบัติตามนโยบายการบริหารราชการตำรวจให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และกฎหมายอื่น ในการนี้ ให้มีคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจของกรุงเทพมหานคร

จังหวัด และสถานีตำรวจต่าง ๆ เพื่อตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ ในเขตพื้นที่ดังกล่าว แล้วรายงาน ก.ต.ช. เพื่อพิจารณาดำเนินการตามควรแก่กรณีต่อไป

องค์ประกอบ การดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหา และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.ต.ช. กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๕) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติงานตามที่ ก.ต.ช. มอบหมาย

(๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมายหรือตามที่มีกฎหมายกำหนดไว้ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของ ก.ต.ช.

มาตรา ๑๖ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบปี

(๓) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใด ๆ ในพรรคการเมือง

(๔) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถ คนเสมือนไร้ความสามารถ คนวิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ

(๕) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย

(๖) ไม่เป็นผู้เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๗) ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ

(๘) ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากงานเพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในการปฏิบัติงาน

(๙) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

(๑๐) ไม่เป็นกรรมการผู้จัดการ หรือผู้จัดการ หรือดำรงตำแหน่งอื่นใดที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกันนั้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท

มาตรา ๑๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีและอาจได้รับเลือกใหม่ได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันไม่ได้

ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับเลือกใหม่เข้ารับหน้าที่

มาตรา ๑๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) มีอายุครบเจ็ดสิบปี

(๓) ลาออก

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๖

(๕) ก.ต.ช. มีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดให้พ้นจากตำแหน่ง เนื่องจากมีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือมีการกระทำหรือมีคุณลักษณะไม่เหมาะสมต่อการปฏิบัติหน้าที่กรรมการ

(๖) สมัครับเลือกตั้งหรือรับเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือดำรงตำแหน่งรองผู้บริหารท้องถิ่น

มาตรา ๑๙ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้ดำเนินการสรรหาและคัดเลือกบุคคลเป็นกรรมการแทน เว้นแต่วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจะเหลือไม่ถึงเก้าสิบวัน ในกรณีนี้จะไม่ดำเนินการให้มีการสรรหาก็ได้ และให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่าวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

ในระหว่างที่ยังมิได้สรรหาและคัดเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้ ก.ต.ช. ประกอบด้วยกรรมการเท่าที่เหลืออยู่

การดำรงตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ดำรงตำแหน่งแทน หากมีกำหนดเวลาไม่ถึงสองปี ไม่ให้นับเป็นวาระการดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๑๗

มาตรา ๒๐ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจะพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ดำเนินการสรรหาและคัดเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใหม่ภายในเก้าสิบวันก่อนวันครบวาระ

มาตรา ๒๑ การประชุม ก.ต.ช. ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในกรณีที่ประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม ในกรณีที่ประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

ให้ประธานกรรมการเป็นผู้เรียกประชุม แต่ในกรณีที่กรรมการไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการเท่าที่มีอยู่ร้องขอให้เรียกประชุม ให้ประธานกรรมการเรียกประชุมภายในเจ็ดวันนับแต่วันได้รับการร้องขอ

ให้ ก.ต.ช. มีอำนาจออกข้อบังคับว่าด้วยการประชุมและการลงมติของ ก.ต.ช. และของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการตามมาตรา ๑๕ (๔) และ (๕)

ก.ต.ช. ต้องมีการประชุมอย่างน้อยปีละสี่ครั้ง

ลักษณะ ๔

คณะกรรมการข้าราชการตำรวจ

มาตรา ๒๒ ให้มีคณะกรรมการข้าราชการตำรวจคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า “ก.ตร.” ประกอบด้วย

(๑) นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการข้าราชการตำรวจ

(๒) ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เป็นรองประธานกรรมการข้าราชการตำรวจ

(๓) เลขาธิการ ก.พ. เลขาธิการ ก.พ.ร. รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติตามลำดับอาวุโสจำนวนห้าคน และจเรตำรวจแห่งชาติ เป็นกรรมการข้าราชการตำรวจ

(๔) กรรมการข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งได้รับเลือกตามมาตรา ๒๖ ดังต่อไปนี้

(ก) ผู้ซึ่งเคยรับราชการเป็นข้าราชการตำรวจในตำแหน่งตั้งแต่ผู้บัญชาการหรือเทียบเท่าขึ้นไปจำนวนสามคน แต่ต้องเป็นผู้ซึ่งพ้นจากความเป็นข้าราชการตำรวจไปแล้วเกินหนึ่งปี

(ข) ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งไม่เคยเป็นข้าราชการตำรวจจำนวนสามคน โดยกรรมการข้าราชการตำรวจตาม (๑) (๒) และ (๓) ทาร่วมกันเสนอชื่อบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๔ จำนวนหกคน แล้วให้ข้าราชการตำรวจเลือกให้เหลือสามคน

ให้ผู้บัญชาการสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการตำรวจเป็นเลขานุการ และรองผู้บัญชาการสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการตำรวจเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

กรรมการข้าราชการตำรวจตาม (๑) (๒) และ (๓) ต้องมาประชุมด้วยตนเอง จะมอบหมายให้บุคคลอื่นใดมาประชุมแทนมิได้

มาตรา ๒๓ ให้ ก.ตร. มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดมาตรฐานการบริหารงานบุคคลของข้าราชการตำรวจให้เป็นไปตามระบบคุณธรรม และจัดระบบราชการตำรวจ รวมตลอดทั้งนโยบายและมาตรฐานการอบรมและพัฒนาข้าราชการตำรวจ ในกรณีนี้ หาก ก.ต.ช. ได้กำหนดระเบียบแบบแผน นโยบาย และยุทธศาสตร์ไว้เป็นการทั่วไป การกำหนดในเรื่องดังกล่าวของ ก.ตร. ต้องสอดคล้องกับระเบียบแบบแผน นโยบาย และยุทธศาสตร์ ของ ก.ต.ช. และให้ ก.ตร. แจ้งการดำเนินการนั้นให้ ก.ต.ช. ทราบด้วย

(๒) ภายใต้บังคับมาตรา ๗๗ ออกกฎ ก.ตร. ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด ประกาศ หรือมีมติเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องไม่กระทบกระเทือนต่ออำนาจในการแต่งตั้งและโยกย้ายของผู้บัญชาการ

(๓) กำหนดมาตรฐานขั้นต่ำเกี่ยวกับอัตรากำลังพล อุปกรณ์ และเครื่องมือเครื่องใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของสถานีตำรวจ กองบังคับการตำรวจนครบาล และตำรวจภูธรจังหวัด ซึ่งอย่างน้อย ต้องกำหนดอัตรากำลังพลขั้นต่ำของแต่ละสายงานตามมาตรา ๖๑ (๓) ให้เพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่ ในการอำนวยความสะดวกและให้บริการแก่ประชาชน โดยการกำหนดจำนวนพนักงานสอบสวน ในสถานีตำรวจ กองบังคับการตำรวจนครบาล และตำรวจภูธรจังหวัด ให้คำนึงถึงปริมาณงาน และ ต้องจัดให้มีพนักงานสืบสวนในการสอบสวนจำนวนที่เพียงพอ และให้มีผู้ช่วยพนักงานสอบสวนในจำนวน ที่เหมาะสมกับปริมาณงาน

(๔) พิจารณาให้ความเห็นชอบการคัดเลือกข้าราชการตำรวจเพื่อดำเนินการแต่งตั้งผู้บัญชาการ ตำรวจแห่งชาติตามที่นายกรัฐมนตรีเสนอ

(๕) กำกับดูแลการแต่งตั้งและโยกย้ายข้าราชการตำรวจของผู้บังคับบัญชาทุกชั้นตอนให้เป็นไป ตามพระราชบัญญัตินี้ และกฎ ก.ตร. โดยเคร่งครัด

(๖) ประเมินผลการบริหารทรัพยากรบุคคลของข้าราชการตำรวจเพื่อรักษาความเป็นธรรม และมาตรฐานด้านการบริหารงานบุคคล รวมทั้งการตรวจสอบและติดตามการปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๗) เกลี่ยัตรากำลังข้าราชการตำรวจไปให้สถานีตำรวจให้เพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่ และ กำกับดูแลการจัดสรรงบประมาณให้แก่ส่วนราชการในหน่วยปฏิบัติให้เพียงพอ

(๘) ออกระเบียบเกี่ยวกับการสอบ การบรรจุ การแต่งตั้ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน การดำเนินการทางวินัย การออกจากราชการ และการปฏิบัติการอื่นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล ตามพระราชบัญญัตินี้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้

(๙) รายงานคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาปรับปรุงเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง เงินเพิ่ม ค่าครองชีพ สวัสดิการ หรือประโยชน์อื่น ๆ สำหรับข้าราชการตำรวจให้เหมาะสม

(๑๐) กำหนดชั้นยศที่ควรบรรจุแต่งตั้งและอัตราเงินเดือนที่ควรได้รับสำหรับวุฒิปริญญา หรือประกาศนียบัตรต่าง ๆ

(๑๑) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในการปฏิบัติการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล ตามพระราชบัญญัตินี้

(๑๒) พิจารณานุมัติแก้ไขทะเบียนประวัติเกี่ยวกับวันเดือนปีเกิด และการควบคุมเกษียณอายุ ของข้าราชการตำรวจ

(๑๓) ในกรณีที่พิจารณาเห็นว่าการปฏิบัติการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของสำนักงาน ตำรวจแห่งชาติไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้มีมติสั่งการให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ปฏิบัติการให้ถูกต้องเหมาะสม ถ้าสำนักงานตำรวจแห่งชาติไม่ปฏิบัติตามมติดังกล่าว ให้รายงาน ต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาและสั่งการต่อไป ในการนี้ ให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้ผู้บัญชาการ ตำรวจแห่งชาติและผู้มีหน้าที่ต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามมติของ ก.ตร. ดังกล่าว พ้นจากตำแหน่งเพื่อไป ดำรงตำแหน่งอื่นได้

(๑๔) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติงานตามที่ ก.ตร. มอบหมาย

(๑๕) ปฏิบัติการอื่นตามหน้าที่และอำนาจที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น กฏ ก.ตร. เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๒๔ กรรมการข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๒๒ (๔) นอกจากต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๒ (๔) (ก) หรือ (ข) แล้วแต่กรณี แล้ว ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้ด้วย

- (๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบปี
- (๓) ไม่เป็นข้าราชการหรือพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ
- (๔) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใด ๆ ในพรรคการเมือง
- (๕) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถ คนเสมือนไร้ความสามารถ คนวิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือน

ไม่สมประกอบ

- (๖) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๗) ไม่เป็นผู้เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๘) ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ

(๙) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

(๑๐) ไม่เป็นกรรมการผู้จัดการ หรือผู้จัดการ หรือดำรงตำแหน่งอื่นใดที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกันนั้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท

กรรมการข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๒๒ (๔) (ข) ต้องมีคุณสมบัติอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) เคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือเทียบเท่า หรือไม่ต่ำกว่าอธิบดีผู้พิพากษาหรือไม่ต่ำกว่าอธิบดีอัยการ

(๒) เคยเป็นอาจารย์ประจำในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในวิชาสาขานิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ อาชญวิทยา หรือสาขาอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของ ก.ตร. และดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ แต่ในกรณีที่ดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ต้องดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

(๓) ทำงานหรือเคยทำงานด้านประชาสังคมหรือคุ้มครองสิทธิมนุษยชนมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปี

(๔) ทำงานหรือเคยทำงานด้านสื่อสารมวลชนหรือด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปี

มาตรา ๒๕ การเลือกกรรมการข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๒๒ (๔) ให้ข้าราชการตำรวจซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่องค์การหรือเทียบเท่าขึ้นไปเป็นผู้เลือก

มาตรา ๒๖ การเลือกกรรมการข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๒๒ (๔) ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ให้ ก.ตร. มีมติเพื่อกำหนดวันเลือกกรรมการข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิและแต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเลือกกรรมการข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิ

(๒) ให้สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการตำรวจประกาศรับสมัคร รวมทั้งจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๔ ที่สมัครรับเลือกเป็นกรรมการข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๒๒ (๔) (ก) และทำหนังสือแจ้งประธาน ก.ตร. เพื่อจัดให้กรรมการข้าราชการตำรวจตามมาตรา ๒๒ (๑) (๒) และ (๓) ร่วมกันเสนอชื่อบุคคลเพื่อรับเลือกเป็นกรรมการข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๒๒ (๔) (ข)

(๓) ก่อนวันเลือกเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน ให้เลขาธิการ ก.ตร. ส่งบัญชีรายชื่อบุคคลที่สมัครรับเลือกและบุคคลที่กรรมการข้าราชการตำรวจโดยตำแหน่งคัดเลือกตาม (๒) โดยเรียงลำดับตามตัวอักษร ไปยังคณะกรรมการการเลือกตั้ง และให้คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการจัดให้มีการเลือกและประกาศผลการเลือกตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด ซึ่งอย่างน้อยต้องกำหนดให้เป็นการเลือกโดยตรงและลับ โดยในหลักเกณฑ์ดังกล่าวให้กำหนดเรื่องการคัดค้านเกี่ยวกับการเลือกและการพิจารณาคัดค้านด้วย

(๔) ให้ผู้ที่ได้รับคะแนนสูงสุดเรียงตามลำดับบัญชีรายชื่อตามมาตรา ๒๒ (๔) (ก) และ (ข) เป็นผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิ และให้ขึ้นบัญชีรายชื่อผู้ที่ได้รับคะแนนลำดับถัดไปสำหรับ (ก) จำนวนไม่เกินสิบห้าคน และสำหรับ (ข) จำนวนไม่เกินสามคน อยู่ในบัญชีสำรอง ทั้งนี้ บัญชีสำรองให้ใช้บังคับได้ต่อไปจนกว่าจะมีการเลือกกรรมการข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิใหม่

ในกรณีที่ปรากฏว่ามีผู้ได้คะแนนเท่ากันจนเป็นเหตุให้ไม่สามารถเรียงลำดับคะแนนได้ ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติจับสลากโดยเปิดเผยเพื่อเรียงลำดับก่อนหลังจนครบจำนวน

ห้ามผู้บังคับบัญชาหรือผู้ใดสั่งการ ช่มชู้ หรือชักจูงด้วยประการใด ๆ เพื่อให้เลือกหรือมิให้เลือกผู้ใดผู้หนึ่งเป็นกรรมการข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้บังคับบัญชาผู้ใดฝ่าฝืนวรรคสาม ให้ถือว่าเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงและต้องระวางโทษตามวรรคห้าด้วย

ผู้ใดฝ่าฝืนวรรคสาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน

หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกกรรมการข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา นี้ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

มาตรา ๒๗ กรรมการข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งสี่ปี และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว

ให้กรรมการข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับเลือกใหม่เข้ารับหน้าที่

มาตรา ๒๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๒๗ กรรมการข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) มีอายุครบเจ็ดสิบปี

(๓) ลาออก

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๔

(๕) ก.ตร. มีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดให้พ้นจากตำแหน่ง เนื่องจากมีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือมีการกระทำหรือมีคุณลักษณะไม่เหมาะสมต่อการปฏิบัติหน้าที่กรรมการ

(๖) สมัครรับเลือกตั้งหรือรับเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือดำรงตำแหน่งรองผู้บริหารท้องถิ่น

(๗) ได้รับเลือกเป็นกรรมการ ก.ร.ตร. ตามมาตรา ๔๔

มาตรา ๒๙ ในกรณีที่กรรมการข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๒๒ (๔) (ก) หรือ (ข) พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้ผู้ซึ่งมีชื่ออยู่ในบัญชีสำรองในประเภทนั้นตามมาตรา ๒๖ (๔)

เรียงตามลำดับเป็นกรรมการข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๒๒ (๔) (ก) หรือ (ข) แทนแล้วแต่กรณี และให้อยู่ในตำแหน่งเท่าวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

การดำรงตำแหน่งของกรรมการข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิที่ดำรงตำแหน่งแทน หากมีกำหนดเวลาไม่ถึงสองปี ไม่ให้นับเป็นวาระการดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๒๗

มาตรา ๓๐ ในกรณีที่กรรมการข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิจะพ้นจากตำแหน่งตามวาระให้ดำเนินการจัดให้มีการเลือกกรรมการข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิใหม่ภายในเก้าสิบวันก่อนวันครบวาระ

มาตรา ๓๑ การประชุม ก.ตร. ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการข้าราชการตำรวจทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในกรณีที่ประธานกรรมการข้าราชการตำรวจไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้รองประธานกรรมการข้าราชการตำรวจทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม ในกรณีที่ประธานกรรมการข้าราชการตำรวจและรองประธานกรรมการข้าราชการตำรวจไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการข้าราชการตำรวจที่มาประชุมเลือกกรรมการข้าราชการตำรวจคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

ให้ประธานกรรมการข้าราชการตำรวจเป็นผู้เรียกประชุม แต่ในกรณีที่กรรมการข้าราชการตำรวจไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการข้าราชการตำรวจเท่าที่มีอยู่ร้องขอให้เรียกประชุมให้ประธานกรรมการข้าราชการตำรวจเรียกประชุมภายในเจ็ดวันนับแต่วันได้รับการร้องขอ

ให้ ก.ตร. มีอำนาจออกข้อบังคับว่าด้วยการประชุมและการลงมติของ ก.ตร. และของคณะอนุกรรมการตามมาตรา ๒๓ (๑๔)

มาตรา ๓๒ ในกรณีที่ ก.ตร. มีหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเป็นผู้เสนอเรื่องต่อ ก.ตร. แต่ทั้งนี้ ไม่ตัดสิทธิกรรมการข้าราชการตำรวจคนหนึ่งคนใดที่จะเสนอ

ลักษณะ ๕

คณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรมข้าราชการตำรวจ

มาตรา ๓๓ ให้มีคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรมข้าราชการตำรวจคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า “ก.พ.ค.ตร.” ประกอบด้วย กรรมการจำนวนเจ็ดคนซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งตามมาตรา ๓๕

กรรมการ ก.พ.ค.ตร. ต้องทำงานเต็มเวลา

มาตรา ๓๔ ผู้จะได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการ ก.พ.ค.ตร. ต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปีและไม่เกินเจ็ดสิบปีในวันที่ ๑ มกราคมของปีที่มีการคัดเลือก

(๓) มีคุณสมบัติอื่นอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(ก) เคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือเทียบเท่า

(ข) เคยรับราชการเป็นข้าราชการตำรวจในตำแหน่งตั้งแต่ผู้บัญชาการหรือเทียบเท่าขึ้นไป

(ค) เคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์หรือเทียบเท่า หรือ

ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้น

(ง) เคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอัยการพิเศษฝ่ายหรือเทียบเท่า

(จ) เคยเป็นผู้สอนวิชาในสาขานิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ หรือวิชา

ที่เกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ และดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ แต่ในกรณีที่ดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ ต้องดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

มาตรา ๓๕ ให้มีคณะกรรมการคัดเลือกกรรมการ ก.พ.ค.ตร. ประกอบด้วย ประธานศาลปกครองสูงสุดเป็นประธาน รองประธานศาลฎีกาที่ได้รับมอบหมายจากประธานศาลฎีกาหนึ่งคน กรรมการข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิหนึ่งคนซึ่งได้รับเลือกโดย ก.ตร. และให้เลขาธิการ ก.พ. เป็นกรรมการและเลขานุการ

ให้คณะกรรมการคัดเลือกมีหน้าที่คัดเลือกบุคคลผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๓๔ จำนวนเจ็ดคน โดยต้องคัดเลือกผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๓๔ (๓) (ข) อย่างน้อยหนึ่งคน และตามมาตรา ๓๔ (๓) (ค) หรือ (ง) อย่างน้อยหนึ่งคน โดยให้คัดเลือกบุคคลสำรองไว้ด้วยไม่น้อยกว่าสามคน ทั้งนี้ เว้นแต่จะไม่มีบุคคลในประเภทนั้น ๆ ให้คัดเลือก

เมื่อพ้นกำหนดเวลาตามมาตรา ๓๗ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง แล้วแต่กรณี แล้ว ให้ผู้ได้รับคัดเลือกตามวรรคสองประชุมและเลือกกันเองเป็นประธานกรรมการ ก.พ.ค.ตร. คนหนึ่ง และกรรมการและเลขานุการคนหนึ่ง แล้วเสนอให้นายกรัฐมนตรีเพื่อแต่งตั้ง

ให้ผู้บัญชาการสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการตำรวจเป็นผู้ช่วยเลขานุการของ ก.พ.ค.ตร.

หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกกรรมการ ก.พ.ค.ตร. ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการคัดเลือกกำหนด

มาตรา ๓๖ กรรมการ ก.พ.ค.ตร. ต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) และ (๑๐) และต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) ไม่เป็นข้าราชการหรือพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐหรือบุคคลใด

(๒) ไม่เป็นกรรมการในรัฐวิสาหกิจ

(๓) ไม่เป็นกรรมการในองค์กรกลางบริหารงานบุคคลในหน่วยงานของรัฐ

(๔) ไม่ประกอบอาชีพหรือวิชาชีพออย่างอื่น หรือดำรงตำแหน่งหรือประกอบกิจการใด ๆ หรือเป็นกรรมการในหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน ทั้งนี้ อันมีลักษณะเป็นการขัดต่อการปฏิบัติหน้าที่

มาตรา ๓๗ ผู้ได้รับคัดเลือกเป็นกรรมการ ก.พ.ค.ตร. ผู้ใดมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง (๑๐) หรือมาตรา ๓๖ (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) ผู้นั้นต้องลาออกจากการเป็นบุคคลซึ่งมีลักษณะต้องห้ามหรือแสดงหลักฐานให้เป็นที่เชื่อได้ว่าตนได้เลิกการประกอบอาชีพ หรือวิชาชีพอหรือการประกอบกิจการอันมีลักษณะต้องห้ามดังกล่าวต่อผู้ช่วยเลขาธิการ ก.พ.ค.ตร. ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคัดเลือก

ในกรณีที่ผู้ได้รับคัดเลือกเป็นกรรมการ ก.พ.ค.ตร. มิได้ลาออกหรือเลิกการประกอบอาชีพหรือวิชาชีพอหรือการประกอบกิจการดังกล่าวภายในเวลาที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าผู้นั้นมิเคยได้รับคัดเลือกเป็นกรรมการ ก.พ.ค.ตร. และให้ถือว่าผู้ที่ได้รับเลือกเป็นรายชื่อสำรองเป็นผู้ได้รับเลือกแทน และให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับแก่ผู้ได้รับเลือกแทนดังกล่าวด้วยโดยอนุโลม แต่ระยะเวลาสิบห้าวันให้นับแต่วันที่ได้รับเลือกแทน

มาตรา ๓๘ กรรมการ ก.พ.ค.ตร. มีวาระการดำรงตำแหน่งหกปีนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว

ให้กรรมการ ก.พ.ค.ตร. ซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการ ก.พ.ค.ตร. ซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

มาตรา ๓๙ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการ ก.พ.ค.ตร. พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) มีอายุครบเจ็ดสิบห้าปี

(๔) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๓๔ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๖

(๕) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก แม้จะมีการรอการลงโทษ เว้นแต่เป็นการรอการลงโทษในความผิดอันได้กระทำโดยประมาท ความผิดลหุโทษ หรือความผิดฐานหมิ่นประมาท

(๖) ไม่สามารถปฏิบัติงานได้เต็มเวลาอย่างสม่ำเสมอตามระเบียบของ ก.พ.ค.ตร.

เมื่อมีกรณีตามวรรคหนึ่ง ให้กรรมการ ก.พ.ค.ตร. เเท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ และให้ถือว่า ก.พ.ค.ตร. ประกอบด้วยกรรมการ ก.พ.ค.ตร. เเท่าที่เหลืออยู่ เว้นแต่มีกรรมการ ก.พ.ค.ตร. เหลืออยู่ไม่ถึงสี่คน

เมื่อมีกรณีตามวรรคหนึ่งหรือกรณีที่กรรมการ ก.พ.ค.ตร. พ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้คณะกรรมการคัดเลือกดำเนินการคัดเลือกกรรมการ ก.พ.ค.ตร. แทนกรรมการ ก.พ.ค.ตร. ซึ่งพ้นจากตำแหน่งโดยเร็ว

มาตรา ๔๐ ก.พ.ค.ตร. มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะต่อ ก.ตร. เพื่อให้ ก.ตร. ดำเนินการจัดให้มีหรือปรับปรุงนโยบายการบริหารงานบุคคลในส่วนที่เกี่ยวกับการพิทักษ์ระบบคุณธรรม

(๒) พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ตามมาตรา ๑๔๑ (๒)

(๓) พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ตามมาตรา ๑๔๘

(๔) พิจารณาเรื่องการคุ้มครองระบบคุณธรรมตามมาตรา ๑๕๐

(๕) ออกกฎ ก.พ.ค.ตร. ระเบียบ หลักเกณฑ์ และวิธีการเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ กฎ ก.พ.ค.ตร. เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

(๖) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของ ก.พ.ค.ตร.

ในการปฏิบัติหน้าที่ตาม (๒) และ (๓) ก.พ.ค.ตร. ต้องพิจารณาและวินิจฉัยด้วยตนเอง จะมอบหมายให้บุคคลหรือคณะบุคคลใดเป็นผู้พิจารณาหรือวินิจฉัยแทนมิได้ สำหรับการปฏิบัติหน้าที่อื่นตามวรรคหนึ่ง ก.พ.ค.ตร. อาจแต่งตั้งคณะบุคคลหรือมอบหมายให้บุคคลใดเพื่อศึกษาหรือพิจารณาเสนอแนะต่อ ก.พ.ค.ตร. เพื่อพิจารณาและมีมติต่อไปได้

คำวินิจฉัยของ ก.พ.ค.ตร. ตาม (๓) ถ้าเป็นการวินิจฉัยว่ากฎ ก.ตร. ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ ให้คำวินิจฉัยนั้นเป็นที่สุด

มาตรา ๔๑ ให้กรรมการ ก.พ.ค.ตร. ได้รับเงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา และให้มีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทางตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการเช่นเดียวกับผู้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูง

ในการประชุมปรึกษาหารือเพื่อวินิจฉัยหรือเพื่อดำเนินการอย่างใดในหน้าที่ ให้ประธานและกรรมการ ก.พ.ค.ตร. เลขาธิการ และผู้ช่วยเลขาธิการได้รับเบี้ยประชุมตามที่ ก.ตร. กำหนด โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

มาตรา ๔๒ การประชุมของ ก.พ.ค.ตร. ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.พ.ค.ตร. กำหนด

ลักษณะ ๖

คณะกรรมการพิจารณาเรื่องร้องเรียนตำรวจ

มาตรา ๔๓ ให้มีคณะกรรมการพิจารณาเรื่องร้องเรียนตำรวจคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า “ก.ร.ตร.” มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับความเดือดร้อนหรือไม่ได้รับความเป็นธรรมของประชาชนจากการกระทำหรือไม่กระทำการของข้าราชการตำรวจอันมิชอบ หรือการประพฤติปฏิบัติไม่เหมาะสมและเสื่อมเสียแก่เกียรติศักดิ์ของตำรวจ กระทำผิดวินัย หรือละเมิดประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ ประกอบด้วย ประธาน ก.ร.ตร. และกรรมการ ก.ร.ตร. ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งจากบุคคล ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ซึ่งผู้ตรวจการแผ่นดินและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติประชุมร่วมกันคัดเลือกจำนวนหนึ่งคน

(๒) ผู้ซึ่งเคยรับราชการในตำแหน่งตั้งแต่ผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์หรือเทียบเท่าขึ้นไป และได้รับคัดเลือกจากคณะกรรมการข้าราชการตุลาการ จำนวนหนึ่งคน

(๓) ผู้ซึ่งเคยรับราชการในตำแหน่งตั้งแต่อัยการพิเศษฝ่ายหรือเทียบเท่าขึ้นไป และได้รับคัดเลือกจากคณะกรรมการอัยการ จำนวนหนึ่งคน

(๔) ผู้ซึ่งเคยรับราชการเป็นข้าราชการตำรวจในตำแหน่งตั้งแต่ผู้บัญชาการหรือเทียบเท่าขึ้นไป จำนวนสามคน ซึ่ง ก.ตร. คัดเลือกจากบุคคลและตามวิธีการที่กำหนดในมาตรา ๔๔

(๕) นายความซึ่งประกอบอาชีพนายความมาแล้วไม่น้อยกว่าสี่สิบปี ซึ่งสภานายความคัดเลือกจำนวนหนึ่งคน

(๖) ผู้แทนระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบลจำนวนสองคน ซึ่งที่ประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบลคัดเลือก โดยอย่างน้อยต้องเป็นสตรีจำนวนหนึ่งคน

ให้จเรตำรวจแห่งชาติเป็นกรรมการและเลขานุการ ก.ร.ตร. และให้ ก.ร.ตร. มีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการตำรวจที่ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้บังคับการหรือเทียบเท่าในสำนักงานจเรตำรวจ จำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ ก.ร.ตร.

เมื่อได้กรรมการ ก.ร.ตร. ไม่น้อยกว่าเจ็ดคนแล้ว ให้กรรมการประชุมคัดเลือกกรรมการตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) คนหนึ่งเป็นประธาน ก.ร.ตร. ในการประชุมดังกล่าว ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่าเจ็ดคน ในระหว่างที่มีกรรมการ ก.ร.ตร. ยังไม่ครบจำนวนดังกล่าว ให้ถือว่า ก.ร.ตร. ประกอบด้วยจำนวนเท่าที่มีอยู่ไปพลางก่อน

ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติประกาศรายชื่อ ก.ร.ตร. ในราชกิจจานุเบกษา

กรรมการตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔) ต้องปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา

มาตรา ๔๔ ในการคัดเลือกกรรมการ ก.ร.ตร. ตามมาตรา ๔๓ (๔) ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ให้ ก.ตร. คัดเลือกจากผู้ได้รับเลือกให้เป็น ก.ตร. ตามมาตรา ๒๒ (๔) (ก) โดยให้ถามความสมัครใจของผู้ได้รับคะแนนสูงสุดเรียงตามลำดับคะแนนที่ได้รับเลือกตามมาตรา ๒๖ (๔) จนกว่าจะได้ครบจำนวน

(๒) ในกรณีที่มีผู้สมัครใจไม่ครบจำนวนที่จะต้องคัดเลือก ให้คัดเลือกจากผู้สมัครใจจากบัญชีสำรองตามมาตรา ๒๖ เรียงตามลำดับคะแนนที่ได้รับเลือกจนกว่าจะได้ครบจำนวน

(๓) เมื่อกรรมการข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิผู้ใดได้รับเลือกให้เป็นกรรมการ ก.ร.ตร. แล้วให้พ้นจากตำแหน่ง ก.ตร. และให้แต่งตั้งผู้ได้รับคะแนนถัดไปจากบัญชีสำรองตามมาตรา ๒๖ (๔) เป็น ก.ตร. แทน

(๔) ในกรณีที่ ก.ตร. คัดเลือกบุคคลจากบัญชีสำรองตาม (๓) ให้ผู้นั้นพ้นจากบัญชีสำรองตามมาตรา ๒๖

มาตรา ๔๕ กรรมการ ก.ร.ตร. ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบปีและไม่เกินเจ็ดสิบปี ในวันได้รับเลือก มีสุขภาพแข็งแรง มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ และต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) และ (๑๐)

มาตรา ๔๖ กรรมการ ก.ร.ตร. มีวาระการดำรงตำแหน่งสี่ปี และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว

ให้กรรมการ ก.ร.ตร. ซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่ต่อไป จนกว่ากรรมการ ก.ร.ตร. ซึ่งได้รับเลือกใหม่เข้ารับหน้าที่

ให้นำความในมาตรา ๓๑ วรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับแก่การประชุม ก.ร.ตร. โดยอนุโลม และให้ ก.ร.ตร. มีอำนาจออกข้อบังคับว่าด้วยการประชุมและการลงมติของ ก.ร.ตร.

มาตรา ๔๗ ให้กรรมการ ก.ร.ตร. ซึ่งปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลาได้รับเงินประจำตำแหน่งประโยชน์ตอบแทน และค่าใช้จ่ายในการเดินทางเช่นเดียวกับกรรมการ ก.พ.ค.ตร. ส่วนกรรมการ ก.ร.ตร. อื่น ให้ได้รับตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๔๘ ในการปฏิบัติหน้าที่และการใช้อำนาจของ ก.ร.ตร. ก.ร.ตร. จะมีมติให้กรรมการ ก.ร.ตร. คนหนึ่งหรือหลายคนปฏิบัติหน้าที่แทน ก.ร.ตร. ก็ได้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ ก.ร.ตร. กำหนด

มาตรา ๔๙ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของ ก.ร.ตร. ให้เราตำรวจแห่งชาติ จัดให้ข้าราชการตำรวจในสำนักงานจเรตำรวจมาปฏิบัติหน้าที่เพื่อช่วยเหลือ ก.ร.ตร. ตามที่ ก.ร.ตร. มอบหมาย ทั้งนี้ ตามจำนวนและระดับตำแหน่งตามที่ ก.ร.ตร. กำหนด

ในการพิจารณาความดีความชอบเพื่อเลื่อนเงินเดือนของข้าราชการตำรวจตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาตามมติของ ก.ร.ตร. แต่มติของ ก.ร.ตร. ต้องสอดคล้องกับวงเงินที่ได้รับการจัดสรร

มาตรา ๕๐ ผู้ใดไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการกระทำหรือไม่กระทำการของข้าราชการตำรวจ อันมิชอบ หรือพบเห็นข้าราชการตำรวจประพฤติปฏิบัติไม่เหมาะสมและเสื่อมเสียแก่เกียรติศักดิ์ของตำรวจ กระทำผิดวินัย หรือละเมิดประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ ให้มีสิทธิ

ร้องเรียนต่อ ก.ร.ตร. ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ร.ตร. กำหนด หลักเกณฑ์และวิธีการดังกล่าว ต้องไม่มีลักษณะเป็นการสร้างขึ้นตอนโดยไม่จำเป็นและไม่เป็นการสร้างภาระแก่ประชาชนเกินสมควร

มาตรา ๕๑ เมื่อความปรากฏต่อ ก.ร.ตร. ไม่ว่าจะโดยทางใด ไม่ว่าจะ มีผู้ร้องเรียนหรือไม่ว่า ข้าราชการตำรวจผู้ใดกระทำการหรือไม่กระทำการอันมิชอบ หรือมีความประพฤติหรือปฏิบัติ ไม่เหมาะสมและเสื่อมเสียแก่เกียรติศักดิ์ของตำรวจ กระทำผิดวินัย หรือละเมิดประมวลจริยธรรมและ จรรยาบรรณของตำรวจ ให้ ก.ร.ตร. มีอำนาจไต่สวนข้อเท็จจริง โดย ก.ร.ตร. จะดำเนินการไต่สวนเอง หรือมอบหมายให้ข้าราชการตำรวจในสำนักงานจเรตำรวจดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงเบื้องต้น เพื่อรายงานต่อ ก.ร.ตร. ตามประเด็นที่ ก.ร.ตร. กำหนด หรือในกรณี que เห็นว่ามีข้อเท็จจริงที่ก่อให้เกิด ความเดือดร้อนแก่ประชาชนโดยตรง จะส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการทางวินัยแล้วรายงานผลให้ ก.ร.ตร. ทราบก็ได้

ในกรณีที่ ก.ร.ตร. พิจารณาแล้วเห็นว่ากรณีไม่มีมูลให้สั่งยุติเรื่อง แต่ถ้า ก.ร.ตร. วินิจฉัยว่า กรณีเป็นการกระทำผิดวินัย ให้ ก.ร.ตร. ส่งสำนวนการพิจารณาและคำวินิจฉัยพร้อมพยานหลักฐาน ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจเพื่อพิจารณาโทษโดยเร็วต่อไป โดยผู้บังคับบัญชาไม่ต้องดำเนินการสืบสวนหรือ สอบสวนอีก เว้นแต่ผู้บังคับบัญชามีพยานหลักฐานใหม่ที่แสดงได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาได้มีการกระทำความผิดตามที่กล่าวหาหรือกระทำความผิดในฐานความผิดที่แตกต่างจากที่ถูกกล่าวหา จะขอให้ ก.ร.ตร. พิจารณาทบทวนก็ได้ โดยทำเป็นหนังสือพร้อมทั้งส่งพยานหลักฐานให้ ก.ร.ตร. ภายใน สามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับสำนวนจาก ก.ร.ตร. แต่หากกรณีใดมีลักษณะเป็นการทุจริต ให้ ก.ร.ตร. ส่งสำนวนพร้อมพยานหลักฐานให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติหรือ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจ แล้วแต่กรณี โดยในกรณีที่ ก.ร.ตร. มีคำวินิจฉัยว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัย ก.ร.ตร. จะสั่งให้ผู้บังคับบัญชา ของผู้ถูกกล่าวหาดำเนินการทางวินัยโดยไม่ต้องรอผลการพิจารณาของคณะกรรมการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติหรือคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐก็ได้ และ ในกรณีที่เห็นว่าเป็นการสมควรเพื่อระงับความเดือดร้อนของประชาชนหรือป้องกันความเสียหาย ต่อราชการ จะให้ผู้บังคับบัญชาสั่งพักราชการผู้นั้นไว้ก่อนก็ได้ ในกรณีเช่นนั้น ให้ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่ และอำนาจสั่งพักราชการไว้จนกว่าการดำเนินการทางวินัยจะแล้วเสร็จ โดยให้ถือว่าคำสั่งพักราชการ ดังกล่าวเป็นการสั่งพักราชการตามมาตรา ๑๓๑

การไต่สวนและการพิจารณาให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ร.ตร. กำหนด ซึ่งอย่างน้อยต้องมีมาตรการในการรักษาความลับเกี่ยวกับผู้ร้องเรียนหรือกล่าวโทษ มาตรการในการดำเนินการให้เกิดความรวดเร็ว และการรับฟังคำชี้แจงของผู้ถูกกล่าวหาด้วย

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาผู้ใดไม่ปฏิบัติตามวรรคสองโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ถือว่าเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ในกรณีที่ ก.ร.ตร. พิจารณาแล้วเห็นว่าแม้กรณีจะไม่มีมูลเพราะเป็นการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ หรือมติของ ก.ตร. แต่ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติ ก.ตร. นั้น ไม่เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ให้ ก.ร.ตร. เสนอแนะไปยังคณะรัฐมนตรี ก.ตร. หรือหน่วยงานอื่นใดที่เกี่ยวข้องเพื่อปรับปรุงระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติ ก.ตร. นั้นใหม่ได้

มาตรา ๕๒ ในการไต่สวนข้อเท็จจริง ให้ ก.ร.ตร. มีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เรียกผู้ร้องเรียน ผู้ถูกร้องเรียน เจ้าหน้าที่ หรือบุคคลอื่นใด มาชี้แจงหรือแสดงความเห็น หรือส่งเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้องประกอบการพิจารณา โดยให้นำความในมาตรา ๑๒๘ มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

(๒) แจ้งผู้บังคับบัญชาของข้าราชการตำรวจที่ถูกร้องเรียนเพื่อพิจารณาสั่งให้ข้าราชการตำรวจผู้นั้นไปปฏิบัติหน้าที่อื่นเป็นการชั่วคราวระหว่างการไต่สวนข้อเท็จจริง

ให้ข้าราชการตำรวจที่ ก.ร.ตร. มอบหมายตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง มีอำนาจตาม (๑) ด้วย แต่กรณีตาม (๒) ให้เสนอ ก.ร.ตร. เพื่อพิจารณา

ในการดำเนินการตาม (๑) ในส่วนที่เกี่ยวกับผู้ร้องเรียนและพยาน ผู้เรียกต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้ร้องเรียนและพยาน และไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือภาระเกินสมควร เพื่อการนี้ ก.ร.ตร. จะกำหนดให้มีมาตรการในการคุ้มครองผู้ร้องเรียนและพยานตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ร.ตร. กำหนด หรือในกรณีที่เห็นสมควรจะมอบหมายให้สำนักงานคุ้มครองพยาน กระทรวงยุติธรรม ดำเนินการเพื่อคุ้มครองพยานให้ก็ได้ และเพื่อการนี้ ให้ถือว่าผู้ร้องเรียนและพยานตามพระราชบัญญัตินี้เป็นพยานตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองพยานในคดีอาญา

ให้ ก.ร.ตร. กำหนดหลักเกณฑ์ว่าด้วยอัตราและวิธีการจ่ายค่าเดินทาง ค่าเช่าที่พัก และค่าตอบแทนพยาน กรณีที่จำเป็นต้องให้พยานมาให้ถ้อยคำเพิ่มเติมต่อหน้า ก.ร.ตร. หลักเกณฑ์ดังกล่าวให้ใช้ได้เมื่อได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลังและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๕๓ ให้สำนักงานจเรตำรวจทำหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการ ช่วยเหลือ และสนับสนุน การปฏิบัติหน้าที่ของ ก.ร.ตร. และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ ก.ร.ตร. มอบหมาย

ลักษณะ ๗

ยศตำรวจและชั้นข้าราชการตำรวจ

มาตรา ๕๔ ยศตำรวจมีตามลำดับ ดังต่อไปนี้

พลตำรวจเอก

พลตำรวจโท

พลตำรวจตรี

พันตำรวจเอก

พันตำรวจโท

พันตำรวจตรี

ร้อยตำรวจเอก

ร้อยตำรวจโท

ร้อยตำรวจตรี

ดาบตำรวจ

จ่าสิบตำรวจ

สิบตำรวจเอก

สิบตำรวจโท

สิบตำรวจตรี

ว่าที่ยศใดให้ถือเสมือนมียศนั้น ถ้าผู้ซึ่งมียศตำรวจเป็นหญิง ให้เติมคำว่า “หญิง” ท้ายยศตำรวจนั้นด้วย

มาตรา ๕๕ ชั้นข้าราชการตำรวจ มีดังต่อไปนี้

(๑) ชั้นสัญญาบัตร ได้แก่ ผู้มียศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีขึ้นไป

(๒) ชั้นประทวน ได้แก่ ผู้มียศสิบตำรวจตรี สิบตำรวจโท สิบตำรวจเอก จ่าสิบตำรวจ และ

ดาบตำรวจ

(๓) ชั้นพลตำรวจ ได้แก่ พลตำรวจสำรอง

พลตำรวจสำรอง คือ ผู้ที่ได้รับการบรรจุเป็นข้าราชการตำรวจ โดยได้รับการคัดเลือกหรือสอบแข่งขันเข้ารับการศึกษาอบรมในสถานศึกษาของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

มาตรา ๕๖ การแต่งตั้งยศตำรวจชั้นสัญญาบัตร ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ตร. และให้ทำโดยประกาศพระบรมราชโองการ

การแต่งตั้งยศตำรวจชั้นสัญญาบัตรเป็นกรณีพิเศษ อาจกระทำได้โดยประกาศพระบรมราชโองการ

ในระหว่างที่ยังไม่มีประกาศพระบรมราชโองการแต่งตั้งยศตำรวจชั้นสัญญาบัตร จะแต่งตั้งว่าที่ยศตำรวจชั้นสัญญาบัตรเป็นการชั่วคราวก็ได้ โดยให้ผู้มีอำนาจดังต่อไปนี้ เป็นผู้แต่งตั้ง

(๑) ตั้งแต่ว่าที่ยศพลตำรวจตรีขึ้นไป ให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้แต่งตั้ง

(๒) ตั้งแต่ว่าที่ยศร้อยตำรวจตรีขึ้นไป แต่ไม่สูงกว่าว่าที่ยศพันตำรวจเอก ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเป็นผู้แต่งตั้ง

มาตรา ๕๗ การแต่งตั้งยศตำรวจชั้นประทวน ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือผู้บังคับบัญชาระดับผู้บังคับการขึ้นไปซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเป็นผู้แต่งตั้ง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

การแต่งตั้งยศตำรวจชั้นประทวนเป็นกรณีพิเศษ ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเป็นผู้แต่งตั้งตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

มาตรา ๕๘ การถอดหรือการออกจากยศตำรวจชั้นสัญญาบัตร ให้เป็นไปตามระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และให้ทำโดยประกาศพระบรมราชโองการ

มาตรา ๕๙ การให้ออกจากว่าที่ยศตำรวจชั้นสัญญาบัตร หรือการถอดหรือการออกจากยศตำรวจชั้นประทวน ให้ผู้มีอำนาจสั่งตามมาตรา ๕๖ วรรคสาม หรือมาตรา ๕๗ แล้วแต่กรณีสั่งได้ตามระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ลักษณะ ๘

ระเบียบข้าราชการตำรวจ

หมวด ๑

การจัดระเบียบราชการข้าราชการตำรวจ

มาตรา ๖๐ การจัดระเบียบข้าราชการตำรวจตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คำนึงถึงระบบคุณธรรมดังต่อไปนี้

(๑) การรับบุคคลเพื่อบรรจุเข้ารับราชการและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ต้องคำนึงถึงความรู้ความสามารถของบุคคล ความเสมอภาค ความเป็นธรรม และประโยชน์ของทางราชการ

(๒) การบริหารทรัพยากรบุคคล ต้องคำนึงถึงผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพขององค์กรและลักษณะของงาน โดยไม่เลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม

(๓) การพิจารณาความดีความชอบ การเลื่อนตำแหน่ง และการให้ประโยชน์อื่นแก่ข้าราชการตำรวจต้องเป็นไปอย่างเป็นธรรม โดยพิจารณาจากอาวุโส ผลงาน ศักยภาพ และความประพฤติประกอบกัน และจะนำความคิดเห็นทางการเมืองหรือสังกัดพรรคการเมืองมาประกอบการพิจารณามีได้

(๔) การดำเนินการทางวินัยต้องเป็นไปด้วยความยุติธรรมและโดยปราศจากอคติ

(๕) การบริหารทรัพยากรบุคคลต้องมีความเป็นกลางทางการเมือง

หมวด ๒

ตำแหน่งและการกำหนดตำแหน่ง

มาตรา ๖๑ ตำแหน่งข้าราชการตำรวจมี ๕ กลุ่มสายงาน ดังต่อไปนี้

(๑) กลุ่มสายงานบริหาร

(๒) กลุ่มสายงานอำนวยการและสนับสนุน

(๓) กลุ่มสายงานสืบสวนสอบสวน ได้แก่ สายงานสืบสวนสอบสวน สายงานสืบสวนและสายงานอื่นที่ ก.ตร. กำหนด

(๔) กลุ่มสายงานป้องกันปราบปราม ได้แก่ สายงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและสายงานอื่นที่ ก.ตร. กำหนด

(๕) กลุ่มสายงานวิชาชีพเฉพาะ

กลุ่มสายงานใดจะมีสายงานใด และตำแหน่งใดอยู่ในสายงานใด ให้เป็นไปตามที่ ก.ตร. กำหนด ซึ่งต้องไม่ขัดหรือแย้งกับการแบ่งกลุ่มสายงานตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๖๒ ตำแหน่งข้าราชการตำรวจประเภทที่มียศมีดั่งต่อไปนี้

- (๑) ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ
- (๒) รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติและจเรตำรวจแห่งชาติ
- (๓) ผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติและรองจเรตำรวจแห่งชาติ
- (๔) ผู้บัญชาการและจเรตำรวจ
- (๕) รองผู้บัญชาการและรองจเรตำรวจ
- (๖) ผู้บังคับการ
- (๗) รองผู้บังคับการ
- (๘) ผู้กำกับการ
- (๙) รองผู้กำกับการและสารวัตรใหญ่
- (๑๐) สารวัตร
- (๑๑) รองสารวัตร
- (๑๒) ผู้บังคับหมู่
- (๑๓) รองผู้บังคับหมู่

ก.ตร. จะกำหนดให้มีตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นโดยจะให้มีชื่อตำแหน่งใดเทียบกับตำแหน่งตามวรรคหนึ่งก็ได้ โดยให้กำหนดไว้ในกฎ ก.ตร.

เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานในกลุ่มสายงานสืบสวนสอบสวน นอกจากตำแหน่งข้าราชการตำรวจตามวรรคหนึ่ง ให้ ก.ตร. กำหนดตำแหน่งรองสารวัตรในสถานีตำรวจหรือส่วนราชการระดับกองกำกับการอื่นที่ปฏิบัติงานด้านการสืบสวนสอบสวนตามจำนวนที่เห็นสมควร เป็นตำแหน่งควบที่สามารถปรับระดับเพิ่มลดได้ในตัวเองสูงขึ้นถึงระดับรองผู้กำกับการ และให้กำหนดตำแหน่งผู้กำกับการในกองบังคับการตำรวจนครบาล ตำรวจภูธรจังหวัด หรือส่วนราชการระดับกองบังคับการอื่นที่ปฏิบัติงานด้านการสืบสวนสอบสวนตามจำนวนที่เห็นสมควร เป็นตำแหน่งควบที่สามารถปรับระดับเพิ่มลดได้ในตัวเองสูงขึ้นถึงระดับรองผู้บังคับการ

มาตรา ๖๓ สำนักงานตำรวจแห่งชาติมีผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเป็นหัวหน้าส่วนราชการ มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบควบคุมราชการประจำในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ กำหนดแนวทางและแผนการปฏิบัติราชการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และลำดับความสำคัญของแผนการปฏิบัติราชการประจำปีของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ให้เป็นไปตามนโยบายและแนวทางการปฏิบัติราชการที่นายกรัฐมนตรีและ ก.ต.ช. กำหนด รวมทั้งกำกับ เร่งรัด ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติราชการของส่วนราชการในสำนักงานตำรวจแห่งชาติขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี

(๒) เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการตำรวจในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(๓) เป็นผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

(๔) วางระเบียบหรือทำคำสั่งเฉพาะเรื่องไว้ให้ข้าราชการตำรวจปฏิบัติภารกิจเกี่ยวกับการใช้อำนาจหรือการปฏิบัติหน้าที่ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาหรือกฎหมายอื่น ระเบียบหรือคำสั่งดังกล่าวจะขัดหรือแย้งกับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา หรือพระราชบัญญัตินี้มิได้

(๕) รับผิดชอบในการกำกับดูแลให้การแต่งตั้งและโยกย้ายข้าราชการตำรวจเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้และกฎ ก.ตร. โดยเคร่งครัด

(๖) ดูแลให้หน่วยงานทุกหน่วยโดยเฉพาะสถานีตำรวจ กองบังคับการตำรวจนครบาล และตำรวจภูธรจังหวัด มีกำลังพล งบประมาณ อุปกรณ์ และเครื่องมือเครื่องใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ที่จำเป็นตามมาตรฐานที่ ก.ตร. กำหนดตามมาตรา ๒๓ (๓)

มาตรา ๖๔ ให้มีรองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ จเรตำรวจแห่งชาติ ผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือรองจเรตำรวจแห่งชาติ เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการตำรวจ และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการรองจากผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติตามที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนดหรือมอบหมาย

มาตรา ๖๕ ในกองบัญชาการหนึ่ง ให้มีผู้บัญชาการคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการตำรวจและรับผิดชอบการปฏิบัติราชการของส่วนราชการนั้น และจะให้มีรองผู้บัญชาการเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการตำรวจและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการรองจากผู้บัญชาการตามที่ผู้บัญชาการมอบหมายด้วยก็ได้

ความในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับแก่ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเทียบเท่ากองบัญชาการด้วยโดยอนุโลม รวมทั้งให้หัวหน้าส่วนราชการดังกล่าวมีหน้าที่และอำนาจและความรับผิดชอบเช่นเดียวกับผู้บัญชาการด้วย

มาตรา ๖๖ ผู้บัญชาการมีหน้าที่และอำนาจ และความรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

(๑) บริหารราชการของกองบัญชาการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศของทางราชการ ก.ต.ช. ก.ตร. และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(๒) ควบคุมและกำกับดูแลบุคลากร การบริหารงบประมาณ การเงิน การพัสดุ สถานที่ และทรัพย์สินอื่นของกองบัญชาการ ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศของทางราชการ ก.ต.ช. ก.ตร. และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(๓) หน้าที่และอำนาจของกองบัญชาการตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

(๔) พิจารณาแต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการตำรวจตำแหน่งตั้งแต่รองผู้บังคับการลงมา

(๕) พิจารณาและสั่งเลื่อนเงินเดือนข้าราชการตำรวจระดับ ส.๖ ลงมา ที่ไม่อยู่ในอำนาจของผู้บังคับการตามมาตรา ๖๘ (๗) ทั้งนี้ การเลื่อนเงินเดือนข้าราชการตำรวจระดับ ส.๖ ให้กระทำได้เมื่อได้รับความเห็นชอบจาก ก.ตร. แล้ว

(๖) เป็นผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติในราชการทั่วไปของกองบัญชาการ

(๗) รายงานผลการปฏิบัติงานพร้อมทั้งปัญหาและอุปสรรคต่อผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติทุกสี่เดือน หรือตามระยะเวลาที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนด

(๘) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศของทางราชการ ก.ต.ช. ก.ตร. และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ในกรณีที่มีกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งใด หรือมติคณะรัฐมนตรี ในเรื่องใด กำหนดให้การดำเนินการใดเป็นอำนาจของอธิบดีหรือผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ให้ผู้บัญชาการมีอำนาจเช่นว่านั้นในฐานะเป็นอธิบดีหรือแทนผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติราชการในกองบัญชาการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ต.ช. กำหนด

มาตรา ๖๗ ในกองบังคับการหนึ่ง ให้มีผู้บังคับการคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการตำรวจและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของกองบังคับการนั้น และจะให้มีรองผู้บังคับการเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการตำรวจและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการรองจากผู้บังคับการตามผู้บังคับการมอบหมาย

ความในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับแก่ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเทียบเท่ากองบังคับการด้วยโดยอนุโลม รวมทั้งให้หัวหน้าส่วนราชการดังกล่าวมีหน้าที่และอำนาจและความรับผิดชอบเช่นเดียวกับผู้บังคับการด้วย

มาตรา ๖๘ ผู้บังคับการมีหน้าที่และอำนาจ และความรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

(๑) บริหารราชการของกองบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศของทางราชการ ก.ต.ช. ก.ตร. และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(๒) หน้าที่และอำนาจของกองบังคับการตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๓) ควบคุมและกำกับดูแลบุคลากร การเงิน การพัสดุ สถานที่ และทรัพย์สินอื่นของกองบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศของทางราชการ ก.ต.ช. ก.ตร. และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(๔) เสนอแนะการแต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการตำรวจในสังกัดกองบังคับการและสถานีตำรวจที่อยู่ในเขตอำนาจ ตั้งแต่ระดับผู้กำกับการลงมาต่อผู้บัญชาการที่เป็นผู้บังคับบัญชา

(๕) สั่งให้ข้าราชการตำรวจตั้งแต่ระดับผู้กำกับการลงมาไปช่วยราชการในส่วนราชการอื่นที่อยู่ในสังกัดตามความจำเป็นเป็นการชั่วคราวไม่เกินหกเดือน ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ของทางราชการจะสั่งให้ไปช่วยราชการเกินหกเดือนแต่ไม่เกินหนึ่งปีก็ได้ แต่ต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้บัญชาการซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาก่อน

(๖) เสนอแนะและให้ความเห็นในการพิจารณาความดีความชอบเพื่อการเลื่อนเงินเดือนข้าราชการตำรวจระดับ ส.๕ และ ส.๔ ในสังกัด

(๗) พิจารณาและสั่งเลื่อนเงินเดือนข้าราชการตำรวจระดับ ส.๓ ลงมาในสังกัดในการพิจารณาดังกล่าวสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่รองผู้กำกับการลงมา ต้องรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นด้วย

(๘) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศของทางราชการ ก.ต.ช. ก.ตร. และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

หน้าที่และอำนาจของผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดในการกำกับดูแลการปฏิบัติราชการของข้าราชการตำรวจที่สังกัดกองบัญชาการอื่น และปฏิบัติราชการประจำอยู่ในจังหวัดนั้น ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งของสำนักงานตำรวจแห่งชาติหรือกองบัญชาการมติคณะรัฐมนตรี หรือการสั่งการของนายกรัฐมนตรีด้วย ในการนี้ ให้มีอำนาจสั่งการใด ๆ เพื่อให้เกิดการประสานงานและความร่วมมือกันในการปฏิบัติหน้าที่หรือยับยั้งการกระทำใด ๆ ของข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในจังหวัดที่ขัดต่อกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งของสำนักงาน

ตำรวจแห่งชาติหรือกองบัญชาการ มติคณะรัฐมนตรี หรือการสั่งการของนายกรัฐมนตรีไว้ชั่วคราว แล้วรายงานสำนักงานตำรวจแห่งชาติและกองบัญชาการที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติกำหนด

มาตรา ๖๙ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๓ (๓) ในส่วนราชการต่าง ๆ ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ จะให้มีตำแหน่งข้าราชการตำรวจตำแหน่งใด จำนวนเท่าใด และคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งอย่างไร และจะให้มียศหรือไม่ และถ้าให้มียศจะให้มียศใด รวมตลอดถึงการตัดโอนตำแหน่งจากส่วนราชการหนึ่ง ไปเพิ่มให้อีกส่วนราชการหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่ ก.ตร. กำหนด โดยให้คำนึงถึงลักษณะหน้าที่และความรับผิดชอบ ปริมาณและคุณภาพของงาน รวมทั้งความมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ความไม่ซ้ำซ้อน และการประหยัดเป็นหลัก

ให้เป็นหน้าที่ของ ก.ตร. ที่จะต้องทบทวนอัตรากำลังของแต่ละส่วนราชการ ให้สอดคล้องกับความรับผิดชอบและปริมาณของงานที่เปลี่ยนแปลงไปให้ทันต่อสถานการณ์

มาตรา ๗๐ ให้ข้าราชการตำรวจซึ่งดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๖๒ ในกลุ่มสายงานสืบสวน สอบสวนที่ดำรงตำแหน่งและปฏิบัติหน้าที่งานสืบสวนสอบสวน และกลุ่มสายงานป้องกันปราบปราม ที่ดำรงตำแหน่งและปฏิบัติหน้าที่งานป้องกันปราบปราม ได้รับเงินเพิ่มเป็นกรณีพิเศษตามอัตราที่ ก.ตร. กำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง โดยจะกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวซึ่งปฏิบัติหน้าที่ประจำที่สถานีตำรวจได้รับเงินเพิ่มพิเศษสูงกว่าผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานอื่นก็ได้

ให้ ก.ตร. และกระทรวงการคลังร่วมกันพิจารณาทบทวนเงินเพิ่มพิเศษตามวรรคหนึ่ง ให้สอดคล้องกับสภาวะทางเศรษฐกิจในทุกสามปี

ในการกำหนดจำนวนเงินเพิ่มเป็นกรณีพิเศษตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง และการให้ความเห็นชอบของกระทรวงการคลังตามวรรคหนึ่ง ต้องคำนึงถึงค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงาน และการดำรงตนอยู่ในความยุติธรรมได้อย่างมีเกียรติ โดยเปรียบเทียบกับค่าตอบแทนที่รัฐจ่ายให้แก่ข้าราชการฝ่ายอื่นที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมประกอบด้วย

หมวด ๓

การบรรจุ การแต่งตั้ง และการเลื่อนขั้นเงินเดือน

มาตรา ๗๑ ผู้ที่จะได้รับการบรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการตำรวจ ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปี
- (๓) เป็นผู้เลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- (๔) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใด ๆ ในพรรคการเมือง
- (๕) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามอื่นตามที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

มาตรา ๗๒ การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการตำรวจตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้บังคับบัญชาตามที่กำหนดในระเบียบ ก.ตร. เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

มาตรา ๗๓ การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการตำรวจชั้นพลตำรวจ ชั้นประทวน และชั้นสัญญาบัตร ให้บรรจุจากบุคคลผู้ได้รับคัดเลือกหรือสอบแข่งขันได้

หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกหรือการสอบแข่งขัน ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ตร. และให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบอำนาจจากผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เป็นผู้ดำเนินการคัดเลือกหรือสอบแข่งขัน

มาตรา ๗๔ ในการบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรที่มีใช้ตำแหน่งประเภทวิชาชีพเฉพาะ ให้ดำรงตำแหน่งและปฏิบัติหน้าที่ในส่วนราชการใด ให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ถ้าผู้ที่จะได้รับการบรรจุและแต่งตั้งเป็นผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ให้ผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีซึ่งมีคะแนนทุกประเภทเฉลี่ยตลอดหลักสูตรสูงสุดมีสิทธิเลือกก่อนเรียงตามลำดับไป

(๒) ถ้าผู้ที่จะได้รับการบรรจุและแต่งตั้งเป็นผู้สอบคัดเลือกหรือแข่งขันได้ ให้ผู้ที่สอบคัดเลือกหรือแข่งขันได้และมีคะแนนทุกประเภทรวมกันสูงสุดมีสิทธิเลือกก่อนเรียงตามลำดับไป

(๓) ในกรณีอื่นนอกจาก (๑) และ (๒) ให้ดำเนินการตามวิธีการที่ ก.ตร. กำหนด

หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตาม (๑) และ (๒) ให้เป็นไปตามที่ ก.ตร. กำหนด ในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์ของทางราชการ ก.ตร. จะกำหนดเงื่อนไขในการเลือกด้วยก็ได้

มาตรา ๗๕ ผู้ที่ได้รับการบรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการตำรวจตามมาตรา ๗๓ ให้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการในตำแหน่งที่ได้รับแต่งตั้ง โดยมีกำหนดระยะเวลาไม่น้อยกว่าหกเดือน

หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการทดลอง การประเมินผลการทดลอง การรายงานผลการทดลอง และการยกเว้นไม่ต้องทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ รวมทั้งการสั่งให้ออกจากราชการ อันเนื่องมาจากการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

ผู้ใดถูกสั่งให้ออกจากราชการระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ ไม่ให้ถือว่าผู้นั้นเคยเป็นข้าราชการตำรวจ แต่ทั้งนี้ ไม่กระทบกระเทือนถึงการปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือการรับเงินเดือนหรือผลประโยชน์อื่นที่ได้รับจากทางราชการในระหว่างที่ผู้นั้นทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ

มาตรา ๗๖ ในการแต่งตั้งข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรที่มีใช้ตำแหน่งประเภทวิชาชีพเฉพาะ ผู้บังคับบัญชาต้องแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในกลุ่มสายงานที่ผู้นั้นมีความรู้ ความชำนาญ หรือความถนัด และมุ่งหมายให้ผู้นั้นได้มีโอกาสปฏิบัติหน้าที่ด้านต่าง ๆ อย่างหลากหลาย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ตร. กำหนด

ในการแต่งตั้งข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับสารวัตรขึ้นไป ในกลุ่มสายงานใด ให้พิจารณาโดยคำนึงถึงอาวุโส ความรู้ความสามารถ ทักษะ ความสมัครใจ และความจำเป็นของทางราชการประกอบกัน และต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในหมวดนี้

มาตรา ๗๗ การแต่งตั้งข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่ง ให้แต่งตั้งตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ตำแหน่งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจยศพลตำรวจเอกซึ่งดำรงตำแหน่งจเรตำรวจแห่งชาติหรือรองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

(๒) ตำแหน่งรองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติและจเรตำรวจแห่งชาติ จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจยศพลตำรวจโทหรือพลตำรวจเอก และเคยดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือรองจเรตำรวจแห่งชาติมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี แต่ในกรณีที่ไม่มีผู้ใดเคยดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือรองจเรตำรวจแห่งชาติมาแล้วถึงหนึ่งปี ให้แต่งตั้งผู้ที่เคยดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือรองจเรตำรวจแห่งชาติมาแล้วถึงหนึ่งปี ให้แต่งตั้งผู้ที่ยังไม่เคยดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือรองจเรตำรวจแห่งชาติมาแล้วถึงหนึ่งปี

(๓) ตำแหน่งผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติและรองจเรตำรวจแห่งชาติ จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจยศพลตำรวจโท และเคยดำรงตำแหน่งระดับผู้บัญชาการหรือจเรตำรวจมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี

(๔) ตำแหน่งผู้บัญชาการและจเรตำรวจ จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจยศพลตำรวจตรีหรือพลตำรวจโท และเคยดำรงตำแหน่งระดับรองผู้บัญชาการหรือรองจเรตำรวจมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปี

(๕) ตำแหน่งรองผู้บัญชาการและรองจเรตำรวจ จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจยศพลตำรวจตรี และเคยดำรงตำแหน่งระดับผู้บังคับการมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี

(๖) ตำแหน่งผู้บังคับการ จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจยศพันตำรวจเอกซึ่งได้รับอัตราเงินเดือนพันตำรวจเอก (พิเศษ) หรือพลตำรวจตรี และเคยดำรงตำแหน่งระดับรองผู้บังคับการมาแล้วไม่น้อยกว่าสี่ปี

(๗) ตำแหน่งรองผู้บังคับการ ให้แต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจยศพันตำรวจเอกหรือพันตำรวจเอกซึ่งได้รับอัตราเงินเดือนพันตำรวจเอก (พิเศษ) และเคยดำรงตำแหน่งระดับผู้กำกับการมาแล้วไม่น้อยกว่าสี่ปี

(๘) ตำแหน่งผู้กำกับการ ให้แต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจยศพันตำรวจโทหรือพันตำรวจเอก และเคยดำรงตำแหน่งระดับรองผู้กำกับการมาแล้วไม่น้อยกว่าสี่ปี

(๙) ตำแหน่งรองผู้กำกับการและสารวัตรใหญ่ ให้แต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจยศพันตำรวจโท และเคยดำรงตำแหน่งระดับสารวัตรมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

(๑๐) ตำแหน่งสารวัตร ให้แต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจยศร้อยตำรวจเอกขึ้นไป แต่ไม่สูงกว่าพันตำรวจโท และเคยดำรงตำแหน่งระดับรองสารวัตรมาแล้วไม่น้อยกว่าเจ็ดปี

(๑๑) ตำแหน่งรองสารวัตร ให้แต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจยศร้อยตำรวจตรีขึ้นไป แต่ไม่สูงกว่าร้อยตำรวจเอก

(๑๒) ตำแหน่งผู้บังคับหมู่ ให้แต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจยศสิบตำรวจตรีขึ้นไป แต่ไม่สูงกว่าดาบตำรวจ

(๑๓) ตำแหน่งรองผู้บังคับหมู่ ให้แต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจชั้นพลตำรวจ

ระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้นับระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งจริง มิให้นับระยะเวลาทวิคูณ โดยให้นับสิบสองเดือนเป็นหนึ่งปี เว้นแต่

(๑) ข้าราชการตำรวจที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งหรือแต่งตั้งเลื่อนชั้นเป็นสัญญาบัตรครั้งแรก หากนับระยะเวลาตั้งแต่วันที่เริ่มเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรถึงวันที่ ๓๐ กันยายน มีระยะเวลา รวมแล้วไม่น้อยกว่าแปดเดือน ให้นับเป็นหนึ่งปี

(๒) ข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรที่ได้รับการแต่งตั้งเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นในวาระประจำปี ไม่ว่าจะได้รับการแต่งตั้งเมื่อใดก็ตาม ให้นับระยะเวลาการดำรงตำแหน่งถึงวันที่ ๓๐ กันยายน เป็นหนึ่งปี

การแต่งตั้งข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่งตาม (๒) ถึง (๑๓) อาจแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง เทียบเท่าด้วยก็ได้

ข้าราชการตำรวจซึ่งดำรงตำแหน่งตาม (๑๒) หรือ (๑๓) อาจได้รับการคัดเลือกและแต่งตั้ง ให้ดำรงตำแหน่งและมียศตาม (๑๑) ได้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎ ก.ตร.

ข้าราชการตำรวจซึ่งดำรงตำแหน่งตาม (๑๓) อาจได้รับการคัดเลือกและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง และมียศตาม (๑๒) ได้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎ ก.ตร.

มาตรา ๗๘ การคัดเลือกแต่งตั้งข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๗๗ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) และ (๖) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) การแต่งตั้งข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๗๗ (๑) ให้นายกรัฐมนตรี คัดเลือกรายชื่อข้าราชการตำรวจผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๗๗ (๑) โดยคำนึงถึงอาวุโสและความรู้ ความสามารถประกอบกัน โดยเฉพาะประสบการณ์ในงานสืบสวนสอบสวนหรืองานป้องกันปราบปราม เสนอ ก.ตร. เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อน แล้วให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูล เพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

(๒) การแต่งตั้งข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๗๗ (๒) ให้ผู้บัญชาการ ตำรวจแห่งชาติคัดเลือกรายชื่อข้าราชการตำรวจเสนอ ก.ตร. เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อน แล้วให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

(๓) การแต่งตั้งข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๗๗ (๓) และ (๔) ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติคัดเลือกรายชื่อข้าราชการตำรวจตามที่คณะกรรมการพิจารณาการแต่งตั้ง ข้าราชการตำรวจตามมาตรา ๘๑ (๑) (ก) เสนอแนะ แล้วเสนอ ก.ตร. ให้ความเห็นชอบ แล้วจึงนำเสนอให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

(๔) การแต่งตั้งข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๗๗ (๕) และ (๖) ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติคัดเลือกรายชื่อข้าราชการตำรวจตามที่คณะกรรมการพิจารณาการแต่งตั้งข้าราชการตำรวจตามมาตรา ๘๑ (๑) (ก) เสนอแนะ โดยให้นำข้อมูลการเสนอแต่งตั้งของหัวหน้าส่วนราชการระดับกองบัญชาการที่ได้มีการพิจารณาเสนอในรูปคณะกรรมการตามที่กำหนดในกฎ ก.ตร. มาประกอบการพิจารณาด้วย หากมีความเห็นแตกต่างจากข้อมูลการเสนอแต่งตั้งของหัวหน้าส่วนราชการ ให้ชี้แจงเหตุผลต่อคณะกรรมการพิจารณาการแต่งตั้งข้าราชการตำรวจตามมาตรา ๘๑ (๑) (ก) ก่อนเสนอ ก.ตร. พิจารณาให้ความเห็นชอบ แล้วจึงนำเสนอนายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

การจัดทำข้อมูลการเสนอแต่งตั้งของหัวหน้าส่วนราชการตาม (๔) ให้พิจารณาเสนอรายชื่อได้เฉพาะข้าราชการตำรวจที่ดำรงตำแหน่งในสังกัดเท่านั้น

ในกรณีที่ ก.ตร. ตรวจสอบแล้วเห็นว่าไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่พระราชบัญญัตินี้กำหนด ให้แจ้งให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเพื่อดำเนินการให้ถูกต้องต่อไป

มาตรา ๗๙ การแต่งตั้งข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๗๗ (๗) ลงมาในสำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเป็นผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้ง ในส่วนกองบัญชาการที่มีได้สังกัดสำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ให้ผู้บัญชาการเป็นผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้ง โดยให้นำข้อมูลการเสนอแต่งตั้งของหัวหน้าส่วนราชการระดับกองบัญชาการหรือกองบังคับการแล้วแต่กรณี ที่ได้มีการพิจารณาเสนอในรูปคณะกรรมการตามที่กำหนดในกฎ ก.ตร. มาประกอบการพิจารณาด้วย หากมีความเห็นแตกต่างจากข้อมูลการเสนอแต่งตั้งของหัวหน้าส่วนราชการ ให้ชี้แจงเหตุผลต่อคณะกรรมการพิจารณาการแต่งตั้งข้าราชการตำรวจตามมาตรา ๘๑

การจัดทำข้อมูลการเสนอแต่งตั้งตามวรรคหนึ่ง ให้พิจารณาเสนอรายชื่อได้เฉพาะข้าราชการตำรวจที่ดำรงตำแหน่งในสังกัดเท่านั้น

การแต่งตั้งข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๗๗ (๑๑) ลงมาไม่สูงกว่าตำแหน่งเดิมภายในกองบัญชาการในสำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ให้ผู้บัญชาการเป็นผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้ง สำหรับการแต่งตั้งภายในกองบังคับการ ให้ผู้บังคับการเป็นผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้ง

การแต่งตั้งข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๗๗ (๗) ลงมาไม่สูงกว่าตำแหน่งเดิมระหว่างส่วนราชการตามมาตรา ๑๑ (๑) และ (๒) ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติและผู้บัญชาการ

ที่เกี่ยวข้องทำความตกลงกันแล้วให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือผู้บัญชาการที่ประสงค์จะแต่งตั้งข้าราชการตำรวจผู้นั้นเป็นผู้แต่งตั้ง สำหรับการแต่งตั้งข้าราชการตำรวจระหว่างกองบัญชาการที่มีได้สังกัดสำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ให้ผู้บัญชาการที่เกี่ยวข้องทำความตกลงกัน แล้วให้ผู้บัญชาการที่ประสงค์จะแต่งตั้งข้าราชการตำรวจผู้นั้นเป็นผู้แต่งตั้ง

มาตรา ๘๐ การแต่งตั้งข้าราชการตำรวจเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นตามมาตรา ๗๗ (๗) ลงมาในส่วนราชการตามมาตรา ๑๑ (๑) และ (๒) ให้พิจารณาแต่งตั้งได้เฉพาะผู้ที่ดำรงตำแหน่งในส่วนราชการนั้น

มาตรา ๘๑ การคัดเลือกหรือแต่งตั้งข้าราชการตำรวจตามมาตรา ๗๗ (๓) ลงมาให้มีคณะกรรมการพิจารณาการแต่งตั้งข้าราชการตำรวจเพื่อทำหน้าที่พิจารณาตรวจสอบคุณสมบัติและความเหมาะสมในการคัดเลือกหรือแต่งตั้งข้าราชการตำรวจดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ก่อนที่ผู้มีอำนาจคัดเลือกหรือแต่งตั้ง ดังต่อไปนี้

(๑) คณะกรรมการพิจารณาการแต่งตั้งข้าราชการตำรวจระดับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาคัดเลือกข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๗๗ (๓) ถึง (๖) และพิจารณาแต่งตั้งข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๗๗ (๗) ลงมาในสังกัดสำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ โดยมีองค์ประกอบดังนี้

(ก) การคัดเลือกข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๗๗ (๓) ถึง (๖) ประกอบด้วย ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเป็นประธาน จเรตำรวจแห่งชาติ และรองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติทุกคน เป็นกรรมการ และผู้แทนสำนักงาน ก.พ. จำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการ

(ข) การแต่งตั้งข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๗๗ (๗) ลงมาในสังกัดสำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ประกอบด้วย ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเป็นประธาน จเรตำรวจแห่งชาติและรองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติทุกคน เป็นกรรมการ

ให้ผู้บัญชาการหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบงานบริหารงานบุคคลเป็นเลขานุการ และผู้บังคับการหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบงานกำลังพลเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

(๒) คณะกรรมการพิจารณาการแต่งตั้งข้าราชการตำรวจระดับกองบัญชาการ มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาแต่งตั้งข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๗๗ (๗) ลงมาในสังกัดกองบัญชาการที่มีได้สังกัดสำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือตามมาตรา ๗๗ (๑๑) ลงมา

ไม่สูงกว่าตำแหน่งเดิมภายในกองบัญชาการในสังกัดสำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ แล้วแต่กรณี ประกอบด้วย หัวหน้าส่วนราชการระดับกองบัญชาการเป็นประธาน และรองหัวหน้าส่วนราชการเป็นกรรมการ

ให้ผู้บังคับการหรือผู้กำกับการ แล้วแต่กรณี ที่รับผิดชอบงานกำลังพลเป็นเลขานุการ และผู้กำกับการหรือสารวัตร แล้วแต่กรณี ที่รับผิดชอบงานกำลังพลเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

(๓) คณะกรรมการพิจารณาการแต่งตั้งข้าราชการตำรวจระดับกองบังคับการ มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาแต่งตั้งข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๗๗ (๑๑) ลงมาไม่สูงกว่าตำแหน่งเดิมภายในสังกัด ประกอบด้วย หัวหน้าส่วนราชการระดับกองบังคับการเป็นประธาน และรองหัวหน้าส่วนราชการเป็นกรรมการ สำหรับกองบังคับการตำรวจนครบาลและตำรวจภูธรจังหวัด ให้ผู้แทนคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจของกองบังคับการตำรวจนครบาลและตำรวจภูธรจังหวัด จำนวนหนึ่งคน ร่วมเป็นกรรมการด้วย

ให้ผู้กำกับการที่รับผิดชอบงานกำลังพลเป็นเลขานุการ และสารวัตรที่รับผิดชอบงานกำลังพลเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

การคัดเลือกหรือแต่งตั้งข้าราชการตำรวจตามมาตรา ๗๗ (๓) ลงมา ให้ผู้มีอำนาจคัดเลือกหรือแต่งตั้งพิจารณาจากรายชื่อข้าราชการตำรวจที่คณะกรรมการพิจารณาการแต่งตั้งข้าราชการตำรวจมีมติเสนอแนะ

การแต่งตั้งเพื่อสับเปลี่ยนหมุนเวียนข้าราชการตำรวจที่ดำรงตำแหน่งควบปรับระดับเพิ่มลดได้ในตัวเองในกลุ่มสายงานสืบสวนสอบสวนตามมาตรา ๖๒ วรรคสาม ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ ก.ตร. กำหนด

มาตรา ๘๒ ภายใต้บังคับมาตรา ๘๘ การคัดเลือกหรือแต่งตั้งข้าราชการตำรวจเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นในแต่ละระดับตำแหน่ง ให้พิจารณาดังต่อไปนี้

(๑) ระดับรองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติและจเรตำรวจแห่งชาติลงมาถึงผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติและรองจเรตำรวจแห่งชาติ ให้พิจารณาจากผู้มีความรู้ความสามารถในบัญชีรายชื่อตามวรรคสามและได้จัดเรียงตามลำดับอาวุโส

(๒) ระดับผู้บัญชาการและจเรตำรวจลงมาถึงผู้บังคับการ ให้พิจารณาจากผู้มีความรู้ความสามารถในบัญชีรายชื่อตามวรรคสามและได้จัดเรียงตามลำดับอาวุโสจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบของจำนวนตำแหน่งว่างในแต่ละระดับ

(๓) ระดับรองผู้บังคับการลงมาถึงสารวัตร ให้พิจารณาจากผู้มีความรู้ความสามารถในบัญชีรายชื่อตามวรรคสามและได้จัดเรียงตามลำดับอาวุโสจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละสามสิบสามของจำนวนตำแหน่งว่างในแต่ละระดับตำแหน่งของส่วนราชการตามมาตรา ๑๑

(๔) จำนวนตำแหน่งว่างที่เหลือจากการพิจารณาตาม (๒) และ (๓) ให้พิจารณาโดยคำนึงถึงอาวุโสและความรู้ความสามารถประกอบกัน

ในการพิจารณาความรู้ความสามารถ ให้คำนึงถึงประวัติการรับราชการ ผลการปฏิบัติงาน ความประพฤติ และผลการประเมินความพึงพอใจที่ประชาชนหรือผู้รับบริการได้รับจากการให้บริการของข้าราชการตำรวจประกอบด้วย ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ตร. กำหนด

การพิจารณาเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔) ให้พิจารณาคัดเลือกหรือแต่งตั้งได้เฉพาะจากผู้ที่มิชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้อยู่ในเกณฑ์ที่สมควรได้รับการเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นเท่านั้น ทั้งนี้ การจัดทำบัญชีรายชื่อผู้อยู่ในเกณฑ์ที่สมควรได้รับการเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นซึ่งต้องพิจารณาจากความรู้ความสามารถตามวรรคสอง และการจัดประเภทตำแหน่งเพื่อใช้ในการคำนวณสัดส่วนอาวุโสเพื่อเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้น ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎ ก.ตร. โดยในการจัดเรียงลำดับในบัญชีรายชื่อ ให้จัดผู้ซึ่งมีลำดับอาวุโสสูงกว่าได้อยู่ในลำดับที่เหนือกว่า

สำหรับการแต่งตั้งเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นในตำแหน่งควบปรับระดับเพิ่มลดได้ในตัวเอง ให้เป็นไปตามที่ ก.ตร. กำหนด

สำนักงานตำรวจแห่งชาติอาจกำหนดให้มีหลักเกณฑ์การคัดเลือกแต่งตั้งข้าราชการตำรวจดำรงตำแหน่งระดับผู้บังคับการขึ้นไปสำหรับผู้ที่จะครบเกษียณอายุราชการเป็นการเฉพาะ ทั้งนี้ ให้กำหนดไว้ในกฎ ก.ตร.

มาตรา ๘๓ ภายใต้บังคับมาตรา ๘๔ และมาตรา ๙๐ การคัดเลือกหรือแต่งตั้งข้าราชการตำรวจเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๗๗ (๔) ถึง (๙) ในกลุ่มสายงานใดกลุ่มสายงานหนึ่งตามมาตรา ๖๑ ให้พิจารณาจากข้าราชการตำรวจที่มีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งในกลุ่มสายงานนั้น

ในระดับตำแหน่งปัจจุบันรวมกันแล้วไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของระยะเวลาการดำรงตำแหน่งที่กำหนดให้เลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นในระดับตำแหน่งถัดขึ้นไปตามมาตรา ๗๗

การคัดเลือกหรือแต่งตั้งข้าราชการตำรวจตามมาตรา ๗๗ (๔) ถึง (๙) สับเปลี่ยนหมุนเวียนให้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ หรือในกลุ่มสายงานใดกลุ่มสายงานหนึ่งตามมาตรา ๖๑ ให้พิจารณาจากข้าราชการตำรวจที่เคยดำรงตำแหน่งในกลุ่มสายงานนั้นในระดับตำแหน่งปัจจุบันมาก่อนหรือมีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งในระดับถัดลงไปสองระดับตำแหน่งในกลุ่มสายงานนั้นไม่น้อยกว่าสองในสามของระยะเวลาการดำรงตำแหน่งที่กำหนดให้เลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นในระดับตำแหน่งปัจจุบันตามมาตรา ๗๗

ให้นับระยะเวลาการดำรงตำแหน่งในกลุ่มสายงานสืบสวนสอบสวนตามมาตรา ๖๑ (๓) และกลุ่มสายงานป้องกันปราบปรามตามมาตรา ๖๑ (๔) เป็นระยะเวลาการดำรงตำแหน่งที่เกี่ยวเนื่องระหว่างกันได้ทั้งสองกลุ่มสายงาน

การแต่งตั้งข้าราชการตำรวจตามมาตรา ๗๗ (๗) ลงมาที่จะร้องขอสมัครใจขอรับการแต่งตั้ง สับเปลี่ยนหมุนเวียนในระดับตำแหน่งเท่าเดิม ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

มาตรา ๘๔ ภายใต้บังคับมาตรา ๘๐ การแต่งตั้งข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรเลื่อนดำรงตำแหน่งสูงขึ้นในกลุ่มสายงานสืบสวนสอบสวนทุกระดับตำแหน่ง ให้พิจารณาได้เฉพาะผู้ที่มีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งในกลุ่มสายงานสืบสวนสอบสวนในระดับตำแหน่งปัจจุบันรวมกันแล้วไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของระยะเวลาการดำรงตำแหน่งที่กำหนดให้เลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นในระดับตำแหน่งถัดขึ้นไปตามมาตรา ๗๗

สำหรับการแต่งตั้ง สับเปลี่ยนหมุนเวียนให้ดำรงตำแหน่งในกลุ่มสายงานสืบสวนสอบสวน ให้พิจารณาจากผู้ที่มีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งในระดับตำแหน่งปัจจุบันและระดับตำแหน่งถัดลงไปหนึ่งระดับในกลุ่มสายงานสืบสวนสอบสวนรวมกันแล้วไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของระยะเวลาการดำรงตำแหน่งที่กำหนดให้เลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นในระดับตำแหน่งปัจจุบันตามมาตรา ๗๗ เว้นแต่เป็นการแต่งตั้ง สับเปลี่ยนหมุนเวียนให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๗๗ (๑๑)

ให้นับระยะเวลาการดำรงตำแหน่งในกลุ่มสายงานป้องกันปราบปรามตามมาตรา ๖๑ (๔) และกลุ่มสายงานสืบสวนสอบสวนตามมาตรา ๖๑ (๓) เป็นระยะเวลาการดำรงตำแหน่งที่เกี่ยวเนื่องระหว่างกันได้ทั้งสองกลุ่มสายงาน

การแต่งตั้งข้าราชการตำรวจในกลุ่มสายงานสืบสวนสอบสวนซึ่งดำรงตำแหน่งควบปรับระดับเพิ่มลดได้ในตัวเองตามมาตรา ๖๒ วรรคสาม ให้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้น ให้พิจารณาจากผู้ที่ดำรงตำแหน่งครบตามระยะเวลาที่กำหนดและผ่านเกณฑ์ประเมินความรู้ความสามารถตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ตร. กำหนดแล้ว ทั้งนี้ โดยไม่ต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขของมาตรา ๘๒ (๓)

มาตรา ๘๕ ในการแต่งตั้งข้าราชการตำรวจเลื่อนดำรงตำแหน่งหัวหน้าสถานีตำรวจระดับผู้กำกับการเป็นครั้งแรก ให้แต่งตั้งไปดำรงตำแหน่งในสถานีตำรวจระดับกลางตามมาตรา ๑๓ (๒)

มาตรา ๘๖ ในกรณีที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเห็นว่าการใช้อำนาจในการแต่งตั้งของผู้บัญชาการไม่เป็นธรรม หรือมีกรณีไม่ชอบด้วยหลักเกณฑ์หรือวิธีการที่ ก.ตร. กำหนด หรือมีเหตุผลความจำเป็นอย่างอื่นที่จะต้องให้ข้าราชการตำรวจซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่มาตรา ๗๗ (๗) ลงมา พ้นจากพื้นที่หรือหน้าที่ หรือเห็นว่าหากดำรงตำแหน่งเดิมต่อไปจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ หรือมีเหตุพิเศษตามที่ ก.ตร. กำหนด ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติมีอำนาจสั่งแต่งตั้งข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๗๗ (๗) ลงมา ได้ตามควรแก่กรณี

มาตรา ๘๗ ข้าราชการตำรวจผู้ใดเห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรมในการเรียงลำดับอาวุโสหรือในการแต่งตั้ง ให้มีสิทธิร้องทุกข์ต่อ ก.พ.ค.ตร. ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบคำสั่งแต่งตั้ง

คำร้องทุกข์ตามวรรคหนึ่ง ให้ ก.พ.ค.ตร. พิจารณาวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับคำร้องทุกข์

คำวินิจฉัยของ ก.พ.ค.ตร. ให้เป็นที่สุด เว้นแต่ในกรณีที่ผู้ร้องทุกข์ไม่พอใจในผลการพิจารณาของ ก.พ.ค.ตร. ให้มีสิทธิอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุดได้ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รับแจ้งผลการพิจารณาของ ก.พ.ค.ตร.

ในกรณีที่ ก.พ.ค.ตร. หรือศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยหรือพิพากษาว่าในการเรียงลำดับอาวุโสหรือในการแต่งตั้ง ผู้บังคับบัญชาไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ในการเรียงลำดับอาวุโสหรือการแต่งตั้ง ให้ถือว่าผู้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย และให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาลงโทษผู้นั้นตามควรแก่กรณีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับแจ้งจาก ก.พ.ค.ตร. หรือนับแต่วันที่ศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง โดยไม่ต้องดำเนินการสอบสวนอีก แล้วรายงานให้ ก.ตร. ทราบ ในกรณีที่ ก.ตร. มีมติว่าการไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวเป็นการจงใจเพื่อช่วยเหลือบุคคลหนึ่ง

บุคคลใดหรือเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ใด ให้ถือว่าผู้บังคับบัญชาผู้นั้นกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง และให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจดำเนินการลงโทษผู้นั้นโดยไม่ต้องดำเนินการสอบสวน

ผู้ใดให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด หรือแอบอ้างอำนาจของบุคคลใด หรือเรียก รับ ยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด หรือกระทำการใดอันมิชอบ เพื่อให้มีการแต่งตั้ง หรือไม่แต่งตั้งผู้ใดให้ดำรงตำแหน่งใด ไม่ว่าการแต่งตั้งหรือไม่แต่งตั้งนั้นจะชอบด้วยหลักเกณฑ์ ตามพระราชบัญญัตินี้หรือไม่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี

มาตรา ๘๘ เพื่อรักษาความเที่ยงธรรมในการแต่งตั้งและโยกย้ายข้าราชการตำรวจ ให้ ก.ตร. ออกกฎ ก.ตร. กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งและโยกย้ายข้าราชการตำรวจไว้ให้ชัดเจน แน่นนอน โดยอย่างน้อยต้องมีหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดลำดับอาวุโสข้าราชการตำรวจเพื่อใช้ในการคัดเลือกหรือแต่งตั้ง การกำหนดวาระประจำปี การนับระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง การนับจำนวน ตำแหน่งว่าง การคำนวณสัดส่วนอาวุโสเพื่อเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้น การจัดประเภทตำแหน่งเพื่อใช้ในการคำนวณสัดส่วนอาวุโสเพื่อเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้น และการจัดทำบัญชีรายชื่อผู้อยู่ในเกณฑ์ที่สมควรได้รับการเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้น กฎ ก.ตร. ดังกล่าวให้มีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๘๙ ภายใต้บังคับมาตรา ๘๙ ข้าราชการตำรวจผู้ใดมีคุณสมบัติสูงขึ้นและมีสิทธิได้รับ เงินเดือนสูงขึ้นตามที่ ก.ตร. กำหนด ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๘๕ เป็นผู้มีอำนาจสั่งเลื่อน

มาตรา ๙๐ การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการตำรวจหรือการแต่งตั้งข้าราชการ ตำรวจให้ดำรงตำแหน่งใด ผู้ได้รับการบรรจุหรือได้รับการแต่งตั้งต้องมีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง ตามที่ ก.ตร. กำหนดตามมาตรา ๖๙ เว้นแต่มีเหตุผลและความจำเป็นและมีใช้เป็นตำแหน่งในกลุ่มสายงาน สืบสวนสอบสวน ก.ตร. อาจอนุมัติให้บรรจุหรือแต่งตั้งข้าราชการตำรวจซึ่งไม่มีคุณสมบัติเฉพาะ สำหรับตำแหน่งตามที่กำหนดไว้ก็ได้

การแต่งตั้งข้าราชการตำรวจไปดำรงตำแหน่งอื่นในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ต้องแต่งตั้ง ให้ดำรงตำแหน่งที่ไม่ต่ำกว่าตำแหน่งเดิม เว้นแต่มีเหตุผลและความจำเป็น ก.ตร. อาจอนุมัติให้แต่งตั้ง ให้ดำรงตำแหน่งที่ต่ำกว่าตำแหน่งเดิมเป็นพิเศษเฉพาะรายได้

มาตรา ๙๑ การสั่งให้ข้าราชการตำรวจไปประจำสำนักงานตำรวจแห่งชาติ หรือส่วนราชการใด ในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ หรือส่วนราชการในส่วนราชการใดในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยให้

พ้นจากตำแหน่งหน้าที่เดิม และโดยจะให้ขาดจากอัตราเงินเดือนในตำแหน่งเดิมหรือไม่ก็ได้ ให้ผู้มีอำนาจดังต่อไปนี้เป็นผู้สั่งได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

(๑) ประธาน ก.ตร. ตามมติของ ก.ตร. สำหรับผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

(๒) ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติสำหรับข้าราชการตำรวจทุกตำแหน่ง

(๓) ผู้บัญชาการสำหรับข้าราชการตำรวจในกองบัญชาการหรือในส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่ากองบัญชาการ

มาตรา ๙๒ ห้ามมิให้สั่งให้ข้าราชการตำรวจที่สังกัดสถานีตำรวจตามมาตรา ๑๓ ไปปฏิบัติหน้าที่ในส่วนราชการอื่นที่ไม่มีใช้สถานีตำรวจ เว้นแต่ในคำสั่งนั้นจะสั่งให้ข้าราชการตำรวจอื่นมาปฏิบัติหน้าที่นั้นแทนในสถานีตำรวจนั้น

การสั่งให้ข้าราชการตำรวจไปรักษาความปลอดภัยบุคคลสำคัญตามตำแหน่งที่ ก.ตร. กำหนดให้เป็นไปตามระเบียบที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติกำหนด ซึ่งต้องเสนอ ก.ตร. เพื่อทราบและประกาศในราชกิจจานุเบกษา ทั้งนี้ จะสั่งได้เมื่อผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวร้องขอโดยจะระบุตัวบุคคลมิได้ แต่ข้าราชการตำรวจที่ถูกสั่งนั้นต้องสมัครใจด้วย และเมื่อผู้ขอพ้นจากตำแหน่ง ให้สั่งให้ข้าราชการตำรวจที่รักษาความปลอดภัยนั้นกลับมาปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงานตำรวจแห่งชาติภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ผู้ขอพ้นจากตำแหน่ง แต่ถ้าผู้ขอเคยดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีและไม่เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุก ถ้าผู้ขอได้ร้องขอให้รักษาความปลอดภัยต่อไป จะสั่งให้ข้าราชการตำรวจไปรักษาความปลอดภัยผู้ขอต่อไปอีกก็ได้

ผู้บังคับบัญชาผู้ใดรู้ว่าผู้ใต้บังคับบัญชาไม่มาปฏิบัติราชการติดต่อกันเกินสิบห้าวัน โดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ผู้บังคับบัญชาผู้นั้นดำเนินการทางวินัยให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่รู้ ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาผู้นั้นไม่มีอำนาจดำเนินการทางวินัย ให้รายงานให้ผู้บังคับบัญชาในระดับเหนือขึ้นไปทราบเพื่อดำเนินการทางวินัยต่อไปให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายงาน เว้นแต่มีเหตุผลความจำเป็นซึ่งทำให้การดำเนินการทางวินัยไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ก็ให้ขยายระยะเวลาได้อีกไม่เกินสองครั้งโดยแต่ละครั้งจะต้องไม่เกินหกสิบวัน และให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจสั่งดำเนินการทางวินัยสั่งให้ข้าราชการตำรวจผู้นั้นพักราชการไว้ก่อนตั้งแต่วันที่มิคำสั่ง เมื่อผลการดำเนินการทางวินัยปรากฏว่าผู้นั้นขาดราชการติดต่อกันเกินสิบห้าวันโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้สั่งลงโทษโดยเร็วโดยให้มีผลตั้งแต่วันที่พักราชการ

มาตรา ๙๓ การโอนข้าราชการตำรวจไปรับราชการในส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่น จะกระทำได้เมื่อเจ้าตัวสมัครใจและส่วนราชการหรือหน่วยงานต้องการจะรับโอนผู้นั้น โดยให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานที่ขอรับโอนทำความตกลงกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

มาตรา ๙๔ ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๗๒ เป็นผู้สั่งบรรจุในกรณี ดังต่อไปนี้

(๑) การโอนข้าราชการซึ่งไม่ใช่ข้าราชการตำรวจหรือการโอนพนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาบรรจุเป็นข้าราชการตำรวจ ยกเว้นข้าราชการการเมือง ข้าราชการซึ่งอยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ และพนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งอยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติงาน ให้กระทำได้เมื่อเจ้าตัวสมัครใจและสำนักงานตำรวจแห่งชาติต้องการจะรับโอนผู้นั้น โดยให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติทำความตกลงกับผู้ที่มีอำนาจสั่งบรรจุของส่วนราชการหรือหน่วยงานสังกัดเดิม ในการนี้ ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติพิจารณาโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ทางราชการตำรวจจะได้รับ ทั้งนี้ ในการดำเนินการรับโอน การกำหนดตำแหน่ง ชั้นยศ และอัตราเงินเดือน และการนับเวลาราชการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

(๒) การกลับเข้ารับราชการเป็นข้าราชการตำรวจ

(ก) ข้าราชการตำรวจซึ่งได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีให้ออกจากราชการไปปฏิบัติงานใด ๆ โดยให้นับเวลาระหว่างนั้นสำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญเหมือนเต็มเวลาราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ถ้าผู้นั้นขอกลับเข้ารับราชการภายในกำหนดเวลาที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติ แต่ไม่เกินสี่ปีนับแต่วันออกจากราชการไปปฏิบัติงานดังกล่าว ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติรับผู้นั้นกลับเข้ารับราชการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

(ข) ข้าราชการตำรวจซึ่งออกจากราชการไปแล้ว และไม่ใช่เป็นกรณีออกจากราชการในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ ถ้าสมัครเข้ารับราชการ และสำนักงานตำรวจแห่งชาติต้องการที่จะรับผู้นั้นเข้ารับราชการและมีอัตราว่าง ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติดำเนินการบรรจุและแต่งตั้ง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

(ค) ข้าราชการซึ่งมิใช่ข้าราชการตำรวจหรือพนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งออกจากราชการหรือออกจากงานไปแล้ว แต่ไม่รวมถึงข้าราชการการเมือง ข้าราชการซึ่งออกจากราชการในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการและพนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งออกจากงานในระหว่างทดลองปฏิบัติงาน ถ้าสมัครเข้ารับราชการเป็นข้าราชการตำรวจ และเมื่อสำนักงาน

ตำรวจแห่งชาติเห็นสมควรรับบุคคลนั้นกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งข้าราชการตำรวจ ในการนี้ ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติพิจารณาโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ทางราชการตำรวจจะได้รับ ทั้งนี้ การดำเนินการให้กลับเข้ารับราชการ การกำหนดตำแหน่ง ชั้นยศ และอัตราเงินเดือน และการนับเวลาราชการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

มาตรา ๙๕ ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเป็นผู้สั่งเลื่อนเงินเดือนข้าราชการตำรวจ ระดับ ส.๘ ระดับ ส.๗ และระดับ ส.๖ ที่ไม่อยู่ในอำนาจของผู้บัญชาการตามมาตรา ๖๖ (๕) ทั้งนี้ เมื่อได้รับความเห็นชอบจาก ก.ตร. แล้ว

การสั่งเลื่อนเงินเดือนข้าราชการตำรวจตั้งแต่ระดับ ส.๕ ลงมา ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในระเบียบ ก.ตร.

การพิจารณาเลื่อนเงินเดือนข้าราชการตำรวจ ให้คำนึงถึงคุณภาพและปริมาณงาน ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานที่ได้ปฏิบัติมา ความสามารถ และความอดุสาหะในการปฏิบัติหน้าที่ ตลอดจนการรักษาวินัยและการปฏิบัติตนเหมาะสมกับการเป็นข้าราชการตำรวจตามรายงานของผู้บังคับบัญชา ตามลำดับชั้น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

การเลื่อนเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษเกินสองขั้น ต้องได้รับอนุมัติจาก ก.ตร. เป็นพิเศษเฉพาะราย

มาตรา ๙๖ ข้าราชการตำรวจผู้ใดถึงแก่ความตายเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ก.ตร. จะพิจารณาเลื่อนเงินเดือนให้ผู้นั้นเป็นกรณีพิเศษเพื่อประโยชน์ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญก็ได้

มาตรา ๙๗ ให้ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่พัฒนาผู้ใต้บังคับบัญชาเพื่อเพิ่มความรู้ ทักษะ ทศนคติ คุณธรรมและจริยธรรม รวมทั้งประเมินผลการปฏิบัติราชการของผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาแต่งตั้งและเลื่อนเงินเดือน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

หมวด ๔

เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และเงินเพิ่มอื่น

มาตรา ๙๘ อัตราเงินเดือนข้าราชการตำรวจให้เป็นไปตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้

อัตราเงินประจำตำแหน่งและการรับเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการตำรวจ ให้เป็นไปตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ เงินประจำตำแหน่งไม่ถือเป็นเงินเดือน

ข้าราชการตำรวจตำแหน่งใดจะได้รับเงินประจำตำแหน่งท้ายพระราชบัญญัตินี้ในอัตราใด ให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

ในกรณีที่สมควรปรับอัตราเงินเดือนข้าราชการตำรวจให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป ถ้าการปรับอัตราเงินเดือนดังกล่าวเป็นการปรับเพิ่มร้อยละเท่ากันทุกอัตรา และไม่เกินร้อยละสิบของอัตราที่ใช้บังคับอยู่ และเมื่อได้รับอนุมัติงบประมาณรายจ่ายจากรัฐสภาเพื่อการนั้นแล้ว การปรับให้กระทำโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา และให้ถือว่าบัญชีอัตราเงินเดือนท้ายพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวเป็นบัญชีอัตราเงินเดือนท้ายพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในกรณีที่การปรับเป็นร้อยละเท่ากันทุกอัตราดังกล่าว หากทำให้อัตรานึงอัตราใดมีเศษไม่ถึงสิบบาท ให้ปรับตัวเลขเงินเดือนของอัตราดังกล่าวให้เพิ่มขึ้นเป็นสิบบาท และมีให้ถือว่าเป็นการปรับอัตราร้อยละที่แตกต่างกัน

การปรับอัตราเงินเดือนข้าราชการตำรวจให้เข้าอันดับและชั้น ระดับและชั้น ระดับและชั้น หรือชั้นและชั้น แล้วแต่กรณี ตามบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการตำรวจตามวรรคหนึ่งและวรรคสี่ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ตร. กำหนด และให้มีผลเป็นการแก้ไขชั้นหรือชั้นเงินเดือนข้าราชการตำรวจที่กำหนดไว้ในกฎหรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๙๙ ให้ข้าราชการตำรวจได้รับเงินเดือน ดังต่อไปนี้

(๑) ข้าราชการตำรวจยศพลตำรวจเอก ซึ่งดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ให้ได้รับเงินเดือนขั้นสูงสุดของระดับ ส.๙

(๒) ข้าราชการตำรวจยศพลตำรวจเอก ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ส.๘

(๓) ข้าราชการตำรวจยศพลตำรวจโท ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ส.๗

(๔) ข้าราชการตำรวจยศพลตำรวจตรี ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ส.๖

(๕) ข้าราชการตำรวจยศพันตำรวจเอก อัตราเงินเดือนพันตำรวจเอก (พิเศษ) ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ส.๕

(๖) ข้าราชการตำรวจยศพันตำรวจเอก ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ส.๔

(๗) ข้าราชการตำรวจยศพันตำรวจโท ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ส.๓

(๘) ข้าราชการตำรวจยศพันตำรวจตรี ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ส.๒

(๙) ข้าราชการตำรวจยศร้อยตำรวจเอก ร้อยตำรวจโท และร้อยตำรวจตรี ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ส.๑

(๑๐) ข้าราชการตำรวจยศดาบตำรวจ ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ป.๓

(๑๑) ข้าราชการตำรวจยศจ่าสิบตำรวจ อัตราเงินเดือนจ่าสิบตำรวจ (พิเศษ) ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ป.๒

(๑๒) ข้าราชการตำรวจยศจ่าสิบตำรวจ สิบตำรวจเอก สิบตำรวจโท และสิบตำรวจตรี ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ป.๑

(๑๓) ข้าราชการตำรวจชั้นพลตำรวจสำรอง ให้ได้รับเงินเดือนระดับ พ.๑

ให้ข้าราชการตำรวจตามวรรคหนึ่งได้รับเงินเดือนในขั้นต่ำของระดับนั้น ๆ ในกรณีที่จะให้ได้รับเงินเดือนสูงกว่าหรือต่ำกว่าขั้นต่ำหรือสูงกว่าขั้นสูงของระดับ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

ข้าราชการตำรวจตาม (๒) ถึง (๑๓) อาจได้รับเงินเดือนในระดับสูงขึ้นไปกว่าที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งก็ได้ โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา ซึ่งในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวให้กำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขการได้รับเงินเดือนในระดับสูงขึ้นไปดังกล่าวและการรับเงินประจำตำแหน่งไว้ด้วย

มาตรา ๑๐๐ ความในมาตรา ๙๘ และมาตรา ๙๙ มิให้ใช้บังคับแก่ข้าราชการตำรวจที่ไม่มียศ

ข้าราชการตำรวจที่ไม่มียศตำแหน่งใดจะได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งในอัตราใด ให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามมาตรา ๘ วรรคสอง โดยให้เทียบเคียงกับข้าราชการฝ่ายพลเรือนในตำแหน่งที่คล้ายคลึงกันหรือในระดับเดียวกัน

มาตรา ๑๐๑ ในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็นเพื่อเป็นการเยียวยา ให้ข้าราชการตำรวจได้รับเงินเดือนหรือเงินประจำตำแหน่งที่เหมาะสมและเป็นธรรม ก.ตร. อาจกำหนดให้ข้าราชการตำรวจได้รับการเยียวยาโดยให้ได้รับเงินเดือนหรือเงินประจำตำแหน่งตามที่เห็นสมควรเป็นกรณี ๆ ไปก็ได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๑๐๒ ข้าราชการตำรวจอาจได้รับเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวตามภาวะเศรษฐกิจ ทั้งนี้ ตามจำนวน หลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๑๐๓ ข้าราชการตำรวจอาจได้รับเงินเพิ่มพิเศษรายเดือน เงินเพิ่มอื่น หรือเงินช่วยเหลือตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๑๐๔ ข้าราชการตำรวจอาจได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่ประจำอยู่ในต่างประเทศหรือตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษตามที่กำหนดในระเบียบ ก.ตร. โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

หมวด ๕

การรักษาราชการแทนและการปฏิบัติราชการแทน

มาตรา ๑๐๕ ในกรณีที่ตำแหน่งข้าราชการตำรวจในส่วนราชการหรือหน่วยงานใดในสำนักงานตำรวจแห่งชาติว่างลง หรือผู้ดำรงตำแหน่งใดไม่สามารถปฏิบัติราชการได้ ให้ผู้บังคับบัญชาดังต่อไปนี้ สั่งให้ข้าราชการตำรวจซึ่งเห็นสมควรรักษาราชการแทนในตำแหน่งนั้นได้

(๑) นายกรัฐมนตรี สำหรับตำแหน่งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

(๒) ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ สำหรับตำแหน่งตั้งแต่รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติจรตำรวจแห่งชาติ หรือตำแหน่งเทียบเท่าลงมา

(๓) ผู้บัญชาการหรือตำแหน่งเทียบเท่า สำหรับตำแหน่งตั้งแต่ผู้บังคับการหรือตำแหน่งเทียบเท่าลงมาในส่วนราชการนั้น

(๔) ผู้บังคับการหรือตำแหน่งเทียบเท่า สำหรับตำแหน่งตั้งแต่ผู้กำกับการหรือตำแหน่งเทียบเท่าลงมาในส่วนราชการนั้น

ในกรณีที่ไม่มี การแต่งตั้งให้ข้าราชการตำรวจผู้ใดรักษาราชการแทนและมีผู้ดำรงตำแหน่งรองของตำแหน่งนั้น ให้ผู้ดำรงตำแหน่งรองเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้าไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งรองหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ และมีผู้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยของตำแหน่งดังกล่าว ให้ผู้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยเป็นผู้รักษาราชการแทนในตำแหน่งนั้น ถ้ามีผู้ดำรงตำแหน่งรองหรือผู้ช่วยหลายคน ให้ผู้มีอาวุโสตามที่กำหนดในระเบียบ ก.ตร. เป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้าไม่มีทั้งผู้ดำรงตำแหน่งรองหรือผู้ช่วย หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ก็ให้ข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร ผู้มีอาวุโสตามที่กำหนดในระเบียบ ก.ตร. ในส่วนราชการหรือหน่วยงานนั้นเป็นผู้รักษาราชการแทน

เพื่อประโยชน์ของทางราชการ ข้าราชการตำรวจที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๗๗ (๒) (๓) (๔) (๕) และ (๖) เป็นการย้อนหลัง การปฏิบัติหน้าที่หรือการใช้อำนาจในตำแหน่งเดิมที่ได้กระทำไปก่อนมีประกาศพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง ให้เป็นอันใช้ได้

มาตรา ๑๐๖ นอกจากที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ การปฏิบัติราชการ และการดำเนินการด้านอื่นที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติจะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งใด หรือมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด

ในกิจการของแต่ละกองบัญชาการ ให้ผู้บัญชาการของแต่ละกองบัญชาการนั้นเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

ในการปฏิบัติราชการแทนผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติตามวรรคหนึ่ง ผู้บัญชาการจะมอบหมายให้รองผู้บัญชาการปฏิบัติราชการแทนก็ได้

ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติมีหน้าที่กำกับติดตามผลการปฏิบัติราชการของผู้บัญชาการตามวรรคหนึ่ง และให้มีอำนาจแนะนำและแก้ไขการปฏิบัติราชการของผู้บัญชาการตามวรรคหนึ่ง

ในกรณีจำเป็นเพื่อรักษาประโยชน์ของทางราชการหรือการระงับความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้อำนาจของผู้บัญชาการตามวรรคหนึ่ง ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติจะระงับการใช้อำนาจของผู้บัญชาการดังกล่าวไว้เป็นการชั่วคราวและใช้อำนาจนั้นด้วยตนเองก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ ก.ต.ช. กำหนด

มาตรา ๑๐๗ เพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ อำนาจในการสั่งการอนุญาต การอนุมัติ การปฏิบัติราชการ หรือการดำเนินการอื่นใดที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือหัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานจะพึงปฏิบัติ หรือดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด ถ้ากฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้นมิได้กำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น หรือมิได้ห้ามเรื่องการมอบอำนาจไว้ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือหัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงาน อาจมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งรองหรือผู้ช่วย หรือผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานถัดลงไปตามลำดับ หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า หรือข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรในส่วนราชการหรือในหน่วยงานนั้นปฏิบัติราชการแทนได้

การมอบอำนาจตามวรรคหนึ่งให้ทำเป็นหนังสือและให้ผู้มอบอำนาจมีหน้าที่แนะนำ กำกับ และติดตามการปฏิบัติราชการของผู้รับมอบอำนาจ และในกรณีที่เห็นว่าผู้รับมอบอำนาจปฏิบัติราชการในเรื่องใดโดยไม่สมควร ให้มีอำนาจแก้ไขการปฏิบัติราชการของผู้รับมอบอำนาจนั้นได้

เมื่อมีการมอบอำนาจแล้ว ผู้รับมอบอำนาจมีหน้าที่ต้องรับมอบอำนาจนั้น และจะมอบอำนาจนั้นให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นต่อไปไม่ได้ เว้นแต่จะได้รับความเห็นชอบจากผู้มอบอำนาจไว้เป็นกรณี ๆ ไป

มาตรา ๑๐๘ ให้ผู้รักษาราชการแทนตามมาตรา ๑๐๕ มีหน้าที่และอำนาจเช่นเดียวกับผู้ซึ่งตนแทน

ในกรณีที่กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรี แต่งตั้งให้ผู้ดำรงตำแหน่งใดเป็นกรรมการหรือให้มีหน้าที่และอำนาจอย่างไร ให้ผู้รักษาราชการแทนมีหน้าที่และอำนาจเป็นกรรมการหรือมีหน้าที่และอำนาจเช่นเดียวกับผู้ดำรงตำแหน่งนั้นในระหว่างที่รักษาราชการแทน

การสั่งให้รักษาราชการแทนให้มีผลนับแต่เวลาที่ผู้ได้รับแต่งตั้งเข้ารับหน้าที่ และให้ผู้ดำรงตำแหน่งรองหรือตำแหน่งผู้ช่วยพ้นจากความเป็นผู้รักษาราชการแทนนับแต่เวลาที่ผู้ได้รับแต่งตั้งเข้ารับหน้าที่ ทั้งนี้ ไม่เป็นการกระทบกระเทือนถึงการใดที่ผู้ันั้นได้ปฏิบัติไปแล้วในระหว่างเป็นผู้รักษาราชการแทน

มาตรา ๑๐๙ ในกรณีที่มิใช่กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรี กำหนดให้หน้าที่หรืออำนาจใดเป็นของปลัดกระทรวง การใช้อำนาจหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวสำหรับส่วนราชการหรือหน่วยงานของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ให้ถือเป็นหน้าที่และอำนาจของผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

หมวด ๖

วินัยและการรักษาวินัย

มาตรา ๑๑๐ ข้าราชการตำรวจต้องถือและปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี และจรรยาบรรณของตำรวจตามที่กำหนดในกฎ ก.ตร. และต้องรักษาวินัยตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้โดยเคร่งครัด

กฎ ก.ตร. ตามวรรคหนึ่ง ให้มีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๑๑ ข้าราชการตำรวจต้องกระทำการอันเป็นข้อปฏิบัติหรือต้องไม่กระทำการอันเป็นข้อห้ามดังต่อไปนี้

(๑) ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต และเที่ยงธรรม เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี จรรยาบรรณของตำรวจ และนโยบายของรัฐบาล โดยไม่ให้เสียหายแก่ราชการ

(๒) ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการในเรื่องที่ไม่เกี่ยวกับการมีความเห็นทางคดีหรือการตรวจพิสูจน์ โดยไม่ขัดขืน

หรือหลีกเลี่ยง แต่ถ้าเห็นว่าการปฏิบัติตามคำสั่งนั้นจะทำให้เสียหายแก่ราชการ หรือจะเป็นการไม่รักษาประโยชน์ของทางราชการ จะเสนอความเห็นเป็นหนังสือทันทีเพื่อให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนคำสั่งนั้นก็ได้ และเมื่อได้เสนอความเห็นแล้ว ถ้าผู้บังคับบัญชายืนยันให้ปฏิบัติตามคำสั่งเดิม ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาต้องปฏิบัติตาม

- (๓) ต้องรักษาระเบียบการเคารพตามสายการบังคับบัญชา ยศ และตำแหน่ง
- (๔) ต้องอุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการ จะละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการมิได้
- (๕) ต้องปฏิบัติราชการโดยมิให้เป็นการกระทำการข้ามผู้บังคับบัญชาเหนือตน เว้นแต่ผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปเป็นผู้สั่งให้กระทำ หรือได้รับอนุญาตเป็นพิเศษชั่วคราว
- (๖) ต้องรักษาความลับของทางราชการ
- (๗) ต้องสุภาพเรียบร้อย รักษาความสามัคคี และต้องช่วยเหลือกันในการปฏิบัติราชการระหว่างข้าราชการด้วยกัน และผู้ร่วมปฏิบัติราชการ
- (๘) ต้องต้อนรับ ให้บริการ ให้ความสะดวก ให้ความเป็นธรรมและให้การช่วยเหลือตามสมควรแก่ประชาชนผู้ติดต่อราชการ หรือในการปฏิบัติราชการเกี่ยวกับหน้าที่ของตนโดยไม่ชักช้า และด้วยความสุภาพเรียบร้อย
- (๙) ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความตั้งใจ อุทิศตน เพื่อให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการ เอาใจใส่ ระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของทางราชการ และต้องไม่ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ
- (๑๐) ต้องไม่กระทำการอันเป็นเหตุให้แตกความสามัคคีระหว่างข้าราชการตำรวจ และไม่กระทำการอย่างใดที่เป็นการกลั่นแกล้งกัน
- (๑๑) ต้องไม่รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา การรายงานโดยปกปิดข้อความซึ่งควรต้องแจ้งถือว่าเป็นการรายงานเท็จด้วย
- (๑๒) ต้องไม่ใช้กิริยาวาจาหรือประพฤติตนในลักษณะที่ไม่สมควร
- (๑๓) ต้องไม่กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว
- (๑๔) ต้องไม่กระทำด้วยประการใด ๆ ในลักษณะที่เป็นการบังคับผู้บังคับบัญชาเป็นทางให้เสียระเบียบแบบแผนวินัยตำรวจ

(๑๕) ต้องไม่กระทำหรือละเว้นการกระทำใด ๆ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการหรือทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ

(๑๖) ต้องไม่กระทำการหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาผลประโยชน์อันอาจทำให้เสียความเที่ยงธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน

(๑๗) ต้องไม่เป็นการผู้จัดการ หรือผู้จัดการ หรือดำรงตำแหน่งอื่นใดที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกันนั้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท

(๑๘) กระทำการหรือไม่กระทำการตามที่กำหนดในกฎ ก.ตร. หรือกระทำการอันถือว่ากระทำผิดวินัยตามพระราชบัญญัตินี้

ข้าราชการตำรวจผู้ใดไม่ปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง ผู้นั้นเป็นผู้กระทำผิดวินัย

มาตรา ๑๑๒ การกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ได้แก่ การกระทำความดังต่อไปนี้

(๑) ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ที่มิควรได้หรือเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับความเสียหาย

(๒) ล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศตามที่ ก.ตร. กำหนด

(๓) ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุอันสมควร เป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง หรือละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินสิบห้าวันโดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือโดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ

(๔) ดุหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ ช่มเหง หรือทำร้ายประชาชนผู้ติดต่อราชการหรือในระหว่างปฏิบัติหน้าที่ราชการ

(๕) กระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกหรือโทษที่หนักกว่าโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกหรือได้รับโทษที่หนักกว่าโทษจำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๖) กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤตชั่วอย่างร้ายแรง

(๗) กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๒๖ วรรคสาม หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๑ วรรคสอง

(๘) ไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ในการแต่งตั้งโดยจงใจเพื่อช่วยเหลือบุคคลหนึ่งบุคคลใด หรือเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ใดตามมาตรา ๘๗ วรรคสี่ หรือกระทำการตามมาตรา ๘๗ วรรคห้า

(๙) กระทำหรือละเว้นการกระทำใด ๆ รวมทั้งการกระทำผิดตามมาตรา ๑๑๑ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง

(๑๐) กระทำการหรือไม่กระทำการตามที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

มาตรา ๑๑๓ ให้ผู้บังคับบัญชาที่มีหน้าที่เสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัย และป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย และดำเนินการทางวินัยแก่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา ซึ่งมีกรณีอันมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย

วิธีการเสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัยและการป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย ให้เป็นไปตามที่กำหนดในระเบียบ ก.ตร.

เมื่อปรากฏกรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าข้าราชการตำรวจผู้ใดกระทำผิดวินัย ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการทางวินัยทันทีตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๗

ผู้บังคับบัญชาผู้ใดละเลยไม่ปฏิบัติตามมาตรานี้และตามหมวด ๗ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวโดยไม่สุจริต ให้ถือว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัย

มาตรา ๑๑๔ เมื่อมีความจำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ เพื่อประโยชน์ในการรักษาวินัยและปราบปรามข้าราชการตำรวจผู้ก่อการกำเริบ หรือเพื่อบังคับข้าราชการตำรวจผู้ละทิ้งหน้าที่ให้กลับทำหน้าที่ของตน ผู้บังคับบัญชาอาจใช้อาวุธหรือกำลังบังคับได้ และถ้าได้กระทำโดยสุจริตตามสมควรแก่เหตุแล้ว ผู้บังคับบัญชาหรือผู้ช่วยเหลือไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่งและทางอาญา

เมื่อมีเหตุดังกล่าว ผู้บังคับบัญชาจะต้องรายงานไปยังผู้บังคับบัญชาเหนือตนตามลำดับชั้นจนถึงผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติโดยเร็ว

มาตรา ๑๑๕ โทษทางวินัยมี ๗ สถาน ดังต่อไปนี้

(๑) ภาคทัณฑ์

(๒) ทัณฑกรรม

(๓) กักยาม

(๔) กักขัง

(๕) ตัดเงินเดือน

(๖) ปลดออก

(๗) ไล่ออก

การลงโทษภาคทัณฑ์ ได้แก่ การลงโทษแก่ผู้กระทำความผิดอันควรต้องรับโทษสถานหนึ่งสถานใด แต่มีเหตุอันควรปรานี จึงเพียงแค่ว่าแสดงความผิดผู้นั้นให้ปรากฏไว้

การลงโทษทัณฑ์กรรม ได้แก่ การให้ทำงานโยธา การให้อยู่เวรยามนอกจากหน้าที่ประจำ หรือการให้ทำงานสาธารณประโยชน์ซึ่งต้องไม่เกินหกชั่วโมงต่อหนึ่งวัน

การลงโทษกักขัง ได้แก่ การกักตัวไว้ในบริเวณใดบริเวณหนึ่งที่สมควรตามที่กำหนด

การลงโทษกักขัง ได้แก่ การขังในที่จัดไว้เพื่อควบคุมแต่เฉพาะคนเดียวหรือหลายคนรวมกัน ตามที่จะได้มีคำสั่ง

การลงโทษกักขังหรือกักขังจะใช้งานโยธาหรืองานอื่นของทางราชการด้วยก็ได้ แต่ต้องไม่เกินหกชั่วโมงต่อหนึ่งวัน

มาตรา ๑๑๖ การลงโทษข้าราชการตำรวจให้ทำเป็นคำสั่งโดยระบุในคำสั่งด้วยว่าผู้ถูกลงโทษกระทำความผิดวินัยในกรณีใดและมาตราใด

วิธีการออกคำสั่งเกี่ยวกับการลงโทษ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

หมวด ๗

การดำเนินการทางวินัย

มาตรา ๑๑๗ เมื่อมีการกล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการตำรวจผู้ใดกระทำความผิดวินัย ให้ผู้บังคับบัญชาที่มีหน้าที่พิจารณาพฤติการณ์และหลักฐานในเบื้องต้นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยหรือไม่ ในกรณีจำเป็นหรือเห็นสมควรจะให้ดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริงก่อนก็ได้ ในการสืบสวนข้อเท็จจริงจะมอบหมายให้บุคคลหนึ่งหรือหลายคนช่วยกันดำเนินการสืบสวนก็ได้

ในการดำเนินการสืบสวนตามวรรคหนึ่ง ต้องให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาได้ชี้แจงข้อเท็จจริง โดยจะกำหนดเวลาให้ชี้แจงก็ได้ ถ้าเห็นว่ากรณีไม่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัย ให้ส่งยุติเรื่องได้ ถ้าเห็นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัย ให้ดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๑๑๘ หรือมาตรา ๑๑๙ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้

มาตรา ๑๑๘ เมื่อข้าราชการตำรวจถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัย และได้มีการดำเนินการตามมาตรา ๑๑๗ แล้ว ถ้าฟังได้ว่ากระทำความผิดวินัยอย่างไม่มีร้ายแรง ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาสั่งการตามมาตรา ๑๒๔ โดยเร็ว ในกรณีที่มีการสืบสวนให้นำผลการสืบสวนมาใช้ประกอบการพิจารณาสั่งการ

มาตรา ๑๑๙ เมื่อข้าราชการตำรวจถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวน ในการสอบสวนต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ โดยจะระบุหรือไม่ระบุชื่อพยานก็ได้ ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงและนำสืบแก้ข้อกล่าวหา เมื่อดำเนินการแล้ว ถ้าฟังได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำผิดวินัย ให้ดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๑๒๔ หรือมาตรา ๑๒๕ แล้วแต่กรณี ถ้าฟังไม่ได้ว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัย ให้ส่งยุติเรื่อง

ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๑๐๕ หรือผู้บังคับบัญชาอื่นตามที่กำหนดในระเบียบ ก.ตร. เป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามวรรคหนึ่ง

ในกรณีที่ข้าราชการตำรวจตำแหน่งต่างกันถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงร่วมกัน ให้ผู้มีอำนาจสำหรับผู้ถูกกล่าวหาที่มีตำแหน่งในระดับสูงกว่าเป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวนผู้ถูกกล่าวหาตามมาตรา ๑๓๗ แม้คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนจะมิได้กำหนดให้สอบสวนในความผิดวินัยอย่างร้ายแรง แต่ผลการสอบสวนปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการสั่งการตามผลการสอบสวนโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนหรือดำเนินการสอบสวนใหม่ แต่ทั้งนี้ ต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ โดยจะระบุหรือไม่ระบุพยานก็ได้ และต้องให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงและนำสืบแก้ข้อกล่าวหาได้ด้วย

มาตรา ๑๒๐ หลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาเกี่ยวกับการสืบสวน การสอบสวน และการดำเนินการตามมาตรา ๑๑๗ มาตรา ๑๑๙ มาตรา ๑๒๖ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๒๗ วรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

ในการพิจารณาของผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจตามมาตรา ๑๑๘ มาตรา ๑๒๔ หรือมาตรา ๑๒๕ ให้พิจารณาสั่งการให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันได้รับสำนวนที่ครบถ้วนสมบูรณ์ เว้นแต่มีเหตุจำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ก็ให้ขออนุมัติต่อผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปตามมาตรา ๑๐๕ เพื่อขยายระยะเวลาได้อีกไม่เกินสองครั้ง โดยแต่ละครั้งจะต้องไม่เกินสามสิบวัน ในกรณีนี้ หากยังพิจารณาไม่แล้วเสร็จ ให้ผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปนั้นพิจารณาสั่งการแทนภายในสามสิบวันนับแต่วันครบกำหนดเวลาดังกล่าว พร้อมทั้งให้ส่งลงโทษทางวินัยแก่ผู้บังคับบัญชาผู้นั้นโดยไม่ต้องดำเนินการสืบสวนหรือสอบสวน

ในกรณีที่เป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามที่กำหนดในกฎ ก.ตร. จะดำเนินการทางวินัย โดยไม่ต้องสอบสวนก็ได้

ในระหว่างการสอบสวน จะนำเหตุแห่งการถูกสอบสวนมาเป็นข้ออ้างในการดำเนินการใด ให้กระทบต่อสิทธิของผู้ถูกสอบสวนไม่ได้ เว้นแต่ผู้บังคับบัญชาจะสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจาก ราชการไว้ก่อนตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสอบสวน

มาตรา ๑๒๑ ในการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการตำรวจ หากเรื่องที่ข้าราชการตำรวจ ถูกกล่าวหาเป็นเรื่องที่อยู่ในระหว่างการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติหรือคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐอยู่ด้วย ก็ไม่เป็นเหตุให้ต้องชะลอการดำเนินการทางวินัย และให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการทางวินัยและลงโทษ ทางวินัยต่อไปได้โดยไม่ต้องรอผลการชี้มูลของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หรือคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้รับสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม การทุจริตแห่งชาติหรือคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐว่ากรณีนี้มีมูลความผิด ทางวินัย ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาลงโทษทางวินัยแก่ข้าราชการตำรวจผู้นั้นตามที่คณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติหรือคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐได้มีมติ โดยไม่ต้องตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย และหากการกระทำผิดวินัยดังกล่าวเป็นกรณีที่มีการฟ้อง เป็นคดีอาญาด้วยในฐานความผิดเดียวกัน แล้วต่อมาศาลได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดว่าการกระทำของจำเลย ไม่เป็นความผิดอาญาหรือจำเลยมิได้กระทำความผิด ให้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนขึ้น เพื่อพิจารณาบทลงโทษทางวินัยที่ได้ดำเนินการไปแล้ว โดยนำคำพิพากษาดังกล่าวมาประกอบการ พิจารณาด้วย หากผลการพิจารณาสอดคล้องกับผลของคำพิพากษา ก็ให้แก้ไขคำสั่งให้ถูกต้องและมี คำสั่งให้รับข้าราชการตำรวจผู้นั้นกลับเข้ารับราชการ แต่ถ้าผู้นั้นพ้นจากราชการไปก่อนแล้ว ก็ให้ เยียวยาชดเชยตามความเป็นธรรมแก่กรณี

มาตรา ๑๒๒ ในการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการตำรวจ หากปรากฏข้อเท็จจริงว่า คดีมีมูลเหตุแห่งความผิดทางอาญาและได้มีการดำเนินคดีอาญาด้วย ไม่เป็นเหตุให้ต้องชะลอการดำเนินการ ทางวินัย แม้ว่าจะเป็นการดำเนินคดีอาญาในเรื่องเดียวกันหรือเกี่ยวเนื่องกันก็ตาม

ในกรณีที่ได้มีการดำเนินการลงโทษทางวินัยแก่ข้าราชการตำรวจไปแล้ว และต่อมาศาลได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดแตกต่างไปจากผลการดำเนินการทางวินัย หากผลของคำพิพากษาว่าจำเลยกระทำความผิด และการลงโทษทางวินัยที่ได้ดำเนินการไปแล้วเบากว่าผลของคำพิพากษา ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาทบทวนการลงโทษทางวินัยใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับผลของคำพิพากษาดังกล่าว โดยให้นำคำพิพากษานั้นมาพิจารณาเพื่อสั่งลงโทษ แต่หากเป็นกรณีที่ได้มีการลงโทษทางวินัยโดยสั่งปลดออกหรือไล่ออก แล้วศาลได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดว่าการกระทำของจำเลยไม่เป็นความผิดอาญาหรือจำเลยมิได้กระทำความผิด ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาทบทวนการดำเนินการทางวินัยที่ได้ดำเนินการไปแล้วใหม่ โดยนำคำพิพากษาดังกล่าวมาประกอบการพิจารณาด้วย หากผลการพิจารณาสอดคล้องกับผลของคำพิพากษา ก็ให้แก้ไขคำสั่งให้ถูกต้อง และมีคำสั่งให้รับข้าราชการตำรวจผู้นั้นกลับเข้ารับราชการ แต่ถ้าผู้นั้นพ้นจากราชการไปก่อนแล้ว ก็ให้เยียวยาชดเชยตามความเป็นธรรมแก่กรณี

มาตรา ๑๒๓ เมื่อมีเหตุจำเป็นจะต้องกักตัวข้าราชการตำรวจซึ่งถูกกล่าวหาไว้เพื่อประโยชน์ในการสอบสวน เช่น จะหลบหนีหรือจะไปทำร้ายหรือข่มขู่ผู้เสียหายหรือพยาน ให้ผู้บังคับบัญชามีอำนาจกักตัวข้าราชการตำรวจนั้นระหว่างดำเนินการสอบสวนได้เท่าที่จำเป็นแก่การสอบสวน แต่ต้องไม่เกินอำนาจลงโทษกักขังของผู้สั่งกักตัวและต้องไม่เกินสิบห้าวัน

ในกรณีที่ข้าราชการตำรวจตามวรรคหนึ่งถูกลงโทษกักขังหรือกักขัง ให้หักจำนวนวันที่ถูกกักตัวออกจากระยะเวลาที่กักขังหรือกักขังด้วย และในกรณีที่ถูกลงโทษทัณฑ์กรรม ให้ถือว่าการถูกกักตัวเป็นการรับโทษสำหรับความผิดนั้นแล้ว

มาตรา ๑๒๔ ข้าราชการตำรวจผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ให้ผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ทัณฑ์กรรม กักขัง หรือตัดเงินเดือนตามควรแก่กรณีให้เหมาะสมกับความผิด ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อนจะนำมาประกอบการพิจารณาลดโทษก็ได้ แต่สำหรับการลงโทษภาคทัณฑ์ ให้ใช้เฉพาะกรณีกระทำความผิดวินัยเล็กน้อยหรือมีเหตุอันควรลดหย่อน ซึ่งยังไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษทัณฑ์กรรม

ถ้าผู้บังคับบัญชาเห็นว่าผู้กระทำความผิดวินัยควรได้รับโทษสูงกว่าที่ตนมีอำนาจสั่งลงโทษ ให้รายงานต่อผู้บังคับบัญชาของตนที่มีอำนาจเพื่อให้พิจารณาดำเนินการเพื่อลงโทษตามควรแก่กรณี

ในกรณีกระทำความผิดวินัยเล็กน้อยและมีเหตุอันควรลดโทษ จะงดโทษให้โดยให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือหรือว่ากล่าวตักเตือนก็ได้

การลงโทษตามมาตรา ๑๒๕ ผู้บังคับบัญชาจะมีอำนาจสั่งลงโทษผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาในสถานโทษ และอัตราโทษได้เพียงใด ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

มาตรา ๑๒๕ ข้าราชการตำรวจผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๑๐๕ สั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อนจะนำมาประกอบการพิจารณาโทษก็ได้ แต่ห้ามมิให้ลดโทษต่ำกว่าปลดออก

การพิจารณาสั่งลงโทษของผู้มีอำนาจตามมาตรา ๑๐๕ (๒) (๓) และ (๔) ให้ผู้มีอำนาจดังกล่าวตั้งคณะกรรมการเพื่อเสนอแนะว่าจะลงโทษในสถานใด โดยคณะกรรมการดังกล่าวอย่างน้อยต้องประกอบด้วยรองหัวหน้าหน่วยงานนั้นทุกคน ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎ ก.ตร. และต้องพิจารณาเสนอแนะภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับสำนวนการสอบสวนจากผู้บังคับบัญชา

ให้ผู้บังคับบัญชาลงโทษตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการตามวรรคสอง แล้วรายงานให้ ก.ตร. ทราบ

ผู้ถูกลงโทษปลดออกตามมาตรา ๑๒๕ ให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญเสมือนว่าผู้นั้นลาออกจากราชการ

มาตรา ๑๒๖ เมื่อผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการตำรวจผู้ใดแล้ว ให้รายงานการดำเนินการทางวินัยต่อผู้บังคับบัญชาที่มีตำแหน่งเหนือผู้ดำเนินการทางวินัย และผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาที่ได้รับรายงานตามวรรคหนึ่งเห็นว่าการยุติเรื่อง การงดโทษ หรือ การลงโทษ เป็นการไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม ก็ให้มีอำนาจสั่งลงโทษ เพิ่มโทษเป็นสถานโทษหรือ อัตราโทษที่หนักขึ้น ลดโทษลงเป็นสถานโทษหรืออัตราโทษที่เบาลง งดโทษโดยให้ทำทัณฑ์บน เป็นหนังสือหรือว่ากล่าวตักเตือน หรือยกโทษให้ถูกต้องหรือเหมาะสมตามควรแก่กรณี ตลอดจนแก้ไข เปลี่ยนแปลงข้อความในคำสั่งเดิมให้ถูกต้องเหมาะสมได้ด้วย และในกรณีที่เห็นว่าควรดำเนินการ ใดๆเพิ่มเติมเพื่อประกอบการพิจารณาให้ได้ความจริงและยุติธรรม ก็ให้มีอำนาจดำเนินการหรือ สั่งดำเนินการได้ตามควรแก่กรณี โดยการสั่งลงโทษหรือเพิ่มโทษเป็นสถานโทษที่หนักขึ้น ต้องไม่เกิน อำนาจของตนตามมาตรา ๑๒๔ และการเพิ่มอัตราโทษเมื่อรวมกับอัตราโทษเดิมต้องไม่เกินอำนาจนั้นด้วย ถ้าเกินอำนาจของตน ก็ให้รายงานต่อผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นตามลำดับเพื่อให้พิจารณาดำเนินการ

ตามควรแก่กรณี ทั้งนี้ ถ้าเห็นว่าการจะส่งลงโทษหรือเพิ่มโทษนั้นกรณีเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ก็ให้รายงานต่อผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเพื่อให้พิจารณาดำเนินการ

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาส่งลงโทษตามมาตรา ๑๒๔ สั่งยุติเรื่อง หรือสั่งดโทษข้าราชการตำรวจ ผู้ใดไปแล้ว แต่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเห็นว่ากรณีเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือ เมื่อได้รับรายงานที่ผู้บังคับบัญชาตามวรรคสองเห็นว่ากรณีเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ก็ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติมีอำนาจดำเนินการตามมาตรา ๑๑๙ แต่ถ้าเป็นกรณีที่ได้มีการแต่งตั้ง คณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๑๑๙ ไว้แล้ว ก็ให้ดำเนินการตามมาตรา ๑๒๕

เมื่อมีกรณีเพิ่มโทษ ลดโทษ งดโทษ หรือยกโทษ ให้ผู้สั่งมีคำสั่งใหม่ และในคำสั่งดังกล่าว ให้สั่งยกเลิกคำสั่งลงโทษเดิมด้วย พร้อมทั้งระบุวิธีการดำเนินการให้ผู้ถูกลงโทษตามคำสั่งเดิมรับโทษ ที่เพิ่มขึ้นหรือกลับคืนสู่ฐานะเดิม แล้วแต่กรณี ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

มาตรา ๑๒๗ เมื่อผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงหรือสั่งให้ข้าราชการ ตำรวจออกจากราชการในเรื่องใดไปแล้ว ให้รายงาน ก.ตร. เพื่อทราบ แต่ในกรณีที่ ก.ตร. มีเหตุ อันสมควร ก.ตร. จะสั่งเปลี่ยนแปลงแก้ไขการดำเนินการหรือคำสั่งของผู้บังคับบัญชา หรือ ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดให้ถูกต้องก็ได้

การรายงานตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ตร. กำหนด

มาตรา ๑๒๘ ให้ผู้สืบสวนและกรรมการสอบสวนเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และให้กรรมการสอบสวนมีอำนาจเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เพียงเท่าที่เกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของกรรมการสอบสวน และโดยเฉพาะให้มีอำนาจเรียกให้กระทรวง ทบวง กรม ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ ห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือบุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำหรือชี้แจงข้อเท็จจริง ส่งเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ส่งผู้แทนหรือบุคคลในสังกัด มาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน

มาตรา ๑๒๙ ข้าราชการตำรวจผู้ใดซึ่งออกจากราชการอันมิใช่เพราะเหตุตาย มีกรณี ถูกกล่าวหาเป็นหนังสือก่อนออกจากราชการว่า ขณะรับราชการได้กระทำหรือละเว้นกระทำการใด อันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ถ้าเป็นการกล่าวหาต่อผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น หรือต่อผู้มีหน้าที่ สืบสวนสอบสวนหรือตรวจสอบตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ หรือเป็นการกล่าวหา ของผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น หรือมีกรณีถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาคดีอาญาก่อนออกจากราชการว่า

ในขณะที่รับราชการได้กระทำความผิดอาญาอันมิใช่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทที่ไม่เกี่ยวกับราชการหรือความผิดลหุโทษ ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยมีอำนาจดำเนินการสอบสวนหรือพิจารณาดำเนินการทางวินัย และสั่งลงโทษตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ต่อไปได้เสมือนว่าผู้นั้นยังมิได้ออกจากราชการ แต่ต้องสั่งลงโทษภายในสามปีนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ

กรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นการกล่าวหาหรือฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาคดีอาญา หลังจากที่ยื่นคำร้องขอร้องผู้ใดออกจากราชการแล้ว ให้ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยมีอำนาจดำเนินการสอบสวนหรือพิจารณาดำเนินการทางวินัย และสั่งลงโทษตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ต่อไปได้เสมือนว่าผู้นั้นยังมิได้ออกจากราชการ โดยต้องเริ่มดำเนินการสอบสวนภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ และต้องสั่งลงโทษภายในสามปีนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ สำหรับกรณีที่เป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามมาตรา ๑๒๐ วรรคสาม จะต้องสั่งลงโทษภายในสามปีนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ

ในกรณีที่ศาลปกครองมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษ หรือ ก.พ.ค.ตร. มีมติให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง เพราะเหตุกระบวนการดำเนินการทางวินัยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยดำเนินการทางวินัยให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่คำพิพากษาถึงที่สุดหรือมีคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค.ตร. แล้วแต่กรณี

การดำเนินการทางวินัยตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม ถ้าผลการสอบสวนพิจารณาปรากฏว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ก็ให้งดโทษ

มาตรา ๑๓๐ ในกรณีที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติหรือคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐมีมติชี้มูลความผิดข้าราชการตำรวจผู้ใดซึ่งออกจากราชการแล้ว การดำเนินการทางวินัยและสั่งลงโทษแก่ข้าราชการตำรวจผู้นั้นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตหรือกฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แล้วแต่กรณี

การดำเนินการทางวินัยตามวรรคหนึ่ง หากปรากฏว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ก็ให้งดโทษ

มาตรา ๑๓๑ ข้าราชการตำรวจผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งกรรมการสอบสวน หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาหรือถูกฟ้องคดีอาญา เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๑๐๕ หรือผู้บังคับบัญชาอื่น

ตามที่กำหนดในระเบียบ ก.ตร. มีอำนาจสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน เพื่อรอฟังผลการสอบสวนพิจารณาทางวินัยได้ แต่ถ้าภายหลังปรากฏผลการสอบสวนพิจารณาทางวินัยว่าผู้นั้นมิได้กระทำความผิดหรือกระทำความผิดไม่ถึงกับถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออก และไม่มีกรณีที่จะต้องออกจากราชการด้วยเหตุอื่น ก็ให้ผู้นั้นมีอำนาจดังกล่าวสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งเดิมหรือตำแหน่งในระดับเดียวกันที่ผู้นั้นมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น

เมื่อได้มีการสั่งให้ข้าราชการตำรวจผู้ใดพักราชการหรือออกจากราชการไว้ก่อนตามวรรคหนึ่งแล้ว หากภายหลังปรากฏว่าผู้นั้นมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงในกรณีอื่นอีก ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๑๐๕ หรือผู้บังคับบัญชาอื่นตามที่กำหนดในระเบียบ ก.ตร. มีอำนาจดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาตามมาตรา ๑๑๗ และแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๑๑๙ ตลอดจนดำเนินการทางวินัยตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ต่อไปได้

ในกรณีที่ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนได้รับคำสั่งให้กลับเข้ารับราชการหรือได้รับคำสั่งให้ออกจากราชการด้วยเหตุใด ๆ ที่มีใช่เป็นการลงโทษ ให้ผู้นั้นมีสถานภาพเป็นข้าราชการตำรวจตลอดระยะเวลาระหว่างที่ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

เมื่อมีการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการตำรวจซึ่งถูกสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนแล้วเสร็จ ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๑๐๕ สั่งลงโทษตามความร้ายแรงแห่งกรณี ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อน จะนำมาประกอบการพิจารณาลดโทษก็ได้ และให้มีคำสั่งลงโทษย้อนหลังไปถึงวันที่ถูกสั่งพักราชการหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

เงินเดือน เงินอื่นที่จ่ายเป็นรายเดือน และเงินช่วยเหลืออย่างอื่น และการจ่ายเงินดังกล่าวของผู้ถูกสั่งพักราชการและผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ให้เป็นไปตามกฎหมายหรือระเบียบว่าด้วยการนั้น

หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการสั่งพักราชการ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ระยะเวลาให้พักราชการและให้ออกจากราชการไว้ก่อน และการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามผลการสอบสวนพิจารณา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

ให้นำความในมาตรา ๑๒๙ มาใช้บังคับแก่ข้าราชการตำรวจซึ่งถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนตามมาตรา ๑๒๙ ด้วยโดยอนุโลม แต่ระยะเวลาให้นับแต่วันที่พ้นจากราชการด้วยเหตุอื่นที่มีเหตุการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

มาตรา ๑๓๒ ข้าราชการตำรวจซึ่งโอนมาตามมาตรา ๙๔ (๑) ผู้ใดมีกรณีกระทำผิดวินัยอยู่ก่อนวันโอนมาบรรจุ ให้ผู้บังคับบัญชาของข้าราชการตำรวจผู้นั้นดำเนินการทางวินัยตามหมวดนี้โดยอนุโลม แต่ถ้าเป็นเรื่องที่อยู่ในระหว่างการสืบสวนหรือพิจารณา หรือสอบสวนของผู้บังคับบัญชาเดิมก่อนวันโอน ก็ให้สืบสวนหรือพิจารณาหรือสอบสวนต่อไปจนเสร็จ แล้วส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาของข้าราชการตำรวจผู้นั้นพิจารณาดำเนินการต่อไปตามหมวดนี้โดยอนุโลม แต่ทั้งนี้ ในการสั่งลงโทษทางวินัยให้พิจารณาตามความผิดและการลงโทษตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการหรือระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นที่โอนมานั้น แล้วแต่กรณี

หมวด ๘

การออกจากราชการ

มาตรา ๑๓๓ ข้าราชการตำรวจออกจากราชการเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

(๓) ได้รับอนุญาตให้ลาออกหรือการลาออกมีผลตามมาตรา ๑๓๕

(๔) ถูกสั่งให้ออกตามมาตรา ๗๕ มาตรา ๑๓๑ มาตรา ๑๓๔ มาตรา ๑๓๖ มาตรา ๑๓๗

มาตรา ๑๓๘ หรือมาตรา ๑๓๙

(๕) ถูกสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออก

วันออกจากราชการตาม (๔) และ (๕) ให้เป็นไปตามที่กำหนดในระเบียบ ก.ตร.

การออกจากราชการของข้าราชการตำรวจเฉพาะผู้ที่ต้องรับราชการตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

มาตรา ๑๓๔ ผู้ใดได้รับบรรจุเข้าเป็นข้าราชการตำรวจ หากภายหลังปรากฏว่าขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๗๑ หรือขาดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งตามมาตรา ๖๙ ตั้งแต่ก่อนได้รับการบรรจุ ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๑๐๕ สั่งให้ออกจากราชการ แต่ทั้งนี้ ไม่กระทบกระเทือนถึงการใดที่ผู้นั้นได้ปฏิบัติไปตามหน้าที่และอำนาจ และการรับเงินเดือนหรือผลประโยชน์อื่นใดที่ได้รับจากทางราชการก่อนมีคำสั่งให้ออกนั้น และถ้าการเข้ารับราชการเป็นไป

โดยสุจริตแล้ว ให้ถือว่าเป็นการสั่งให้ออกเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

มาตรา ๑๓๕ ข้าราชการตำรวจผู้ใดประสงค์จะลาออกจากราชการ ให้ยื่นหนังสือขอลาออกต่อผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปชั้นหนึ่ง เพื่อให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๑๐๕ หรือผู้บังคับบัญชาอื่นตามที่กำหนดในระเบียบ ก.ตร. เป็นผู้พิจารณาอนุญาต

ในกรณีที่ข้าราชการตำรวจขอลาออกเพื่อดำรงตำแหน่งที่กำหนดโดยรัฐธรรมนูญ ตำแหน่งทางการเมือง หรือเพื่อสมัครรับเลือกตั้งหรือรับเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น ให้การลาออกมีผลนับตั้งแต่วันที่ผู้นั้นขอลาออก

นอกจากกรณีตามวรรคสอง ถ้าผู้มีอำนาจตามมาตรา ๑๐๕ หรือผู้บังคับบัญชาอื่นตามที่กำหนดในระเบียบ ก.ตร. เห็นว่าจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่ราชการ จะยับยั้งการลาออกไว้เป็นเวลาไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันขอลาออกก็ได้ ในกรณีเช่นนั้น ถ้าผู้ขอลาออกมิได้ถอนใบลาออกก่อนครบกำหนดระยะเวลาการยับยั้ง ให้ถือว่าการลาออกนั้นมีผลเมื่อครบกำหนดเวลาตามที่ได้ยับยั้งไว้

ในกรณีที่ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๑๐๕ หรือผู้บังคับบัญชาอื่นตามที่กำหนดในระเบียบ ก.ตร. มิได้ยับยั้งตามวรรคสาม ให้การลาออกนั้นมีผลตั้งแต่วันขอลาออก

หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการลาออก การพิจารณาอนุญาตให้ลาออก และการยับยั้งการลาออกจากราชการ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในระเบียบ ก.ตร.

มาตรา ๑๓๖ ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๑๐๕ มีอำนาจสั่งให้ข้าราชการตำรวจออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการได้ แต่ในการสั่งให้ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน นอกจากให้ทำได้ในกรณีที่ระบุไว้ในมาตราอื่นแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือในกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการแล้ว ให้ทำได้ในกรณีดังต่อไปนี้ด้วย

- (๑) เมื่อข้าราชการตำรวจผู้ใดเจ็บป่วยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ราชการของตนได้โดยสม่ำเสมอ
- (๒) เมื่อข้าราชการตำรวจผู้ใดสมัครไปปฏิบัติงานใด ๆ ตามความประสงค์ของทางราชการ
- (๓) เมื่อข้าราชการตำรวจผู้ใดขาดคุณสมบัติทั่วไปตามมาตรา ๗๑ (๑) หรือ (๔) หรือขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในกฎ ก.ตร.
- (๔) เมื่อข้าราชการตำรวจผู้ใดไม่สามารถปฏิบัติราชการให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลในระดับอันเป็นที่พอใจของทางราชการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

มาตรา ๑๓๗ ข้าราชการตำรวจผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่า หย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ บกพร่องในหน้าที่ราชการ หรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ และผู้บังคับบัญชาตำแหน่งตั้งแต่ผู้กำกับการหรือเทียบเท่า ผู้กำกับการขึ้นไปเห็นว่ากรณีมีมูล ถ้าให้ผู้นั้นรับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ ก็ให้ผู้มีอำนาจดังกล่าวสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยไม่ชักช้า ในการสอบสวนนี้จะต้องแจ้งข้อกล่าวหา และสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ โดยจะระบุหรือไม่ระบุชื่อพยานก็ได้ และต้องให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงและนำสืบแก้ข้อกล่าวหาได้ด้วย เมื่อได้มีการสอบสวนแล้ว ถ้าคณะกรรมการหรือผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาเห็นว่าสมควรให้ออกจากราชการ ก็ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการเสนอเรื่องต่อผู้มีอำนาจตามมาตรา ๑๐๕ เพื่อพิจารณาสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนได้

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อทำการสอบสวนผู้ถูกกล่าวหาตามมาตรา ๑๑๙ ในเรื่องที่จะต้องสอบสวนตามวรรคหนึ่ง และคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๑๑๙ ได้สอบสวนไว้แล้ว ผู้มีอำนาจตามวรรคหนึ่งจะใช้สำนวนการสอบสวนนั้นมาพิจารณาดำเนินการโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามวรรคหนึ่งก็ได้

หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการสอบสวนพิจารณา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

มาตรา ๑๓๘ เมื่อข้าราชการตำรวจผู้ใดถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง และได้มีการสอบสวนตามมาตรา ๑๑๙ แต่ไม่ได้ความแน่ชัดว่าผู้นั้นกระทำผิดที่จะถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออก แต่มีมลทินหรือมัวหมองในกรณีที่ถูกลงโทษนั้น หากจะให้รับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ ก็ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๑๐๕ สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนได้

มาตรา ๑๓๙ เมื่อข้าราชการตำรวจผู้ใดถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ซึ่งยังไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออก หากจะให้รับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ ก็ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๑๐๕ สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนได้

มาตรา ๑๔๐ การพ้นจากตำแหน่งของข้าราชการตำรวจตำแหน่งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ จเรตำรวจแห่งชาติ และรองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือตำแหน่งเทียบเท่า ให้นำความกราบบังคมทูล

เพื่อทรงมีพระบรมราชโองการให้พ้นจากตำแหน่ง เว้นแต่กรณีที่พ้นจากตำแหน่งเพราะความตาย เกษียณอายุ หรือพ้นจากราชการเพราะถูกลงโทษ

ในการออกจากราชการของข้าราชการตำรวจตำแหน่งตั้งแต่ผู้บังคับการหรือตำแหน่งเทียบเท่าขึ้นไปนอกจากตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง ให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ เว้นแต่กรณีที่พ้นจากตำแหน่งเพราะความตาย เกษียณอายุ หรือพ้นจากราชการเพราะถูกลงโทษ

หมวด ๘

การอุทธรณ์

มาตรา ๑๔๑ ข้าราชการตำรวจผู้ใดถูกสั่งลงโทษหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ได้ ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีถูกสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ทัณฑ์กรรม กักขัง กักขัง หรือตัดเงินเดือน ให้อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อผู้บังคับบัญชาของผู้บังคับบัญชาที่สั่งลงโทษ แต่ในกรณีที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเป็นผู้สั่งลงโทษ ให้อุทธรณ์ต่อ ก.ตร.

(๒) กรณีถูกสั่งลงโทษปลดออก หรือไล่ออก หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการ ให้อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อ ก.พ.ค.ตร.

การอุทธรณ์ตาม (๑) และ (๒) ให้อุทธรณ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่ง

การพิจารณาอุทธรณ์ตาม (๑) ให้พิจารณาให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่รับอุทธรณ์ เว้นแต่มีเหตุขัดข้องตามที่กำหนดในระเบียบ ก.ตร. ที่ทำให้การพิจารณาไม่แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว ก็ให้ขยายระยะเวลาได้อีกไม่เกินสองครั้ง โดยแต่ละครั้งจะต้องไม่เกินหกสิบวัน และให้บันทึกเหตุขัดข้องให้ปรากฏไว้ด้วย ทั้งนี้ การอุทธรณ์และการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ตาม (๑) ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

การพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ตาม (๒) ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่รับอุทธรณ์ เว้นแต่มีเหตุขัดข้องที่ทำให้การพิจารณาไม่แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว ก็ให้ขยายระยะเวลาได้อีกไม่เกินสองครั้ง โดยแต่ละครั้งจะต้องไม่เกินหกสิบวัน และให้บันทึกเหตุขัดข้องให้ปรากฏไว้ด้วย ทั้งนี้ การอุทธรณ์และการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ตาม (๒) ให้เป็นไปตามที่กำหนด

ในกฎ ก.พ.ค.ตร. ในกรณีนี้ อาจกำหนดวิธีการชั่วคราวเพื่อการแก้ไขปัญหาหรือบรรเทาทุกข์ก่อนที่ ก.พ.ค.ตร. จะมีคำวินิจฉัยด้วยก็ได้

ในกรณีที่ ก.ตร. ตามวรรคสาม หรือ ก.พ.ค.ตร. ตามวรรคสี่ พิจารณาไม่แล้วเสร็จ ตามกำหนดเวลา ให้ผู้อุทธรณ์ฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดเวลาดังกล่าว

กฎ ก.ตร. ตามวรรคสาม และ กฎ ก.พ.ค.ตร. ตามวรรคสี่ ต้องไม่สร้างขั้นตอนหรือวิธีการใด ที่ทำให้การพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์เกิดความล่าช้า

มาตรา ๑๔๒ เมื่อ ก.พ.ค.ตร. พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์แล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งลงโทษ ดำเนินการให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยนั้นภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ ก.พ.ค.ตร. มีคำวินิจฉัย

ในกรณีที่ผู้อุทธรณ์ไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของ ก.พ.ค.ตร. ให้ฟ้องคดีต่อศาลปกครองสูงสุด ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ทราบหรือถือว่าทราบคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค.ตร.

ผู้บังคับบัญชาผู้ใดไม่ปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเป็นการจงใจละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่น

มาตรา ๑๔๓ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กรรมการ ก.พ.ค.ตร. เป็นเจ้าพนักงาน ตามประมวลกฎหมายอาญา และให้มีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) สั่งให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งลงโทษหรือสั่งให้ออกจากราชการอันเป็นเหตุให้มีการอุทธรณ์ ส่งสำนวนการสอบสวนและการลงโทษให้ ก.พ.ค.ตร. ภายในเวลาที่กำหนด

(๒) สั่งให้สอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติม หรือส่งตัวข้าราชการตำรวจในสังกัดมาให้ถ้อยคำ ในการนี้ จะกำหนดระยะเวลาในการสอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติมไว้ด้วยก็ได้

(๓) มีคำสั่งให้ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของกระทรวง ทบวง กรม ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หรือบุคคลใดที่เกี่ยวข้อง มาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้อง

(๔) เข้าไปในอาคารหรือสถานที่ใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของ ก.พ.ค.ตร. ทั้งนี้ ในระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการของสถานที่นั้น

(๕) สอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติม

มาตรา ๑๔๔ ในการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ ให้ ก.พ.ค.ตร. มีอำนาจไม่รับอุทธรณ์ ยกอุทธรณ์ หรือมีคำวินิจฉัยให้แก้ไขหรือยกเลิกคำสั่งลงโทษ และให้เยียวยาความเสียหายให้ผู้อุทธรณ์

รวมทั้งเร่งรัดติดตามการเยียวยา หรือให้ดำเนินการอื่นใดเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ตามระเบียบ
ที่ ก.พ.ค.ตร. กำหนด

การวินิจฉัยให้แก่ไขหรือให้ดำเนินการอื่นตามวรรคหนึ่ง ก.พ.ค.ตร. จะให้เพิ่มโทษไม่ได้

มาตรา ๑๔๕ การคัดค้านกรรมการ ก.พ.ค.ตร. เหตุแห่งการคัดค้าน วิธีการคัดค้าน
การพิจารณาคัดค้าน และการถอนตัว ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.ค.ตร.

มาตรา ๑๔๖ ในกรณีที่ศาลปกครองมีคำพิพากษาถึงที่สุดหรือผู้มีอำนาจพิจารณาตามกฎหมาย
ได้วินิจฉัยถึงที่สุดแล้ว ส่งเพิกถอนหรือแก้ไขคำสั่งในเรื่องใด ให้เป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจ
หรือ ก.ตร. แล้วแต่กรณี ในการสั่งการตามสมควรเพื่อเยียวยาและแก้ไขหรือดำเนินการตามควรแก่กรณี
เพื่อให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำวินิจฉัยนั้น

หมวด ๑๐

การร้องทุกข์

มาตรา ๑๔๗ ข้าราชการตำรวจผู้ใดเห็นว่าผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติต่อตน
โดยไม่ถูกต้องหรือไม่ปฏิบัติต่อตนให้ถูกต้องตามระเบียบ กฎหมาย หรือเกิดจากการปฏิบัติโดยมิชอบ
ของผู้บังคับบัญชาต่อตน หรือกฎ ก.ตร. ที่ออกมาใช้บังคับขัดหรือแย้งต่อพระราชบัญญัตินี้ หรือ
ก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรม ผู้นั้นอาจร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาหรือ ก.พ.ค.ตร. แล้วแต่กรณี เพื่อขอให้
แก้ไขได้ เว้นแต่เป็นกรณีที่มีสิทธิอุทธรณ์ตามหมวด ๙ การอุทธรณ์ ให้ใช้สิทธิอุทธรณ์ตามที่กำหนดไว้
ในหมวดนั้น

มาตรา ๑๔๘ การร้องทุกข์ที่เกิดจากผู้บังคับบัญชา ให้ร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชา
ชั้นเหนือขึ้นไป ตามลำดับ

การร้องทุกข์ที่เกิดจากหัวหน้าส่วนราชการระดับกองบัญชาการขึ้นไป ให้ร้องทุกข์ต่อ
ก.พ.ค.ตร.

การร้องทุกข์ว่ากฎ ก.ตร. ที่ออกมาใช้บังคับก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรม หรือขัดหรือแย้งต่อ
พระราชบัญญัตินี้ ให้ร้องทุกข์ต่อ ก.พ.ค.ตร.

ระยะเวลาการร้องทุกข์ การร้องทุกข์ และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ ตามวรรคหนึ่ง
วรรคสอง และวรรคสาม ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.ค.ตร.

มาตรา ๑๔๙ ในการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ และ ก.พ.ค.ตร. มีอำนาจไม่รับเรื่องร้องทุกข์ ยกคำร้องทุกข์ หรือมีคำวินิจฉัยให้แก่ไขหรือยกเลิกคำสั่ง และให้เยียวยาความเสียหายให้ผู้ร้องทุกข์ หรือให้ดำเนินการอื่นใดเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมตามระเบียบที่ ก.พ.ค.ตร. กำหนด

เมื่อผู้บังคับบัญชาซึ่งพิจารณาวินิจฉัยคำร้องทุกข์ หรือ ก.พ.ค.ตร. ได้พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ประการใดแล้ว ให้ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติดำเนินการให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยนั้น

ผู้ร้องทุกข์ผู้ใดไม่พอใจคำวินิจฉัยของผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ มีสิทธิอุทธรณ์ต่อ ก.พ.ค.ตร. ได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัย และให้นำความในมาตรา ๑๔๘ วรรคสี่ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

คำวินิจฉัยของ ก.พ.ค.ตร. ให้เป็นที่สุด

หมวด ๑๑

การคุ้มครองระบบคุณธรรม

มาตรา ๑๕๐ ในกรณีที่ ก.พ.ค.ตร. เห็นว่ากฎกระทรวง กฎ ก.ตร. ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด ประกาศ มติ หรือคำสั่งใดที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้และมุ่งหมายให้ใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่สอดคล้องกับระบบคุณธรรมตามมาตรา ๖๐ ให้ ก.พ.ค.ตร. แจ้งให้ผู้มีอำนาจออกกฎกระทรวง กฎ ก.ตร. ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด ประกาศ มติ หรือคำสั่งดังกล่าวทราบ เพื่อดำเนินการแก้ไขหรือยกเลิกตามควรแก่กรณี

หมวด ๑๒

เครื่องแบบตำรวจ

มาตรา ๑๕๑ ลักษณะ ชนิด และประเภทของเครื่องแบบตำรวจและข้าราชการตำรวจที่ไม่มียศ รวมทั้งการแต่งว่าจะสมควรอย่างไร เมื่อไร และโดยเงื่อนไขประการใดนั้น ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๕๒ ผู้ใดแต่งเครื่องแบบตำรวจโดยไม่มีสิทธิ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามเดือนถึงห้าปี

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง ได้กระทำภายในเขตซึ่งประกาศใช้กฎอัยการศึก หรือประกาศภาวะฉุกเฉิน หรือเพื่อกระทำความผิดอาญา ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี

มาตรา ๑๕๓ ข้าราชการตำรวจผู้ใดแต่งเครื่องแบบตำรวจในขณะที่กระทำความผิดอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญาซึ่งมีกำหนดโทษจำคุกอย่างสูงตั้งแต่หนึ่งปีขึ้นไป ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงเจ็ดปี

มาตรา ๑๕๔ ผู้ใดแต่งกายโดยใช้เครื่องแต่งกายคล้ายเครื่องแบบตำรวจ และกระทำการใด ๆ อันทำให้ราชการตำรวจถูกดูหมิ่นหรือถูกเกลียดชัง หรือทำให้เกิดความเสื่อมเสียแก่ราชการตำรวจ หรือทำให้บุคคลอื่นหลงเชื่อว่าตนเป็นตำรวจ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง ได้กระทำภายในเขตซึ่งประกาศใช้กฎอัยการศึก หรือประกาศภาวะฉุกเฉิน หรือเพื่อกระทำความผิดอาญา ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี

มาตรา ๑๕๕ ในการแสดงภาพยนตร์ ละคร หรือการแสดงอื่นใดทำนองเดียวกันที่ประสงค์จะเผยแพร่ต่อสาธารณชน หากผู้แสดงประสงค์จะแต่งเครื่องแบบตำรวจ หรือแต่งกายโดยใช้เครื่องแต่งกายคล้ายเครื่องแบบตำรวจ ให้ผู้ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบการแสดงนั้นหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายแจ้งต่อหัวหน้าสถานีตำรวจแห่งท้องที่ที่จะทำการแสดงเช่นนั้นทราบ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง

ลักษณะ ๙

กองทุนเพื่อการสืบสวน สอบสวน

การป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา

มาตรา ๑๕๖ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เรียกว่า “กองทุนเพื่อการสืบสวน สอบสวน การป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้จ่ายในงานสืบสวน สอบสวน และการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา

มาตรา ๑๕๗ กองทุนประกอบด้วย

(๑) ทรัพย์สินที่ได้รับโอนมาตามมาตรา ๑๗๖

(๒) เงินอุดหนุนจากรัฐบาล

(๓) เงินและทรัพย์สินที่กองทุนได้รับจากหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือมูลนิธิ เว้นแต่เงินอุดหนุนตามมาตรา ๗ วรรคสอง

(๔) ดอกผลที่เกิดจากกองทุน

คณะรัฐมนตรีจะอนุมัติให้นำเงินค่าเปรียบเทียบปรับคดีอาญาที่เป็นอำนาจของข้าราชการตำรวจ เงินค่าปรับตามกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก เฉพาะส่วนที่จะต้องนำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน และ เงินค่าปรับทางปกครองที่ข้าราชการตำรวจส่งปรับตามกฎหมาย ให้เป็นของกองทุนโดยไม่ต้องนำส่ง เป็นรายได้แผ่นดินก็ได้

เงิน ดอกผล และทรัพย์สินตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้ส่งเข้ากองทุนโดยไม่ต้องนำส่ง เป็นรายได้แผ่นดิน

มาตรา ๑๕๘ เงิน ดอกผล และทรัพย์สินที่ประกอบขึ้นเป็นกองทุนจะต้องจัดการ เพื่อประโยชน์ภายในขอบวัตถุประสงค์ของกองทุน

มาตรา ๑๕๙ ให้มีคณะกรรมการบริหารกองทุนคณะหนึ่ง ประกอบด้วย ผู้บัญชาการ ตำรวจแห่งชาติ เป็นประธานกรรมการ จเรตำรวจแห่งชาติ ผู้แทนกรมบัญชีกลาง ผู้แทนสำนักงาน อัยการสูงสุด ผู้แทนสำนักงานงบประมาณ และรองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือผู้ช่วยผู้บัญชาการ ตำรวจแห่งชาติซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติจำนวนสองคน เป็นกรรมการ

ให้ประธานกรรมการแต่งตั้งข้าราชการตำรวจเป็นเลขานุการคนหนึ่ง และผู้ช่วยเลขานุการ จำนวนไม่เกินสองคน

มาตรา ๑๖๐ คณะกรรมการบริหารกองทุน มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) บริหารกองทุนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุนและตามนโยบายที่ ก.ต.ช. กำหนด

(๒) ออกระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์การจ่ายเงินกองทุนเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงาน ของข้าราชการตำรวจในการทำหน้าที่เกี่ยวกับการสืบสวน สอบสวน การป้องกันและปราบปราม การกระทำความผิดทางอาญา ระเบียบดังกล่าว เมื่อได้รับความเห็นชอบจาก ก.ต.ช. แล้ว ให้ใช้บังคับได้

(๓) จัดวางระบบบัญชีให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ ที่กระทรวงการคลังกำหนด

(๔) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการรับ เก็บรักษา และจ่ายเงินของกองทุน

(๕) ออกระเบียบกำหนดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของกองทุน

- (๖) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการบริหารกองทุนมอบหมาย
- (๗) ออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และคำสั่งในการบริหารกองทุน
- (๘) รายงานสถานะการเงินและบริหารกองทุนต่อ ก.ต.ช.

มาตรา ๑๖๑ ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนจัดทำงบการเงินและบัญชี ส่งผู้สอบบัญชี ตรวจสอบภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีปฏิทินทุกปี

ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของกองทุนทุกรอบปี แล้วทำรายงานผลการสอบบัญชีของกองทุนเสนอต่อ ก.ต.ช. และกระทรวงการคลัง

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๑๖๒ ให้ส่วนราชการที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการเป็นกองบังคับการหรือส่วนราชการอย่างอื่นในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมเป็นส่วนราชการตามพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีพระราชกฤษฎีกาหรือกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๑๑ แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๖๓ เมื่อครบหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้กองบังคับการตำรวจรถไฟเป็นอันยุบ และให้โอนเงินงบประมาณของการรถไฟแห่งประเทศไทยในส่วนที่ได้รับจากงบประมาณแผ่นดินสำหรับเงินเดือน ค่าตอบแทน และค่าใช้จ่ายอื่นของข้าราชการตำรวจในกองบังคับการตำรวจรถไฟ มาเป็นของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ให้สำนักงานตำรวจชานำอัตรากำลังจากกองบังคับการตำรวจรถไฟตามวรรคหนึ่งไปดำเนินการจัดสรรเพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๑๒

มาตรา ๑๖๔ บรรดาหน้าที่และอำนาจของข้าราชการตำรวจในกองบังคับการตำรวจรถไฟในส่วนที่เกี่ยวกับการสืบสวนหรือสอบสวนเรื่องใดที่อยู่ในระหว่างดำเนินการก่อนยุบกองบังคับการตำรวจรถไฟ ให้โอนไปเป็นของข้าราชการตำรวจในสถานีตำรวจหรือในกองบังคับการ ตามที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนด และให้ถือว่าการสืบสวนหรือสอบสวนที่ได้ดำเนินการไปแล้วและที่จะดำเนินการต่อไปเป็นการดำเนินการโดยพนักงานสอบสวนผู้มีอำนาจตามกฎหมายแล้ว

มาตรา ๑๖๕ ภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ประธานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการเชิญผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติและหัวหน้าหน่วยงานที่รับผิดชอบปฏิบัติการตามกฎหมายเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อันได้แก่ กฎหมายว่าด้วยป่าไม้ กฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า กฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กฎหมายว่าด้วยการประมง กฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม กฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาล กฎหมายว่าด้วยเชื้อเพลิง และกฎหมายเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอื่น มาร่วมกันพิจารณาเพื่อดำเนินการให้หน่วยงานดังกล่าวรับผิดชอบในการป้องกันและปราบปราม การสืบสวน และการสอบสวนการกระทำความผิดเกี่ยวกับกฎหมายนั้น ๆ ทั้งหมดหรือบางส่วนตามที่จะได้ตกลงกัน โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพและการบูรณาการในการปฏิบัติหน้าที่ และการแบ่งเบาภารกิจของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการรายงานความคืบหน้าต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบทุกสามเดือน

เมื่อได้ข้อยุติประการใดแล้ว ให้ตราพระราชกฤษฎีกายกหรือเปลี่ยนแปลงกองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของสำนักงานตำรวจแห่งชาติให้สอดคล้องกัน และในกรณีที่ยกกองบังคับการดังกล่าว ให้นำความในมาตรา ๑๖๓ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม ในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวให้กำหนดขั้นตอนการถ่ายโอนงาน การโอนและรับโอนข้าราชการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมตลอดทั้งหน้าที่และอำนาจในการดำเนินการเกี่ยวกับคดีหรือเรื่องที่อยู่ในระหว่างดำเนินการด้วย โดยให้นำความในมาตรา ๖ วรรคสาม มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

เมื่อพ้นกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองแล้ว ถ้าปรึกษาหารือกันยังไม่ได้ข้อยุติ ให้กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นอันยุบไป และให้นำอัตรากำลังไปดำเนินการจัดสรรเพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๑๒ ต่อไป และให้รัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมายตามวรรคหนึ่งดำเนินการให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเป็นผู้รับผิดชอบในการป้องกันและปราบปราม การสืบสวน และการสอบสวนการกระทำความผิดเกี่ยวกับกฎหมายนั้น ๆ ทั้งหมด และให้ตราพระราชกฤษฎีกาเพื่อกำหนดขั้นตอนการถ่ายโอนงาน การโอนและรับโอน

ข้าราชการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมตลอดทั้งหน้าที่และอำนาจในการดำเนินการเกี่ยวกับคดีหรือเรื่องที่อยู่ในระหว่างดำเนินการและเรื่องอื่นที่เกี่ยวข้องหรือจำเป็นในการถ่ายโอนงานด้วย

มาตรา ๑๖๖ ภายในห้าปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ ก.ต.ช. พิจารณาทบทวนหน้าที่และอำนาจของสำนักงานตำรวจแห่งชาติหรือข้าราชการตำรวจในส่วนที่มีกฎหมายกำหนดให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติหรือข้าราชการตำรวจมีหน้าที่เกี่ยวกับการอนุญาตหรือการจดทะเบียน หากพิจารณาแล้วเห็นว่ามีควมจำเป็นต้องกำหนดให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติหรือข้าราชการตำรวจมีหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายดังกล่าวไว้ ให้รายงานเหตุผลและความจำเป็นต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภาเพื่อพิจารณา

ในกรณีที่ ก.ต.ช. ไม่ดำเนินการหรือดำเนินการไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้หน้าที่และอำนาจของสำนักงานตำรวจแห่งชาติหรือข้าราชการตำรวจในการอนุญาตหรือการจดทะเบียนตามวรรคหนึ่งเป็นอันสิ้นสุดลง เว้นแต่คณะรัฐมนตรีและรัฐสภาจะมีมติให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติหรือข้าราชการตำรวจยังคงมีหน้าที่และอำนาจดังกล่าวตามกฎหมายนั้นต่อไป

การโอนหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายตามวรรคหนึ่งและวรรคสองไปเป็นของหน่วยงานใด ให้เป็นไปตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนดโดยให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๑๖๗ ระยะเวลาตามที่กำหนดในมาตรา ๑๖๕ หากมีความจำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ คณะรัฐมนตรีโดยข้อเสนอแนะของ ก.ต.ช. จะขยายเวลาออกไปครั้งละหนึ่งปีก็ได้ แต่จะขยายได้ไม่เกินสามครั้ง

มาตรา ๑๖๘ กรอบอัตรากำลังตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๒ วรรคสี่ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสถานีตำรวจ กองบังคับการตำรวจนครบาล และตำรวจภูธรจังหวัด ในวาระเริ่มแรกไม่เกินสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้หมายถึงเฉพาะกรอบอัตรากำลังพื้นฐานที่ ก.ตร. กำหนดให้สถานีตำรวจ กองบังคับการตำรวจนครบาล และตำรวจภูธรจังหวัดพึงต้องมีเป็นอย่างน้อย ซึ่งต้องกำหนดให้แล้วเสร็จภายในสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และภายในกำหนดเวลาสองปีดังกล่าว ให้ ก.ตร. ปรับปรุงกรอบอัตรากำลังของสถานีตำรวจ กองบังคับการตำรวจนครบาล และตำรวจภูธรจังหวัดใหม่ให้เหมาะสมกับภารกิจและงบประมาณที่จะพึงได้รับการจัดสรร และให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๑๒ วรรคสี่ ภายในสามปีนับแต่วันที่ครบกำหนดสองปีดังกล่าว

มาตรา ๑๖๙ ผู้ใดเป็นข้าราชการตำรวจตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ผู้นั้นเป็นข้าราชการตำรวจตามพระราชบัญญัตินี้ต่อไป

ผู้ซึ่งเคยรับราชการเป็นข้าราชการตำรวจอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าผู้นั้นเป็นผู้ซึ่งเคยรับราชการเป็นข้าราชการตำรวจตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๗๐ ผู้ใดมียศตำรวจหรือว่าเทียบตำรวจลำดับใดตามที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือกฎหมายอื่น อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่ามียศตำรวจหรือว่าเทียบตำรวจลำดับนั้นตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๗๑ ความในมาตรา ๘ (๒) มิให้มีผลกระทบต่อข้าราชการตำรวจที่ดำรงตำแหน่งและมียศอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๘ วรรคสอง มีผลใช้บังคับ และเมื่อมีพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวแล้ว ให้มีสิทธิไต่ขอเพียงเท่าที่ดำรงอยู่ในวันที่พระราชกฤษฎีกาดังกล่าวใช้บังคับได้ต่อไป

มาตรา ๑๗๒ ในวาระเริ่มแรก ในระหว่างที่ยังไม่มีกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติ ผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๔ (๔) ให้ ก.ต.ช. ประกอบด้วย ประธานกรรมการและกรรมการตามมาตรา ๑๔ (๑) (๒) (๓) และ (๕) เพื่อปฏิบัติหน้าที่ ก.ต.ช. เพียงเท่าที่จำเป็นเป็นการชั่วคราวไปพลางก่อน

ให้ดำเนินการเลือกกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติผู้ทรงคุณวุฒิให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

เมื่อดำเนินการตามวรรคสองและได้กรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๔ (๔) แล้ว ให้เลขานุการ ก.ต.ช. นำเรื่องที่ดำเนินการไปแล้วตามวรรคหนึ่ง เสนอต่อ ก.ต.ช. เพื่อทราบและพิจารณา หาก ก.ต.ช. เห็นว่าเรื่องใดสมควรแก้ไขหรือปรับปรุงเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้หรือเพื่อให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ให้ ก.ต.ช. มีมติหรือดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจโดยพลัน

มาตรา ๑๗๓ ในวาระเริ่มแรก ในระหว่างที่ยังไม่มีกรรมการข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๒๒ (๔) ให้ ก.ตร. ประกอบด้วย ประธานกรรมการและกรรมการตามมาตรา ๒๒ (๑) (๒) และ (๓) เพื่อปฏิบัติหน้าที่ ก.ตร. เพียงเท่าที่จำเป็นเป็นการชั่วคราวไปพลางก่อน

ให้ดำเนินการเลือกกรรมการข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

เมื่อดำเนินการตามวรรคสองและได้กรรมการข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๒๒ (๔) แล้ว ให้เลขาธิการ ก.ตร. นำเรื่องที่ยื่นดำเนินการไปแล้วตามวรรคหนึ่ง เสนอต่อ ก.ตร. เพื่อทราบและพิจารณา หาก ก.ตร. เห็นว่าเรื่องใดสมควรแก้ไขหรือปรับปรุงเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้หรือเพื่อให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ให้ ก.ตร. มีมติหรือดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจโดยพลัน

มาตรา ๑๗๔ ให้ ก.ตร. กำหนดตำแหน่งข้าราชการตำรวจตามกลุ่มสายงานและระดับ ตำแหน่งให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่มิได้มีการ ข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิตามพระราชบัญญัตินี้ และเมื่อ ก.ตร. ได้กำหนดตำแหน่งเสร็จแล้ว ให้ถือว่าผู้ที่ดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งดังกล่าวอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ อยู่ในกลุ่มสายงานนั้นมาก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

สำหรับข้าราชการตำรวจที่ไม่มียศตามมาตรา ๘ (๒) ให้ ก.ตร. ดำเนินการและกำหนด ตำแหน่งข้าราชการตำรวจที่ไม่มียศให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปี

ข้าราชการตำรวจผู้ใดดำรงตำแหน่งและปฏิบัติหน้าที่ในสายงานสืบสวน สายงานสอบสวนหรือ สายงานอื่นในกลุ่มสายงานป้องกันปราบปรามอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นข้าราชการตำรวจในกลุ่มสายงานสืบสวนสอบสวนหรือกลุ่มสายงานป้องกันปราบปราม แล้วแต่กรณี ตามพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีการดำเนินการตามวรรคสี่

ภายใต้บังคับวรรคสาม ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติดำเนินการให้ข้าราชการตำรวจทุกตำแหน่ง เข้าตามกลุ่มสายงานตามวรรคหนึ่ง ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่การดำเนินการตามวรรคหนึ่งเสร็จสิ้น โดยคำนึงถึงตำแหน่งหน้าที่ที่ผู้นั้นปฏิบัติอยู่เดิม คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง และอัตรากำลังของ แต่ละกลุ่มสายงาน

ให้ ก.ตร. กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพึงพอใจตามมาตรา ๘๒ วรรคสอง ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๗๕ เมื่อดำเนินการเลือกกรรมการข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๗๓ แล้วเสร็จ ให้ดำเนินการคัดเลือกผู้ที่เหมาะสมเพื่อดำรงตำแหน่งกรรมการ ก.ร.ตร. ผู้ทรงคุณวุฒิ

ตามมาตรา ๔๓ ให้แล้วเสร็จและประกาศในราชกิจจานุเบกษาภายในสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๗๖ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หน้าที่ ภาระผูกพัน และเงินงบประมาณของกองทุนเพื่อการสืบสวนและสอบสวนคดีอาญาตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ที่มีอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ไปเป็นของกองทุนเพื่อการสืบสวน สอบสวน การป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญาตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๗๗ ให้ข้าราชการตำรวจซึ่งรับราชการอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง เงินเพิ่มค่าครองชีพ หรือค่าตอบแทนอื่นใดตามที่ได้รับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เว้นแต่ผู้ที่ได้รับเงินเดือนต่ำกว่าขั้นต่ำของระดับ ให้ปรับให้ได้รับเท่ากับอัตราขั้นต่ำของระดับตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๗๘ ในวาระเริ่มแรก ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ การคัดเลือกหรือแต่งตั้งข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่ง ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในกรณีที่ไม้อาจนำหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขมาใช้บังคับได้ตามวรรคหนึ่ง การจะดำเนินการประการใดให้เป็นไปตามที่ ก.ตร. กำหนด ซึ่งต้องไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๗๙ ในระหว่างที่ยังมิได้ตราพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง กฏ ก.ตร. ข้อบังคับ ระเบียบ หรือมติ ก.ตร. เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นำพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง กฏ ก.ตร. ข้อบังคับ ระเบียบ หรือมติ ก.ตร. ซึ่งใช้อยู่เดิมมาใช้บังคับเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้

ในกรณีที่ไม้อาจนำพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง กฏ ก.ตร. ข้อบังคับ ระเบียบ หรือมติ ก.ตร. มาใช้บังคับได้ตามวรรคหนึ่ง การจะดำเนินการประการใดให้เป็นไปตามที่ ก.ตร. กำหนด ซึ่งต้องไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๘๐ ข้าราชการตำรวจผู้ใดมีกรณีกระทำความผิดวินัยหรือกรณีที่สมควรให้ออกจากราชการอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ผู้บังคับบัญชาตามพระราชบัญญัตินี้ มีอำนาจสั่งลงโทษผู้นั้นหรือสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไข

เพิ่มเติม ที่ใช้อยู่ในขณะนั้น ส่วนการสอบสวน การพิจารณา และการดำเนินการเพื่อลงโทษหรือให้ออกจากราชการ ให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่

(๑) กรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้สั่งให้สอบสวนโดยถูกต้องตามกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะนั้นไปแล้ว ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และยังไม่สอบสวนไม่เสร็จ ก็ให้สอบสวนตามกฎหมายนั้นต่อไปจนกว่าจะแล้วเสร็จ

(๒) ในกรณีที่ได้มีการสอบสวนหรือพิจารณาโดยถูกต้องตามกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะนั้นเสร็จไปแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้การสอบสวนหรือพิจารณา แล้วแต่กรณี นั้น เป็นอันใช้ได้

มาตรา ๑๘๑ เรื่องอุทธรณ์และร้องทุกข์ตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ที่ได้ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและอยู่ในอำนาจการพิจารณาของ ก.ตร. ให้ ก.ตร. พิจารณาต่อไปจนกว่าจะแล้วเสร็จ

เรื่องอุทธรณ์และร้องทุกข์ตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ที่ได้ยื่น ก.ตร. ในวันหรือหลังวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ ก.พ.ค.ตร. เป็นผู้พิจารณาดำเนินการต่อไป

ในระหว่างที่ยังมิได้ดำเนินการให้มี ก.พ.ค.ตร. ให้ ก.ตร. ทำหน้าที่ ก.พ.ค.ตร. ตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน จนกว่าจะได้แต่งตั้ง ก.พ.ค.ตร. ตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่บรรดาหน้าที่และอำนาจของ ก.พ.ค.ตร. ในส่วนที่เกี่ยวกับการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์หรือเรื่องร้องทุกข์ที่เหตุเกิดจากกฎ ระเบียบ คำสั่ง หรือมติของ ก.ตร. ให้ผู้มีสิทธิอุทธรณ์หรือร้องทุกข์ฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้

การดำเนินการแต่งตั้ง ก.พ.ค.ตร. ให้กระทำให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

บัญชีอัตราเงินประจำตำแหน่งข้าราชการตำรวจ

๑. ประเภทบริหาร

ตำแหน่ง	อัตรา (บาท/เดือน)
บริหารระดับสูง	
พล.ต.อ., พล.ต.ท.	๒๑,๐๐๐
พล.ต.ต.	๑๔,๕๐๐
พ.ต.อ. อัตราเงินเดือน พ.ต.อ. (พิเศษ)	๑๐,๐๐๐
บริหารระดับกลาง	
พ.ต.อ.	๕,๖๐๐

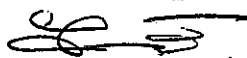
๒. ประเภทวิชาชีพเฉพาะ (วช.) หรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ (ชช.)

ตำแหน่ง	อัตรา (บาท/เดือน)
วช. และ ชช.	
พล.ต.อ., พล.ต.ท.	๑๕,๖๐๐
พล.ต.ต.	๑๓,๐๐๐
พ.ต.อ. อัตราเงินเดือน พ.ต.อ. (พิเศษ)	๙,๙๐๐
วช.	
พ.ต.อ.	๕,๖๐๐
พ.ต.ท.	๓,๕๐๐

๓. ประเภทวิชาการในโรงเรียนตำรวจ

ตำแหน่ง	อัตรา (บาท/เดือน)
ศาสตราจารย์ ชั้นยศ พ.ต.อ. อัตราเงินเดือน พ.ต.อ. (พิเศษ) ขึ้นไป	๑๓,๐๐๐
รองศาสตราจารย์ ชั้นยศ พ.ต.อ. อัตราเงินเดือน พ.ต.อ. (พิเศษ)	๙,๙๐๐
รองศาสตราจารย์ ชั้นยศ พ.ต.อ. และ พ.ต.ท.	๕,๖๐๐
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชั้นยศ พ.ต.อ.	๕,๖๐๐
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชั้นยศ พ.ต.ท. และ พ.ต.ต.	๓,๕๐๐

ถูกต้องตามมติของรัฐสภา

(นางสินี สัมมิ)

ผู้อำนวยการสำนักงานการประชุม
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

รวมกฎหมายประจำปี พุทธศักราช ๒๕๖๕

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๒๕๘ ง. ด้านกระบวนการยุติธรรม (๔) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้ดำเนินการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรมให้เกิดผลในการดำเนินการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับหน้าที่ อำนาจ และภารกิจของตำรวจให้เหมาะสมและแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการตำรวจให้เกิดประสิทธิภาพ มีหลักประกันว่าข้าราชการตำรวจจะได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสม ได้รับความเป็นธรรมในการแต่งตั้งและโยกย้าย และการพิจารณาบำเหน็จความชอบตามระบบคุณธรรมที่ชัดเจน ซึ่งในการพิจารณาแต่งตั้งและโยกย้ายต้องคำนึงถึงอาวุโสและความรู้ความสามารถประกอบกัน เพื่อให้ข้าราชการตำรวจสามารถปฏิบัติหน้าที่ตามวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ตกอยู่ใต้อาณัติของบุคคลใด มีประสิทธิภาพและภาคภูมิใจในการปฏิบัติหน้าที่ของตน จึงสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยตำรวจแห่งชาติ โดยโอนย้ายภารกิจที่ไม่ใช่ภารกิจหลักออกจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติสามารถปฏิบัติหน้าที่ที่เป็นภารกิจหลักและบริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว แก้ไขบทบัญญัติเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการตำรวจให้เกิดประสิทธิภาพ โดยแบ่งออกเป็นกลุ่มสายงานต่าง ๆ เพื่อให้ข้าราชการตำรวจในแต่ละกลุ่มสายงานสามารถเจริญเติบโตตามกลุ่มสายงานด้วยความรู้ความชำนาญในสายงานของตน การกำหนดกระบวนการในการแต่งตั้งและเลื่อนตำแหน่งไว้ให้ชัดเจน โดยคำนึงถึงอาวุโส ความรู้ความสามารถ และความพึงพอใจในบริการที่ประชาชนได้รับ ให้มีคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรมข้าราชการตำรวจ เพื่อพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์เรื่องร้องทุกข์ รวมทั้งการกำหนดระบบคุณธรรมให้เกิดขึ้น เพื่อเป็นที่พึ่งของข้าราชการตำรวจในการปลดเปลื้องทุกข์ของข้าราชการตำรวจที่เกิดจากผู้บังคับบัญชา รวมทั้งให้มีคณะกรรมการพิจารณาเรื่องร้องเรียนตำรวจ เพื่อเป็นกลไกสำหรับประชาชนในการร้องเรียนการปฏิบัติที่ไม่ชอบของข้าราชการตำรวจอันเป็นการปลดเปลื้องทุกข์ของประชาชนที่เกิดจากการกระทำของตำรวจ ตลอดจนให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในกิจการตำรวจ โดยการให้เงินอุดหนุนแก่สถานีตำรวจเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจในสถานีตำรวจนั้น และจัดตั้งกองทุนเพื่อการสืบสวนสอบสวน การป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา เพื่อเป็นแหล่งสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ตารางแสดงการประกาศใช้
พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
๑	พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕	เล่ม ๑๓๙ ตอนที่ ๖๔ ก หน้า ๑ ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๕

หมายเหตุ ท่านสามารถสืบค้นกฎหมายดังกล่าวข้างต้นทั้งหมดได้ทางระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา <http://www.krisdika.go.th> และ
ส่วนงานราชกิจจานุเบกษา <http://www.ratchakitcha.soc.go.th>

พระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย
พ.ศ. ๒๕๖๕

พระราชบัญญัติ

ว่าด้วยการปรับเป็นพินัย

พ.ศ. ๒๕๖๕

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ

พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

เป็นปีที่ ๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติว่ารัฐพึงกำหนดโทษอาญาเฉพาะความผิดร้ายแรง กรณีจึงเป็นการสมควรกำหนดให้การกระทำความผิดในลักษณะที่เป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายในกรณีที่ไม่ใช่ความผิดร้ายแรงและโดยสภาพไม่กระทบต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนอย่างร้ายแรง หรือไม่มีผลกระทบต่อส่วนรวมอย่างกว้างขวางเป็นความผิดทางพินัย โดยไม่ถือเป็นการผิดอาญา และให้กำหนดค่าปรับเป็นพินัยสำหรับผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม โดยไม่ถือเป็นการโทษอาญา

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป เว้นแต่บทบัญญัติแห่งมาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ปรับเป็นพินัย” หมายความว่า สั่งให้ผู้กระทำความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินที่กฎหมายกำหนด

“ความผิดทางพินัย” หมายความว่า การกระทำหรืองดเว้นการกระทำอันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย และกฎหมายนั้นบัญญัติให้ต้องชำระค่าปรับเป็นพินัย

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า พนักงานเจ้าหน้าที่ เจ้าพนักงาน นายทะเบียน คณะบุคคล และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เรียกชื่ออย่างอื่น บรรดาที่กฎหมายบัญญัติให้มีอำนาจปรับเป็นพินัย หรือที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดให้เป็นผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัยตามมาตรา ๑๔

มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๕ การปรับเป็นพินัยตามกฎหมายทั้งปวง ให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ โดยไม่ให้ถือว่าการปรับเป็นพินัยหรือคำสั่งปรับเป็นพินัยเป็นการกระทำทางปกครองหรือคำสั่งทางปกครอง

การปรับเป็นพินัยไม่เป็นโทษอาญา

มาตรา ๖ ในกรณีพระราชบัญญัตินี้มิได้กำหนดไว้เป็นประการอื่น การใดที่กำหนดให้แจ้ง ยื่น หรือส่งหนังสือหรือเอกสารให้บุคคลใดเป็นการเฉพาะ ถ้าได้แจ้ง ยื่น หรือส่งหนังสือหรือเอกสารให้บุคคลนั้น ณ ภูมิลำเนาหรือที่อยู่ที่ปรากฏตามหลักฐานทางทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร ให้ถือว่าได้แจ้ง ยื่น หรือส่งโดยชอบด้วยพระราชบัญญัตินี้แล้ว

ในกรณีปรากฏต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐว่าผู้กระทำความผิดทางพินัยไม่สามารถพูดหรือได้ยิน หรือ สื่อความหมายได้ ให้แจ้งหนังสือหรือเอกสารในรูปแบบที่ผู้กระทำความผิดทางพินัยสามารถเข้าใจได้ หรือจะแจ้งให้ผู้กระทำความผิดทางพินัยทราบด้วยการสื่อความหมายโดยวิธีอื่นก็ได้

ในกระบวนการพิจารณาความผิดทางพินัย หากผู้ถูกกล่าวหา หรือพยานไม่สามารถพูดหรือได้ยิน หรือสื่อความหมายได้ ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ พนักงานอัยการ หรือศาล จัดล่ามภาษามือให้หรือ จัดให้ถาม ตอบ หรือสื่อความหมายโดยวิธีอื่นที่เห็นสมควร

มาตรา ๗ ผู้ใดกระทำความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยตามจำนวนเงิน ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือศาลกำหนดตามวิธีการที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินจำนวนสูงสุด ที่กฎหมายซึ่งบัญญัติความผิดทางพินัยนั้นบัญญัติไว้ เว้นแต่พระราชบัญญัตินี้จะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

มาตรา ๘ ให้นำบทบัญญัติในภาค ๑ บทบัญญัติทั่วไป ลักษณะ ๑ บทบัญญัติที่ใช้ แก่ความผิดทั่วไป เฉพาะหมวด ๒ การใช้กฎหมายอาญา หมวด ๔ ความรับผิดชอบในทางอาญา หมวด ๕ การพยายามกระทำความผิด และหมวด ๖ ตัวการและผู้สนับสนุน แห่งประมวลกฎหมายอาญา มาใช้บังคับแก่การปรับเป็นพินัยตามพระราชบัญญัตินี้ด้วยโดยอนุโลม เว้นแต่พระราชบัญญัตินี้จะบัญญัติไว้ เป็นอย่างอื่น

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ให้เป็นไปโดยเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีจะวางระเบียบปฏิบัติในการปรับเป็นพินัย รวมทั้ง ระยะเวลาในการดำเนินการ เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อพระราชบัญญัตินี้ก็ได้ ระเบียบดังกล่าวเมื่อได้ประกาศ ในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๙ ในการกำหนดค่าปรับเป็นพินัย ให้พิจารณาให้เหมาะสมกับข้อเท็จจริง ดังต่อไปนี้

(๑) ระดับความรุนแรงของผลกระทบที่เกิดขึ้นแก่ชุมชนหรือสังคมจากการกระทำความผิด ทางพินัย และพฤติการณ์อื่นอันเกี่ยวกับสภาพความผิดทางพินัย

(๒) ความรู้ผิดชอบ อายุ ประวัติ ความประพฤติ สติปัญญา การศึกษาอบรม สุขภาพ ภาวะแห่งจิต นิสัย อาชีพ สิ่งแวดล้อม การกระทำความผิดซ้ำ และสิ่งอื่นทั้งปวงเกี่ยวกับผู้กระทำ ความผิดทางพินัย

(๓) ผลประโยชน์ที่ผู้กระทำความผิดทางพินัยหรือบุคคลอื่นได้รับจากการกระทำความผิด ทางพินัย

(๔) สถานะทางเศรษฐกิจของผู้กระทำความผิดทางพินัย

ในการชำระค่าปรับเป็นพินัย ถ้าผู้กระทำความผิดทางพินัยร้องขอ และเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือศาลเห็นว่าผู้กระทำความผิดไม่อาจชำระค่าปรับในคราวเดียวได้ เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือศาลจะให้อ่อนชำระก็ได้ และในกรณีเช่นนั้นหากผู้กระทำความผิดทางพินัยผิดนัดงวดหนึ่งงวดใดโดยไม่มีเหตุอันสมควรให้การผ่อนชำระเป็นอันยกเลิกและผู้กระทำความผิดต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยที่ยังค้างชำระอยู่ให้ครบถ้วนภายในเวลาที่เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือศาลกำหนด หากไม่ชำระค่าปรับเป็นพินัยภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๒๓ หรือมาตรา ๓๐ แล้วแต่กรณี

รัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมายซึ่งบัญญัติความผิดทางพินัยจะวางระเบียบเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การกำหนดค่าปรับเป็นพินัยตามวรรคหนึ่งและการผ่อนชำระตามวรรคสองเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อพระราชบัญญัตินี้และระเบียบของนายกรัฐมนตรีตามมาตรา ๘ วรรคสอง ก็ได้

มาตรา ๑๐ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดทางพินัยผู้ใดเป็นบุคคลธรรมดา และกระทำความผิดทางพินัยเพราะเหตุแห่งความยากจนเหลือทนทานหรือเพราะความจำเป็นอย่างแสนสาหัสในการดำรงชีวิต ผู้นั้นอาจยื่นคำร้องเพื่อให้กำหนดค่าปรับเป็นพินัยต่ำกว่าที่กฎหมายบัญญัติไว้ หรือขอทำงานบริการสังคมหรือทำงานสาธารณประโยชน์แทนค่าปรับเป็นพินัยได้

ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดทางพินัยผู้ใดเป็นบุคคลธรรมดา และไม่มีเงินชำระค่าปรับเป็นพินัย ผู้นั้นอาจยื่นคำร้องโดยแสดงเหตุผลอันสมควรเพื่อขอทำงานบริการสังคมหรือทำงานสาธารณประโยชน์แทนค่าปรับเป็นพินัยได้

การยื่นคำร้องตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ถ้าเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นผู้สั่งปรับเป็นพินัย และผู้นั้นไม่ได้แย้งคำสั่งของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้ยื่นต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ และให้เจ้าหน้าที่ของรัฐดำเนินการยื่นคำร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจเพื่อพิจารณามีคำสั่งต่อไป ถ้าคดีอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาล การยื่นคำร้องให้ยื่นต่อศาลที่พิจารณาคดีนั้น ในกรณีที่ศาลเห็นว่าผู้นั้นกระทำความผิดทางพินัยเพราะเหตุแห่งความยากจนเหลือทนทานหรือเพราะความจำเป็นอย่างแสนสาหัสในการดำรงชีวิต ศาลจะกำหนดค่าปรับเป็นพินัยต่ำกว่าที่กฎหมายบัญญัติไว้หรือจะว่ากล่าวตักเตือนโดยไม่ปรับเป็นพินัย หรือหากผู้นั้นยินยอม จะมีคำสั่งให้ผู้นั้นทำงานบริการสังคมหรือทำงานสาธารณประโยชน์แทนค่าปรับเป็นพินัยก็ได้ หรือในกรณีที่ศาลเห็นว่าผู้นั้นไม่มีเงินชำระค่าปรับ จะมีคำสั่งให้ผู้นั้นทำงานบริการสังคมหรือทำงานสาธารณประโยชน์แทนค่าปรับเป็นพินัยก็ได้ หากผู้นั้นยินยอม

ในกรณีที่ความปรากฏต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐว่ามีกรณีตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง และผู้กระทำความผิดทางพินัยยินยอม ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐยื่นคำร้องเพื่อให้ศาลพิจารณามีคำสั่งตามวรรคสาม

ในกรณีที่ความปรากฏต่อศาลในขณะที่พิพากษาว่ามีกรณีตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ศาลมีอำนาจสั่งตามวรรคสามได้แม้ผู้กระทำความผิดจะมีได้ยื่นคำร้องก็ตาม

ให้นำความในมาตรา ๓๐/๑ แห่งประมวลกฎหมายอาญา มาใช้บังคับแก่การสั่งของศาล ตามมาตรานี้ด้วยโดยอนุโลม

หากผู้กระทำความผิดทางพินัยฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหรือเงื่อนไขที่ศาลกำหนดในการทำงานบริการสังคมหรือทำงานสาธารณประโยชน์ ศาลจะเพิกถอนคำสั่ง และออกหมายบังคับคดีเพื่อยึดทรัพย์สินหรืออายัดสิทธิเรียกร้องในทรัพย์สินของผู้นั้นเพื่อชำระค่าปรับเป็นพินัยก็ได้ โดยให้หักจำนวนวันที่ทำงานมาแล้วออกจากค่าปรับเป็นพินัย

คำสั่งของศาลตามมาตรานี้ให้เป็นที่สุด

มาตรา ๑๑ ในคดีความผิดทางพินัย ถ้ามิได้มีคำสั่งปรับเป็นพินัยหรือฟ้องภายในกำหนดสองปีนับแต่วันกระทำความผิด เป็นอันขาดอายุความ เว้นแต่กฎหมายซึ่งบัญญัติความผิดทางพินัย จะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

มาตรา ๑๒ เมื่อได้มีคำสั่งหรือคำพิพากษาอันเป็นที่สุดให้ผู้ใดชำระค่าปรับเป็นพินัย ถ้าผู้นั้นมิได้ชำระหรือชำระค่าปรับเป็นพินัยแล้วแต่ยังไม่ครบถ้วน และเกินห้าปีนับแต่วันที่มีคำสั่งหรือคำพิพากษาดังกล่าว จะบังคับตามคำสั่งหรือคำพิพากษาต่อผู้นั้นมิได้

ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับแก่การขายทอดตลาดหรือจำหน่ายโดยวิธีอื่นซึ่งทรัพย์สินหรือสิทธิเรียกร้องที่ถูกยึดหรืออายัดไว้ภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๑๓ ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้สั่งปรับเป็นพินัยรายงานการสั่งปรับเป็นพินัยให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่ตนสังกัดทราบ และให้หน่วยงานของรัฐจัดทำสรุปผลการปรับเป็นพินัยของหน่วยงานนั้นแล้วเปิดเผยผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้ประชาชนทราบเป็นประจำทุกปี

หมวด ๒

กระบวนการพิจารณาคดีความผิดทางพินัย

มาตรา ๑๔ เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดจะมีอำนาจปรับเป็นพินัยตามกฎหมายใด ให้เป็นไปตามที่กฎหมายซึ่งบัญญัติความผิดทางพินัยนั้นบัญญัติไว้ ในกรณีที่กฎหมายซึ่งบัญญัติความผิดทางพินัยมิได้บัญญัติไว้ ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมายนั้นประกาศกำหนด

ในการกำหนดเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีอำนาจปรับเป็นพินัยตามวรรคหนึ่ง รัฐมนตรีจะกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐอื่นใดที่มีใช้เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งรับผิดชอบในการปฏิบัติตามกฎหมายนั้นเป็นผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัยมิได้ เว้นแต่เป็นกรณีตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๗ วรรคสาม และถ้าค่าปรับเป็นพินัยที่กฎหมายบัญญัติไว้มีอัตราอย่างสูงไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท จะกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐคนเดียวเป็นผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัยก็ได้ แต่ถ้าค่าปรับเป็นพินัยที่กฎหมายบัญญัติไว้มีอัตราอย่างสูงเกินหนึ่งหมื่นบาท ต้องกำหนดให้การปรับเป็นพินัยกระทำเป็นองค์คณะประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่น้อยกว่าสามคน

มาตรา ๑๕ การกระทำใดอันเป็นกรรมเดียวเป็นความผิดทางพินัยหลายบท ให้ใช้กฎหมายบทที่กำหนดค่าปรับเป็นพินัยสูงสุดในการปรับผู้กระทำความผิดทางพินัย

ก่อนที่ผู้กระทำความผิดทางพินัยจะชำระค่าปรับเป็นพินัย หากความปรากฏต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐว่าการกระทำนั้นเป็นความผิดทางพินัยตามกฎหมายอื่นที่กำหนดค่าปรับเป็นพินัยสูงกว่าด้วย ให้ระงับการรับชำระค่าปรับเป็นพินัยและส่งสำนวนให้เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีอำนาจปรับเป็นพินัยสำหรับความผิดที่กฎหมายกำหนดค่าปรับเป็นพินัยสูงกว่า เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามวรรคหนึ่งต่อไป

ในกรณีที่ได้มีคำสั่งปรับเป็นพินัยและชำระค่าปรับไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนในความผิดทางพินัยบทใดบทหนึ่งแล้วไม่ว่าจะเป็นบทที่กำหนดค่าปรับเป็นพินัยสูงสุดหรือไม่ ให้ความผิดทางพินัยสำหรับการกระทำความผิดในบทอื่นเป็นอันยุติ

มาตรา ๑๖ การกระทำใดอันเป็นกรรมเดียวเป็นทั้งความผิดทางพินัยและความผิดอาญา ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ถ้าความผิดอาญานั้นไม่อาจเปรียบเทียบได้ ให้ระงับการดำเนินการปรับเป็นพินัยและแจ้งพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดีอาญาต่อไป

(๒) ในกรณีตาม (๑) ถ้าเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ปรับเป็นพินัยไปก่อนแล้ว การปรับเป็นพินัยดังกล่าวไม่เป็นการตัดอำนาจของพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการที่จะดำเนินคดีอาญา และในกรณีที่ศาลในคดีอาญามีคำพิพากษาถึงที่สุดลงโทษอาญาแก่ผู้กระทำความผิด ให้ความผิดทางพินัยเป็นอันยุติและให้ศาลในคดีอาญาสั่งคืนค่าปรับเป็นพินัยที่ได้ชำระแล้วให้แก่ผู้กระทำความผิด ในกรณีที่

ศาลในคดีอาญาพิพากษาลงโทษปรับไม่ว่าจะลงโทษจำคุกด้วยหรือไม่ก็ตาม ให้ศาลในคดีอาญาสั่งให้นำค่าปรับเป็นพินัยที่ชำระแล้วมาหักกลบกับโทษปรับ หากยังมีจำนวนเงินค่าปรับเป็นพินัยที่ชำระแล้วเหลืออยู่ ให้ศาลในคดีอาญาสั่งให้คืนเงินที่เหลือนั้นให้แก่ผู้กระทำความผิดด้วย

(๓) ถ้าความผิดอาญานั้นเปรียบเทียบได้ และผู้กระทำความผิดได้ชำระค่าปรับเป็นพินัยหรือทำงานบริการสังคมหรือทำงานสาธารณประโยชน์แทนค่าปรับเป็นพินัยตามคำสั่งของศาลแล้ว ให้คดีอาญานั้นเป็นอันเลิกกัน แต่ไม่ตัดสิทธิผู้เสียหายที่จะเรียกค่าเสียหายจากการกระทำของผู้กระทำความผิดนั้น

(๔) ถ้าความผิดอาญานั้นเปรียบเทียบได้ และได้มีการชำระค่าปรับตามที่เปรียบเทียบแล้ว ให้ความผิดทางพินัยนั้นเป็นอันยุติ

มาตรา ๑๗ ผู้ใดกระทำความผิดทางพินัยอันเป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ให้ปรับเป็นพินัยผู้นั้นทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไป

ภายใต้บังคับวรรคสาม ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นผู้ดำเนินการปรับเป็นพินัย และความผิดทางพินัยตามวรรคหนึ่งอยู่ในอำนาจของเจ้าหน้าที่ของรัฐต่างหน่วยงานกัน ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐปรับเป็นพินัยในความผิดที่อยู่ในอำนาจของตน และแจ้งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีอำนาจพิจารณาในความผิดทางพินัยอื่นทราบเพื่อดำเนินการต่อไปด้วย

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการปรับเป็นพินัยตามวรรคหนึ่ง นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีจะวางระเบียบกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องร่วมกันหรือทำแทนกันในการดำเนินการปรับเป็นพินัยก็ได้ ระเบียบดังกล่าวเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๑๘ เมื่อปรากฏต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐว่าผู้ใดกระทำความผิดอันเป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน และบางกรรมเป็นความผิดทางพินัย บางกรรมเป็นความผิดอาญา ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐปรับเป็นพินัยในกรรมที่เป็นความผิดทางพินัย และแจ้งให้พนักงานสอบสวนที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาดำเนินคดีอาญาสำหรับกรรมที่เป็นความผิดอาญาต่อไป

ในการสืบสวนและสอบสวนการกระทำความผิดอาญา หากพบว่ามีการกระทำความผิดทางพินัยรวมอยู่ด้วย ให้พนักงานสอบสวนแจ้งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการปรับเป็นพินัย

มาตรา ๑๙ เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยหรือมีการกล่าวหาหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐพบเห็นว่ามี การกระทำความผิดทางพินัยไม่ว่าความผิดนั้นจะเกิดขึ้นในท้องที่ใด ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐดำเนินการแสวงหา ข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐาน และต้องให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาได้ชี้แจงหรือแก้ข้อกล่าวหา นั้น ตามสมควร ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๐ เมื่อดำเนินการตามมาตรา ๑๙ แล้ว และเจ้าหน้าที่ของรัฐมีพยานหลักฐาน เพียงพอว่าผู้ใดกระทำความผิดทางพินัย ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีคำสั่งปรับเป็นพินัยและส่งคำสั่งให้ผู้นั้น ทราบทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปยังที่อยู่ปรากฏตามหลักฐานทางทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วย การทะเบียนราษฎรของผู้ถูกกล่าวหาหรือตามที่ได้แจ้งไว้ต่อหน่วยงานของรัฐ และให้ถือว่าผู้นั้นได้รับแจ้ง ตั้งแต่วันครบสิบห้าวันนับแต่วันที่ปรากฏในทะเบียนตอบรับ

มาตรา ๒๑ คำสั่งปรับเป็นพินัยตามมาตรา ๒๐ ให้ทำเป็นหนังสือโดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

(๑) ข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับการกระทำอันเป็นความผิดทางพินัย

(๒) อัตราค่าปรับเป็นพินัยที่กฎหมายบัญญัติ และจำนวนค่าปรับเป็นพินัยที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ กำหนดให้ต้องชำระ

(๓) ระยะเวลาที่ต้องชำระซึ่งต้องไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน แต่ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

(๔) กระบวนการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องดำเนินการต่อไป ถ้าผู้ถูกกล่าวหาปฏิเสธ ข้อกล่าวหาหรือไม่ชำระค่าปรับเป็นพินัยภายในระยะเวลาที่กำหนด

(๕) สิทธิในการขอผ่อนชำระตามมาตรา ๙ วรรคสอง หรือการยื่นคำร้องขอต่อศาล ตามมาตรา ๑๐

(๖) รายละเอียดอื่นใดที่เห็นสมควรอันจะทำให้ผู้ถูกกล่าวหาเข้าใจสภาพแห่งการกระทำ ความผิดหรือที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ถูกกล่าวหา

มาตรา ๒๒ ความในมาตรา ๑๙ มาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๑ ไม่ใช่บังคับแก่การดำเนินการ เกี่ยวกับความผิดทางพินัยที่กฎหมายซึ่งบัญญัติความผิดทางพินัยได้บัญญัติวิธีดำเนินการไว้เป็นการเฉพาะ หรือแตกต่างไปจากบทบัญญัติแห่งมาตราดังกล่าว

มาตรา ๒๓ ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาตามมาตรา ๒๐ ปฏิเสธข้อกล่าวหา หรือไม่ชำระค่าปรับ เป็นพินัยภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐสรุปข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย พยานหลักฐาน

และส่งสำนวนให้พนักงานอัยการเพื่อดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลต่อไป เว้นแต่ในกรณีที่กฎหมายซึ่งบัญญัติความผิดทางพินัยได้บัญญัติให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีอำนาจดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลได้เอง เจ้าหน้าที่ของรัฐอาจดำเนินการฟ้องคดีโดยไม่ต้องส่งให้พนักงานอัยการ

มาตรา ๒๔ ในกรณีที่พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาพบการกระทำความผิดทางพินัย ให้มีหน้าที่แจ้งให้หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบกฎหมายนั้น ๆ เพื่อพิจารณาดำเนินการปรับเป็นพินัยต่อไป เว้นแต่เป็นความผิดทางพินัยที่พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจดังกล่าวเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัตินี้ ในกรณีเช่นนั้นให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ในฐานะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ

มาตรา ๒๕ เมื่อพนักงานอัยการได้รับสำนวนคดีความผิดทางพินัยจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ หากพนักงานอัยการเห็นควรสั่งฟ้อง ให้ดำเนินการเพื่อฟ้องคดีต่อศาล โดยจะมีหรือไม่มีตัวผู้ถูกกล่าวหาไปศาลก็ได้

ในกรณีพนักงานอัยการสั่งไม่ฟ้อง ให้แจ้งหัวหน้าหน่วยงานของรัฐทราบพร้อมทั้งเหตุผล หากหัวหน้าหน่วยงานของรัฐไม่เห็นด้วยกับคำสั่งของพนักงานอัยการ ให้ทำความเข้าใจแย้งเสนอไปยังผู้ดำรงตำแหน่งเหนือพนักงานอัยการที่มีคำสั่งเพื่อชี้ขาด เมื่อมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีแล้วให้พนักงานอัยการแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบเป็นหนังสือด้วย

ในการพิจารณาสำนวน พนักงานอัยการมีอำนาจแสวงหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติม รวมทั้งมีหนังสือเรียกบุคคลมาให้ถ้อยคำได้ตามที่เห็นสมควร หรือจะสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าหน้าที่ของรัฐดำเนินการก็ได้

เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานอัยการตามพระราชบัญญัตินี้ และการกำหนดผู้มีอำนาจชี้ขาดความเห็นแย้ง ให้อัยการสูงสุดออกระเบียบให้พนักงานอัยการปฏิบัติได้ และเพื่อประโยชน์ในการประสานและร่วมมือกันในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้และไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชนรวมทั้งสอดคล้องกับเขตอำนาจของพนักงานอัยการ อัยการสูงสุดจะมีหนังสือแจ้งให้หน่วยงานของรัฐทราบถึงแนวปฏิบัติในการส่งเรื่องให้พนักงานอัยการในแต่ละท้องที่ก็ได้

มาตรา ๒๖ ในการพิจารณาสำนวนคดีความผิดทางพินัย หากพนักงานอัยการเห็นว่า เป็นความผิดทางอาญาหรือมีการกระทำความผิดทางอาญารวมอยู่ด้วย ให้พนักงานอัยการแจ้งให้พนักงานสอบสวนเพื่อพิจารณาดำเนินคดีอาญาต่อไป

ในการพิจารณาสำนวนคดีความผิดทางอาญา หากพนักงานอัยการเห็นว่าเป็นความผิดทางพินัย หรือมีการกระทำความผิดทางพินัยรวมอยู่ด้วย ให้พนักงานอัยการแจ้งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้อง พิจารณาดำเนินการปรับเป็นพินัยต่อไป

มาตรา ๒๗ ถ้าผู้กระทำความผิดทางพินัยชำระค่าปรับเป็นพินัยครบถ้วนตามจำนวนที่ เจ้าหน้าที่ของรัฐกำหนดก่อนฟ้องคดีต่อศาล ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี ยุติการดำเนินการฟ้องคดี หรือถ้าได้มีการฟ้องคดีต่อศาลแล้ว ก่อนศาลมีคำพิพากษา ให้ศาลสั่งจำหน่ายคดี

มาตรา ๒๘ ให้ศาลแขวง ศาลจังหวัด ศาลอาญาที่มีเขตอำนาจ หรือศาลชำนาญพิเศษ ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยกรณนั้น เป็นศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีความผิดทางพินัย

วิธีพิจารณาคดีความผิดทางพินัยให้เป็นไปตามข้อบังคับของประธานศาลฎีกาโดยความเห็นชอบ ของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

ข้อบังคับตามวรรคสองต้องคำนึงถึงความสะดวก รวดเร็ว เป็นธรรม และไม่เป็นภาระ แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องจนเกินสมควร และจะกำหนดให้ศาลพิจารณาลับหลังจำเลยก็ได้ แต่ไม่ว่ากรณีจะเป็น ประการใด จำเลยมีสิทธิแต่งตั้งทนายความหรือบุคคลอื่นซึ่งมีคุณสมบัติตามที่กำหนดในข้อบังคับให้มา ต่อสู้คดีแทนได้ โดยมีให้ถือว่าเป็นการพิจารณาลับหลังจำเลย และในการส่งเอกสารให้กำหนด ให้สามารถส่งทางอิเล็กทรอนิกส์หรือสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศอื่นที่เหมาะสมได้ด้วย ในกรณีสมควร จะกำหนดค่าฤชาธรรมเนียมในการบังคับคดีไว้ด้วยก็ได้ ข้อบังคับดังกล่าวเมื่อได้ประกาศ ในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๒๙ เมื่อความผิดทางพินัยเกิดขึ้น อ้างหรือเชื่อว่าเกิดขึ้นในเขตอำนาจของศาลใด ให้ฟ้องที่ศาลนั้น แต่ถ้าความผิดทางพินัยเกิดขึ้นในหลายท้องที่ ให้ฟ้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจในท้องที่ใด ท้องที่หนึ่งได้

ในกรณีที่ไม่ปรากฏชัดว่าความผิดทางพินัยเกิดขึ้นในท้องที่ใด ให้ฟ้องต่อศาลที่ผู้กระทำความผิด มีที่อยู่ แต่ถ้าไม่ทราบที่อยู่ของผู้กระทำความผิด ให้ถือที่อยู่ที่ปรากฏตามหลักฐานทางทะเบียน ตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร หากมีผู้กระทำความผิดหลายคน ให้ฟ้องต่อศาลที่ผู้กระทำ ความผิดคนใดคนหนึ่งมีที่อยู่

มาตรา ๓๐ ผู้ใดต้องคำพิพากษาให้ชำระค่าปรับเป็นพินัย ไม่ชำระค่าปรับภายในเวลาที่ศาลกำหนด ให้ศาลมีอำนาจออกหมายบังคับคดีเพื่อยึดทรัพย์สินหรืออายัดสิทธิเรียกร้องในทรัพย์สินของผู้นั้นเพื่อชำระค่าปรับเป็นพินัย

มาตรา ๓๑ ให้นำความในมาตรา ๒๙/๑ วรรคสองและวรรคสาม แห่งประมวลกฎหมายอาญา มาใช้บังคับแก่การบังคับคดีตามคำสั่งศาลตามมาตรา ๑๐ และมาตรา ๓๐ ด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๓๒ ห้ามมิให้อุทธรณ์คำพิพากษาของศาลในปัญหาข้อเท็จจริงและจำนวนค่าปรับเป็นพินัย

ผู้กระทำความผิดทางพินัยมีสิทธิอุทธรณ์ปัญหาข้อกฎหมายตามเงื่อนไขที่กำหนดในข้อบังคับที่ออกตามมาตรา ๒๘ เงื่อนไขดังกล่าวต้องคำนึงถึงความเป็นธรรมต่อผู้อุทธรณ์และสังคมโดยรวมในการรับภาระค่าใช้จ่ายประกอบกัน

คำพิพากษาของศาลชั้นอุทธรณ์ให้เป็นที่สุด

มาตรา ๓๓ คดีความผิดทางพินัยเป็นอันยุติ ด้วยเหตุดังต่อไปนี้

(๑) เมื่อมีการชำระค่าปรับเป็นพินัยหรือทำงานบริการสังคมหรือทำงานสาธารณประโยชน์แทนค่าปรับเป็นพินัยครบถ้วนแล้ว

(๒) โดยความตายของผู้กระทำความผิดทางพินัย

(๓) เมื่อมีการเปรียบเทียบความผิดอาญาตามมาตรา ๑๖ (๔)

(๔) เมื่อคดีขาดอายุความตามมาตรา ๑๑ หรือพ้นกำหนดเวลาตามมาตรา ๑๒ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๓๔ ห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐบันทึกการกระทำความผิดทางพินัยของบุคคลใดรวมไว้ในบันทึกประวัติอาชญากรรม หรือในฐานะเป็นประวัติอาชญากรรม

มาตรา ๓๕ เพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกในการชำระค่าปรับเป็นพินัย จะกำหนดให้ชำระผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวงก็ได้

มาตรา ๓๖ ค่าปรับเป็นพินัยให้นำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน เว้นแต่กฎหมายซึ่งบัญญัติความผิดทางพินัยหรือกฎหมายอื่นจะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๓๗ เมื่อพระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ผู้มีหน้าที่และอำนาจในการออกกฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศตามมาตรา ๘ วรรคสอง มาตรา ๙ วรรคสาม มาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๗ วรรคสาม มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๕ วรรคสี่ มาตรา ๒๘ วรรคสอง และมาตรา ๓๕ ดำเนินการออกกฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศ แล้วแต่กรณี ให้แล้วเสร็จ และประกาศในราชกิจจานุเบกษาก่อนวันพ้นกำหนดสองร้อยสี่สิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา แต่กฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศดังกล่าวต้องไม่ใช่บังคับก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๓๘ ในวาระเริ่มแรกให้นายกรัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งมีจำนวนตามที่เห็นสมควร เพื่อให้คำแนะนำและคำปรึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งการเสนอแนะการออกกฎกระทรวง และระเบียบ ตามมาตรา ๘ วรรคสอง และมาตรา ๑๗ วรรคสาม โดยให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ทำหน้าที่หน่วยธุรการของคณะกรรมการดังกล่าว และให้เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาแต่งตั้งข้าราชการของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเป็นเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ

เมื่อครบห้าปีหลังจากที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประเมินความจำเป็นในการให้มีคณะกรรมการตามวรรคหนึ่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไป เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ โดยในกรณีมีความจำเป็นต้องมีคณะกรรมการต่อไปให้เสนอแนะหน่วยงานที่จะทำหน้าที่หน่วยธุรการของคณะกรรมการต่อไปด้วย ในกรณีที่เห็นว่าไม่มีความจำเป็นที่จะต้องมีคณะกรรมการดังกล่าวต่อไป และคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบด้วย ให้คณะกรรมการดังกล่าวสิ้นสุดลงนับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติหรือวันที่คณะรัฐมนตรีกำหนด แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่เห็นควรมีคณะกรรมการตามวรรคหนึ่งต่อไป คณะรัฐมนตรีจะกำหนดให้มีคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปเป็นคราว ๆ หรือตลอดไปก็ได้ ในกรณีเช่นนั้น การแต่งตั้งและวาระการดำรงตำแหน่งให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๓๙ เมื่อพ้นกำหนดสามร้อยหกสิบห้าวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้เปลี่ยนความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวตามกฎหมายในบัญชี ๑ ท้ายพระราชบัญญัตินี้ เป็นความผิดทางพินัยตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ถือว่าอัตราโทษปรับอาญาที่บัญญัติไว้ในกฎหมายดังกล่าว เป็นอัตราค่าปรับเป็นพินัยตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๐ บรรดาความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวตามกฎหมายในบัญชี ๒ ท้ายพระราชบัญญัตินี้ จะเปลี่ยนเป็นความผิดทางพินัยก็ได้ โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

ก่อนตราพระราชกฤษฎีกาตามวรรคหนึ่ง ให้คณะรัฐมนตรีเสนอร่างพระราชกฤษฎีกานั้น ให้สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหกสิบวัน เมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว หากสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาได้มีมติไม่เห็นชอบให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงตราพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวต่อไป

การตราพระราชกฤษฎีกาตามวรรคหนึ่งจะเปลี่ยนความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวเป็นความผิดทางพินัยตามกฎหมายที่ระบุไว้ในบัญชีบางมาตราหรือทุกมาตรา โดยจะกำหนดเงื่อนไขในการเปลี่ยนไว้ด้วยหรือไม่ก็ได้

มาตรา ๔๑ ความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวตามกฎหมายในบัญชี ๑ และบัญชี ๒ ท้ายพระราชบัญญัตินี้ ไม่รวมถึง

- (๑) ความผิดที่มีโทษจำคุกหรือโทษที่สูงกว่าสำหรับกรณีที่บุคคลธรรมดาเป็นผู้กระทำความผิดแต่มีโทษปรับสถานเดียวสำหรับกรณีที่นิติบุคคลเป็นผู้กระทำความผิดเดียวกันนั้น
- (๒) ความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียวแต่มีเงื่อนไขไว้เป็นการเฉพาะให้รับโทษสูงกว่าโทษปรับเมื่อกระทำความผิดอีกหรือเมื่อมีเหตุอื่นตามที่กฎหมายกำหนดด้วย

มาตรา ๔๒ ในกรณีที่มีกฎหมายบัญญัติให้อำนาจองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดโทษจำคุกหรือโทษปรับอาญาสำหรับผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อบัญญัติท้องถิ่นได้ไม่เกินที่กฎหมายนั้นกำหนด เมื่อพ้นกำหนดสามร้อยหกสิบห้าวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้เปลี่ยนอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเฉพาะในการกำหนดโทษปรับอาญาเป็นการปรับเป็นพินัยไม่เกินอัตราที่กำหนดสำหรับการกำหนดโทษปรับอาญา

บรรดาข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ยังใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันพ้นกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ถ้าได้กำหนดความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียว ให้เปลี่ยนความผิดอาญานั้นเป็นความผิดทางพินัย และให้ถือว่าอัตราโทษปรับอาญาที่บัญญัติไว้ในข้อบัญญัติท้องถิ่นดังกล่าว เป็นอัตราค่าปรับเป็นพินัยตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๓ เมื่อพ้นกำหนดสามร้อยหกสิบห้าวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้เปลี่ยนความผิดที่มีโทษปรับทางปกครองตามกฎหมายในบัญชี ๓

ท้ายพระราชบัญญัตินี้ เป็นความผิดทางพินัยตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ถือว่าอัตราทะษปรับทางปกครองที่บัญญัติไว้ในกฎหมายดังกล่าว เป็นอัตราค่าปรับเป็นพินัยตามพระราชบัญญัตินี้

ในกรณีที่กฎหมายตามวรรคหนึ่งได้กำหนดเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจปรับทางปกครองไว้แล้ว ให้ถือว่ากฎหมายนั้นได้บัญญัติให้เจ้าหน้าที่ผู้นั้นเป็นผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัยตามพระราชบัญญัตินี้ ในกรณีที่กฎหมายดังกล่าวมิได้กำหนดเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจปรับทางปกครองไว้ ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามมาตรา ๑๔ เป็นผู้ที่มีอำนาจปรับเป็นพินัย

มาตรา ๔๔ บรรดาความผิดทางพินัยที่เปลี่ยนจากความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียว ตามมาตรา ๓๙ มาตรา ๔๐ หรือมาตรา ๔๒ หรือความผิดที่มีโทษปรับทางปกครองตามมาตรา ๔๓ ที่ได้กระทำก่อนวันที่เปลี่ยนเป็นความผิดทางพินัย ให้มีอายุความตามกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่เปลี่ยนเป็นความผิดทางพินัยดังกล่าว ในกรณีที่กฎหมายที่มีโทษปรับทางปกครองใดไม่ได้กำหนดอายุความไว้ในกฎหมายนั้น ให้มีอายุความตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๕ บรรดาความผิดอาญาที่เปลี่ยนเป็นความผิดทางพินัยตามมาตรา ๓๙ มาตรา ๔๐ หรือมาตรา ๔๒

(๑) ถ้าอยู่ในระหว่างการดำเนินการของผู้มีอำนาจเปรียบเทียบปรับ ให้ถือว่าผู้มีอำนาจเปรียบเทียบปรับนั้นเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัตินี้ และดำเนินการปรับเป็นพินัยไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) ถ้าอยู่ในระหว่างการดำเนินการของพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี ส่งเรื่องไปให้เจ้าหน้าที่ของรัฐภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เปลี่ยนเป็นความผิดทางพินัยเพื่อดำเนินการต่อไป

(๓) ถ้าอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาล ให้ศาลพิจารณาปรับเป็นพินัยตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๖ ผู้ใดต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดอาญาที่เปลี่ยนเป็นความผิดทางพินัยตามมาตรา ๓๙ มาตรา ๔๐ หรือมาตรา ๔๒ ให้ผู้นั้นพ้นจากการเป็นผู้กระทำความผิด และให้ถือว่าผู้นั้นไม่เคยต้องคำพิพากษาว่าได้กระทำความผิดนั้น ถ้าผู้นั้นยังถูกกักขังแทนค่าปรับอยู่ก็ให้การกักขังนั้นสิ้นสุดลง และค่าปรับที่ยังไม่ได้ชำระให้เป็นอันพับไป

มาตรา ๔๗ บรรดาความผิดอาญาที่เปลี่ยนเป็นความผิดทางพินัยตามพระราชบัญญัตินี้ หากมีการบันทึกประวัติอาชญากรรมของบุคคลผู้กระทำความผิดหรือมีการบันทึกไว้ในฐานะเป็นประวัติอาชญากรรม ให้ประวัตินั้นเป็นอันสิ้นผล และจะนำไปใช้ยื่นบุคคลนั้นในทางที่เป็นโทษมิได้

เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๓๔ ให้หน่วยงานของรัฐซึ่งมีหน้าที่และอำนาจจัดทำหรือจัดเก็บประวัติอาชญากรรมตามวรรคหนึ่งลบข้อมูลความผิดทางอาญาที่เปลี่ยนเป็นความผิดทางพินัยของบุคคลที่ถูกบันทึกในประวัติอาชญากรรมสำหรับความผิดนั้น ให้แล้วเสร็จภายในสามร้อยหกสิบห้าวันนับแต่วันที่ความผิดอาญานั้นเปลี่ยนเป็นความผิดทางพินัย

มาตรา ๔๘ บรรดาความผิดที่มีโทษปรับทางปกครองที่เปลี่ยนเป็นความผิดทางพินัย ถ้าเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจได้มีคำสั่งให้ปรับทางปกครองแล้วก่อนพ้นกำหนดระยะเวลาตามมาตรา ๔๓ วรรคหนึ่ง การพิจารณาและการโต้แย้งคำสั่ง รวมทั้งการบังคับชำระค่าปรับให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในขณะกระทำความผิดต่อไปจนแล้วเสร็จ

ภายใต้บังคับมาตรา ๑๑ ผู้ใดกระทำความผิดที่มีโทษปรับทางปกครองก่อนวันพ้นกำหนดระยะเวลาตามมาตรา ๔๓ วรรคหนึ่ง ถ้าเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจมิได้มีคำสั่งให้ปรับทางปกครองก่อนวันพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าว การดำเนินการต่อไปให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

บัญชี ๑

ท้ายพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕

๑. พระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔
๒. พระราชบัญญัติกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๖๒
๓. พระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๙
๔. พระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. ๒๕๓๐
๕. พระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. ๒๕๐๗
๖. พระราชบัญญัติการกีฬาแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๘
๗. พระราชบัญญัติการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ พ.ศ. ๒๕๔๘
๘. พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒
๙. พระราชบัญญัติการขุดดินและถมดิน พ.ศ. ๒๕๔๓
๑๐. พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕
๑๑. พระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๘
๑๒. พระราชบัญญัติการฌาปนกิจสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๔๕
๑๓. พระราชบัญญัติการทำเรือแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๙๔
๑๔. พระราชบัญญัติการทางพิเศษแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๐
๑๕. พระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๒
๑๖. พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๓
๑๗. พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘
๑๘. พระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ พ.ศ. ๒๕๔๒
๑๙. พระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๑
๒๐. พระราชบัญญัติการมาตรฐานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑
๒๑. พระราชบัญญัติการยางแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๘
๒๒. พระราชบัญญัติการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๓
๒๓. พระราชบัญญัติการเรียกเงินสมทบเข้ากองทุนระหว่างประเทศเพื่อชดใช้ความเสียหายจากมลพิษน้ำมันอันเกิดจากเรือ พ.ศ. ๒๕๖๐
๒๔. พระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔
๒๕. พระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕
๒๖. พระราชบัญญัติการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. ๒๕๓๕
๒๗. พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕
๒๘. พระราชบัญญัติกำลัังพลสำรอง พ.ศ. ๒๕๕๘
๒๙. พระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ พ.ศ. ๒๕๙๙
๓๐. พระราชบัญญัติกำหนดค่าธรรมเนียมการใช้ยานยนต์รับนทางหลวงและสะพาน พ.ศ. ๒๕๙๗
๓๑. พระราชบัญญัติกีฬามวย พ.ศ. ๒๕๔๒

๓๒. พระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕
๓๓. พระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑
๓๔. พระราชบัญญัติคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย พ.ศ. ๒๕๕๐
๓๕. พระราชบัญญัติคลังสินค้า ไฮโล และห้องเย็น พ.ศ. ๒๕๕๘
๓๖. พระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและค่าของเก่า พุทธศักราช ๒๔๗๔
๓๗. พระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์เพื่อการจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๙
๓๘. พระราชบัญญัติควบคุมการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียง พ.ศ. ๒๔๙๓
๓๙. พระราชบัญญัติควบคุมการเรียไร พุทธศักราช ๒๔๘๗
๔๐. พระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘
๔๑. พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑
๔๒. พระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๒
๔๓. พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. ๒๕๖๐
๔๔. พระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. ๒๕๔๒
๔๕. พระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๓๐
๔๖. พระราชบัญญัติควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๒
๔๗. พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒
๔๘. พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔
๔๙. พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางแพ่งต่อความเสียหายจากมลพิษน้ำมันอันเกิดจากเรือ พ.ศ. ๒๕๖๐
๕๐. พระราชบัญญัติคุ้มครองซากดึกดำบรรพ์ พ.ศ. ๒๕๕๑
๕๑. พระราชบัญญัติคุ้มครองแบบผังภูมิของวงจรรวม พ.ศ. ๒๕๔๓
๕๒. พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒
๕๓. พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. ๒๕๓๕
๕๔. พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๓
๕๕. พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑
๕๖. พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๒
๕๗. พระราชบัญญัติคุ้มครองสิ่งปงซ์ทางภูมิศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๔๖
๕๘. พระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗
๕๙. พระราชบัญญัติเครื่องแบบนักเรียน พ.ศ. ๒๕๕๑
๖๐. พระราชบัญญัติเครื่องมือแพทย์ พ.ศ. ๒๕๕๑
๖๑. พระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ. ๒๕๕๘
๖๒. พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. ๒๕๓๔
๖๓. พระราชบัญญัติจาง้าง พ.ศ. ๒๕๕๘
๖๔. พระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. ๒๕๐๑
๖๕. พระราชบัญญัติจดทะเบียนเครื่องจักร พ.ศ. ๒๕๑๔
๖๖. พระราชบัญญัติจดหมายเหตุแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๖
๖๗. พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒
๖๘. พระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๔๙๖
๖๙. พระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘

๗๐. พระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน พ.ศ. ๒๕๒๘
 ๗๑. พระราชบัญญัติเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘
 ๗๒. พระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. ๒๔๙๙
 ๗๓. พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕
 ๗๔. พระราชบัญญัติทางหลวงสัมปทาน พ.ศ. ๒๕๔๒
 ๗๕. พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖
 ๗๖. พระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕
 ๗๗. พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑
 ๗๘. พระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ. ๒๕๕๘
 ๗๙. พระราชกำหนดนิติบุคคลเฉพาะกิจเพื่อการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๐
 ๘๐. พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕
 ๘๑. พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖
 ๘๒. พระราชบัญญัติบำรุงพันธุ์สัตว์ พ.ศ. ๒๕๐๙
 ๘๓. พระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕
 ๘๔. พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕
 ๘๕. พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓
 ๘๖. พระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๗
 ๘๗. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. ๒๕๓๙
 ๘๘. พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔
 ๘๙. พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗
 ๙๐. พระราชบัญญัติปุย พ.ศ. ๒๕๑๘
 ๙๑. พระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘
 ๙๒. พระราชบัญญัติเพิ่มอำนาจตำรวจในการป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดทางน้ำ พ.ศ. ๒๔๙๖
 ๙๓. พระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑
 ๙๔. พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒
 ๙๕. พระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐
 ๙๖. พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑
 ๙๗. พระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑
 ๙๘. พระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าขาออก พ.ศ. ๒๕๐๓
 ๙๙. พระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ .
 ๑๐๐. พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒
 ๑๐๑. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘
 ๑๐๒. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. ๒๕๔๒
 ๑๐๓. พระราชบัญญัติรักษาคล่องประปา พ.ศ. ๒๕๒๖
 ๑๐๔. พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕
 ๑๐๕. พระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๙๗
 ๑๐๖. พระราชบัญญัติเรือไทย พุทธศักราช ๒๔๘๑
 ๑๐๗. พระราชบัญญัติแรงงานทางทะเล พ.ศ. ๒๕๕๘

๑๐๘. พระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๓
๑๐๙. พระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘
๑๑๐. พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘
๑๑๑. พระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕
๑๑๒. พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘
๑๑๓. พระราชบัญญัติโรงงานผลิตอาวุธของเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐
๑๑๔. พระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พ.ศ. ๒๕๐๕
๑๑๕. พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐
๑๑๖. พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓
๑๑๗. พระราชบัญญัติเลื่อยโซ่ยนต์ พ.ศ. ๒๕๔๕
๑๑๘. พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐
๑๑๙. พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๔
๑๒๐. พระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. ๒๕๔๒
๑๒๑. พระราชบัญญัติวิชาชีพกายภาพบำบัด พ.ศ. ๒๕๔๗
๑๒๒. พระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ พ.ศ. ๒๕๒๘
๑๒๓. พระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๕๖
๑๒๔. พระราชบัญญัติวิชาชีพการสัตวแพทย์ พ.ศ. ๒๕๔๕
๑๒๕. พระราชบัญญัติวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๖
๑๒๖. พระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ. ๒๕๓๗
๑๒๗. พระราชบัญญัติวิชาชีพเทคนิคการแพทย์ พ.ศ. ๒๕๔๗
๑๒๘. พระราชบัญญัติวิชาชีพเภสัชกรรม พ.ศ. ๒๕๓๗
๑๒๙. พระราชบัญญัติวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๕๖
๑๓๐. พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓
๑๓๑. พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๕
๑๓๒. พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาและคุ้มครองสถาบันครอบครัว พ.ศ. ๒๕๖๒
๑๓๓. พระราชบัญญัติส่งเสริมการพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๒๑
๑๓๔. พระราชบัญญัติส่งเสริมกิจการฮัจย์ พ.ศ. ๒๕๒๔
๑๓๕. พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐
๑๓๖. พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรพันธสัญญา พ.ศ. ๒๕๖๐
๑๓๗. พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕
๑๓๘. พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. ๒๕๔๓
๑๓๙. พระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๙
๑๔๐. พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. ๒๕๐๙
๑๔๑. พระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑
๑๔๒. พระราชบัญญัติสถานพยาบาลสัตว์ พ.ศ. ๒๕๓๓
๑๔๓. พระราชบัญญัติสถาบันคุ้มครองเงินฝาก พ.ศ. ๒๕๕๑

๑๔๔. พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖
๑๔๕. พระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ. ๒๕๔๓
๑๔๖. พระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ. ๒๕๕๐
๑๔๗. พระราชบัญญัติสภาการเหมืองแร่ พ.ศ. ๒๕๒๖
๑๔๘. พระราชบัญญัติสภาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๒
๑๔๙. พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗
๑๕๐. พระราชบัญญัติสภาผู้ส่งสินค้าทางเรือแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๓๗
๑๕๑. พระราชบัญญัติสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๔
๑๕๒. พระราชบัญญัติสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๓๐
๑๕๓. พระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙
๑๕๔. พระราชบัญญัติสวนป่า พ.ศ. ๒๕๓๕
๑๕๕. พระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ พุทธศักราช ๒๔๘๒
๑๕๖. พระราชบัญญัติสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘
๑๕๗. พระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล พ.ศ. ๒๕๑๗
๑๕๘. พระราชบัญญัติสำหรับรักษาช้างป่า พระพุทธศักราช ๒๕๖๔
๑๕๙. พระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๒๘
๑๖๐. พระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๕๘
๑๖๑. พระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙
๑๖๒. พระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๕๘
๑๖๓. พระราชบัญญัติให้อำนาจปฏิบัติการเกี่ยวกับกองทุนการเงินและธนาคารระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๔๙๔
๑๖๔. พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓
๑๖๕. พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๐
๑๖๖. พระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. ๒๕๒๗
๑๖๗. พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. ๒๔๙๐
๑๖๘. พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒

บัญชี ๒

ท้ายพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕

๑. พระราชบัญญัติการค้ำน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๓
๒. พระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓
๓. พระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๔๙๗
๔. พระราชบัญญัติการทะเบียนคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๔๙๓
๕. พระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๖๐
๖. พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต พ.ศ. ๒๕๔๕
๗. พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๔๒
๘. พระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๑
๙. พระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘
๑๐. พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒
๑๑. พระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. ๒๕๖๐
๑๒. พระราชบัญญัติช่างรังวัดเอกชน พ.ศ. ๒๕๓๕
๑๓. พระราชบัญญัติธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๕
๑๔. พระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๑
๑๕. พระราชบัญญัติน้ำบาดาล พ.ศ. ๒๕๒๐
๑๖. พระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๑
๑๗. พระราชบัญญัติไปรษณีย์ พุทธศักราช ๒๔๗๗
๑๘. พระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๒
๑๙. พระราชบัญญัติภาษีการรับมรดก พ.ศ. ๒๕๕๘
๒๐. พระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔
๒๑. พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐
๒๒. พระราชบัญญัติยา พ.ศ. ๒๕๑๐
๒๓. ประมวลกฎหมายยาเสพติด
๒๔. พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐
๒๕. พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕
๒๖. พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕
๒๗. พระราชบัญญัติว่าด้วยสิทธิการประมงในเขตต์การประมงไทย พุทธศักราช ๒๔๘๒
๒๘. พระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๐
๒๙. พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒
๓๐. พระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายล่วงหน้า พ.ศ. ๒๕๔๖
๓๑. พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕
๓๒. พระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ. ๒๕๒๒
๓๓. พระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๒

บัญชี ๓

ท้ายพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕

---

๑. พระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒
๒. พระราชบัญญัติเรือไทย พุทธศักราช ๒๔๘๑
๓. พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติให้รัฐพึงกำหนดโทษอาญาเฉพาะความผิดร้ายแรง ประกอบกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายได้กำหนดให้มีการปรับปรุงกฎหมายในการกำหนดโทษอาญาให้เหมาะสมกับสภาพความผิดหรือกำหนดมาตรการลงโทษให้เหมาะสมกับการกระทำความผิด และฐานะของผู้กระทำความผิดเพื่อมิให้บุคคลต้องรับโทษหนักเกินสมควร หรือต้องรับภาระในการรับโทษที่แตกต่างกันอันเนื่องมาจากฐานะทางเศรษฐกิจที่แตกต่างกัน เนื่องจากกรณีที่กฎหมายกำหนดโทษปรับ ผู้มีฐานะทางเศรษฐกิจดีย่อมสามารถชำระค่าปรับได้ แต่ผู้มีฐานะยากจนและไม่อยู่ในฐานะที่จะชำระค่าปรับได้จะถูกกักขังแทนค่าปรับอันกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์อย่างรุนแรง ประกอบกับเมื่อค่านึงถึงข้อห้ามหรือข้อบังคับที่กฎหมายกำหนดให้ประชาชนต้องปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติแล้ว จะพบว่ามิข้อห้ามหรือข้อบังคับจำนวนมากอาจรุกล้ำเข้าไปในสิทธิพื้นฐานหรือสร้างภาระอันเกินสมควรแก่ประชาชน และนับวันจะมีกฎหมายตราออกมากำหนดการกระทำให้เป็นความผิดมากขึ้น หลายกรณีทำให้ประชาชนกลายเป็นผู้กระทำความผิดเพราะรู้เท่าไม่ถึงการณ์ บางกรณีกระทำไปเพราะความยากจนเหลือทนทาน และเมื่อได้กระทำความผิดแล้ว ก็ต้องถูกนำตัวเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมทางอาญา เช่น ถูกจับกุม คุมขัง พิมพ์ลายนิ้วมือ และลงบันทึกประวัติอาชญากรเป็นประวัติติดตัวตลอดไป และในที่สุดไม่ว่าผู้จะเป็นผู้กระทำความผิดหรือไม่ กระบวนการที่กล่าวมาย่อมสร้างรอยต่างให้เกิดแก่ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ถ้ามีทางใดที่จะป้องกันมิให้ประชาชนจะต้องตกเข้าสู่กระบวนการนั้นได้ จะเป็นประโยชน์แก่ประชาชนและขจัดความเหลื่อมล้ำในสังคมได้ตามสมควร แม้ว่าการกำหนดมาตรการอันเป็นโทษที่ผู้กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องมิเพื่อให้กฎหมายมีสภาพบังคับ แต่โทษนั้นก็มิจำเป็นต้องใช้โทษอาญาเสมอไป ซึ่งนานาประเทศได้เริ่มปรับเปลี่ยนบทลงโทษจากความผิดอาญาเป็นมาตรการอื่นที่มีโทษอาญามากขึ้น รวมทั้งการใช้มาตรการอื่นแทนการลงโทษทางอาญา เช่น การคุมประพฤติ กรณีจึงสมควรที่ประเทศไทยจะพัฒนากฎหมายไทยให้สอดคล้องกับนานาประเทศ และเกิดประโยชน์แก่ประชาชนยิ่งขึ้น โดยปรับเปลี่ยนโทษอาญาบางประการที่มุ่งต่อการปรับเป็นเงินตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัติ เปลี่ยนเป็นมาตรการปรับเป็นพินัยที่สร้างขึ้นใหม่ไม่ให้มีสภาพเป็นโทษอาญา โดยกำหนดหลักเกณฑ์ให้ใช้ดุลพินิจกำหนดค่าปรับที่ต้องชำระให้เหมาะสมกับสภาพความร้ายแรงแห่งการกระทำและฐานะทางเศรษฐกิจของผู้กระทำความผิดให้สอดคล้องกัน และในกรณีที่ผู้กระทำความผิดไม่มีเงินชำระค่าปรับ อาจขอทำงานบริการสังคมหรือทำงานสาธารณประโยชน์แทนการชำระค่าปรับได้ โดยไม่มีการกักขังแทนค่าปรับดังเช่นที่เป็นอยู่ในคดีอาญา การเปลี่ยนสภาพบังคับไม่ให้เป็นโทษอาญาโดยกำหนดวิธีการดำเนินการขึ้นใหม่เป็นการเฉพาะนี้ ย่อมจะช่วยทำให้ประชาชนที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดไม่ต้องเข้าสู่กระบวนการทางอาญา และไม่มีประวัติอาชญากรรมติดตัวอีกต่อไป การเปลี่ยนแปลงเช่นนี้จะเป็นกลไกทางกฎหมายเพื่อสร้างความเป็นธรรมและขจัดความเหลื่อมล้ำทางสังคม และส่งเสริมการบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ตามเจตนารมณ์ของมาตรา ๗๗ และมาตรา ๒๕๘ ค. ด้านกฎหมาย (๑) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและแผนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย นอกจากนั้นสำหรับกฎหมายบางฉบับที่กำหนดให้มีโทษทางปกครอง แต่บัญญัติให้ฟ้องคดีต่อศาลที่มีเขตอำนาจในการพิจารณาคดีอาญาเพื่อบังคับชำระค่าปรับทางปกครองไว้แล้ว สมควรเปลี่ยนโทษดังกล่าวเป็นมาตรการปรับเป็นพินัยเช่นเดียวกัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ตารางแสดงการประกาศใช้
พระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
๑	พระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕	เล่ม ๑๓๙ ตอนที่ ๖๖ ก หน้า ๒๒ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๕

หมายเหตุ ท่านสามารถสืบค้นกฎหมายดังกล่าวข้างต้นทั้งหมดได้ทางระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา <http://www.krisdika.go.th> และ
ส่วนงานราชกิจจานุเบกษา <http://www.ratchakitcha.soc.go.th>

ส่วนที่ ๒

พระราชบัญญัติที่ตราขึ้น

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ตามหมวด ๗ รัฐสภา
ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

พุทธศักราช ๒๕๖๐

พระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น

พ.ศ. ๒๕๖๕

พระราชบัญญัติ
การเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น
พ.ศ. ๒๕๖๕

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ
พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๕
เป็นปีที่ ๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอม
ของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น
พ.ศ. ๒๕๖๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น
พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า องค์กรการบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์กรบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง

“ข้อบัญญัติท้องถิ่น” หมายความว่า เทศบัญญัติ และข้อบัญญัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

“ผู้บริหารท้องถิ่น” หมายความว่า นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรี นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร นายกเมืองพัทยา และผู้บริหารท้องถิ่นหรือคณะผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง

“ประธานสภาท้องถิ่น” หมายความว่า ประธานสภาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

“สภาท้องถิ่น” หมายความว่า สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด สภาเทศบาล สภาองค์การบริหารส่วนตำบล สภากรุงเทพมหานคร สภาเมืองพัทยา และสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง

“ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง” หมายความว่า ผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

มาตรา ๕ การเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นตามกฎหมายต่าง ๆ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖ การเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นในเรื่องที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นให้กระทำได้ แต่หากเป็นการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีและข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมจะเสนอได้ก็ต่อเมื่อมีคำรับรองของผู้บริหารท้องถิ่นตามมาตรา ๑๒

มาตรา ๗ ผู้มีสิทธิเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นต้องเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นอยู่ในวันที่ยื่นคำร้องเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นตามมาตรา ๘ และต้องไม่อยู่ในระหว่างเป็นผู้ถูกต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้ง

การเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นต้องมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามวรรคหนึ่งรวมกันจำนวนไม่น้อยกว่าสามพันคนหรือไม่น้อยกว่าหนึ่งในยี่สิบของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในการเลือกตั้งสมาชิกสภาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นภายหลังจากที่สภาท้องถิ่นนั้นสิ้นอายุหรือถูกยุบครั้งหลังสุด แล้วแต่จำนวนใดจะน้อยกว่า

ผู้มีสิทธิเข้าชื่อตามวรรคหนึ่งผู้ใดประสงค์จะดำเนินการเพื่อให้มีการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นตามพระราชบัญญัตินี้ เมื่อมีร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นแล้ว ให้มีสิทธิเชิญชวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้ร่วมเข้าชื่อให้ครบจำนวนตามวรรคสอง

การเชิญชวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้ร่วมเข้าชื่อตามวรรคสามจะกระทำเป็นหนังสือหรือเชิญชวนผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ แต่ต้องแนบร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นไปพร้อมกันด้วย

การร่วมเข้าชื่อต้องมีหลักฐานแสดงชื่อ ชื่อสกุล เลขประจำตัวประชาชนของผู้ร่วมเข้าชื่อ และข้อความที่แสดงให้เห็นว่าตนสมัครใจเข้าร่วมในการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นนั้น พร้อมทั้งลงลายมือชื่อและส่งไปยังสถานที่หรือผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ผู้เชิญชวนกำหนดไว้ในหนังสือเชิญชวนหรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามวรรคสี่

มาตรา ๘ ผู้มีสิทธิเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นผู้ใดประสงค์จะเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น ให้ยื่นคำร้องต่อประธานสภาท้องถิ่น โดยคำร้องต้องประกอบด้วยเอกสาร ดังต่อไปนี้

(๑) เอกสารที่มีชื่อ ชื่อสกุล และเลขประจำตัวประชาชนของผู้เข้าชื่อทุกคน และข้อความที่แสดงให้เห็นว่าตนสมัครใจเข้าร่วมในการเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นนั้น พร้อมทั้งลงลายมือชื่อ

(๒) ร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น ซึ่งต้องมีสาระสำคัญและเป็นไปตามแบบที่กำหนดในข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น

(๓) รายชื่อผู้แทนของผู้เข้าชื่อที่จะมีอำนาจดำเนินกิจการที่เกี่ยวข้องกับการเสนอและการพิจารณาข้อบัญญัติท้องถิ่น จำนวนไม่เกินสิบคน

(๔) คำรับรองของผู้แทนของผู้เข้าชื่อตาม (๓) ว่าผู้เข้าชื่อทุกคนเป็นผู้มีสิทธิเข้าชื่อตามมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง และได้ลงลายมือชื่อด้วยตนเอง

ในกรณีที่ผู้ร่วมเข้าชื่อถอนการเข้าชื่อหรือตายภายหลังจากประธานสภาท้องถิ่นได้รับคำร้องตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ถือว่าการเข้าชื่อของผู้นั้นยังคงมีผลอยู่

มาตรา ๙ ผู้มีสิทธิเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นผู้ใดประสงค์จะเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นตามพระราชบัญญัตินี้ และประสงค์จะให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการจัดทำร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นตามมาตรา ๘ (๒) ให้ หรือดำเนินการให้มีการเชิญชวนให้ร่วมเข้าชื่อตามมาตรา ๗ วรรคสาม วรรคสี่ และวรรคห้า หรือให้ดำเนินการทั้งสองกรณี ให้ยื่นคำร้องต่อประธานสภาท้องถิ่น และให้ประธานสภาท้องถิ่นมอบหมายให้ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการให้ตามความประสงค์ของผู้ร้อง

จำนวนผู้เข้าชื่อยื่นคำร้อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการยื่นคำร้อง วิธีการประกาศเชิญชวน และระยะเวลาดำเนินการของปลัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานสภาท้องถิ่นกำหนดโดยความเห็นชอบของสภาท้องถิ่น

จำนวนผู้เข้าชื่อยื่นคำร้องตามวรรคสอง จะกำหนดให้เกินสิบคนมิได้

ในกรณีที่กระทรวงมหาดไทยหรือองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่สามารถยืนยันตัวบุคคลและตรวจสอบความเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้ การเข้าชื่อเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นผ่านทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศดังกล่าวให้กระทำได้โดยไม่ต้องลงลายมือชื่อ

มาตรา ๑๐ ในระหว่างการเชิญชวนให้มีการเข้าชื่อเพื่อเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น ห้ามมิให้มีการแก้ไขหลักการหรือข้อความในร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น เว้นแต่เป็นการแก้ไขข้อความผิดพลาดที่มีใช้สาระสำคัญ

มาตรา ๑๑ เมื่อประธานสภาท้องถิ่นได้รับคำร้องตามมาตรา ๘ แล้ว ให้ดำเนินการตรวจสอบคำร้องว่าถูกต้องและครบถ้วนตามพระราชบัญญัตินี้หรือไม่ ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวัน ถ้าประธานสภาท้องถิ่นเห็นว่าถูกต้องและครบถ้วนแล้ว ให้ประธานสภาท้องถิ่นดำเนินการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นนั้น ต่อสภาท้องถิ่นตามข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่นโดยเร็ว พร้อมทั้งจัดให้มีการปิดประกาศร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นและรายชื่อผู้เข้าชื่อยื่นดังกล่าวไว้ ณ ที่ทำการขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

ในกรณีที่ประธานสภาท้องถิ่นเห็นว่าคำร้องที่ได้รับไว้ไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน ให้คืนคำร้องให้ผู้ยื่นไปดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องครบถ้วนภายในเวลาที่กำหนด

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ประธานสภาท้องถิ่นอาจมอบหมายให้ปลัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการก็ได้

ในกรณีที่มีการตรวจพบว่าการปลอมลายมือชื่อ เมื่อหักลายมือชื่อปลอมดังกล่าวออกแล้วยังมีผู้เข้าชื่อครบจำนวน ให้ประธานสภาท้องถิ่นดำเนินการต่อไปได้

มาตรา ๑๒ ในกรณีที่ประธานสภาท้องถิ่นหรือปลัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่ประธานสภาท้องถิ่นมอบหมาย ได้ตรวจสอบตามมาตรา ๑๑ แล้ว พบว่าร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นที่เสนอตามมาตรา ๘ เป็นร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ให้ประธานสภาท้องถิ่นส่งร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นดังกล่าวไปยังผู้บริหารท้องถิ่นเพื่อพิจารณาให้คำรับรองภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับคำร้องตามมาตรา ๘

เมื่อผู้บริหารท้องถิ่นได้รับร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้พิจารณาให้คำรับรองภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับ และมีหนังสือแจ้งไปยังประธานสภาท้องถิ่นเพื่อแจ้งผู้ยื่นคำร้องเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นให้ทราบโดยเร็ว ทั้งนี้ ในกรณีที่ผู้บริหารท้องถิ่นไม่ให้คำรับรอง ให้แจ้งเหตุผลของการไม่ให้คำรับรองด้วย

มาตรา ๑๓ ในการพิจารณาร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นของสภาท้องถิ่น ให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญเพื่อพิจารณาร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งเข้าชื่อเสนอ โดยให้สภาท้องถิ่นแต่งตั้งผู้แทนของผู้เข้าชื่อตามมาตรา ๘ (๓) ร่วมเป็นกรรมการวิสามัญด้วยไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการวิสามัญทั้งหมด

สภาท้องถิ่นต้องพิจารณาร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ประชาชนเสนอให้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลาตามที่ข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่นนั้นกำหนด

มาตรา ๑๔ บรรดาร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นที่เสนอตามพระราชบัญญัตินี้และต้องตกไปเพราะเหตุอายุของสภาท้องถิ่นสิ้นสุดลงหรือมีการยุบสภาท้องถิ่น ถ้าภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่เรียกประชุมสภาท้องถิ่นครั้งแรกภายหลังการเลือกตั้ง ผู้แทนของผู้เข้าชื่อเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นตามมาตรา ๘ (๓) ยืนยันเป็นหนังสือต่อประธานสภาท้องถิ่นให้พิจารณาร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นนั้นต่อไป ให้ประธานสภาท้องถิ่นดำเนินการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นนั้นต่อสภาท้องถิ่นเพื่อพิจารณาโดยเร็ว

มาตรา ๑๕ ผู้ใดกระทำความผิดฐานปลอมลายมือชื่อในการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น ศาลอาจสั่งให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้นมีกำหนดไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่ศาลสั่งก็ได้

มาตรา ๑๖ ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผู้ใดไม่ปฏิบัติตามที่ประธานสภาท้องถิ่นมอบหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๑๑ วรรคสาม โดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ถือว่าเป็นความผิดวินัย และให้ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจแก่ผู้นั้นโดยเร็ว

ในกรณีที่ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งได้รับมอบหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง หรือตามมาตรา ๑๑ วรรคสาม สั่งให้เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการแทน หากเจ้าหน้าที่ดังกล่าวไม่ปฏิบัติตามคำสั่งโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ถือว่าเป็นความผิดวินัย และให้ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจแก่ผู้นั้นโดยเร็ว

มาตรา ๑๗ การเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ยื่นต่อประธานสภาท้องถิ่นที่ได้ดำเนินการไปโดยชอบตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ และยังคงอยู่ใน

ระหว่างการดำเนินการ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้เป็นอันใช้ได้ และให้ดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๘ ให้กระทรวงมหาดไทยและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมบรรดาระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่งที่เกี่ยวกับการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัตินี้ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในระหว่างที่ยังไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่งตามวรรคหนึ่ง ให้การดำเนินการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นตามพระราชบัญญัตินี้เป็นไปตามที่ประธานสภาท้องถิ่นกำหนด

มาตรา ๑๙ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

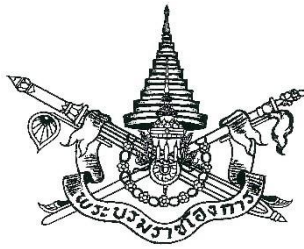
หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๒๕๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิเข้าชื่อกันเพื่อเสนอข้อบัญญัติได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กฎหมายบัญญัติ ประกอบกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มีบทบัญญัติบางประการไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย สมควรปรับปรุงให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและปรับปรุงบทบัญญัติอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นได้สะดวกและมีความเหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ตารางแสดงการประกาศใช้
พระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๕

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
๑	พระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๕	เล่ม ๑๓๙ ตอนที่ ๑๓ ก หน้า ๑๒ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

หมายเหตุ ท่านสามารถสืบค้นกฎหมายดังกล่าวข้างต้นทั้งหมดได้ทางระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา <http://www.krisdika.go.th> และส่วนงานราชกิจจานุเบกษา <http://www.ratchakitcha.soc.go.th>

พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต
(ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๕

พระราชบัญญัติ

การประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต (ฉบับที่ ๖)

พ.ศ. ๒๕๖๕

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ

พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

เป็นปีที่ ๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล
ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้
โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้
เพื่อกำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจเป็นตัวกลางในการจัดหาสินเชื่อซึ่งมิได้เป็นผู้ให้สินเชื่อเอง เป็นสมาชิก
ของบริษัทข้อมูลเครดิตได้ เพื่อให้ระบบการให้สินเชื่อมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้
สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา
ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “ข้อมูลเครดิต” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อมูลเครดิต” หมายความว่า ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้ำที่ขอสินเชื่อกับสมาชิกประเภทสถาบันการเงินหรือขอสินเชื่อผ่านสมาชิกประเภทผู้ประกอบธุรกิจเป็นตัวกลางในการจัดหาสินเชื่อ ดังต่อไปนี้

(๑) ข้อเท็จจริงที่บ่งชี้ถึงตัวลูกค้ำ และคุณสมบัติของลูกค้ำที่ขอสินเชื่อ

(ก) กรณีบุคคลธรรมดา หมายถึง ชื่อ ที่อยู่ วันเดือนปีเกิด สถานภาพการสมรส อาชีพ เลขประจำตัวประชาชนหรือบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหนังสือเดินทาง และเลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร (ถ้ามี)

(ข) กรณีนิติบุคคล หมายถึง ชื่อ สถานที่ตั้ง เลขทะเบียนนิติบุคคล หรือเลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร

(๒) ประวัติการขอและการได้รับอนุมัติสินเชื่อ และการชำระสินเชื่อของลูกค้ำที่ขอสินเชื่อ รวมทั้งประวัติการชำระราคาสินค้าหรือบริการโดยบัตรเครดิต”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “ผู้ประกอบธุรกิจเป็นตัวกลางในการจัดหาสินเชื่อ” ระหว่างบทนิยามคำว่า “สถาบันการเงิน” และ “สมาชิก” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต พ.ศ. ๒๕๔๕

“ผู้ประกอบธุรกิจเป็นตัวกลางในการจัดหาสินเชื่อ” หมายความว่า นิติบุคคลที่ประกอบธุรกิจเป็นตัวกลางในการให้บริการระบบหรือเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์เป็นทางการค้าปกติ เพื่ออำนวยความสะดวกในการก่อให้เกิดสินเชื่อ โดยมีได้ประกอบกิจการเป็นผู้ให้สินเชื่อเอง ทั้งนี้ ตามประเภทธุรกิจตัวกลางในการให้บริการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “สมาชิก” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“สมาชิก” หมายความว่า สถาบันการเงินหรือผู้ประกอบการเป็นตัวกลางในการจัดหาสินเชื่อที่บริษัทข้อมูลเครดิตรับเข้าเป็นสมาชิก”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในวรรคสี่ของมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“เมื่อมีการเปิดเผยหรือให้ข้อมูลตามวรรคสองแล้ว ให้บริษัทข้อมูลเครดิตแจ้งเป็นหนังสือแก่เจ้าของข้อมูลทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันเปิดเผยหรือให้ข้อมูล ในกรณีที่ เป็นข้อมูลโดยรวมของสมาชิกผู้หนึ่งผู้ใด ให้แจ้งแก่สมาชิกผู้นั้นทราบ”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๒ ผู้ใช้บริการมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ใช้ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดตามมาตรา ๒๐ มาตรา ๒๐/๑ มาตรา ๒๔/๑ และมาตรา ๒๔/๓

(๒) ไม่เปิดเผยหรือเผยแพร่ข้อมูลแก่ผู้อื่นที่ไม่มีสิทธิรับรู้ข้อมูล”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๔ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๐ มาตรา ๒๔/๑ และมาตรา ๒๔/๒ ห้ามมิให้บุคคลดังต่อไปนี้เปิดเผยข้อมูล

(๑) บริษัทข้อมูลเครดิต ผู้ควบคุมข้อมูล ผู้ประมวลผลข้อมูล สมาชิก หรือผู้ให้บริการ

(๒) ผู้ซึ่งรู้ข้อมูลจากการทำงานหรือปฏิบัติหน้าที่ใน (๑)

(๓) ผู้ซึ่งรู้ข้อมูลจากบุคคลตาม (๑) หรือ (๒)”

มาตรา ๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นหมวด ๓/๑ บทบัญญัติเพิ่มเติมสำหรับสมาชิกประเภทผู้ประกอบธุรกิจเป็นตัวกลางในการจัดหาสินเชื่อ มาตรา ๒๔/๑ มาตรา ๒๔/๒ มาตรา ๒๔/๓ มาตรา ๒๔/๔ และมาตรา ๒๔/๕ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต พ.ศ. ๒๕๔๕

“หมวด ๓/๑

บทบัญญัติเพิ่มเติมสำหรับสมาชิกประเภทผู้ประกอบธุรกิจเป็นตัวกลางในการจัดหาสินเชื่อ

มาตรา ๒๔/๑ ให้บริษัทข้อมูลเครดิตเปิดเผยหรือให้ข้อมูลแก่สมาชิกประเภทผู้ประกอบธุรกิจเป็นตัวกลางในการจัดหาสินเชื่อที่ประสงค์จะใช้ข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์สินเชื่อแทนผู้ที่จะให้สินเชื่อ โดยในการเปิดเผยหรือให้ข้อมูลดังกล่าวจะต้องได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลก่อนทุกครั้ง เว้นแต่เจ้าของข้อมูลได้ให้ความยินยอมไว้เป็นอย่างอื่น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๒๔/๒ สมาชิกประเภทผู้ประกอบธุรกิจเป็นตัวกลางในการจัดหาสินเชื่ออาจเปิดเผยข้อมูลของลูกค้าผู้ขอสินเชื่อที่ได้รับจากบริษัทข้อมูลเครดิตตามมาตรา ๒๔/๑ ให้แก่ผู้ที่จะให้สินเชื่อได้ โดยเปิดเผยได้เท่าที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ในการให้สินเชื่อและต้องได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลก่อน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๒๔/๓ สมาชิกประเภทผู้ประกอบธุรกิจเป็นตัวกลางในการจัดหาสินเชื่ออาจนำข้อมูลของลูกค้าของตนที่ได้รับจากบริษัทข้อมูลเครดิตตามมาตรา ๒๔/๑ เฉพาะในส่วนที่ไม่มีข้อมูลที่สามารถระบุตัวของเจ้าของข้อมูลมาใช้เป็นปัจจัยหนึ่งในการจัดทำแบบจำลองด้านเครดิตได้ โดยต้องได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูล

ให้สมาชิกประเภทผู้ประกอบธุรกิจเป็นตัวกลางในการจัดหาสินเชื่อใช้แบบจำลองด้านเครดิตที่ได้จัดทำตามวรรคหนึ่ง เฉพาะเพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์สินเชื่อแทนผู้ที่จะให้สินเชื่อและการบริหารความเสี่ยงในกิจการที่เกี่ยวข้องกับการเป็นตัวกลางในการจัดหาสินเชื่อของสมาชิกดังกล่าวเท่านั้น

คณะกรรมการอาจอนุญาตให้สมาชิกประเภทผู้ประกอบธุรกิจเป็นตัวกลางในการจัดหาสินเชื่อที่จัดทำแบบจำลองด้านเครดิตตามวรรคหนึ่งยินยอมให้สมาชิกอื่นนำแบบจำลองด้านเครดิตไปใช้เฉพาะ

เพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์สินเชื่อ การออกบัตรเครดิต และการบริหารความเสี่ยงในกิจการของสมาชิกอื่นด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อคุ้มครองสิทธิของเจ้าของข้อมูล ให้คณะกรรมการมีอำนาจประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขให้สมาชิกถือปฏิบัติในการจัดทำและการใช้ประโยชน์แบบจำลองด้านเครดิตได้

มาตรา ๒๔/๔ ในกรณีที่สมาชิกประเภทผู้ประกอบการธุรกิจเป็นตัวกลางในการจัดหาสินเชื่อ ปฏิเสธการให้บริการหรือการดำเนินการอื่นใดที่ก่อให้เกิดการขึ้นค่าบริการแก่ลูกค้าผู้ขอสินเชื่อ โดยเหตุอันเนื่องมาจากการได้รับรู้ข้อมูลของลูกค้านั้น สมาชิกดังกล่าวต้องแสดงเหตุผลในการปฏิเสธการให้บริการหรือการขึ้นค่าบริการ รวมทั้งแหล่งที่มาของข้อมูลให้ลูกค้ารายนั้นทราบเป็นหนังสือ และให้ลูกค้าซึ่งเป็นเจ้าของข้อมูลมีสิทธิตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลดังกล่าวนั้นของตนโดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม หากผู้นั้นใช้สิทธิขอตรวจสอบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำปฏิเสธการให้บริการหรือการดำเนินการอื่นใดนั้น

ในกรณีที่เจ้าของข้อมูลเห็นว่าข้อมูลดังกล่าวตามวรรคหนึ่งไม่ถูกต้องตามที่จริง เจ้าของข้อมูลอาจยื่นคำขอพร้อมแสดงหลักฐานประกอบเพื่อให้สมาชิกประเภทผู้ประกอบการธุรกิจเป็นตัวกลางในการจัดหาสินเชื่อตามวรรคหนึ่งพิจารณาประกอบการให้บริการ หรือการดำเนินการอื่นใดอีกครั้งหนึ่งก็ได้

ให้นำความในมาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๗ มาใช้บังคับแก่การดำเนินการตามมาตรานี้ด้วย โดยอนุโลม

มาตรา ๒๔/๕ มิให้นำมาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๐/๑ และมาตรา ๒๘ มาใช้บังคับกับสมาชิกประเภทผู้ประกอบการธุรกิจเป็นตัวกลางในการจัดหาสินเชื่อ”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความใน (๖) ของวรรคหนึ่ง ของมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๖) สิทธิที่จะได้รับทราบเหตุแห่งการปฏิเสธคำขอสินเชื่อหรือการให้บริการจากสถาบันการเงิน หรือการปฏิเสธการให้บริการจากสมาชิกประเภทผู้ประกอบการธุรกิจเป็นตัวกลางในการจัดหาสินเชื่อ ในกรณีที่สถาบันการเงินหรือสมาชิกประเภทผู้ประกอบการธุรกิจเป็นตัวกลางในการจัดหาสินเชื่อ ใช้ข้อมูลของบริษัทข้อมูลเครดิตมาเป็นเหตุแห่งการปฏิเสธคำขอสินเชื่อหรือการให้บริการ”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๐ สมาชิกผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๙ (๒) (๓) (๔) หรือ (๕) หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนดตามมาตรา ๑๙ วรรคสอง มาตรา ๒๐/๑ วรรคสี่ หรือมาตรา ๒๔/๓ วรรคสี่ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามแสนบาท และปรับอีกไม่เกินวันละหนึ่งหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่หรือจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

สมาชิกประเภทสถาบันการเงินผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๐/๑ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนดตามมาตรา ๒๐/๑ วรรคสาม ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่ง

สมาชิกประเภทผู้ประกอบธุรกิจเป็นตัวกลางในการจัดหาสินเชื่อผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๔/๒ หรือมาตรา ๒๔/๓ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนดตามมาตรา ๒๔/๒ หรือมาตรา ๒๔/๓ วรรคสาม ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่ง”

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๑ บริษัทข้อมูลเครดิตใดหรือผู้ประมวลผลข้อมูลผู้ใดเปิดเผยหรือให้ข้อมูลแก่สมาชิกของตน หรือผู้ใช้บริการ เพื่อประโยชน์อย่างอื่นหรือเปิดเผยหรือให้ข้อมูลแก่ผู้อื่น นอกเหนือจากที่กำหนดในมาตรา ๒๐ หรือมาตรา ๒๔/๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๗ สถาบันการเงิน สมาชิก หรือผู้ใช้บริการผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๔/๔ หรือมาตรา ๒๘ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามแสนบาท และปรับอีกไม่เกินวันละหนึ่งหมื่นบาท ตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่หรือจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ปัจจุบันมีผู้ประกอบการธุรกิจเป็นตัวกลางในการจัดหาสินเชื่อด้วยการให้บริการระบบหรือเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์ให้บุคคลทั่วไปเสนอข้อมูลเพื่อขอรับสินเชื่อ และพิจารณาให้สินเชื่อผ่านระบบหรือเครือข่ายของตนเพื่อเป็นทางเลือกเพิ่มเติมจากการยื่นขอรับสินเชื่อจากสถาบันการเงินโดยตรง สมควรกำหนดให้บริษัทข้อมูลเครดิตสามารถรับผู้ประกอบการเป็นตัวกลางในการจัดหาสินเชื่อดังกล่าวเป็นสมาชิกของบริษัทข้อมูลเครดิตได้ เพื่อให้สามารถนำส่งข้อมูลของผู้ใช้บริการขอรับสินเชื่อผ่านระบบหรือเครือข่ายการให้บริการของตนให้แก่บริษัทข้อมูลเครดิต อันจะเป็นการส่งเสริมให้ระบบการให้สินเชื่อมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

**ตารางแสดงการประกาศใช้
พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต พ.ศ. ๒๕๕๕**

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
๑	พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต พ.ศ. ๒๕๕๕	เล่ม ๑๑๙ ตอนที่ ๑๑๔ ก หน้า ๑ ลงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๕
๒	พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙	เล่ม ๑๒๓ ตอนที่ ๑๘ ก หน้า ๑ ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙
๓	พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๑	เล่ม ๑๒๕ ตอนที่ ๓๓ ก หน้า ๙ ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑
๔	พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๙	เล่ม ๑๓๓ ตอนที่ ๗ ก หน้า ๒๒ ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๙
๕	พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙	เล่ม ๑๓๓ ตอนที่ ๑๑๔ ก หน้า ๖ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๙
๖	พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๕	เล่ม ๑๓๙ ตอนที่ ๔๔ ก หน้า ๑ ลงวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕

หมายเหตุ ท่านสามารถสืบค้นกฎหมายดังกล่าวข้างต้นทั้งหมดได้ทางระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา <http://www.krisdika.go.th> และ ส่วนงานราชกิจจานุเบกษา <http://www.ratchakitcha.soc.go.th>

พระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับ
ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด
บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ (ฉบับที่ ๕)

พ.ศ. ๒๕๖๕

พระราชบัญญัติ

กำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน
ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ (ฉบับที่ ๕)
พ.ศ. ๒๕๖๕

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ

พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

ให้ไว้ ณ วันที่ ๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๕
เป็นปีที่ ๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วน
จดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล
ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้
โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้
เพื่อให้การกำกับดูแลการประกอบธุรกิจในลักษณะของหุ้นส่วน บริษัท เป็นไปด้วยความเรียบร้อย
ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ พ.ศ. ๒๔๙๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๙ บริษัทจำกัดใดจ่ายเงินปันผลโดยฝ่าฝืนมาตรา ๑๒๐๑ วรรคหนึ่ง และวรรคสาม แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือไม่จ่ายเงินปันผลภายในระยะเวลาที่กำหนดในมาตรา ๑๒๐๑ วรรคสี่ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือแจกเงินปันผลโดยฝ่าฝืนมาตรา ๑๒๐๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ พ.ศ. ๒๔๙๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๔ บริษัทจำกัดใดไม่ส่งหนังสือบอกกล่าวมติพิเศษให้ครบรวมบริษัทหรือไม่โฆษณาให้ทราบความประสงค์ที่จะครบรวมบริษัทตามมาตรา ๑๒๔๐ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือจัดการครบรวมบริษัทโดยฝ่าฝืนมาตรา ๑๒๔๐ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๔) ของวรรคหนึ่งของมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ พ.ศ. ๒๔๙๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕

“(๔) ไม่ส่งมอบกิจการ ทรัพย์สิน บัญชี เอกสาร และหลักฐานต่าง ๆ ตามมาตรา ๑๒๔๐/๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือไม่จดทะเบียนการควบรวมบริษัทตามมาตรา ๑๒๔๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติในลักษณะ ๒๒ หุ้นส่วนบริษัท ของบรรพ ๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ในส่วนของการจ่ายเงินปันผลและการควบบริษัทจำกัดเข้ากัน สมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ เพื่อให้การกำหนดความผิดและบทกำหนดโทษในเรื่องดังกล่าวสอดคล้องกับบทบัญญัติในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ตารางแสดงการประกาศใช้
พระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด
สมาคม และมูลนิธิ พ.ศ. ๒๕๙๙

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
๑	พระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ พ.ศ. ๒๕๙๙	เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๙๕ ฉบับพิเศษ หน้า ๑๗๒ ลงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๙๙
๒	พระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕	เล่ม ๑๐๙ ตอนที่ ๔๒ หน้า ๔๗ ลงวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๓๕
๓	พระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๙	เล่ม ๑๒๓ ตอนที่ ๑๗ ก หน้า ๕ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙
๔	พระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑	เล่ม ๑๒๕ ตอนที่ ๔๐ ก หน้า ๔๑ ลงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๑
๕	พระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๕	เล่ม ๑๓๙ ตอนที่ ๖๙ ก หน้า ๑๐ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

หมายเหตุ ท่านสามารถสืบค้นกฎหมายดังกล่าวข้างต้นทั้งหมดได้ทางระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา <http://www.krisdika.go.th> และส่วนงานราชกิจจานุเบกษา <http://www.ratchakittha.soc.go.th>

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมคำสั่ง
หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๖๐
เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาค
ของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๓ เมษายน
พุทธศักราช ๒๕๖๐ พ.ศ. ๒๕๖๕

พระราชบัญญัติ

แก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๖๐

เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ

ลงวันที่ ๓ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐

พ.ศ. ๒๕๖๕

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ

พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

ให้ไว้ ณ วันที่ ๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๕

เป็นปีที่ ๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๖๐
เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๓ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา
ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งหัวหน้า
คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๖๐ เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ
ลงวันที่ ๓ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐ พ.ศ. ๒๕๖๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของข้อ ๘ แห่งคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๖๐ เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๓ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑) อำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ และกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของ (๕) ของข้อ ๘ แห่งคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๖๐ เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๓ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐

“ในการเสนอความเห็นตามวรรคหนึ่ง ไม่รวมถึงอำนาจหน้าที่ซึ่งกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากำหนดไว้ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความใน (๖) ของข้อ ๑๑ แห่งคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๖๐ เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๓ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๖) ดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ของ กศจ. และ อศจ.”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของข้อ ๑๒ แห่งคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๖๐ เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๓ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๒ ให้มีศึกษาธิการจังหวัด เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของศึกษาธิการภาค มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบการดำเนินงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด และให้มีรองศึกษาธิการจังหวัด เพื่อช่วยเหลืองานศึกษาธิการจังหวัด จำนวนไม่เกินสามคน”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๓ แห่งคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๖๐ เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๓ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๓ การบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาตามมาตรา ๕๓ (๓) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและผู้อำนวยการสถานศึกษา แล้วแต่กรณี โดยความเห็นชอบของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา เป็นผู้ที่มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวต้องเป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยยึดถือระบบคุณธรรม ความโปร่งใส และความเสมอภาคระหว่างบุคคล และเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาเป็นสำคัญ

ในการดำเนินการบรรจุและแต่งตั้งตามวรรคหนึ่ง หากผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งหรืออนุมัติ อาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยอำนาจและหน้าที่ราชการของตน ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม เพื่อหาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น หรือมีการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ที่มิควรได้ ถือเป็น การทุจริตต่อหน้าที่ราชการ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง”

มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสี่ของข้อ ๑๔ แห่งคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๖๐ เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๓ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐

“บทบัญญัติในข้อนี้ไม่ใช้บังคับถึงการบริหารงานบุคคล ซึ่งกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากำหนดไว้ให้เป็นอำนาจของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา”

มาตรา ๙ ให้มีคณะอนุกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เรียกโดยย่อว่า “อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา” และคณะอนุกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เรียกโดยย่อว่า “อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา” สำหรับแต่ละเขตพื้นที่การศึกษาแล้วแต่กรณี ตามพระราชบัญญัตินี้

จำนวน องค์ประกอบ หลักเกณฑ์ และวิธีการได้มา คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และการประชุม ของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด ซึ่งองค์ประกอบของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และ อ.ก.ค.ศ.

เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา ต้องกำหนดให้มีผู้แทน กศจ. อย่างน้อยหนึ่งคน และนายอำเภอหรือผู้แทน อย่างน้อยหนึ่งคน สำหรับกรุงเทพมหานคร ให้มีผู้อำนวยการเขตหรือผู้แทน อย่างน้อยหนึ่งคน ร่วมเป็นองค์ประกอบด้วย

บรรดาอำนาจหน้าที่ของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลให้เป็นไปตามที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากำหนดไว้

ให้ ก.ค.ศ. ดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่ง อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ตามพระราชบัญญัตินี้ให้เสร็จสิ้นภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๐ บทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งอื่นใด อ้างถึง กศจ. ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคลซึ่งกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากำหนดไว้ให้เป็นอำนาจของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ให้ถือว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งนั้นอ้างถึง อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ตามพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๑ การดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งของ กศจ. ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคลซึ่งกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากำหนดไว้ให้เป็นอำนาจของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาที่ค้างการดำเนินการอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ดำเนินการต่อไปตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๖๐ เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๓ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐ จนกว่าจะมี อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๒ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้ออกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๖๐ เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาค ของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๓ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐ กำหนดมาตรการและกลไกเพื่อแก้ไข ปัญหาการจัดการการศึกษาของประเทศในส่วนภูมิภาคที่มีความซับซ้อนและสั่งสมมาเป็นเวลานาน ซึ่งมาตรการ และกลไกดังกล่าวมีลักษณะรวมศูนย์อำนาจไว้ที่ กศจ. ทั้งอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ อำนาจตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการและกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไป ส่งผลกระทบ ต่ออำนาจในการจัดการบุคลากรตามที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา กำหนดไว้ให้เป็นอำนาจของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ผู้บังคับบัญชาโดยตรงในระดับเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ไม่มีอำนาจในการบังคับบัญชาให้คุณและโทษต่อบุคลากร คุณภาพการปฏิบัติงานและการจัดการศึกษา ให้แก่เด็กและเยาวชนของชาติถูกลดทอนลง ขาดการมีส่วนร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับปัญหา เกิดการสิ้นเปลืองงบประมาณ และเกิดความล่าช้าในการปฏิบัติงาน ทั้งยังขัดต่อหลักการกระจายอำนาจ การบริหารงานบุคคลสู่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ซึ่งก่อให้เกิดความขัดแย้งทางความคิดอย่างรุนแรง และขาดการยอมรับซึ่งกันและกันในองค์กร สมควรแก้ไขคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติดังกล่าว เพื่อให้การขับเคลื่อนนโยบายทางการศึกษาและการปฏิบัติงานของบุคลากรทุกฝ่ายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลตามเป้าหมาย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ตารางแสดงการประกาศใช้

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๖๐
เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๓ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐
พ.ศ. ๒๕๖๕

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
๑	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๖๐ เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๓ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐ พ.ศ. ๒๕๖๕	เล่ม ๑๓๙ ตอนที่ ๖๙ ก หน้า ๑๔ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

หมายเหตุ ท่านสามารถสืบค้นกฎหมายดังกล่าวข้างต้นทั้งหมดได้ทางระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา <http://www.krisdika.go.th> และ
ส่วนงานราชกิจจานุเบกษา <http://www.ratchakittha.soc.go.th>

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒๓)
พ.ศ. ๒๕๖๕

พระราชบัญญัติ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒๓)

พ.ศ. ๒๕๖๕

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ

พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

ให้ไว้ ณ วันที่ ๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๕

เป็นปีที่ ๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล
ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้
โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้
เพื่อลดอุปสรรคในการประกอบอาชีพและเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้
สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา
ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่ง
และพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒๓) พ.ศ. ๒๕๖๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐๑๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๑/๒๕๖๐ เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเพื่ออำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ ลงวันที่ ๔ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๐๑๖ การจดทะเบียนห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท การแก้ไขข้อความที่ได้จดทะเบียนไว้ในภายหลัง และการจดทะเบียนอย่างอื่นตามลักษณะ ๒๒ หุ้นส่วนและบริษัท ที่กำหนดให้จดทะเบียนให้จดทะเบียน ณ สำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทที่สำนักงานแห่งใหญ่ตั้งอยู่หรือตามที่รัฐมนตรีเจ้ากระทรวงประกาศกำหนด”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐๑๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๐๑๗ ถ้าข้อความหรือข้อมูลที่จะใช้ในการจดทะเบียนหรือประกาศโฆษณาเกิดขึ้นในต่างประเทศ ให้เริ่มนับระยะเวลาสำหรับการจดทะเบียนหรือประกาศโฆษณา ตั้งแต่เมื่อข้อความหรือข้อมูลนั้นมาถึงสำนักงานแห่งใหญ่ของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐๒๐/๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๑/๒๕๖๐ เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเพื่ออำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ ลงวันที่ ๔ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๐๒๐/๑ ให้รัฐมนตรีเจ้ากระทรวงมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนด ลด หรือ ยกเว้นค่าธรรมเนียมที่ออกตามมาตรา ๑๐๑๘ และมาตรา ๑๐๒๐

กฎกระทรวงตามวรรคหนึ่ง จะกำหนดค่าธรรมเนียมให้แตกต่างกันตามรูปแบบการทำธุรกรรมก็ได้”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐๙๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๐๙๗ บุคคลใด ๆ ตั้งแต่สองคนขึ้นไปจะเริ่มก่อการและตั้งเป็นบริษัทจำกัดก็ได้ โดยเข้าชื่อกันทำหนังสือบริคณห์สนธิ และกระทำการอย่างอื่นตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐๙๙ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๐๙๙ หนังสือบริคณห์สนธินั้น ให้ทำเป็นต้นฉบับไว้ไม่น้อยกว่าสองฉบับ และให้ลงลายมือชื่อของบรรดาผู้เริ่มก่อการ โดยมีพยานลงชื่อรับรองด้วยสองคน และให้นำฉบับหนึ่งไปจดทะเบียน

ถ้าการจดทะเบียนบริษัทมิได้ทำภายในสามปีนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนหนังสือบริคณห์สนธิ ให้หนังสือบริคณห์สนธินั้นสิ้นผล”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๑๑๐๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๑/๒๕๖๐ เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเพื่ออำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ ลงวันที่ ๔ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑) ทำความตกลงตั้งข้อบังคับต่าง ๆ ของบริษัท ทั้งนี้ ควรกำหนดวิธีการแก้ไขปัญหาหรือข้อขัดแย้งที่ไม่สามารถหาข้อยุติหรือไม่สามารถลงมติระหว่างกรรมการหรือผู้ถือหุ้นไว้ด้วย”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๑๒๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๑/๒๕๖๐ เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเพื่ออำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ ลงวันที่ ๔ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๑๒๘ ในใบหุ้นทุก ๆ ใบให้กรรมการอย่างน้อยหนึ่งคนลงลายมือชื่อและประทับตราของบริษัทถ้ามี”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑๕๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๑๕๘ นอกจากจะมีข้อบังคับของบริษัทไว้เป็นอย่างอื่น กรรมการมีอำนาจตามบทบัญญัติในเจ็ดมาตราต่อไปนี้”

มาตรา ๑๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๑๖๒/๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

“มาตรา ๑๑๖๒/๑ การประชุมกรรมการอาจดำเนินการโดยการติดต่อสื่อสารด้วยเทคโนโลยีอย่างหนึ่งอย่างใด โดยกรรมการไม่จำเป็นต้องปรากฏตัวในที่ประชุมก็ได้ เว้นแต่ข้อบังคับของบริษัทจะกำหนดห้ามไว้

การประชุมกรรมการโดยการติดต่อสื่อสารด้วยเทคโนโลยีตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

ให้ถือว่ากรรมการซึ่งใช้การติดต่อสื่อสารตามวรรคหนึ่งได้เข้าร่วมประชุมกรรมการ และให้นับเป็นองค์ประชุมและมีสิทธิออกเสียงในการประชุมด้วย”

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๑๗๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๑๗๕ คำบอกกล่าวเรียกประชุมใหญ่ให้ส่งทางไปรษณีย์ตอบรับไปยังผู้ถือหุ้นทุกคนที่มีชื่อในทะเบียนของบริษัทก่อนวันนัดประชุมไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน แต่ในกรณีที่บริษัทมีหุ้นชนิดที่มีใบหุ้นออกให้แก่ผู้ถือ ให้โฆษณาในหนังสือพิมพ์แห่งท้องที่อย่างน้อยหนึ่งครั้งหรือในสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามหลักเกณฑ์ วิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง ก่อนวันนัดประชุมไม่น้อยกว่าเจ็ดวันด้วย หากเป็นคำบอกกล่าวเรียกประชุมใหญ่เพื่อลงมติพิเศษให้กระทำการดังกล่าว ก่อนวันนัดประชุมไม่น้อยกว่าสิบสี่วัน”

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑๗๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๑๗๘ การประชุมใหญ่ต้องมีผู้ถือหุ้นหรือผู้รับมอบฉันทะจากผู้ถือหุ้นเข้าร่วมประชุมกันไม่น้อยกว่าสองคนและมีจำนวนหุ้นนับรวมกันได้ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่แห่งทุนของบริษัท จึงจะสามารถลงมติในเรื่องใด ๆ ได้”

มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความในวรรคสี่ของมาตรา ๑๒๐๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๑/๒๕๖๐ เรื่องการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเพื่ออำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ ลงวันที่ ๔ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“การจ่ายเงินปันผลนั้นให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ที่ประชุมใหญ่หรือกรรมการลงมติ แล้วแต่กรณี”

มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความใน (๔) ของมาตรา ๑๒๓๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๔) ถ้าจำนวนผู้ถือหุ้นลดน้อยลงจนเหลือเพียงคนเดียว”

มาตรา ๑๖ ให้ยกเลิกความใน (๕) ของมาตรา ๑๒๓๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๑/๒๕๖๐ เรื่องการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเพื่ออำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ ลงวันที่ ๔ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๕) เมื่อมีเหตุอื่นใดทำให้บริษัทนั้นไม่สามารถที่จะดำรงคงอยู่ต่อไปได้”

มาตรา ๑๗ ให้ยกเลิกชื่อส่วนที่ ๙ การควบบริษัทจำกัดเข้ากัน และความในมาตรา ๑๒๓๘ มาตรา ๑๒๓๙ มาตรา ๑๒๔๐ มาตรา ๑๒๔๑ มาตรา ๑๒๔๒ และมาตรา ๑๒๔๓ ของหมวด ๔ ในลักษณะ ๒๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ส่วนที่ ๙

การควบรวมบริษัทจำกัด

มาตรา ๑๒๓๘ บริษัทจำกัดจะควบรวมกันได้ โดยใช้มติพิเศษ

บริษัทตั้งแต่สองบริษัทขึ้นไป จะควบรวมในลักษณะใดลักษณะหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) ควบรวมกันโดยเป็นบริษัทขึ้นใหม่ และบริษัทที่มาควบรวมกันต่างหมดสภาพการเป็นนิติบุคคล

(๒) ควบรวมกันโดยบริษัทหนึ่งบริษัทใดยังคงมีสภาพเป็นนิติบุคคล และบริษัทอื่นที่ควบรวมกัน

หมดสภาพจากการเป็นนิติบุคคล

มาตรา ๑๒๓๙ มติพิเศษซึ่งวินิจฉัยให้ควบรวมบริษัทจำกัด บริษัทต้องนำไปจดทะเบียนภายในสิบสี่วันนับตั้งแต่วันลงมติ

มาตรา ๑๒๓๙/๑ เมื่อมีมติพิเศษให้ควบรวมบริษัทแล้ว แต่มีผู้ถือหุ้นที่เข้าร่วมประชุมคัดค้านการควบรวมบริษัท บริษัทต้องจัดให้มีผู้ซื้อหุ้นของผู้ถือหุ้นดังกล่าวในราคาที่ตกลงกัน หรือในกรณีที่ไม่สามารถตกลงกันได้ให้ใช้ราคาตามที่ผู้ประเมินราคาเป็นผู้กำหนด ถ้าผู้ถือหุ้นนั้นไม่ยอมขายภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่ได้รับคำเสนอขอซื้อ ให้บริษัทดำเนินการควบรวมบริษัทต่อไปได้ และให้ถือว่าผู้ถือหุ้นดังกล่าวนั้นเป็นผู้ถือหุ้นของบริษัทที่ควบรวม

การแต่งตั้งผู้ประเมินราคาตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๒๔๐ เมื่อมีมติพิเศษให้ควบรวมบริษัทแล้ว บริษัทต้องมีหนังสือบอกกล่าวมติดังกล่าวภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่ได้มีมติไปยังเจ้าหน้าที่ของบริษัทตามรายชื่อที่ปรากฏในบัญชีของบริษัท

ณ วันที่ที่ประชุมผู้ถือหุ้นลงมติให้ควรวรรณบริษัทโดยกำหนดเวลาให้ส่งคำคัดค้านภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ได้รับหนังสือบอกกล่าวมตินั้น และให้บริษัทโฆษณามติที่ประชุมผู้ถือหุ้นรายวันซึ่งแพร่หลายภายในกำหนดเวลาสิบสี่วันนับด้วย

ถ้ามีการคัดค้าน บริษัทจะควรวรรณมิได้จนกว่าจะได้ชำระหนี้หรือได้ให้ประกันเพื่อหนี้นั้นแล้ว

มาตรา ๑๒๔๐/๑ เมื่อได้ดำเนินการตามมาตรา ๑๒๓๙ และมาตรา ๑๒๔๐ แล้ว ให้กรรมการบริษัทที่จะควรวรรณเรียกประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัทนั้น ๆ ให้มาประชุมร่วมกันเพื่อพิจารณาในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อของบริษัทที่ควรวรรณ โดยจะใช้ชื่อใหม่หรือจะใช้ชื่อเดิมของบริษัทใดบริษัทหนึ่งที่จะควรวรรณก็ได้

(๒) วัตถุประสงค์ของบริษัทที่ควรวรรณ

(๓) ทุนเรือนหุ้นของบริษัทที่ควรวรรณ โดยจะต้องมีทุนเรือนหุ้นไม่น้อยกว่าทุนเรือนหุ้นของบริษัทเดิมอันมาควรวรรณ

(๔) จัดสรรหุ้นของบริษัทที่ควรวรรณให้แก่ผู้ถือหุ้น ทั้งนี้ มีให้นำมาตรา ๑๒๒๒ มาใช้บังคับ

(๕) หนังสือบริคณห์สนธิของบริษัทที่ควรวรรณ

(๖) ข้อบังคับของบริษัทที่ควรวรรณ

(๗) เลือกตั้งกรรมการบริษัทที่ควรวรรณ

(๘) เลือกตั้งผู้สอบบัญชีบริษัทที่ควรวรรณ

(๙) เรื่องอื่น ๆ ที่จำเป็นในการควรวรรณบริษัท ถ้าหากมี

ทั้งนี้ต้องดำเนินการประชุมให้เสร็จสิ้นภายในหกเดือนนับแต่วันที่บริษัทใดบริษัทหนึ่งได้ลงมติให้ควรวรรณเป็นรายหลังสุด เว้นแต่ที่ประชุมตามมาตรา ๑๒๓๙ นี้ลงมติให้ขยายเวลาออกไปแต่เมื่อรวมเวลาทั้งหมดแล้วต้องไม่เกินหนึ่งปี

มาตรา ๑๒๔๐/๒ ในการประชุมเพื่อพิจารณาเรื่องต่าง ๆ ร่วมกันตามมาตรา ๑๒๔๐/๑ ให้ประชุมในท้องที่อันเป็นที่ตั้งสำนักงานแห่งใหญ่ของบริษัทใดบริษัทหนึ่งที่จะควรวรรณ หรือในจังหวัดที่ใกล้เคียงที่ตั้งของสำนักงานแห่งใหญ่ของบริษัทใดบริษัทหนึ่งที่จะควรวรรณ โดย

(๑) ต้องมีผู้ถือหุ้นซึ่งมีหุ้นนับรวมกันได้ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนหุ้นทั้งหมดของแต่ละบริษัทที่จะควรวรรณมาประชุมจึงจะเป็นองค์ประชุม

(๒) ให้ผู้ถือหุ้นซึ่งมาประชุมเลือกผู้ถือหุ้นคนหนึ่งเป็นประธาน

(๓) การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุม ให้ถือเสียงข้างมากของผู้ถือหุ้นซึ่งมาประชุมตาม (๑) เว้นแต่จะตกลงกันเป็นอย่างอื่น

มาตรา ๑๒๔๐/๓ คณะกรรมการบริษัทเดิมต้องส่งมอบกิจการ ทรัพย์สิน บัญชี เอกสาร และหลักฐานต่าง ๆ ของบริษัทให้แก่คณะกรรมการบริษัทที่ควรรวมแล้วภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่เสร็จสิ้นการประชุมตามมาตรา ๑๒๔๐/๑

มาตรา ๑๒๔๑ คณะกรรมการบริษัทที่ควรรวมต้องขอจดทะเบียนการควรรวมบริษัทพร้อมกับยื่นหนังสือบริคณห์สนธิ และข้อบังคับที่ที่ประชุมตามมาตรา ๑๒๔๐/๑ ได้อนุมัติแล้วต่อนายทะเบียนภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่เสร็จสิ้นการประชุมตามมาตรา ๑๒๔๐/๑

มาตรา ๑๒๔๒ เมื่อนายทะเบียนรับจดทะเบียนการควรรวมบริษัทแล้ว ให้นายทะเบียนหมายเหตุไว้ในทะเบียน ดังนี้

(๑) ในกรณีที่ควรรวมกันเป็นบริษัทขึ้นใหม่ ให้หมายเหตุว่าบริษัทเดิมที่ควรรวมกันนั้นหมดสภาพจากการเป็นนิติบุคคล

(๒) ในกรณีที่ควรรวมกันโดยมีบริษัทใดบริษัทหนึ่งยังคงมีสภาพเป็นนิติบุคคล ให้หมายเหตุว่าบริษัทอื่นที่เหลือนั้นหมดสภาพจากการเป็นนิติบุคคล

มาตรา ๑๒๔๓ บริษัทที่ควรรวมนี้ย่อมได้ไปทั้งทรัพย์สิน หนี้ สิทธิ หน้าที่และความรับผิดชอบ บรรดาที่อยู่แก่บริษัทเดิมอันได้มาควรรวมนั้นทั้งสิ้น”

มาตรา ๑๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๒๔๖/๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๒๔๖/๑ ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนหรือห้างหุ้นส่วนจำกัดอาจแปรสภาพเป็นบริษัท จำกัดได้ โดยความยินยอมของผู้เป็นหุ้นส่วนทุกคนและดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) แจ้งความยินยอมของผู้เป็นหุ้นส่วนที่จะให้แปรสภาพห้างหุ้นส่วนเป็นบริษัทจำกัด เป็นหนังสือต่อนายทะเบียนภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่ผู้เป็นหุ้นส่วนทุกคนให้ความยินยอม

(๒) ประกาศโฆษณาในหนังสือพิมพ์แห่งท้องที่อย่างน้อยหนึ่งคราว และมีหนังสือบอกกล่าวไปยังบรรดาผู้ซึ่งรู้ว่าเป็นเจ้านี่ของห้างหุ้นส่วนบอกให้ทราบรายการที่ประสงค์จะแปรสภาพห้างหุ้นส่วนเป็นบริษัท และขอให้เจ้านี่ผู้มีข้อคัดค้านอย่างหนึ่งอย่างใดในการแปรสภาพเป็นบริษัทจำกัดนั้น ส่งคำคัดค้านไปภายในสามสิบวันนับแต่วันที่บอกกล่าวนั้น

ถ้ามีการคัดค้าน ห้างหุ้นส่วนนั้นจะแปรสภาพมิได้จนกว่าจะได้ชำระหนี้หรือให้ประกันเพื่อหนี้นั้นแล้ว”

มาตรา ๑๙ ในกรณีที่มีการจดทะเบียนหนังสือบริคณห์สนธิไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ แต่ยังมีได้จดทะเบียนบริษัท ให้สามารถดำเนินการจดทะเบียนบริษัทได้ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และมีให้นำมาตรา ๑๐๙๙ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับกับการจดทะเบียนบริษัทภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันดังกล่าว

มาตรา ๒๐ ในกรณีที่ประชุมผู้ถือหุ้นมีมติให้ควบบริษัทก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ จะดำเนินการควบบริษัทต่อไปตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับก็ได้

มาตรา ๒๑ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๓ ลักษณะ ๒๒ หุ่นส่วนและบริษัท มีบทบัญญัติบางมาตราไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน เนื่องจากไม่เอื้อต่อการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงาน และสร้างภาระโดยไม่จำเป็นแก่ประชาชน นอกจากนี้ ยังเป็นอุปสรรคต่อการเสริมสร้างศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ โดยเฉพาะการกำหนดจำนวนขั้นต่ำของผู้เริ่มก่อการและตั้งบริษัทจำกัดไว้สามคน และการไม่กำหนดระยะเวลาการจ่ายเงินปันผลของบริษัทจำกัด สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเพื่อขจัดอุปสรรคดังกล่าว รวมทั้งเพิ่มความคล่องตัวในการประกอบธุรกิจโดยเพิ่มหลักการควบรวมบริษัท จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

**ตารางแสดงการประกาศใช้
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์**

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
๑	พระราชกฤษฎีกาให้ใช้บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๑ และ ๒ ที่ได้ตรวจชำระใหม่	เล่ม ๔๒ หน้า ๑ ลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๔๖๘
๒	พระราชกฤษฎีกาให้ใช้บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๓ ที่ได้ตรวจชำระใหม่	เล่ม ๔๕ หน้า ๑ ลงวันที่ ๑ มกราคม ๒๔๗๑
๓	พระราชกฤษฎีกาให้ใช้บทบัญญัติ บรรพ ๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	เล่ม ๔๗ หน้า ๔๔๒ ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๔๗๓
๔	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พุทธศักราช ๒๔๗๖	เล่ม ๕๐ หน้า ๑๓ ลงวันที่ ๒ กันยายน ๒๔๗๖
๕	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พุทธศักราช ๒๔๗๗	เล่ม ๕๑ หน้า ๔๔๑ ลงวันที่ ๒ กันยายน ๒๔๗๗
๖	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พุทธศักราช ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๒)	เล่ม ๕๒ หน้า ๗๑ ลงวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๔๗๘
๗	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พุทธศักราช ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๓)	เล่ม ๕๒ หน้า ๓๓๗ ลงวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๔๗๘
๘	พระราชบัญญัติให้ใช้บทบัญญัติบรรพ ๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พุทธศักราช ๒๔๗๗	เล่ม ๕๒ หน้า ๔๗๔ ลงวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๔๗๘
๙	พระราชบัญญัติให้ใช้บทบัญญัติบรรพ ๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พุทธศักราช ๒๔๗๗	เล่ม ๕๒ หน้า ๕๒๙ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๔๗๘
๑๐	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พุทธศักราช ๒๔๗๘	เล่ม ๕๒ หน้า ๑๓๒๐ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๔๗๘
๑๑	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พุทธศักราช ๒๔๗๘	เล่ม ๕๓ หน้า ๖๓๔ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๔๗๘
๑๒	พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติให้ใช้บทบัญญัติฉบับ ๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พุทธศักราช ๒๔๗๗ พุทธศักราช ๒๔๘๖	เล่ม ๖๐ ตอนที่ ๓๒ หน้า ๑๐๘๙ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๔๘๖
๑๓	พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติให้ใช้บทบัญญัติฉบับ ๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พุทธศักราช ๒๔๗๗ พุทธศักราช ๒๔๘๖	เล่ม ๖๐ ตอนที่ ๓๒ หน้า ๑๐๙๒ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๔๘๖
๑๔	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๔๙๕	เล่ม ๖๙ ตอนที่ ๑๒ หน้า ๑๘๙ ลงวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๕

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
๑๕	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๔๙๖	เล่ม ๗๐ ตอนที่ ๘ หน้า ๑๗๖ ลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๔๙๖
๑๖	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๑๙	เล่ม ๙๓ ตอนที่ ๑๒๙ ฉบับพิเศษ หน้า ๑ ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๑๙
๑๗	พระราชบัญญัติให้ใช้บทบัญญัติบรรพ ๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ที่ได้ตรวจชำระใหม่ พ.ศ. ๒๕๑๙	เล่ม ๙๓ ตอนที่ ๑๒๙ ฉบับพิเศษ หน้า ๔ ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๑๙
๑๘	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๒๑	เล่ม ๙๕ ตอนที่ ๑๔๙ ฉบับพิเศษ หน้า ๙๘ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๒๑
๑๙	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓	เล่ม ๑๐๗ ตอนที่ ๑๘๗ ฉบับพิเศษ หน้า ๑ ลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๓๓
๒๐	พระราชบัญญัติให้ใช้บทบัญญัติบรรพ ๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ที่ได้ตรวจชำระใหม่ พ.ศ. ๒๕๓๕	เล่ม ๑๐๙ ตอนที่ ๔๒ หน้า ๑ ลงวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๓๕
๒๑	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๓๕	เล่ม ๑๐๙ ตอนที่ ๔๓ หน้า ๕๖ ลงวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๓๕
๒๒	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๑	เล่ม ๑๑๕ ตอนที่ ๑๘ ก หน้า ๑ ลงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๔๑
๒๓	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๔๑	เล่ม ๑๑๕ ตอนที่ ๔๘ ก หน้า ๑ ลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๔๑
๒๔	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๔๘	เล่ม ๑๒๒ ตอนที่ ๑๑๐ ก หน้า ๑ ลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๘
๒๕	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๔๙	เล่ม ๑๒๓ ตอนที่ ๑๗ ก หน้า ๑ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙
๒๖	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๕๐	เล่ม ๑๒๔ ตอนที่ ๕๓ ก หน้า ๑๔ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๐
๒๗	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๕๐	เล่ม ๑๒๕ ตอนที่ ๙ ก หน้า ๔๒ ลงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๑
๒๘	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๕๑	เล่ม ๑๒๕ ตอนที่ ๔๑ ก หน้า ๑๒ ลงวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๑
๒๙	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๕๑	เล่ม ๑๒๕ ตอนที่ ๔๕ ก หน้า ๕ ลงวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๕๑
๓๐	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๕๗	เล่ม ๑๓๑ ตอนที่ ๗๗ ก หน้า ๑๔ ลงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๗
๓๑	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๕๘	เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๖๓ ก หน้า ๓๐ ลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๘

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
๓๒	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๕๘	เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๑๐๔ ก หน้า ๔๙ ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๘
๓๓	พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๖๔	เล่ม ๑๓๘ ตอนที่ ๒๖ ก หน้า ๑ ลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๔
๓๔	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒๓) พ.ศ. ๒๕๖๕	เล่ม ๑๓๙ ตอนที่ ๖๙ ก หน้า ๑ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

หมายเหตุ ท่านสามารถสืบค้นกฎหมายดังกล่าวข้างต้นทั้งหมดได้ทางระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา <http://www.krisdika.go.th> และ ส่วนงานราชกิจจานุเบกษา <http://www.ratchakitcha.soc.go.th>

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม
ประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒๙)
พ.ศ. ๒๕๖๕

พระราชบัญญัติ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒๙)

พ.ศ. ๒๕๖๕

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ

พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

ให้ไว้ ณ วันที่ ๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

เป็นปีที่ ๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอม
ของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย
อาญา (ฉบับที่ ๒๙) พ.ศ. ๒๕๖๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๗๓ แห่งประมวลกฎหมายอาญา
ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๕๑
และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๓ เด็กอายุยังไม่เกินสิบสองปี กระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด เด็กนั้นไม่ต้องรับโทษ”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๔ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๔ เด็กอายุกว่าสิบสองปีแต่ยังไม่เกินสิบห้าปี กระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด เด็กนั้นไม่ต้องรับโทษ แต่ให้ศาลมีอำนาจที่จะดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ว่ากล่าวตักเตือนเด็กนั้นแล้วปล่อยตัวไป และถ้าศาลเห็นสมควรจะเรียกบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลที่เด็กนั้นอาศัยอยู่มาก่อนตักเตือนด้วยก็ได้

(๒) ถ้าศาลเห็นว่าบิดา มารดา หรือผู้ปกครองสามารถดูแลเด็กนั้นได้ ศาลจะมีคำสั่งให้มอบตัวเด็กนั้นให้แก่บิดา มารดา หรือผู้ปกครองไป โดยวางข้อกำหนดให้บิดา มารดา หรือผู้ปกครองระวางเด็กนั้นไม่ให้ก่อเหตุร้ายตลอดเวลาที่ศาลกำหนดซึ่งต้องไม่เกินสามปีและกำหนดจำนวนเงินตามที่เห็นสมควรซึ่งบิดา มารดา หรือผู้ปกครองจะต้องชำระต่อศาลไม่เกินครั้งละหนึ่งหมื่นบาท ในเมื่อเด็กนั้นก่อเหตุร้ายขึ้น แต่ถ้าเด็กนั้นอาศัยอยู่กับบุคคลอื่นนอกจากบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง และศาลเห็นว่าไม่สมควรจะเรียกบิดา มารดา หรือผู้ปกครองมาวางข้อกำหนดดังกล่าวข้างต้น ศาลจะเรียกตัวบุคคลที่เด็กนั้นอาศัยอยู่มาสอบถามว่าจะยอมรับข้อกำหนดทำนองที่บัญญัติไว้สำหรับบิดา มารดา หรือผู้ปกครองดังกล่าวมาข้างต้นหรือไม่ก็ได้ ถ้าบุคคลที่เด็กนั้นอาศัยอยู่ยอมรับข้อกำหนดเช่นนั้น ก็ให้ศาลมีคำสั่งมอบตัวเด็กให้แก่บุคคลนั้นไปโดยวางข้อกำหนดดังกล่าว

(๓) ส่งตัวเด็กนั้นไปยังสถานศึกษา หรือสถานฝึกและอบรม หรือสถานแนะนำทางจิต หรือสถานที่ซึ่งจัดตั้งขึ้นเพื่อฝึกและอบรมเด็ก ตลอดระยะเวลาที่ศาลกำหนด แต่ไม่ให้เกินกว่าวันที่เด็กนั้นจะมีอายุครบสิบแปดปี

ในกรณีที่ศาลมอบตัวเด็กให้แก่บิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลที่เด็กนั้นอาศัยอยู่ตาม (๒) ศาลจะกำหนดเงื่อนไขเพื่อคุ้มครองความปลอดภัยของเด็กนั้นเช่นเดียวกับที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๕๖ ด้วยก็ได้ ในกรณีเช่นว่านี้ ให้ศาลแต่งตั้งพนักงานคุมประพฤติหรือพนักงานอื่นใดเพื่อคุ้มครองความปลอดภัยของเด็กนั้น

ในกรณีที่เด็กนั้นไม่มีบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง หรือมีแต่ศาลเห็นว่าไม่สามารถดูแลเด็กนั้นได้ หรือในกรณีที่เด็กอาศัยอยู่กับบุคคลอื่นนอกจากบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง และบุคคลนั้นไม่ยอมรับ

ข้อกำหนดดังกล่าวใน (๒) ศาลจะมีคำสั่งให้มอบตัวเด็กนั้นให้อยู่กับบุคคลหรือองค์การที่ศาลเห็นสมควร เพื่อดูแล อบรม และสั่งสอนตามระยะเวลาที่ศาลกำหนดก็ได้ในเมื่อบุคคลหรือองค์การนั้นยินยอม ในกรณีเช่นว่านี้ ให้บุคคลหรือองค์การนั้นมีอำนาจเช่นผู้ปกครองเฉพาะเพื่อดูแล อบรม และสั่งสอน รวมตลอดถึงการกำหนดที่อยู่และการจัดให้เด็กมีงานทำตามสมควรหรือให้ดำเนินการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก ตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นก็ได้

คำสั่งของศาลดังกล่าวใน (๒) (๓) วรรคสอง และวรรคสามนั้น ถ้าในขณะใดภายใน ระยะเวลาที่ศาลกำหนดไว้ ความปรากฏแก่ศาลโดยศาลรู้เองหรือตามคำเสนอของผู้มีส่วนได้เสีย พนักงานอัยการ หรือบุคคลหรือองค์การที่ศาลมอบตัวเด็กเพื่อดูแล อบรม และสั่งสอน หรือเจ้าพนักงานว่า พฤติการณ์เกี่ยวกับคำสั่งนั้นได้เปลี่ยนแปลงไป ก็ให้ศาลมีอำนาจเปลี่ยนแปลงแก้ไขคำสั่งนั้นหรือมีคำสั่งใหม่ ตามอำนาจในมาตรานี้”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ปัจจุบันประมวลกฎหมายอาญากำหนดเกณฑ์อายุเด็กซึ่งไม่ต้องรับโทษแม้ได้กระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิดไว้ที่อายุยังไม่เกินสิบปี แต่จากข้อมูลทางการแพทย์พบว่าเด็กอายุสิบสองปีกับเด็กอายุสิบปีไม่มีความแตกต่างกันมากนัก โดยเป็นช่วงอายุที่พัฒนาการด้านความคิด สติ ปัญญา จริยธรรม และความรู้สึกผิดชอบชั่วดี ยังไม่เจริญเติบโตเต็มที่และยังไม่สามารถคาดการณ์ถึงผลที่อาจเกิดขึ้นจากการกระทำของตนได้อย่างดีพอ อีกทั้งเด็กอายุไม่เกินสิบสองปี อยู่ในวัยการศึกษาระดับประถมศึกษา ยังไม่สมควรให้เข้าสู่กระบวนการดำเนินคดีอาญาซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการบางประการที่กระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของบุคคล และอาจทำให้เด็กเรียนรู้วิธีการทำความผิดเพิ่มขึ้นจนนำไปสู่การกระทำความผิดซ้ำอีก กรณีจึงสมควรใช้มาตรการตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก เพื่อให้การสงเคราะห์และคุ้มครองสิทธิและสวัสดิภาพของเด็กอายุสิบปีแต่ไม่เกินสิบสองปีได้รับผลดียิ่งขึ้น โดยคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญเพื่อให้เด็กกลับตัวเป็นคนดีและเป็นประชากรที่มีคุณภาพกลับคืนสู่สังคมได้ต่อไป ประกอบกับการกำหนดเกณฑ์อายุของเด็กซึ่งไม่ต้องรับโทษแม้ได้กระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิดจากอายุยังไม่เกินสิบปี เป็นอายุยังไม่เกินสิบสองปี เป็นการดำเนินการที่สอดคล้องกับข้อเสนอแนะทั่วไป ฉบับที่ ๑๐ (ค.ศ. ๒๐๐๗) (General Comment No. 10 (2007) Children's rights in juvenile justice) ที่ออกตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (Convention on the Rights of the Child - CRC) และประเทศไทยได้ตอบรับและให้คำมั่นโดยสมัครใจที่จะปฏิบัติตามภายใต้กลไก Universal Periodic Review (UPR) รอบที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๙ ถึง พ.ศ. ๒๕๖๓) อีกด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

**ตารางแสดงการประกาศใช้
ประมวลกฎหมายอาญา**

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
๑	พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๔๙๙	เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๙๕ ฉบับพิเศษ หน้า ๑ ลงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๙๙
๒	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๐๒	เล่ม ๗๖ ตอนที่ ๗๓ หน้า ๒๔๒ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๐๒
๓	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๒	เล่ม ๘๖ ตอนที่ ๑๑๓ ก หน้า ๑๐๑๓ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๑๒
๔	ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๑ ลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๑๔	เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๑๒๗ ฉบับพิเศษ หน้า ๑ ลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๑๔
๕	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๘	เล่ม ๙๒ ตอนที่ ๓๒ ฉบับพิเศษ หน้า ๑ ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘
๖	คำสั่งของคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ ๔๑ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๑๙	เล่ม ๙๓ ตอนที่ ๑๓๔ ฉบับพิเศษ หน้า ๔๖ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๑๙
๗	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๒๒	เล่ม ๙๖ ตอนที่ ๔๒ ฉบับพิเศษ หน้า ๑ ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๒๒
๘	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๕	เล่ม ๙๙ ตอนที่ ๑๐๘ ฉบับพิเศษ หน้า ๕ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๒๕
๙	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๒๖	เล่ม ๑๐๐ ตอนที่ ๕๓ ฉบับพิเศษ หน้า ๑ ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๒๖
๑๐	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๓๐	เล่ม ๑๐๔ ตอนที่ ๑๗๓ ฉบับพิเศษ หน้า ๑ ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๓๐
๑๑	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๓๐	เล่ม ๑๐๔ ตอนที่ ๑๗๓ ฉบับพิเศษ หน้า ๔ ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๓๐
๑๒	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๓๐	เล่ม ๑๐๔ ตอนที่ ๑๗๓ ฉบับพิเศษ หน้า ๑๓ ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๓๐
๑๓	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๒	เล่ม ๑๐๖ ตอนที่ ๑๒๗ ฉบับพิเศษ หน้า ๑ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๓๒
๑๔	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๓๕	เล่ม ๑๐๙ ตอนที่ ๑๓ หน้า ๑ ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
๑๕	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๓๕	เล่ม ๑๐๙ ตอนที่ ๔๔ หน้า ๑๔ ลงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๓๕
๑๖	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๓๗	เล่ม ๑๑๑ ตอนที่ ๒๒ ก หน้า ๑ ลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๓๗
๑๗	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๔๐	เล่ม ๑๑๔ ตอนที่ ๗๒ ก หน้า ๔๒ ลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๐
๑๘	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๔๕	เล่ม ๑๒๐ ตอนที่ ๔ ก หน้า ๑ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๔๖
๑๙	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๔๖	เล่ม ๑๒๐ ตอนที่ ๕๘ ก หน้า ๑ ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๔๖
๒๐	พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๔๖	เล่ม ๑๒๐ ตอนที่ ๗๖ ก หน้า ๑ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๔๖
๒๑	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๔๗	เล่ม ๑๒๑ ตอนที่พิเศษ ๖๕ ก หน้า ๒๒ ลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๔๗
๒๒	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๕๐	เล่ม ๑๒๔ ตอนที่ ๔๒ ก หน้า ๑ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๐
๒๓	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๕๐	เล่ม ๑๒๔ ตอนที่ ๕๖ ก หน้า ๑ ลงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๕๐
๒๔	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๕๐	เล่ม ๑๒๔ ตอนที่ ๕๖ ก หน้า ๕ ลงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๕๐
๒๕	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๕๑	เล่ม ๑๒๕ ตอนที่ ๓๐ ก หน้า ๑๙ ลงวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑
๒๖	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๕๘	เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๑๐ ก หน้า ๔๓ ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘
๒๗	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒๓) พ.ศ. ๒๕๕๓	เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๑๐ ก หน้า ๔๘ ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘
๒๘	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒๔) พ.ศ. ๒๕๕๘	เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๘๖ ก หน้า ๘๔ ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๘
๒๙	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒๕) พ.ศ. ๒๕๕๙	เล่ม ๑๓๓ ตอนที่ ๓๑ ก หน้า ๑ ลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๙
๓๐	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒๖) พ.ศ. ๒๕๖๐	เล่ม ๑๓๔ ตอนที่ ๓๒ ก หน้า ๕๑ ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๐
๓๑	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒๗) พ.ศ. ๒๕๖๒	เล่ม ๑๓๖ ตอนที่ ๖๙ ก หน้า ๑๒๗ ลงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
๓๒	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย อาญา (ฉบับที่ ๒๘) พ.ศ. ๒๕๖๔	เล่ม ๑๓๘ ตอนที่ ๑๐ ก หน้า ๑ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔
๓๓	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย อาญา (ฉบับที่ ๒๙) พ.ศ. ๒๕๖๕	เล่ม ๑๓๙ ตอนที่ ๒๘ ก หน้า ๑ ลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕

หมายเหตุ ท่านสามารถสืบค้นกฎหมายดังกล่าวข้างต้นทั้งหมดได้ทางระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา <http://www.krisdika.go.th> และ
ส่วนงานราชกิจจานุเบกษา <http://www.ratchakitcha.soc.go.th>

พระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๖๕

พระราชบัญญัติ
ควบคุมยุทธภัณฑ์ (ฉบับที่ ๓)
พ.ศ. ๒๕๖๕

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ
พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๕
เป็นปีที่ ๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการควบคุมยุทธภัณฑ์

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล
ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๗ และมาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้
เพื่อกำหนดมาตรการในการควบคุมยุทธภัณฑ์และมีข้อมูลเกี่ยวกับยุทธภัณฑ์ที่เป็นปัจจุบัน อันเป็น
ประโยชน์ต่อการรักษาความปลอดภัยสาธารณะ และความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งการตรา
พระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอม
ของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๓๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราตามบัญชี ๑ ท้ายพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎกระทรวงที่ออกตามวาระสาม และยกเว้นค่าธรรมเนียม กำหนดกิจการอื่น และออกประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ในส่วนที่เกี่ยวกับการศุลกากร ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ อัตราค่าธรรมเนียมตามบัญชี ๑ ท้ายพระราชบัญญัตินี้ อาจใช้เป็นฐานในการปรับอัตราค่าธรรมเนียมให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจทุกห้าปีตามสูตรคำนวณซึ่งผู้แทนกระทรวงกลาโหม ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ ผู้แทนสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทยร่วมกันกำหนด และให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมดังกล่าวซึ่งต้องไม่เกินอัตราค่าธรรมเนียมขั้นสูงตามบัญชี ๒ ท้ายพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๓๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“การขออนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนด ในกฎกระทรวง ซึ่งจะกำหนดให้ดำเนินการโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามของมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๓๐

“การแสดงใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ผู้รับใบอนุญาตจะแสดงสำเนาภาพถ่ายใบอนุญาต หรือแสดงใบอนุญาตโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตามที่กรมการอุตสาหกรรมทหารกำหนดก็ได้”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๓๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๔ ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๗ ต้องจัดให้มีบัญชีรับจ่ายยุทธภัณฑ์ตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด บัญชีดังกล่าวให้เก็บรักษาไว้ พร้อมทั้งจะแสดงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อตรวจสอบได้ และให้ส่งสำเนาบัญชีรายงานให้ปลัดกระทรวงกลาโหมทราบทุกเดือน โดยจะส่งสำเนาบัญชียื่นโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้

รัฐมนตรีอาจประกาศยกเว้นการดำเนินการตามวรรคหนึ่งให้ผู้รับใบอนุญาตซึ่งเป็นเกษตรกรหรือผู้รับใบอนุญาตซึ่งเป็นผู้ใช้ยุทธภัณฑ์รายย่อยบางประเภทได้”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๓๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๖ ใบอนุญาตที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้ได้ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต แต่มีให้กำหนดเกินสามปีนับแต่วันออกใบอนุญาต ถ้าผู้รับใบอนุญาตประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาตต้องยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ เมื่อได้ยื่นคำขอดังกล่าวแล้วให้ประกอบกิจการต่อไปได้จนกว่าปลัดกระทรวงกลาโหมจะแจ้งการสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตนั้นให้ผู้รับใบอนุญาตทราบ

การขอต่ออายุใบอนุญาตและการต่ออายุใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งจะกำหนดให้ดำเนินการโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๓๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“การขอรับใบแทนใบอนุญาตและการออกใบแทนใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งจะกำหนดให้ดำเนินการโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้”

มาตรา ๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของ (๑) ของมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๓๐

“ในกรณีที่เอกสารที่พนักงานเจ้าหน้าที่ขอตรวจตามวรรคหนึ่งเป็นใบอนุญาต ผู้รับใบอนุญาตจะแสดงสำเนาภาพถ่ายใบอนุญาตหรือแสดงใบอนุญาตโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตามที่กรมการอุตสาหกรรมทหารกำหนดก็ได้”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๓๐ และให้ใช้อัตราค่าธรรมเนียมตามบัญชี ๑ ท้ายพระราชบัญญัตินี้แทนจนกว่าจะมี

การออกกฎกระทรวงตามมาตรา ๕ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๑ ให้เพิ่มบัญชี ๒ ท้ายพระราชบัญญัตินี้เป็นบัญชี ๒ ท้ายพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๓๐

มาตรา ๑๒ ให้กฎกระทรวง ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๓๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีประกาศกำหนดแบบบัญชีรับจ่ายยุทธภัณฑ์ตามพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ทั้งนี้ ให้ดำเนินการออกประกาศดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๓ ให้กฎกระทรวงการขออนุญาต การขอต่ออายุใบอนุญาต และการอนุญาต และการขอรับใบแทนใบอนุญาตและการออกใบแทนใบอนุญาตสั่งเข้ามา นำเข้ามา ผลิต หรือมีซึ่งยุทธภัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๔ ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๔ บรรดาคำขอรับใบอนุญาต คำขอต่ออายุใบอนุญาต หรือคำขอรับใบแทนใบอนุญาตที่ได้ยื่นไว้ตามพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ให้ถือว่าเป็นคำขอที่ยื่นไว้ตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ผู้ยื่นคำขอเสียค่าธรรมเนียมตามกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๓๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๓๐ จนกว่ากฎกระทรวงที่กำหนดค่าธรรมเนียมตามพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้จะมีผลใช้บังคับ

มาตรา ๑๕ ในวาระเริ่มแรก ระยะเวลาห้าปีตามมาตรา ๕ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ

มาตรา ๑๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

บัญชี ๑
อัตราค่าธรรมเนียม

---

(๑) ใบอนุญาตสั่งเข้ามา	ฉบับละ	๖๐๐	บาท
(๒) ใบอนุญาตนำเข้า	ฉบับละ	๖๐๐	บาท
(๓) ใบอนุญาตผลิต	ฉบับละ	๓๐,๐๐๐	บาท
(๔) ใบอนุญาตมี	ฉบับละ	๖๐๐	บาท
(๕) ใบแทนใบอนุญาต	ฉบับละ	๑๕๐	บาท
(๖) การต่ออายุใบอนุญาตครั้งละเท่ากับค่าธรรมเนียมสำหรับใบอนุญาตประเภทนั้น			

บัญชี ๒
อัตราค่าธรรมเนียมขั้นสูงตามมาตรา ๕ วรรคสาม

---

(๑) ใบอนุญาตสั่งเข้ามา	ฉบับละ	๑,๒๐๐	บาท
(๒) ใบอนุญาตนำเข้า	ฉบับละ	๑,๒๐๐	บาท
(๓) ใบอนุญาตผลิต	ฉบับละ	๖๐,๐๐๐	บาท
(๔) ใบอนุญาตมี	ฉบับละ	๑,๒๐๐	บาท
(๕) ใบแทนใบอนุญาต	ฉบับละ	๓๐๐	บาท
(๖) การต่ออายุใบอนุญาตครั้งละเท่ากับค่าธรรมเนียมสำหรับใบอนุญาตประเภทนั้น			

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๓๐ กำหนดให้มีการจัดทำบัญชีรับจ่ายยุทธภัณฑ์ประจำปีโดยไม่ได้กำหนดให้ต้องรายงานให้ปลัดกระทรวงกลาโหมทราบ ทำให้การตรวจสอบยุทธภัณฑ์ไม่ตรงกับจำนวนที่แท้จริงในปัจจุบัน สมควรกำหนดมาตรการในการควบคุมยุทธภัณฑ์และมีข้อมูลเกี่ยวกับยุทธภัณฑ์ที่เป็นปัจจุบัน โดยกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีบัญชีรับจ่ายยุทธภัณฑ์และรายงานให้ปลัดกระทรวงกลาโหมทราบทุกเดือน ทั้งนี้ เพื่อให้การควบคุมยุทธภัณฑ์มีประสิทธิภาพมากขึ้น และเพื่อรักษาความปลอดภัยสาธารณะและรักษาความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม นอกจากนี้ สมควรขยายอายุของใบอนุญาตดังกล่าวเพื่อเอื้ออำนวยต่อการประกอบกิจการของผู้รับใบอนุญาต และเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ยื่นคำขอดำเนินการต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัตินี้ จึงกำหนดให้การขออนุญาต การขอต่ออายุใบอนุญาต และการขอรับใบแทนใบอนุญาต เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในกฎกระทรวง และกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตสามารถแสดงสำเนาภาพถ่ายใบอนุญาตหรือแสดงใบอนุญาตโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ รวมทั้งปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมทำพระราชบัญญัติให้ทันสมัยอยู่เสมอและสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ตารางแสดงการประกาศใช้
พระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๓๐

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
๑	พระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๓๐	เล่ม ๑๐๔ ตอนที่ ๒๕๔ ฉบับพิเศษ หน้า ๑ ลงวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๓๐
๒	พระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒	เล่ม ๑๓๖ ตอนที่ ๕๖ ก หน้า ๓๙ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๒
๓	พระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๕	เล่ม ๑๓๙ ตอนที่ ๓๒ ก หน้า ๑๓ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๕

หมายเหตุ ท่านสามารถสืบค้นกฎหมายดังกล่าวข้างต้นทั้งหมดได้ทางระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา <http://www.krisdika.go.th> และ
ส่วนงานราชกิจจานุเบกษา <http://www.ratchakittha.soc.go.th>

พระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา
(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๕

พระราชบัญญัติ

คุ้มครองพยานในคดีอาญา (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๖๕

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ

พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

เป็นปีที่ ๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองพยานในคดีอาญา

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล
ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๒๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้
โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้
พยาน สามี ภรรยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดานของพยาน หรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยาน
ซึ่งอยู่ในมาตรการคุ้มครองพยานตามกฎหมายมีความปลอดภัยในชีวิต ร่างกาย อนามัย เสรีภาพ
ชื่อเสียง ทรัพย์สิน หรือได้รับสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใด รวมทั้งเพื่อให้การคุ้มครองพยานดำเนินการ
ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖
ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอม
ของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา
(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “พยาน” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติ
คุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“พยาน” หมายความว่า บุคคลซึ่งจะมาให้หรือได้ให้ข้อเท็จจริงต่อพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวน
คดีอาญา พนักงานผู้มีอำนาจสอบสวนคดีอาญา พนักงานผู้มีอำนาจฟ้องคดีอาญา หรือศาล
ในการดำเนินคดีอาญา รวมทั้งผู้เชี่ยวชาญ แต่มิให้หมายความรวมถึงจำเลยซึ่งศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด
ให้ลงโทษและหลบหนี”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “พนักงานเจ้าหน้าที่” ระหว่างบทนิยามคำว่า
“ความปลอดภัย” และ “รัฐมนตรี” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา
พ.ศ. ๒๕๔๖

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองพยาน
ในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“การแจ้ง การออกคำสั่ง และวิธีการที่เจ้าพนักงานตำรวจหรือเจ้าหน้าที่อื่นจะให้
ความคุ้มครองแก่พยานตามคำร้อง การประเมินพฤติการณ์ความไม่ปลอดภัย และการขยาย และการสิ้นสุด
ซึ่งการคุ้มครองตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่กำหนดโดยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือ
หัวหน้าหน่วยงานของรัฐของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความใน (๒) และ (๓) ของมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติ
คุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๒) คดีความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรหรือคดีความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย
ตามประมวลกฎหมายอาญา

(๓) คดีความผิดเกี่ยวกับเพศหรือคดีความผิดฐานพรากเด็กหรือผู้เยาว์ตามประมวลกฎหมายอาญา หรือคดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์หรือตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๐ ให้สำนักงานคุ้มครองพยานดำเนินการเพื่อคุ้มครองพยานตามมาตรการพิเศษอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) ย้ายที่อยู่หรือจัดหาที่พักอันเหมาะสม

(๒) จ่ายค่าเลี้ยงชีพที่สมควรแก่พยาน สามี ภริยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดานหรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยาน

(๓) ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการเปลี่ยนชื่อตัว ชื่อสกุล และหลักฐานทางทะเบียนที่สามารถระบุตัวพยาน รวมทั้งการดำเนินการเพื่อกลับคืนสู่ฐานะเดิมตามคำขอของพยานด้วย

(๔) ดำเนินการเพื่อให้มีอาชีพ ให้มีการศึกษาอบรม หรือดำเนินการใดเพื่อให้พยานสามารถดำรงชีพอยู่ได้ตามที่เหมาะสม

(๕) ช่วยเหลือในการเรียกร้องสิทธิที่พยานพึงได้รับ

(๖) ดำเนินการให้มีเจ้าหน้าที่คุ้มครองความปลอดภัยในระยะเวลาที่จำเป็น

(๗) ดำเนินการอื่นใดให้พยานได้รับความช่วยเหลือหรือได้รับความคุ้มครองตามที่เห็นสมควร

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง (๓) เมื่อหน่วยงานที่รับผิดชอบตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร กฎหมายว่าด้วยบัตรประจำตัวประชาชน หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องได้รับแจ้งจากสำนักงานคุ้มครองพยาน ให้หน่วยงานดังกล่าวมีหน้าที่และอำนาจดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่หน่วยงานนั้นกำหนด

ในกรณีที่ได้มีการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามที่สำนักงานคุ้มครองพยานแจ้งมา โดยให้ถือว่าข้อมูลดังกล่าวเป็นความลับ และห้ามมิให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเปิดเผยข้อมูลนั้น เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

การดำเนินการตามมาตรา^๑ ให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงยุติธรรมกำหนดและให้คำนึงถึงการดำรงชีวิตตามปกติของพยานด้วย”

มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๖) ของมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๖

“(๖) เหตุอื่นใดตามที่เห็นสมควรโดยคำนึงถึงความปลอดภัยและการดำรงชีวิตตามปกติของพยาน”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๓ ให้จัดตั้งสำนักงานคุ้มครองพยานขึ้นในกระทรวงยุติธรรม และให้มีหน้าที่และอำนาจรับผิดชอบเกี่ยวกับการคุ้มครองพยานตามมาตราการทั่วไปและมาตรการพิเศษ การปฏิบัติที่เหมาะสมต่อพยาน การจัดให้มีการฝึกอบรมการคุ้มครองพยาน รวมทั้งการประสานและร่วมมือกันในการปฏิบัติงานและในด้านข้อมูลกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองความปลอดภัยของพยานตามพระราชบัญญัตินี้

ในกรณีที่พยานได้มาเป็นพยาน และจากการมาเป็นพยานดังกล่าวเป็นเหตุให้พยาน สามี ภริยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยานได้รับความเดือดร้อนหรือได้รับผลกระทบจนไม่สามารถใช้ชีวิตได้ตามปกติ สำนักงานคุ้มครองพยานมีอำนาจประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาให้ความช่วยเหลือด้านการศึกษา การรักษาพยาบาล การฝึกอาชีพ การจัดหางาน หรือการจ่ายเงินดำรงชีพที่เหมาะสม ทั้งนี้ ตามระเบียบที่กระทรวงยุติธรรมกำหนด”

มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๖

“มาตรา ๑๓/๑ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองความปลอดภัยของพยาน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจตรวจค้นตัวบุคคลหรือยานพาหนะที่มีเหตุอันควรเชื่อว่าจะก่อภัยอันตรายหรือคุกคามพยาน สามี ภริยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยาน รวมทั้งมีอำนาจยึดสิ่งของหรือทรัพย์สินที่อาจก่อให้เกิดความไม่ปลอดภัยแก่พยาน สามี ภริยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยาน ในกรณีที่เป็นความผิดทางอาญาให้มีอำนาจจับกุมและแจ้งพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจแห่งท้องที่ที่จับเพื่อดำเนินการต่อไป”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๗ เมื่อพยานได้ให้ข้อเท็จจริงต่อพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญา พนักงานผู้มีอำนาจสอบสวนคดีอาญา หรือพนักงานผู้มีอำนาจฟ้องคดีอาญา หรือเบิกความต่อศาลแล้ว พยานพึงมีสิทธิได้รับค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายที่จำเป็นและสมควร ทั้งนี้ ตามระเบียบที่กระทรวงยุติธรรมกำหนด โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง แต่ในกรณีที่เป็นพยานโจทก์ในคดีความผิดต่อส่วนตัว ซึ่งผู้เสียหายเป็นโจทก์หรือเป็นพยานจำเลย ให้อยู่ในดุลพินิจของศาลที่จะมีคำสั่งให้มีการจ่ายค่าตอบแทน และค่าใช้จ่ายดังกล่าว แต่ไม่เกินอัตราตามระเบียบที่กระทรวงยุติธรรมกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

ในกรณีที่พยานเดินทางมาแล้ว แต่มีเหตุทำให้ไม่ได้ให้การหรือขึ้นเบิกความโดยมิใช่เหตุ อันเนื่องมาจากตัวพยานเจตนาไม่ให้การหรือเบิกความ หรือมีเหตุสุดวิสัย ให้พยานได้รับค่าตอบแทน และค่าใช้จ่ายตามระเบียบที่กระทรวงยุติธรรมกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๖ มีบทบัญญัติบางประการที่ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน รวมทั้งไม่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับมาตรการทั่วไปและมาตรการพิเศษในการคุ้มครองพยาน หน้าที่และอำนาจของสำนักงานคุ้มครองพยานและอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ และหลักเกณฑ์การจ่ายค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายแก่พยาน เพื่อให้พยานเกิดความเชื่อมั่น ได้รับความคุ้มครอง และได้รับการปฏิบัติที่เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ตารางแสดงการประกาศใช้
พระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๖

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
๑	พระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๖	เล่ม ๑๒๐ ตอนที่ ๕๘ ก หน้า ๔ ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๔๖
๒	พระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๕	เล่ม ๑๓๙ ตอนที่ ๕๒ ก หน้า ๑๕ ลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๕

หมายเหตุ ท่านสามารถสืบค้นกฎหมายดังกล่าวข้างต้นทั้งหมดได้ทางระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา <http://www.krisdika.go.th> และ ส่วนงานราชกิจจานุเบกษา <http://www.ratchakitcha.soc.go.th>

พระราชบัญญัติเครื่องสำอาง (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๖๕

พระราชบัญญัติ
เครื่องสำอาง (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๖๕

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ
พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๕
เป็นปีที่ ๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยเครื่องสำอาง

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล
ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้
โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้
เพื่อกำหนดกระบวนการพิจารณาเครื่องสำอางให้เหมาะสมกับสถานการณ์และการพัฒนาด้านเทคโนโลยี
รวมทั้งการขยายตัวทางการค้าและอุตสาหกรรมเกี่ยวกับเครื่องสำอาง โดยให้มีผู้เชี่ยวชาญ องค์กร
ผู้เชี่ยวชาญ หน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศทำหน้าที่ตรวจวิเคราะห์
และตรวจสอบทางวิชาการโดยเก็บค่าใช้จ่ายจากผู้ยื่นคำขอ ซึ่งทำให้กระบวนการดังกล่าวสามารถ
พิจารณาได้รวดเร็วยิ่งขึ้นและเป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ตลอดจนเพื่อให้ประชาชน

ได้รับความปลอดภัยจากการใช้เครื่องสำอางที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานตามหลักสากล ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติเครื่องสำอาง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มพินัยมคํ่าว่า “กระบวนการพิจารณาเครื่องสำอาง” ระหว่างพินัยมคํ่าว่า “ผู้รับจดทะเบียน” และคํ่าว่า “คณะกรรมการ” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ. ๒๕๕๘

““กระบวนการพิจารณาเครื่องสำอาง” หมายความว่า การพิจารณาคํ่าขอ การตรวจสอบความถูกต้องของเอกสาร การประเมินเอกสารทางวิชาการ การตรวจวิเคราะห์ การตรวจสอบสถานที่ผลิต นำเข้า ขาย หรือเก็บรักษาเครื่องสำอาง หรือการตรวจสอบเพื่้อออกใบรับจดทะเบียน ตลอดจนการพิจารณาใด ๆ เกี่ยวกับเครื่องสำอาง”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๑๒/๑) และ (๑๒/๒) ของมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ. ๒๕๕๘

“(๑๒/๑) หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขึ้นบัญชี อัตราค่าขึ้นบัญชีสูงสุด และค่าขึ้นบัญชีที่จะจัดเก็บจากผู้เชี่ยวชาญ องค์กรผู้เชี่ยวชาญ หน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรเอกชนทั้งในประเทศ และต่างประเทศ

(๑๒/๒) อัตราค่าใช้จ่ายสูงสุด ประเภทและค่าใช้จ่ายที่จะจัดเก็บจากผู้ยื่นคํ่าขอ รวมทั้งหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในกระบวนการพิจารณาเครื่องสำอาง”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ. ๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๑ ให้เจ้าหน้าที่ บุคคล องค์กร หรือหน่วยงานดังต่อไปนี้ทำหน้าที่ในกระบวนการพิจารณาเครื่องสำอาง

(๑) เจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาซึ่งเลขานุการมอบหมาย

(๒) เจ้าหน้าที่หน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขซึ่งได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีหรือจากผู้ซึ่งรัฐมนตรีมอบหมาย

(๓) ผู้เชี่ยวชาญ องค์กรผู้เชี่ยวชาญ หน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศ ที่มีความเชี่ยวชาญในกระบวนการพิจารณาเครื่องสำอางที่ได้รับการขึ้นบัญชีจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา และเลขานุการมอบหมายให้ทำหน้าที่ดังกล่าว ในกรณีผู้เชี่ยวชาญต้องเป็นผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่หรือเคยปฏิบัติหน้าที่ในองค์กรผู้เชี่ยวชาญ หน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือเป็นผู้ที่มีผลงานเกี่ยวข้องกับกระบวนการพิจารณาเครื่องสำอางหรือเป็นผู้ที่มีผลงานด้านเครื่องสำอาง”

มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๑/๑ มาตรา ๒๑/๒ และมาตรา ๒๑/๓ ของหมวด ๒ การจัดแจ้งและการรับจัดแจ้งเครื่องสำอาง แห่งพระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ. ๒๕๕๘

“มาตรา ๒๑/๑ เพื่อประโยชน์ในกระบวนการพิจารณาเครื่องสำอาง ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจประกาศกำหนด ดังต่อไปนี้

(๑) หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขึ้นบัญชีผู้เชี่ยวชาญ องค์กรผู้เชี่ยวชาญ หน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศ ทั้งนี้ ในประกาศต้องกำหนดคุณสมบัติ มาตรฐาน และการดำเนินงานของบุคคล หน่วยงาน หรือองค์กรดังกล่าว โดยให้คำนึงถึงการรักษาความลับทางการค้าด้วย

(๒) ค่าขึ้นบัญชีที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาจะจัดเก็บจากผู้เชี่ยวชาญ องค์กรผู้เชี่ยวชาญ หน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยจะจัดเก็บได้ต้องไม่เกินอัตราค่าขึ้นบัญชีสูงสุด

(๓) ประเภทและค่าใช้จ่ายที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาหรือหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขที่ได้รับมอบหมายให้ทำภารกิจในหน้าที่และอำนาจของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา แล้วแต่กรณี จะจัดเก็บจากผู้ยื่นคำขอในกระบวนการพิจารณาเครื่องสำอาง โดยจะจัดเก็บได้ต้องไม่เกินอัตราค่าใช้จ่ายสูงสุด

(๔) หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในกระบวนการพิจารณาเครื่องสำอาง

อัตราค่าขึ้นบัญชีสูงสุดและอัตราค่าใช้จ่ายสูงสุดตาม (๒) และ (๓) เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแล้วให้ใช้บังคับได้

ประกาศตามวรรคหนึ่ง อาจกำหนดให้มีการยกเว้นหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตาม (๑) ค่าขึ้นบัญชีตาม (๒) หรือค่าใช้จ่ายตาม (๓) ทั้งหมดหรือบางส่วน หรือจะกำหนดค่าขึ้นบัญชีหรือค่าใช้จ่ายให้แตกต่างกันตามความจำเป็นและเหมาะสมได้

มาตรา ๒๑/๒ เงินค่าขึ้นบัญชีที่จัดเก็บได้ตามมาตรา ๒๑/๑ (๒) ให้เป็นของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา สำหรับเงินค่าใช้จ่ายที่จัดเก็บได้ตามมาตรา ๒๑/๑ (๓) ให้เป็นของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาหรือหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขที่ได้รับมอบหมายให้ทำภารกิจในหน้าที่และอำนาจของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา แล้วแต่กรณี โดยไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน และให้จ่ายเพื่อวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นค่าตอบแทนผู้เชี่ยวชาญ องค์กรผู้เชี่ยวชาญ หน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรเอกชน ตามมาตรา ๒๑ (๓)

(๒) เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานตามแผนงานหรือโครงการที่เป็นประโยชน์สาธารณะ เพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคด้านเครื่องสำอาง

(๓) เป็นค่าใช้จ่ายในการพัฒนาศักยภาพหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ เพื่อพัฒนาระบบงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการพิจารณาเครื่องสำอาง และเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินการ

(๔) เป็นค่าใช้จ่ายอื่นที่เกี่ยวข้องและจำเป็นเกี่ยวกับการดำเนินกระบวนการพิจารณาเครื่องสำอางตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๒๑/๓ การรับเงินตามมาตรา ๒๑/๑ (๒) และ (๓) การจ่ายเงินตามมาตรา ๒๑/๒ และการเก็บรักษาเงิน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง”

มาตรา ๗ ประกาศที่ออกตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๗๗/๒๕๕๙ เรื่อง การเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการพิจารณาอนุญาตผลิตภัณฑ์สุขภาพ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙ ในส่วนที่เกี่ยวกับเครื่องสำอาง ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้

ใช้บังคับให้นำมาใช้บังคับแก่กระบวนการพิจารณาเครื่องสำอางตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

เมื่อประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับแล้ว ให้ประกาศที่ออกตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๗๗/๒๕๕๙ เรื่อง การเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการพิจารณาอนุญาตผลิตภัณฑ์สุขภาพ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙ ในส่วนที่เกี่ยวกับเครื่องสำอางเป็นอันยกเลิก

มาตรา ๘ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่กระบวนการพิจารณาเครื่องสำอางในปัจจุบันมีขั้นตอนในการประเมินการตรวจวิเคราะห์และตรวจสอบทางวิชาการ ซึ่งมีความซับซ้อนและจำเป็นต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญ องค์กรผู้เชี่ยวชาญ หน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศทำหน้าที่ในขั้นตอนดังกล่าว เพื่อให้สอดคล้องกับความรู้และเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วสมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการพิจารณาเครื่องสำอางเพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการพิจารณาเครื่องสำอางให้มีความรวดเร็ว มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและทันต่อสถานการณ์จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ตารางแสดงการประกาศใช้
พระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ. ๒๕๕๘

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
๑	พระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ. ๒๕๕๘	เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๘๖ ก หน้า ๕ ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๘
๒	พระราชบัญญัติเครื่องสำอาง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๕	เล่ม ๑๓๙ ตอนที่ ๖๓ ก หน้า ๑๐ ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๕

หมายเหตุ ท่านสามารถสืบค้นกฎหมายดังกล่าวข้างต้นทั้งหมดได้ทางระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา <http://www.krisdika.go.th> และ
ส่วนงานราชกิจจานุเบกษา <http://www.ratchakitcha.soc.go.th>

พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

พระราชบัญญัติ

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ

พ.ศ. ๒๕๖๖

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ

พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕

เป็นปีที่ ๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอม
ของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี
งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการ
ตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๔ งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ให้ตั้งเป็นจำนวนรวมทั้งสิ้น ๓,๑๘๕,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท จำแนกเป็นรายจ่ายตามที่ระบุต่อไปในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้กระทรวงการคลังมีอำนาจสั่งจ่ายเงินแผ่นดิน ตามรายการและจำนวนเงินที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือตามที่สำนักงบประมาณจะได้จัดสรร หรือตามที่จะได้มีการโอนเปลี่ยนแปลงตามกฎหมาย

หมวด ๒

งบประมาณรายจ่ายงบกลาง

มาตรา ๖ งบประมาณรายจ่ายงบกลาง ให้ตั้งเป็นจำนวน ๕๙๐,๔๗๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท จำแนกดังนี้

(๑) ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเสด็จพระราชดำเนิน และต้อนรับประมุขต่างประเทศ	๘๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(๒) ค่าใช้จ่ายชดใช้เงินทดรองราชการ เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ กรณีฉุกเฉิน	๒,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(๓) ค่าใช้จ่ายตามโครงการ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	๒,๓๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(๔) ค่าใช้จ่ายในการบรรเทา แก้ไขปัญหา และเยียวยา ผู้ที่ได้รับผลกระทบจาก การระบาดของโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙	๓,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(๕) ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงานของรัฐ	๗๖,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(๖) เงินชดเชยค่างานสิ่งก่อสร้าง	๕๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(๗) เงินช่วยเหลือข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงานของรัฐ	๔,๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(๘) เงินเบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ	๓๒๒,๗๙๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

(๙) เงินเลื่อนเงินเดือน และเงินปรับวุฒิข้าราชการ	๑๐,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(๑๐) เงินสมทบของลูกจ้างประจำ	๕๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(๑๑) เงินสำรอง เงินสมทบ และเงินชดเชยของข้าราชการ	๗๕,๙๘๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(๑๒) เงินสำรองจ่าย เพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น	๙๒,๔๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

หมวด ๓

งบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ

มาตรา ๗ งบประมาณรายจ่ายของสำนักนายกรัฐมนตรีและหน่วยงานในกำกับ ให้ตั้งเป็นจำนวน ๒๒,๔๖๒,๒๒๕,๑๐๐ บาท จำแนกดังนี้

๑. สำนักงาน

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	รวม	๕๕๐,๓๓๖,๖๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการปรับสมดุล และพัฒนาระบบการบริหาร จัดการภาครัฐ		๑๒๖,๑๙๘,๘๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างความมั่นคง ของสถาบันหลักของชาติ		๑๐๒,๘๔๙,๑๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ส่งเสริม การกระจายอำนาจให้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น		๑๖๓,๖๙๔,๗๐๐ บาท
(๔) แผนงานยุทธศาสตร์ สร้างหลักประกันทางสังคม		๖,๖๖๑,๒๐๐ บาท
(๕) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาบริการประชาชน และการพัฒนา ประสิทธิภาพภาครัฐ		๑๓๙,๐๓๙,๘๐๐ บาท

	(๖) แผนงานยุทธศาสตร์ เพื่อสนับสนุน ด้านการปรับสมดุล และพัฒนาระบบ การบริหารจัดการภาครัฐ		๑๑,๘๙๓,๐๐๐ บาท
๒.	กรมประชาสัมพันธ์	รวม	๑,๔๕๔,๓๐๘,๕๐๐ บาท คือ
	(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		๔๗๑,๙๔๗,๗๐๐ บาท
	(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ ปรับเปลี่ยนค่านิยม และวัฒนธรรม		๙๘๒,๓๖๐,๘๐๐ บาท
๓.	สำนักข่าวกรองแห่งชาติ	รวม	๔๘๐,๖๑๑,๕๐๐ บาท คือ
	(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านความมั่นคง		๓๘๘,๐๑๒,๔๐๐ บาท
	(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพ การป้องกันประเทศ และความพร้อม เผชิญภัยคุกคามทุกมิติ		๙๒,๕๙๙,๑๐๐ บาท
๔.	สำนักงบประมาณ	รวม	๖๓๑,๙๑๘,๓๐๐ บาท คือ
	(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการปรับสมดุล และพัฒนาระบบการบริหาร จัดการภาครัฐ		๒๖๒,๙๔๗,๗๐๐ บาท
	(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาบริการประชาชน และการพัฒนา ประสิทธิภาพภาครัฐ		๓๖๘,๙๗๐,๖๐๐ บาท

๕. สำนักงานขับเคลื่อน		
การปฏิรูปประเทศ		
ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้าง		
ความสามัคคีปรองดอง	รวม	๒๙,๖๑๙,๕๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน		
ด้านการปรับสมดุล		
และพัฒนาระบบการบริหาร		
จัดการภาครัฐ		๖,๙๒๐,๑๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์		
รักษาความสงบ		
ภายในประเทศ		๑,๐๗๘,๙๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์		
พัฒนาบริการประชาชน		
และการพัฒนา		
ประสิทธิภาพภาครัฐ		๒๑,๖๒๐,๕๐๐ บาท
๖. สำนักงานคณะกรรมการ		
กฤษฎีกา	รวม	๒๓๕,๔๖๐,๘๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน		
ด้านการปรับสมดุล		
และพัฒนาระบบการบริหาร		
จัดการภาครัฐ		๒๐๘,๓๑๐,๐๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์		
พัฒนากฎหมาย		
และกระบวนการยุติธรรม		๒๗,๑๕๐,๘๐๐ บาท
๗. สำนักงานคณะกรรมการ		
ข้าราชการพลเรือน	รวม	๑,๓๔๘,๙๑๒,๗๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน		
ด้านการปรับสมดุล		
และพัฒนาระบบการบริหาร		
จัดการภาครัฐ		๓๙๘,๙๑๒,๗๐๐ บาท

(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาบริการประชาชน และการพัฒนา ประสิทธิภาพภาครัฐ		๙๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
๘. สำนักงานคณะกรรมการ คุ้มครองผู้บริโภค	รวม	๑๑๓,๑๙๐,๖๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการปรับสมดุล และพัฒนาระบบการบริหาร จัดการภาครัฐ		๔๐,๑๒๖,๖๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ สร้างหลักประกันทางสังคม		๖๖,๔๓๘,๓๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาบริการประชาชน และการพัฒนา ประสิทธิภาพภาครัฐ		๖,๖๒๕,๗๐๐ บาท
๙. สำนักงานคณะกรรมการ นโยบายที่ดินแห่งชาติ	รวม	๒๕๔,๕๖๗,๙๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการสร้างการเติบโต บนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตร ต่อสิ่งแวดล้อม		๑๐๓,๓๕๘,๗๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ มาตรการแบบเจาะจง กลุ่มเป้าหมาย เพื่อแก้ปัญหาเฉพาะกลุ่ม		๓๖,๑๓๗,๐๐๐ บาท

(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ ยกระดับกระบวนการทัศน์ เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม			๑๑๕,๐๗๒,๒๐๐ บาท
๑๐. สำนักงานคณะกรรมการ พัฒนาระบบราชการ	รวม		๓๐๓,๐๐๖,๙๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการปรับสมดุล และพัฒนาระบบการบริหาร จัดการภาครัฐ			๒๓๓,๕๑๒,๙๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาบริการประชาชน และการพัฒนา ประสิทธิภาพภาครัฐ			๖๙,๔๙๔,๐๐๐ บาท
๑๑. สำนักงานคณะกรรมการ ส่งเสริมการลงทุน	รวม		๒๓๔,๓๓๐,๗๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน			๑๖๕,๖๗๓,๗๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ เพื่อสนับสนุนด้านการสร้าง ความสามารถในการแข่งขัน			๖๘,๖๕๗,๐๐๐ บาท
๑๒. สำนักงาน ทรัพยากรน้ำแห่งชาติ	รวม		๕๑๘,๑๘๗,๑๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการสร้างการเติบโต บนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตร ต่อสิ่งแวดล้อม			๕๑๘,๑๘๗,๑๐๐ บาท

๑๓.	สำนักงาน		
	สภาความมั่นคงแห่งชาติ	รวม	๙๒,๙๓๒,๕๐๐ บาท คือ
	(๑) แผนงานพื้นฐาน		
	ด้านความมั่นคง		๖๑,๔๕๖,๓๐๐ บาท
	(๒) แผนงานยุทธศาสตร์		
	ป้องกันและแก้ไขปัญหา		
	ที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง		๑๔,๖๗๑,๘๐๐ บาท
	(๓) แผนงานยุทธศาสตร์		
	พัฒนาศักยภาพ		
	การป้องกันประเทศ		
	และความพร้อม		
	เผชิญภัยคุกคามทุกมิติ		๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท
	(๔) แผนงานยุทธศาสตร์		
	พัฒนากลไก		
	การบริหารจัดการ		
	ความมั่นคงแบบองค์รวม		๘,๘๐๔,๔๐๐ บาท
๑๔.	สำนักงานสภาพัฒนาการ		
	เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	รวม	๒๘๒,๗๔๗,๕๐๐ บาท คือ
	(๑) แผนงานพื้นฐาน		
	ด้านการปรับสมดุล		
	และพัฒนาระบบการบริหาร		
	จัดการภาครัฐ		๑๑๓,๐๓๓,๔๐๐ บาท
	(๒) แผนงานยุทธศาสตร์		
	เพื่อสนับสนุน		
	ด้านการปรับสมดุล		
	และพัฒนาระบบการบริหาร		
	จัดการภาครัฐ		๑๖๙,๗๑๔,๑๐๐ บาท
๑๕.	สำนักเลขาธิการ		
	คณะรัฐมนตรี	รวม	๕๖๔,๑๓๘,๓๐๐ บาท คือ

(๑) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการปรับสมดุล			
และพัฒนาระบบการบริหาร			
จัดการภาครัฐ			๕๖๔,๑๓๘,๓๐๐ บาท
๑๖. สำนักเลขาธิการ			
นายกรัฐมนตรี	รวม		๒,๗๐๐,๐๕๓,๙๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านความมั่นคง			๒,๓๓๘,๖๒๓,๒๐๐ บาท
(๒) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการปรับสมดุล			
และพัฒนาระบบการบริหาร			
จัดการภาครัฐ			๓๕๑,๕๗๑,๐๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์			
ส่งเสริมความสัมพันธ์			
ระหว่างประเทศ			๙,๘๕๙,๗๐๐ บาท
๑๗. กองอำนวยการ			
รักษาความมั่นคง			
ภายในราชอาณาจักร	รวม		๕,๔๓๔,๙๗๗,๑๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านความมั่นคง			๑๔๔,๐๕๖,๘๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์			
รักษาความสงบ			
ภายในประเทศ			๔๔,๕๘๙,๖๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์			
ป้องกันและแก้ไขปัญหา			
ที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง			๔,๘๓๒,๐๓๒,๘๐๐ บาท
(๔) แผนงานยุทธศาสตร์			
พัฒนากลไก			
การบริหารจัดการ			
ความมั่นคงแบบองค์รวม			๔๑๔,๒๙๗,๙๐๐ บาท

๑๘.	ศูนย์อำนวยการ รักษาผลประโยชน์ ของชาติทางทะเล	รวม	๑,๒๕๖,๒๑๒,๕๐๐ บาท คือ
	(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านความมั่นคง		๑๒๖,๓๘๒,๐๐๐ บาท
	(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ ป้องกันและแก้ไขปัญหา ที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง		๑,๑๒๙,๘๓๐,๕๐๐ บาท
๑๙.	ราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์	รวม	๔,๖๘๒,๓๑๗,๑๐๐ บาท คือ
	(๑) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพ ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม		๒๕๘,๖๙๓,๕๐๐ บาท
	(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต		๕๗๓,๓๔๔,๒๐๐ บาท
	(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้าง ให้คนมีสุขภาวะที่ดี		๓,๘๕๐,๒๗๙,๔๐๐ บาท
๒๐.	สำนักงานคณะกรรมการ สุขภาพแห่งชาติ	รวม	๘๖,๕๓๖,๐๐๐ บาท คือ
	(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		๑๓,๓๗๕,๗๐๐ บาท
	(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้าง ให้คนมีสุขภาวะที่ดี		๗๓,๑๖๐,๓๐๐ บาท
๒๑.	สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)	รวม	๑๒๒,๒๓๐,๑๐๐ บาท คือ

(๑) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง			
ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์			๗๐,๗๓๔,๒๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์			
การส่งเสริมวิสาหกิจ			
ขนาดกลางและขนาดย่อม			
ที่เข้มแข็ง แข่งขันได้			๕,๔๑๔,๗๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์			
พัฒนาศักยภาพคน			
ตลอดช่วงชีวิต			๔๖,๐๘๑,๒๐๐ บาท
๒๒. สถาบันบริหารจัดการ			
ธนาคารที่ดิน			
(องค์การมหาชน)	รวม		๓๖,๘๓๙,๙๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการสร้างโอกาส			
และความเสมอภาคทางสังคม			๑๗,๐๕๘,๕๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์			
เพื่อสนับสนุน			
ด้านการสร้างโอกาส			
และความเสมอภาคทางสังคม			๑๙,๗๘๑,๔๐๐ บาท
๒๓. สำนักงานคณะกรรมการ			
การรักษาความมั่นคงปลอดภัย			
ไซเบอร์แห่งชาติ	รวม		๒๒๓,๒๑๙,๔๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านความมั่นคง			๑๗,๙๙๙,๐๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์			
ป้องกันและแก้ไขปัญหา			
ที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง			๒๐๕,๒๒๐,๔๐๐ บาท

๒๔. สำนักงานบริหาร และพัฒนาองค์กรความรู้ (องค์การมหาชน)	รวม	๑๑๒,๓๑๒,๕๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		๖๗,๓๙๗,๘๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาคุณภาพการศึกษา และการเรียนรู้		๔๔,๙๑๔,๗๐๐ บาท
๒๕. สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)	รวม	๑๐๒,๗๔๐,๙๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการปรับสมดุล และพัฒนาระบบการบริหาร จัดการภาครัฐ		๓๒,๒๗๐,๙๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาบริการประชาชน และการพัฒนา ประสิทธิภาพภาครัฐ		๗๐,๔๗๐,๐๐๐ บาท
๒๖. สำนักงานส่งเสริม การจัดประชุมและนิทรรศการ (องค์การมหาชน)	รวม	๓๘๘,๖๔๔,๖๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน		๔๗,๔๖๔,๖๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ เพื่อสนับสนุน ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน		๓๔๑,๑๘๐,๐๐๐ บาท

๒๗. สำนักงานส่งเสริม			
เศรษฐกิจสร้างสรรค์			
(องค์การมหาชน)	รวม	๒๒๑,๘๗๑,๗๐๐	บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการสร้างความสามารถ			
ในการแข่งขัน		๕๑,๐๙๘,๒๐๐	บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์			
พัฒนาพื้นที่			
และเมืองนำอยู่อัจฉริยะ		๒๕,๘๘๔,๕๐๐	บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์			
การส่งเสริมวิสาหกิจ			
ขนาดกลางและขนาดย่อม			
ที่เข้มแข็ง แข่งขันได้		๒๙,๒๗๓,๙๐๐	บาท
(๔) แผนงานยุทธศาสตร์			
เพื่อสนับสนุน			
ด้านการสร้างความสามารถ			
ในการแข่งขัน		๑๑๕,๖๑๕,๑๐๐	บาท
มาตรา ๘ งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงกลาโหมและหน่วยงานในกำกับ ให้ตั้งเป็น			
จำนวน ๘๕,๓๘๗,๘๘๕,๒๐๐ บาท จำแนกดังนี้			
๑. สำนักงาน			
ปลัดกระทรวงกลาโหม	รวม	๕,๑๐๐,๓๗๑,๓๐๐	บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านความมั่นคง		๓,๕๒๐,๖๓๗,๐๐๐	บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์			
เสริมสร้างความมั่นคง			
ของสถาบันหลักของชาติ		๑๗,๗๕๓,๒๐๐	บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์			
รักษาความสงบ			
ภายในประเทศ		๑,๘๒๗,๐๐๐	บาท

	(๔) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพ การป้องกันประเทศ และความพร้อม เผชิญภัยคุกคามทุกมิติ		๑,๕๒๖,๗๒๗,๓๐๐ บาท
	(๕) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมความสัมพันธ์ ระหว่างประเทศ		๓๓,๓๑๔,๘๐๐ บาท
๒. กองทัพบก		รวม	๓๓,๖๐๗,๕๐๗,๑๐๐ บาท คือ
	(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านความมั่นคง		๑๒,๘๗๖,๐๒๑,๕๐๐ บาท
	(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างความมั่นคง ของสถาบันหลักของชาติ		๒๘๑,๗๑๓,๒๐๐ บาท
	(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ รักษาความสงบ ภายในประเทศ		๑๕,๕๑๐,๐๐๐ บาท
	(๔) แผนงานยุทธศาสตร์ ป้องกันและแก้ไขปัญหา ที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง		๒,๙๗๘,๒๕๔,๐๐๐ บาท
	(๕) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพ การป้องกันประเทศ และความพร้อม เผชิญภัยคุกคามทุกมิติ		๑๗,๔๔๖,๗๔๓,๕๐๐ บาท
	(๖) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมความสัมพันธ์ ระหว่างประเทศ		๙,๑๗๕,๐๐๐ บาท
๓. กองทัพเรือ		รวม	๑๗,๖๘๖,๒๒๖,๘๐๐ บาท คือ

(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านความมั่นคง		๔,๕๙๕,๘๗๒,๖๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างความมั่นคง ของสถาบันหลักของชาติ		๔๕,๔๙๗,๓๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ รักษาความสงบ ภายในประเทศ		๓,๙๑๓,๔๐๐ บาท
(๔) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพ การป้องกันประเทศ และความพร้อม เผชิญภัยคุกคามทุกมิติ		๑๒,๘๘๕,๐๕๓,๑๐๐ บาท
(๕) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมความสัมพันธ์ ระหว่างประเทศ		๑๕๕,๘๙๐,๔๐๐ บาท
๔. กองทัพอากาศ	รวม	๒๑,๕๓๑,๙๘๕,๗๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านความมั่นคง		๓,๗๘๕,๔๗๐,๒๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างความมั่นคง ของสถาบันหลักของชาติ		๓๕,๙๓๙,๗๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ รักษาความสงบ ภายในประเทศ		๑,๓๒๘,๘๐๐ บาท
(๔) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพ การป้องกันประเทศ และความพร้อม เผชิญภัยคุกคามทุกมิติ		๑๗,๖๘๕,๗๒๓,๐๐๐ บาท

(๕) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมความสัมพันธ์ ระหว่างประเทศ		๒๓,๕๒๔,๐๐๐ บาท
๕. กองบัญชาการกองทัพไทย	รวม	๗,๒๙๖,๘๙๔,๓๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านความมั่นคง		๑,๖๑๑,๔๐๘,๓๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างความมั่นคง ของสถาบันหลักของชาติ		๕๓,๐๘๐,๖๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพ การป้องกันประเทศ และความพร้อม เผชิญภัยคุกคามทุกมิติ		๕,๕๖๒,๕๗๑,๔๐๐ บาท
(๔) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมความสัมพันธ์ ระหว่างประเทศ		๖๙,๘๓๔,๐๐๐ บาท
๖. สถาบันเทคโนโลยี ป้องกันประเทศ	รวม	๑๖๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพ การป้องกันประเทศ และความพร้อม เผชิญภัยคุกคามทุกมิติ		๑๖๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๙ งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงการคลังและหน่วยงานในกำกับ ให้ตั้งเป็น จำนวน ๑๐,๔๒๑,๖๑๗,๕๐๐ บาท จำแนกดังนี้		
๑. สำนักงาน ปลัดกระทรวงการคลัง	รวม	๑,๑๓๗,๙๑๓,๓๐๐ บาท คือ

	(๑) แผนงานพื้นฐาน		
	ด้านการสร้างความสามารถ		
	ในการแข่งขัน		๕๔๗,๘๔๒,๘๐๐ บาท
	(๒) แผนงานยุทธศาสตร์		
	พัฒนาบริการประชาชน		
	และการพัฒนา		
	ประสิทธิภาพภาครัฐ		๕๙๐,๐๗๐,๕๐๐ บาท
๒.	กรมธนารักษ์	รวม	๓,๐๖๙,๗๒๐,๖๐๐ บาท คือ
	(๑) แผนงานพื้นฐาน		
	ด้านการสร้างความสามารถ		
	ในการแข่งขัน		๔๗๖,๕๐๖,๖๐๐ บาท
	(๒) แผนงานยุทธศาสตร์		
	พัฒนาบริการประชาชน		
	และการพัฒนา		
	ประสิทธิภาพภาครัฐ		๒,๕๙๓,๒๑๔,๐๐๐ บาท
๓.	กรมบัญชีกลาง	รวม	๖๖๓,๓๐๐,๕๐๐ บาท คือ
	(๑) แผนงานยุทธศาสตร์		
	พัฒนาบริการประชาชน		
	และการพัฒนา		
	ประสิทธิภาพภาครัฐ		๖๖๓,๓๐๐,๕๐๐ บาท
๔.	กรมศุลกากร	รวม	๑,๗๓๑,๘๖๒,๑๐๐ บาท คือ
	(๑) แผนงานยุทธศาสตร์		
	พัฒนาพื้นที่		
	เขตเศรษฐกิจพิเศษ		๑๔๒,๙๑๔,๕๐๐ บาท
	(๒) แผนงานยุทธศาสตร์		
	พัฒนาบริการประชาชน		
	และการพัฒนา		
	ประสิทธิภาพภาครัฐ		๑,๕๘๘,๙๔๗,๖๐๐ บาท
๕.	กรมสรรพสามิต	รวม	๗๒๙,๔๓๒,๗๐๐ บาท คือ

	(๑) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาบริการประชาชน และการพัฒนา ประสิทธิภาพภาครัฐ		๗๒๙,๔๓๒,๗๐๐ บาท
๖.	กรมสรรพากร	รวม	๑,๖๑๕,๐๕๖,๘๐๐ บาท คือ
	(๑) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาบริการประชาชน และการพัฒนา ประสิทธิภาพภาครัฐ		๑,๖๑๕,๐๕๖,๘๐๐ บาท
๗.	สำนักงานคณะกรรมการ นโยบายรัฐวิสาหกิจ	รวม	๔๔,๖๐๑,๗๐๐ บาท คือ
	(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน		๔๔,๖๐๑,๗๐๐ บาท
๘.	สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ	รวม	๗๘,๒๒๑,๒๐๐ บาท คือ
	(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน		๗๔,๗๐๑,๒๐๐ บาท
	(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ เพื่อสนับสนุน ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน		๓,๕๒๐,๐๐๐ บาท
๙.	สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง	รวม	๗๗๑,๕๐๘,๖๐๐ บาท คือ
	(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน		๗๗๑,๕๐๘,๖๐๐ บาท
๑๐.	สำนักงานความร่วมมือ พัฒนาเศรษฐกิจ กับประเทศเพื่อนบ้าน (องค์การมหาชน)	รวม	๕๘๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท คือ

(๑) แผนงานยุทธศาสตร์

เพื่อสนับสนุน

ด้านการสร้างความสามารถ

ในการแข่งขัน

๕๘๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

มาตรา ๑๐ งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงการต่างประเทศ ให้ตั้งเป็นจำนวน ๓,๗๖๓,๑๗๒,๐๐๐ บาท จำแนกดังนี้

๑. สำนักงาน

ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ

รวม ๓,๗๖๓,๑๗๒,๐๐๐ บาท คือ

(๑) แผนงานพื้นฐาน

ด้านความมั่นคง

๑๖๓,๖๑๔,๐๐๐ บาท

(๒) แผนงานยุทธศาสตร์

ส่งเสริมความสัมพันธ์

ระหว่างประเทศ

๓,๕๙๙,๕๕๘,๐๐๐ บาท

มาตรา ๑๑ งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาและหน่วยงานในกำกับ ให้ตั้งเป็นจำนวน ๓,๐๒๒,๖๐๖,๒๐๐ บาท จำแนกดังนี้

๑. สำนักงาน

ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยว

และกีฬา

รวม ๓๙๓,๘๘๑,๑๐๐ บาท คือ

(๑) แผนงานพื้นฐาน

ด้านการสร้างความสามารถ

ในการแข่งขัน

๘๘,๓๔๔,๖๐๐ บาท

(๒) แผนงานพื้นฐาน

ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง

ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

๑๙๐,๗๓๗,๐๐๐ บาท

(๓) แผนงานยุทธศาสตร์

เพื่อสนับสนุน

ด้านการสร้างความสามารถ

ในการแข่งขัน

๔๕,๕๓๐,๐๐๐ บาท

(๔) แผนงานยุทธศาสตร์			
เสริมสร้างศักยภาพการกีฬา			๖๙,๓๖๙,๕๐๐ บาท
๒. กรมการท่องเที่ยว	รวม		๕๙๗,๐๑๗,๗๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการสร้างความสามารถ			
ในการแข่งขัน			๓๙๙,๗๒๕,๐๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์			
เพื่อสนับสนุน			
ด้านการสร้างความสามารถ			
ในการแข่งขัน			๑๙๗,๒๙๒,๗๐๐ บาท
๓. กรมพลศึกษา	รวม		๕๖๑,๓๘๔,๑๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง			
ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์			๙๔,๐๙๙,๐๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์			
เสริมสร้างศักยภาพการกีฬา			๔๖๗,๒๘๕,๑๐๐ บาท
๔. มหาวิทยาลัย			
การกีฬาแห่งชาติ	รวม		๑,๔๑๓,๐๐๔,๐๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง			
ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์			๙๙๕,๘๒๕,๖๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์			
เสริมสร้างศักยภาพการกีฬา			๔๑๗,๑๗๘,๔๐๐ บาท
๕. องค์การบริหาร			
การพัฒนาพื้นที่พิเศษ			
เพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน			
(องค์การมหาชน)	รวม		๕๗,๓๑๙,๓๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการสร้างความสามารถ			
ในการแข่งขัน			๕๗,๓๑๙,๓๐๐ บาท

มาตรา ๑๒ งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และหน่วยงานในกำกับ ให้ตั้งเป็นจำนวน ๒๑,๓๖๑,๑๗๐,๘๐๐ บาท จำแนกดังนี้

๑. สำนักงาน

ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคม

และความมั่นคงของมนุษย์ รวม ๖๐๒,๒๐๔,๗๐๐ บาท คือ

(๑) แผนงานพื้นฐาน

ด้านการสร้างโอกาส

และความเสมอภาคทางสังคม ๑๙๒,๖๐๕,๔๐๐ บาท

(๒) แผนงานยุทธศาสตร์

จัดการปัญหาแรงงานต่างด้าว

และการค้ามนุษย์ ๑๐๕,๓๐๐,๓๐๐ บาท

(๓) แผนงานยุทธศาสตร์

ส่งเสริมความสัมพันธ์

ระหว่างประเทศ ๑๒,๓๖๒,๕๐๐ บาท

(๔) แผนงานยุทธศาสตร์

มาตรการแบบเจาะจง

กลุ่มเป้าหมาย

เพื่อแก้ปัญหาเฉพาะกลุ่ม ๒๘๐,๘๑๐,๕๐๐ บาท

(๕) แผนงานยุทธศาสตร์

พัฒนาบริการประชาชน

และการพัฒนา

ประสิทธิภาพภาครัฐ ๑๑,๑๒๖,๐๐๐ บาท

๒. กรมกิจการเด็กและเยาวชน

รวม ๑๗,๒๒๒,๗๐๕,๖๐๐ บาท คือ

(๑) แผนงานพื้นฐาน

ด้านการสร้างโอกาส

และความเสมอภาคทางสังคม ๖๘,๕๑๓,๖๐๐ บาท

(๒) แผนงานยุทธศาสตร์

พัฒนาศักยภาพคน

ตลอดช่วงชีวิต

๑๖๗,๔๓๒,๐๐๐ บาท

(๓) แผนงานยุทธศาสตร์			
มาตรการแบบเจาะจง			
กลุ่มเป้าหมาย			
เพื่อแก้ปัญหาเฉพาะกลุ่ม		๑๖,๙๗๐,๙๕๔,๓๐๐ บาท	
(๔) แผนงานยุทธศาสตร์			
พัฒนาบริการประชาชน			
และการพัฒนา			
ประสิทธิภาพภาครัฐ		๑๕,๘๐๕,๗๐๐ บาท	
๓. กรมกิจการผู้สูงอายุ	รวม	๔๗๑,๗๘๑,๒๐๐ บาท	คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการสร้างโอกาส			
และความเสมอภาคทางสังคม		๒๓,๓๙๔,๒๐๐ บาท	
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์			
พัฒนาศักยภาพคน			
ตลอดช่วงชีวิต		๑๒,๔๑๖,๗๐๐ บาท	
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์			
เสริมสร้างพลังทางสังคม		๔,๒๖๑,๕๐๐ บาท	
(๔) แผนงานยุทธศาสตร์			
มาตรการแบบเจาะจง			
กลุ่มเป้าหมาย			
เพื่อแก้ปัญหาเฉพาะกลุ่ม		๔๓๑,๗๐๘,๘๐๐ บาท	
๔. กรมกิจการสตรี			
และสถาบันครอบครัว	รวม	๓๒๓,๓๒๑,๕๐๐ บาท	คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการสร้างโอกาส			
และความเสมอภาคทางสังคม		๕๒,๙๙๗,๒๐๐ บาท	
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์			
พัฒนาศักยภาพคน			
ตลอดช่วงชีวิต		๒๔๐,๙๗๖,๔๐๐ บาท	

(๓) แผนงานยุทธศาสตร์			
เสริมสร้างพลังทางสังคม			๒๙,๓๔๗,๙๐๐ บาท
๕. กรมพัฒนาสังคม			
และสวัสดิการ	รวม		๙๓๒,๕๗๔,๕๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการสร้างโอกาส			
และความเสมอภาคทางสังคม			๑๔๔,๘๘๓,๕๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์			
เสริมสร้างพลังทางสังคม			๑๙๗,๙๐๕,๐๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์			
สร้างหลักประกันทางสังคม			๔๘๐,๗๙๔,๒๐๐ บาท
(๔) แผนงานยุทธศาสตร์			
มาตรการแบบเจาะจง			
กลุ่มเป้าหมาย			
เพื่อแก้ปัญหาเฉพาะกลุ่ม			๑๐๘,๙๙๑,๘๐๐ บาท
๖. กรมส่งเสริมและพัฒนา			
คุณภาพชีวิตคนพิการ	รวม		๕๔๙,๗๐๔,๙๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการสร้างโอกาส			
และความเสมอภาคทางสังคม			๘๖,๗๑๓,๖๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์			
พัฒนาศักยภาพคน			
ตลอดช่วงชีวิต			๓๘,๒๖๔,๑๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์			
เสริมสร้างพลังทางสังคม			๒๑,๙๔๔,๙๐๐ บาท
(๔) แผนงานยุทธศาสตร์			
มาตรการแบบเจาะจง			
กลุ่มเป้าหมาย			
เพื่อแก้ปัญหาเฉพาะกลุ่ม			๔๐๒,๗๘๒,๓๐๐ บาท

๗. สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน

(องค์การมหาชน)	รวม	๑,๒๕๘,๘๗๘,๔๐๐ บาท	คือ
----------------	-----	-------------------	-----

(๑) แผนงานพื้นฐาน

ด้านการสร้างโอกาส

และความเสมอภาคทางสังคม

๓๒,๕๕๐,๐๐๐ บาท

(๒) แผนงานยุทธศาสตร์

มาตรการแบบเจาะจง

กลุ่มเป้าหมาย

เพื่อแก้ปัญหาเฉพาะกลุ่ม

๑,๒๒๖,๓๒๘,๔๐๐ บาท

มาตรา ๑๓ งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมและหน่วยงานในกำกับ ให้ตั้งเป็นจำนวน ๔๕,๔๘๒,๘๘๓,๕๐๐ บาท จำแนกดังนี้

๑. สำนักงาน

ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา

วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

รวม ๗,๐๕๘,๙๗๘,๔๐๐ บาท คือ

(๑) แผนงานพื้นฐาน

ด้านการสร้างความสามารถ

ในการแข่งขัน

๔๙๑,๑๒๖,๙๐๐ บาท

(๒) แผนงานพื้นฐาน

ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง

ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

๑,๓๐๓,๐๓๙,๖๐๐ บาท

(๓) แผนงานยุทธศาสตร์

ส่งเสริมความสัมพันธ์

ระหว่างประเทศ

๒๙,๕๐๐,๐๐๐ บาท

(๔) แผนงานยุทธศาสตร์

การเกษตรสร้างมูลค่า

๖,๗๓๔,๗๐๐ บาท

(๕) แผนงานยุทธศาสตร์

การส่งเสริมวิสาหกิจ

ขนาดกลางและขนาดย่อม

ที่เข้มแข็ง แข่งขันได้

๗๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท

(๖) แผนงานยุทธศาสตร์ เพื่อสนับสนุน ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน		๑,๐๐๑,๐๔๗,๐๐๐ บาท
(๗) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต		๒,๕๖๙,๐๔๓,๑๐๐ บาท
(๘) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาคุณภาพ การศึกษาและการเรียนรู้		๘๐๖,๕๔๓,๔๐๐ บาท
(๙) แผนงานยุทธศาสตร์ เพื่อสนับสนุน ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		๓๖๙,๙๙๙,๒๐๐ บาท
(๑๐) แผนงานยุทธศาสตร์ สร้างความเสมอภาค ทางการศึกษา		๔๑๐,๔๔๔,๕๐๐ บาท
๒. กรมวิทยาศาสตร์บริการ	รวม	๒๒๒,๖๓๔,๕๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน		๑๘๕,๐๕๓,๘๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ การส่งเสริมวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อม ที่เข้มแข็ง แข่งขันได้		๑,๑๖๐,๙๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ เพื่อสนับสนุน ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน		๓๖,๔๑๙,๘๐๐ บาท

๓. สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ	รวม	๔๘๔,๓๐๙,๗๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน		๑๕๓,๒๖๙,๗๐๐ บาท
(๒) แผนงานพื้นฐาน ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		๓๓๑,๐๔๐,๐๐๐ บาท
๔. สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ	รวม	๒๗๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน		๑๙,๖๒๕,๕๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ ป้องกันและแก้ไขปัญหา ที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง		๔,๘๕๓,๕๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ เพื่อสนับสนุน ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน		๒๔๓,๗๖๒,๐๐๐ บาท
(๔) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต		๑,๗๕๙,๐๐๐ บาท
๕. สถาบันวิทยาลัยชุมชน	รวม	๓๗๖,๙๑๘,๙๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		๓๒๒,๔๘๓,๑๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ การเกษตรสร้างมูลค่า		๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาพื้นที่ และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ		๙,๒๐๐,๐๐๐ บาท

(๔) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาพื้นที่ เขตเศรษฐกิจพิเศษ		๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(๕) แผนงานยุทธศาสตร์ ปรับเปลี่ยนค่านิยม และวัฒนธรรม		๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(๖) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาคุณภาพ การศึกษาและการเรียนรู้		๑๘,๐๓๙,๕๐๐ บาท
(๗) แผนงานยุทธศาสตร์ สร้างความเสมอภาค ทางการศึกษา		๒๐,๑๙๖,๓๐๐ บาท
๖. มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์	รวม	๑๑๒,๘๓๖,๙๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานยุทธศาสตร์ การเกษตรสร้างมูลค่า		๕,๑๒๐,๐๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต		๑๐๗,๗๑๖,๙๐๐ บาท
๗. มหาวิทยาลัยนครพนม	รวม	๒๔๘,๑๑๑,๖๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต		๑๙๖,๕๐๙,๘๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างให้คนมีสุขภาวะที่ดี		๑๗,๙๖๒,๐๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ สร้างความเสมอภาค ทางการศึกษา		๓๓,๖๓๙,๘๐๐ บาท
๘. มหาวิทยาลัย นราธิวาสราชนครินทร์	รวม	๓๐๕,๔๐๒,๓๐๐ บาท คือ

(๑) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต		๑๖๐,๑๒๔,๗๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างให้คนมีสุขภาวะที่ดี		๑๒๕,๐๗๕,๗๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ สร้างความเสมอภาค ทางการศึกษา		๒๐,๒๐๑,๙๐๐ บาท
๙. มหาวิทยาลัยรัตนนคร	รวม	๕๓๘,๒๕๖,๗๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		๓,๑๓๖,๑๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต		๔๘๕,๔๖๓,๗๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างให้คนมีสุขภาวะที่ดี		๓๖,๓๙๖,๐๐๐ บาท
(๔) แผนงานยุทธศาสตร์ สร้างความเสมอภาค ทางการศึกษา		๑๓,๒๖๐,๙๐๐ บาท
๑๐. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	รวม	๓๔๒,๔๐๘,๖๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต		๖๒,๑๒๙,๗๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างให้คนมีสุขภาวะที่ดี		๒๖๑,๔๔๔,๘๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ สร้างความเสมอภาค ทางการศึกษา		๑๘,๘๓๔,๑๐๐ บาท

๑๑. มหาวิทยาลัยรามคำแหง	รวม	๑๗๙,๖๖๐,๒๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต		๑๕๙,๑๗๗,๕๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ สร้างความเสมอภาค ทางการศึกษา		๒๐,๔๘๒,๗๐๐ บาท
๑๒. มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมมาธิราช	รวม	๑๐๔,๗๓๗,๓๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต		๑๐๔,๗๓๗,๓๐๐ บาท
๑๓. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	รวม	๑๘๓,๒๙๙,๔๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		๓,๓๑๐,๖๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาพื้นที่ และเมืองนำอยู่อัจฉริยะ		๓๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต		๖๖,๕๖๙,๕๐๐ บาท
(๔) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาคุณภาพ การศึกษาและการเรียนรู้		๔,๙๐๐,๖๐๐ บาท
(๕) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างให้คนมีสุขภาพที่ดี		๗๘,๒๘๖,๖๐๐ บาท

	(๖) แผนงานยุทธศาสตร์ สร้างความเสมอภาค ทางการศึกษา		๒๓๒,๑๐๐ บาท
๑๔.	สถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน	รวม	๑๗๓,๙๓๗,๖๐๐ บาท คือ
	(๑) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต		๑๖๘,๐๗๙,๙๐๐ บาท
	(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ เพื่อสนับสนุน ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		๕,๘๕๗,๗๐๐ บาท
๑๕.	มหาวิทยาลัยราชภัฏ กาญจนบุรี	รวม	๑๘๗,๖๑๙,๔๐๐ บาท คือ
	(๑) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต		๑๕๓,๕๕๒,๓๐๐ บาท
	(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างพลังทางสังคม		๓๐,๗๓๐,๑๐๐ บาท
	(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ สร้างความเสมอภาค ทางการศึกษา		๓,๒๙๗,๐๐๐ บาท
๑๖.	มหาวิทยาลัยราชภัฏ กำแพงเพชร	รวม	๑๘๐,๓๙๐,๖๐๐ บาท คือ
	(๑) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต		๑๔๙,๐๕๑,๖๐๐ บาท
	(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างพลังทางสังคม		๓๐,๘๙๐,๖๐๐ บาท
	(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ สร้างความเสมอภาค ทางการศึกษา		๔๔๘,๔๐๐ บาท

๑๗. มหาวิทยาลัยราชภัฏ			
จันทร์เกษม	รวม	๑๕๗,๓๐๒,๕๐๐ บาท	คือ
(๑) แผนงานยุทธศาสตร์			
พัฒนาศักยภาพคน			
ตลอดช่วงชีวิต		๑๒๔,๕๘๓,๕๐๐ บาท	
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์			
เสริมสร้างพลังทางสังคม		๓๑,๖๗๒,๕๐๐ บาท	
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์			
สร้างความเสมอภาค			
ทางการศึกษา		๑,๐๔๖,๕๐๐ บาท	
๑๘. มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ	รวม	๑๙๓,๐๘๙,๕๐๐ บาท	คือ
(๑) แผนงานยุทธศาสตร์			
พัฒนาศักยภาพคน			
ตลอดช่วงชีวิต		๑๖๑,๗๔๘,๓๐๐ บาท	
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์			
เสริมสร้างให้คนมีสุขภาวะที่ดี		๑,๔๖๘,๐๐๐ บาท	
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์			
เสริมสร้างพลังทางสังคม		๒๙,๘๗๓,๒๐๐ บาท	
๑๙. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	รวม	๑๙๘,๑๐๘,๑๐๐ บาท	คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง			
ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		๘,๓๕๐,๖๐๐ บาท	
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์			
พัฒนาศักยภาพคน			
ตลอดช่วงชีวิต		๑๕๑,๗๒๘,๓๐๐ บาท	
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์			
เสริมสร้างพลังทางสังคม		๓๕,๓๓๖,๔๐๐ บาท	

	(๔) แผนงานยุทธศาสตร์ สร้างความเสมอภาค ทางการศึกษา		๒,๖๙๒,๘๐๐ บาท
๒๐.	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	รวม	๒๐๓,๑๕๐,๕๐๐ บาท คือ
	(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		๑๐,๕๓๘,๑๐๐ บาท
	(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต		๑๕๓,๒๒๑,๐๐๐ บาท
	(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างให้คนมีสุขภาวะที่ดี		๒,๑๗๒,๐๐๐ บาท
	(๔) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างพลังทางสังคม		๓๓,๐๓๕,๐๐๐ บาท
	(๕) แผนงานยุทธศาสตร์ สร้างความเสมอภาค ทางการศึกษา		๔,๑๘๔,๔๐๐ บาท
๒๑.	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี	รวม	๑๕๙,๔๓๗,๕๐๐ บาท คือ
	(๑) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต		๑๑๔,๕๑๕,๒๐๐ บาท
	(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างพลังทางสังคม		๓๕,๓๓๗,๒๐๐ บาท
	(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ สร้างความเสมอภาค ทางการศึกษา		๙,๕๘๕,๑๐๐ บาท
๒๒.	มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี	รวม	๑๒๖,๕๙๒,๑๐๐ บาท คือ
	(๑) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต		๙๗,๔๔๒,๘๐๐ บาท

(๒) แผนงานยุทธศาสตร์			
เสริมสร้างพลังทางสังคม			๒๘,๒๕๑,๓๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์			
สร้างความเสมอภาค			
ทางการศึกษา			๘๙๘,๐๐๐ บาท
๒๓. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม	รวม		๑๘๗,๖๓๑,๔๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานยุทธศาสตร์			
พัฒนาศักยภาพคน			
ตลอดช่วงชีวิต			๑๓๑,๐๗๗,๕๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์			
เสริมสร้างให้คนมีสุขภาวะที่ดี			๑๒,๙๐๘,๘๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์			
เสริมสร้างพลังทางสังคม			๓๘,๘๒๘,๖๐๐ บาท
(๔) แผนงานยุทธศาสตร์			
สร้างความเสมอภาค			
ทางการศึกษา			๔,๘๑๖,๕๐๐ บาท
๒๔. มหาวิทยาลัยราชภัฏ			
นครราชสีมา	รวม		๑๓๖,๗๗๒,๐๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานยุทธศาสตร์			
พัฒนาศักยภาพคน			
ตลอดช่วงชีวิต			๙๑,๑๒๐,๖๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์			
เสริมสร้างให้คนมีสุขภาวะที่ดี			๓๐๐,๐๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์			
เสริมสร้างพลังทางสังคม			๔๐,๐๕๖,๖๐๐ บาท
(๔) แผนงานยุทธศาสตร์			
สร้างความเสมอภาค			
ทางการศึกษา			๕,๒๙๔,๘๐๐ บาท
๒๕. มหาวิทยาลัยราชภัฏ			
นครศรีธรรมราช	รวม		๑๓๐,๙๘๘,๕๐๐ บาท คือ

(๑) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต		๑๐๙,๙๙๔,๗๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างพลังทางสังคม		๑๘,๒๘๘,๑๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ สร้างความเสมอภาค ทางการศึกษา		๒,๗๐๕,๗๐๐ บาท
๒๖. มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครสวรรค์	รวม	๒๘๑,๒๓๓,๐๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต		๒๔๘,๑๖๙,๑๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างพลังทางสังคม		๓๐,๕๕๖,๑๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ สร้างความเสมอภาค ทางการศึกษา		๒,๕๐๗,๘๐๐ บาท
๒๗. มหาวิทยาลัยราชภัฏ บ้านสมเด็จเจ้าพระยา	รวม	๑๔๙,๒๕๕,๑๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		๓,๘๔๓,๐๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต		๙๗,๖๒๙,๙๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างพลังทางสังคม		๓๙,๔๓๗,๙๐๐ บาท

	(๔) แผนงานยุทธศาสตร์ สร้างความเสมอภาค ทางการศึกษา		๘,๓๔๔,๓๐๐ บาท
๒๘.	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	รวม	๒๐๐,๗๘๖,๖๐๐ บาท คือ
	(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		๒,๗๐๐,๐๐๐ บาท
	(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต		๑๕๔,๖๕๗,๒๐๐ บาท
	(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างพลังทางสังคม		๔๐,๘๘๑,๘๐๐ บาท
	(๔) แผนงานยุทธศาสตร์ สร้างความเสมอภาค ทางการศึกษา		๒,๕๔๗,๖๐๐ บาท
๒๙.	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร	รวม	๑๗๓,๐๑๕,๒๐๐ บาท คือ
	(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		๓,๑๐๕,๐๐๐ บาท
	(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต		๑๓๓,๐๖๒,๙๐๐ บาท
	(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างพลังทางสังคม		๒๘,๘๐๗,๗๐๐ บาท
	(๔) แผนงานยุทธศาสตร์ สร้างความเสมอภาค ทางการศึกษา		๘,๐๓๙,๖๐๐ บาท
๓๐.	มหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนครศรีอยุธยา	รวม	๑๒๒,๖๒๓,๔๐๐ บาท คือ

(๑) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต		๗๘,๗๗๒,๒๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างพลังทางสังคม		๓๕,๔๕๔,๗๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ สร้างความเสมอภาค ทางการศึกษา		๘,๓๙๖,๕๐๐ บาท
๓๑. มหาวิทยาลัยราชภัฏ พิบูลสงคราม	รวม	๑๖๕,๓๔๖,๑๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		๒,๕๓๗,๓๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต		๑๒๘,๙๘๐,๔๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างพลังทางสังคม		๓๐,๙๒๔,๗๐๐ บาท
(๔) แผนงานยุทธศาสตร์ สร้างความเสมอภาค ทางการศึกษา		๒,๙๐๓,๗๐๐ บาท
๓๒. มหาวิทยาลัยราชภัฏ เพชรบุรี	รวม	๓๒๔,๐๒๕,๗๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		๑,๔๖๘,๓๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต		๒๗๗,๐๒๒,๔๐๐ บาท

(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างให้คนมีสุขภาวะที่ดี		๑๐,๐๖๖,๐๐๐ บาท
(๔) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างพลังทางสังคม		๓๓,๑๑๓,๕๐๐ บาท
(๕) แผนงานยุทธศาสตร์ สร้างความเสมอภาค ทางการศึกษา		๒,๓๕๕,๕๐๐ บาท
๓๓. มหาวิทยาลัยราชภัฏ เพชรบูรณ์	รวม	๑๑๑,๑๒๙,๑๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต		๗๖,๕๙๘,๑๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างพลังทางสังคม		๓๔,๕๓๑,๐๐๐ บาท
๓๔. มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต	รวม	๑๕๒,๔๕๒,๕๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต		๑๑๔,๒๑๖,๙๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างพลังทางสังคม		๓๔,๐๙๗,๐๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ สร้างความเสมอภาค ทางการศึกษา		๔,๑๓๘,๖๐๐ บาท
๓๕. มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม	รวม	๑๙๓,๕๗๑,๓๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต		๑๔๘,๔๗๕,๐๐๐ บาท

	(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างพลังทางสังคม		๓๙,๗๖๐,๗๐๐ บาท
	(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ สร้างความเสมอภาค ทางการศึกษา		๕,๓๓๕,๖๐๐ บาท
๓๖.	มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา	รวม	๑๖๖,๑๖๙,๖๐๐ บาท คือ
	(๑) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต		๑๓๕,๗๘๑,๐๐๐ บาท
	(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างพลังทางสังคม		๒๘,๐๖๔,๗๐๐ บาท
	(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ สร้างความเสมอภาค ทางการศึกษา		๒,๓๒๓,๙๐๐ บาท
๓๗.	มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด	รวม	๑๖๒,๘๕๗,๖๐๐ บาท คือ
	(๑) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต		๑๒๔,๑๔๓,๑๐๐ บาท
	(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาคุณภาพ การศึกษาและการเรียนรู้		๑,๓๕๐,๐๐๐ บาท
	(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างให้คนมีสุขภาวะที่ดี		๒,๕๖๖,๐๐๐ บาท
	(๔) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างพลังทางสังคม		๓๓,๕๙๒,๙๐๐ บาท
	(๕) แผนงานยุทธศาสตร์ สร้างความเสมอภาค ทางการศึกษา		๑,๒๐๕,๖๐๐ บาท
๓๘.	มหาวิทยาลัยราชภัฏ ราชนครินทร์	รวม	๑๔๖,๘๗๗,๗๐๐ บาท คือ

(๑) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง			
ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		๑,๐๒๒,๓๐๐ บาท	
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์			
พัฒนาศักยภาพคน			
ตลอดช่วงชีวิต		๑๑๑,๒๗๕,๘๐๐ บาท	
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์			
เสริมสร้างพลังทางสังคม		๓๑,๗๗๕,๓๐๐ บาท	
(๔) แผนงานยุทธศาสตร์			
สร้างความเสมอภาค			
ทางการศึกษา		๒,๘๐๔,๓๐๐ บาท	
๓๙. มหาวิทยาลัยราชภัฏ			
รำไพพรรณี	รวม	๑๔๕,๘๕๑,๐๐๐ บาท	คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง			
ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		๑,๗๘๒,๐๐๐ บาท	
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์			
พัฒนาศักยภาพคน			
ตลอดช่วงชีวิต		๑๑๐,๑๙๔,๕๐๐ บาท	
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์			
เสริมสร้างพลังทางสังคม		๓๒,๑๒๙,๐๐๐ บาท	
(๔) แผนงานยุทธศาสตร์			
สร้างความเสมอภาค			
ทางการศึกษา		๑,๗๔๕,๕๐๐ บาท	
๔๐. มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง	รวม	๑๔๕,๓๘๔,๔๐๐ บาท	คือ
(๑) แผนงานยุทธศาสตร์			
พัฒนาศักยภาพคน			
ตลอดช่วงชีวิต		๑๑๖,๖๗๙,๘๐๐ บาท	

(๒) แผนงานยุทธศาสตร์			
เสริมสร้างพลังทางสังคม			๒๘,๐๒๔,๐๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์			
สร้างความเสมอภาค			
ทางการศึกษา			๖๘๐,๖๐๐ บาท
๔๑. มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย	รวม		๑๓๑,๒๖๕,๖๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง			
ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์			๔๕๐,๐๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์			
พัฒนาศักยภาพคน			
ตลอดช่วงชีวิต			๑๐๑,๘๔๕,๗๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์			
เสริมสร้างพลังทางสังคม			๒๖,๓๕๐,๗๐๐ บาท
(๔) แผนงานยุทธศาสตร์			
สร้างความเสมอภาค			
ทางการศึกษา			๒,๖๑๙,๒๐๐ บาท
๔๒. มหาวิทยาลัยราชภัฏ			
วไลยอลงกรณ์			
ในพระบรมราชูปถัมภ์			
จังหวัดปทุมธานี	รวม		๒๓๙,๖๒๙,๙๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานยุทธศาสตร์			
พัฒนาศักยภาพคน			
ตลอดช่วงชีวิต			๑๙๑,๓๕๙,๓๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์			
เสริมสร้างพลังทางสังคม			๓๓,๑๘๗,๑๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์			
สร้างความเสมอภาค			
ทางการศึกษา			๑๕,๐๘๓,๕๐๐ บาท

๔๓. มหาวิทยาลัยราชภัฏ			
ศรีสะเกษ	รวม	๑๗๑,๘๔๖,๖๐๐ บาท	คือ
(๑) แผนงานยุทธศาสตร์			
พัฒนาศักยภาพคน			
ตลอดช่วงชีวิต		๑๓๔,๗๓๘,๗๐๐ บาท	
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์			
เสริมสร้างให้คนมีสุขภาวะที่ดี		๖,๒๓๕,๐๐๐ บาท	
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์			
เสริมสร้างพลังทางสังคม		๒๙,๔๖๓,๑๐๐ บาท	
(๔) แผนงานยุทธศาสตร์			
สร้างความเสมอภาค			
ทางการศึกษา		๑,๔๐๙,๘๐๐ บาท	
๔๔. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร	รวม	๑๕๑,๒๗๙,๖๐๐ บาท	คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง			
ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท	
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์			
พัฒนาศักยภาพคน			
ตลอดช่วงชีวิต		๑๑๙,๑๔๖,๖๐๐ บาท	
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์			
เสริมสร้างพลังทางสังคม		๒๗,๘๔๓,๓๐๐ บาท	
(๔) แผนงานยุทธศาสตร์			
สร้างความเสมอภาค			
ทางการศึกษา		๑,๒๘๙,๗๐๐ บาท	
๔๕. มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา	รวม	๑๙๐,๓๔๔,๙๐๐ บาท	คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง			
ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท	
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์			
พัฒนาศักยภาพคน			
ตลอดช่วงชีวิต		๑๖๕,๔๖๙,๒๐๐ บาท	

(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างพลังทางสังคม		๒๑,๑๖๑,๑๐๐ บาท
(๔) แผนงานยุทธศาสตร์ สร้างความเสมอภาค ทางการศึกษา		๒,๒๑๔,๖๐๐ บาท
๔๖. มหาวิทยาลัยราชภัฏ สวนสุนันทา	รวม	๓๑๑,๔๑๒,๑๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต		๒๔๙,๓๓๒,๗๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างให้คนมีสุขภาวะที่ดี		๑๐,๒๖๔,๐๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างพลังทางสังคม		๔๒,๔๒๘,๑๐๐ บาท
(๔) แผนงานยุทธศาสตร์ สร้างความเสมอภาค ทางการศึกษา		๙,๓๘๗,๓๐๐ บาท
๔๗. มหาวิทยาลัยราชภัฏ สุราษฎร์ธานี	รวม	๓๒๐,๒๓๐,๒๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		๔,๐๕๐,๐๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต		๒๗๗,๖๔๖,๒๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างให้คนมีสุขภาวะที่ดี		๖,๙๓๓,๓๐๐ บาท
(๔) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างพลังทางสังคม		๓๑,๖๐๐,๗๐๐ บาท

๔๘.	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์	รวม	๑๗๕,๔๖๕,๑๐๐ บาท	คือ
(๑)	แผนงานพื้นฐาน ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		๒,๙๓๙,๗๐๐ บาท	
(๒)	แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต		๑๓๖,๔๙๘,๑๐๐ บาท	
(๓)	แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างพลังทางสังคม		๓๔,๔๙๖,๓๐๐ บาท	
(๔)	แผนงานยุทธศาสตร์ สร้างความเสมอภาค ทางการศึกษา		๑,๕๓๑,๐๐๐ บาท	
๔๙.	มหาวิทยาลัยราชภัฏ หมู่บ้านจอมบึง	รวม	๑๑๔,๓๗๐,๓๐๐ บาท	คือ
(๑)	แผนงานพื้นฐาน ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		๔๘๐,๗๐๐ บาท	
(๒)	แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต		๘๕,๓๐๖,๗๐๐ บาท	
(๓)	แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างพลังทางสังคม		๒๓,๑๓๘,๔๐๐ บาท	
(๔)	แผนงานยุทธศาสตร์ สร้างความเสมอภาค ทางการศึกษา		๓,๒๖๒,๖๐๐ บาท	
(๕)	แผนงานยุทธศาสตร์ สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน อนุรักษ์ ฟื้นฟู และป้องกัน การทำลายทรัพยากรธรรมชาติ		๒,๑๘๑,๙๐๐ บาท	

๕๐. มหาวิทยาลัยราชภัฏ			
อุดรธานี	รวม	๑๒๕,๘๑๓,๐๐๐ บาท	คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง			
ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		๔๕๐,๐๐๐ บาท	
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์			
พัฒนาศักยภาพคน			
ตลอดช่วงชีวิต		๗๒,๐๕๔,๔๐๐ บาท	
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์			
เสริมสร้างพลังทางสังคม		๔๘,๒๐๘,๐๐๐ บาท	
(๔) แผนงานยุทธศาสตร์			
สร้างความเสมอภาค			
ทางการศึกษา		๕,๑๐๐,๖๐๐ บาท	
๕๑. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์	รวม	๑๘๑,๘๐๔,๒๐๐ บาท	คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง			
ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		๒,๘๓๙,๕๐๐ บาท	
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์			
พัฒนาศักยภาพคน			
ตลอดช่วงชีวิต		๑๒๘,๓๙๓,๘๐๐ บาท	
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์			
เสริมสร้างพลังทางสังคม		๔๒,๐๖๖,๑๐๐ บาท	
(๔) แผนงานยุทธศาสตร์			
สร้างความเสมอภาค			
ทางการศึกษา		๘,๕๐๔,๘๐๐ บาท	
๕๒. มหาวิทยาลัยราชภัฏ			
อุบลราชธานี	รวม	๑๗๔,๘๘๓,๓๐๐ บาท	คือ

(๑) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง			
ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		๔,๕๐๐,๐๐๐ บาท	
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์			
พัฒนาศักยภาพคน			
ตลอดช่วงชีวิต		๑๔๖,๙๗๓,๙๐๐ บาท	
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์			
เสริมสร้างให้คนมีสุขภาวะที่ดี		๒,๕๖๖,๐๐๐ บาท	
(๔) แผนงานยุทธศาสตร์			
เสริมสร้างพลังทางสังคม		๑๗,๗๑๙,๑๐๐ บาท	
(๕) แผนงานยุทธศาสตร์			
สร้างความเสมอภาค			
ทางการศึกษา		๓,๑๒๔,๓๐๐ บาท	
๕๓. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี			
ราชมนครกรุงเทพ	รวม	๒๐๘,๖๒๘,๕๐๐ บาท	คือ
(๑) แผนงานยุทธศาสตร์			
พัฒนาศักยภาพคน			
ตลอดช่วงชีวิต		๒๐๘,๖๒๘,๕๐๐ บาท	
๕๔. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี			
ราชมนครตะวันออก	รวม	๑๙๒,๘๘๑,๕๐๐ บาท	คือ
(๑) แผนงานยุทธศาสตร์			
พัฒนาศักยภาพคน			
ตลอดช่วงชีวิต		๑๙๒,๘๘๑,๕๐๐ บาท	
๕๕. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี			
ราชมนครธัญบุรี	รวม	๔๙๐,๖๔๓,๒๐๐ บาท	คือ
(๑) แผนงานยุทธศาสตร์			
พัฒนาศักยภาพคน			
ตลอดช่วงชีวิต		๔๘๕,๙๐๒,๘๐๐ บาท	
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์			
พัฒนาคูณภาพ			
การศึกษาและการเรียนรู้		๖๔๕,๐๐๐ บาท	

(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ สร้างความเสมอภาค ทางการศึกษา		๔,๐๔๕,๔๐๐ บาท
๕๖. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลพระนคร	รวม	๑๕๐,๙๐๕,๑๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		๑๘๐,๐๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต		๑๔๗,๕๑๑,๕๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาคุณภาพ การศึกษาและการเรียนรู้		๓,๒๑๓,๖๐๐ บาท
๕๗. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลรัตนโกสินทร์	รวม	๒๙๗,๐๙๒,๓๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต		๒๙๗,๐๙๒,๓๐๐ บาท
๕๘. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลล้านนา	รวม	๒๗๐,๗๗๕,๗๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		๘,๕๐๐,๐๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต		๒๖๐,๖๒๕,๗๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างพลังทางสังคม		๑,๖๕๐,๐๐๐ บาท

๕๙. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี			
ราชชมงคลศรีวิชัย	รวม	๒๐๔,๐๗๙,๔๐๐ บาท	คือ
(๑) แผนงานยุทธศาสตร์			
พัฒนาศักยภาพคน			
ตลอดช่วงชีวิต		๒๐๔,๐๗๙,๔๐๐ บาท	
๖๐. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี			
ราชชมงคลสุวรรณภูมิ	รวม	๒๕๓,๔๗๕,๘๐๐ บาท	คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง			
ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		๒,๗๐๐,๐๐๐ บาท	
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์			
พัฒนาศักยภาพคน			
ตลอดช่วงชีวิต		๒๕๐,๗๗๕,๘๐๐ บาท	
๖๑. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี			
ราชชมงคลอีสาน	รวม	๔๖๖,๖๔๑,๘๐๐ บาท	คือ
(๑) แผนงานยุทธศาสตร์			
พัฒนาศักยภาพคน			
ตลอดช่วงชีวิต		๔๕๓,๑๕๙,๒๐๐ บาท	
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์			
พัฒนาคุณภาพ			
การศึกษาและการเรียนรู้		๓,๓๘๓,๐๐๐ บาท	
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์			
สร้างความเสมอภาค			
ทางการศึกษา		๑๐,๐๘๙,๖๐๐ บาท	
๖๒. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	รวม	๑,๒๓๒,๖๒๖,๗๐๐ บาท	คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง			
ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		๖,๙๐๐,๐๐๐ บาท	

(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ การเกษตรสร้างมูลค่า		๑๔,๕๐๐,๐๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาพื้นที่ และเมืองนำอยู่อัจฉริยะ		๒๒,๕๐๕,๒๐๐ บาท
(๔) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต		๙๓๓,๙๐๗,๐๐๐ บาท
(๕) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างให้คนมีสุขภาวะที่ดี		๒๓๘,๙๑๐,๐๐๐ บาท
(๖) แผนงานยุทธศาสตร์ สร้างความเสมอภาค ทางการศึกษา		๑๕,๙๐๔,๕๐๐ บาท
๖๓. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	รวม	๑,๔๙๗,๗๒๒,๕๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		๑๔,๓๙๙,๒๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ การเกษตรสร้างมูลค่า		๘๗,๘๙๘,๙๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ การส่งเสริมวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อม ที่เข้มแข็ง แข่งขันได้		๔,๖๘๓,๖๐๐ บาท
(๔) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาพื้นที่ เขตเศรษฐกิจพิเศษ		๔,๑๘๐,๐๐๐ บาท
(๕) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต		๑,๐๖๕,๓๕๔,๕๐๐ บาท

(๖) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างให้คนมีสุขภาพที่ดี		๒๓๔,๙๖๙,๔๐๐ บาท
(๗) แผนงานยุทธศาสตร์ เพื่อสนับสนุน ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		๔๓,๒๓๗,๓๐๐ บาท
(๘) แผนงานยุทธศาสตร์ สร้างความเสมอภาค ทางการศึกษา		๔๒,๙๙๙,๖๐๐ บาท
๖๔. มหาวิทยาลัยขอนแก่น	รวม	๑,๑๓๓,๒๓๘,๒๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		๘,๐๗๘,๐๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต		๕๑๙,๓๓๔,๔๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างให้คนมีสุขภาพที่ดี		๕๗๕,๙๒๘,๘๐๐ บาท
(๔) แผนงานยุทธศาสตร์ สร้างความเสมอภาค ทางการศึกษา		๒๙,๘๙๗,๐๐๐ บาท
๖๕. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	รวม	๑,๐๕๒,๓๔๔,๕๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		๑๙,๔๐๓,๘๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต		๔๕๓,๗๙๗,๐๐๐ บาท

(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาคุณภาพ การศึกษาและการเรียนรู้		๕,๒๗๓,๖๐๐ บาท
(๔) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างให้คนมีสุขภาวะที่ดี		๕๖๒,๘๔๐,๐๐๐ บาท
(๕) แผนงานยุทธศาสตร์ สร้างความเสมอภาค ทางการศึกษา		๑๑,๐๓๐,๑๐๐ บาท
๖๖. มหาวิทยาลัยทักษิณ	รวม	๓๔๙,๑๘๓,๑๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต		๓๔๕,๒๖๗,๑๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ สร้างความเสมอภาค ทางการศึกษา		๓,๙๑๖,๐๐๐ บาท
๖๗. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี พระจอมเกล้าธนบุรี	รวม	๓๙๔,๙๒๔,๕๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		๒๑,๕๕๐,๐๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต		๓๗๓,๓๗๔,๕๐๐ บาท
๖๘. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี พระจอมเกล้าพระนครเหนือ	รวม	๔๖๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต		๓๑๙,๕๖๗,๗๐๐ บาท

	(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ เพื่อสนับสนุน ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		๑๔๘,๔๓๒,๓๐๐ บาท
๖๙. มหาวิทยาลัย			
	เทคโนโลยีสุรนารี	รวม	๙๐๕,๒๖๑,๙๐๐ บาท คือ
	(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		๑๒๗,๒๗๑,๓๐๐ บาท
	(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ การส่งเสริมวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อม ที่เข้มแข็ง แข่งขันได้		๕,๘๓๐,๘๐๐ บาท
	(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพ ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม		๒๖,๔๐๐,๐๐๐ บาท
	(๔) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต		๖๑๒,๙๘๙,๕๐๐ บาท
	(๕) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างให้คนมีสุขภาวะที่ดี		๑๒๗,๖๙๑,๑๐๐ บาท
	(๖) แผนงานยุทธศาสตร์ สร้างความเสมอภาค ทางการศึกษา		๕,๐๗๙,๒๐๐ บาท
๗๐. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์		รวม	๑,๗๕๔,๒๔๓,๙๐๐ บาท คือ
	(๑) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต		๖๐๓,๘๘๘,๙๐๐ บาท
	(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างให้คนมีสุขภาวะที่ดี		๑,๑๕๐,๓๕๕,๐๐๐ บาท

	(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ สร้างความเสมอภาค ทางการศึกษา		๕,๖๘๑,๒๐๐ บาท
๗๑. มหาวิทยาลัยบูรพา		รวม	๔๙๒,๙๐๖,๔๐๐ บาท คือ
	(๑) แผนงานยุทธศาสตร์ เพื่อสนับสนุน ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน		๔๐,๑๘๔,๖๐๐ บาท
	(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต		๒๙๔,๗๖๐,๖๐๐ บาท
	(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างให้คนมีสุขภาวะที่ดี		๑๓๘,๘๙๙,๗๐๐ บาท
	(๔) แผนงานยุทธศาสตร์ สร้างความเสมอภาค ทางการศึกษา		๑๙,๐๖๑,๕๐๐ บาท
๗๒. มหาวิทยาลัยพะเยา		รวม	๓๘๕,๔๐๔,๓๐๐ บาท คือ
	(๑) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาพื้นที่ และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ		๔๘,๔๑๑,๘๐๐ บาท
	(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต		๒๕๘,๓๙๒,๓๐๐ บาท
	(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างให้คนมีสุขภาวะที่ดี		๖๒,๖๗๗,๖๐๐ บาท
	(๔) แผนงานยุทธศาสตร์ สร้างความเสมอภาค ทางการศึกษา		๕,๙๓๐,๕๐๐ บาท

	(๕) แผนงานยุทธศาสตร์ สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน อนุรักษ์ ฟื้นฟู และป้องกัน การทำลายทรัพยากรธรรมชาติ		๙,๙๙๒,๒๐๐ บาท
๗๓. มหาวิทยาลัย	มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	รวม	๙๖๔,๔๔๕,๗๐๐ บาท คือ
	(๑) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต		๙๖๔,๔๔๕,๗๐๐ บาท
๗๔. มหาวิทยาลัย	มหามกุฏราชวิทยาลัย	รวม	๓๙๓,๓๖๕,๙๐๐ บาท คือ
	(๑) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต		๓๙๓,๓๖๕,๙๐๐ บาท
๗๕. มหาวิทยาลัยมหิดล		รวม	๓,๘๐๘,๔๐๒,๐๐๐ บาท คือ
	(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		๑๖๑,๐๔๔,๘๐๐ บาท
	(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต		๑,๐๘๒,๘๙๘,๕๐๐ บาท
	(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างให้คนมีสุขภาวะที่ดี		๒,๕๖๒,๒๘๙,๒๐๐ บาท
	(๔) แผนงานยุทธศาสตร์ สร้างความเสมอภาค ทางการศึกษา		๒,๑๖๙,๕๐๐ บาท
๗๖. มหาวิทยาลัยแม่โจ้		รวม	๔๘๗,๒๓๓,๙๐๐ บาท คือ
	(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		๑๓๐,๓๓๐,๐๐๐ บาท

	(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ การเกษตรสร้างมูลค่า		๒๓,๘๘๒,๔๐๐ บาท
	(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต		๓๓๓,๐๒๑,๕๐๐ บาท
๗๗.	มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง	รวม	๖๗๒,๖๘๘,๓๐๐ บาท คือ
	(๑) แผนงานยุทธศาสตร์ การเกษตรสร้างมูลค่า		๔,๙๐๐,๐๐๐ บาท
	(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ การส่งเสริมวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อม ที่เข้มแข็ง แข่งขันได้		๔,๓๐๐,๐๐๐ บาท
	(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต		๒๕๓,๘๕๙,๕๐๐ บาท
	(๔) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาคุณภาพ การศึกษาและการเรียนรู้		๙,๐๗๘,๔๐๐ บาท
	(๕) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างให้คนมีสุขภาวะที่ดี		๓๒๙,๐๑๕,๔๐๐ บาท
	(๖) แผนงานยุทธศาสตร์ สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน อนุรักษ์ ปั่นฟู และป้องกัน การทำลายทรัพยากรธรรมชาติ		๗๑,๕๓๕,๐๐๐ บาท
๗๘.	มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์	รวม	๘๗๘,๗๗๐,๖๐๐ บาท คือ
	(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		๔๕,๓๑๒,๑๐๐ บาท

	(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต		๔๙๘,๕๖๒,๔๐๐ บาท
	(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างให้คนมีสุขภาวะที่ดี		๓๓๔,๘๙๖,๑๐๐ บาท
๗๙.	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	รวม	๑,๔๗๕,๖๙๖,๙๐๐ บาท คือ
	(๑) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต		๘๐๓,๙๘๐,๗๐๐ บาท
	(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างให้คนมีสุขภาวะที่ดี		๖๐๔,๗๐๘,๗๐๐ บาท
	(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ สร้างความเสมอภาค ทางการศึกษา		๖๗,๐๐๗,๕๐๐ บาท
๘๐.	มหาวิทยาลัยศิลปากร	รวม	๒๘๒,๗๕๗,๘๐๐ บาท คือ
	(๑) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต		๒๗๒,๓๓๒,๗๐๐ บาท
	(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ สร้างความเสมอภาค ทางการศึกษา		๑๐,๔๒๕,๑๐๐ บาท
๘๑.	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	รวม	๑,๐๘๒,๐๙๔,๘๐๐ บาท คือ
	(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		๕,๖๕๔,๕๐๐ บาท
	(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ การเกษตรสร้างมูลค่า		๒,๙๒๕,๐๐๐ บาท
	(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต		๖๗๐,๐๕๒,๑๐๐ บาท

	(๔) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างให้คนมีสุขภาวะที่ดี		๓๙๑,๒๓๘,๘๐๐ บาท
	(๕) แผนงานยุทธศาสตร์ สร้างความเสมอภาค ทางการศึกษา		๑๒,๒๒๔,๔๐๐ บาท
๘๒.	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต	รวม	๔๐๐,๓๓๕,๑๐๐ บาท คือ
	(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		๓,๙๔๒,๘๐๐ บาท
	(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต		๓๗๕,๔๓๑,๑๐๐ บาท
	(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างให้คนมีสุขภาวะที่ดี		๑๒,๘๓๐,๐๐๐ บาท
	(๔) แผนงานยุทธศาสตร์ สร้างความเสมอภาค ทางการศึกษา		๘,๑๓๑,๒๐๐ บาท
๘๓.	สถาบันการพยาบาลศรีสวรินทิรา สภากาชาดไทย	รวม	๑๓๒,๐๔๖,๙๐๐ บาท คือ
	(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		๙๔๐,๕๐๐ บาท
	(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต		๑๑๐,๕๖๒,๔๐๐ บาท
	(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างให้คนมีสุขภาวะที่ดี		๒๐,๕๔๔,๐๐๐ บาท
๘๔.	สถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา	รวม	๑๐๗,๗๒๘,๔๐๐ บาท คือ

(๑) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง			
ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์			๙,๔๙๐,๖๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์			
พัฒนาศักยภาพคน			
ตลอดช่วงชีวิต			๙๘,๒๓๗,๘๐๐ บาท
๘๕. สถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา	รวม		๑๔๒,๔๔๔,๙๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง			
ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์			๒,๓๒๕,๕๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์			
พัฒนาศักยภาพคน			
ตลอดช่วงชีวิต			๑๔๐,๑๑๙,๔๐๐ บาท
๘๖. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า			
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง	รวม		๕๖๔,๗๖๗,๖๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานยุทธศาสตร์			
พัฒนาศักยภาพคน			
ตลอดช่วงชีวิต			๕๖๔,๗๖๗,๖๐๐ บาท
๘๗. สถาบันบัณฑิต			
พัฒนบริหารศาสตร์	รวม		๑๕๓,๒๕๐,๘๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง			
ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์			๑,๙๓๔,๐๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์			
พัฒนาพื้นที่			
และเมืองนำอยู่อัจฉริยะ			๕,๓๗๐,๗๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์			
พัฒนาเศรษฐกิจ			
และสังคมดิจิทัล			๗,๕๐๐,๐๐๐ บาท

(๔) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต		๑๓๗,๒๔๖,๑๐๐ บาท
(๕) แผนงานยุทธศาสตร์ จัดการผลกระทบ จากการเปลี่ยนแปลง สภาวะภูมิอากาศ		๑,๒๐๐,๐๐๐ บาท
๘๘. สถาบันมาตรวิทยาแห่งชาติ	รวม	๑๒๔,๕๕๘,๙๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน		๑๐๐,๐๒๕,๑๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ การเกษตรสร้างมูลค่า		๑,๐๒๔,๒๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ การส่งเสริมวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อม ที่เข้มแข็ง แข่งขันได้		๑๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(๔) แผนงานยุทธศาสตร์ เพื่อสนับสนุน ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน		๙,๕๐๙,๖๐๐ บาท
๘๙. สำนักงานคณะกรรมการ ส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	รวม	๖๗,๑๔๙,๑๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานยุทธศาสตร์ การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม		๖๗,๑๔๙,๑๐๐ บาท
๙๐. สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีแห่งชาติ	รวม	๒,๑๑๓,๒๒๘,๔๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานยุทธศาสตร์ การเกษตรสร้างมูลค่า		๓๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท

(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาพื้นที่ และเมืองนำอยู่อัจฉริยะ		๑๔,๑๙๗,๔๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ การส่งเสริมวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อม ที่เข้มแข็ง แข่งขันได้		๓๒๐,๐๑๕,๗๐๐ บาท
(๔) แผนงานยุทธศาสตร์ เพื่อสนับสนุน ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน		๑,๕๘๙,๐๔๙,๔๐๐ บาท
(๕) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต		๑๕๗,๔๖๕,๙๐๐ บาท
๙๑. สำนักงานสภานโยบาย การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ	รวม	๗๖,๙๖๐,๗๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน		๖๔,๐๓๙,๖๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ เพื่อสนับสนุน ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน		๙,๑๕๖,๒๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ เพื่อสนับสนุน ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		๓,๗๖๔,๙๐๐ บาท

๙๒.	ศูนย์ความเป็นเลิศ ด้านชีววิทยาศาสตร์ (องค์การมหาชน)	รวม	๓๘,๔๘๓,๔๐๐ บาท คือ
	(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน		๑๙,๙๘๓,๔๐๐ บาท
	(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ การส่งเสริมวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อม ที่เข้มแข็ง แข่งขันได้		๑๘,๕๐๐,๐๐๐ บาท
๙๓.	สถาบันเทคโนโลยี นิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน)	รวม	๓๓๐,๒๘๗,๙๐๐ บาท คือ
	(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน		๑๙,๑๕๑,๖๐๐ บาท
	(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ การเกษตรสร้างมูลค่า		๔,๑๖๘,๒๐๐ บาท
	(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ การส่งเสริมวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อม ที่เข้มแข็ง แข่งขันได้		๒,๓๕๕,๐๐๐ บาท
	(๔) แผนงานยุทธศาสตร์ เพื่อสนับสนุน ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน		๓๐๔,๖๑๓,๑๐๐ บาท
๙๔.	สถาบันวิจัยดาราศาสตร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน)	รวม	๓๙๓,๔๔๕,๙๐๐ บาท คือ
	(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		๖๔,๘๔๔,๘๐๐ บาท

(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ เพื่อสนับสนุน ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน		๒๙๘,๑๒๔,๐๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาคุณภาพการศึกษา และการเรียนรู้		๓๐,๔๗๗,๑๐๐ บาท
๙๕. สถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน		
(องค์การมหาชน)	รวม	๒๑๘,๒๗๔,๙๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน		๓๙,๒๕๕,๐๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ เพื่อสนับสนุน ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน		๑๖๒,๗๖๑,๖๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างให้คนมีสุขภาพที่ดี		๑๑,๓๔๐,๐๐๐ บาท
(๔) แผนงานยุทธศาสตร์ เพื่อสนับสนุน ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		๔,๙๑๘,๓๐๐ บาท
๙๖. สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ		
(องค์การมหาชน)	รวม	๑๐๐,๔๐๕,๑๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการสร้างการเติบโต บนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตร ต่อสิ่งแวดล้อม		๒๖,๑๕๑,๗๐๐ บาท

(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ เพื่อสนับสนุน ด้านการสร้างการเติบโต บนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตร ต่อสิ่งแวดล้อม		๗๔,๒๕๓,๔๐๐ บาท
๙๗. สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (องค์การมหาชน)	รวม	๒๗๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน		๖๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาพื้นที่ และเมืองนำอยู่อัจฉริยะ		๑๘,๓๔๓,๒๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ การส่งเสริมวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อม ที่เข้มแข็ง แข่งขันได้		๑๐๙,๕๑๓,๗๐๐ บาท
(๔) แผนงานยุทธศาสตร์ เพื่อสนับสนุน ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน		๙๑,๑๔๓,๑๐๐ บาท
๙๘. สำนักงานพัฒนา เทคโนโลยีอวกาศ และภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)	รวม	๖๐๒,๕๘๓,๐๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน		๘๕,๘๕๐,๘๐๐ บาท

(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ การเกษตรสร้างมูลค่า		๑๓,๒๐๐,๐๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาพื้นที่ และเมืองนำอยู่อัจฉริยะ		๙,๔๐๐,๐๐๐ บาท
(๔) แผนงานยุทธศาสตร์ เพื่อสนับสนุน ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน		๓๘๙,๙๙๓,๐๐๐ บาท
(๕) แผนงานยุทธศาสตร์ สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน บนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล		๔๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(๖) แผนงานยุทธศาสตร์ จัดการผลกระทบ จากการเปลี่ยนแปลง สภาวะภูมิอากาศ		๖๑,๑๓๙,๒๐๐ บาท
มาตรา ๑๔ งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และหน่วยงานในกำกับ ให้ตั้งเป็นจำนวน ๖๒,๔๓๘,๒๔๐,๗๐๐ บาท จำแนกดังนี้		
๑. สำนักงาน		
ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	รวม	๓๓๔,๔๗๐,๓๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน		๓๑๒,๑๗๙,๖๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ การเกษตรสร้างมูลค่า		๑๓,๘๐๐,๐๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างพลังทางสังคม		๘,๔๙๐,๗๐๐ บาท
๒. กรมการข้าว	รวม	๑๘,๙๒๖,๓๐๑,๑๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน		๑๑๘,๐๗๐,๖๐๐ บาท

	(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ การเกษตรสร้างมูลค่า	๑๘,๗๗๗,๕๗๙,๐๐๐ บาท
	(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างพลังทางสังคม	๓๐,๖๕๑,๕๐๐ บาท
๓. กรมชลประทาน	รวม	๓๑,๒๘๒,๗๘๗,๐๐๐ บาท คือ
	(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการสร้างการเติบโต บนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตร ต่อสิ่งแวดล้อม	๑,๘๒๗,๒๕๘,๑๐๐ บาท
	(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ เพื่อสนับสนุน ด้านการสร้างการเติบโต บนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตร ต่อสิ่งแวดล้อม	๒๙,๔๕๕,๕๒๘,๙๐๐ บาท
๔. กรมตรวจบัญชีสหกรณ์	รวม	๓๔๘,๕๙๕,๕๐๐ บาท คือ
	(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน	๒๘๘,๖๐๐,๔๐๐ บาท
	(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ การเกษตรสร้างมูลค่า	๔๐,๒๑๘,๑๐๐ บาท
	(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างพลังทางสังคม	๑๙,๗๗๗,๐๐๐ บาท
๕. กรมประมง	รวม	๑,๑๔๔,๗๓๑,๓๐๐ บาท คือ
	(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน	๓๓๔,๘๔๕,๓๐๐ บาท
	(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ จัดการปัญหาแรงงานต่างด้าว และการค้ามนุษย์	๙,๕๓๑,๑๐๐ บาท

(๓) แผนงานยุทธศาสตร์			
ป้องกันและแก้ไขปัญหา			
ที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง		๑๘๕,๖๘๓,๙๐๐ บาท	
(๔) แผนงานยุทธศาสตร์			
การเกษตรสร้างมูลค่า		๕๕๕,๐๗๓,๑๐๐ บาท	
(๕) แผนงานยุทธศาสตร์			
เสริมสร้างพลังทางสังคม		๕๙,๕๙๗,๙๐๐ บาท	
๖. กรมปศุสัตว์	รวม	๑,๘๐๔,๙๖๖,๐๐๐ บาท	คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการสร้างความสามารถ			
ในการแข่งขัน		๗๓๘,๕๐๙,๕๐๐ บาท	
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์			
การเกษตรสร้างมูลค่า		๙๘๕,๒๔๗,๔๐๐ บาท	
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์			
เสริมสร้างพลังทางสังคม		๘๑,๒๐๙,๑๐๐ บาท	
๗. กรมฝนหลวง			
และการบินเกษตร	รวม	๑,๕๒๑,๕๒๔,๙๐๐ บาท	คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการสร้างการเติบโต			
บนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตร			
ต่อสิ่งแวดล้อม		๕๙๘,๒๑๑,๙๐๐ บาท	
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์			
เพื่อสนับสนุน			
ด้านการสร้างการเติบโต			
บนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตร			
ต่อสิ่งแวดล้อม		๙๒๓,๓๑๓,๐๐๐ บาท	
๘. กรมพัฒนาที่ดิน	รวม	๒,๗๕๑,๕๙๐,๒๐๐ บาท	คือ

(๑) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการสร้างความสามารถ			
ในการแข่งขัน		๑,๑๓๕,๔๗๐,๒๐๐	บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์			
การเกษตรสร้างมูลค่า		๑,๓๖๐,๒๘๕,๑๐๐	บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์			
เสริมสร้างพลังทางสังคม		๒๓๘,๘๓๔,๙๐๐	บาท
(๔) แผนงานยุทธศาสตร์			
จัดการมลพิษ			
และสิ่งแวดล้อม		๑๗,๐๐๐,๐๐๐	บาท
๙. กรมวิชาการเกษตร	รวม	๘๔๙,๓๑๐,๗๐๐	บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการสร้างความสามารถ			
ในการแข่งขัน		๕๒๐,๓๕๖,๓๐๐	บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์			
การเกษตรสร้างมูลค่า		๒๗๓,๙๐๐,๕๐๐	บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์			
เสริมสร้างพลังทางสังคม		๕๕,๐๕๓,๙๐๐	บาท
๑๐. กรมส่งเสริมการเกษตร	รวม	๑,๒๔๗,๑๖๐,๓๐๐	บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการสร้างความสามารถ			
ในการแข่งขัน		๕๑๗,๖๐๔,๘๐๐	บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์			
การเกษตรสร้างมูลค่า		๖๔๘,๐๗๕,๘๐๐	บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์			
เสริมสร้างพลังทางสังคม		๖๗,๓๔๐,๑๐๐	บาท
(๔) แผนงานยุทธศาสตร์			
เพื่อสนับสนุน			
ด้านการสร้างโอกาส			
และความเสมอภาคทางสังคม		๔,๔๒๐,๐๐๐	บาท

	(๕) แผนงานยุทธศาสตร์ จัดการมลพิษและสิ่งแวดล้อม		๙,๗๑๙,๖๐๐ บาท
๑๑.	กรมส่งเสริมสหกรณ์	รวม	๗๖๑,๕๑๐,๐๐๐ บาท คือ
	(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน		๕๐๒,๖๒๖,๖๐๐ บาท
	(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ การเกษตรสร้างมูลค่า		๒๑,๗๘๙,๕๐๐ บาท
	(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างพลังทางสังคม		๒๓,๙๘๗,๕๐๐ บาท
	(๔) แผนงานยุทธศาสตร์ เพื่อสนับสนุน ด้านการสร้างโอกาส และความเสมอภาคทางสังคม		๒๑๓,๑๐๖,๔๐๐ บาท
๑๒.	กรมหม่อนไหม	รวม	๒๓๑,๑๔๙,๐๐๐ บาท คือ
	(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน		๗๒,๑๖๕,๙๐๐ บาท
	(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ การเกษตรสร้างมูลค่า		๑๔๓,๗๖๗,๒๐๐ บาท
	(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างพลังทางสังคม		๑๕,๒๑๕,๙๐๐ บาท
๑๓.	สำนักงานการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรวม	รวม	๓๖๔,๙๖๙,๐๐๐ บาท คือ
	(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน		๒๔๕,๐๗๔,๑๐๐ บาท
	(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ การเกษตรสร้างมูลค่า		๖๔,๘๙๔,๙๐๐ บาท

	(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างพลังทางสังคม		๔๗,๘๓๑,๖๐๐ บาท
	(๔) แผนงานยุทธศาสตร์ จัดการมลพิษและสิ่งแวดล้อม		๗,๐๙๔,๒๐๐ บาท
๑๔.	สำนักงานมาตรฐาน สินค้าเกษตร และอาหารแห่งชาติ	รวม	๑๒๖,๑๖๙,๖๐๐ บาท คือ
	(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน		๗๓,๗๖๔,๙๐๐ บาท
	(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ การเกษตรสร้างมูลค่า		๕๑,๓๙๙,๗๐๐ บาท
	(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างพลังทางสังคม		๑,๐๐๕,๐๐๐ บาท
๑๕.	สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	รวม	๒๓๖,๘๔๔,๐๐๐ บาท คือ
	(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน		๑๖๙,๖๐๑,๕๐๐ บาท
	(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ การเกษตรสร้างมูลค่า		๖๕,๗๔๒,๕๐๐ บาท
	(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างพลังทางสังคม		๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท
๑๖.	สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)	รวม	๓๕๕,๔๐๖,๙๐๐ บาท คือ
	(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการสร้างโอกาส และความเสมอภาคทางสังคม		๔๗,๙๖๑,๒๐๐ บาท
	(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ การเกษตรสร้างมูลค่า		๓๑,๙๕๐,๐๐๐ บาท

(๓) แผนงานยุทธศาสตร์			
เสริมสร้างพลังทางสังคม			๒๗๕,๔๙๕,๗๐๐ บาท
๑๗. สำนักงานพิพิธภัณฑ์			
เกษตรเฉลิมพระเกียรติ			
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว			
(องค์การมหาชน)	รวม		๑๕๐,๗๕๔,๙๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการสร้างโอกาส			
และความเสมอภาคทางสังคม			๖๙,๙๖๘,๔๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์			
เสริมสร้างพลังทางสังคม			๘๐,๗๘๖,๕๐๐ บาท
มาตรา ๑๕ งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงคมนาคม ให้ตั้งเป็นจำนวน			
๕๗,๙๗๕,๗๖๒,๑๐๐ บาท จำแนกดังนี้			
๑. สำนักงาน			
ปลัดกระทรวงคมนาคม	รวม		๓๒๑,๒๙๔,๐๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการสร้างความสามารถ			
ในการแข่งขัน			๓๒๑,๒๙๔,๐๐๐ บาท
๒. กรมการขนส่งทางบก	รวม		๑,๒๔๓,๗๐๑,๘๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการสร้างความสามารถ			
ในการแข่งขัน			๑,๒๔๓,๗๐๑,๘๐๐ บาท
๓. กรมการขนส่งทางราง	รวม		๘๖,๖๕๑,๖๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการสร้างความสามารถ			
ในการแข่งขัน			๘๖,๖๕๑,๖๐๐ บาท
๔. กรมเจ้าท่า	รวม		๒,๔๕๔,๘๕๘,๘๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการสร้างความสามารถ			
ในการแข่งขัน			๒,๔๕๔,๘๕๘,๘๐๐ บาท

๕. กรมทางหลวง	รวม	๒๙,๙๓๕,๘๘๕,๐๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน		
ด้านการสร้างความสามารถ		
ในการแข่งขัน		๒๙,๙๓๕,๘๘๕,๐๐๐ บาท
๖. กรมทางหลวงชนบท	รวม	๒๓,๕๘๐,๒๖๒,๕๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน		
ด้านการสร้างความสามารถ		
ในการแข่งขัน		๒๓,๕๘๐,๒๖๒,๕๐๐ บาท
๗. กรมท่าอากาศยาน	รวม	๓๑๘,๖๖๙,๘๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน		
ด้านการสร้างความสามารถ		
ในการแข่งขัน		๓๑๘,๖๖๙,๘๐๐ บาท
๘. สำนักงานนโยบาย		
และแผนการขนส่งและจราจร	รวม	๓๔,๔๓๘,๖๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน		
ด้านการสร้างความสามารถ		
ในการแข่งขัน		๓๔,๔๓๘,๖๐๐ บาท
มาตรา ๑๖ งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมและหน่วยงาน		
ในกำกับ ให้ตั้งเป็นจำนวน ๓,๗๓๕,๖๙๗,๗๐๐ บาท จำแนกดังนี้		
๑. สำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัล		
เพื่อเศรษฐกิจและสังคม	รวม	๓๙๕,๐๒๕,๒๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน		
ด้านการสร้างความสามารถ		
ในการแข่งขัน		๑๘๔,๘๓๔,๐๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์		
พัฒนาเศรษฐกิจ		
และสังคมดิจิทัล		๑๐๙,๒๗๗,๓๐๐ บาท

(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาบริการประชาชน และการพัฒนา ประสิทธิภาพภาครัฐ		๑๐๐,๙๑๓,๙๐๐ บาท
๒. กรมอุตุนิยมวิทยา	รวม	๑,๔๙๙,๖๕๘,๙๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการสร้างการเติบโต บนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตร ต่อสิ่งแวดล้อม		๒๒๒,๑๙๐,๓๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ จัดการผลกระทบ จากการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศ		๑,๒๗๗,๔๖๘,๖๐๐ บาท
๓. สำนักงานคณะกรรมการ ดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ	รวม	๑๘๓,๒๔๐,๖๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน		๕๙,๔๗๗,๙๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมดิจิทัล		๑๒๓,๗๖๒,๗๐๐ บาท
๔. สำนักงานสถิติแห่งชาติ	รวม	๕๖๔,๕๔๓,๑๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการปรับสมดุล และพัฒนาระบบการบริหาร จัดการภาครัฐ		๒๕๐,๖๑๓,๖๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาบริการประชาชน และการพัฒนา ประสิทธิภาพภาครัฐ		๓๑๓,๙๒๙,๕๐๐ บาท

๕. สำนักงานพัฒนา

				รวม	๔๒๖,๐๒๑,๘๐๐ บาท คือ
				(๑) แผนงานพื้นฐาน	
				ด้านการสร้างความสามารถ	
				ในการแข่งขัน	๔๔,๓๘๙,๐๐๐ บาท
				(๒) แผนงานยุทธศาสตร์	
				พัฒนาเศรษฐกิจ	
				และสังคมดิจิทัล	๑๑๘,๙๒๖,๒๐๐ บาท
				(๓) แผนงานยุทธศาสตร์	
				การส่งเสริมวิสาหกิจ	
				ขนาดกลางและขนาดย่อม	
				ที่เข้มแข็ง แข่งขันได้	๕๕,๙๓๕,๐๐๐ บาท
				(๔) แผนงานยุทธศาสตร์	
				พัฒนาบริการประชาชน	
				และการพัฒนา	
				ประสิทธิภาพภาครัฐ	๑๕๙,๓๗๓,๑๐๐ บาท
				(๕) แผนงานยุทธศาสตร์	
				พัฒนากฎหมาย	
				และกระบวนการยุติธรรม	๔๗,๓๙๘,๕๐๐ บาท

๖. สำนักงานส่งเสริม

				รวม	๖๖๗,๒๐๘,๑๐๐ บาท คือ
				(๑) แผนงานพื้นฐาน	
				ด้านการสร้างความสามารถ	
				ในการแข่งขัน	๙๓,๑๙๑,๙๐๐ บาท
				(๒) แผนงานยุทธศาสตร์	
				พัฒนาเศรษฐกิจ	
				และสังคมดิจิทัล	๕๗๔,๐๑๖,๒๐๐ บาท

(๓) แผนงานยุทธศาสตร์

การส่งเสริมวิสาหกิจ

ขนาดกลางและขนาดย่อม

ที่เข้มแข็ง แข่งขันได้

๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

มาตรา ๑๗ งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและหน่วยงานในกำกับ ให้ตั้งเป็นจำนวน ๑๓,๔๕๐,๐๖๓,๔๐๐ บาท จำแนกดังนี้

๑. สำนักงาน

ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ

สิ่งแวดล้อม

รวม ๑,๒๘๒,๐๙๑,๙๐๐ บาท คือ

(๑) แผนงานพื้นฐาน

ด้านการสร้างการเติบโต

บนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตร

ต่อสิ่งแวดล้อม

๑,๒๓๒,๖๔๓,๒๐๐ บาท

(๒) แผนงานยุทธศาสตร์

สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน

อนุรักษ์ ฟื้นฟู และป้องกัน

การทำลายทรัพยากรธรรมชาติ

๓๓,๒๔๘,๗๐๐ บาท

(๓) แผนงานยุทธศาสตร์

จัดการมลพิษ

และสิ่งแวดล้อม

๗,๒๐๐,๐๐๐ บาท

(๔) แผนงานยุทธศาสตร์

เพื่อสนับสนุน

ด้านการสร้างการเติบโต

บนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตร

ต่อสิ่งแวดล้อม

๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๒. กรมควบคุมมลพิษ

รวม ๒๖๓,๙๐๙,๖๐๐ บาท คือ

(๑) แผนงานพื้นฐาน

ด้านการสร้างการเติบโต

บนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตร

ต่อสิ่งแวดล้อม

๑๔๗,๐๘๖,๓๐๐ บาท

	(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ จัดการผลกระทบ จากการเปลี่ยนแปลง สภาวะภูมิอากาศ		๔,๕๐๐,๐๐๐ บาท
	(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ จัดการมลพิษ และสิ่งแวดล้อม		๑๑๒,๓๒๓,๓๐๐ บาท
๓.	กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	รวม	๗๒๓,๔๔๕,๔๐๐ บาท คือ
	(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการสร้างการเติบโต บนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตร ต่อสิ่งแวดล้อม		๒๔๒,๗๔๕,๔๐๐ บาท
	(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน อนุรักษ์ ฟื้นฟู และป้องกัน การทำลายทรัพยากรธรรมชาติ		๒๕๖,๙๙๕,๒๐๐ บาท
	(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน บนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล		๑๔๐,๗๐๒,๒๐๐ บาท
	(๔) แผนงานยุทธศาสตร์ จัดการผลกระทบ จากการเปลี่ยนแปลง สภาวะภูมิอากาศ		๖๗,๐๖๒,๖๐๐ บาท
	(๕) แผนงานยุทธศาสตร์ จัดการมลพิษ และสิ่งแวดล้อม		๑๕,๙๐๐,๐๐๐ บาท
๔.	กรมทรัพยากรธรณี	รวม	๓๒๐,๖๑๔,๐๐๐ บาท คือ

(๑) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการสร้างการเติบโต			
บนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตร			
ต่อสิ่งแวดล้อม			๒๕๖,๑๔๑,๗๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์			
สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน			
อนุรักษ์ ฟื้นฟู และป้องกัน			
การทำลายทรัพยากรธรรมชาติ			๓๕,๑๖๐,๘๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์			
สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน			
บนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล			๕,๕๒๙,๙๐๐ บาท
(๔) แผนงานยุทธศาสตร์			
จัดการผลกระทบ			
จากการเปลี่ยนแปลง			
สภาวะภูมิอากาศ			๒๓,๗๘๑,๖๐๐ บาท
๕. กรมทรัพยากรน้ำ	รวม		๑,๐๓๓,๙๔๓,๔๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการสร้างการเติบโต			
บนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตร			
ต่อสิ่งแวดล้อม			๔๔๔,๙๐๘,๔๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์			
เพื่อสนับสนุน			
ด้านการสร้างการเติบโต			
บนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตร			
ต่อสิ่งแวดล้อม			๕๘๙,๐๓๕,๐๐๐ บาท
๖. กรมทรัพยากรน้ำบาดาล	รวม		๗๗๐,๙๐๐,๓๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการสร้างการเติบโต			
บนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตร			
ต่อสิ่งแวดล้อม			๑๐๒,๒๒๙,๓๐๐ บาท

(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ เพื่อสนับสนุน ด้านการสร้างการเติบโต บนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตร ต่อสิ่งแวดล้อม		๖๖๘,๖๗๑,๐๐๐ บาท
๗. กรมป่าไม้	รวม	๒,๒๖๕,๓๔๓,๔๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการสร้างการเติบโต บนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตร ต่อสิ่งแวดล้อม		๙๙๔,๑๘๓,๓๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน อนุรักษ์ ป่า และป้องกัน การทำลายทรัพยากรธรรมชาติ		๑,๒๗๑,๑๖๐,๑๐๐ บาท
๘. กรมส่งเสริม คุณภาพสิ่งแวดล้อม	รวม	๒๗๕,๓๘๐,๔๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการสร้างการเติบโต บนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตร ต่อสิ่งแวดล้อม		๑๗๑,๔๓๘,๓๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาพื้นที่ และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ		๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน อนุรักษ์ ป่า และป้องกัน การทำลายทรัพยากรธรรมชาติ		๓๐,๐๙๐,๐๐๐ บาท

(๔) แผนงานยุทธศาสตร์ ยกระดับกระบวนการทัศน์ เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม			๗๐,๘๕๒,๑๐๐ บาท
๙. กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	รวม		๕,๕๔๗,๖๖๗,๐๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการสร้างการเติบโต บนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตร ต่อสิ่งแวดล้อม			๒,๖๓๖,๖๙๐,๗๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ เพื่อสนับสนุน ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน			๓๓๖,๐๔๔,๖๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน อนุรักษ์ ป่า และป้องกัน การทำลายทรัพยากรธรรมชาติ			๒,๕๕๕,๓๖๗,๗๐๐ บาท
(๔) แผนงานยุทธศาสตร์ จัดการผลกระทบ จากการเปลี่ยนแปลง สภาวะภูมิอากาศ			๑๙,๕๖๔,๐๐๐ บาท
๑๐. สำนักงานนโยบายและแผน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	รวม		๘๔๖,๐๒๔,๗๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการสร้างการเติบโต บนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตร ต่อสิ่งแวดล้อม			๓๘๖,๔๗๓,๙๐๐ บาท

(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาพื้นที่ และเมืองนำอยู่อัจฉริยะ		๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น		๔๒๗,๔๕๐,๘๐๐ บาท
(๔) แผนงานยุทธศาสตร์ สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน อนุรักษ์ พื้นฟู และป้องกัน การทำลายทรัพยากรธรรมชาติ		๑๖,๒๐๐,๐๐๐ บาท
(๕) แผนงานยุทธศาสตร์ จัดการผลกระทบ จากการเปลี่ยนแปลง สถานะภูมิอากาศ		๖,๒๐๐,๐๐๐ บาท
(๖) แผนงานยุทธศาสตร์ ยกระดับกระบวนการทัศน์ เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม		๕,๗๐๐,๐๐๐ บาท
๑๑. สำนักงานพัฒนา เศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน)	รวม	๕๗,๘๓๖,๒๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการสร้างการเติบโต บนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตร ต่อสิ่งแวดล้อม		๒๐,๗๐๒,๖๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน อนุรักษ์ พื้นฟู และป้องกัน การทำลายทรัพยากรธรรมชาติ		๓๗,๑๓๓,๖๐๐ บาท

๑๒. องค์การบริหารจัดการ			
ก๊าซเรือนกระจก			
(องค์การมหาชน)	รวม	๖๒,๙๐๗,๑๐๐ บาท	คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการสร้างการเติบโต			
บนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตร			
ต่อสิ่งแวดล้อม		๑๗,๗๔๓,๗๐๐ บาท	
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์			
จัดการผลกระทบ			
จากการเปลี่ยนแปลง			
สภาวะภูมิอากาศ		๓๘,๖๑๖,๑๐๐ บาท	
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์			
เพื่อสนับสนุน			
ด้านการสร้างการเติบโต			
บนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตร			
ต่อสิ่งแวดล้อม		๖,๕๔๗,๓๐๐ บาท	
มาตรา ๑๘ งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงพลังงาน ให้ตั้งเป็นจำนวน			
๑,๘๕๙,๕๖๖,๒๐๐ บาท จำแนกดังนี้			
๑. สำนักงาน			
ปลัดกระทรวงพลังงาน	รวม	๒๔๑,๗๘๐,๑๐๐ บาท	คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการสร้างความสามารถ			
ในการแข่งขัน		๑๘๔,๓๐๙,๑๐๐ บาท	
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์			
พัฒนาความมั่นคง			
ทางพลังงาน		๕๗,๔๗๑,๐๐๐ บาท	
๒. กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ	รวม	๑๗๐,๗๒๙,๕๐๐ บาท	คือ
(๑) แผนงานยุทธศาสตร์			
พัฒนาความมั่นคง			
ทางพลังงาน		๑๗๐,๗๒๙,๕๐๐ บาท	

๓. กรมธุรกิจพลังงาน	รวม	๑๑๖,๙๓๗,๘๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน		
ด้านการสร้างความสามารถ		
ในการแข่งขัน		๑๑๑,๕๔๖,๘๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์		
พัฒนาความมั่นคง		
ทางพลังงาน		๕,๓๙๑,๐๐๐ บาท
๔. กรมพัฒนาพลังงานทดแทน		
และอนุรักษ์พลังงาน	รวม	๑,๒๕๐,๒๖๖,๖๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน		
ด้านการสร้างความสามารถ		
ในการแข่งขัน		๓๔๒,๓๖๓,๒๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์		
พัฒนาความมั่นคง		
ทางพลังงาน		๙๐๗,๙๐๓,๔๐๐ บาท
๕. สำนักงานนโยบาย		
และแผนพลังงาน	รวม	๗๙,๘๕๒,๒๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานยุทธศาสตร์		
พัฒนาความมั่นคง		
ทางพลังงาน		๗๙,๘๕๒,๒๐๐ บาท

มาตรา ๑๙ งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงพาณิชย์และหน่วยงานในกำกับ ให้ตั้งเป็นจำนวน ๓,๖๑๗,๖๓๖,๖๐๐ บาท จำแนกดังนี้

๑. สำนักงาน		
ปลัดกระทรวงพาณิชย์	รวม	๘๐๔,๑๒๑,๘๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน		
ด้านการปรับสมดุล		
และพัฒนาระบบการบริหาร		
จัดการภาครัฐ		๕๔๔,๗๙๔,๔๐๐ บาท

(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ เพื่อสนับสนุน ด้านการสร้างโอกาส และความเสมอภาคทางสังคม		๑๖๙,๑๙๔,๘๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาบริการประชาชน และการพัฒนา ประสิทธิภาพภาครัฐ		๙๐,๑๓๒,๖๐๐ บาท
๒. กรมการค้าต่างประเทศ	รวม	๑๑๕,๔๐๐,๗๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน		๗๓,๑๓๐,๗๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ การเกษตรสร้างมูลค่า		๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ การส่งเสริมวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อม ที่เข้มแข็ง แข่งขันได้		๒,๖๙๐,๐๐๐ บาท
(๔) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาพื้นที่ เขตเศรษฐกิจพิเศษ		๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(๕) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาบริการประชาชน และการพัฒนา ประสิทธิภาพภาครัฐ		๓๐,๕๘๐,๐๐๐ บาท
๓. กรมการค้าภายใน	รวม	๕๙๙,๖๑๖,๔๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน		๙๓,๓๙๓,๒๐๐ บาท

(๒) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการสร้างโอกาส			
และความเสมอภาคทางสังคม			๒๔๒,๒๒๓,๕๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์			
การเกษตรสร้างมูลค่า			๑๒๔,๒๕๕,๙๐๐ บาท
(๔) แผนงานยุทธศาสตร์			
สร้างหลักประกันทางสังคม			๑๓๙,๗๔๓,๘๐๐ บาท
๔. กรมเจรจาการค้า			
ระหว่างประเทศ	รวม		๒๐๑,๘๑๗,๒๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านความมั่นคง			๑๔๐,๓๔๒,๕๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์			
ส่งเสริมความสัมพันธ์			
ระหว่างประเทศ			๖๑,๔๗๔,๗๐๐ บาท
๕. กรมทรัพย์สินทางปัญญา	รวม		๒๘๗,๔๒๗,๓๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการสร้างความสามารถ			
ในการแข่งขัน			๕๙,๘๑๘,๘๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์			
การเกษตรสร้างมูลค่า			๕๓,๓๐๐,๐๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์			
การส่งเสริมวิสาหกิจ			
ขนาดกลางและขนาดย่อม			
ที่เข้มแข็ง แข่งขันได้			๗๔,๘๖๗,๕๐๐ บาท
(๔) แผนงานยุทธศาสตร์			
เพื่อสนับสนุน			
ด้านการสร้างความสามารถ			
ในการแข่งขัน			๓,๓๗๕,๐๐๐ บาท

(๕) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาบริการประชาชน และการพัฒนา ประสิทธิภาพภาครัฐ		๘๖,๐๖๖,๐๐๐ บาท
๖. กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	รวม	๒๐๐,๘๐๙,๔๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน		๕๐,๗๑๘,๓๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ การส่งเสริมวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อม ที่เข้มแข็ง แข่งขันได้		๒๙,๔๒๐,๐๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ เพื่อสนับสนุน ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน		๑๒๐,๖๗๑,๑๐๐ บาท
๗. กรมส่งเสริมการค้า ระหว่างประเทศ	รวม	๑,๑๑๓,๕๓๙,๖๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน		๕๐๙,๑๘๐,๔๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ การส่งเสริมวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อม ที่เข้มแข็ง แข่งขันได้		๖๐๔,๓๕๙,๒๐๐ บาท
๘. สำนักงานนโยบาย และยุทธศาสตร์การค้า	รวม	๘๑,๓๑๘,๔๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน		๑๔,๐๖๑,๔๐๐ บาท

(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมความสัมพันธ์ ระหว่างประเทศ		๒,๑๘๙,๗๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ การส่งเสริมวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อม ที่เข้มแข็ง แข่งขันได้		๖๕,๐๖๗,๓๐๐ บาท
๙. สถาบันระหว่างประเทศ เพื่อการค้าและการพัฒนา (องค์การมหาชน)	รวม	๓๖,๐๔๙,๙๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน		๒๘,๕๙๙,๙๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ การส่งเสริมวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อม ที่เข้มแข็ง แข่งขันได้		๗,๔๕๐,๐๐๐ บาท
๑๐. สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณี และเครื่องประดับแห่งชาติ (องค์การมหาชน)	รวม	๖๕,๔๐๗,๔๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน		๘,๓๕๔,๘๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ การส่งเสริมวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อม ที่เข้มแข็ง แข่งขันได้		๓๔,๒๘๘,๒๐๐ บาท

(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาบริการประชาชน และการพัฒนา ประสิทธิภาพภาครัฐ		๒๒,๗๖๔,๔๐๐ บาท
๑๑. สถาบันส่งเสริม ศิลปหัตถกรรมไทย (องค์การมหาชน)	รวม	๑๑๒,๑๒๘,๕๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน		๓๕,๐๙๕,๒๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ การส่งเสริมวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อม ที่เข้มแข็ง แข่งขันได้		๗๗,๐๓๓,๓๐๐ บาท
มาตรา ๒๐ งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงมหาดไทย ให้ตั้งเป็นจำนวน ๒๖๘,๘๓๓,๑๖๘,๙๐๐ บาท จำแนกดังนี้		
๑. สำนักงาน ปลัดกระทรวงมหาดไทย	รวม	๔,๓๔๒,๘๖๕,๘๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างความมั่นคง ของสถาบันหลักของชาติ		๓๒,๗๓๐,๖๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ รักษาความสงบภายในประเทศ		๑๕,๑๓๗,๐๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมความสัมพันธ์ ระหว่างประเทศ		๑,๕๘๘,๓๐๐ บาท
(๔) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาพื้นที่ เขตเศรษฐกิจพิเศษ		๓,๓๕๙,๔๐๐ บาท

(๕) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาบริการประชาชน และการพัฒนา ประสิทธิภาพภาครัฐ		๔,๒๙๐,๐๕๐,๕๐๐ บาท
๒. กรมการปกครอง	รวม	๘,๒๗๒,๑๖๓,๑๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานยุทธศาสตร์ รักษาความสงบ ภายในประเทศ		๒,๕๕๒,๐๘๙,๘๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ จัดการปัญหาแรงงานต่างด้าว และการค้ามนุษย์		๒๔,๓๕๓,๔๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาพื้นที่ เขตเศรษฐกิจพิเศษ		๔๔,๙๘๒,๒๐๐ บาท
(๔) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาบริการประชาชน และการพัฒนา ประสิทธิภาพภาครัฐ		๕,๖๕๐,๗๓๗,๗๐๐ บาท
๓. กรมการพัฒนาชุมชน	รวม	๑,๔๒๐,๘๔๖,๒๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างพลังทางสังคม		๑,๔๒๐,๘๔๖,๒๐๐ บาท
๔. กรมที่ดิน	รวม	๒,๒๗๒,๘๕๐,๓๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างพลังทางสังคม		๒๘๖,๑๐๓,๑๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน อนุรักษ์ ป่า และป้องกัน การทำลายทรัพยากรธรรมชาติ		๙๗,๖๔๘,๓๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาบริการประชาชน และการพัฒนา ประสิทธิภาพภาครัฐ		๑,๘๘๙,๐๙๙,๙๐๐ บาท

๕. กรมป้องกัน			
และบรรเทาสาธารณภัย	รวม	๓,๒๗๘,๕๓๔,๔๐๐	บาท คือ
(๑) แผนงานยุทธศาสตร์			
พัฒนาระบบการเตรียมพร้อม			
แห่งชาติและระบบบริหาร			
จัดการภัยพิบัติ		๓,๒๗๘,๕๓๔,๔๐๐	บาท
๖. กรมโยธาธิการและผังเมือง	รวม	๒๖,๐๙๒,๓๑๐,๕๐๐	บาท คือ
(๑) แผนงานยุทธศาสตร์			
เสริมสร้างความมั่นคง			
ของสถาบันหลักของชาติ		๑,๕๐๐,๐๐๐,๐๐๐	บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์			
ป้องกันและแก้ไขปัญหา			
ที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง		๕,๔๒๘,๓๒๙,๑๐๐	บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์			
พัฒนาระบบการเตรียมพร้อม			
แห่งชาติและระบบบริหาร			
จัดการภัยพิบัติ		๑๑,๕๖๕,๒๔๗,๑๐๐	บาท
(๔) แผนงานยุทธศาสตร์			
พัฒนาพื้นที่			
และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ		๗,๑๖๘,๒๘๙,๖๐๐	บาท
(๕) แผนงานยุทธศาสตร์			
พัฒนาพื้นที่			
เขตเศรษฐกิจพิเศษ		๔๓๐,๔๔๔,๗๐๐	บาท
๗. กรมส่งเสริม			
การปกครองท้องถิ่น	รวม	๒๒๓,๑๕๓,๕๙๘,๖๐๐	บาท คือ
(๑) แผนงานยุทธศาสตร์			
เสริมสร้างความมั่นคง			
ของสถาบันหลักของชาติ		๗๗๕,๐๐๐	บาท

(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาพื้นที่ และเมืองนำอยู่อัจฉริยะ	๒๕๑,๕๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาคุณภาพการศึกษา และการเรียนรู้	๔,๙๐๕,๐๐๐ บาท
(๔) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างให้คนมีสุขภาวะที่ดี	๘,๓๘๖,๗๐๐ บาท
(๕) แผนงานยุทธศาสตร์ส่งเสริม การกระจายอำนาจให้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๒๒๒,๕๓๗,๙๙๔,๒๐๐ บาท
(๖) แผนงานยุทธศาสตร์ จัดการมลพิษ และสิ่งแวดล้อม	๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(๗) แผนงานยุทธศาสตร์ เพื่อสนับสนุน ด้านการสร้างการเติบโต บนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตร ต่อสิ่งแวดล้อม	๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(๘) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาบริการประชาชน และการพัฒนา ประสิทธิภาพภาครัฐ	๕๙๕,๒๘๖,๒๐๐ บาท

มาตรา ๒๑ งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงยุติธรรมและหน่วยงานในกำกับ ให้ตั้งเป็น
จำนวน ๑๒,๓๗๖,๔๑๐,๒๐๐ บาท จำแนกดังนี้

๑. สำนักงาน

ปลัดกระทรวงยุติธรรม	รวม	๕๑๔,๓๗๕,๐๐๐ บาท	คือ
---------------------	-----	-----------------	-----

(๑) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการปรับสมดุล			
และพัฒนาระบบการบริหาร			
จัดการภาครัฐ			๓๕๕,๑๒๐,๓๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์			
พัฒนากฎหมาย			
และกระบวนการยุติธรรม			๑๕๙,๒๕๔,๗๐๐ บาท
๒. กรมคุมประพฤติ	รวม		๖๙๑,๗๔๘,๒๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านความมั่นคง			๘๕,๘๐๘,๔๐๐ บาท
(๒) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการปรับสมดุล			
และพัฒนาระบบการบริหาร			
จัดการภาครัฐ			๑๗๑,๗๔๓,๐๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์			
พัฒนากฎหมาย			
และกระบวนการยุติธรรม			๔๓๔,๑๙๖,๘๐๐ บาท
๓. กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ	รวม		๕๗๓,๔๗๗,๗๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการปรับสมดุล			
และพัฒนาระบบการบริหาร			
จัดการภาครัฐ			๑๔๓,๗๒๒,๙๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์			
จัดการปัญหาแรงงานต่างด้าว			
และการค้ามนุษย์			๓,๙๒๓,๖๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์			
พัฒนากฎหมาย			
และกระบวนการยุติธรรม			๔๒๕,๘๓๑,๒๐๐ บาท
๔. กรมบังคับคดี	รวม		๑๔๘,๕๕๒,๐๐๐ บาท คือ

(๑) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการปรับสมดุล			
และพัฒนาระบบการบริหาร			
จัดการภาครัฐ		๑๒๔,๘๓๖,๐๐๐ บาท	
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์			
การส่งเสริมวิสาหกิจ			
ขนาดกลางและขนาดย่อม			
ที่เข้มแข็ง แข่งขันได้		๒,๐๕๖,๐๐๐ บาท	
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์			
พัฒนากฎหมาย			
และกระบวนการยุติธรรม		๒๑,๖๖๐,๐๐๐ บาท	
๕. กรมพินิจและคุ้มครองเด็ก			
และเยาวชน	รวม	๔๙๔,๘๘๘,๔๐๐ บาท	คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านความมั่นคง		๘,๙๙๑,๙๐๐ บาท	
(๒) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการปรับสมดุล			
และพัฒนาระบบการบริหาร			
จัดการภาครัฐ		๔๘๑,๑๙๙,๖๐๐ บาท	
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์			
พัฒนากฎหมาย			
และกระบวนการยุติธรรม		๔,๖๙๖,๙๐๐ บาท	
๖. กรมราชทัณฑ์	รวม	๘,๗๓๔,๕๗๐,๓๐๐ บาท	คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านความมั่นคง		๑๐๐,๐๗๓,๓๐๐ บาท	
(๒) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการปรับสมดุล			
และพัฒนาระบบการบริหาร			
จัดการภาครัฐ		๑๘,๕๙๒,๐๐๐ บาท	

	(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนากฎหมาย และกระบวนการยุติธรรม		๘,๖๑๕,๙๐๕,๐๐๐ บาท
๗.	กรมสอบสวนคดีพิเศษ	รวม	๔๐๑,๙๓๘,๒๐๐ บาท คือ
	(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการปรับสมดุล และพัฒนาระบบการบริหาร จัดการภาครัฐ		๒๒๔,๒๓๕,๐๐๐ บาท
	(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ จัดการปัญหาแรงงานต่างด้าว และการค้ามนุษย์		๓,๓๙๐,๐๐๐ บาท
	(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ ป้องกันและแก้ไขปัญหา ที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง		๘๔,๐๙๐,๐๐๐ บาท
	(๔) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนากฎหมาย และกระบวนการยุติธรรม		๙๐,๒๒๓,๒๐๐ บาท
๘.	สถาบันนิติวิทยาศาสตร์	รวม	๔๖๐,๒๔๐,๙๐๐ บาท คือ
	(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการปรับสมดุล และพัฒนาระบบการบริหาร จัดการภาครัฐ		๔๔๒,๙๔๖,๓๐๐ บาท
	(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนากฎหมาย และกระบวนการยุติธรรม		๑๗,๒๙๔,๖๐๐ บาท
๙.	สำนักงานกิจการยุติธรรม	รวม	๖๒,๖๓๙,๔๐๐ บาท คือ
	(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการปรับสมดุล และพัฒนาระบบการบริหาร จัดการภาครัฐ		๓๕,๖๐๓,๒๐๐ บาท

(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนากฎหมาย และกระบวนการยุติธรรม		๒๗,๐๓๖,๒๐๐ บาท
๑๐. สำนักงานคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติด	รวม	๑๘๘,๘๙๒,๖๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านความมั่นคง		๑๘๘,๘๙๒,๖๐๐ บาท
๑๑. สถาบันอนุญาโตตุลาการ	รวม	๑๖,๐๐๓,๖๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการปรับสมดุล และพัฒนาระบบการบริหาร จัดการภาครัฐ		๑๖,๐๐๓,๖๐๐ บาท
๑๒. สถาบันเพื่อการยุติธรรม แห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน)	รวม	๘๙,๐๘๓,๙๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการปรับสมดุล และพัฒนาระบบการบริหาร จัดการภาครัฐ		๒๒,๙๗๑,๕๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนากฎหมาย และกระบวนการยุติธรรม		๖๖,๑๑๒,๔๐๐ บาท
มาตรา ๒๒ งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงแรงงานและหน่วยงานในกำกับ ให้ตั้งเป็น จำนวน ๕๐,๒๙๗,๙๒๙,๒๐๐ บาท จำแนกดังนี้		
๑. สำนักงาน ปลัดกระทรวงแรงงาน	รวม	๔๕๓,๗๘๑,๕๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		๓๐๓,๑๐๙,๓๐๐ บาท

(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ จัดการปัญหาแรงงานต่างด้าว และการค้ามนุษย์		๓,๓๘๔,๑๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมความสัมพันธ์ ระหว่างประเทศ		๓๐๐,๐๐๐ บาท
(๔) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต		๑๔๐,๕๕๐,๐๐๐ บาท
(๕) แผนงานยุทธศาสตร์ สร้างหลักประกันทางสังคม		๖,๔๓๘,๑๐๐ บาท
๒. กรมการจัดหางาน	รวม	๓๘๑,๗๐๔,๕๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		๑๗๐,๒๕๘,๑๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ จัดการปัญหาแรงงานต่างด้าว และการค้ามนุษย์		๒๓,๑๕๙,๗๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาพื้นที่ เขตเศรษฐกิจพิเศษ		๑๕,๖๗๑,๗๐๐ บาท
(๔) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต		๑๗๒,๖๑๕,๙๐๐ บาท
๓. กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน	รวม	๖๖๘,๖๙๐,๕๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		๓๓๕,๕๘๘,๕๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมความสัมพันธ์ ระหว่างประเทศ		๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท

(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาพื้นที่ เขตเศรษฐกิจพิเศษ		๒,๗๒๐,๐๐๐ บาท
(๔) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต		๓๒๕,๔๘๒,๐๐๐ บาท
๔. กรมสวัสดิการ และคุ้มครองแรงงาน	รวม	๒๕๘,๕๕๑,๙๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการสร้างโอกาส และความเสมอภาคทางสังคม		๒๐๓,๙๓๙,๒๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ จัดการปัญหาแรงงานต่างด้าว และการค้ามนุษย์		๒๐,๘๙๖,๙๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต		๑๓,๕๖๔,๓๐๐ บาท
(๔) แผนงานยุทธศาสตร์ สร้างหลักประกันทางสังคม		๒๐,๑๕๑,๕๐๐ บาท
๕. สำนักงานประกันสังคม	รวม	๔๘,๕๑๔,๑๖๒,๔๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานยุทธศาสตร์ สร้างหลักประกันทางสังคม		๔๘,๕๑๔,๑๖๒,๔๐๐ บาท
๖. สถาบันส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อม ในการทำงาน		
(องค์การมหาชน)	รวม	๒๑,๐๓๘,๖๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการสร้างโอกาส และความเสมอภาคทางสังคม		๗,๗๑๔,๔๐๐ บาท

(๒) แผนงานยุทธศาสตร์		
สร้างหลักประกันทางสังคม		๑๓,๓๒๔,๒๐๐ บาท
มาตรา ๒๓ งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงวัฒนธรรมและหน่วยงานในกำกับ ให้ตั้งเป็น		
จำนวน ๔,๒๑๐,๘๕๕,๔๐๐ บาท จำแนกดังนี้		
๑. สำนักงาน		
ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม	รวม	๑,๑๔๙,๔๑๕,๒๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน		
ด้านการสร้างโอกาส		
และความเสมอภาคทางสังคม		๒๑๓,๘๔๒,๘๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมความสัมพันธ์		
ระหว่างประเทศ		๑๖,๒๘๔,๓๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์		
เพื่อสนับสนุน		
ด้านการสร้างความสามารถ		
ในการแข่งขัน		๑๐๖,๐๙๔,๔๐๐ บาท
(๔) แผนงานยุทธศาสตร์		
ปรับเปลี่ยนค่านิยม		
และวัฒนธรรม		๑๕๑,๓๔๖,๑๐๐ บาท
(๕) แผนงานยุทธศาสตร์		
เพื่อสนับสนุน		
ด้านการสร้างโอกาส		
และความเสมอภาคทางสังคม		๖๖๑,๘๔๗,๖๐๐ บาท
๒. กรมการศาสนา	รวม	๒๙๘,๑๖๓,๓๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน		
ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง		
ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		๓๔,๑๓๔,๓๐๐ บาท

	(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ ปรับเปลี่ยนค่านิยม และวัฒนธรรม		๒๖๔,๐๒๙,๐๐๐ บาท
๓.	กรมศิลปากร	รวม	๑,๖๒๓,๑๖๙,๙๐๐ บาท คือ
	(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		๗๔๘,๐๖๐,๐๐๐ บาท
	(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ เพื่อสนับสนุน ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน		๗๔,๘๑๔,๐๐๐ บาท
	(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ ปรับเปลี่ยนค่านิยม และวัฒนธรรม		๘๐๐,๒๙๕,๙๐๐ บาท
๔.	กรมส่งเสริมวัฒนธรรม	รวม	๔๒๗,๓๒๘,๘๐๐ บาท คือ
	(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการสร้างโอกาส และความเสมอภาคทางสังคม		๒๓๗,๙๔๐,๐๐๐ บาท
	(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ ปรับเปลี่ยนค่านิยม และวัฒนธรรม		๑๘๙,๓๘๘,๘๐๐ บาท
๕.	สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์	รวม	๔๐๙,๓๓๕,๘๐๐ บาท คือ
	(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		๙๗,๕๗๒,๗๐๐ บาท
	(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ ปรับเปลี่ยนค่านิยม และวัฒนธรรม		๘,๑๕๒,๔๐๐ บาท
	(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างพลังทางสังคม		๒๓๕,๐๐๘,๑๐๐ บาท

(๔) แผนงานยุทธศาสตร์ สร้างความเสมอภาค ทางการศึกษา		๖๘,๖๐๒,๖๐๐ บาท
๖. สำนักงาน		
ศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย	รวม	๑๔๑,๐๒๕,๘๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		๗๐,๖๘๘,๗๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ เพื่อสนับสนุน ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน		๗๐,๓๓๗,๑๐๐ บาท
๗. ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)	รวม	๖๒,๖๔๕,๐๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		๒๒,๖๗๑,๘๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ ปรับเปลี่ยนค่านิยม และวัฒนธรรม		๓๙,๙๗๓,๒๐๐ บาท
๘. ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)	รวม	๕๐,๗๗๑,๖๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		๕๐,๗๗๑,๖๐๐ บาท
๙. หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)	รวม	๔๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		๒๗,๑๐๙,๖๐๐ บาท

(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมความสัมพันธ์ ระหว่างประเทศ			๓,๖๐๐,๐๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ เพื่อสนับสนุน ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน			๘,๔๐๓,๔๐๐ บาท
(๔) แผนงานยุทธศาสตร์ ปรับเปลี่ยนค่านิยม และวัฒนธรรม			๙,๘๘๗,๐๐๐ บาท
มาตรา ๒๔ งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานในกำกับ ให้ตั้งเป็น จำนวน ๑๒๒,๖๖๘,๕๐๕,๒๐๐ บาท จำแนกดังนี้			
๑. สำนักงาน			
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	รวม	๓๙,๘๗๕,๗๙๐,๙๐๐ บาท	คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		๓,๕๓๙,๕๘๖,๓๐๐ บาท	
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างความมั่นคง ของสถาบันหลักของชาติ		๓,๕๐๐,๐๐๐ บาท	
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมดิจิทัล		๙๖,๕๓๗,๐๐๐ บาท	
(๔) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต		๔,๗๙๖,๒๔๐,๑๐๐ บาท	
(๕) แผนงานยุทธศาสตร์ เพื่อสนับสนุน ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		๑,๙๔๔,๔๓๓,๗๐๐ บาท	

(๖) แผนงานยุทธศาสตร์ สร้างความเสมอภาค ทางการศึกษา		๒๙,๔๙๕,๔๙๓,๘๐๐ บาท
๒. สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน	รวม	๖๕,๖๓๓,๒๗๓,๒๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านความมั่นคง		๕๓๑,๘๓๓,๕๐๐ บาท
(๒) แผนงานพื้นฐาน ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		๑๓,๑๔๗,๙๕๐,๘๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาคุณภาพการศึกษา และการเรียนรู้		๑๔,๒๐๘,๓๗๔,๘๐๐ บาท
(๔) แผนงานยุทธศาสตร์ สร้างความเสมอภาค ทางการศึกษา		๓๗,๗๔๕,๑๑๔,๑๐๐ บาท
๓. สำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา	รวม	๑๔,๘๔๗,๗๐๕,๗๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		๔,๒๓๓,๙๕๗,๗๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาคุณภาพการศึกษา และการเรียนรู้		๑,๔๒๐,๗๖๗,๘๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ สร้างความเสมอภาค ทางการศึกษา		๙,๑๙๒,๙๘๐,๒๐๐ บาท
๔. สำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษา	รวม	๘๘,๐๕๙,๕๐๐ บาท คือ

(๑) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง			
ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์			๖๑,๖๖๖,๙๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์			
พัฒนาศักยภาพคน			
ตลอดช่วงชีวิต			๑๖,๙๒๔,๕๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์			
พัฒนาคุณภาพการศึกษา			
และการเรียนรู้			๓,๕๔๒,๑๐๐ บาท
(๔) แผนงานยุทธศาสตร์			
พัฒนากฎหมาย			
และกระบวนการยุติธรรม			๕,๙๒๖,๐๐๐ บาท
๕. สถาบันส่งเสริมการสอน			
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	รวม		๑,๕๔๔,๙๒๐,๒๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานยุทธศาสตร์			
พัฒนาคุณภาพการศึกษา			
และการเรียนรู้			๑,๕๔๔,๙๒๐,๒๐๐ บาท
๖. สำนักงานคณะกรรมการ			
ส่งเสริมสวัสดิการ			
และสวัสดิภาพครู			
และบุคลากรทางการศึกษา	รวม		๗,๕๖๑,๙๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง			
ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์			๗,๕๖๑,๙๐๐ บาท
๗. สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา	รวม		๘๙,๘๗๓,๙๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง			
ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์			๗๘,๑๐๔,๑๐๐ บาท

(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ เพื่อสนับสนุน ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		๑๑,๗๖๙,๘๐๐ บาท
๘. โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์	รวม	๑๐๙,๖๗๕,๐๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		๑๐๙,๖๗๕,๐๐๐ บาท
๙. สถาบันทดสอบ ทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน)	รวม	๔๑๐,๖๕๔,๓๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		๓๔๗,๕๙๖,๐๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ เพื่อสนับสนุน ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		๖๓,๐๕๘,๓๐๐ บาท
๑๐. สำนักงานรับรอง มาตรฐานและประเมิน คุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)	รวม	๖๐,๙๙๐,๖๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		๖๐,๙๙๐,๖๐๐ บาท
มาตรา ๒๕ งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงสาธารณสุขและหน่วยงานในกำกับ ให้ตั้งเป็น จำนวน ๓๗,๑๗๖,๕๔๔,๙๐๐ บาท จำแนกดังนี้		
๑. สำนักงาน ปลัดกระทรวงสาธารณสุข	รวม	๑๕,๘๐๒,๗๖๓,๒๐๐ บาท คือ

(๑) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง			
ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		๑,๑๖๖,๕๒๘,๙๐๐	บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์			
จัดการปัญหาแรงงานต่างด้าว			
และการค้ามนุษย์		๓,๗๔๕,๘๐๐	บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์			
พัฒนาศักยภาพคน			
ตลอดช่วงชีวิต		๓๙,๑๑๔,๔๐๐	บาท
(๔) แผนงานยุทธศาสตร์			
เสริมสร้างให้คนมีสุขภาวะที่ดี		๑๓,๑๑๘,๒๒๑,๖๐๐	บาท
(๕) แผนงานยุทธศาสตร์			
สร้างหลักประกันทางสังคม		๑,๒๑๕,๔๙๐,๓๐๐	บาท
(๖) แผนงานยุทธศาสตร์			
จัดการมลพิษ			
และสิ่งแวดล้อม		๒๕๙,๖๖๒,๒๐๐	บาท
๒. กรมการแพทย์	รวม	๒,๗๘๙,๐๗๗,๘๐๐	บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง			
ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		๒๑๒,๓๖๓,๓๐๐	บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์			
การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม		๘,๐๐๐,๐๐๐	บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์			
พัฒนาศักยภาพคน			
ตลอดช่วงชีวิต		๔,๐๙๘,๘๐๐	บาท
(๔) แผนงานยุทธศาสตร์			
เสริมสร้างให้คนมีสุขภาวะที่ดี		๒,๕๕๑,๖๑๕,๗๐๐	บาท

(๕) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาบริการประชาชน และการพัฒนา ประสิทธิภาพภาครัฐ			๑๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท
๓. กรมการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก	รวม		๑๖๓,๒๐๗,๒๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์			๘๒,๙๐๙,๕๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างให้คนมีสุขภาวะที่ดี			๘๐,๒๙๗,๗๐๐ บาท
๔. กรมควบคุมโรค	รวม		๑,๖๑๔,๑๘๒,๒๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์			๙๕๕,๑๗๘,๑๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างให้คนมีสุขภาวะที่ดี			๖๕๙,๐๐๔,๑๐๐ บาท
๕. กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์	รวม		๕๘๖,๑๖๑,๕๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์			๑๙๕,๕๓๓,๔๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างให้คนมีสุขภาวะที่ดี			๓๙๐,๖๒๘,๑๐๐ บาท
๖. กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ	รวม		๑๒,๗๓๒,๓๑๘,๕๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์			๑๖๐,๒๘๕,๒๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างให้คนมีสุขภาวะที่ดี			๑๒,๕๗๒,๐๓๓,๓๐๐ บาท

๗. กรมสุขภาพจิต	รวม	๖๑๑,๘๓๓,๕๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		๕๑๓,๐๐๕,๐๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต		๒๔,๓๓๙,๖๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างให้คนมีสุขภาพที่ดี		๗๔,๔๘๘,๙๐๐ บาท
๘. กรมอนามัย	รวม	๕๒๔,๓๘๒,๓๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		๓๖๖,๘๙๘,๘๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต		๙๓,๑๑๒,๑๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างให้คนมีสุขภาพที่ดี		๔๗,๐๖๕,๘๐๐ บาท
(๔) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างศักยภาพการกีฬา		๗,๓๙๔,๙๐๐ บาท
(๕) แผนงานยุทธศาสตร์ สร้างหลักประกันทางสังคม		๒,๔๔๑,๔๐๐ บาท
(๖) แผนงานยุทธศาสตร์ จัดการมลพิษและสิ่งแวดล้อม		๗,๔๖๙,๓๐๐ บาท
๙. สถาบันพระบรมราชชนก	รวม	๙๕๓,๘๒๙,๕๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		๕๙๐,๖๓๙,๔๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างให้คนมีสุขภาพที่ดี		๓๖๓,๑๙๐,๑๐๐ บาท

๑๐. สำนักงานคณะกรรมการ		
อาหารและยา	รวม	๔๗๖,๑๗๕,๗๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน		
ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง		
ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		๓๔๖,๓๘๔,๓๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์		
เสริมสร้างให้คนมีสุขภาวะที่ดี		๑๒๙,๗๙๑,๔๐๐ บาท
๑๑. สถาบันการแพทย์		
ฉุกเฉินแห่งชาติ	รวม	๗๑,๔๒๑,๐๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน		
ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง		
ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		๕๖,๗๔๘,๖๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์		
เสริมสร้างให้คนมีสุขภาวะที่ดี		๑๔,๖๗๒,๔๐๐ บาท
๑๒. สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข	รวม	๑,๔๔๙,๙๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน		
ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง		
ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		๑,๔๔๙,๙๐๐ บาท
๑๓. สำนักงานหลักประกัน		
สุขภาพแห่งชาติ	รวม	๗๘๗,๔๗๙,๑๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน		
ด้านการสร้างโอกาส		
และความเสมอภาคทางสังคม		๙๑,๓๗๘,๓๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์		
สร้างหลักประกันทางสังคม		๖๙๖,๑๐๐,๘๐๐ บาท
๑๔. สถาบันวัคซีนแห่งชาติ	รวม	๒๙,๑๓๐,๑๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน		
ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง		
ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		๒๗,๕๙๒,๒๐๐ บาท

(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างให้คนมีสุขภาพที่ดี			๑,๕๓๗,๙๐๐ บาท
๑๕. โรงพยาบาลบ้านแพ้ว			
(องค์การมหาชน)	รวม		๑๓,๓๓๗,๕๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์			๑๓,๓๓๗,๕๐๐ บาท
๑๖. สถาบันรับรองคุณภาพ			
สถานพยาบาล			
(องค์การมหาชน)	รวม		๑๙,๗๙๕,๙๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์			๔,๗๓๒,๑๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์			
เสริมสร้างให้คนมีสุขภาพที่ดี			๑๕,๐๖๓,๘๐๐ บาท
มาตรา ๒๖ งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงอุตสาหกรรม ให้ตั้งเป็นจำนวน			
๑,๖๖๓,๐๒๖,๖๐๐ บาท จำแนกดังนี้			
๑. สำนักงาน			
ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม	รวม		๓๙๒,๐๑๙,๒๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน			๒๓๔,๔๙๓,๖๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์			
พัฒนาพื้นที่ และเมืองนำอยู่อัจฉริยะ			๖,๐๑๓,๔๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์			
การส่งเสริมวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อม ที่เข้มแข็ง แข่งขันได้			๓,๕๐๐,๐๐๐ บาท

(๔) แผนงานยุทธศาสตร์ เพื่อสนับสนุน ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน		๑๓๑,๖๕๑,๙๐๐ บาท
(๕) แผนงานยุทธศาสตร์ สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน อนุรักษ์ ฟื้นฟู และป้องกัน การทำลายทรัพยากรธรรมชาติ		๑๖,๓๖๐,๓๐๐ บาท
๒. กรมโรงงานอุตสาหกรรม	รวม	๒๔๑,๓๑๕,๓๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน		๑๑๓,๑๑๕,๖๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาพื้นที่ และเมืองนำอยู่อัจฉริยะ		๙,๓๕๘,๐๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ การส่งเสริมวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อม ที่เข้มแข็ง แข่งขันได้		๕,๑๑๔,๗๐๐ บาท
(๔) แผนงานยุทธศาสตร์ เพื่อสนับสนุน ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน		๗,๐๓๐,๙๐๐ บาท
(๕) แผนงานยุทธศาสตร์ จัดการผลกระทบ จากการเปลี่ยนแปลง สภาวะภูมิอากาศ		๗๑,๗๑๐,๒๐๐ บาท
(๖) แผนงานยุทธศาสตร์ จัดการมลพิษและสิ่งแวดล้อม		๑๔,๑๑๗,๘๐๐ บาท

(๗) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาบริการประชาชน และการพัฒนา ประสิทธิภาพภาครัฐ		๒๐,๘๖๘,๑๐๐ บาท
๓. กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	รวม	๕๐๓,๕๙๖,๙๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน		๑๒๕,๘๗๑,๙๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ การเกษตรสร้างมูลค่า		๑๓๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ การส่งเสริมวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อม ที่เข้มแข็ง แข่งขันได้		๒๒๖,๗๒๕,๐๐๐ บาท
(๔) แผนงานยุทธศาสตร์ เพื่อสนับสนุน ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน		๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
๔. กรมอุตสาหกรรมพื้นฐาน และการเหมืองแร่	รวม	๑๔๕,๙๔๔,๙๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน		๔๑,๑๓๐,๔๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ เพื่อสนับสนุน ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน		๖๐,๒๙๕,๖๐๐ บาท

(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน อนุรักษ์ ฟื้นฟู และป้องกัน การทำลายทรัพยากรธรรมชาติ		๔๔,๕๑๘,๙๐๐ บาท
๕. สำนักงานคณะกรรมการ อ้อยและน้ำตาลทราย	รวม	๑๕๙,๒๗๓,๐๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน		๓๐,๔๙๔,๖๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ การเกษตรสร้างมูลค่า		๑๑๔,๗๑๖,๒๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาบริการประชาชน และการพัฒนา ประสิทธิภาพภาครัฐ		๑๔,๐๖๒,๒๐๐ บาท
๖. สำนักงานมาตรฐาน ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม	รวม	๑๑๕,๑๒๒,๙๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน		๖๓,๘๗๗,๖๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ การส่งเสริมวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อม ที่เข้มแข็ง แข่งขันได้		๕,๕๒๗,๗๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ เพื่อสนับสนุน ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน		๔๕,๗๑๗,๖๐๐ บาท
๗. สำนักงานเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม	รวม	๑๐๕,๗๕๔,๔๐๐ บาท คือ

(๑) แผนงานพื้นฐาน		
ด้านการสร้างความสามารถ		
ในการแข่งขัน		๕๕,๕๖๙,๑๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์		
เพื่อสนับสนุน		
ด้านการสร้างความสามารถ		
ในการแข่งขัน		๕๐,๒๘๕,๓๐๐ บาท

มาตรา ๒๗ งบประมาณรายจ่ายของส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงหรือทบวง และหน่วยงานภายใต้การควบคุมดูแลของนายกรัฐมนตรี ให้ตั้งเป็นจำนวน ๓๕,๖๖๕,๕๗๖,๔๐๐ บาท จำแนกดังนี้

๑. ศูนย์อำนวยการบริหาร		
จังหวัดชายแดนภาคใต้	รวม	๖๑๘,๕๑๗,๑๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน		
ด้านความมั่นคง		๘๑,๗๒๘,๑๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์		
เพื่อสนับสนุนด้านความมั่นคง		๕๓๖,๗๘๙,๐๐๐ บาท
๒. สำนักงานคณะกรรมการ		
ป้องกันและปราบปราม		
การทุจริตในภาครัฐ	รวม	๑๗๗,๐๖๙,๗๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน		
ด้านการปรับสมดุล		
และพัฒนาระบบการบริหาร		
จัดการภาครัฐ		๑๗๗,๐๖๙,๗๐๐ บาท
๓. สำนักงานคณะกรรมการพิเศษ		
เพื่อประสานงาน		
โครงการอันเนื่อง		
มาจากพระราชดำริ	รวม	๗๐๐,๙๒๖,๑๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน		
ด้านการสร้างโอกาส		
และความเสมอภาคทางสังคม		๔๐,๕๖๙,๗๐๐ บาท

(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างพลังทางสังคม		๖๖๐,๓๕๖,๔๐๐ บาท
๔. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	รวม	๓๑,๒๔๐,๑๒๕,๕๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านความมั่นคง		๑,๗๗๒,๐๔๕,๘๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างความมั่นคง ของสถาบันหลักของชาติ		๑,๕๗๔,๓๕๖,๕๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ รักษาความสงบ ภายในประเทศ		๑๙,๓๙๘,๙๖๒,๓๐๐ บาท
(๔) แผนงานยุทธศาสตร์ จัดการปัญหาแรงงานต่างด้าว และการค้ามนุษย์		๗๘,๙๑๗,๘๐๐ บาท
(๕) แผนงานยุทธศาสตร์ ป้องกันและแก้ไขปัญหา ที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง		๔,๖๓๘,๙๘๘,๘๐๐ บาท
(๖) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาบริการประชาชน และการพัฒนา ประสิทธิภาพภาครัฐ		๓,๗๗๖,๘๕๔,๓๐๐ บาท
๕. สำนักงานป้องกัน และปราบปรามการฟอกเงิน	รวม	๑๒๖,๔๕๐,๒๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านความมั่นคง		๑๒๕,๓๗๙,๒๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ จัดการปัญหาแรงงานต่างด้าว และการค้ามนุษย์		๑,๐๗๑,๐๐๐ บาท

๖. สำนักงาน			
พระพุทธรักษาแห่งชาติ	รวม	๒,๖๐๐,๔๕๓,๙๐๐ บาท	คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง			
ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		๑,๔๖๑,๙๐๖,๘๐๐ บาท	
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์			
พัฒนาคุณภาพ			
การศึกษาและการเรียนรู้		๑,๑๓๘,๕๔๗,๑๐๐ บาท	
๗. สำนักงานราชบัณฑิตยสภา	รวม	๑๑๒,๔๘๘,๗๐๐ บาท	คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง			
ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		๕๘,๐๐๓,๓๐๐ บาท	
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์			
พัฒนาคุณภาพ			
การศึกษาและการเรียนรู้		๕๔,๔๘๕,๔๐๐ บาท	
๘. สำนักงานคณะกรรมการ			
นโยบายเขตพัฒนาพิเศษ			
ภาคตะวันออก	รวม	๘๒,๕๗๗,๗๐๐ บาท	คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการสร้างความสามารถ			
ในการแข่งขัน		๘๒,๕๗๗,๗๐๐ บาท	
๙. สำนักงานส่งเสริม			
วิสาหกิจเพื่อสังคม	รวม	๖,๙๖๗,๕๐๐ บาท	คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการสร้างโอกาส			
และความเสมอภาคทางสังคม		๕,๐๘๒,๙๐๐ บาท	
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์			
ปรับเปลี่ยนค่านิยม			
และวัฒนธรรม		๒๐๑,๑๐๐ บาท	
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์			
เสริมสร้างพลังทางสังคม		๑,๖๘๓,๕๐๐ บาท	

มาตรา ๒๘ งบประมาณรายจ่ายของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ให้ตั้งเป็นจำนวน ๒๑,๕๐๐,๖๔๑,๔๐๐ บาท จำแนกดังนี้

๑. จังหวัดและกลุ่มจังหวัด

ในพื้นที่ภาคกลางตอนบน รวม ๑,๔๖๓,๗๒๘,๒๐๐ บาท คือ

(๑) กลุ่มจังหวัด

ภาคกลางตอนบน ๓๗๘,๘๘๘,๘๐๐ บาท

(ก) แผนงานยุทธศาสตร์

ส่งเสริมการพัฒนา

จังหวัดและกลุ่มจังหวัด

แบบบูรณาการ ๓๗๘,๘๘๘,๘๐๐ บาท

(๒) จังหวัดชัยนาท ๑๙๓,๐๖๓,๙๐๐ บาท

(ก) แผนงานยุทธศาสตร์

ส่งเสริมการพัฒนา

จังหวัดและกลุ่มจังหวัด

แบบบูรณาการ ๑๙๓,๐๖๓,๙๐๐ บาท

(๓) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๒๒๔,๑๔๕,๓๐๐ บาท

(ก) แผนงานยุทธศาสตร์

ส่งเสริมการพัฒนา

จังหวัดและกลุ่มจังหวัด

แบบบูรณาการ ๒๒๔,๑๔๕,๓๐๐ บาท

(๔) จังหวัดลพบุรี ๒๐๑,๐๓๗,๐๐๐ บาท

(ก) แผนงานยุทธศาสตร์

ส่งเสริมการพัฒนา

จังหวัดและกลุ่มจังหวัด

แบบบูรณาการ ๒๐๑,๐๓๗,๐๐๐ บาท

(๕) จังหวัดสระบุรี ๑๗๖,๑๖๙,๐๐๐ บาท

(ก) แผนงานยุทธศาสตร์

ส่งเสริมการพัฒนา

จังหวัดและกลุ่มจังหวัด

แบบบูรณาการ ๑๗๖,๑๖๙,๐๐๐ บาท

(๖) จังหวัดสิงห์บุรี		๑๓๔,๒๗๐,๒๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการพัฒนา		
จังหวัดและกลุ่มจังหวัด		
แบบบูรณาการ		๑๓๔,๒๗๐,๒๐๐ บาท
(๗) จังหวัดอ่างทอง		๑๕๖,๑๔๔,๐๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการพัฒนา		
จังหวัดและกลุ่มจังหวัด		
แบบบูรณาการ		๑๕๖,๑๔๔,๐๐๐ บาท
๒. จังหวัดและกลุ่มจังหวัด		
ในพื้นที่ภาคกลางปริมณฑล	รวม	๑,๓๑๓,๐๘๓,๖๐๐ บาท คือ
(๑) กลุ่มจังหวัด		
ภาคกลางปริมณฑล		๓๙๗,๐๙๖,๙๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการพัฒนา		
จังหวัดและกลุ่มจังหวัด		
แบบบูรณาการ		๓๙๗,๐๙๖,๙๐๐ บาท
(๒) จังหวัดนครปฐม		๑๙๐,๕๖๖,๗๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการพัฒนา		
จังหวัดและกลุ่มจังหวัด		
แบบบูรณาการ		๑๙๐,๕๖๖,๗๐๐ บาท
(๓) จังหวัดนนทบุรี		๒๐๒,๐๔๑,๒๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการพัฒนา		
จังหวัดและกลุ่มจังหวัด		
แบบบูรณาการ		๒๐๒,๐๔๑,๒๐๐ บาท

(๔) จังหวัดปทุมธานี		๒๑๙,๗๓๒,๕๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการพัฒนา จังหวัดและกลุ่มจังหวัด แบบบูรณาการ		๒๑๙,๗๓๒,๕๐๐ บาท
(๕) จังหวัดสมุทรปราการ		๓๐๓,๖๔๖,๓๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการพัฒนา จังหวัดและกลุ่มจังหวัด แบบบูรณาการ		๓๐๓,๖๔๖,๓๐๐ บาท
๓. จังหวัดและกลุ่มจังหวัด		
ในพื้นที่ภาคกลางตอนล่าง ๑	รวม	๗๘๔,๙๒๖,๘๐๐ บาท คือ
(๑) กลุ่มจังหวัด		
ภาคกลางตอนล่าง ๑		๒๐๐,๘๗๓,๖๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการพัฒนา จังหวัดและกลุ่มจังหวัด แบบบูรณาการ		๒๐๐,๘๗๓,๖๐๐ บาท
(๒) จังหวัดกาญจนบุรี		๒๒๗,๖๒๔,๑๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการพัฒนา จังหวัดและกลุ่มจังหวัด แบบบูรณาการ		๒๒๗,๖๒๔,๑๐๐ บาท
(๓) จังหวัดราชบุรี		๒๒๓,๙๕๙,๒๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการพัฒนา จังหวัดและกลุ่มจังหวัด แบบบูรณาการ		๒๒๓,๙๕๙,๒๐๐ บาท

(๔) จังหวัดสุพรรณบุรี		๑๓๒,๔๖๙,๙๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการพัฒนา		
จังหวัดและกลุ่มจังหวัด		
แบบบูรณาการ		๑๓๒,๔๖๙,๙๐๐ บาท
๔. จังหวัดและกลุ่มจังหวัด		
ในพื้นที่ภาคกลางตอนล่าง ๒	รวม	๙๑๒,๔๕๒,๐๐๐ บาท คือ
(๑) กลุ่มจังหวัด		
ภาคกลางตอนล่าง ๒		๒๒๗,๗๖๑,๙๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการพัฒนา		
จังหวัดและกลุ่มจังหวัด		
แบบบูรณาการ		๒๒๗,๗๖๑,๙๐๐ บาท
(๒) จังหวัดประจวบคีรีขันธ์		๑๖๙,๗๐๖,๖๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการพัฒนา		
จังหวัดและกลุ่มจังหวัด		
แบบบูรณาการ		๑๖๙,๗๐๖,๖๐๐ บาท
(๓) จังหวัดเพชรบุรี		๑๗๖,๑๘๘,๔๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการพัฒนา		
จังหวัดและกลุ่มจังหวัด		
แบบบูรณาการ		๑๗๖,๑๘๘,๔๐๐ บาท
(๔) จังหวัดสมุทรสงคราม		๑๒๘,๒๒๘,๒๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการพัฒนา		
จังหวัดและกลุ่มจังหวัด		
แบบบูรณาการ		๑๒๘,๒๒๘,๒๐๐ บาท
(๕) จังหวัดสมุทรสาคร		๒๑๐,๕๖๖,๙๐๐ บาท

(ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการพัฒนา จังหวัดและกลุ่มจังหวัด แบบบูรณาการ		๒๑๐,๕๖๖,๙๐๐ บาท
๕. จังหวัดและกลุ่มจังหวัด ในพื้นที่ภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย	รวม	๑,๔๗๗,๐๓๖,๒๐๐ บาท คือ
(๑) กลุ่มจังหวัด ภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย		๓๔๔,๒๐๙,๙๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการพัฒนา จังหวัดและกลุ่มจังหวัด แบบบูรณาการ		๓๔๔,๒๐๙,๙๐๐ บาท
(๒) จังหวัดชุมพร		๑๗๕,๗๙๒,๔๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการพัฒนา จังหวัดและกลุ่มจังหวัด แบบบูรณาการ		๑๗๕,๗๙๒,๔๐๐ บาท
(๓) จังหวัดนครศรีธรรมราช		๒๕๙,๑๕๖,๑๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการพัฒนา จังหวัดและกลุ่มจังหวัด แบบบูรณาการ		๒๕๙,๑๕๖,๑๐๐ บาท
(๔) จังหวัดพัทลุง		๒๑๕,๒๔๓,๐๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการพัฒนา จังหวัดและกลุ่มจังหวัด แบบบูรณาการ		๒๑๕,๒๔๓,๐๐๐ บาท
(๕) จังหวัดสงขลา		๒๕๗,๙๓๓,๗๐๐ บาท

(ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการพัฒนา จังหวัดและกลุ่มจังหวัด แบบบูรณาการ			๒๕๗,๙๓๓,๗๐๐ บาท
(๖) จังหวัดสุราษฎร์ธานี			๒๒๔,๗๐๑,๑๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการพัฒนา จังหวัดและกลุ่มจังหวัด แบบบูรณาการ			๒๒๔,๗๐๑,๑๐๐ บาท
๖. จังหวัดและกลุ่มจังหวัด ในพื้นที่ภาคใต้ฝั่งอันดามัน	รวม		๑,๓๕๑,๓๙๖,๒๐๐ บาท คือ
(๑) กลุ่มจังหวัด ภาคใต้ฝั่งอันดามัน			๓๒๑,๗๔๕,๙๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการพัฒนา จังหวัดและกลุ่มจังหวัด แบบบูรณาการ			๓๒๑,๗๔๕,๙๐๐ บาท
(๒) จังหวัดกระบี่			๑๖๖,๗๔๕,๗๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการพัฒนา จังหวัดและกลุ่มจังหวัด แบบบูรณาการ			๑๖๖,๗๔๕,๗๐๐ บาท
(๓) จังหวัดตรัง			๑๙๓,๖๔๒,๒๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการพัฒนา จังหวัดและกลุ่มจังหวัด แบบบูรณาการ			๑๙๓,๖๔๒,๒๐๐ บาท
(๔) จังหวัดพังงา			๑๕๙,๔๙๙,๒๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการพัฒนา จังหวัดและกลุ่มจังหวัด แบบบูรณาการ			๑๕๙,๔๙๙,๒๐๐ บาท

(๕) จังหวัดภูเก็ต		๑๖๓,๐๖๓,๐๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการพัฒนา จังหวัดและกลุ่มจังหวัด แบบบูรณาการ		๑๖๓,๐๖๓,๐๐๐ บาท
(๖) จังหวัดระนอง		๑๖๓,๗๙๑,๑๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการพัฒนา จังหวัดและกลุ่มจังหวัด แบบบูรณาการ		๑๖๓,๗๙๑,๑๐๐ บาท
(๗) จังหวัดสตูล		๑๘๒,๙๐๙,๑๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการพัฒนา จังหวัดและกลุ่มจังหวัด แบบบูรณาการ		๑๘๒,๙๐๙,๑๐๐ บาท
๗. จังหวัดและกลุ่มจังหวัด ในพื้นที่ภาคใต้ชายแดน	รวม	๙๓๙,๓๓๕,๑๐๐ บาท คือ
(๑) กลุ่มจังหวัด ภาคใต้ชายแดน		๒๓๗,๓๗๐,๐๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการพัฒนา จังหวัดและกลุ่มจังหวัด แบบบูรณาการ		๒๓๗,๓๗๐,๐๐๐ บาท
(๒) จังหวัดนราธิวาส		๒๔๖,๒๗๓,๒๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการพัฒนา จังหวัดและกลุ่มจังหวัด แบบบูรณาการ		๒๔๖,๒๗๓,๒๐๐ บาท

(๓) จังหวัดปัตตานี		๒๓๘,๓๘๒,๔๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการพัฒนา		
จังหวัดและกลุ่มจังหวัด		
แบบบูรณาการ		๒๓๘,๓๘๒,๔๐๐ บาท
(๔) จังหวัดยะลา		๒๑๗,๓๐๙,๕๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการพัฒนา		
จังหวัดและกลุ่มจังหวัด		
แบบบูรณาการ		๒๑๗,๓๐๙,๕๐๐ บาท
๘. จังหวัดและกลุ่มจังหวัด		
ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๑	รวม	๑,๓๑๔,๕๑๘,๓๐๐ บาท คือ
(๑) กลุ่มจังหวัด		
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๑		๔๔๑,๘๕๒,๘๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการพัฒนา		
จังหวัดและกลุ่มจังหวัด		
แบบบูรณาการ		๔๔๑,๘๕๒,๘๐๐ บาท
(๒) จังหวัดฉะเชิงเทรา		๒๓๐,๔๒๑,๐๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการพัฒนา		
จังหวัดและกลุ่มจังหวัด		
แบบบูรณาการ		๒๓๐,๔๒๑,๐๐๐ บาท
(๓) จังหวัดชลบุรี		๓๓๕,๔๔๖,๓๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการพัฒนา		
จังหวัดและกลุ่มจังหวัด		
แบบบูรณาการ		๓๓๕,๔๔๖,๓๐๐ บาท

(๔) จังหวัดระยอง		๓๐๖,๗๙๘,๒๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการพัฒนา		
จังหวัดและกลุ่มจังหวัด		
แบบบูรณาการ		๓๐๖,๗๙๘,๒๐๐ บาท
๙. จังหวัดและกลุ่มจังหวัด		
ในพื้นที่ภาคตะวันออก ๒	รวม	๑,๒๓๔,๖๐๐,๙๐๐ บาท คือ
(๑) กลุ่มจังหวัด		
ภาคตะวันออก ๒		๒๖๙,๙๘๓,๒๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการพัฒนา		
จังหวัดและกลุ่มจังหวัด		
แบบบูรณาการ		๒๖๙,๙๘๓,๒๐๐ บาท
(๒) จังหวัดจันทบุรี		๑๙๒,๖๗๗,๕๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการพัฒนา		
จังหวัดและกลุ่มจังหวัด		
แบบบูรณาการ		๑๙๒,๖๗๗,๕๐๐ บาท
(๓) จังหวัดตราด		๑๘๐,๙๗๖,๗๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการพัฒนา		
จังหวัดและกลุ่มจังหวัด		
แบบบูรณาการ		๑๘๐,๙๗๖,๗๐๐ บาท
(๔) จังหวัดนครนายก		๑๖๕,๒๔๐,๗๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการพัฒนา		
จังหวัดและกลุ่มจังหวัด		
แบบบูรณาการ		๑๖๕,๒๔๐,๗๐๐ บาท
(๕) จังหวัดปราจีนบุรี		๒๐๗,๒๔๐,๗๐๐ บาท

(ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการพัฒนา จังหวัดและกลุ่มจังหวัด แบบบูรณาการ		๒๐๗,๒๔๐,๗๐๐ บาท
(๖) จังหวัดสระแก้ว		๒๑๘,๔๘๒,๑๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการพัฒนา จังหวัดและกลุ่มจังหวัด แบบบูรณาการ		๒๑๘,๔๘๒,๑๐๐ บาท
๑๐. จังหวัดและกลุ่มจังหวัด ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		
ตอนบน ๑	รวม	๑,๓๑๒,๑๒๐,๕๐๐ บาท คือ
(๑) กลุ่มจังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		
ตอนบน ๑		๓๐๓,๒๖๓,๙๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการพัฒนา จังหวัดและกลุ่มจังหวัด แบบบูรณาการ		๓๐๓,๒๖๓,๙๐๐ บาท
(๒) จังหวัดบึงกาฬ		๑๖๗,๒๗๐,๓๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการพัฒนา จังหวัดและกลุ่มจังหวัด แบบบูรณาการ		๑๖๗,๒๗๐,๓๐๐ บาท
(๓) จังหวัดเลย		๑๘๕,๘๒๘,๓๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการพัฒนา จังหวัดและกลุ่มจังหวัด แบบบูรณาการ		๑๘๕,๘๒๘,๓๐๐ บาท

(๔) จังหวัดหนองคาย		๑๖๘,๕๗๙,๒๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการพัฒนา		
จังหวัดและกลุ่มจังหวัด		
แบบบูรณาการ		๑๖๘,๕๗๙,๒๐๐ บาท
(๕) จังหวัดหนองบัวลำภู		๒๐๑,๕๖๒,๒๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการพัฒนา		
จังหวัดและกลุ่มจังหวัด		
แบบบูรณาการ		๒๐๑,๕๖๒,๒๐๐ บาท
(๖) จังหวัดอุดรธานี		๒๘๕,๖๑๖,๖๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการพัฒนา		
จังหวัดและกลุ่มจังหวัด		
แบบบูรณาการ		๒๘๕,๖๑๖,๖๐๐ บาท
๑๑. จังหวัดและกลุ่มจังหวัด		
ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		
ตอนบน ๒	รวม	๘๘๖,๓๐๘,๖๐๐ บาท คือ
(๑) กลุ่มจังหวัด		
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		
ตอนบน ๒		๒๕๖,๐๙๑,๓๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการพัฒนา		
จังหวัดและกลุ่มจังหวัด		
แบบบูรณาการ		๒๕๖,๐๙๑,๓๐๐ บาท
(๒) จังหวัดนครพนม		๒๐๓,๙๑๙,๖๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการพัฒนา		
จังหวัดและกลุ่มจังหวัด		
แบบบูรณาการ		๒๐๓,๙๑๙,๖๐๐ บาท

(๓) จังหวัดมุกดาหาร		๑๘๕,๐๘๙,๕๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการพัฒนา จังหวัดและกลุ่มจังหวัด แบบบูรณาการ		๑๘๕,๐๘๙,๕๐๐ บาท
(๔) จังหวัดสกลนคร		๒๔๑,๒๐๘,๒๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการพัฒนา จังหวัดและกลุ่มจังหวัด แบบบูรณาการ		๒๔๑,๒๐๘,๒๐๐ บาท
๑๒. จังหวัดและกลุ่มจังหวัด		
ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		
ตอนกลาง	รวม	๑,๒๘๖,๒๘๔,๗๐๐ บาท คือ
(๑) กลุ่มจังหวัด		
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		
ตอนกลาง		๓๐๖,๙๔๗,๘๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการพัฒนา จังหวัดและกลุ่มจังหวัด แบบบูรณาการ		๓๐๖,๙๔๗,๘๐๐ บาท
(๒) จังหวัดกาฬสินธุ์		๒๖๗,๗๕๘,๐๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการพัฒนา จังหวัดและกลุ่มจังหวัด แบบบูรณาการ		๒๖๗,๗๕๘,๐๐๐ บาท
(๓) จังหวัดขอนแก่น		๒๘๖,๗๗๔,๔๐๐ บาท

(ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการพัฒนา จังหวัดและกลุ่มจังหวัด แบบบูรณาการ	๒๘๖,๗๗๔,๔๐๐ บาท
(๔) จังหวัดมหาสารคาม	๒๐๑,๗๘๙,๕๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการพัฒนา จังหวัดและกลุ่มจังหวัด แบบบูรณาการ	๒๐๑,๗๘๙,๕๐๐ บาท
(๕) จังหวัดร้อยเอ็ด	๒๒๓,๐๑๕,๐๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการพัฒนา จังหวัดและกลุ่มจังหวัด แบบบูรณาการ	๒๒๓,๐๑๕,๐๐๐ บาท
๑๓. จังหวัดและกลุ่มจังหวัด ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	
ตอนล่าง ๑	รวม ๑,๔๓๖,๓๐๘,๘๐๐ บาท คือ
(๑) กลุ่มจังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	
ตอนล่าง ๑	๓๑๔,๕๐๗,๒๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการพัฒนา จังหวัดและกลุ่มจังหวัด แบบบูรณาการ	๓๑๔,๕๐๗,๒๐๐ บาท
(๒) จังหวัดชัยภูมิ	๒๒๔,๕๖๔,๒๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการพัฒนา จังหวัดและกลุ่มจังหวัด แบบบูรณาการ	๒๒๔,๕๖๔,๒๐๐ บาท

(๓) จังหวัดนครราชสีมา		๓๖๒,๙๖๐,๒๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการพัฒนา		
จังหวัดและกลุ่มจังหวัด		
แบบบูรณาการ		๓๖๒,๙๖๐,๒๐๐ บาท
(๔) จังหวัดบุรีรัมย์		๒๘๙,๒๗๙,๘๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการพัฒนา		
จังหวัดและกลุ่มจังหวัด		
แบบบูรณาการ		๒๘๙,๒๗๙,๘๐๐ บาท
(๕) จังหวัดสุรินทร์		๒๔๔,๙๙๗,๔๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการพัฒนา		
จังหวัดและกลุ่มจังหวัด		
แบบบูรณาการ		๒๔๔,๙๙๗,๔๐๐ บาท
๑๔. จังหวัดและกลุ่มจังหวัด		
ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		
ตอนล่าง ๒	รวม	๑,๒๕๐,๑๕๖,๖๐๐ บาท คือ
(๑) กลุ่มจังหวัด		
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		
ตอนล่าง ๒		๓๐๑,๓๙๐,๔๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการพัฒนา		
จังหวัดและกลุ่มจังหวัด		
แบบบูรณาการ		๓๐๑,๓๙๐,๔๐๐ บาท
(๒) จังหวัดยโสธร		๒๓๔,๑๐๑,๐๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการพัฒนา		
จังหวัดและกลุ่มจังหวัด		
แบบบูรณาการ		๒๓๔,๑๐๑,๐๐๐ บาท

(๓) จังหวัดศรีสะเกษ		๒๔๘,๓๙๕,๔๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการพัฒนา		
จังหวัดและกลุ่มจังหวัด		
แบบบูรณาการ		๒๔๘,๓๙๕,๔๐๐ บาท
(๔) จังหวัดอำนาจเจริญ		๑๖๓,๔๙๘,๒๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการพัฒนา		
จังหวัดและกลุ่มจังหวัด		
แบบบูรณาการ		๑๖๓,๔๙๘,๒๐๐ บาท
(๕) จังหวัดอุบลราชธานี		๓๐๒,๗๗๑,๖๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการพัฒนา		
จังหวัดและกลุ่มจังหวัด		
แบบบูรณาการ		๓๐๒,๗๗๑,๖๐๐ บาท
๑๕. จังหวัดและกลุ่มจังหวัด		
ในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ๑	รวม	๑,๐๕๕,๙๗๑,๘๐๐ บาท คือ
(๑) กลุ่มจังหวัด		
ภาคเหนือตอนบน ๑		๑๐๔,๕๔๙,๙๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการพัฒนา		
จังหวัดและกลุ่มจังหวัด		
แบบบูรณาการ		๑๐๔,๕๔๙,๙๐๐ บาท
(๒) จังหวัดเชียงใหม่		๓๔๐,๗๓๕,๖๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการพัฒนา		
จังหวัดและกลุ่มจังหวัด		
แบบบูรณาการ		๓๔๐,๗๓๕,๖๐๐ บาท
(๓) จังหวัดแม่ฮ่องสอน		๒๕๔,๒๖๙,๙๐๐ บาท

(ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการพัฒนา จังหวัดและกลุ่มจังหวัด แบบบูรณาการ		๒๕๔,๒๖๙,๙๐๐ บาท
(๔) จังหวัดลำปาง		๑๘๙,๘๕๘,๑๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการพัฒนา จังหวัดและกลุ่มจังหวัด แบบบูรณาการ		๑๘๙,๘๕๘,๑๐๐ บาท
(๕) จังหวัดลำพูน		๑๖๖,๕๕๘,๓๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการพัฒนา จังหวัดและกลุ่มจังหวัด แบบบูรณาการ		๑๖๖,๕๕๘,๓๐๐ บาท
๑๖. จังหวัดและกลุ่มจังหวัด ในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ๒	รวม	๑,๑๐๕,๓๘๓,๔๐๐ บาท คือ
(๑) กลุ่มจังหวัด ภาคเหนือตอนบน ๒		๒๖๗,๕๓๐,๗๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการพัฒนา จังหวัดและกลุ่มจังหวัด แบบบูรณาการ		๒๖๗,๕๓๐,๗๐๐ บาท
(๒) จังหวัดเชียงราย		๒๗๖,๘๕๑,๐๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการพัฒนา จังหวัดและกลุ่มจังหวัด แบบบูรณาการ		๒๗๖,๘๕๑,๐๐๐ บาท
(๓) จังหวัดน่าน		๒๐๐,๗๔๘,๔๐๐ บาท

(ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการพัฒนา จังหวัดและกลุ่มจังหวัด แบบบูรณาการ		๒๐๐,๗๔๘,๔๐๐ บาท
(๔) จังหวัดพะเยา		๑๘๘,๙๑๘,๙๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการพัฒนา จังหวัดและกลุ่มจังหวัด แบบบูรณาการ		๑๘๘,๙๑๘,๙๐๐ บาท
(๕) จังหวัดแพร่		๑๗๑,๓๔๔,๔๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการพัฒนา จังหวัดและกลุ่มจังหวัด แบบบูรณาการ		๑๗๑,๓๔๔,๔๐๐ บาท
๑๗. จังหวัดและกลุ่มจังหวัด ในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง ๑	รวม	๑,๓๒๑,๘๑๘,๐๐๐ บาท คือ
(๑) กลุ่มจังหวัด ภาคเหนือตอนล่าง ๑		๓๑๘,๖๗๖,๐๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการพัฒนา จังหวัดและกลุ่มจังหวัด แบบบูรณาการ		๓๑๘,๖๗๖,๐๐๐ บาท
(๒) จังหวัดตาก		๒๔๒,๕๐๖,๖๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการพัฒนา จังหวัดและกลุ่มจังหวัด แบบบูรณาการ		๒๔๒,๕๐๖,๖๐๐ บาท
(๓) จังหวัดพิษณุโลก		๑๗๘,๒๒๒,๖๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการพัฒนา จังหวัดและกลุ่มจังหวัด แบบบูรณาการ		๑๗๘,๒๒๒,๖๐๐ บาท

(๔) จังหวัดเพชรบูรณ์		๒๑๕,๔๓๘,๗๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการพัฒนา จังหวัดและกลุ่มจังหวัด แบบบูรณาการ		๒๑๕,๔๓๘,๗๐๐ บาท
(๕) จังหวัดสุโขทัย		๑๘๕,๘๘๒,๔๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการพัฒนา จังหวัดและกลุ่มจังหวัด แบบบูรณาการ		๑๘๕,๘๘๒,๔๐๐ บาท
(๖) จังหวัดอุดรธานี		๑๘๑,๐๙๑,๗๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการพัฒนา จังหวัดและกลุ่มจังหวัด แบบบูรณาการ		๑๘๑,๐๙๑,๗๐๐ บาท
๑๘. จังหวัดและกลุ่มจังหวัด		
ในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง ๒	รวม	๑,๐๕๕,๒๑๑,๗๐๐ บาท คือ
(๑) กลุ่มจังหวัด		
ภาคเหนือตอนล่าง ๒		๒๗๑,๑๘๐,๙๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการพัฒนา จังหวัดและกลุ่มจังหวัด แบบบูรณาการ		๒๗๑,๑๘๐,๙๐๐ บาท
(๒) จังหวัดกำแพงเพชร		๑๘๘,๕๒๙,๒๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการพัฒนา จังหวัดและกลุ่มจังหวัด แบบบูรณาการ		๑๘๘,๕๒๙,๒๐๐ บาท

(๓) จังหวัดนครสวรรค์	๒๓๗,๖๐๘,๐๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการพัฒนา จังหวัดและกลุ่มจังหวัด แบบบูรณาการ	๒๓๗,๖๐๘,๐๐๐ บาท
(๔) จังหวัดพิจิตร	๑๖๕,๔๑๖,๕๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการพัฒนา จังหวัดและกลุ่มจังหวัด แบบบูรณาการ	๑๖๕,๔๑๖,๕๐๐ บาท
(๕) จังหวัดอุทัยธานี	๑๘๒,๔๗๗,๑๐๐ บาท
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการพัฒนา จังหวัดและกลุ่มจังหวัด แบบบูรณาการ	๑๘๒,๔๗๗,๑๐๐ บาท

มาตรา ๒๙ งบประมาณรายจ่ายของรัฐวิสาหกิจ ให้ตั้งเป็นจำนวน ๘๔,๗๐๗,๕๕๗,๓๐๐ บาท
จำแนกดังนี้

๑. การกีฬาแห่งประเทศไทย	รวม	๑,๑๓๓,๓๙๓,๗๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		๑๖๗,๒๕๖,๔๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างศักยภาพการกีฬา		๙๖๖,๑๓๗,๓๐๐ บาท
๒. การเคหะแห่งชาติ	รวม	๘๖๖,๔๑๖,๖๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการสร้างโอกาส และความเสมอภาคทางสังคม		๔๑,๓๐๗,๓๐๐ บาท

(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ มาตรการแบบเจาะจง กลุ่มเป้าหมาย เพื่อแก้ปัญหาเฉพาะกลุ่ม			๘๒๕,๑๐๙,๓๐๐ บาท
๓. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	รวม		๗๒๑,๑๑๓,๖๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน			๗๒๑,๑๑๓,๖๐๐ บาท
๔. การทางพิเศษแห่งประเทศไทย	รวม		๑,๓๕๘,๙๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน			๑,๓๕๘,๙๐๐ บาท
๕. การประปาส่วนภูมิภาค	รวม		๔๕,๑๑๒,๐๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาพื้นที่ เขตเศรษฐกิจพิเศษ			๔๕,๑๑๒,๐๐๐ บาท
๖. การยางแห่งประเทศไทย	รวม		๒๗,๗๘๓,๔๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน			๒๗,๗๘๓,๔๐๐ บาท
๗. การรถไฟแห่งประเทศไทย	รวม		๒,๙๐๒,๑๐๑,๗๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน			๑,๐๔๒,๗๓๖,๔๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ มาตรการแบบเจาะจง กลุ่มเป้าหมาย เพื่อแก้ปัญหาเฉพาะกลุ่ม			๑,๘๕๙,๓๖๕,๓๐๐ บาท
๘. ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อม แห่งประเทศไทย	รวม		๒๗๗,๙๓๓,๐๐๐ บาท คือ

(๑) แผนงานยุทธศาสตร์ เพื่อสนับสนุน ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน		๒๗๗,๙๓๓,๐๐๐ บาท
๙. ธนาคารเพื่อการเกษตร และสหกรณ์การเกษตร	รวม	๕๗,๘๕๘,๗๙๙,๕๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานยุทธศาสตร์ การเกษตรสร้างมูลค่า		๕๖,๗๐๘,๐๒๓,๗๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ เพื่อสนับสนุน ด้านการสร้างโอกาส และความเสมอภาคทางสังคม		๑,๑๕๐,๗๗๕,๘๐๐ บาท
๑๐. ธนาคารเพื่อการส่งออก และนำเข้าแห่งประเทศไทย	รวม	๙๐,๓๒๑,๐๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานยุทธศาสตร์ เพื่อสนับสนุน ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน		๙๐,๓๒๑,๐๐๐ บาท
๑๑. ธนาคารออมสิน	รวม	๘,๒๕๖,๑๑๕,๓๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานยุทธศาสตร์ เพื่อสนับสนุน ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน		๘,๒๕๖,๑๑๕,๓๐๐ บาท
๑๒. ธนาคารอาคารสงเคราะห์	รวม	๗๑๘,๖๙๓,๐๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานยุทธศาสตร์ เพื่อสนับสนุน ด้านการสร้างโอกาส และความเสมอภาคทางสังคม		๗๑๘,๖๙๓,๐๐๐ บาท

๑๓. บริษัทประกันสินเชื้อ			
อุตสาหกรรมขนาดย่อม	รวม	๗,๑๑๑,๑๐๘,๒๐๐	บาท คือ
(๑) แผนงานยุทธศาสตร์			
เพื่อสนับสนุน			
ด้านการสร้างความสามารถ			
ในการแข่งขัน		๗,๑๑๑,๑๐๘,๒๐๐	บาท
๑๔. สถาบันการบินพลเรือน	รวม	๑๑๗,๑๒๐,๔๐๐	บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการสร้างความสามารถ			
ในการแข่งขัน		๑๑๗,๑๒๐,๔๐๐	บาท
๑๕. สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์			
และเทคโนโลยี			
แห่งประเทศไทย	รวม	๑๐๗,๐๓๐,๕๐๐	บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการสร้างความสามารถ			
ในการแข่งขัน		๘๓,๕๑๗,๙๐๐	บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์			
การส่งเสริมวิสาหกิจ			
ขนาดกลางและขนาดย่อม			
ที่เข้มแข็ง แข่งขันได้		๗,๔๗๖,๒๐๐	บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์			
เพื่อสนับสนุน			
ด้านการสร้างความสามารถ			
ในการแข่งขัน		๑๖,๐๓๖,๔๐๐	บาท
๑๖. องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ	รวม	๑,๗๖๕,๕๖๕,๙๐๐	บาท คือ
(๑) แผนงานยุทธศาสตร์			
มาตรการแบบเจาะจง			
กลุ่มเป้าหมาย			
เพื่อแก้ปัญหาเฉพาะกลุ่ม		๑,๗๖๕,๕๖๕,๙๐๐	บาท

๑๗. องค์การจัดการน้ำเสีย	รวม	๑๐๕,๕๗๑,๘๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานยุทธศาสตร์ จัดการมลพิษ และสิ่งแวดล้อม		๑๐๕,๕๗๑,๘๐๐ บาท
๑๘. องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร	รวม	๕,๕๗๔,๗๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน		๕,๕๗๔,๗๐๐ บาท
๑๙. องค์การพิพิธภัณฑ์ วิทยาศาสตร์แห่งชาติ	รวม	๘๕๖,๒๘๔,๑๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		๒๓๒,๒๓๒,๖๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต		๓๖๓,๗๗๑,๘๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาคุณภาพ การศึกษาและการเรียนรู้		๒๖๐,๒๗๙,๗๐๐ บาท
๒๐. องค์การ สวนพฤกษศาสตร์	รวม	๖๐,๖๙๔,๔๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการสร้างการเติบโต บนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตร ต่อสิ่งแวดล้อม		๕๔,๒๗๒,๕๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน อนุรักษ์ ป่า และป้องกัน การทำลายทรัพยากรธรรมชาติ		๖,๔๒๑,๙๐๐ บาท

๒๑. องค์การสวนสัตว์			
แห่งประเทศไทย	รวม	๑,๕๖๒,๓๖๔,๕๐๐	บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการสร้างการเติบโต			
บนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตร			
ต่อสิ่งแวดล้อม		๗๔,๘๑๓,๐๐๐	บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์			
เพื่อสนับสนุน			
ด้านการสร้างความสามารถ			
ในการแข่งขัน		๑,๓๗๕,๕๔๐,๙๐๐	บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์			
สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน			
อนุรักษ์ ป่าไม้ และป้องกัน			
การทำลายทรัพยากรธรรมชาติ		๑๑๒,๐๑๐,๖๐๐	บาท
๒๒. องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้	รวม	๑๑๗,๑๐๑,๑๐๐	บาท คือ
(๑) แผนงานยุทธศาสตร์			
สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน			
อนุรักษ์ ป่าไม้ และป้องกัน			
การทำลายทรัพยากรธรรมชาติ		๑๑๐,๙๕๔,๕๐๐	บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์			
เพื่อสนับสนุน			
ด้านการสร้างการเติบโต			
บนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตร			
ต่อสิ่งแวดล้อม		๖,๑๔๖,๖๐๐	บาท
มาตรา ๓๐ งบประมาณรายจ่ายของหน่วยงานของรัฐสภา ให้ตั้งเป็นจำนวน			
๓,๒๑๙,๓๔๓,๓๐๐ บาท จำแนกดังนี้			
๑. สถาบันพระปกเกล้า	รวม	๑๐๕,๒๑๔,๗๐๐	บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการปรับสมดุล			
และพัฒนาระบบการบริหาร			
จัดการภาครัฐ		๖๑,๓๒๔,๒๐๐	บาท

(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาและเสริมสร้างการเมือง ในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข		๔๓,๘๙๐,๕๐๐ บาท
๒. สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา	รวม	๔๘๙,๗๔๒,๒๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการปรับสมดุล และพัฒนาระบบการบริหาร จัดการภาครัฐ		๑๖๒,๘๒๔,๑๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาและเสริมสร้างการเมือง ในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข		๒๖,๑๙๔,๓๐๐ บาท
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ เพื่อสนับสนุน ด้านการปรับสมดุล และพัฒนาระบบการบริหาร จัดการภาครัฐ		๓๐๐,๗๒๓,๘๐๐ บาท
๓. สำนักงานเลขาธิการ สภาผู้แทนราษฎร	รวม	๒,๖๒๔,๓๘๖,๔๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการปรับสมดุล และพัฒนาระบบการบริหาร จัดการภาครัฐ		๘๒๐,๖๓๖,๒๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาและเสริมสร้างการเมือง ในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข		๓๖๖,๘๖๑,๒๐๐ บาท

(๓) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนาบริการประชาชน และการพัฒนา ประสิทธิภาพภาครัฐ		๘๘๗,๘๑๘,๙๐๐ บาท
(๔) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนากฎหมาย และกระบวนการยุติธรรม		๑,๒๓๕,๐๐๐ บาท
(๕) แผนงานยุทธศาสตร์ เพื่อสนับสนุน ด้านการปรับสมดุล และพัฒนาระบบการบริหาร จัดการภาครัฐ		๕๔๗,๘๓๕,๑๐๐ บาท
มาตรา ๓๑ งบประมาณรายจ่ายของหน่วยงานของศาล ให้ตั้งเป็นจำนวน ๗,๗๖๒,๐๕๖,๕๐๐ บาท จำแนกดังนี้		
๑. สำนักงานศาลปกครอง	รวม	๔๘๔,๗๖๗,๑๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการปรับสมดุล และพัฒนาระบบการบริหาร จัดการภาครัฐ		๔๖๔,๘๔๕,๐๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนากฎหมาย และกระบวนการยุติธรรม		๑๙,๙๒๒,๑๐๐ บาท
๒. สำนักงานศาลยุติธรรม	รวม	๗,๑๐๒,๗๙๗,๗๐๐ บาท คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน ด้านการปรับสมดุล และพัฒนาระบบการบริหาร จัดการภาครัฐ		๖,๙๐๓,๑๙๗,๗๐๐ บาท
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์ พัฒนากฎหมาย และกระบวนการยุติธรรม		๑๙๙,๖๐๐,๐๐๐ บาท

<p>๓. สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ</p> <p>(๑) แผนงานพื้นฐาน</p> <p style="padding-left: 20px;">ด้านการปรับสมดุล</p> <p style="padding-left: 20px;">และพัฒนาระบบการบริหาร</p> <p style="padding-left: 20px;">จัดการภาครัฐ</p> <p>(๒) แผนงานยุทธศาสตร์</p> <p style="padding-left: 20px;">ส่งเสริมความสัมพันธ์</p> <p style="padding-left: 20px;">ระหว่างประเทศ</p> <p>(๓) แผนงานยุทธศาสตร์</p> <p style="padding-left: 20px;">พัฒนาบริการประชาชน</p> <p style="padding-left: 20px;">และการพัฒนา</p> <p style="padding-left: 20px;">ประสิทธิภาพภาครัฐ</p> <p>(๔) แผนงานยุทธศาสตร์</p> <p style="padding-left: 20px;">พัฒนากฎหมาย</p> <p style="padding-left: 20px;">และกระบวนการยุติธรรม</p>	<p>รวม</p>	<p>๑๗๔,๔๙๑,๗๐๐ บาท คือ</p> <p>๑๕๕,๒๙๗,๓๐๐ บาท</p> <p>๔,๕๓๖,๗๐๐ บาท</p> <p>๑๓,๐๘๘,๗๐๐ บาท</p> <p>๑,๕๖๙,๐๐๐ บาท</p>
---	------------	---

มาตรา ๓๒ งบประมาณรายจ่ายของหน่วยงานขององค์กรอิสระและองค์กรอัยการ ให้ตั้งเป็นจำนวน ๕,๘๑๑,๖๐๙,๓๐๐ บาท จำแนกดังนี้

๑. สำนักงาน		
<p>การตรวจเงินแผ่นดิน</p> <p>(๑) แผนงานยุทธศาสตร์</p> <p style="padding-left: 20px;">พัฒนาบริการประชาชน</p> <p style="padding-left: 20px;">และการพัฒนา</p> <p style="padding-left: 20px;">ประสิทธิภาพภาครัฐ</p> <p>(๒) แผนงานยุทธศาสตร์</p> <p style="padding-left: 20px;">เพื่อสนับสนุน</p> <p style="padding-left: 20px;">ด้านการปรับสมดุล</p> <p style="padding-left: 20px;">และพัฒนาระบบการบริหาร</p> <p style="padding-left: 20px;">จัดการภาครัฐ</p>	<p>รวม</p>	<p>๕๖๘,๙๔๘,๒๐๐ บาท คือ</p> <p>๒๑,๑๙๙,๔๐๐ บาท</p> <p>๕๔๗,๗๔๘,๘๐๐ บาท</p>

๒. สำนักงานคณะกรรมการ			
การเลือกตั้ง	รวม	๓๑๔,๘๓๘,๗๐๐ บาท	คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านความมั่นคง		๒๔๐,๖๙๙,๕๐๐ บาท	
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์			
พัฒนาและเสริมสร้างการเมือง			
ในระบอบประชาธิปไตย			
อันมีพระมหากษัตริย์			
ทรงเป็นประมุข		๗๔,๑๓๙,๒๐๐ บาท	
๓. สำนักงานคณะกรรมการ			
ป้องกันและปราบปราม			
การทุจริตแห่งชาติ	รวม	๙๐๓,๐๘๕,๘๐๐ บาท	คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการปรับสมดุล			
และพัฒนาระบบการบริหาร			
จัดการภาครัฐ		๙๐๓,๐๘๕,๘๐๐ บาท	
๔. สำนักงานคณะกรรมการ			
สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	รวม	๖๓,๖๒๓,๑๐๐ บาท	คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการปรับสมดุล			
และพัฒนาระบบการบริหาร			
จัดการภาครัฐ		๕๐,๗๗๑,๕๐๐ บาท	
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์			
ส่งเสริมความสัมพันธ์			
ระหว่างประเทศ		๑๐,๒๔๙,๐๐๐ บาท	
(๓) แผนงานยุทธศาสตร์			
พัฒนาบริการประชาชน			
และการพัฒนา			
ประสิทธิภาพภาครัฐ		๒,๖๐๒,๖๐๐ บาท	

๕. สำนักงาน

ผู้ตรวจการแผ่นดิน	รวม	๖๓,๘๙๑,๘๐๐ บาท	คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการปรับสมดุล			
และพัฒนาระบบการบริหาร			
จัดการภาครัฐ		๖๓,๒๘๔,๘๐๐ บาท	
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์			
พัฒนากฎหมาย			
และกระบวนการยุติธรรม		๖๐๗,๐๐๐ บาท	

๖. สำนักงาน

อัยการสูงสุด	รวม	๓,๘๙๗,๒๒๑,๗๐๐ บาท	คือ
(๑) แผนงานพื้นฐาน			
ด้านการปรับสมดุล			
และพัฒนาระบบการบริหาร			
จัดการภาครัฐ		๓,๘๙๖,๒๒๑,๗๐๐ บาท	
(๒) แผนงานยุทธศาสตร์			
พัฒนากฎหมาย			
และกระบวนการยุติธรรม		๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท	

มาตรา ๓๓ งบประมาณรายจ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ตั้งเป็นจำนวน ๘๖,๓๓๒,๒๑๐,๘๐๐ บาท จำแนกดังนี้

๑. องค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ	รวม	๒๓,๑๗๒,๙๔๔,๓๐๐ บาท	คือ
(๑) กรุงเทพมหานคร		๒๑,๔๗๔,๕๐๒,๖๐๐ บาท	
(ก) แผนงานยุทธศาสตร์			
ส่งเสริมการกระจาย			
อำนาจให้แก่องค์กร			
ปกครองส่วนท้องถิ่น		๒๑,๔๗๔,๕๐๒,๖๐๐ บาท	
(๒) เมืองพัทยา		๑,๖๙๘,๔๔๑,๗๐๐ บาท	

(ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น		๑,๖๙๘,๔๔๑,๗๐๐ บาท	
๒. องค์การบริหารส่วนจังหวัด	รวม	๒๒,๗๘๐,๗๓๓,๙๐๐ บาท	คือ
(๑) องค์การบริหาร ส่วนจังหวัดในพื้นที่ ภาคกลางตอนบน	รวม	๖๘๒,๙๕๔,๓๐๐ บาท	คือ
(ก) องค์การบริหาร ส่วนจังหวัดชัยนาท		๑๑๑,๐๓๗,๓๐๐ บาท	
๑) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น		๑๑๑,๐๓๗,๓๐๐ บาท	
(ข) องค์การบริหาร ส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา		๑๔๕,๒๓๗,๔๐๐ บาท	
๑) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น		๑๔๕,๒๓๗,๔๐๐ บาท	
(ค) องค์การบริหาร ส่วนจังหวัดลพบุรี		๑๑๙,๕๘๒,๑๐๐ บาท	
๑) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น		๑๑๙,๕๘๒,๑๐๐ บาท	
(ง) องค์การบริหาร ส่วนจังหวัดสระบุรี		๑๐๘,๐๕๔,๙๐๐ บาท	

๑) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๐๘,๐๕๔,๙๐๐ บาท
(จ) องค์การบริหาร ส่วนจังหวัดสิงห์บุรี	๑๑๒,๐๔๔,๑๐๐ บาท
๑) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๑๒,๐๔๔,๑๐๐ บาท
(ฉ) องค์การบริหาร ส่วนจังหวัดอ่างทอง	๘๖,๙๙๘,๕๐๐ บาท
๑) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๘๖,๙๙๘,๕๐๐ บาท
(๒) องค์การบริหาร ส่วนจังหวัดในพื้นที่ ภาคกลางปริมณฑล	รวม ๑,๐๐๔,๔๒๑,๕๐๐ บาท คือ
(ก) องค์การบริหาร ส่วนจังหวัดนครปฐม	๑๕๗,๖๒๖,๙๐๐ บาท
๑) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๕๗,๖๒๖,๙๐๐ บาท
(ข) องค์การบริหาร ส่วนจังหวัดนนทบุรี	๕๘๕,๑๒๑,๕๐๐ บาท

๑) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๕๘๕,๑๒๑,๔๐๐ บาท
(ค) องค์กรบริหาร ส่วนจังหวัดปทุมธานี	๒๑๐,๙๓๙,๘๐๐ บาท
๑) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๒๑๐,๙๓๙,๘๐๐ บาท
(ง) องค์กรบริหาร ส่วนจังหวัดสมุทรปราการ	๕๐,๗๓๓,๔๐๐ บาท
๑) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๕๐,๗๓๓,๔๐๐ บาท
(๓) องค์กรบริหาร ส่วนจังหวัดในพื้นที่ ภาคกลางตอนล่าง ๑	รวม ๑,๐๖๒,๔๒๓,๖๐๐ บาท คือ
(ก) องค์กรบริหาร ส่วนจังหวัดกาญจนบุรี	๓๘๓,๖๓๑,๑๐๐ บาท
๑) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๓๘๓,๖๓๑,๑๐๐ บาท
(ข) องค์กรบริหาร ส่วนจังหวัดราชบุรี	๒๕๘,๖๗๙,๕๐๐ บาท
๑) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๒๕๘,๖๗๙,๕๐๐ บาท

(ค) องค์การบริหาร		
ส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี		๔๒๐,๑๑๓,๐๐๐ บาท
๑) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการกระจาย		
อำนาจให้แก่องค์กร		
ปกครองส่วนท้องถิ่น		๔๒๐,๑๑๓,๐๐๐ บาท
(๔) องค์การบริหาร		
ส่วนจังหวัดในพื้นที่		
ภาคกลางตอนล่าง ๒	รวม	๕๕๒,๙๖๙,๓๐๐ บาท คือ
(ก) องค์การบริหาร		
ส่วนจังหวัดประจวบคีรีขันธ์		๑๕๗,๒๑๕,๖๐๐ บาท
๑) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการกระจาย		
อำนาจให้แก่องค์กร		
ปกครองส่วนท้องถิ่น		๑๕๗,๒๑๕,๖๐๐ บาท
(ข) องค์การบริหาร		
ส่วนจังหวัดเพชรบุรี		๑๐๒,๒๒๐,๖๐๐ บาท
๑) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการกระจาย		
อำนาจให้แก่องค์กร		
ปกครองส่วนท้องถิ่น		๑๐๒,๒๒๐,๖๐๐ บาท
(ค) องค์การบริหาร		
ส่วนจังหวัดสมุทรสงคราม		๘๒,๒๗๔,๕๐๐ บาท
๑) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการกระจาย		
อำนาจให้แก่องค์กร		
ปกครองส่วนท้องถิ่น		๘๒,๒๗๔,๕๐๐ บาท

(ง) องค์การบริหาร			
ส่วนจังหวัดสมุทรสาคร			๒๑๑,๒๕๘,๖๐๐ บาท
๑) แผนงานยุทธศาสตร์			
ส่งเสริมการกระจาย			
อำนาจให้แก่องค์กร			
ปกครองส่วนท้องถิ่น			๒๑๑,๒๕๘,๖๐๐ บาท
(๕) องค์การบริหาร			
ส่วนจังหวัดในพื้นที่			
ภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย	รวม		๑,๓๘๔,๑๘๖,๑๐๐ บาท คือ
(ก) องค์การบริหาร			
ส่วนจังหวัดชุมพร			๑๘๘,๖๖๗,๗๐๐ บาท
๑) แผนงานยุทธศาสตร์			
ส่งเสริมการกระจาย			
อำนาจให้แก่องค์กร			
ปกครองส่วนท้องถิ่น			๑๘๘,๖๖๗,๗๐๐ บาท
(ข) องค์การบริหาร			
ส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช			๒๗๑,๓๕๖,๖๐๐ บาท
๑) แผนงานยุทธศาสตร์			
ส่งเสริมการกระจาย			
อำนาจให้แก่องค์กร			
ปกครองส่วนท้องถิ่น			๒๗๑,๓๕๖,๖๐๐ บาท
(ค) องค์การบริหาร			
ส่วนจังหวัดพัทลุง			๒๗๙,๖๑๔,๕๐๐ บาท
๑) แผนงานยุทธศาสตร์			
ส่งเสริมการกระจาย			
อำนาจให้แก่องค์กร			
ปกครองส่วนท้องถิ่น			๒๗๙,๖๑๔,๕๐๐ บาท
(ง) องค์การบริหาร			
ส่วนจังหวัดสงขลา			๒๒๗,๙๙๔,๔๐๐ บาท

	๑) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น		๒๒๗,๙๙๔,๔๐๐ บาท
(จ)	องค์กรบริหาร ส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี		๔๑๖,๕๕๒,๙๐๐ บาท
	๑) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น		๔๑๖,๕๕๒,๙๐๐ บาท
(๖)	องค์กรบริหาร ส่วนจังหวัดในพื้นที่ ภาคใต้ฝั่งอันดามัน	รวม	๙๐๐,๙๓๒,๖๐๐ บาท คือ
(ก)	องค์กรบริหาร ส่วนจังหวัดกระบี่		๑๙๔,๓๙๖,๘๐๐ บาท
	๑) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น		๑๙๔,๓๙๖,๘๐๐ บาท
(ข)	องค์กรบริหาร ส่วนจังหวัดตรัง		๑๐๔,๕๘๕,๒๐๐ บาท
	๑) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น		๑๐๔,๕๘๕,๒๐๐ บาท
(ค)	องค์กรบริหาร ส่วนจังหวัดพังงา		๙๔,๕๕๔,๒๐๐ บาท
	๑) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น		๙๔,๕๕๔,๒๐๐ บาท

(ง) องค์การบริหาร		
ส่วนจังหวัดภูเก็ต		๒๙๑,๙๙๔,๘๐๐ บาท
๑) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการกระจาย		
อำนาจให้แก่องค์กร		
ปกครองส่วนท้องถิ่น		๒๙๑,๙๙๔,๘๐๐ บาท
(จ) องค์การบริหาร		
ส่วนจังหวัดระนอง		๙๓,๗๘๖,๙๐๐ บาท
๑) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการกระจาย		
อำนาจให้แก่องค์กร		
ปกครองส่วนท้องถิ่น		๙๓,๗๘๖,๙๐๐ บาท
(ฉ) องค์การบริหาร		
ส่วนจังหวัดสตูล		๑๒๑,๖๑๔,๗๐๐ บาท
๑) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการกระจาย		
อำนาจให้แก่องค์กร		
ปกครองส่วนท้องถิ่น		๑๒๑,๖๑๔,๗๐๐ บาท
(๗) องค์การบริหาร		
ส่วนจังหวัดในพื้นที่		
ภาคใต้ชายแดน	รวม	๔๘๘,๔๕๔,๒๐๐ บาท คือ
(ก) องค์การบริหาร		
ส่วนจังหวัดนราธิวาส		๑๐๗,๒๙๓,๙๐๐ บาท
๑) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการกระจาย		
อำนาจให้แก่องค์กร		
ปกครองส่วนท้องถิ่น		๑๐๗,๒๙๓,๙๐๐ บาท

(ข) องค์การบริหาร		
ส่วนจังหวัดปัตตานี		๒๗๐,๗๘๙,๗๐๐ บาท
๑) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการกระจาย		
อำนาจให้แก่องค์กร		
ปกครองส่วนท้องถิ่น		๒๗๐,๗๘๙,๗๐๐ บาท
(ค) องค์การบริหาร		
ส่วนจังหวัดยะลา		๑๑๐,๓๗๐,๖๐๐ บาท
๑) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการกระจาย		
อำนาจให้แก่องค์กร		
ปกครองส่วนท้องถิ่น		๑๑๐,๓๗๐,๖๐๐ บาท
(๘) องค์การบริหาร		
ส่วนจังหวัดในพื้นที่		
ภาคตะวันออก ๑	รวม	๘๙๓,๕๓๑,๕๐๐ บาท คือ
(ก) องค์การบริหาร		
ส่วนจังหวัดฉะเชิงเทรา		๑๓๔,๑๕๐,๑๐๐ บาท
๑) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการกระจาย		
อำนาจให้แก่องค์กร		
ปกครองส่วนท้องถิ่น		๑๓๔,๑๕๐,๑๐๐ บาท
(ข) องค์การบริหาร		
ส่วนจังหวัดชลบุรี		๔๒๐,๙๔๔,๕๐๐ บาท
๑) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการกระจาย		
อำนาจให้แก่องค์กร		
ปกครองส่วนท้องถิ่น		๔๒๐,๙๔๔,๕๐๐ บาท
(ค) องค์การบริหาร		
ส่วนจังหวัดระยอง		๓๓๘,๔๓๖,๙๐๐ บาท

๑) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น			๓๓๘,๔๓๖,๙๐๐ บาท
(๙) องค์การบริหาร ส่วนจังหวัดในพื้นที่ ภาคตะวันออก ๒	รวม	๑,๐๒๓,๑๐๒,๒๐๐ บาท	คือ
(ก) องค์การบริหาร ส่วนจังหวัดจันทบุรี		๑๑๘,๑๗๕,๑๐๐ บาท	
๑) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น		๑๑๘,๑๗๕,๑๐๐ บาท	
(ข) องค์การบริหาร ส่วนจังหวัดตราด		๘๘,๘๔๔,๕๐๐ บาท	
๑) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น		๘๘,๘๔๔,๕๐๐ บาท	
(ค) องค์การบริหาร ส่วนจังหวัดนครนายก		๙๒,๙๔๘,๓๐๐ บาท	
๑) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น		๙๒,๙๔๘,๓๐๐ บาท	
(ง) องค์การบริหาร ส่วนจังหวัดปราจีนบุรี		๓๘๕,๘๗๔,๓๐๐ บาท	
๑) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น		๓๘๕,๘๗๔,๓๐๐ บาท	

(จ)	องค์การบริหาร ส่วนจังหวัดสระแก้ว		๓๓๗,๒๖๐,๐๐๐ บาท
	๑) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น		๓๓๗,๒๖๐,๐๐๐ บาท
(๑๐)	องค์การบริหาร ส่วนจังหวัดในพื้นที่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		
	ตอนบน ๑	รวม	๙๓๘,๙๓๕,๕๐๐ บาท คือ
(ก)	องค์การบริหาร ส่วนจังหวัดบึงกาฬ		๙๗,๘๓๙,๒๐๐ บาท
	๑) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น		๙๗,๘๓๙,๒๐๐ บาท
(ข)	องค์การบริหาร ส่วนจังหวัดเลย		๑๗๒,๕๘๔,๐๐๐ บาท
	๑) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น		๑๗๒,๕๘๔,๐๐๐ บาท
(ค)	องค์การบริหาร ส่วนจังหวัดหนองคาย		๑๐๗,๕๙๗,๔๐๐ บาท
	๑) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น		๑๐๗,๕๙๗,๔๐๐ บาท

(ง)	องค์การบริหาร ส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู	๒๘๐,๗๕๓,๗๐๐ บาท
	๑) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๒๘๐,๗๕๓,๗๐๐ บาท
(จ)	องค์การบริหาร ส่วนจังหวัดอุดรธานี	๒๘๐,๑๖๑,๒๐๐ บาท
	๑) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๒๘๐,๑๖๑,๒๐๐ บาท
(๑๑)	องค์การบริหาร ส่วนจังหวัดในพื้นที่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	
	ตอนบน ๒	รวม ๑,๐๑๔,๔๘๔,๘๐๐ บาท คือ
(ก)	องค์การบริหาร ส่วนจังหวัดนครพนม	๑๔๙,๗๓๕,๕๐๐ บาท
	๑) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๔๙,๗๓๕,๕๐๐ บาท
(ข)	องค์การบริหาร ส่วนจังหวัดมุกดาหาร	๒๗๗,๗๕๗,๓๐๐ บาท
	๑) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๒๗๗,๗๕๗,๓๐๐ บาท

(ค) องค์การบริหาร			
ส่วนจังหวัดสกลนคร			๕๘๖,๙๙๒,๐๐๐ บาท
๑) แผนงานยุทธศาสตร์			
ส่งเสริมการกระจาย			
อำนาจให้แก่องค์กร			
ปกครองส่วนท้องถิ่น			๕๘๖,๙๙๒,๐๐๐ บาท
(๑๒) องค์การบริหาร			
ส่วนจังหวัดในพื้นที่			
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			
ตอนกลาง	รวม	๓,๒๕๕,๕๐๖,๙๐๐ บาท	คือ
(ก) องค์การบริหาร			
ส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์			๕๙๘,๐๓๘,๖๐๐ บาท
๑) แผนงานยุทธศาสตร์			
ส่งเสริมการกระจาย			
อำนาจให้แก่องค์กร			
ปกครองส่วนท้องถิ่น			๕๙๘,๐๓๘,๖๐๐ บาท
(ข) องค์การบริหาร			
ส่วนจังหวัดขอนแก่น			๑,๒๒๕,๐๓๑,๖๐๐ บาท
๑) แผนงานยุทธศาสตร์			
ส่งเสริมการกระจาย			
อำนาจให้แก่องค์กร			
ปกครองส่วนท้องถิ่น			๑,๒๒๕,๐๓๑,๖๐๐ บาท
(ค) องค์การบริหาร			
ส่วนจังหวัดมหาสารคาม			๗๖๘,๑๗๓,๖๐๐ บาท
๑) แผนงานยุทธศาสตร์			
ส่งเสริมการกระจาย			
อำนาจให้แก่องค์กร			
ปกครองส่วนท้องถิ่น			๗๖๘,๑๗๓,๖๐๐ บาท
(ง) องค์การบริหาร			
ส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด			๖๖๔,๒๖๓,๑๐๐ บาท

๑) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น		๖๖๔,๒๖๓,๑๐๐ บาท
(๑๓) องค์การบริหาร ส่วนจังหวัดในพื้นที่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		
ตอนล่าง ๑	รวม	๓,๑๕๓,๕๓๖,๔๐๐ บาท คือ
(ก) องค์การบริหาร ส่วนจังหวัดชัยภูมิ		๗๗๓,๐๖๔,๘๐๐ บาท
๑) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น		๗๗๓,๐๖๔,๘๐๐ บาท
(ข) องค์การบริหาร ส่วนจังหวัดนครราชสีมา		๒,๐๙๕,๕๖๖,๕๐๐ บาท
๑) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น		๒,๐๙๕,๕๖๖,๕๐๐ บาท
(ค) องค์การบริหาร ส่วนจังหวัดบุรีรัมย์		๑๕๐,๗๕๕,๖๐๐ บาท
๑) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น		๑๕๐,๗๕๕,๖๐๐ บาท
(ง) องค์การบริหาร ส่วนจังหวัดสุรินทร์		๑๓๔,๑๔๙,๕๐๐ บาท

<p style="margin-left: 40px;">๑) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น</p>	<p>๑๓๔,๑๔๙,๕๐๐ บาท</p>
<p>(๑๔) องค์การบริหาร ส่วนจังหวัดในพื้นที่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ</p>	
<p>ตอนล่าง ๒</p>	<p>รวม ๒,๒๘๗,๐๑๕,๓๐๐ บาท คือ</p>
<p>(ก) องค์การบริหาร ส่วนจังหวัดยโสธร</p>	
<p>๑) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น</p>	<p>๒๓๘,๒๐๒,๖๐๐ บาท</p>
<p>(ข) องค์การบริหาร ส่วนจังหวัดศรีสะเกษ</p>	
<p>๑) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น</p>	<p>๑,๑๗๕,๗๙๓,๔๐๐ บาท</p>
<p>(ค) องค์การบริหาร ส่วนจังหวัดอำนาจเจริญ</p>	
<p>๑) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น</p>	<p>๒๕๔,๗๘๗,๔๐๐ บาท</p>
<p>(ง) องค์การบริหาร ส่วนจังหวัดอุบลราชธานี</p>	
	<p>๖๑๘,๒๓๑,๙๐๐ บาท</p>

๑) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น		๖๑๘,๒๓๑,๙๐๐ บาท
(๑๕) องค์การบริหาร ส่วนจังหวัดในพื้นที่ ภาคเหนือตอนบน ๑	รวม	๘๑๕,๕๑๖,๕๐๐ บาท คือ
(ก) องค์การบริหาร ส่วนจังหวัดเชียงใหม่		๓๙๗,๒๒๒,๙๐๐ บาท
๑) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น		๓๙๗,๒๒๒,๙๐๐ บาท
(ข) องค์การบริหาร ส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน		๑๓๐,๓๕๗,๓๐๐ บาท
๑) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น		๑๓๐,๓๕๗,๓๐๐ บาท
(ค) องค์การบริหาร ส่วนจังหวัดลำปาง		๑๒๘,๒๗๔,๕๐๐ บาท
๑) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น		๑๒๘,๒๗๔,๕๐๐ บาท
(ง) องค์การบริหาร ส่วนจังหวัดลำพูน		๑๕๙,๖๖๑,๘๐๐ บาท
๑) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น		๑๕๙,๖๖๑,๘๐๐ บาท

(๑๖) องค์การบริหาร			
ส่วนจังหวัดในพื้นที่			
ภาคเหนือตอนบน ๒	รวม	๑,๒๖๘,๔๘๙,๓๐๐ บาท	คือ
(ก) องค์การบริหาร			
ส่วนจังหวัดเชียงราย		๔๑๔,๒๕๘,๓๐๐ บาท	
๑) แผนงานยุทธศาสตร์			
ส่งเสริมการกระจาย			
อำนาจให้แก่องค์กร			
ปกครองส่วนท้องถิ่น		๔๑๔,๒๕๘,๓๐๐ บาท	
(ข) องค์การบริหาร			
ส่วนจังหวัดน่าน		๓๔๐,๖๓๕,๕๐๐ บาท	
๑) แผนงานยุทธศาสตร์			
ส่งเสริมการกระจาย			
อำนาจให้แก่องค์กร			
ปกครองส่วนท้องถิ่น		๓๔๐,๖๓๕,๕๐๐ บาท	
(ค) องค์การบริหาร			
ส่วนจังหวัดพะเยา		๒๓๘,๔๙๙,๔๐๐ บาท	
๑) แผนงานยุทธศาสตร์			
ส่งเสริมการกระจาย			
อำนาจให้แก่องค์กร			
ปกครองส่วนท้องถิ่น		๒๓๘,๔๙๙,๔๐๐ บาท	
(ง) องค์การบริหาร			
ส่วนจังหวัดแพร่		๒๗๕,๐๙๖,๑๐๐ บาท	
๑) แผนงานยุทธศาสตร์			
ส่งเสริมการกระจาย			
อำนาจให้แก่องค์กร			
ปกครองส่วนท้องถิ่น		๒๗๕,๐๙๖,๑๐๐ บาท	
(๑๗) องค์การบริหาร			
ส่วนจังหวัดในพื้นที่			
ภาคเหนือตอนล่าง ๑	รวม	๙๗๑,๘๖๕,๙๐๐ บาท	คือ

(ก) องค์การบริหาร	
ส่วนจังหวัดตาก	๑๖๒,๔๗๗,๙๐๐ บาท
๑) แผนงานยุทธศาสตร์	
ส่งเสริมการกระจาย	
อำนาจให้แก่องค์กร	
ปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๖๒,๔๗๗,๙๐๐ บาท
(ข) องค์การบริหาร	
ส่วนจังหวัดพิษณุโลก	๑๙๒,๘๑๓,๗๐๐ บาท
๑) แผนงานยุทธศาสตร์	
ส่งเสริมการกระจาย	
อำนาจให้แก่องค์กร	
ปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๙๒,๘๑๓,๗๐๐ บาท
(ค) องค์การบริหาร	
ส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์	๒๗๐,๗๗๖,๗๐๐ บาท
๑) แผนงานยุทธศาสตร์	
ส่งเสริมการกระจาย	
อำนาจให้แก่องค์กร	
ปกครองส่วนท้องถิ่น	๒๗๐,๗๗๖,๗๐๐ บาท
(ง) องค์การบริหาร	
ส่วนจังหวัดสุโขทัย	๑๓๑,๔๐๓,๐๐๐ บาท
๑) แผนงานยุทธศาสตร์	
ส่งเสริมการกระจาย	
อำนาจให้แก่องค์กร	
ปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๓๑,๔๐๓,๐๐๐ บาท
(จ) องค์การบริหาร	
ส่วนจังหวัดอุดรธานี	๒๑๔,๓๙๔,๖๐๐ บาท
๑) แผนงานยุทธศาสตร์	
ส่งเสริมการกระจาย	
อำนาจให้แก่องค์กร	
ปกครองส่วนท้องถิ่น	๒๑๔,๓๙๔,๖๐๐ บาท

(๑๘) องค์การบริหาร		
ส่วนจังหวัดในพื้นที่		
ภาคเหนือตอนล่าง ๒	รวม	๑,๐๘๒,๔๐๘,๐๐๐ บาท คือ
(ก) องค์การบริหาร		
ส่วนจังหวัดกำแพงเพชร		๒๘๕,๘๘๕,๓๐๐ บาท
๑) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการกระจาย		
อำนาจให้แก่องค์กร		
ปกครองส่วนท้องถิ่น		๒๘๕,๘๘๕,๓๐๐ บาท
(ข) องค์การบริหาร		
ส่วนจังหวัดนครสวรรค์		๓๖๙,๕๗๔,๘๐๐ บาท
๑) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการกระจาย		
อำนาจให้แก่องค์กร		
ปกครองส่วนท้องถิ่น		๓๖๙,๕๗๔,๘๐๐ บาท
(ค) องค์การบริหาร		
ส่วนจังหวัดพิจิตร		๒๗๐,๐๕๓,๙๐๐ บาท
๑) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการกระจาย		
อำนาจให้แก่องค์กร		
ปกครองส่วนท้องถิ่น		๒๗๐,๐๕๓,๙๐๐ บาท
(ง) องค์การบริหาร		
ส่วนจังหวัดอุทัยธานี		๑๕๖,๘๙๔,๐๐๐ บาท
๑) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการกระจาย		
อำนาจให้แก่องค์กร		
ปกครองส่วนท้องถิ่น		๑๕๖,๘๙๔,๐๐๐ บาท

๓. เทศบาลนคร	รวม	๑๓,๙๕๘,๐๘๔,๕๐๐ บาท คือ
(๑) เทศบาลนคร ในพื้นที่ภาคกลาง		
ตอนบน	รวม	๓๓๙,๐๑๕,๙๐๐ บาท คือ
(ก) เทศบาลนคร ในพื้นที่จังหวัด พระนครศรีอยุธยา		
๑) เทศบาลนคร พระนครศรีอยุธยา		๓๓๙,๐๑๕,๙๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น		๓๓๙,๐๑๕,๙๐๐ บาท
(๒) เทศบาลนคร ในพื้นที่ภาคกลาง		
ปริมณฑล	รวม	๒,๓๒๘,๕๖๙,๘๐๐ บาท คือ
(ก) เทศบาลนคร ในพื้นที่จังหวัดนครปฐม		
๑) เทศบาลนครนครปฐม		๕๘๕,๗๙๔,๘๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น		๕๘๕,๗๙๔,๘๐๐ บาท
(ข) เทศบาลนคร ในพื้นที่จังหวัดนนทบุรี		
๑) เทศบาลนครนนทบุรี		๗๑๘,๔๓๕,๓๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น		๗๑๘,๔๓๕,๓๐๐ บาท

๒) เทศบาลนครปากเกร็ด		๔๔๖,๕๒๔,๙๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการกระจาย		
อำนาจให้แก่องค์กร		
ปกครองส่วนท้องถิ่น		๔๔๖,๕๒๔,๙๐๐ บาท
(ค) เทศบาลนคร		
ในพื้นที่จังหวัด		
ปทุมธานี		
๑) เทศบาลนครรังสิต		๒๓๕,๖๗๔,๒๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการกระจาย		
อำนาจให้แก่องค์กร		
ปกครองส่วนท้องถิ่น		๒๓๕,๖๗๔,๒๐๐ บาท
(ง) เทศบาลนคร		
ในพื้นที่จังหวัด		
สมุทรปราการ		
๑) เทศบาลนคร		
สมุทรปราการ		๓๔๒,๑๔๐,๖๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการกระจาย		
อำนาจให้แก่องค์กร		
ปกครองส่วนท้องถิ่น		๓๔๒,๑๔๐,๖๐๐ บาท
(๓) เทศบาลนคร		
ในพื้นที่ภาคกลาง		
ตอนล่าง ๒	รวม	๕๗๗,๕๑๗,๘๐๐ บาท คือ
(ก) เทศบาลนคร		
ในพื้นที่จังหวัด		
สมุทรสาคร		

๑) เทศบาลนคร			
สมุทรสาคร			๓๗๐,๔๗๓,๖๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์			
ส่งเสริมการกระจาย			
อำนาจให้แก่องค์กร			
ปกครองส่วนท้องถิ่น			๓๗๐,๔๗๓,๖๐๐ บาท
๒) เทศบาลนครอ้อมน้อย			๒๐๗,๐๔๔,๒๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์			
ส่งเสริมการกระจาย			
อำนาจให้แก่องค์กร			
ปกครองส่วนท้องถิ่น			๒๐๗,๐๔๔,๒๐๐ บาท
(๔) เทศบาลนคร			
ในพื้นที่ภาคใต้			
ฝั่งอ่าวไทย	รวม		๒,๗๑๕,๓๙๔,๒๐๐ บาท คือ
(ก) เทศบาลนคร			
ในพื้นที่จังหวัด			
นครศรีธรรมราช			
๑) เทศบาลนคร			
นครศรีธรรมราช			๘๐๔,๙๘๙,๔๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์			
ส่งเสริมการกระจาย			
อำนาจให้แก่องค์กร			
ปกครองส่วนท้องถิ่น			๘๐๔,๙๘๙,๔๐๐ บาท
(ข) เทศบาลนคร			
ในพื้นที่จังหวัดสงขลา			
๑) เทศบาลนครสงขลา			๔๕๙,๙๘๒,๓๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์			
ส่งเสริมการกระจาย			
อำนาจให้แก่องค์กร			
ปกครองส่วนท้องถิ่น			๔๕๙,๙๘๒,๓๐๐ บาท

<p>๒) เทศบาลนครหาดใหญ่</p> <p style="padding-left: 20px;">ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น</p>	<p>๖๖๙,๐๐๖,๙๐๐ บาท</p> <p>๖๖๙,๐๐๖,๙๐๐ บาท</p>
<p>(ค) เทศบาลนคร ในพื้นที่จังหวัด สุราษฎร์ธานี</p>	
<p>๑) เทศบาลนครเกาะสมุย</p> <p style="padding-left: 20px;">ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น</p>	<p>๒๗๘,๖๙๗,๑๐๐ บาท</p> <p>๒๗๘,๖๙๗,๑๐๐ บาท</p>
<p>๒) เทศบาลนครสุราษฎร์ธานี</p> <p style="padding-left: 20px;">ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น</p>	<p>๕๐๒,๗๑๘,๕๐๐ บาท</p> <p>๕๐๒,๗๑๘,๕๐๐ บาท</p>
<p>(๕) เทศบาลนคร ในพื้นที่ภาคใต้ ฝั่งอันดามัน</p>	<p>รวม</p> <p>๙๑๙,๘๕๘,๖๐๐ บาท คือ</p>
<p>(ก) เทศบาลนคร ในพื้นที่จังหวัดตรัง</p>	
<p>๑) เทศบาลนครตรัง</p> <p style="padding-left: 20px;">ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น</p>	<p>๔๒๐,๐๓๐,๕๐๐ บาท</p> <p>๔๒๐,๐๓๐,๕๐๐ บาท</p>

(ข) เทศบาลนคร		
ในพื้นที่จังหวัดภูเก็ต		
๑) เทศบาลนครภูเก็ต		๔๙๙,๘๒๘,๑๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการกระจาย		
อำนาจให้แก่องค์กร		
ปกครองส่วนท้องถิ่น		๔๙๙,๘๒๘,๑๐๐ บาท
(๖) เทศบาลนคร		
ในพื้นที่ภาคใต้		
ชายแดน	รวม	๔๖๖,๗๐๐,๐๐๐ บาท คือ
(ก) เทศบาลนคร		
ในพื้นที่จังหวัดยะลา		
๑) เทศบาลนครยะลา		๔๖๖,๗๐๐,๐๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการกระจาย		
อำนาจให้แก่องค์กร		
ปกครองส่วนท้องถิ่น		๔๖๖,๗๐๐,๐๐๐ บาท
(๗) เทศบาลนคร		
ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๑		
	รวม	๙๘๑,๓๒๒,๗๐๐ บาท คือ
(ก) เทศบาลนคร		
ในพื้นที่จังหวัดชลบุรี		
๑) เทศบาลนคร		
เจ้าพระยาสุรศักดิ์		๓๐๐,๑๐๔,๑๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการกระจาย		
อำนาจให้แก่องค์กร		
ปกครองส่วนท้องถิ่น		๓๐๐,๑๐๔,๑๐๐ บาท
๒) เทศบาลนคร		
แหลมฉบัง		๓๐๑,๘๔๕,๑๐๐ บาท

<p style="margin-left: 40px;">ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น</p>		๓๐๒,๘๔๕,๑๐๐ บาท
<p>(ข) เทศบาลนคร ในพื้นที่จังหวัดระยอง</p>		
๑) เทศบาลนครระยอง		๓๗๘,๓๗๓,๕๐๐ บาท
<p>ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น</p>		๓๗๘,๓๗๓,๕๐๐ บาท
<p>(๘) เทศบาลนคร ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ</p>		
ตอนบน ๑	รวม	๗๓๗,๒๔๐,๐๐๐ บาท คือ
<p>(ก) เทศบาลนคร ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี</p>		
๑) เทศบาลนคร อุดรธานี		๗๓๗,๒๔๐,๐๐๐ บาท
<p>ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น</p>		๗๓๗,๒๔๐,๐๐๐ บาท
<p>(๙) เทศบาลนคร ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ</p>		
ตอนบน ๒	รวม	๓๑๖,๐๖๙,๗๐๐ บาท คือ
<p>(ก) เทศบาลนคร ในพื้นที่จังหวัดสกลนคร</p>		
๑) เทศบาลนครสกลนคร		๓๑๖,๐๖๙,๗๐๐ บาท

ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น		๓๑๖,๐๖๙,๗๐๐ บาท
(๑๐) เทศบาลนคร ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนกลาง	รวม	๗๙๓,๙๔๘,๗๐๐ บาท คือ
(ก) เทศบาลนคร ในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น		
๑) เทศบาลนครขอนแก่น		๗๙๓,๙๔๘,๗๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น		๗๙๓,๙๔๘,๗๐๐ บาท
(๑๑) เทศบาลนคร ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนล่าง ๑	รวม	๖๔๒,๑๗๑,๖๐๐ บาท คือ
(ก) เทศบาลนคร ในพื้นที่จังหวัด นครราชสีมา		
๑) เทศบาลนครนครราชสีมา		๖๔๒,๑๗๑,๖๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น		๖๔๒,๑๗๑,๖๐๐ บาท
(๑๒) เทศบาลนคร ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนล่าง ๒	รวม	๔๐๐,๘๓๐,๑๐๐ บาท คือ
(ก) เทศบาลนคร ในพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี		

๑) เทศบาลนคร			
อุบลราชธานี			๔๐๐,๘๓๐,๑๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์			
ส่งเสริมการกระจาย			
อำนาจให้แก่องค์กร			
ปกครองส่วนท้องถิ่น			๔๐๐,๘๓๐,๑๐๐ บาท
(๑๓) เทศบาลนคร			
ในพื้นที่ภาคเหนือ			
ตอนบน ๑	รวม		๙๘๙,๕๐๓,๕๐๐ บาท คือ
(ก) เทศบาลนคร			
ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่			
๑) เทศบาลนครเชียงใหม่			๖๐๐,๖๗๗,๑๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์			
ส่งเสริมการกระจาย			
อำนาจให้แก่องค์กร			
ปกครองส่วนท้องถิ่น			๖๐๐,๖๗๗,๑๐๐ บาท
(ข) เทศบาลนคร			
ในพื้นที่จังหวัดลำปาง			
๑) เทศบาลนครลำปาง			๓๘๘,๘๒๖,๔๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์			
ส่งเสริมการกระจาย			
อำนาจให้แก่องค์กร			
ปกครองส่วนท้องถิ่น			๓๘๘,๘๒๖,๔๐๐ บาท
(๑๔) เทศบาลนคร			
ในพื้นที่ภาคเหนือ			
ตอนบน ๒	รวม		๕๑๖,๘๔๒,๘๐๐ บาท คือ
(ก) เทศบาลนคร			
ในพื้นที่จังหวัดเชียงราย			
๑) เทศบาลนครเชียงราย			๕๑๖,๘๔๒,๘๐๐ บาท

		ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น		๕๑๖,๘๔๒,๘๐๐ บาท
(๑๕)	เทศบาลนคร ในพื้นที่ภาคเหนือ			
	ตอนล่าง ๑		รวม	๖๘๕,๓๘๕,๙๐๐ บาท คือ
	(ก) เทศบาลนคร ในพื้นที่จังหวัดตาก			
	๑) เทศบาลนครแม่สอด			๓๑๗,๒๕๓,๔๐๐ บาท
		ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น		๓๑๗,๒๕๓,๔๐๐ บาท
	(ข) เทศบาลนคร ในพื้นที่จังหวัดพิษณุโลก			
	๑) เทศบาลนครพิษณุโลก			๓๖๘,๑๓๒,๕๐๐ บาท
		ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น		๓๖๘,๑๓๒,๕๐๐ บาท
(๑๖)	เทศบาลนคร ในพื้นที่ภาคเหนือ			
	ตอนล่าง ๒		รวม	๕๔๗,๗๑๓,๒๐๐ บาท คือ
	(ก) เทศบาลนคร ในพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์			
	๑) เทศบาลนครนครสวรรค์			๕๔๗,๗๑๓,๒๐๐ บาท
		ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น		๕๔๗,๗๑๓,๒๐๐ บาท

๔. เทศบาลเมือง	รวม	๒๖,๔๒๐,๔๔๘,๑๐๐ บาท คือ
(๑) เทศบาลเมือง		
ในพื้นที่ภาคกลาง		
ตอนบน	รวม	๑,๘๙๙,๘๓๒,๓๐๐ บาท คือ
(ก) เทศบาลเมือง		
ในพื้นที่จังหวัดชัยนาท		
๑) เทศบาลเมืองชัยนาท		๑๗๑,๙๑๙,๓๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการกระจาย		
อำนาจให้แก่องค์กร		
ปกครองส่วนท้องถิ่น		๑๗๑,๙๑๙,๓๐๐ บาท
(ข) เทศบาลเมือง		
ในพื้นที่จังหวัด		
พระนครศรีอยุธยา		
๑) เทศบาลเมืองบ้านกรด		๓๕,๕๙๑,๘๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการกระจาย		
อำนาจให้แก่องค์กร		
ปกครองส่วนท้องถิ่น		๓๕,๕๙๑,๘๐๐ บาท
๒) เทศบาลเมืองผักไห่		๔๖,๙๒๐,๔๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการกระจาย		
อำนาจให้แก่องค์กร		
ปกครองส่วนท้องถิ่น		๔๖,๙๒๐,๔๐๐ บาท
๓) เทศบาลเมืองลำตาเสา		๕๘,๐๕๙,๑๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการกระจาย		
อำนาจให้แก่องค์กร		
ปกครองส่วนท้องถิ่น		๕๘,๐๕๙,๑๐๐ บาท

๔) เทศบาลเมืองเสนา	๓๙,๑๐๖,๑๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๓๙,๑๐๖,๑๐๐ บาท
๕) เทศบาลเมืองอโยธยา	๖๑,๐๐๐,๘๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๖๑,๐๐๐,๘๐๐ บาท
(ค) เทศบาลเมือง ในพื้นที่จังหวัดลพบุรี	
๑) เทศบาลเมืองเขาสามยอต	๘๗,๑๗๘,๗๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๘๗,๑๗๘,๗๐๐ บาท
๒) เทศบาลเมืองบ้านหมี่	๖๒,๔๘๓,๙๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๖๒,๔๘๓,๙๐๐ บาท
๓) เทศบาลเมืองลพบุรี	๒๕๖,๕๔๒,๑๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๒๕๖,๕๔๒,๑๐๐ บาท
(ง) เทศบาลเมือง ในพื้นที่จังหวัดสระบุรี	

๑) เทศบาลเมืองแก่งคอย	๑๑๑,๖๕๒,๗๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๑๑,๖๕๒,๗๐๐ บาท
๒) เทศบาลเมืองทับทิม	๗๔,๔๓๗,๗๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๗๔,๔๓๗,๗๐๐ บาท
๓) เทศบาลเมือง พระพุทธบาท	๑๔๑,๕๔๘,๔๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๔๑,๕๔๘,๔๐๐ บาท
๔) เทศบาลเมืองสระบุรี	๓๔๗,๓๔๔,๐๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๓๔๗,๓๔๔,๐๐๐ บาท
(จ) เทศบาลเมือง ในพื้นที่จังหวัดสิงห์บุรี	
๑) เทศบาลเมืองบางระจัน	๖๔,๓๓๗,๕๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๖๔,๓๓๗,๕๐๐ บาท
๒) เทศบาลเมืองสิงห์บุรี	๑๔๔,๑๙๕,๕๐๐ บาท

ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น			๑๔๔,๑๙๕,๕๐๐ บาท
(ฉ) เทศบาลเมือง ในพื้นที่จังหวัดอ่างทอง			
๑) เทศบาลเมืองอ่างทอง			๑๙๗,๕๑๔,๓๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น			๑๙๗,๕๑๔,๓๐๐ บาท
(๒) เทศบาลเมือง ในพื้นที่ภาคกลาง			
ปริมาณพล	รวม		๓,๒๐๓,๔๒๖,๖๐๐ บาท คือ
(ก) เทศบาลเมือง ในพื้นที่จังหวัดนครปฐม			
๑) เทศบาลเมือง กระทุ่มล้ม			๖๑,๙๘๕,๕๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น			๖๑,๙๘๕,๕๐๐ บาท
๒) เทศบาลเมืองนครปฐม			๔๓,๓๙๐,๑๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น			๔๓,๓๙๐,๑๐๐ บาท

๓) เทศบาลเมืองไร่ขิง	๘๖,๓๓๑,๓๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๘๖,๓๓๑,๓๐๐ บาท
๔) เทศบาลเมือง สามควายเผือก	๔๔,๓๔๖,๑๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๔๔,๓๔๖,๑๐๐ บาท
๕) เทศบาลเมืองสามพราน	๘๑,๖๗๒,๐๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๘๑,๖๗๒,๐๐๐ บาท
(ข) เทศบาลเมือง ในพื้นที่จังหวัดนนทบุรี	
๑) เทศบาลเมืองไทรมา	๖๔,๕๕๙,๗๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๖๔,๕๕๙,๗๐๐ บาท
๒) เทศบาลเมืองบางกรวย	๑๐๖,๔๐๖,๓๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๐๖,๔๐๖,๓๐๐ บาท
๓) เทศบาลเมืองบางกร่าง	๔๙,๙๙๘,๓๐๐ บาท

ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๔๙,๙๙๘,๓๐๐ บาท
๔) เทศบาลเมืองบางคูรัด	๗๒,๘๑๖,๓๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๗๒,๘๑๖,๓๐๐ บาท
๕) เทศบาลเมืองบางบัวทอง	๑๗๙,๕๔๘,๘๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๗๙,๕๔๘,๘๐๐ บาท
๖) เทศบาลเมืองบางแม่นาง	๗๑,๕๗๒,๗๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๗๑,๕๗๒,๗๐๐ บาท
๗) เทศบาลเมือง บางรักพัฒนา	๙๘,๓๘๒,๗๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๙๘,๓๘๒,๗๐๐ บาท
๘) เทศบาลเมือง บางศรีเมือง	๗๗,๔๗๔,๕๐๐ บาท

ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๗๗,๔๗๔,๕๐๐ บาท
๙) เทศบาลเมืองพิมลราช	๗๗,๘๘๙,๓๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๗๗,๘๘๙,๓๐๐ บาท
๑๐) เทศบาลเมืองใหม่ บางบัวทอง	๑๑๘,๔๒๔,๑๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๑๘,๔๒๔,๑๐๐ บาท
(ค) เทศบาลเมือง ในพื้นที่จังหวัดปทุมธานี	
๑) เทศบาลเมือง คลองหลวง	๑๒๓,๘๑๕,๘๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๒๓,๘๑๕,๘๐๐ บาท
๒) เทศบาลเมืองคูคต	๑๐๔,๑๒๖,๖๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๐๔,๑๒๖,๖๐๐ บาท
๓) เทศบาลเมืองท่าโขลง	๒๒๓,๘๗๖,๘๐๐ บาท

ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๒๒๓,๘๗๖,๘๐๐ บาท
๔) เทศบาลเมืองบางกะดี	๕๘,๙๓๖,๓๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๕๘,๙๓๖,๓๐๐ บาท
๕) เทศบาลเมืองบางคูวัด	๕๗,๑๙๗,๒๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๕๗,๑๙๗,๒๐๐ บาท
๖) เทศบาลเมืองบึงยี่โก	๘๘,๘๖๙,๗๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๘๘,๘๖๙,๗๐๐ บาท
๗) เทศบาลเมืองปทุมธานี	๑๔๓,๕๖๕,๒๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๔๓,๕๖๕,๒๐๐ บาท
๘) เทศบาลเมืองลาดสวาย	๑๑๓,๑๖๖,๖๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๑๓,๑๖๖,๖๐๐ บาท

๙) เทศบาลเมืองลำสามแก้ว	๑๒๖,๗๐๖,๒๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๒๖,๗๐๖,๒๐๐ บาท
๑๐) เทศบาลเมืองสนั่นรักษ์	๘๒,๖๖๗,๖๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๘๒,๖๖๗,๖๐๐ บาท
(ง) เทศบาลเมือง ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ	
๑) เทศบาลเมืองบางแก้ว	๑๑๓,๕๕๒,๗๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๑๓,๕๕๒,๗๐๐ บาท
๒) เทศบาลเมือง ปากน้ำสมุทรปราการ	๘๕,๕๔๓,๔๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๘๕,๕๔๓,๔๐๐ บาท
๓) เทศบาลเมือง ปู่เจ้าสมิงพราย	๑๙๖,๙๐๒,๗๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๙๖,๙๐๒,๗๐๐ บาท

๔) เทศบาลเมือง			
พระประแดง			๑๓๗,๐๘๓,๘๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์			
ส่งเสริมการกระจาย			
อำนาจให้แก่องค์กร			
ปกครองส่วนท้องถิ่น			๑๓๗,๐๘๓,๘๐๐ บาท
๕) เทศบาลเมือง			
แพรกษา			๗๐,๖๓๖,๘๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์			
ส่งเสริมการกระจาย			
อำนาจให้แก่องค์กร			
ปกครองส่วนท้องถิ่น			๗๐,๖๓๖,๘๐๐ บาท
๖) เทศบาลเมือง			
แพรกษาใหม่			๖๘,๕๙๕,๓๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์			
ส่งเสริมการกระจาย			
อำนาจให้แก่องค์กร			
ปกครองส่วนท้องถิ่น			๖๘,๕๙๕,๓๐๐ บาท
๗) เทศบาลเมือง			
ลาดหลวง			๑๗๓,๓๘๖,๒๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์			
ส่งเสริมการกระจาย			
อำนาจให้แก่องค์กร			
ปกครองส่วนท้องถิ่น			๑๗๓,๓๘๖,๒๐๐ บาท
(๓) เทศบาลเมือง			
ในพื้นที่ภาคกลาง			
ตอนล่าง ๑	รวม		๑,๕๔๙,๙๕๑,๔๐๐ บาท คือ
(ก) เทศบาลเมือง			
ในพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี			

๑) เทศบาลเมือง	
กาญจนบุรี	๒๗๖,๙๗๘,๑๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์	
ส่งเสริมการกระจาย	
อำนาจให้แก่องค์กร	
ปกครองส่วนท้องถิ่น	๒๗๖,๙๗๘,๑๐๐ บาท
๒) เทศบาลเมือง	
ท่าเรือพระแท่น	๖๒,๐๑๒,๗๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์	
ส่งเสริมการกระจาย	
อำนาจให้แก่องค์กร	
ปกครองส่วนท้องถิ่น	๖๒,๐๑๒,๗๐๐ บาท
๓) เทศบาลเมือง	
ปากแพรก	๗๑,๗๐๐,๘๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์	
ส่งเสริมการกระจาย	
อำนาจให้แก่องค์กร	
ปกครองส่วนท้องถิ่น	๗๑,๗๐๐,๘๐๐ บาท
(ข) เทศบาลเมือง	
ในพื้นที่จังหวัดราชบุรี	
๑) เทศบาลเมืองจอมพล	๕๑,๒๘๗,๖๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์	
ส่งเสริมการกระจาย	
อำนาจให้แก่องค์กร	
ปกครองส่วนท้องถิ่น	๕๑,๒๘๗,๖๐๐ บาท
๒) เทศบาลเมืองท่าผา	๖๖,๒๑๐,๖๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์	
ส่งเสริมการกระจาย	
อำนาจให้แก่องค์กร	
ปกครองส่วนท้องถิ่น	๖๖,๒๑๐,๖๐๐ บาท

๓) เทศบาลเมืองบ้านโป่ง	๑๕๗,๘๙๘,๒๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๕๗,๘๙๘,๒๐๐ บาท
๔) เทศบาลเมืองโพธาราม	๑๓๔,๑๙๘,๒๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๓๔,๑๙๘,๒๐๐ บาท
๕) เทศบาลเมืองราชบุรี	๓๕๕,๕๕๘,๐๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๓๕๕,๕๕๘,๐๐๐ บาท
(ค) เทศบาลเมือง ในพื้นที่จังหวัด สุพรรณบุรี	
๑) เทศบาลเมือง สองพี่น้อง	๑๓๑,๐๕๒,๗๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๓๑,๐๕๒,๗๐๐ บาท
๒) เทศบาลเมือง สุพรรณบุรี	๒๔๓,๐๕๔,๕๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๒๔๓,๐๕๔,๕๐๐ บาท

(๔) เทศบาลเมือง		
ในพื้นที่ภาคกลาง		
ตอนล่าง ๒	รวม	๑,๔๑๖,๔๘๐,๔๐๐ บาท คือ
(ก) เทศบาลเมือง		
ในพื้นที่จังหวัด		
ประจวบคีรีขันธ์		
๑) เทศบาลเมือง		
ประจวบคีรีขันธ์		๑๔๓,๘๕๒,๗๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการกระจาย		
อำนาจให้แก่องค์กร		
ปกครองส่วนท้องถิ่น		๑๔๓,๘๕๒,๗๐๐ บาท
๒) เทศบาลเมืองหัวหิน		๒๖๖,๓๑๕,๖๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการกระจาย		
อำนาจให้แก่องค์กร		
ปกครองส่วนท้องถิ่น		๒๖๖,๓๑๕,๖๐๐ บาท
(ข) เทศบาลเมือง		
ในพื้นที่จังหวัดเพชรบุรี		
๑) เทศบาลเมืองชะอำ		๓๐๙,๔๐๑,๑๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการกระจาย		
อำนาจให้แก่องค์กร		
ปกครองส่วนท้องถิ่น		๓๐๙,๔๐๑,๑๐๐ บาท
๒) เทศบาลเมืองเพชรบุรี		๒๓๓,๘๑๑,๕๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการกระจาย		
อำนาจให้แก่องค์กร		
ปกครองส่วนท้องถิ่น		๒๓๓,๘๑๑,๕๐๐ บาท

- (ค) เทศบาลเมือง
ในพื้นที่จังหวัด
สมุทรสงคราม
- ๑) เทศบาลเมือง
สมุทรสงคราม ๒๑๖,๒๔๘,๘๐๐ บาท
- ก) แผนงานยุทธศาสตร์
ส่งเสริมการกระจาย
อำนาจให้แก่องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น ๒๑๖,๒๔๘,๘๐๐ บาท
- (ง) เทศบาลเมือง
ในพื้นที่จังหวัด
สมุทรสาคร
- ๑) เทศบาลเมือง
กระทุ่มแบน ๑๙๑,๐๒๐,๘๐๐ บาท
- ก) แผนงานยุทธศาสตร์
ส่งเสริมการกระจาย
อำนาจให้แก่องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น ๑๙๑,๐๒๐,๘๐๐ บาท
- ๒) เทศบาลเมือง
คลองมะเดื่อ ๕๕,๘๒๙,๙๐๐ บาท
- ก) แผนงานยุทธศาสตร์
ส่งเสริมการกระจาย
อำนาจให้แก่องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น ๕๕,๘๒๙,๙๐๐ บาท
- (๕) เทศบาลเมือง
ในพื้นที่ภาคใต้
ฝั่งอ่าวไทย รวม ๒,๖๘๐,๓๙๙,๗๐๐ บาท คือ
- (ก) เทศบาลเมือง
ในพื้นที่จังหวัดชุมพร

๑) เทศบาลเมืองชุมพร	๑๗๗,๘๑๗,๖๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์	
ส่งเสริมการกระจาย	
อำนาจให้แก่องค์กร	
ปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๗๗,๘๑๗,๖๐๐ บาท
๒) เทศบาลเมืองหลังสวน	๙๓,๓๐๒,๔๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์	
ส่งเสริมการกระจาย	
อำนาจให้แก่องค์กร	
ปกครองส่วนท้องถิ่น	๙๓,๓๐๒,๔๐๐ บาท
(ข) เทศบาลเมือง	
ในพื้นที่จังหวัด	
นครศรีธรรมราช	
๑) เทศบาลเมืองทุ่งสง	๓๒๙,๘๘๑,๔๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์	
ส่งเสริมการกระจาย	
อำนาจให้แก่องค์กร	
ปกครองส่วนท้องถิ่น	๓๒๙,๘๘๑,๔๐๐ บาท
๒) เทศบาลเมืองปากพอง	๒๖๒,๒๑๔,๖๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์	
ส่งเสริมการกระจาย	
อำนาจให้แก่องค์กร	
ปกครองส่วนท้องถิ่น	๒๖๒,๒๑๔,๖๐๐ บาท
๓) เทศบาลเมืองปากพูน	๑๐๕,๑๓๔,๐๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์	
ส่งเสริมการกระจาย	
อำนาจให้แก่องค์กร	
ปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๐๕,๑๓๔,๐๐๐ บาท

- (ค) เทศบาลเมือง
ในพื้นที่จังหวัดพัทลุง
- ๑) เทศบาลเมืองพัทลุง ๓๕๓,๔๖๓,๕๐๐ บาท
- ก) แผนงานยุทธศาสตร์
ส่งเสริมการกระจาย
อำนาจให้แก่องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น ๓๕๓,๔๖๓,๕๐๐ บาท
- (ง) เทศบาลเมือง
ในพื้นที่จังหวัดสงขลา
- ๑) เทศบาลเมือง
- กำแพงเพชร ๗๔,๙๑๘,๓๐๐ บาท
- ก) แผนงานยุทธศาสตร์
ส่งเสริมการกระจาย
อำนาจให้แก่องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น ๗๔,๙๑๘,๓๐๐ บาท
- ๒) เทศบาลเมือง
- เขารูปช้าง ๙๕,๗๘๕,๓๐๐ บาท
- ก) แผนงานยุทธศาสตร์
ส่งเสริมการกระจาย
อำนาจให้แก่องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น ๙๕,๗๘๕,๓๐๐ บาท
- ๓) เทศบาลเมือง
- คลองแห ๙๙,๙๔๙,๑๐๐ บาท
- ก) แผนงานยุทธศาสตร์
ส่งเสริมการกระจาย
อำนาจให้แก่องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น ๙๙,๙๔๙,๑๐๐ บาท
- ๔) เทศบาลเมืองควนลัง ๑๐๓,๐๐๑,๘๐๐ บาท

ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๐๓,๐๐๑,๘๐๐ บาท
๕) เทศบาลเมืองคอหงส์	๘๘,๘๐๒,๗๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๘๘,๘๐๒,๗๐๐ บาท
๖) เทศบาลเมือง ทุ่งตำเสา	๗๓,๕๑๖,๕๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๗๓,๕๑๖,๕๐๐ บาท
๗) เทศบาลเมืองบ้านพรุ	๗๓,๐๓๑,๘๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๗๓,๐๓๑,๘๐๐ บาท
๘) เทศบาลเมือง ปาดังเบซาร์	๕๙,๐๕๘,๔๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๕๙,๐๕๘,๔๐๐ บาท
๙) เทศบาลเมืองม่วงงาม	๕๕,๗๘๖,๙๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๕๕,๗๘๖,๙๐๐ บาท

๑๐) เทศบาลเมืองสะเดา	๑๗๔,๐๔๘,๙๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๗๔,๐๔๘,๙๐๐ บาท
๑๑) เทศบาลเมืองสิงหนคร	๑๑๙,๖๒๗,๙๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๑๙,๖๒๗,๙๐๐ บาท
(จ) เทศบาลเมือง ในพื้นที่จังหวัด สุราษฎร์ธานี	
๑) เทศบาลเมืองดอนสัก	๕๕,๘๘๗,๙๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๕๕,๘๘๗,๙๐๐ บาท
๒) เทศบาลเมืองท่าข้าม	๑๒๑,๖๘๓,๕๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๒๑,๖๘๓,๕๐๐ บาท
๓) เทศบาลเมืองนาสาร	๑๖๓,๔๘๗,๒๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๖๓,๔๘๗,๒๐๐ บาท

(๖) เทศบาลเมือง			
ในพื้นที่ภาคใต้			
ฝั่งอันดามัน	รวม	๑,๑๐๙,๑๑๗,๐๐๐	บาท คือ
(๗) เทศบาลเมือง			
ในพื้นที่จังหวัดกระบี่			
๑) เทศบาลเมืองกระบี่		๑๘๕,๓๒๕,๐๐๐	บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์			
ส่งเสริมการกระจาย			
อำนาจให้แก่องค์กร			
ปกครองส่วนท้องถิ่น		๑๘๕,๓๒๕,๐๐๐	บาท
(๘) เทศบาลเมือง			
ในพื้นที่จังหวัดตรัง			
๑) เทศบาลเมืองกันตัง		๑๐๔,๕๑๐,๙๐๐	บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์			
ส่งเสริมการกระจาย			
อำนาจให้แก่องค์กร			
ปกครองส่วนท้องถิ่น		๑๐๔,๕๑๐,๙๐๐	บาท
(๙) เทศบาลเมือง			
ในพื้นที่จังหวัดพังงา			
๑) เทศบาลเมืองตะกั่วป่า		๑๕๑,๒๖๑,๕๐๐	บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์			
ส่งเสริมการกระจาย			
อำนาจให้แก่องค์กร			
ปกครองส่วนท้องถิ่น		๑๕๑,๒๖๑,๕๐๐	บาท
๒) เทศบาลเมืองพังงา		๙๗,๔๓๙,๔๐๐	บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์			
ส่งเสริมการกระจาย			
อำนาจให้แก่องค์กร			
ปกครองส่วนท้องถิ่น		๙๗,๔๓๙,๔๐๐	บาท

- (ง) เทศบาลเมือง
ในพื้นที่จังหวัดภูเก็ต
- ๑) เทศบาลเมืองกะทู้ ๘๕,๘๓๕,๔๐๐ บาท
- ก) แผนงานยุทธศาสตร์
ส่งเสริมการกระจาย
อำนาจให้แก่องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น ๘๕,๘๓๕,๔๐๐ บาท
- ๒) เทศบาลเมืองป่าตอง ๘๖,๙๐๒,๔๐๐ บาท
- ก) แผนงานยุทธศาสตร์
ส่งเสริมการกระจาย
อำนาจให้แก่องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น ๘๖,๙๐๒,๔๐๐ บาท
- (จ) เทศบาลเมือง
ในพื้นที่จังหวัดระนอง
- ๑) เทศบาลเมืองบางริ้น ๕๙,๘๓๙,๒๐๐ บาท
- ก) แผนงานยุทธศาสตร์
ส่งเสริมการกระจาย
อำนาจให้แก่องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น ๕๙,๘๓๙,๒๐๐ บาท
- ๒) เทศบาลเมืองระนอง ๑๓๗,๐๔๙,๘๐๐ บาท
- ก) แผนงานยุทธศาสตร์
ส่งเสริมการกระจาย
อำนาจให้แก่องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น ๑๓๗,๐๔๙,๘๐๐ บาท
- (ฉ) เทศบาลเมือง
ในพื้นที่จังหวัดสตูล
- ๑) เทศบาลเมืองสตูล ๒๐๐,๙๕๓,๔๐๐ บาท
- ก) แผนงานยุทธศาสตร์
ส่งเสริมการกระจาย
อำนาจให้แก่องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น ๒๐๐,๙๕๓,๔๐๐ บาท

(๗) เทศบาลเมือง		
ในพื้นที่ภาคใต้ชายแดน	รวม	๑,๓๖๘,๑๑๖,๑๐๐ บาท คือ
(ก) เทศบาลเมือง		
ในพื้นที่จังหวัด		
นราธิวาส		
๑) เทศบาลเมืองตากใบ		๗๓,๙๗๙,๕๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการกระจาย		
อำนาจให้แก่องค์กร		
ปกครองส่วนท้องถิ่น		๗๓,๙๗๙,๕๐๐ บาท
๒) เทศบาลเมืองนราธิวาส		๒๙๙,๒๑๑,๔๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการกระจาย		
อำนาจให้แก่องค์กร		
ปกครองส่วนท้องถิ่น		๒๙๙,๒๑๑,๔๐๐ บาท
๓) เทศบาลเมือง		
สุไหงโก-ลก		๒๗๐,๓๔๐,๔๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการกระจาย		
อำนาจให้แก่องค์กร		
ปกครองส่วนท้องถิ่น		๒๗๐,๓๔๐,๔๐๐ บาท
(ข) เทศบาลเมือง		
ในพื้นที่จังหวัดปัตตานี		
๑) เทศบาลเมืองตะลุบัน		๑๖๕,๕๐๘,๖๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการกระจาย		
อำนาจให้แก่องค์กร		
ปกครองส่วนท้องถิ่น		๑๖๕,๕๐๘,๖๐๐ บาท
๒) เทศบาลเมืองปัตตานี		๒๙๑,๕๑๓,๙๐๐ บาท

ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น		๒๙๑,๕๑๓,๙๐๐ บาท
(ค) เทศบาลเมือง ในพื้นที่จังหวัดยะลา		
๑) เทศบาลเมืองเบตง		๑๖๙,๓๘๐,๒๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น		๑๖๙,๓๘๐,๒๐๐ บาท
๒) เทศบาลเมือง สะเตงนอก		๙๘,๑๘๒,๑๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น		๙๘,๑๘๒,๑๐๐ บาท
(๘) เทศบาลเมือง ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๑	รวม	๑,๘๒๔,๐๓๒,๘๐๐ บาท คือ
(ก) เทศบาลเมือง ในพื้นที่จังหวัด ฉะเชิงเทรา		
๑) เทศบาลเมือง ฉะเชิงเทรา		๑๙๐,๖๕๕,๒๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น		๑๙๐,๖๕๕,๒๐๐ บาท

(ข) เทศบาลเมือง	
ในพื้นที่จังหวัดชลบุรี	
๑) เทศบาลเมืองชลบุรี	๒๕๗,๘๑๙,๓๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์	
ส่งเสริมการกระจาย	
อำนาจให้แก่องค์กร	
ปกครองส่วนท้องถิ่น	๒๕๗,๘๑๙,๓๐๐ บาท
๒) เทศบาลเมืองบ้านบึง	๑๐๑,๒๒๘,๔๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์	
ส่งเสริมการกระจาย	
อำนาจให้แก่องค์กร	
ปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๐๑,๒๒๘,๔๐๐ บาท
๓) เทศบาลเมืองบ้านสวน	๑๓๑,๖๙๘,๕๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์	
ส่งเสริมการกระจาย	
อำนาจให้แก่องค์กร	
ปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๓๑,๖๙๘,๕๐๐ บาท
๔) เทศบาลเมืองปรกฟ้า	๖๖,๑๒๘,๕๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์	
ส่งเสริมการกระจาย	
อำนาจให้แก่องค์กร	
ปกครองส่วนท้องถิ่น	๖๖,๑๒๘,๕๐๐ บาท
๕) เทศบาลเมืองพนัสนิคม	๑๑๙,๕๙๓,๔๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์	
ส่งเสริมการกระจาย	
อำนาจให้แก่องค์กร	
ปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๑๙,๕๙๓,๔๐๐ บาท
๖) เทศบาลเมืองศรีราชา	๒๓๗,๘๓๓,๓๐๐ บาท

ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๒๓๗,๘๓๓,๓๐๐ บาท
๗) เทศบาลเมืองสหัสขันธ์	๖๔,๘๑๖,๓๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๖๔,๘๑๖,๓๐๐ บาท
๘) เทศบาลเมืองแสนสุข	๑๑๓,๐๔๕,๖๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๑๓,๐๔๕,๖๐๐ บาท
๙) เทศบาลเมืองหนองปรือ	๑๘๘,๖๓๒,๓๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๘๘,๖๓๒,๓๐๐ บาท
๑๐) เทศบาลเมืองอ่างศิลา	๗๓,๒๒๔,๙๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๗๓,๒๒๔,๙๐๐ บาท
(ค) เทศบาลเมือง ในพื้นที่จังหวัดระยอง	
๑) เทศบาลเมืองบ้านฉาง	๙๕,๒๓๖,๒๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๙๕,๒๓๖,๒๐๐ บาท

๒) เทศบาลเมือง มาบตาพุด	๑๘๔,๑๒๐,๙๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๘๔,๑๒๐,๙๐๐ บาท
(๙) เทศบาลเมือง ในพื้นที่ภาคตะวันออก ๒	รวม ๑,๔๔๖,๖๒๗,๙๐๐ บาท คือ
(ก) เทศบาลเมือง ในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี	
๑) เทศบาลเมืองขลุง	๑๒๐,๐๓๕,๘๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๒๐,๐๓๕,๘๐๐ บาท
๒) เทศบาลเมืองจันทนิมิต	๕๓,๖๘๔,๒๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๕๓,๖๘๔,๒๐๐ บาท
๓) เทศบาลเมืองจันทบุรี	๒๒๕,๘๕๔,๙๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๒๒๕,๘๕๔,๙๐๐ บาท
๔) เทศบาลเมืองท่าช้าง	๕๐,๔๓๔,๐๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๕๐,๔๓๔,๐๐๐ บาท

- ๕) เทศบาลเมืองท่าใหม่   ๙๕,๐๕๗,๓๐๐ บาท
- ก) แผนงานยุทธศาสตร์
ส่งเสริมการกระจาย
อำนาจให้แก่องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น   ๙๕,๐๕๗,๓๐๐ บาท
- (ข) เทศบาลเมือง
ในพื้นที่จังหวัดตราด
- ๑) เทศบาลเมืองตราด   ๑๐๒,๒๕๒,๙๐๐ บาท
- ก) แผนงานยุทธศาสตร์
ส่งเสริมการกระจาย
อำนาจให้แก่องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น   ๑๐๒,๒๕๒,๙๐๐ บาท
- (ค) เทศบาลเมือง
ในพื้นที่จังหวัดนครนายก
- ๑) เทศบาลเมืองนครนายก   ๑๔๖,๓๔๑,๗๐๐ บาท
- ก) แผนงานยุทธศาสตร์
ส่งเสริมการกระจาย
อำนาจให้แก่องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น   ๑๔๖,๓๔๑,๗๐๐ บาท
- (ง) เทศบาลเมือง
ในพื้นที่จังหวัด
ปราจีนบุรี
- ๑) เทศบาลเมือง
ปราจีนบุรี   ๒๐๒,๗๙๔,๑๐๐ บาท
- ก) แผนงานยุทธศาสตร์
ส่งเสริมการกระจาย
อำนาจให้แก่องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น   ๒๐๒,๗๙๔,๑๐๐ บาท

๒) เทศบาลเมืองหนองก๊ก		๕๖,๐๕๕,๔๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการกระจาย		
อำนาจให้แก่องค์กร		
ปกครองส่วนท้องถิ่น		๕๖,๐๕๕,๔๐๐ บาท
(จ) เทศบาลเมือง		
ในพื้นที่จังหวัด		
สระแก้ว		
๑) เทศบาลเมืองวังน้ำเย็น		๑๕๑,๐๒๘,๓๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการกระจาย		
อำนาจให้แก่องค์กร		
ปกครองส่วนท้องถิ่น		๑๕๑,๐๒๘,๓๐๐ บาท
๒) เทศบาลเมืองสระแก้ว		๑๐๓,๓๒๐,๑๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการกระจาย		
อำนาจให้แก่องค์กร		
ปกครองส่วนท้องถิ่น		๑๐๓,๓๒๐,๑๐๐ บาท
๓) เทศบาลเมือง		
อรัญญประเทศ		๑๓๙,๗๖๙,๒๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการกระจาย		
อำนาจให้แก่องค์กร		
ปกครองส่วนท้องถิ่น		๑๓๙,๗๖๙,๒๐๐ บาท
(๑๐) เทศบาลเมืองในพื้นที่		
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		
ตอนบน ๑	รวม	๑,๐๖๘,๔๔๓,๙๐๐ บาท คือ
(ก) เทศบาลเมือง		
ในพื้นที่จังหวัดบึงกาฬ		

๑) เทศบาลเมืองบึงกาฬ	๙๓,๙๕๕,๖๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๙๓,๙๕๕,๖๐๐ บาท
(ข) เทศบาลเมือง ในพื้นที่จังหวัดเลย	
๑) เทศบาลเมืองเลย	๑๙๔,๓๑๖,๗๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๙๔,๓๑๖,๗๐๐ บาท
๒) เทศบาลเมืองวังสะพุง	๙๙,๒๘๑,๕๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๙๙,๒๘๑,๕๐๐ บาท
(ค) เทศบาลเมือง ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย	
๑) เทศบาลเมืองท่าบ่อ	๑๐๓,๗๓๘,๒๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๐๓,๗๓๘,๒๐๐ บาท
๒) เทศบาลเมืองหนองคาย	๒๗๕,๙๘๖,๑๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๒๗๕,๙๘๖,๑๐๐ บาท

- (ง) เทศบาลเมือง
ในพื้นที่จังหวัด
หนองบัวลำภู
- ๑) เทศบาลเมือง
หนองบัวลำภู ๑๑๐,๖๕๖,๐๐๐ บาท
- ก) แผนงานยุทธศาสตร์
ส่งเสริมการกระจาย
อำนาจให้แก่องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น ๑๑๐,๖๕๖,๐๐๐ บาท
- (จ) เทศบาลเมือง
ในพื้นที่จังหวัด
อุดรธานี
- ๑) เทศบาลเมือง
โนนสูง-น้ำคำ ๔๐,๔๓๔,๒๐๐ บาท
- ก) แผนงานยุทธศาสตร์
ส่งเสริมการกระจาย
อำนาจให้แก่องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น ๔๐,๔๓๔,๒๐๐ บาท
- ๒) เทศบาลเมืองบ้านดุง ๗๖,๙๙๗,๒๐๐ บาท
- ก) แผนงานยุทธศาสตร์
ส่งเสริมการกระจาย
อำนาจให้แก่องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น ๗๖,๙๙๗,๒๐๐ บาท
- ๓) เทศบาลเมืองหนองสำโรง ๗๓,๐๗๘,๔๐๐ บาท
- ก) แผนงานยุทธศาสตร์
ส่งเสริมการกระจาย
อำนาจให้แก่องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น ๗๓,๐๗๘,๔๐๐ บาท

(๑๑) เทศบาลเมือง

ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตอนบน ๒

รวม

๓๖๔,๓๐๕,๙๐๐ บาท คือ

(ก) เทศบาลเมือง

ในพื้นที่จังหวัดนครพนม

๑) เทศบาลเมืองนครพนม

๒๓๐,๗๒๘,๘๐๐ บาท

ก) แผนงานยุทธศาสตร์

ส่งเสริมการกระจาย

อำนาจให้แก่องค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่น

๒๓๐,๗๒๘,๘๐๐ บาท

(ข) เทศบาลเมือง

ในพื้นที่จังหวัดมุกดาหาร

๑) เทศบาลเมืองมุกดาหาร

๑๓๓,๕๗๗,๑๐๐ บาท

ก) แผนงานยุทธศาสตร์

ส่งเสริมการกระจาย

อำนาจให้แก่องค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่น

๑๓๓,๕๗๗,๑๐๐ บาท

(๑๒) เทศบาลเมือง

ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตอนกลาง

รวม

๑,๖๖๐,๐๗๐,๗๐๐ บาท คือ

(ก) เทศบาลเมือง

ในพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์

๑) เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์

๒๒๕,๓๕๙,๗๐๐ บาท

ก) แผนงานยุทธศาสตร์

ส่งเสริมการกระจาย

อำนาจให้แก่องค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่น

๒๒๕,๓๕๙,๗๐๐ บาท

๒) เทศบาลเมืองกุฉินารายณ์

๖๓,๘๖๒,๐๐๐ บาท

	ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๖๓,๘๖๒,๐๐๐ บาท
(ข) เทศบาลเมือง		
	ในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น	
	๑) เทศบาลเมืองกระนวน	๔๑,๓๑๒,๔๐๐ บาท
	ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๔๑,๓๑๒,๔๐๐ บาท
	๒) เทศบาลเมืองชุมแพ	๑๒๘,๕๖๖,๔๐๐ บาท
	ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๒๘,๕๖๖,๔๐๐ บาท
	๓) เทศบาลเมืองบ้านทุ่ม	๗๙,๐๕๕,๗๐๐ บาท
	ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๗๙,๐๕๕,๗๐๐ บาท
	๔) เทศบาลเมืองบ้านไผ่	๑๒๑,๔๓๐,๘๐๐ บาท
	ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๒๑,๔๓๐,๘๐๐ บาท
	๕) เทศบาลเมืองเมืองพล	๑๗๑,๐๗๒,๔๐๐ บาท
	ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๗๑,๐๗๒,๔๐๐ บาท

<p>๖) เทศบาลเมืองศีลา</p> <p style="padding-left: 20px;">ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น</p>	<p>๑๒๓,๙๐๘,๕๐๐ บาท</p> <p>๑๒๓,๙๐๘,๕๐๐ บาท</p>
<p>(ค) เทศบาลเมือง ในพื้นที่จังหวัดมหาสารคาม</p> <p>๑) เทศบาลเมือง มหาสารคาม</p> <p style="padding-left: 20px;">ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น</p>	<p>๓๐๔,๔๗๙,๘๐๐ บาท</p> <p>๓๐๔,๔๗๙,๘๐๐ บาท</p>
<p>(ง) เทศบาลเมือง ในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด</p> <p>๑) เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด</p> <p style="padding-left: 20px;">ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น</p>	<p>๔๐๑,๐๒๓,๐๐๐ บาท</p> <p>๔๐๑,๐๒๓,๐๐๐ บาท</p>
<p>(๑๓) เทศบาลเมือง ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ</p> <p>ตอนล่าง ๑</p>	<p>รวม ๑,๓๑๐,๑๒๓,๗๐๐ บาท คือ</p>
<p>(ก) เทศบาลเมือง ในพื้นที่จังหวัดชัยภูมิ</p> <p>๑) เทศบาลเมืองชัยภูมิ</p> <p style="padding-left: 20px;">ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น</p>	<p>๒๒๐,๗๒๗,๑๐๐ บาท</p> <p>๒๒๐,๗๒๗,๑๐๐ บาท</p>

- (ข) เทศบาลเมือง
ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา
- ๑) เทศบาลเมืองบัวใหญ่ ๑๓๗,๗๒๕,๑๐๐ บาท
- ก) แผนงานยุทธศาสตร์
ส่งเสริมการกระจาย
อำนาจให้แก่องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น ๑๓๗,๗๒๕,๑๐๐ บาท
- ๒) เทศบาลเมืองปากช่อง ๑๓๕,๙๓๓,๓๐๐ บาท
- ก) แผนงานยุทธศาสตร์
ส่งเสริมการกระจาย
อำนาจให้แก่องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น ๑๓๕,๙๓๓,๓๐๐ บาท
- ๓) เทศบาลเมืองเมืองปัก ๕๘,๐๗๑,๒๐๐ บาท
- ก) แผนงานยุทธศาสตร์
ส่งเสริมการกระจาย
อำนาจให้แก่องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น ๕๘,๐๗๑,๒๐๐ บาท
- ๔) เทศบาลเมืองสีคิ้ว ๖๗,๑๘๒,๒๐๐ บาท
- ก) แผนงานยุทธศาสตร์
ส่งเสริมการกระจาย
อำนาจให้แก่องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น ๖๗,๑๘๒,๒๐๐ บาท
- (ค) เทศบาลเมือง
ในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์
- ๑) เทศบาลเมืองชุมเห็ด ๖๕,๘๙๗,๓๐๐ บาท
- ก) แผนงานยุทธศาสตร์
ส่งเสริมการกระจาย
อำนาจให้แก่องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น ๖๕,๘๙๗,๓๐๐ บาท

๒) เทศบาลเมืองนางรอง	๑๔๔,๘๗๘,๐๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๔๔,๘๗๘,๐๐๐ บาท
๓) เทศบาลเมืองบุรีรัมย์	๒๕๒,๒๑๖,๐๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๒๕๒,๒๑๖,๐๐๐ บาท
(ง) เทศบาลเมือง ในพื้นที่จังหวัดสุรินทร์	
๑) เทศบาลเมืองสุรินทร์	๒๒๗,๔๙๓,๕๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๒๒๗,๔๙๓,๕๐๐ บาท
(๑๔) เทศบาลเมือง ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนล่าง ๒	รวม ๑,๒๒๒,๑๐๔,๑๐๐ บาท คือ
(ก) เทศบาลเมือง ในพื้นที่จังหวัดยโสธร	
๑) เทศบาลเมืองยโสธร	๒๓๔,๑๔๘,๘๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๒๓๔,๑๔๘,๘๐๐ บาท
(ข) เทศบาลเมือง ในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ	

๑) เทศบาลเมืองกันทรลักษณ์	๗๐,๖๘๗,๐๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๗๐,๖๘๗,๐๐๐ บาท
๒) เทศบาลเมืองศรีสะเกษ	๒๒๑,๒๑๗,๖๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๒๒๑,๒๑๗,๖๐๐ บาท
(ค) เทศบาลเมือง ในพื้นที่จังหวัดอำนาจเจริญ	
๑) เทศบาลเมืองอำนาจเจริญ	๑๒๙,๖๑๔,๕๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๒๙,๖๑๔,๕๐๐ บาท
(ง) เทศบาลเมือง ในพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี	
๑) เทศบาลเมืองแจระแม	๕๗,๘๙๖,๓๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๕๗,๘๙๖,๓๐๐ บาท
๒) เทศบาลเมืองเดชอุดม	๗๖,๑๖๖,๗๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	๗๖,๑๖๖,๗๐๐ บาท

๓) เทศบาลเมืองพิบูลมังสาหาร		๑๔๑,๐๗๒,๑๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการกระจาย		
อำนาจให้แก่องค์กร		
ปกครองส่วนท้องถิ่น		๑๔๑,๐๗๒,๑๐๐ บาท
๔) เทศบาลเมืองวารินชำราบ		๒๙๑,๓๐๑,๑๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการกระจาย		
อำนาจให้แก่องค์กร		
ปกครองส่วนท้องถิ่น		๒๙๑,๓๐๑,๑๐๐ บาท
(๑๕) เทศบาลเมือง		
ในพื้นที่ภาคเหนือ		
ตอนบน ๑	รวม	๘๕๓,๗๙๘,๐๐๐ บาท คือ
(ก) เทศบาลเมือง		
ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่		
๑) เทศบาลเมืองต้นเปา		๖๑,๐๙๕,๑๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการกระจาย		
อำนาจให้แก่องค์กร		
ปกครองส่วนท้องถิ่น		๖๑,๐๙๕,๑๐๐ บาท
๒) เทศบาลเมือง		
เมืองแกนพัฒนา		๗๙,๖๒๓,๔๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการกระจาย		
อำนาจให้แก่องค์กร		
ปกครองส่วนท้องถิ่น		๗๙,๖๒๓,๔๐๐ บาท
๓) เทศบาลเมืองแม่ใจ		๗๒,๒๓๔,๙๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการกระจาย		
อำนาจให้แก่องค์กร		
ปกครองส่วนท้องถิ่น		๗๒,๒๓๔,๙๐๐ บาท

<p>๔) เทศบาลเมืองแม่เหียะ</p> <p style="padding-left: 20px;">ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น</p>	<p>๖๐,๓๗๖,๐๐๐ บาท</p>
<p>(ข) เทศบาลเมือง ในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน</p> <p>๑) เทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน</p> <p style="padding-left: 20px;">ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น</p>	<p>๖๐,๓๗๖,๐๐๐ บาท</p> <p>๗๗,๘๒๖,๙๐๐ บาท</p> <p>๗๗,๘๒๖,๙๐๐ บาท</p>
<p>(ค) เทศบาลเมือง ในพื้นที่จังหวัดลำปาง</p> <p>๑) เทศบาลเมืองเขลางค์นคร</p> <p style="padding-left: 20px;">ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น</p> <p>๒) เทศบาลเมืองพิชัย</p> <p style="padding-left: 20px;">ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น</p> <p>๓) เทศบาลเมืองลี้มแรด</p> <p style="padding-left: 20px;">ก) แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น</p>	<p>๒๑๓,๒๑๔,๖๐๐ บาท</p> <p>๒๑๓,๒๑๔,๖๐๐ บาท</p> <p>๔๙,๓๐๙,๔๐๐ บาท</p> <p>๔๙,๓๐๙,๔๐๐ บาท</p> <p>๗๑,๐๖๑,๙๐๐ บาท</p> <p>๗๑,๐๖๑,๙๐๐ บาท</p>

(ง) เทศบาลเมือง		
ในพื้นที่จังหวัดลำพูน		
๑) เทศบาลเมืองลำพูน		๑๖๙,๐๕๕,๘๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการกระจาย		
อำนาจให้แก่องค์กร		
ปกครองส่วนท้องถิ่น		๑๖๙,๐๕๕,๘๐๐ บาท
(๑๖) เทศบาลเมือง		
ในพื้นที่ภาคเหนือ		
ตอนบน ๒	รวม	๗๑๘,๒๙๕,๕๐๐ บาท คือ
(ก) เทศบาลเมือง		
ในพื้นที่จังหวัดน่าน		
๑) เทศบาลเมืองน่าน		๑๗๐,๙๓๘,๓๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการกระจาย		
อำนาจให้แก่องค์กร		
ปกครองส่วนท้องถิ่น		๑๗๐,๙๓๘,๓๐๐ บาท
(ข) เทศบาลเมือง		
ในพื้นที่จังหวัดพะเยา		
๑) เทศบาลเมืองดอกคำใต้		๗๔,๐๘๗,๕๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการกระจาย		
อำนาจให้แก่องค์กร		
ปกครองส่วนท้องถิ่น		๗๔,๐๘๗,๕๐๐ บาท
๒) เทศบาลเมืองพะเยา		๒๓๐,๕๓๗,๙๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์		
ส่งเสริมการกระจาย		
อำนาจให้แก่องค์กร		
ปกครองส่วนท้องถิ่น		๒๓๐,๕๓๗,๙๐๐ บาท

(ค) เทศบาลเมือง			
ในพื้นที่จังหวัดแพร่			
๑) เทศบาลเมืองแพร่		๒๔๒,๗๓๑,๘๐๐	บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์			
ส่งเสริมการกระจาย			
อำนาจให้แก่องค์กร			
ปกครองส่วนท้องถิ่น		๒๔๒,๗๓๑,๘๐๐	บาท
(๑๗) เทศบาลเมือง			
ในพื้นที่ภาคเหนือ			
ตอนล่าง ๑	รวม	๑,๕๕๒,๒๗๐,๗๐๐	บาท คือ
(ก) เทศบาลเมือง			
ในพื้นที่จังหวัดตาก			
๑) เทศบาลเมืองตาก		๑๙๐,๒๒๒,๘๐๐	บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์			
ส่งเสริมการกระจาย			
อำนาจให้แก่องค์กร			
ปกครองส่วนท้องถิ่น		๑๙๐,๒๒๒,๘๐๐	บาท
(ข) เทศบาลเมือง			
ในพื้นที่จังหวัดพิษณุโลก			
๑) เทศบาลเมืองอรัญญิก		๗๓,๔๒๙,๗๐๐	บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์			
ส่งเสริมการกระจาย			
อำนาจให้แก่องค์กร			
ปกครองส่วนท้องถิ่น		๗๓,๔๒๙,๗๐๐	บาท
(ค) เทศบาลเมือง			
ในพื้นที่จังหวัดเพชรบูรณ์			
๑) เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์		๑๘๗,๐๔๐,๙๐๐	บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์			
ส่งเสริมการกระจาย			
อำนาจให้แก่องค์กร			
ปกครองส่วนท้องถิ่น		๑๘๗,๐๔๐,๙๐๐	บาท

๒) เทศบาลเมืองวิเชียรบุรี	๗๓,๗๙๖,๙๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์	
ส่งเสริมการกระจาย	
อำนาจให้แก่องค์กร	
ปกครองส่วนท้องถิ่น	๗๓,๗๙๖,๙๐๐ บาท
๓) เทศบาลเมืองหล่มสัก	๑๕๖,๖๔๑,๖๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์	
ส่งเสริมการกระจาย	
อำนาจให้แก่องค์กร	
ปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๕๖,๖๔๑,๖๐๐ บาท
(ง) เทศบาลเมือง	
ในพื้นที่จังหวัดสุโขทัย	
๑) เทศบาลเมือง	
ศรีสัชชนาลัย	๗๔,๕๗๔,๒๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์	
ส่งเสริมการกระจาย	
อำนาจให้แก่องค์กร	
ปกครองส่วนท้องถิ่น	๗๔,๕๗๔,๒๐๐ บาท
๒) เทศบาลเมืองสวรรคโลก	๒๗๙,๗๔๐,๙๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์	
ส่งเสริมการกระจาย	
อำนาจให้แก่องค์กร	
ปกครองส่วนท้องถิ่น	๒๗๙,๗๔๐,๙๐๐ บาท
๓) เทศบาลเมืองสุโขทัยธานี	๑๖๙,๙๓๓,๒๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์	
ส่งเสริมการกระจาย	
อำนาจให้แก่องค์กร	
ปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๖๙,๙๓๓,๒๐๐ บาท

(จ) เทศบาลเมือง			
ในพื้นที่จังหวัดอุดรดิตถ์			
๑) เทศบาลเมือง			
อุดรดิตถ์			๓๔๖,๘๘๐,๕๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์			
ส่งเสริมการกระจาย			
อำนาจให้แก่องค์กร			
ปกครองส่วนท้องถิ่น			๓๔๖,๘๘๐,๕๐๐ บาท
(๑๘) เทศบาลเมือง			
ในพื้นที่ภาคเหนือ			
ตอนล่าง ๒	รวม		๑,๑๗๓,๐๕๑,๔๐๐ บาท คือ
(ก) เทศบาลเมือง			
ในพื้นที่จังหวัด			
กำแพงเพชร			
๑) เทศบาลเมือง			
กำแพงเพชร			๑๘๙,๐๔๓,๒๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์			
ส่งเสริมการกระจาย			
อำนาจให้แก่องค์กร			
ปกครองส่วนท้องถิ่น			๑๘๙,๐๔๓,๒๐๐ บาท
๒) เทศบาลเมืองปางมะค่า			๑๒๙,๒๕๖,๗๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์			
ส่งเสริมการกระจาย			
อำนาจให้แก่องค์กร			
ปกครองส่วนท้องถิ่น			๑๒๙,๒๕๖,๗๐๐ บาท
๓) เทศบาลเมืองหนองปลิง			๖๐,๑๕๘,๕๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์			
ส่งเสริมการกระจาย			
อำนาจให้แก่องค์กร			
ปกครองส่วนท้องถิ่น			๖๐,๑๕๘,๕๐๐ บาท

(ข) เทศบาลเมือง	
ในพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์	
๑) เทศบาลเมืองชุมแสง	๑๐๗,๙๓๓,๖๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์	
ส่งเสริมการกระจาย	
อำนาจให้แก่องค์กร	
ปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๐๗,๙๓๓,๖๐๐ บาท
๒) เทศบาลเมืองตากถี	๙๐,๙๓๖,๓๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์	
ส่งเสริมการกระจาย	
อำนาจให้แก่องค์กร	
ปกครองส่วนท้องถิ่น	๙๐,๙๓๖,๓๐๐ บาท
(ค) เทศบาลเมือง	
ในพื้นที่จังหวัดพิจิตร	
๑) เทศบาลเมืองตะพานหิน	๑๔๑,๑๘๒,๕๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์	
ส่งเสริมการกระจาย	
อำนาจให้แก่องค์กร	
ปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๔๑,๑๘๒,๕๐๐ บาท
๒) เทศบาลเมืองบางมูลนาก	๑๓๑,๑๕๙,๐๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์	
ส่งเสริมการกระจาย	
อำนาจให้แก่องค์กร	
ปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๓๑,๑๕๙,๐๐๐ บาท
๓) เทศบาลเมืองพิจิตร	๑๗๔,๕๓๔,๘๐๐ บาท
ก) แผนงานยุทธศาสตร์	
ส่งเสริมการกระจาย	
อำนาจให้แก่องค์กร	
ปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๗๔,๕๓๔,๘๐๐ บาท

- (ง) เทศบาลเมือง
 ในพื้นที่จังหวัดอุทัยธานี
- ๑) เทศบาลเมืองอุทัยธานี   ๑๔๘,๘๔๖,๙๐๐ บาท
- ก) แผนงานยุทธศาสตร์
     ส่งเสริมการกระจาย
     อำนาจให้แก่องค์กร
     ปกครองส่วนท้องถิ่น   ๑๔๘,๘๔๖,๙๐๐ บาท

มาตรา ๓๔ งบประมาณรายจ่ายของหน่วยงานอื่นของรัฐ ให้ตั้งเป็นจำนวน ๑๘๙,๖๙๙,๒๐๐ บาท จำแนกดังนี้

๑. สำนักงานคณะกรรมการ
 การแข่งขันทางการค้า   รวม   ๘๔,๔๒๔,๙๐๐ บาท คือ
- (๑) แผนงานพื้นฐาน
 ด้านการปรับสมดุล
 และพัฒนาระบบการบริหาร
 จัดการภาครัฐ   ๘๐,๒๗๗,๙๐๐ บาท
- (๒) แผนงานยุทธศาสตร์
 พัฒนากฎหมาย
 และกระบวนการยุติธรรม   ๔,๑๔๗,๐๐๐ บาท
๒. สำนักงาน
 สภาเกษตรกรแห่งชาติ   รวม   ๑๐๕,๒๗๔,๓๐๐ บาท คือ
- (๑) แผนงานพื้นฐาน
 ด้านการสร้างความสามารถ
 ในการแข่งขัน   ๑๐๕,๒๗๔,๓๐๐ บาท

มาตรา ๓๕ งบประมาณรายจ่ายของสภาเกษตรกรไทย ให้ตั้งเป็นจำนวน ๘,๘๕๔,๐๒๑,๖๐๐ บาท
 จำแนกดังนี้

๑. สภาเกษตรกรไทย   รวม   ๘,๘๕๔,๐๒๑,๖๐๐ บาท คือ
- (๑) แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้าง
 ให้คนมีสุขภาวะที่ดี   ๘,๘๕๔,๐๒๑,๖๐๐ บาท

มาตรา ๓๖ งบประมาณรายจ่ายของส่วนราชการในพระองค์ ให้ตั้งเป็นจำนวน ๘,๖๑๑,๖๖๙,๖๐๐ บาท จำแนกดังนี้

๑. ส่วนราชการในพระองค์	รวม	๘,๖๑๑,๖๖๙,๖๐๐ บาท	คือ
(๑) แผนงานยุทธศาสตร์ เสริมสร้างความมั่นคง ของสถาบันหลักของชาติ		๘,๖๑๑,๖๖๙,๖๐๐ บาท	

หมวด ๔

งบประมาณรายจ่ายบูรณาการ

มาตรา ๓๗ งบประมาณรายจ่ายสำหรับแผนงานบูรณาการ ให้ตั้งเป็นจำนวน ๒๑๘,๑๒๔,๘๐๗,๘๐๐ บาท จำแนกดังนี้

๑. แผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ให้ตั้งเป็นงบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ เป็นจำนวน ๖,๒๐๘,๙๑๙,๓๐๐ บาท ประกอบด้วย

(๑) สำนักนายกรัฐมนตรี และหน่วยงานในกำกับ	รวม	๑,๔๗๐,๑๘๑,๘๐๐ บาท	คือ
(ก) กรมประชาสัมพันธ์		๑๑,๗๐๘,๓๐๐ บาท	
(ข) สำนักงาน สภาความมั่นคงแห่งชาติ		๕๒,๕๗๗,๖๐๐ บาท	
(ค) กองอำนวยการ รักษาความมั่นคง ภายในราชอาณาจักร		๑,๔๐๔,๙๘๗,๕๐๐ บาท	
(ง) สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)		๙๐๘,๔๐๐ บาท	
(๒) กระทรวงกลาโหม	รวม	๖๒๑,๙๗๔,๓๐๐ บาท	คือ
(ก) กองทัพบก		๕๖๐,๙๗๔,๓๐๐ บาท	
(ข) กองทัพเรือ		๑๑๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท	
(ค) กองบัญชาการ กองทัพไทย		๔๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท	
(๓) กระทรวงการต่างประเทศ	รวม	๑๖,๒๑๕,๗๐๐ บาท	คือ

(ก) สำนักงาน			
ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ			๑๖,๒๑๕,๗๐๐ บาท
(๔) กระทรวง			
การพัฒนาสังคม			
และความมั่นคง			
ของมนุษย์	รวม		๑๗๗,๓๒๗,๙๐๐ บาท คือ
(ก) สำนักงาน			
ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคม			
และความมั่นคงของมนุษย์			๑๓๘,๕๙๔,๕๐๐ บาท
(ข) กรมกิจการสตรี			
และสถาบันครอบครัว			๗๖๓,๐๐๐ บาท
(ค) กรมพัฒนาสังคม			
และสวัสดิการ			๓๗,๙๗๐,๔๐๐ บาท
(๕) กระทรวงการอุดมศึกษา			
วิทยาศาสตร์			
วิจัยและนวัตกรรม			
และหน่วยงานในกำกับ	รวม		๔๑,๘๒๑,๘๐๐ บาท คือ
(ก) สถาบันวิทยาลัยชุมชน			๑๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(ข) มหาวิทยาลัย			
นราธิวาสราชนครินทร์			๒,๑๐๐,๐๐๐ บาท
(ค) มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา			๕๓๗,๕๐๐ บาท
(ง) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี			
ราชมนฑลศรีวิชัย			๑๑,๒๐๐,๐๐๐ บาท
(จ) มหาวิทยาลัย			
สงขลานครินทร์			๑,๙๖๑,๓๐๐ บาท
(ฉ) สำนักงานพัฒนา			
วิทยาศาสตร์			
และเทคโนโลยีแห่งชาติ			๑๒,๐๒๓,๐๐๐ บาท
(๖) กระทรวงเกษตร			
และสหกรณ์	รวม		๘๑,๕๓๗,๑๐๐ บาท คือ
(ก) กรมการข้าว			๖,๖๐๐,๐๐๐ บาท

(ข)	กรมตรวจบัญชีสหกรณ์		๒,๕๐๐,๐๐๐	บาท
(ค)	กรมประมง		๒๒,๒๗๘,๘๐๐	บาท
(ง)	กรมปศุสัตว์		๑๗,๗๙๐,๓๐๐	บาท
(จ)	กรมพัฒนาที่ดิน		๔,๐๔๔,๐๐๐	บาท
(ฉ)	กรมวิชาการเกษตร		๑๖,๐๙๗,๓๐๐	บาท
(ช)	กรมส่งเสริมการเกษตร		๑๒,๒๒๖,๗๐๐	บาท
(๗)	กระทรวงคมนาคม	รวม	๒๖๓,๓๖๖,๔๐๐	บาท คือ
(ก)	กรมทางหลวงชนบท		๒๖๓,๓๖๖,๔๐๐	บาท
(๘)	กระทรวงมหาดไทย	รวม	๒,๔๕๐,๓๓๕,๕๐๐	บาท คือ
(ก)	กรมการปกครอง		๘๕๑,๗๑๘,๐๐๐	บาท
(ข)	กรมที่ดิน		๔๗,๑๑๓,๗๐๐	บาท
(ค)	กรมโยธาธิการ และผังเมือง		๑,๕๔๘,๘๑๑,๓๐๐	บาท
(ง)	กรมส่งเสริม การปกครองท้องถิ่น		๒,๖๙๒,๕๐๐	บาท
(๙)	กระทรวงยุติธรรม	รวม	๔๘,๑๑๒,๗๐๐	บาท คือ
(ก)	สำนักงาน ปลัดกระทรวงยุติธรรม		๑๙,๓๓๗,๙๐๐	บาท
(ข)	กรมคุมประพฤติ		๒,๖๔๐,๐๐๐	บาท
(ค)	กรมคุ้มครองสิทธิ และเสรีภาพ		๕,๕๐๐,๐๐๐	บาท
(ง)	กรมบังคับคดี		๓๙๓,๐๐๐	บาท
(จ)	กรมพินิจและคุ้มครอง เด็กและเยาวชน		๙๓๑,๕๐๐	บาท
(ฉ)	กรมราชทัณฑ์		๔,๒๒๙,๘๐๐	บาท
(ช)	กรมสอบสวน คดีพิเศษ		๗,๒๗๑,๐๐๐	บาท
(ซ)	สถาบัน นิติวิทยาศาสตร์		๗,๘๐๙,๕๐๐	บาท

(๑๐) กระทรวงแรงงาน	รวม	๙,๖๘๐,๐๐๐ บาท คือ
(ก) กรมพัฒนา ฝีมือแรงงาน		๙,๖๘๐,๐๐๐ บาท
(๑๑) กระทรวงวัฒนธรรม	รวม	๒๑,๖๘๒,๐๐๐ บาท คือ
(ก) สำนักงาน ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม		๑๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(ข) กรมการศาสนา		๑,๑๐๐,๐๐๐ บาท
(ค) กรมศิลปากร		๗,๕๘๒,๐๐๐ บาท
(๑๒) กระทรวงศึกษาธิการ	รวม	๔๐๗,๕๕๓,๐๐๐ บาท คือ
(ก) สำนักงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ		๒๑๙,๐๔๖,๒๐๐ บาท
(ข) สำนักงาน คณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน		๑๓๘,๕๐๖,๘๐๐ บาท
(ค) สำนักงาน คณะกรรมการ การอาชีวศึกษา		๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(๑๓) กระทรวงสาธารณสุข	รวม	๑๐,๗๖๘,๐๐๐ บาท คือ
(ก) สำนักงาน ปลัดกระทรวงสาธารณสุข		๑๐,๗๖๘,๐๐๐ บาท
(๑๔) ส่วนราชการไม่สังกัด สำนักนายกรัฐมนตรี		
กระทรวง หรือทบวง	รวม	๕๘๗,๕๐๓,๑๐๐ บาท คือ
(ก) ศูนย์อำนวยการบริหาร จังหวัดชายแดนภาคใต้		๔๕๒,๘๙๖,๒๐๐ บาท
(ข) สำนักงานคณะกรรมการ ป้องกันและปราบปราม การทุจริตในภาครัฐ		๑,๒๗๙,๒๐๐ บาท
(ค) สำนักงาน ตำรวจแห่งชาติ		๑๓๓,๓๒๗,๗๐๐ บาท

(๑๕) หน่วยงาน		
ขององค์กรอิสระ	รวม	๘๖๐,๐๐๐ บาท คือ
(ก) สำนักงานคณะกรรมการ		
สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ		๘๖๐,๐๐๐ บาท

๒. แผนงานบูรณาการเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ให้ตั้งเป็นงบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ เป็นจำนวน ๑๑,๐๔๘,๐๔๕,๑๐๐ บาท ประกอบด้วย

(๑) หน่วยงานในกำกับ		
ของสำนักนายกรัฐมนตรี	รวม	๒๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท คือ
(ก) สำนักงานส่งเสริม		
การจัดประชุม		
และนิทรรศการ		
(องค์การมหาชน)		๒๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(๒) กระทรวงกลาโหม	รวม	๗๐๖,๖๙๗,๓๐๐ บาท คือ
(ก) กองทัพเรือ		๗๐๖,๖๙๗,๓๐๐ บาท
(๓) กระทรวงการอุดมศึกษา		
วิทยาศาสตร์		
วิจัยและนวัตกรรม		
และหน่วยงานในกำกับ	รวม	๗๗๖,๔๓๔,๐๐๐ บาท คือ
(ก) สำนักงาน		
ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา		
วิทยาศาสตร์		
วิจัยและนวัตกรรม		๔,๘๐๒,๐๐๐ บาท
(ข) กรมวิทยาศาสตร์บริการ		๓๘,๖๑๘,๐๐๐ บาท
(ค) สถาบันเทคโนโลยี		
พระจอมเกล้า		
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง		๑๙,๔๘๐,๐๐๐ บาท
(ง) สำนักงานพัฒนา		
วิทยาศาสตร์		
และเทคโนโลยีแห่งชาติ		๖๕๒,๕๓๔,๐๐๐ บาท

(จ) สำนักงานพัฒนา เทคโนโลยีอวกาศ และภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)		๖๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(๔) กระทรวงเกษตร และสหกรณ์	รวม	๒,๖๒๖,๐๐๐ บาท คือ
(ก) กรมพัฒนาที่ดิน		๒,๖๒๖,๐๐๐ บาท
(๕) กระทรวงคมนาคม	รวม	๔,๘๕๗,๓๗๙,๒๐๐ บาท คือ
(ก) กรมทางหลวง		๔,๑๑๖,๕๑๗,๑๐๐ บาท
(ข) กรมทางหลวงชนบท		๗๓๗,๖๐๒,๑๐๐ บาท
(ค) สำนักงานนโยบาย และแผนการขนส่ง และจราจร		๓,๒๖๐,๐๐๐ บาท
(๖) หน่วยงานในกำกับ ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	รวม	๒,๕๒๗,๐๐๐ บาท คือ
(ก) องค์การบริหารจัดการ ก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน)		๒,๕๒๗,๐๐๐ บาท
(๗) กระทรวงมหาดไทย	รวม	๖๑๗,๒๘๘,๕๐๐ บาท คือ
(ก) กรมการปกครอง		๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(ข) กรมโยธาธิการ และผังเมือง		๖๑๓,๒๘๘,๕๐๐ บาท
(๘) กระทรวงแรงงาน	รวม	๑๐,๒๕๓,๔๐๐ บาท คือ
(ก) กรมพัฒนาฝีมือ แรงงาน		๑๐,๒๕๓,๔๐๐ บาท
(๙) กระทรวงศึกษาธิการ	รวม	๖๖,๔๔๐,๐๐๐ บาท คือ
(ก) สำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา		๖๖,๔๔๐,๐๐๐ บาท

(๑๐) กระทรวงสาธารณสุข และหน่วยงานในกำกับ	รวม	๒๕๘,๔๔๕,๒๐๐ บาท คือ
(ก) สำนักงาน ปลัดกระทรวงสาธารณสุข		๒๔๔,๗๔๘,๔๐๐ บาท
(ข) กรมควบคุมโรค		๓,๙๑๒,๕๐๐ บาท
(ค) กรมอนามัย		๓,๐๗๔,๔๐๐ บาท
(ง) สถาบันการแพทย์ ฉุกเฉินแห่งชาติ		๖,๗๐๙,๙๐๐ บาท
(๑๑) ส่วนราชการไม่สังกัด สำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง และหน่วยงานภายใต้ การควบคุมดูแล ของนายกรัฐมนตรี	รวม	๒,๐๙๔,๓๗๑,๙๐๐ บาท คือ
(ก) สำนักงานคณะกรรมการ นโยบายเขตพัฒนาพิเศษ ภาคตะวันออก		๒,๐๙๔,๓๗๑,๙๐๐ บาท
(๑๒) รัฐวิสาหกิจ	รวม	๑,๕๐๓,๗๑๖,๐๐๐ บาท คือ
(ก) การประปานครหลวง		๔๑,๘๖๕,๐๐๐ บาท
(ข) การประปา ส่วนภูมิภาค		๙๙๘,๖๘๐,๒๐๐ บาท
(ค) การรถไฟแห่งประเทศไทย		๕๖๓,๑๗๐,๘๐๐ บาท
(๑๓) องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น	รวม	๑๒๔,๘๖๖,๖๐๐ บาท คือ
(ก) กรุงเทพมหานคร		๑๒๔,๘๖๖,๖๐๐ บาท
๓. แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ให้ตั้งเป็นงบประมาณรายจ่าย ของหน่วยรับงบประมาณ เป็นจำนวน ๔๙๕,๙๔๘,๓๐๐ บาท ประกอบด้วย		
(๑) สำนักนายกรัฐมนตรี	รวม	๖,๔๔๕,๐๐๐ บาท คือ
(ก) กรมประชาสัมพันธ์		๓,๓๒๔,๐๐๐ บาท

(ข) สำนักงานคณะกรรมการ พัฒนาระบบราชการ	๒,๗๒๑,๐๐๐ บาท
(ค) สำนักงาน ทรัพยากรน้ำแห่งชาติ	๔๐๐,๐๐๐ บาท
(๒) หน่วยงานในกำกับ ของกระทรวงการพัฒนา สังคมและความมั่นคง ของมนุษย์	รวม ๑๔,๐๙๕,๑๐๐ บาท คือ
(ก) สถาบัน พัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)	๑๔,๐๙๕,๑๐๐ บาท
(๓) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์	
วิจัยและนวัตกรรม	รวม ๔๐๐,๐๐๐ บาท คือ
(ก) สำนักงาน ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	๔๐๐,๐๐๐ บาท
(๔) กระทรวงคมนาคม	รวม ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท คือ
(ก) สำนักงาน ปลัดกระทรวงคมนาคม	๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท
(๕) กระทรวงดิจิทัล เพื่อเศรษฐกิจและสังคม	รวม ๕,๓๘๑,๒๐๐ บาท คือ
(ก) สำนักงาน สถิติแห่งชาติ	๕,๓๘๑,๒๐๐ บาท
(๖) กระทรวงพาณิชย์	รวม ๑,๒๘๙,๕๐๐ บาท คือ
(ก) สำนักงาน ปลัดกระทรวงพาณิชย์	๑,๒๘๙,๕๐๐ บาท
(๗) กระทรวงมหาดไทย	รวม ๓๑,๔๙๒,๓๐๐ บาท คือ

(ก) สำนักงาน			
ปลัดกระทรวงมหาดไทย			๑๕,๐๘๕,๑๐๐ บาท
(ข) กรมการปกครอง			๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(ค) กรมการพัฒนาชุมชน			๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(ง) กรมส่งเสริม			
การปกครองท้องถิ่น			๒,๔๐๗,๒๐๐ บาท
(๘) กระทรวงยุติธรรม	รวม		๑,๐๒๒,๓๐๐ บาท คือ
(ก) สำนักงาน			
ปลัดกระทรวงยุติธรรม			๑,๐๒๒,๓๐๐ บาท
(๙) กระทรวงแรงงาน	รวม		๕๑๒,๖๐๐ บาท คือ
(ก) สำนักงาน			
ปลัดกระทรวงแรงงาน			๕๑๒,๖๐๐ บาท
(๑๐) หน่วยงานในกำกับ			
ของกระทรวงวัฒนธรรม	รวม		๒,๘๗๐,๐๐๐ บาท คือ
(ก) ศูนย์คุณธรรม			
(องค์การมหาชน)			๒,๘๗๐,๐๐๐ บาท
(๑๑) กระทรวงศึกษาธิการ	รวม		๘๔,๙๗๕,๔๐๐ บาท คือ
(ก) สำนักงาน			
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ			๓,๘๕๔,๑๐๐ บาท
(ข) สำนักงานคณะกรรมการ			
การศึกษาขั้นพื้นฐาน			๖๗,๓๑๔,๒๐๐ บาท
(ค) สำนักงานคณะกรรมการ			
การอาชีวศึกษา			๑๓,๘๐๗,๑๐๐ บาท
(๑๒) กระทรวงสาธารณสุข	รวม		๔,๐๘๖,๐๐๐ บาท คือ
(ก) สำนักงาน			
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข			๓,๗๐๖,๒๐๐ บาท
(ข) กรมสนับสนุน			
บริการสุขภาพ			๓๗๙,๘๐๐ บาท

(๑๓) ส่วนราชการไม่สังกัด สำนักนายกรัฐมนตรี			
กระทรวง หรือทบวง	รวม	๒๔,๙๒๖,๘๐๐ บาท	คือ
(ก) สำนักงานคณะกรรมการ ป้องกันและปราบปราม การทุจริตในภาครัฐ		๑๓,๖๐๐,๐๐๐ บาท	
(ข) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ		๑๐,๑๖๖,๘๐๐ บาท	
(ค) สำนักงาน ป้องกันและปราบปราม การฟอกเงิน		๑,๑๖๐,๐๐๐ บาท	
(๑๔) หน่วยงานของรัฐสภา	รวม	๒๐๔,๐๐๐ บาท	คือ
(ก) สำนักงานเลขาธิการ สภาผู้แทนราษฎร		๒๐๔,๐๐๐ บาท	
(๑๕) หน่วยงาน ขององค์กรอิสระ	รวม	๓๑๖,๗๔๘,๑๐๐ บาท	คือ
(ก) สำนักงานคณะกรรมการ ป้องกันและปราบปราม การทุจริตแห่งชาติ		๓๑๔,๗๔๘,๑๐๐ บาท	
(ข) สำนักงาน ผู้ตรวจการแผ่นดิน		๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท	
๔. แผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย ให้ตั้งเป็นงบประมาณรายจ่าย ของหน่วยรับงบประมาณ เป็นจำนวน ๔๓๘,๔๑๙,๒๐๐ บาท ประกอบด้วย			
(๑) สำนักนายกรัฐมนตรี และหน่วยงานในกำกับ	รวม	๙,๒๖๔,๕๐๐ บาท	คือ
(ก) กรมประชาสัมพันธ์		๓,๒๖๔,๕๐๐ บาท	
(ข) สำนักงานคณะกรรมการ สุขภาพแห่งชาติ		๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท	
(๒) กระทรวงการพัฒนา สังคมและความมั่นคง ของมนุษย์	รวม	๒๖๗,๗๑๕,๔๐๐ บาท	คือ

(ก) กรมกิจการผู้สูงอายุ		๒๖๗,๗๑๕,๔๐๐ บาท
(๓) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และหน่วยงานในกำกับ	รวม	๒๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท คือ
(ก) สถาบันวิทยาลัยชุมชน		๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(ข) มหาวิทยาลัยนเรศวร		๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(ค) สำนักงานพัฒนา วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีแห่งชาติ		๑๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(๔) หน่วยงานในกำกับ ของกระทรวงดิจิทัล เพื่อเศรษฐกิจและสังคม	รวม	๒๗,๒๘๕,๐๐๐ บาท คือ
(ก) สำนักงานส่งเสริม เศรษฐกิจดิจิทัล		๒๗,๒๘๕,๐๐๐ บาท
(๕) กระทรวงแรงงาน	รวม	๙,๙๓๕,๐๐๐ บาท คือ
(ก) กรมการจัดหางาน		๖,๕๔๓,๖๐๐ บาท
(ข) กรมสวัสดิการ และคุ้มครองแรงงาน		๓,๓๙๑,๔๐๐ บาท
(๖) กระทรวงสาธารณสุข	รวม	๙๙,๒๑๙,๓๐๐ บาท คือ
(ก) สำนักงาน ปลัดกระทรวงสาธารณสุข		๑๕,๔๑๔,๑๐๐ บาท
(ข) กรมการแพทย์		๑๕,๘๐๕,๒๐๐ บาท
(ค) กรมการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก		๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(ง) กรมสุขภาพจิต		๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(จ) กรมอนามัย		๕๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๕. แผนงานบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ให้ตั้งเป็นงบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ เป็นจำนวน ๕๔,๐๙๙,๘๑๗,๖๐๐ บาท ประกอบด้วย

(๑) สำนักนายกรัฐมนตรี	รวม	๓๐๘,๘๙๘,๑๐๐ บาท	คือ
(ก) สำนักงาน			
ทรัพยากรน้ำแห่งชาติ		๓๐๘,๘๙๘,๑๐๐ บาท	
(๒) หน่วยงานในกำกับ			
ของกระทรวงการอุดมศึกษา			
วิทยาศาสตร์			
วิจัยและนวัตกรรม	รวม	๘๗,๗๑๔,๔๐๐ บาท	คือ
(ก) สำนักงานพัฒนา			
วิทยาศาสตร์			
และเทคโนโลยีแห่งชาติ		๑๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท	
(ข) สถาบันสารสนเทศ			
ทรัพยากรน้ำ			
(องค์การมหาชน)		๕๕,๙๙๕,๖๐๐ บาท	
(ค) สำนักงานพัฒนา			
เทคโนโลยีอวกาศ			
และภูมิสารสนเทศ			
(องค์การมหาชน)		๑๗,๗๑๘,๘๐๐ บาท	
(๓) กระทรวงเกษตร			
และสหกรณ์	รวม	๔๐,๘๖๓,๕๓๔,๔๐๐ บาท	คือ
(ก) กรมชลประทาน		๔๐,๔๔๗,๓๕๕,๕๐๐ บาท	
(ข) กรมประมง		๓,๐๙๒,๐๐๐ บาท	
(ค) กรมฝนหลวง			
และการบินเกษตร		๓๑๒,๒๕๔,๐๐๐ บาท	
(ง) กรมพัฒนาที่ดิน		๔๐,๘๓๒,๙๐๐ บาท	
(จ) สำนักงาน			
การปฏิรูปที่ดิน			
เพื่อเกษตรกรรม		๖๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท	
(๔) กระทรวงคมนาคม	รวม	๑๒๕,๔๘๔,๔๐๐ บาท	คือ
(ก) กรมเจ้าท่า		๑๒๕,๔๘๔,๔๐๐ บาท	

(๕) กระทรวงดิจิทัล			
เพื่อเศรษฐกิจและสังคม	รวม	๑๙๔,๕๑๒,๘๐๐	บาท คือ
(ก) กรมอุทยานวิทยา		๑๙๔,๕๑๒,๘๐๐	บาท
(๖) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	รวม	๕,๔๒๙,๖๙๘,๓๐๐	บาท คือ
(ก) สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม		๓๘,๓๗๕,๐๐๐	บาท
(ข) กรมควบคุมมลพิษ		๒๒,๗๖๓,๙๐๐	บาท
(ค) กรมทรัพยากรน้ำ		๓,๕๓๘,๔๑๒,๕๐๐	บาท
(ง) กรมทรัพยากรน้ำบาดาล		๑,๗๐๓,๗๙๘,๒๐๐	บาท
(จ) กรมป่าไม้		๔๓,๐๑๓,๙๐๐	บาท
(ฉ) กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช		๘๓,๓๓๔,๘๐๐	บาท
(๗) กระทรวงมหาดไทย	รวม	๔,๕๒๗,๒๒๘,๔๐๐	บาท คือ
(ก) กรมโยธาธิการและผังเมือง		๔,๕๒๗,๒๒๘,๔๐๐	บาท
(๘) กระทรวงสาธารณสุข	รวม	๖,๑๖๔,๒๐๐	บาท คือ
(ก) กรมอนามัย		๖,๑๖๔,๒๐๐	บาท
(๙) รัฐวิสาหกิจ	รวม	๒,๕๕๖,๕๘๒,๖๐๐	บาท คือ
(ก) การประปาส่วนภูมิภาค		๑,๙๗๔,๗๖๓,๕๐๐	บาท
(ข) องค์การจัดการน้ำเสีย		๕๘๑,๘๑๙,๑๐๐	บาท

๖. แผนงานบูรณาการป้องกัน ปราบปราม และบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด ให้ตั้งเป็นงบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ เป็นจำนวน ๔,๑๘๗,๕๔๓,๖๐๐ บาท ประกอบด้วย

(๑) สำนักนายกรัฐมนตรี	รวม	๑๔๕,๗๐๗,๑๐๐	บาท คือ
(ก) กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร		๑๔๕,๗๐๗,๑๐๐	บาท
(๒) กระทรวงกลาโหม	รวม	๒๘๐,๕๙๕,๙๐๐	บาท คือ

(ก) สำนักงาน			
ปลัดกระทรวงกลาโหม			๒,๑๕๙,๒๐๐ บาท
(ข) กองทัพบก			๑๙๕,๔๙๔,๖๐๐ บาท
(ค) กองทัพเรือ			๔๕,๙๔๒,๑๐๐ บาท
(ง) กองทัพอากาศ			๑๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(จ) กองบัญชาการกองทัพไทย			๒๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(๓) กระทรวงการพัฒนา			
สังคมและความมั่นคง			
ของมนุษย์	รวม		๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท คือ
(ก) กรมกิจการเด็ก			
และเยาวชน			๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(๔) กระทรวงมหาดไทย	รวม		๙๓,๔๕๒,๒๐๐ บาท คือ
(ก) สำนักงาน			
ปลัดกระทรวงมหาดไทย			๑๖,๗๙๙,๙๐๐ บาท
(ข) กรมการปกครอง			๖๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(ค) กรมการพัฒนาชุมชน			๑๕,๖๕๒,๓๐๐ บาท
(๕) กระทรวงยุติธรรม	รวม		๑,๕๑๐,๐๘๒,๒๐๐ บาท คือ
(ก) กรมคุมประพฤติ			๒๑๑,๖๙๒,๖๐๐ บาท
(ข) กรมพินิจและคุ้มครอง			
เด็กและเยาวชน			๑๕,๘๖๒,๘๐๐ บาท
(ค) กรมราชทัณฑ์			๗๓,๑๓๔,๘๐๐ บาท
(ง) สำนักงานคณะกรรมการ			
ป้องกันและปราบปราม			
ยาเสพติด			๑,๒๐๙,๓๙๒,๐๐๐ บาท
(๖) กระทรวงแรงงาน	รวม		๑๘,๑๑๓,๕๐๐ บาท คือ
(ก) สำนักงาน			
ปลัดกระทรวงแรงงาน			๑๑,๗๘๑,๕๐๐ บาท
(ข) กรมสวัสดิการ			
และคุ้มครองแรงงาน			๖,๓๓๒,๐๐๐ บาท

(๗) กระทรวงศึกษาธิการ	รวม	๑๐๑,๗๕๑,๕๐๐ บาท	คือ
(ก) สำนักงาน			
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ		๑๗,๔๔๔,๕๐๐ บาท	
(ข) สำนักงานคณะกรรมการ			
การศึกษาขั้นพื้นฐาน		๖๐,๘๗๗,๓๐๐ บาท	
(ค) สำนักงานคณะกรรมการ			
การอาชีวศึกษา		๒๓,๔๒๙,๗๐๐ บาท	
(๘) กระทรวงสาธารณสุข	รวม	๙๐๘,๘๘๖,๕๐๐ บาท	คือ
(ก) สำนักงาน			
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข		๔๓๒,๔๕๘,๒๐๐ บาท	
(ข) กรมการแพทย์		๒๑๙,๒๔๐,๔๐๐ บาท	
(ค) กรมวิทยาศาสตร์			
การแพทย์		๘๓,๙๖๐,๐๐๐ บาท	
(ง) กรมสนับสนุน			
บริการสุขภาพ		๑,๒๔๘,๐๐๐ บาท	
(จ) กรมสุขภาพจิต		๑๔๒,๗๗๙,๙๐๐ บาท	
(ฉ) สำนักงานคณะกรรมการ			
อาหารและยา		๒๙,๒๐๐,๐๐๐ บาท	
(๙) ส่วนราชการไม่สังกัด			
สำนักนายกรัฐมนตรี			
กระทรวง หรือทบวง	รวม	๑,๑๒๑,๙๕๔,๗๐๐ บาท	คือ
(ก) สำนักงาน			
ตำรวจแห่งชาติ		๑,๑๑๓,๑๐๒,๔๐๐ บาท	
(ข) สำนักงาน			
ป้องกันและปราบปราม			
การฟอกเงิน		๘,๘๕๒,๓๐๐ บาท	

๗. แผนงานบูรณาการพัฒนาด้านคมนาคมและระบบโลจิสติกส์ ให้ตั้งเป็นงบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ เป็นจำนวน ๑๓๑,๒๘๖,๔๓๒,๗๐๐ บาท ประกอบด้วย

(๑) สำนักนายกรัฐมนตรี	รวม	๑๕,๓๑๕,๐๐๐ บาท	คือ
-----------------------	-----	----------------	-----

(ก) สำนักงาน สภาพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ		๑๕,๓๑๕,๐๐๐ บาท	
(๒) กระทรวงการคลัง	รวม	๗,๖๖๔,๐๐๐ บาท	คือ
(ก) กรมศุลกากร		๗,๖๖๔,๐๐๐ บาท	
(๓) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และหน่วยงานในกำกับ	รวม	๑๘๒,๐๖๗,๔๐๐ บาท	คือ
(ก) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลล้านนา		๓,๖๗๐,๐๐๐ บาท	
(ข) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่		๒,๑๘๐,๕๐๐ บาท	
(ค) สถาบันมาตรวิทยาแห่งชาติ		๖๗,๑๖๖,๙๐๐ บาท	
(ง) สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีแห่งชาติ		๑๐๙,๐๕๐,๐๐๐ บาท	
(๔) กระทรวงคมนาคม	รวม	๑๐๕,๗๘๑,๘๓๓,๖๐๐ บาท	คือ
(ก) สำนักงาน ปลัดกระทรวงคมนาคม		๒๑,๔๐๐,๐๐๐ บาท	
(ข) กรมการขนส่งทางบก		๓๗๔,๙๕๕,๓๐๐ บาท	
(ค) กรมการขนส่งทางราง		๓,๖๑๔,๑๐๐ บาท	
(ง) กรมเจ้าท่า		๑,๐๕๐,๘๑๘,๖๐๐ บาท	
(จ) กรมทางหลวง		๗๙,๘๔๓,๔๒๕,๓๐๐ บาท	
(ฉ) กรมทางหลวงชนบท		๑๙,๗๗๑,๗๖๔,๒๐๐ บาท	
(ช) กรมท่าอากาศยาน		๔,๕๖๘,๐๓๙,๒๐๐ บาท	
(ซ) สำนักงานนโยบาย และแผนการขนส่ง และจราจร		๑๔๗,๘๑๒,๙๐๐ บาท	
(๕) กระทรวงพาณิชย์	รวม	๑๔,๕๒๑,๕๐๐ บาท	คือ
(ก) กรมส่งเสริมการค้า ระหว่างประเทศ		๑๔,๕๒๑,๕๐๐ บาท	

(๖) กระทรวงแรงงาน	รวม	๑๐,๖๑๗,๐๐๐ บาท	คือ
(ก) กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน		๑๐,๖๑๗,๐๐๐ บาท	
(๗) กระทรวงอุตสาหกรรม	รวม	๔๔,๖๐๐,๐๐๐ บาท	คือ
(ก) กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม		๔๔,๖๐๐,๐๐๐ บาท	
(๘) รัฐวิสาหกิจ	รวม	๒๕,๒๒๙,๘๑๔,๒๐๐ บาท	คือ
(ก) การทางพิเศษ			
แห่งประเทศไทย		๘๘,๙๐๙,๑๐๐ บาท	
(ข) การรถไฟฟ้า			
ขนส่งมวลชน			
แห่งประเทศไทย		๑๔,๓๗๔,๙๕๓,๐๐๐ บาท	
(ค) การรถไฟ			
แห่งประเทศไทย		๑๐,๗๒๐,๘๕๒,๑๐๐ บาท	
(ง) สถาบันวิจัย			
วิทยาศาสตร์			
และเทคโนโลยี			
แห่งประเทศไทย		๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท	

๘. แผนงานบูรณาการการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก ให้ตั้งเป็นงบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ เป็นจำนวน ๑,๔๔๔,๓๕๐,๒๐๐ บาท ประกอบด้วย

(๑) กระทรวงการอุดมศึกษา			
วิทยาศาสตร์			
วิจัยและนวัตกรรม			
และหน่วยงานในกำกับ	รวม	๑๐๘,๒๖๙,๒๐๐ บาท	คือ
(ก) สำนักงาน			
ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา			
วิทยาศาสตร์			
วิจัยและนวัตกรรม		๔๕,๕๐๐,๐๐๐ บาท	
(ข) กรมวิทยาศาสตร์บริการ		๑๖,๐๗๒,๒๐๐ บาท	
(ค) สำนักงานพัฒนา			
วิทยาศาสตร์			
และเทคโนโลยีแห่งชาติ		๔๖,๖๙๗,๐๐๐ บาท	

(๒) กระทรวงเกษตร			
และสหกรณ์	รวม	๕๖๐,๑๒๑,๓๐๐	บาท คือ
(ก) กรมการข้าว		๒๖,๓๗๓,๐๐๐	บาท
(ข) กรมตรวจบัญชีสหกรณ์		๑๑,๗๒๔,๐๐๐	บาท
(ค) กรมประมง		๒๗,๒๗๙,๐๐๐	บาท
(ง) กรมปศุสัตว์		๒๖,๐๐๐,๐๐๐	บาท
(จ) กรมพัฒนาที่ดิน		๕๖,๑๕๑,๐๐๐	บาท
(ฉ) กรมวิชาการเกษตร		๑๗,๔๐๔,๘๐๐	บาท
(ช) กรมส่งเสริมการเกษตร		๒๐๓,๗๓๖,๓๐๐	บาท
(ซ) กรมส่งเสริมสหกรณ์		๔,๒๒๘,๐๐๐	บาท
(ฌ) กรมหม่อนไหม		๙,๙๑๗,๖๐๐	บาท
(ญ) สำนักงาน			
การปฏิรูปที่ดิน			
เพื่อเกษตรกรรม		๑๖๓,๙๙๖,๖๐๐	บาท
(ฎ) สำนักงาน			
เศรษฐกิจการเกษตร		๑๓,๓๑๑,๐๐๐	บาท
(๓) หน่วยงานในกำกับ			
ของกระทรวงดิจิทัล			
เพื่อเศรษฐกิจและสังคม	รวม	๑๘,๙๒๐,๐๐๐	บาท คือ
(ก) สำนักงาน			
ส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล		๑๘,๙๒๐,๐๐๐	บาท
(๔) หน่วยงานในกำกับ			
ของกระทรวง			
ทรัพยากรธรรมชาติและ			
สิ่งแวดล้อม	รวม	๒๑,๐๐๐,๐๐๐	บาท คือ
(ก) สำนักงานพัฒนา			
เศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ			
(องค์การมหาชน)		๒๑,๐๐๐,๐๐๐	บาท
(๕) กระทรวงพาณิชย์	รวม	๑๑๗,๐๐๐,๐๐๐	บาท คือ

(ก) กรมการค้าภายใน		๘๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(ข) กรมพัฒนา ธุรกิจการค้า		๓๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(๖) กระทรวงมหาดไทย	รวม	๕๕๑,๔๗๔,๔๐๐ บาท คือ
(ก) กรมการพัฒนาชุมชน		๕๕๑,๔๗๔,๔๐๐ บาท
(๗) กระทรวงอุตสาหกรรม	รวม	๓๙,๔๐๒,๓๐๐ บาท คือ
(ก) สำนักงาน ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม		๑๙,๔๐๒,๓๐๐ บาท
(ข) กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม		๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(๘) รัฐวิสาหกิจ	รวม	๒๕,๑๖๓,๐๐๐ บาท คือ
(ก) องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร		๒๕,๑๖๓,๐๐๐ บาท
(๙) หน่วยงานอื่นของรัฐ	รวม	๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท คือ
(ก) สำนักงาน สภาเกษตรกรแห่งชาติ		๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๙. แผนงานบูรณาการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต ให้ตั้งเป็นงบประมาณ
รายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ เป็นจำนวน ๑,๕๓๑,๐๘๕,๘๐๐ บาท ประกอบด้วย

(๑) หน่วยงานในกำกับ ของสำนักนายกรัฐมนตรี	รวม	๘,๗๖๒,๐๐๐ บาท คือ
(ก) สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)		๘,๗๖๒,๐๐๐ บาท
(๒) หน่วยงานในกำกับ ของกระทรวงกลาโหม	รวม	๖๒,๕๔๐,๐๐๐ บาท คือ
(ก) สถาบันเทคโนโลยี ป้องกันประเทศ		๖๒,๕๔๐,๐๐๐ บาท
(๓) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และหน่วยงานในกำกับ	รวม	๕๗๓,๗๑๑,๕๐๐ บาท คือ
(ก) กรมวิทยาศาสตร์บริการ		๒,๑๓๐,๗๐๐ บาท

(ข) มหาวิทยาลัย อุบลราชธานี		๘,๘๐๗,๖๐๐ บาท
(ค) มหาวิทยาลัย ราชภัฏอุดรธานี		๑๐,๐๑๙,๗๐๐ บาท
(ง) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย		๒๔,๖๕๐,๐๐๐ บาท
(จ) สถาบัน มาตรวิทยาแห่งชาติ		๖๕,๒๔๗,๘๐๐ บาท
(ฉ) สำนักงานพัฒนา วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีแห่งชาติ		๒๙๓,๗๕๕,๗๐๐ บาท
(ช) ศูนย์ความเป็นเลิศ ด้านชีววิทยาศาสตร์ (องค์การมหาชน)		๒๙,๔๐๐,๐๐๐ บาท
(ซ) สำนักงาน นวัตกรรมแห่งชาติ (องค์การมหาชน)		๑๔,๗๐๐,๐๐๐ บาท
(ฅ) สำนักงานพัฒนา เทคโนโลยีอวกาศ และภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)		๑๒๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(๔) หน่วยงานในกำกับ ของกระทรวงดิจิทัล เพื่อเศรษฐกิจและสังคม	รวม	๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท คือ
(ก) สำนักงานส่งเสริม เศรษฐกิจดิจิทัล		๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(๕) กระทรวงพาณิชย์	รวม	๓,๗๐๐,๐๐๐ บาท คือ
(ก) สำนักงานนโยบาย และยุทธศาสตร์การค้า		๓,๗๐๐,๐๐๐ บาท
(๖) กระทรวงแรงงาน	รวม	๑๔,๘๒๐,๐๐๐ บาท คือ

(ก) กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน		๑๔,๘๒๐,๐๐๐ บาท
(๗) กระทรวงศึกษาธิการ	รวม	๒๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท คือ
(ก) สำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา		๒๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(๘) กระทรวงอุตสาหกรรม	รวม	๗๘๐,๙๐๒,๓๐๐ บาท คือ
(ก) กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม		๘๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(ข) สำนักงานคณะกรรมการ อ้อยและน้ำตาลทราย		๗,๔๐๐,๐๐๐ บาท
(ค) สำนักงานมาตรฐาน ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม		๖๓๑,๔๘๖,๕๐๐ บาท
(ง) สำนักงานเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม		๕๙,๐๑๕,๘๐๐ บาท
(๙) รัฐวิสาหกิจ	รวม	๒๔,๖๕๐,๐๐๐ บาท คือ
(ก) สถาบันวิจัย วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี แห่งประเทศไทย		๒๔,๖๕๐,๐๐๐ บาท

๑๐. แผนงานบูรณาการรัฐบาลดิจิทัล ให้ตั้งเป็นงบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ เป็นจำนวน ๒,๒๗๗,๒๒๖,๗๐๐ บาท ประกอบด้วย

(๑) สำนักนายกรัฐมนตรี และหน่วยงานในกำกับ	รวม	๗๕๐,๒๘๐,๙๐๐ บาท คือ
(ก) สำนักงบประมาณ		๒๓๑,๔๑๑,๘๐๐ บาท
(ข) สำนักงาน คณะกรรมการพัฒนา ระบบราชการ		๙,๔๖๐,๖๐๐ บาท
(ค) สำนักงาน ทรัพยากรน้ำแห่งชาติ		๙,๗๐๕,๒๐๐ บาท
(ง) สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)		๑๗,๕๙๙,๗๐๐ บาท

(จ) สำนักงานคณะกรรมการ การรักษาความมั่นคง ปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ		๔๗,๘๕๘,๔๐๐ บาท
(ฉ) สำนักงานบริหาร และพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)		๑๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(ช) สำนักงานพัฒนา รัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)		๔๑๕,๐๑๗,๒๐๐ บาท
(ซ) สำนักงานส่งเสริม เศรษฐกิจสร้างสรรค์ (องค์การมหาชน)		๖,๒๒๘,๐๐๐ บาท
(๒) กระทรวงการคลัง	รวม	๓๘๔,๖๐๐ บาท คือ
(ก) กรมบัญชีกลาง		๓๘๔,๖๐๐ บาท
(๓) หน่วยงานในกำกับ ของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	รวม	๒๕๓,๐๙๒,๗๐๐ บาท คือ
(ก) สำนักงาน พัฒนาวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีแห่งชาติ		๑๓๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(ข) สถาบันสารสนเทศ ทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน)		๑๘,๓๑๒,๗๐๐ บาท
(ค) สำนักงานพัฒนา เทคโนโลยีอวกาศ และภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)		๑๐๒,๗๘๐,๐๐๐ บาท

(๔) กระทรวงดิจิทัล เพื่อเศรษฐกิจและสังคม และหน่วยงานในกำกับ	รวม	๑,๑๔๖,๑๗๗,๕๐๐ บาท	คือ
(ก) สำนักงาน คณะกรรมการดิจิทัล เพื่อเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ		๑,๑๐๖,๑๗๗,๕๐๐ บาท	
(ข) สำนักงานส่งเสริม เศรษฐกิจดิจิทัล		๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท	
(๕) กระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	รวม	๑๕,๓๐๗,๘๐๐ บาท	คือ
(ก) กรมทรัพยากรน้ำ		๔,๒๒๓,๒๐๐ บาท	
(ข) กรมส่งเสริม คุณภาพสิ่งแวดล้อม		๑๐,๗๐๐,๐๐๐ บาท	
(ค) กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช		๓๘๔,๖๐๐ บาท	
(๖) กระทรวงพาณิชย์	รวม	๔๗,๗๖๖,๘๐๐ บาท	คือ
(ก) กรมการค้าต่างประเทศ		๓๐,๒๖๖,๘๐๐ บาท	
(ข) กรมพัฒนาธุรกิจการค้า		๑๗,๕๐๐,๐๐๐ บาท	
(๗) กระทรวงมหาดไทย	รวม	๒๙๐,๙๐๐ บาท	คือ
(ก) กรมที่ดิน		๒๙๐,๙๐๐ บาท	
(๘) กระทรวงยุติธรรม	รวม	๓๘๔,๖๐๐ บาท	คือ
(ก) กรมบังคับคดี		๓๘๔,๖๐๐ บาท	
(๙) กระทรวงแรงงาน	รวม	๘,๘๙๐,๑๐๐ บาท	คือ
(ก) สำนักงาน ปลัดกระทรวงแรงงาน		๘,๘๙๐,๑๐๐ บาท	
(๑๐) กระทรวงสาธารณสุข และหน่วยงานในกำกับ	รวม	๕๔,๖๕๐,๘๐๐ บาท	คือ

(ก) กรมควบคุมโรค	๕๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(ข) สถาบันรับรอง คุณภาพสถานพยาบาล (องค์การมหาชน)	๑,๖๕๐,๘๐๐ บาท

๑๑. แผนงานบูรณาการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว ให้ตั้งเป็นงบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ เป็นจำนวน ๕,๑๐๗,๐๑๙,๓๐๐ บาท ประกอบด้วย

(๑) หน่วยงานในกำกับ

ของสำนักนายกรัฐมนตรี	รวม	๖๐,๒๐๐,๐๐๐ บาท คือ
(ก) สำนักงานส่งเสริม การจัดประชุม และนิทรรศการ (องค์การมหาชน)		๖๐,๒๐๐,๐๐๐ บาท

(๒) กระทรวง

การท่องเที่ยวและกีฬา และหน่วยงานในกำกับ	รวม	๕๒๓,๖๙๗,๔๐๐ บาท คือ
(ก) สำนักงาน ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยว และกีฬา		๕๘,๖๘๐,๐๐๐ บาท
(ข) กรมการท่องเที่ยว		๒๘๖,๑๗๓,๘๐๐ บาท
(ค) องค์การบริหาร การพัฒนาพื้นที่พิเศษ เพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน)		๑๗๘,๘๔๓,๖๐๐ บาท

(๓) กระทรวงการอุดมศึกษา

วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และหน่วยงานในกำกับ	รวม	๑๗,๙๕๕,๕๐๐ บาท คือ
(ก) มหาวิทยาลัย ราชภัฏเลย		๓๓๘,๐๐๐ บาท

(ข) มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์		๗,๘๘๓,๐๐๐ บาท
(ค) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่		๙,๗๓๔,๕๐๐ บาท
(๔) กระทรวงเกษตร และสหกรณ์	รวม	๓,๓๓๗,๘๐๐ บาท คือ
(ก) กรมส่งเสริม การเกษตร		๓,๓๓๗,๘๐๐ บาท
(๕) กระทรวงคมนาคม	รวม	๑,๖๗๔,๔๙๘,๒๐๐ บาท คือ
(ก) กรมเจ้าท่า		๓๕๗,๒๘๘,๖๐๐ บาท
(ข) กรมทางหลวงชนบท		๑,๓๑๗,๒๐๙,๖๐๐ บาท
(๖) กระทรวงทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และหน่วยงานในกำกับ	รวม	๑๗๙,๑๓๒,๓๐๐ บาท คือ
(ก) กรมทรัพยากร ทางทะเลและชายฝั่ง		๑๒๖,๕๙๖,๓๐๐ บาท
(ข) กรมทรัพยากรธรณี		๑๑,๕๘๓,๐๐๐ บาท
(ค) กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช		๓๗,๙๕๓,๐๐๐ บาท
(ง) สำนักงานพัฒนา เศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน)		๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(๗) กระทรวงมหาดไทย	รวม	๘๒๑,๕๗๔,๘๐๐ บาท คือ
(ก) กรมการพัฒนาชุมชน		๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(ข) กรมโยธาธิการ และผังเมือง		๗๗๖,๕๗๔,๘๐๐ บาท
(๘) กระทรวงแรงงาน	รวม	๑๑,๒๗๐,๐๐๐ บาท คือ
(ก) กรมพัฒนา ฝีมือแรงงาน		๑๑,๒๗๐,๐๐๐ บาท
(๙) กระทรวงวัฒนธรรม	รวม	๓๐,๑๕๑,๒๐๐ บาท คือ

(ก) สำนักงาน			
ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม			๑๘,๖๔๑,๒๐๐ บาท
(ข) สำนักงาน			
ศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย			๑๑,๕๑๐,๐๐๐ บาท
(๑๐) กระทรวงสาธารณสุข			
และหน่วยงานในกำกับ	รวม		๑๒,๗๕๔,๘๐๐ บาท คือ
(ก) กรมการแพทย์แผนไทย			
และการแพทย์ทางเลือก			๒,๗๐๐,๐๐๐ บาท
(ข) กรมสนับสนุน			
บริการสุขภาพ			๓,๐๘๙,๖๐๐ บาท
(ค) กรมอนามัย			๔,๒๕๒,๖๐๐ บาท
(ง) สถาบันการแพทย์			
ฉุกเฉินแห่งชาติ			๒,๗๑๒,๖๐๐ บาท
(๑๑) รัฐวิสาหกิจ	รวม		๑,๗๗๒,๔๔๗,๓๐๐ บาท คือ
(ก) การกีฬา			
แห่งประเทศไทย			๑๘๓,๖๔๐,๕๐๐ บาท
(ข) การท่องเที่ยว			
แห่งประเทศไทย			๑,๕๗๘,๗๐๖,๘๐๐ บาท
(ค) องค์การ			
สวนพฤกษศาสตร์			๑๐,๑๐๐,๐๐๐ บาท

หมวด ๕

งบประมาณรายจ่ายบุคลากร

มาตรา ๓๘ งบประมาณรายจ่ายสำหรับแผนงานบุคลากรภาครัฐ ให้ตั้งเป็นงบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ เป็นจำนวน ๗๖๘,๑๐๘,๕๒๕,๓๐๐ บาท จำแนกดังนี้

๑. สำนักนายกรัฐมนตรี			
และหน่วยงานในกำกับ	รวม		๖,๙๒๒,๐๔๘,๘๐๐ บาท คือ
(๑) สำนักงาน			
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี			๒๔๑,๗๐๒,๘๐๐ บาท

(๒) กรมประชาสัมพันธ์	๙๙๐,๐๐๘,๘๐๐ บาท
(๓) สำนักข่าวกรองแห่งชาติ	๔๔๔,๓๔๖,๖๐๐ บาท
(๔) สำนักงานประมาณ	๔๑๖,๑๕๖,๔๐๐ บาท
(๕) สำนักงานขับเคลื่อน การปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคี ปรองดอง	๑๓,๑๘๓,๖๐๐ บาท
(๖) สำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกา	๒๗๖,๕๙๙,๘๐๐ บาท
(๗) สำนักงานคณะกรรมการ ข้าราชการพลเรือน	๓๕๙,๓๙๖,๓๐๐ บาท
(๘) สำนักงานคณะกรรมการ คุ้มครองผู้บริโภค	๙๐,๖๙๘,๖๐๐ บาท
(๙) สำนักงานคณะกรรมการ นโยบายที่ดินแห่งชาติ	๔๔,๒๖๙,๔๐๐ บาท
(๑๐) สำนักงานคณะกรรมการ พัฒนาระบบราชการ	๑๑๖,๙๖๕,๒๐๐ บาท
(๑๑) สำนักงานคณะกรรมการ ส่งเสริมการลงทุน	๓๐๑,๐๓๔,๑๐๐ บาท
(๑๒) สำนักงาน ทรัพยากรน้ำแห่งชาติ	๑๕๐,๓๑๘,๘๐๐ บาท
(๑๓) สำนักงาน สภาความมั่นคงแห่งชาติ	๗๕,๗๖๔,๓๐๐ บาท
(๑๔) สำนักงาน สภาพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ	๒๘๐,๓๐๕,๐๐๐ บาท
(๑๕) สำนักเลขาธิการ คณะรัฐมนตรี	๑๓๖,๐๕๕,๑๐๐ บาท

(๑๖) สำนักเลขาธิการ นายกรัฐมนตรี	๓๕๙,๖๔๓,๙๐๐ บาท
(๑๗) กองอำนวยการ รักษาความมั่นคง ภายในราชอาณาจักร	๗๘๖,๖๐๑,๘๐๐ บาท
(๑๘) ศูนย์อำนวยการ รักษาผลประโยชน์ ของชาติทางทะเล	๑๘,๕๓๓,๗๐๐ บาท
(๑๙) ราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์	๑,๐๒๒,๕๘๘,๗๐๐ บาท
(๒๐) สำนักงานคณะกรรมการ สุขภาพแห่งชาติ	๖๘,๑๘๖,๒๐๐ บาท
(๒๑) สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)	๕๙,๒๔๕,๕๐๐ บาท
(๒๒) สถาบันบริหารจัดการ ธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน)	๑๙,๑๗๒,๓๐๐ บาท
(๒๓) สำนักงานคณะกรรมการ การรักษาความมั่นคง ปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ	๔๗,๕๑๗,๓๐๐ บาท
(๒๔) สำนักงานบริหาร และพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)	๑๓๖,๓๒๒,๙๐๐ บาท
(๒๕) สำนักงาน พัฒนาพิงคนคร (องค์การมหาชน)	๗๘,๘๘๑,๓๐๐ บาท
(๒๖) สำนักงาน พัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)	๑๕๔,๓๐๐,๘๐๐ บาท

(๒๗) สำนักงานส่งเสริม การจัดประชุม และนิทรรศการ (องค์การมหาชน)	๑๖๑,๔๙๔,๒๐๐ บาท
(๒๘) สำนักงานส่งเสริม เศรษฐกิจสร้างสรรค์ (องค์การมหาชน)	๗๒,๗๕๕,๔๐๐ บาท
๒. กระทรวงกลาโหม และหน่วยงานในกำกับ	รวม ๑๐๗,๔๓๙,๐๓๕,๕๐๐ บาท คือ
(๑) สำนักงาน ปลัดกระทรวงกลาโหม	๔,๑๒๗,๗๕๘,๗๐๐ บาท
(๒) กองทัพบก	๖๐,๒๓๗,๔๕๘,๗๐๐ บาท
(๓) กองทัพเรือ	๒๑,๕๑๑,๐๙๖,๘๐๐ บาท
(๔) กองทัพอากาศ	๑๔,๑๖๗,๘๐๗,๙๐๐ บาท
(๕) กองบัญชาการกองทัพไทย	๗,๑๒๐,๘๕๑,๙๐๐ บาท
(๖) สถาบันเทคโนโลยี ป้องกันประเทศ	๒๗๔,๐๖๑,๕๐๐ บาท
๓. กระทรวงการคลัง	รวม ๑๒,๙๖๘,๖๒๕,๖๐๐ บาท คือ
(๑) สำนักงาน ปลัดกระทรวงการคลัง	๑๒๑,๑๒๑,๐๐๐ บาท
(๒) กรมธนารักษ์	๗๑๖,๑๓๙,๑๐๐ บาท
(๓) กรมบัญชีกลาง	๘๖๖,๐๘๘,๖๐๐ บาท
(๔) กรมศุลกากร	๑,๘๕๘,๖๒๘,๗๐๐ บาท
(๕) กรมสรรพสามิต	๑,๔๗๕,๑๗๑,๒๐๐ บาท
(๖) กรมสรรพากร	๗,๖๒๗,๙๘๕,๔๐๐ บาท
(๗) สำนักงานคณะกรรมการ นโยบายรัฐวิสาหกิจ	๗๒,๕๕๘,๔๐๐ บาท
(๘) สำนักงาน บริหารหนี้สาธารณะ	๗๔,๑๙๒,๕๐๐ บาท

(๙) สำนักงาน			
เศรษฐกิจการคลัง			๑๕๖,๗๔๐,๗๐๐ บาท
๔. กระทรวงการต่างประเทศ	รวม		๓,๗๗๗,๑๐๒,๒๐๐ บาท คือ
(๑) สำนักงาน			
ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ			๓,๗๗๗,๑๐๒,๒๐๐ บาท
๕. กระทรวง			
การท่องเที่ยวและกีฬา			
และหน่วยงานในกำกับ	รวม		๑,๗๔๙,๒๓๑,๒๐๐ บาท คือ
(๑) สำนักงานปลัดกระทรวง			
การท่องเที่ยวและกีฬา			๒๑๘,๓๔๖,๗๐๐ บาท
(๒) กรมการท่องเที่ยว			๘๗๐,๕๖๕,๔๐๐ บาท
(๓) กรมพลศึกษา			๘๐,๑๔๒,๑๐๐ บาท
(๔) มหาวิทยาลัย			
การกีฬาแห่งชาติ			๕๖๑,๔๐๐,๘๐๐ บาท
(๕) องค์การบริหาร			
การพัฒนาพื้นที่พิเศษ			
เพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน			
(องค์การมหาชน)			๑๑๘,๗๗๖,๒๐๐ บาท
๖. กระทรวงการพัฒนาสังคม			
และความมั่นคงของมนุษย์	รวม		๒,๗๘๙,๕๙๘,๘๐๐ บาท คือ
(๑) สำนักงาน			
ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคม			
และความมั่นคงของมนุษย์			๘๒๘,๔๔๙,๔๐๐ บาท
(๒) กรมกิจการเด็ก			
และเยาวชน			๖๑๕,๗๔๗,๗๐๐ บาท
(๓) กรมกิจการผู้สูงอายุ			๑๑๑,๙๒๕,๘๐๐ บาท
(๔) กรมกิจการสตรี			
และสถาบันครอบครัว			๑๙๗,๔๓๘,๒๐๐ บาท
(๕) กรมพัฒนาสังคม			
และสวัสดิการ			๗๗๖,๔๙๙,๖๐๐ บาท

(๖) กรมส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ	๒๕๙,๕๓๘,๑๐๐ บาท
๗. กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และหน่วยงานในกำกับ	รวม ๗๗,๐๐๖,๕๐๑,๔๐๐ บาท คือ
(๑) สำนักงาน ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	๘๑๕,๒๗๘,๕๐๐ บาท
(๒) กรมวิทยาศาสตร์บริการ	๑๘๓,๒๖๔,๙๐๐ บาท
(๓) สำนักงาน การวิจัยแห่งชาติ	๑๐๖,๒๗๑,๔๐๐ บาท
(๔) สำนักงาน ปรมาณูเพื่อสันติ	๑๒๑,๘๒๙,๗๐๐ บาท
(๕) สถาบันวิทยาลัยชุมชน	๒๗๖,๙๓๔,๐๐๐ บาท
(๖) มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์	๒๖๙,๑๘๑,๕๐๐ บาท
(๗) มหาวิทยาลัยนครพนม	๓๘๒,๔๑๖,๙๐๐ บาท
(๘) มหาวิทยาลัย นราธิวาสราชนครินทร์	๓๓๓,๔๔๓,๑๐๐ บาท
(๙) มหาวิทยาลัยนเรศวร	๑,๗๘๗,๖๕๒,๘๐๐ บาท
(๑๐) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	๘๑๖,๑๑๘,๒๐๐ บาท
(๑๑) มหาวิทยาลัยรามคำแหง	๙๔๔,๑๗๐,๖๐๐ บาท
(๑๒) มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมมาธิราช	๕๙๑,๔๖๕,๒๐๐ บาท
(๑๓) มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	๕๕๑,๖๗๕,๕๐๐ บาท
(๑๔) สถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน	๑๐๗,๓๗๕,๕๐๐ บาท
(๑๕) มหาวิทยาลัย ราชภัฏกาญจนบุรี	๒๐๒,๔๑๘,๕๐๐ บาท

(๑๖) มหาวิทยาลัย ราชภัฏกำแพงเพชร	๒๔๖,๖๓๕,๑๐๐ บาท
(๑๗) มหาวิทยาลัย ราชภัฏจันทรเกษม	๒๘๑,๐๓๓,๘๐๐ บาท
(๑๘) มหาวิทยาลัย ราชภัฏชัยภูมิ	๑๐๐,๕๐๓,๘๐๐ บาท
(๑๙) มหาวิทยาลัย ราชภัฏเชียงใหม่	๔๐๔,๗๙๘,๒๐๐ บาท
(๒๐) มหาวิทยาลัย ราชภัฏเชียงใหม่	๔๖๙,๖๑๔,๓๐๐ บาท
(๒๑) มหาวิทยาลัย ราชภัฏเทพสตรี	๒๕๐,๔๖๗,๐๐๐ บาท
(๒๒) มหาวิทยาลัย ราชภัฏธนบุรี	๒๑๗,๙๘๒,๙๐๐ บาท
(๒๓) มหาวิทยาลัย ราชภัฏนครปฐม	๓๔๕,๐๖๒,๐๐๐ บาท
(๒๔) มหาวิทยาลัย ราชภัฏนครราชสีมา	๓๕๕,๕๓๘,๕๐๐ บาท
(๒๕) มหาวิทยาลัย ราชภัฏนครศรีธรรมราช	๒๙๙,๑๖๑,๒๐๐ บาท
(๒๖) มหาวิทยาลัย ราชภัฏนครสวรรค์	๓๕๓,๕๑๗,๓๐๐ บาท
(๒๗) มหาวิทยาลัย ราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา	๔๒๑,๖๕๐,๑๐๐ บาท
(๒๘) มหาวิทยาลัย ราชภัฏบุรีรัมย์	๒๘๑,๓๗๔,๗๐๐ บาท
(๒๙) มหาวิทยาลัย ราชภัฏพระนคร	๓๖๘,๑๘๙,๕๐๐ บาท
(๓๐) มหาวิทยาลัย ราชภัฏพระนครศรีอยุธยา	๒๗๘,๕๓๕,๕๐๐ บาท

(๓๑) มหาวิทยาลัย ราชภัฏพิบูลสงคราม	๓๖๗,๒๓๘,๖๐๐ บาท
(๓๒) มหาวิทยาลัย ราชภัฏเพชรบุรี	๒๙๖,๒๐๒,๘๐๐ บาท
(๓๓) มหาวิทยาลัย ราชภัฏเพชรบูรณ์	๒๖๔,๒๙๑,๕๐๐ บาท
(๓๔) มหาวิทยาลัย ราชภัฏภูเก็ต	๒๓๘,๑๕๐,๒๐๐ บาท
(๓๕) มหาวิทยาลัย ราชภัฏมหาสารคาม	๒๔๘,๖๘๒,๓๐๐ บาท
(๓๖) มหาวิทยาลัย ราชภัฏยะลา	๒๘๗,๘๑๕,๗๐๐ บาท
(๓๗) มหาวิทยาลัย ราชภัฏร้อยเอ็ด	๑๐๕,๓๐๒,๕๐๐ บาท
(๓๘) มหาวิทยาลัย ราชภัฏราชนครินทร์	๒๓๒,๘๖๙,๗๐๐ บาท
(๓๙) มหาวิทยาลัย ราชภัฏรำไพพรรณี	๒๖๕,๐๔๑,๘๐๐ บาท
(๔๐) มหาวิทยาลัย ราชภัฏลำปาง	๒๙๐,๑๓๑,๖๐๐ บาท
(๔๑) มหาวิทยาลัย ราชภัฏเลย	๒๕๓,๕๗๑,๔๐๐ บาท
(๔๒) มหาวิทยาลัย ราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี	๓๑๖,๖๓๖,๖๐๐ บาท
(๔๓) มหาวิทยาลัย ราชภัฏศรีสะเกษ	๑๑๙,๑๒๘,๙๐๐ บาท
(๔๔) มหาวิทยาลัย ราชภัฏสกลนคร	๓๒๑,๗๔๕,๘๐๐ บาท

(๔๕) มหาวิทยาลัย ราชภัฏสงขลา	๓๔๕,๕๐๔,๔๐๐ บาท
(๔๖) มหาวิทยาลัย ราชภัฏสวนสุนันทา	๔๕๒,๖๖๑,๖๐๐ บาท
(๔๗) มหาวิทยาลัย ราชภัฏสุราษฎร์ธานี	๓๘๐,๕๘๔,๓๐๐ บาท
(๔๘) มหาวิทยาลัย ราชภัฏสุรินทร์	๓๐๑,๙๙๒,๒๐๐ บาท
(๔๙) มหาวิทยาลัย ราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง	๒๐๑,๐๗๐,๓๐๐ บาท
(๕๐) มหาวิทยาลัย ราชภัฏอุดรธานี	๔๒๖,๘๑๙,๙๐๐ บาท
(๕๑) มหาวิทยาลัย ราชภัฏอุตรดิตถ์	๒๘๙,๓๓๘,๕๐๐ บาท
(๕๒) มหาวิทยาลัย ราชภัฏอุบลราชธานี	๓๘๓,๒๔๘,๘๐๐ บาท
(๕๓) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมนครกรุงเทพ	๓๗๘,๘๙๖,๕๐๐ บาท
(๕๔) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมนครตะวันออก	๔๕๒,๐๘๕,๕๐๐ บาท
(๕๕) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมนครธัญบุรี	๘๒๑,๓๓๔,๙๐๐ บาท
(๕๖) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมนครพระนคร	๕๐๖,๙๖๓,๘๐๐ บาท
(๕๗) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมนครรัตนโกสินทร์	๔๔๐,๑๐๙,๖๐๐ บาท
(๕๘) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมนคล้านนา	๗๘๒,๒๔๓,๔๐๐ บาท
(๕๙) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมนครศรีวิชัย	๖๑๒,๘๓๑,๕๐๐ บาท

(๖๐) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลสุวรรณภูมิ	๕๒๒,๘๓๕,๖๐๐ บาท
(๖๑) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลอีสาน	๘๗๐,๐๑๓,๒๐๐ บาท
(๖๒) จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย	๓,๙๙๑,๓๗๖,๘๐๐ บาท
(๖๓) มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์	๓,๕๗๓,๒๑๘,๕๐๐ บาท
(๖๔) มหาวิทยาลัย ขอนแก่น	๓,๘๖๘,๖๗๔,๐๐๐ บาท
(๖๕) มหาวิทยาลัย เชียงใหม่	๔,๗๑๒,๑๒๗,๔๐๐ บาท
(๖๖) มหาวิทยาลัย ทักษิณ	๘๓๔,๓๒๕,๔๐๐ บาท
(๖๗) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี พระจอมเกล้าธนบุรี	๑,๑๐๑,๒๓๕,๔๐๐ บาท
(๖๘) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี พระจอมเกล้าพระนครเหนือ	๑,๕๐๒,๘๑๒,๓๐๐ บาท
(๖๙) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี สุรนารี	๑,๐๔๘,๙๔๔,๘๐๐ บาท
(๗๐) มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์	๓,๐๒๘,๑๑๖,๙๐๐ บาท
(๗๑) มหาวิทยาลัย บูรพา	๑,๒๔๒,๖๙๑,๐๐๐ บาท
(๗๒) มหาวิทยาลัย พะเยา	๗๙๑,๙๐๗,๘๐๐ บาท
(๗๓) มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๖๔๔,๖๓๔,๑๐๐ บาท
(๗๔) มหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย	๓๐๕,๙๖๐,๑๐๐ บาท

(๗๕) มหาวิทยาลัย มหิดล	๑๐,๐๔๙,๐๑๑,๙๐๐ บาท
(๗๖) มหาวิทยาลัย แม่โจ้	๙๑๘,๗๘๕,๑๐๐ บาท
(๗๗) มหาวิทยาลัย แม่ฟ้าหลวง	๑,๒๑๗,๖๗๔,๕๐๐ บาท
(๗๘) มหาวิทยาลัย วลัยลักษณ์	๙๐๘,๖๑๘,๔๐๐ บาท
(๗๙) มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ	๒,๕๓๒,๐๑๕,๙๐๐ บาท
(๘๐) มหาวิทยาลัย ศิลปากร	๑,๒๙๘,๘๖๓,๒๐๐ บาท
(๘๑) มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์	๔,๑๐๐,๙๕๐,๑๐๐ บาท
(๘๒) มหาวิทยาลัย สวนดุสิต	๖๔๐,๖๑๑,๕๐๐ บาท
(๘๓) สถาบันการพยาบาล ศรีสวรินทิรา สภากาชาดไทย	๑๒๑,๕๐๓,๕๐๐ บาท
(๘๔) สถาบันดนตรี กัลยาณิวัฒนา	๒๖,๗๓๐,๘๐๐ บาท
(๘๕) สถาบันเทคโนโลยี จิตรลดา	๘๗,๙๑๐,๑๐๐ บาท
(๘๖) สถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง	๑,๔๗๖,๒๒๓,๗๐๐ บาท
(๘๗) สถาบันบัณฑิต พัฒนบริหารศาสตร์	๓๙๐,๒๙๒,๒๐๐ บาท
(๘๘) สถาบัน มาตรวิทยาแห่งชาติ	๑๔๒,๙๕๗,๓๐๐ บาท

(๘๙) สำนักงานคณะกรรมการ ส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	๑๓๓,๐๓๓,๑๐๐ บาท
(๙๐) สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีแห่งชาติ	๑,๕๑๕,๑๒๔,๙๐๐ บาท
(๙๑) สำนักงานสภานโยบาย การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ	๙๑,๙๐๔,๓๐๐ บาท
(๙๒) ศูนย์ความเป็นเลิศ ด้านชีววิทยาศาสตร์ (องค์การมหาชน)	๔๗,๓๘๑,๒๐๐ บาท
(๙๓) สถาบันเทคโนโลยี นิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน)	๑๙๖,๕๒๑,๓๐๐ บาท
(๙๔) สถาบันวิจัย ดาราศาสตร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน)	๘๐,๘๑๖,๗๐๐ บาท
(๙๕) สถาบันวิจัย แสงซินโครตรอน (องค์การมหาชน)	๑๑๑,๔๓๙,๓๐๐ บาท
(๙๖) สถาบันสารสนเทศ ทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน)	๑๐๕,๕๓๒,๑๐๐ บาท
(๙๗) สำนักงาน นวัตกรรมแห่งชาติ (องค์การมหาชน)	๔๑,๖๑๘,๒๐๐ บาท
(๙๘) สำนักงานพัฒนา เทคโนโลยีอวกาศ และภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)	๑๘๖,๐๕๔,๐๐๐ บาท

๘. กระทรวงเกษตร และสหกรณ์ และหน่วยงานในกำกับ	รวม	๒๔,๑๘๔,๑๖๐,๘๐๐ บาท	คือ
(๑) สำนักงาน ปลัดกระทรวงเกษตร และสหกรณ์		๗๕๐,๗๓๓,๑๐๐ บาท	
(๒) กรมการข้าว		๖๕๐,๗๐๐,๙๐๐ บาท	
(๓) กรมชลประทาน		๕,๗๖๔,๓๔๐,๔๐๐ บาท	
(๔) กรมตรวจบัญชีสหกรณ์		๘๕๙,๗๔๖,๖๐๐ บาท	
(๕) กรมประมง		๒,๒๙๐,๕๑๔,๓๐๐ บาท	
(๖) กรมปศุสัตว์		๓,๓๖๙,๒๖๑,๕๐๐ บาท	
(๗) กรมฝนหลวง และการบินเกษตร		๒๓๗,๗๔๐,๙๐๐ บาท	
(๘) กรมพัฒนาที่ดิน		๑,๐๘๕,๖๒๒,๐๐๐ บาท	
(๙) กรมวิชาการเกษตร		๒,๑๗๗,๓๓๔,๘๐๐ บาท	
(๑๐) กรมส่งเสริมการเกษตร		๓,๔๙๙,๔๓๓,๗๐๐ บาท	
(๑๑) กรมส่งเสริมสหกรณ์		๑,๘๑๙,๑๕๑,๔๐๐ บาท	
(๑๒) กรมหม่อนไหม		๒๘๔,๗๑๖,๑๐๐ บาท	
(๑๓) สำนักงาน การปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม		๘๐๔,๗๐๔,๙๐๐ บาท	
(๑๔) สำนักงานมาตรฐาน สินค้าเกษตร และอาหารแห่งชาติ		๙๙,๗๘๖,๙๐๐ บาท	
(๑๕) สำนักงาน เศรษฐกิจการเกษตร		๓๔๘,๔๓๓,๗๐๐ บาท	
(๑๖) สถาบันวิจัย และพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)		๙๙,๒๔๕,๕๐๐ บาท	

(๑๗) สำนักงานพิพิธภัณฑ์ เกษตรเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน)		๔๒,๖๙๔,๑๐๐ บาท
๙. กระทรวงคมนาคม	รวม	๙,๖๓๓,๐๙๖,๕๐๐ บาท คือ
(๑) สำนักงาน ปลัดกระทรวงคมนาคม		๑๗๐,๓๐๙,๗๐๐ บาท
(๒) กรมการขนส่งทางบก		๑,๙๒๗,๑๕๐,๔๐๐ บาท
(๓) กรมการขนส่งทางราง		๒๖,๐๗๒,๘๐๐ บาท
(๔) กรมเจ้าท่า		๗๑๘,๙๔๙,๖๐๐ บาท
(๕) กรมทางหลวง		๔,๙๒๐,๗๙๙,๐๐๐ บาท
(๖) กรมทางหลวงชนบท		๑,๔๓๘,๗๐๙,๘๐๐ บาท
(๗) กรมท่าอากาศยาน		๓๓๔,๔๙๒,๕๐๐ บาท
(๘) สำนักงานนโยบาย และแผนการขนส่ง และจราจร		๙๖,๖๑๒,๗๐๐ บาท
๑๐. กระทรวงดิจิทัล เพื่อเศรษฐกิจและสังคม และหน่วยงานในกำกับ	รวม	๑,๖๑๘,๒๓๙,๓๐๐ บาท คือ
(๑) สำนักงาน ปลัดกระทรวงดิจิทัล เพื่อเศรษฐกิจและสังคม		๑๘๖,๔๑๙,๓๐๐ บาท
(๒) กรมอุทยานแห่งชาติ และสวนรุกขชาติ		๔๐๘,๙๙๑,๗๐๐ บาท
(๓) สำนักงาน คณะกรรมการ ดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ		๕๓,๔๗๐,๗๐๐ บาท
(๔) สำนักงานสถิติแห่งชาติ		๖๕๔,๒๖๕,๓๐๐ บาท
(๕) สำนักงาน พัฒนาธุรกรรม ทางอิเล็กทรอนิกส์		๑๔๐,๘๒๗,๘๐๐ บาท

(๖) สำนักงานส่งเสริม เศรษฐกิจดิจิทัล		๑๗๔,๒๖๔,๕๐๐ บาท
๑๑. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม และหน่วยงานในกำกับ	รวม	๑๑,๓๕๖,๑๖๖,๗๐๐ บาท คือ
(๑) สำนักงาน ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม		๙๓๒,๖๔๒,๘๐๐ บาท
(๒) กรมควบคุมมลพิษ		๑๙๘,๒๕๗,๙๐๐ บาท
(๓) กรมทรัพยากร ทางทะเลและชายฝั่ง		๔๙๘,๒๑๗,๓๐๐ บาท
(๔) กรมทรัพยากรธรณี		๒๐๙,๘๙๖,๔๐๐ บาท
(๕) กรมทรัพยากรน้ำ		๗๑๔,๙๓๑,๖๐๐ บาท
(๖) กรมทรัพยากรน้ำบาดาล		๔๓๓,๖๒๗,๘๐๐ บาท
(๗) กรมป่าไม้		๒,๕๕๖,๘๒๓,๗๐๐ บาท
(๘) กรมส่งเสริมคุณภาพ สิ่งแวดล้อม		๑๗๖,๐๙๓,๘๐๐ บาท
(๙) กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช		๕,๓๗๕,๖๖๖,๑๐๐ บาท
(๑๐) สำนักงานนโยบายและ แผนทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม		๑๖๗,๗๑๓,๑๐๐ บาท
(๑๑) สำนักงานพัฒนา เศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน)		๓๘,๘๒๒,๗๐๐ บาท
(๑๒) องค์การบริหารจัดการ ก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน)		๕๓,๔๗๓,๕๐๐ บาท
๑๒. กระทรวงพลังงาน	รวม	๘๔๐,๔๓๒,๐๐๐ บาท คือ

(๑) สำนักงาน			
ปลัดกระทรวงพลังงาน			๒๕๘,๐๘๒,๙๐๐ บาท
(๒) กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ			๙๐,๖๒๑,๙๐๐ บาท
(๓) กรมธุรกิจพลังงาน			๑๒๐,๑๐๒,๙๐๐ บาท
(๔) กรมพัฒนา			
พลังงานทดแทน			
และอนุรักษ์พลังงาน			๓๑๒,๓๙๔,๖๐๐ บาท
(๕) สำนักงานนโยบาย			
และแผนพลังงาน			๕๙,๒๒๙,๗๐๐ บาท
๑๓. กระทรวงพาณิชย์			
และหน่วยงานในกำกับ	รวม	๒,๖๔๑,๓๗๑,๖๐๐ บาท	คือ
(๑) สำนักงาน			
ปลัดกระทรวงพาณิชย์			๗๘๑,๒๔๙,๗๐๐ บาท
(๒) กรมการค้าต่างประเทศ			๒๓๕,๓๒๐,๑๐๐ บาท
(๓) กรมการค้าภายใน			๒๑๓,๑๗๗,๙๐๐ บาท
(๔) กรมเจรจาการค้า			
ระหว่างประเทศ			๑๐๘,๙๘๖,๖๐๐ บาท
(๕) กรมทรัพย์สินทางปัญญา			๑๗๓,๙๙๙,๗๐๐ บาท
(๖) กรมพัฒนาธุรกิจการค้า			๒๑๙,๗๗๑,๒๐๐ บาท
(๗) กรมส่งเสริมการค้า			
ระหว่างประเทศ			๗๓๙,๕๙๑,๘๐๐ บาท
(๘) สำนักงานนโยบาย			
และยุทธศาสตร์การค้า			๕๖,๐๖๙,๙๐๐ บาท
(๙) สถาบันระหว่างประเทศ			
เพื่อการค้าและการพัฒนา			
(องค์การมหาชน)			๒๐,๒๔๗,๔๐๐ บาท
(๑๐) สถาบันวิจัย			
และพัฒนาอัญมณี			
และเครื่องประดับแห่งชาติ			
(องค์การมหาชน)			๕๒,๖๖๖,๙๐๐ บาท

(๑๑) สถาบันส่งเสริม ศิลปหัตถกรรมไทย (องค์การมหาชน)		๔๐,๒๙๐,๔๐๐ บาท	
๑๔. กระทรวงมหาดไทย	รวม	๔๗,๓๑๙,๕๕๓,๒๐๐ บาท	คือ
(๑) สำนักงาน ปลัดกระทรวงมหาดไทย		๑,๘๐๕,๕๗๙,๖๐๐ บาท	
(๒) กรมการปกครอง		๓๔,๑๖๖,๓๖๘,๓๐๐ บาท	
(๓) กรมการพัฒนาชุมชน		๒,๙๕๐,๗๓๙,๖๐๐ บาท	
(๔) กรมที่ดิน		๔,๒๗๗,๕๖๑,๖๐๐ บาท	
(๕) กรมป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย		๑,๓๗๖,๓๐๐,๔๐๐ บาท	
(๖) กรมโยธาธิการ และผังเมือง		๑,๒๗๘,๓๙๕,๖๐๐ บาท	
(๗) กรมส่งเสริม การปกครองท้องถิ่น		๑,๔๖๔,๖๐๘,๑๐๐ บาท	
๑๕. กระทรวงยุติธรรม และหน่วยงานในกำกับ	รวม	๑๐,๖๖๗,๐๘๖,๐๐๐ บาท	คือ
(๑) สำนักงาน ปลัดกระทรวงยุติธรรม		๒๓๘,๖๓๗,๘๐๐ บาท	
(๒) กรมคุมประพฤติ		๑,๒๑๑,๒๔๙,๗๐๐ บาท	
(๓) กรมคุ้มครองสิทธิ และเสรีภาพ		๑๑๕,๗๑๙,๘๐๐ บาท	
(๔) กรมบังคับคดี		๘๕๘,๑๙๘,๕๐๐ บาท	
(๕) กรมพินิจและคุ้มครอง เด็กและเยาวชน		๑,๔๕๗,๖๙๖,๙๐๐ บาท	
(๖) กรมราชทัณฑ์		๕,๒๐๖,๖๖๒,๗๐๐ บาท	
(๗) กรมสอบสวนคดีพิเศษ		๗๙๖,๕๔๕,๙๐๐ บาท	
(๘) สถาบันนิติวิทยาศาสตร์		๑๐๙,๕๘๕,๘๐๐ บาท	
(๙) สำนักงานกิจการยุติธรรม		๔๑,๙๖๔,๐๐๐ บาท	

(๑๐) สำนักงาน คณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติด			๕๕๖,๘๒๔,๑๐๐ บาท
(๑๑) สถาบันอนุญาโตตุลาการ			๑๒,๒๓๖,๐๐๐ บาท
(๑๒) สถาบันเพื่อการยุติธรรม แห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน)			๖๑,๗๖๔,๘๐๐ บาท
๑๖. กระทรวงแรงงาน และหน่วยงานในกำกับ	รวม		๓,๙๓๓,๘๓๘,๘๐๐ บาท คือ
(๑) สำนักงาน ปลัดกระทรวงแรงงาน			๕๔๐,๔๒๘,๐๐๐ บาท
(๒) กรมการจัดหางาน			๗๓๔,๒๔๒,๙๐๐ บาท
(๓) กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน			๙๕๙,๒๓๔,๒๐๐ บาท
(๔) กรมสวัสดิการ และคุ้มครองแรงงาน			๗๖๐,๕๗๙,๕๐๐ บาท
(๕) สำนักงานประกันสังคม			๙๑๗,๙๘๙,๖๐๐ บาท
(๖) สถาบันส่งเสริม ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อม ในการทำงาน (องค์การมหาชน)			๒๑,๓๖๔,๖๐๐ บาท
๑๗. กระทรวงวัฒนธรรม และหน่วยงานในกำกับ	รวม		๒,๔๖๙,๕๔๘,๓๐๐ บาท คือ
(๑) สำนักงาน ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม			๑,๐๐๓,๔๕๖,๗๐๐ บาท
(๒) กรมการศาสนา			๓๕,๔๒๘,๐๐๐ บาท
(๓) กรมศิลปากร			๖๑๘,๖๒๑,๖๐๐ บาท
(๔) กรมส่งเสริมวัฒนธรรม			๑๒๒,๗๑๕,๒๐๐ บาท

(๕) สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์	๕๖๑,๘๖๖,๐๐๐ บาท
(๖) สำนักงาน ศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย	๒๗,๙๐๔,๓๐๐ บาท
(๗) ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)	๒๑,๗๐๑,๗๐๐ บาท
(๘) ศูนย์มานุษยวิทยา สิรินธร (องค์การมหาชน)	๔๔,๕๑๙,๙๐๐ บาท
(๙) หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)	๓๓,๓๓๔,๙๐๐ บาท
๑๘. กระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานในกำกับ	รวม ๒๐๔,๐๒๓,๔๙๗,๔๐๐ บาท คือ
(๑) สำนักงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	๘,๕๓๕,๐๐๓,๐๐๐ บาท
(๒) สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน	๑๘๖,๒๐๓,๘๒๐,๑๐๐ บาท
(๓) สำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา	๘,๗๐๐,๘๒๖,๐๐๐ บาท
(๔) สำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษา	๗๙,๙๙๑,๗๐๐ บาท
(๕) สถาบันส่งเสริม การสอนวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี	๑๔๘,๕๘๑,๙๐๐ บาท
(๖) สำนักงานคณะกรรมการ ส่งเสริมสวัสดิการ และสวัสดิภาพครู และบุคลากรทางการศึกษา	๑๑๖,๒๙๑,๖๐๐ บาท
(๗) สำนักงาน เลขาธิการคุรุสภา	๖๒,๘๔๗,๒๐๐ บาท
(๘) โรงเรียนมหิดล วิทยานุสรณ์	๑๐๓,๒๗๘,๓๐๐ บาท

(๙) สถาบันทดสอบ ทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน)	๒๗,๙๒๗,๓๐๐ บาท
(๑๐) สำนักงานรับรอง มาตรฐานและประเมิน คุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)	๔๔,๙๓๐,๓๐๐ บาท
๑๙. กระทรวงสาธารณสุข และหน่วยงานในกำกับ	รวม ๑๑๓,๗๓๒,๓๗๐,๗๐๐ บาท คือ
(๑) สำนักงาน ปลัดกระทรวงสาธารณสุข	๙๙,๗๘๒,๔๘๑,๔๐๐ บาท
(๒) กรมการแพทย์	๕,๐๒๕,๔๒๘,๕๐๐ บาท
(๓) กรมการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก	๑๓๔,๒๓๒,๘๐๐ บาท
(๔) กรมควบคุมโรค	๑,๙๖๕,๘๓๕,๔๐๐ บาท
(๕) กรมวิทยาศาสตร์ การแพทย์	๖๑๑,๙๕๑,๒๐๐ บาท
(๖) กรมสนับสนุน บริการสุขภาพ	๔๐๓,๙๐๑,๐๐๐ บาท
(๗) กรมสุขภาพจิต	๒,๑๑๑,๓๙๘,๔๐๐ บาท
(๘) กรมอนามัย	๑,๑๘๒,๖๒๕,๔๐๐ บาท
(๙) สถาบันพระบรมราชชนก	๑,๓๓๕,๖๐๔,๔๐๐ บาท
(๑๐) สำนักงานคณะกรรมการ อาหารและยา	๓๙๒,๖๖๑,๐๐๐ บาท
(๑๑) สถาบันการแพทย์ ฉุกเฉินแห่งชาติ	๘๖,๙๕๔,๙๐๐ บาท
(๑๒) สถาบันวิจัย ระบบสาธารณสุข	๓๕,๘๕๔,๔๐๐ บาท
(๑๓) สำนักงาน หลักประกันสุขภาพ แห่งชาติ	๖๐๒,๗๗๔,๒๐๐ บาท

(๑๔) สถาบันวัคซีนแห่งชาติ		๑๔,๔๐๗,๐๐๐ บาท	
(๑๕) สถาบันรับรอง คุณภาพสถานพยาบาล (องค์การมหาชน)		๔๖,๒๖๐,๗๐๐ บาท	
๒๐. กระทรวงอุตสาหกรรม	รวม	๑,๕๙๓,๙๗๗,๒๐๐ บาท	คือ
(๑) สำนักงาน ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม		๕๐๓,๖๗๘,๒๐๐ บาท	
(๒) กรมโรงงานอุตสาหกรรม		๒๓๓,๑๓๕,๓๐๐ บาท	
(๓) กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม		๓๕๖,๘๘๒,๒๐๐ บาท	
(๔) กรมอุตสาหกรรมพื้นฐาน และการเหมืองแร่		๒๐๔,๕๖๔,๓๐๐ บาท	
(๕) สำนักงานคณะกรรมการ อ้อยและน้ำตาลทราย		๕๕,๘๒๒,๙๐๐ บาท	
(๖) สำนักงานมาตรฐาน ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม		๑๗๕,๙๙๐,๓๐๐ บาท	
(๗) สำนักงานเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม		๖๓,๙๐๔,๐๐๐ บาท	
๒๑. ส่วนราชการไม่สังกัด สำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง และหน่วยงาน ภายใต้การควบคุมดูแล ของนายกรัฐมนตรี	รวม	๘๕,๓๐๓,๐๒๗,๓๐๐ บาท	คือ
(๑) ศูนย์อำนวยการบริหาร จังหวัดชายแดนภาคใต้		๑๐๓,๒๖๑,๐๐๐ บาท	
(๒) สำนักงานคณะกรรมการ ป้องกันและปราบปราม การทุจริตในภาครัฐ		๓๒๐,๖๔๗,๖๐๐ บาท	

(๓) สำนักงานคณะกรรมการ พิเศษเพื่อประสานงาน โครงการอันเนื่องมาจาก พระราชดำริ		๘๔,๓๙๔,๔๐๐ บาท	
(๔) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ		๘๒,๕๘๔,๖๘๑,๗๐๐ บาท	
(๕) สำนักงานป้องกัน และปราบปรามการฟอกเงิน		๒๙๖,๓๙๒,๔๐๐ บาท	
(๖) สำนักงาน พระพุทธศาสนาแห่งชาติ		๑,๖๑๖,๒๐๓,๙๐๐ บาท	
(๗) สำนักงาน ราชบัณฑิตยสภา		๘๘,๐๗๔,๙๐๐ บาท	
(๘) สำนักงานคณะกรรมการ นโยบายเขตพัฒนาพิเศษ ภาคตะวันออก		๒๐๒,๖๔๘,๘๐๐ บาท	
(๙) สำนักงานส่งเสริม วิสาหกิจเพื่อสังคม		๖,๗๒๒,๖๐๐ บาท	
๒๒. รัฐวิสาหกิจ	รวม	๒,๕๘๗,๗๙๐,๕๐๐ บาท	คือ
(๑) การกีฬาแห่งประเทศไทย		๒๘๓,๔๓๗,๓๐๐ บาท	
(๒) การท่องเที่ยว แห่งประเทศไทย		๙๕๙,๐๔๑,๖๐๐ บาท	
(๓) การรถไฟแห่งประเทศไทย		๓๒๒,๙๗๙,๓๐๐ บาท	
(๔) สถาบันการบินพลเรือน		๘๓,๖๗๓,๘๐๐ บาท	
(๕) สถาบันวิจัย วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี แห่งประเทศไทย		๔๓๙,๒๔๔,๙๐๐ บาท	
(๖) องค์การจัดการน้ำเสีย		๖๐,๐๐๓,๒๐๐ บาท	
(๗) องค์การตลาด เพื่อเกษตรกร		๑๖,๘๘๓,๗๐๐ บาท	

(๘) องค์การพิพิธภัณฑ			
วิทยาาสตร์แห่งชาติ		๑๐๙,๘๔๙,๙๐๐	บาท
(๙) องค์การสวนพฤกษศาสตร์		๖๕,๗๒๕,๓๐๐	บาท
(๑๐) องค์การสวนสัตว์			
แห่งประเทศไทย		๒๑๙,๐๙๒,๒๐๐	บาท
(๑๑) องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้		๒๗,๘๕๙,๓๐๐	บาท
๒๓. หน่วยงานของรัฐสภา	รวม	๔,๕๑๐,๕๕๖,๑๐๐	บาท คือ
(๑) สถาบันพระปกเกล้า		๑๑๑,๓๕๗,๓๐๐	บาท
(๒) สำนักงาน			
เลขาธิการวุฒิสภา		๑,๔๔๗,๕๔๖,๔๐๐	บาท
(๓) สำนักงาน			
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร		๒,๙๕๑,๖๕๒,๔๐๐	บาท
๒๔. หน่วยงานของศาล	รวม	๑๕,๓๘๙,๒๖๔,๙๐๐	บาท คือ
(๑) สำนักงานศาลปกครอง		๒,๐๗๘,๓๗๐,๗๐๐	บาท
(๒) สำนักงานศาลยุติธรรม		๑๓,๑๒๔,๔๒๙,๐๐๐	บาท
(๓) สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ		๑๘๖,๔๖๕,๒๐๐	บาท
๒๕. หน่วยงานขององค์กรอิสระ			
และองค์กรอัยการ	รวม	๑๓,๓๖๗,๗๕๒,๓๐๐	บาท คือ
(๑) สำนักงาน			
การตรวจเงินแผ่นดิน		๑,๙๒๑,๓๑๗,๔๐๐	บาท
(๒) สำนักงานคณะกรรมการ			
การเลือกตั้ง		๑,๔๗๐,๔๔๒,๓๐๐	บาท
(๓) สำนักงานคณะกรรมการ			
ป้องกันและปราบปราม			
การทุจริตแห่งชาติ		๑,๖๒๗,๘๑๓,๐๐๐	บาท
(๔) สำนักงานคณะกรรมการ			
สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ		๑๕๑,๗๔๗,๙๐๐	บาท

	(๕) สำนักงาน		
	ผู้ตรวจการแผ่นดิน		๒๕๗,๓๕๒,๐๐๐ บาท
	(๖) สำนักงานอัยการสูงสุด		๗,๙๓๙,๐๗๙,๗๐๐ บาท
๒๖.	หน่วยงานอื่นของรัฐ	รวม	๒๘๔,๖๕๒,๒๐๐ บาท คือ
	(๑) สำนักงานคณะกรรมการ		
	การแข่งขันทางการค้า		๘๐,๖๒๑,๔๐๐ บาท
	(๒) สำนักงาน		
	สภาเกษตรกรแห่งชาติ		๒๐๔,๐๓๐,๘๐๐ บาท

หมวด ๖

งบประมาณรายจ่ายสำหรับทุนหมุนเวียน

มาตรา ๓๙ งบประมาณรายจ่ายสำหรับทุนหมุนเวียน ให้ตั้งเป็นงบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ เป็นจำนวน ๒๐๖,๘๑๙,๓๕๐,๙๐๐ บาท จำแนกดังนี้

๑.	ทุนหมุนเวียนที่มีฐานะ		
	เป็นนิติบุคคล	รวม	๗,๑๔๐,๑๗๐,๘๐๐ บาท คือ
	(๑) กองทุนการออมแห่งชาติ		๓๓๔,๒๕๔,๘๐๐ บาท
	(๒) กองทุนจัดรูปที่ดิน		
	เพื่อพัฒนาพื้นที่		๖๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
	(๓) กองทุน		
	เพื่อความเสมอภาค		
	ทางการศึกษา		๖,๐๗๓,๗๕๙,๐๐๐ บาท
	(๔) กองทุนฟื้นฟู		
	และพัฒนาเกษตรกร		๕๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
	(๕) กองทุนยุติธรรม		๑๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท
	(๖) กองทุนหมู่บ้าน		
	และชุมชนเมืองแห่งชาติ		๑๕๔,๑๕๗,๐๐๐ บาท
๒.	ทุนหมุนเวียนที่ไม่มีฐานะ		
	เป็นนิติบุคคล	รวม	๑๙๙,๖๗๙,๑๘๐,๑๐๐ บาท คือ

- (๑) สำนักงานส่งเสริม
วิสาหกิจขนาดกลาง
และขนาดย่อม
สำหรับกองทุนส่งเสริม
วิสาหกิจขนาดกลาง
และขนาดย่อม ๕๗๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
- (๒) กองทัพเรือ
สำหรับกองทุน
การทำอากาศยานอู่ตะเภา ๗๑,๓๐๐,๐๐๐ บาท
- (๓) สำนักงาน
ปลัดกระทรวงการคลัง
สำหรับกองทุนประชารัฐ
สวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจ
ฐานรากและสังคม ๓๕,๕๑๔,๖๒๔,๙๐๐ บาท
- (๔) สำนักงาน
ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยว
และกีฬา สำหรับกองทุน
เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย ๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท
- (๕) สำนักงาน
ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคม
และความมั่นคงของมนุษย์
สำหรับกองทุนเพื่อการป้องกัน
และปราบปรามการค้ามนุษย์ ๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
- (๖) กรมกิจการเด็กและเยาวชน
สำหรับกองทุนคุ้มครองเด็ก ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
- (๗) กรมกิจการผู้สูงอายุ
สำหรับกองทุนผู้สูงอายุ ๗๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

- (๘) กรมกิจการสตรี
และสถาบันครอบครัว
สำหรับกองทุนส่งเสริม
ความเท่าเทียมระหว่างเพศ ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท
- (๙) กรมพัฒนาสังคม
และสวัสดิการ สำหรับกองทุน
ส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม ๗๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท
- (๑๐) สำนักงานคณะกรรมการ
ส่งเสริมวิทยาศาสตร์
วิจัยและนวัตกรรม
สำหรับกองทุนส่งเสริม
วิทยาศาสตร์
วิจัยและนวัตกรรม ๑๖,๓๕๔,๒๘๐,๙๐๐ บาท
- (๑๑) กรมชลประทาน
สำหรับกองทุนจัดรูปที่ดิน ๑,๐๓๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท
- (๑๒) กรมการค้าภายใน
สำหรับกองทุนรวม
เพื่อช่วยเหลือเกษตรกร ๗๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
- (๑๓) กรมส่งเสริมการค้า
ระหว่างประเทศ
สำหรับกองทุนส่งเสริม
การค้าระหว่างประเทศ ๓๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
- (๑๔) กรมการพัฒนาชุมชน
สำหรับกองทุน
พัฒนาบทบาทสตรี ๔๖๒,๓๓๕,๒๐๐ บาท
- (๑๕) กรมการศาสนา
สำหรับกองทุน
ส่งเสริมการเผยแผ่
พระพุทธศาสนา
เฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา ๘,๒๐๐,๐๐๐ บาท

(๑๖) กรมศิลปากร สำหรับกองทุน ส่งเสริมงานจดหมายเหตุ	๑๔,๙๓๐,๐๐๐ บาท
(๑๗) กรมส่งเสริมวัฒนธรรม สำหรับกองทุน ส่งเสริมงานวัฒนธรรม	๗๖,๐๘๐,๔๐๐ บาท
(๑๘) สำนักงานศิลปวัฒนธรรม ร่วมสมัย สำหรับกองทุน ส่งเสริมศิลปะร่วมสมัย	๖,๒๒๐,๐๐๐ บาท
(๑๙) กรมการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก สำหรับกองทุนภูมิปัญญา การแพทย์แผนไทย	๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(๒๐) สถาบันการแพทย์ ฉุกเฉินแห่งชาติ สำหรับกองทุน การแพทย์ฉุกเฉิน	๑,๐๕๐,๒๗๒,๐๐๐ บาท
(๒๑) สำนักงานหลักประกัน สุขภาพแห่งชาติ สำหรับกองทุนหลักประกัน สุขภาพแห่งชาติ	๑๔๒,๒๙๗,๙๓๖,๗๐๐ บาท
(๒๒) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำหรับกองทุนเพื่อการสืบสวน และสอบสวนคดีอาญา	๕๐๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(๒๓) สำนักงานเลขาธิการ สภาผู้แทนราษฎร สำหรับกองทุน เพื่อผู้เคยเป็นสมาชิกรัฐสภา	๑๕๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(๒๔) สำนักงานคณะกรรมการ การเลือกตั้ง สำหรับกองทุน เพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง	๙๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

(๒๕) สำนักงานคณะกรรมการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริต แห่งชาติ สำหรับกองทุน ป้องกันและปราบปราม การทุจริตแห่งชาติ	๑๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
--	-----------------

หมวด ๗

งบประมาณรายจ่ายเพื่อการชำระหนี้ภาครัฐ

มาตรา ๔๐ งบประมาณรายจ่ายสำหรับแผนงานบริหารจัดการหนี้ภาครัฐ ให้ตั้งเป็น
งบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ เป็นจำนวน ๓๐๖,๖๑๗,๙๖๓,๒๐๐ บาท จำแนกดังนี้

๑. กระทรวงการคลัง	รวม ๒๖๑,๗๕๖,๔๒๖,๓๐๐ บาท คือ
(๑) สำนักงานบริหาร หนี้สาธารณะ	๒๖๑,๗๕๖,๔๒๖,๓๐๐ บาท
๒. กระทรวงอุตสาหกรรม	รวม ๓๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท คือ
(๑) สำนักงานคณะกรรมการ อ้อยและน้ำตาลทราย	๓๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
๓. รัฐวิสาหกิจ	รวม ๔๔,๕๑๑,๕๓๖,๙๐๐ บาท คือ
(๑) การเคหะแห่งชาติ	๘๕,๕๕๓,๖๐๐ บาท
(๒) การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน แห่งประเทศไทย	๗,๑๔๙,๘๓๕,๓๐๐ บาท
(๓) การรถไฟแห่งประเทศไทย	๘,๓๑๘,๑๗๘,๘๐๐ บาท
(๔) ธนาคารเพื่อการเกษตร และสหกรณ์การเกษตร	๒๖,๖๔๙,๔๐๔,๘๐๐ บาท
(๕) องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ	๒,๓๐๘,๕๖๔,๔๐๐ บาท

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ

รองนายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เพื่อให้หน่วยรับงบประมาณได้มี
กรอบวงเงินงบประมาณสำหรับใช้จ่ายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ตารางแสดงการประกาศใช้
พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
๑	พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖	เล่ม ๑๓๙ ตอนที่ ๕๗ ก หน้า ๑ ลงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๕

หมายเหตุ ท่านสามารถสืบค้นกฎหมายดังกล่าวข้างต้นทั้งหมดได้ทางระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา <http://www.krisdika.go.th> และ
ส่วนงานราชกิจจานุเบกษา <http://www.ratchakitcha.soc.go.th>

พระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๑๓)
พ.ศ. ๒๕๖๕

พระราชบัญญัติ

จรรยาทางบก (ฉบับที่ ๑๓)

พ.ศ. ๒๕๖๕

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

ให้ไว้ ณ วันที่ ๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๕
เป็นปีที่ ๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการจรรยาทางบก

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล
ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๘ ของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้
เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายและการจัดระเบียบการจรรยาทางบกเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
อันจะเป็นประโยชน์แก่ความปลอดภัยสาธารณะ ความสงบเรียบร้อยและสวัสดิภาพของประชาชน
ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐมนตรีฯ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๖๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๒/๒๕๕๘ เรื่อง มาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการแข่งรถยนต์และรถจักรยานยนต์ในทางและการควบคุมสถานบริการหรือสถานประกอบการที่เปิดให้บริการในลักษณะที่คล้ายกับสถานบริการ ลงวันที่ ๒๒ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๘ เฉพาะในข้อ ๑ ข้อ ๒ และข้อ ๓ ซึ่งเป็นส่วนที่แก้ไขหรือเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก

(๒) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔๖/๒๕๕๘ เรื่อง มาตรการแก้ไขปัญหาอันเกิดจากการขับขี่ยานพาหนะ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๘

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๙ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๕ รถที่มีความเร็วช้าหรือรถที่มีความเร็วต่ำกว่าความเร็วของรถคันอื่นที่ขับในทิศทางเดียวกัน ผู้ขับขี่ต้องขับรถให้ใกล้ขอบทางเดินรถด้านซ้ายเท่าที่จะกระทำได้

การขับรถบรรทุก รถบรรทุกคนโดยสาร หรือรถจักรยานยนต์ในทางเดินรถ ซึ่งได้แบ่งช่องเดินรถในทิศทางเดียวกันไว้ตั้งแต่สองช่องขึ้นไปหรือซึ่งได้จัดช่องเดินรถประจำทางด้านซ้ายไว้โดยเฉพาะ ผู้ขับขี่ต้องขับรถในช่องเดินรถด้านซ้ายสุดหรือใกล้เคียงกับช่องเดินรถประจำทาง และต้องขับรถให้ใกล้ขอบทางเดินรถด้านซ้ายเท่าที่จะกระทำได้ เว้นแต่ในกรณีตามมาตรา ๓๔ (๑) (๓) หรือ (๔) ให้เดินรถทางขวาของทางเดินรถได้ตามที่จำเป็นแก่กรณี

ความในวรรคสองมิให้ใช้บังคับแก่รถยนต์บรรทุกส่วนบุคคลที่มีน้ำหนักไม่เกินสองพันสองร้อยกิโลกรัม และรถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกินเจ็ดคน ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๓ ห้ามมิให้ผู้ขับขี่ขับรถ

(๑) ในขณะที่อ่อนความสามารถในอันที่จะขับ
(๒) ในขณะที่เมาสุราหรือของเมาอย่างอื่น
(๓) ในลักษณะกีดขวางการจราจร
(๔) โดยประมาทหรือน่าหวาดเสียว อันอาจเกิดอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สิน
(๕) ในลักษณะที่ผิดปกติวิสัยของการขับรถตามธรรมดา หรือไม่อาจแลเห็นทางด้านหน้าหรือด้านหลัง ด้านใดด้านหนึ่งหรือทั้งสองด้านได้พอแก่ความปลอดภัย หรือไม่คำนึงถึงความเดือดร้อนของผู้อื่น

(๖) คร่อมหรือทับเส้นหรือแนวแบ่งช่องเดินรถ เว้นแต่เมื่อเปลี่ยนช่องเดินรถ เลี้ยวรถ หรือกลับรถ

(๗) บนทางเท้าโดยไม่มีเหตุอันสมควร เว้นแต่รถลากเข็นสำหรับทารก คนป่วยหรือคนพิการ

(๘) ในลักษณะที่เห็นได้ว่าไม่คำนึงถึงความปลอดภัยในชีวิตหรือร่างกายของผู้อื่น

(๙) ในขณะที่ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ เว้นแต่การใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่โดยผู้ขับขี่ไม่ต้องถือหรือจับโทรศัพท์เคลื่อนที่นั้น ทั้งนี้ ตามที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติประกาศกำหนด”

มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔๓ ทวิ/๑ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

“มาตรา ๔๓ ทวิ/๑ ในกรณีที่มีอุบัติเหตุเกิดขึ้นและมีเหตุอันเชื่อได้ว่า ผู้ขับขี่หรือบุคคลที่อาจเป็นผู้ขับขี่ ได้กระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๔๓ ทวิ วรรคหนึ่ง หากบุคคลดังกล่าวอยู่ในภาวะหมดสติ หรือได้รับอันตรายแก่กายจนไม่อาจให้ความยินยอมในการตรวจสอบการมีสารอยู่ในร่างกาย ตามมาตรา ๔๓ ทวิ วรรคสอง ให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจขอให้แพทย์ที่เกี่ยวข้องทำการตรวจพิสูจน์บุคคลดังกล่าว ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนด

การตรวจพิสูจน์ของแพทย์ตามวรรคหนึ่ง ให้ทำได้เท่าที่จำเป็นและสมควร โดยเก็บตัวอย่างเลือด ปัสสาวะ หรือของเสียอย่างอื่นจากร่างกายของบุคคลดังกล่าวด้วยวิธีการทางการแพทย์และใช้วิธีการ

ที่ก่อให้เกิดความเจ็บปวดน้อยที่สุดเท่าที่จะกระทำได้ ทั้งจะต้องไม่เป็นอันตรายอย่างอื่นต่อร่างกายหรืออนามัยของบุคคลนั้น

ค่าใช้จ่ายในการตรวจพิสูจน์ตามวรรคหนึ่ง ให้ส่งจ่ายจากงบประมาณตามระเบียบที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติกำหนดโดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๒๓ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๔/๒๕๖๐ เรื่อง มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๒๓ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๒๓/๑ ในขณะที่ขับรถยนต์ ผู้ที่อยู่ในรถยนต์ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

- (๑) ผู้ขับขี่ ต้องรัดร่างกายด้วยเข็มขัดนิรภัยไว้กับที่นั่งตลอดเวลาในขณะที่ขับรถยนต์
- (๒) คนโดยสาร

(ก) คนโดยสารที่นั่งแถวตอนหน้าและที่นั่งแถวตอนอื่น ต้องรัดร่างกายด้วยเข็มขัดนิรภัยไว้กับที่นั่งตลอดเวลาในขณะที่โดยสารรถยนต์

(ข) คนโดยสารที่เป็นเด็กอายุไม่เกินหกปี ต้องจัดให้นั่งในที่นั่งนิรภัยสำหรับเด็กหรือนั่งในที่นั่งพิเศษสำหรับเด็กเพื่อป้องกันอันตราย หรือมีวิธีการป้องกันอันตรายในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุ

(ค) คนโดยสารที่มีความสูงไม่เกินหนึ่งร้อยสามสิบห้าเซนติเมตร ต้องรัดร่างกายด้วยเข็มขัดนิรภัยไว้กับที่นั่ง หรือมีวิธีการป้องกันอันตรายในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุ ไม่ว่าจะนั่งแถวตอนใด

ในกรณีที่ผู้ขับขี่หรือคนโดยสารมีเหตุผลทางสุขภาพอันไม่สามารถรัดร่างกายด้วยเข็มขัดนิรภัยไว้กับที่นั่งได้ ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง แต่บุคคลนั้นต้องมีวิธีการป้องกันอันตรายในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุ

ที่นั่งนิรภัยสำหรับเด็กและที่นั่งพิเศษสำหรับเด็กเพื่อป้องกันอันตรายตาม (๒) (ข) และวิธีการป้องกันอันตรายในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุตามที่บัญญัติไว้ในมาตรานี้ ให้เป็นไปตามที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติประกาศกำหนด

บทบัญญัติตามมาตรานี้มิให้ใช้บังคับกับผู้ที่อยู่ในรถสามล้อ รถบดถนน รถแทรกเตอร์ และรถใช้งานเกษตรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ และรถยนต์อื่นที่ไม่ต้องติดตั้งเข็มขัดนิรภัยตามที่อธิบดีกรมการขนส่งทางบกประกาศกำหนด”

มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๒๓/๑ มาตรา ๑๒๓/๒ และมาตรา ๑๒๓/๓ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

“มาตรา ๑๒๓/๑ ในการใช้รถนั่งสองแถว รถบรรทุกคนโดยสารขนาดเล็กที่มีการจัดที่นั่งตามความยาวของรถ รถกระบะ รถกึ่งกระบะ หรือรถยนต์อื่นตามที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติประกาศกำหนด หากได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้ ให้คนโดยสารที่อยู่ในรถยนต์นั้นนอกจากคนโดยสารที่นั่งแถวตอนหน้า ได้รับยกเว้นไม่ต้องรัดร่างกายด้วยเข็มขัดนิรภัยตามมาตรา ๑๒๓

(๑) การบรรทุกคนโดยสาร ต้องไม่เกินจำนวนตามที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติประกาศกำหนดสำหรับรถยนต์แต่ละประเภท และการโดยสารนั้นต้องไม่มีการยืนหรือนั่งโดยสารในลักษณะที่เป็น การเสี่ยงภัยตามที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติประกาศกำหนดสำหรับรถยนต์แต่ละประเภท และ

(๒) การขับรถยนต์ต้องใช้อัตราความเร็วตามที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติประกาศกำหนด ซึ่งอาจกำหนดแยกตามประเภทรถยนต์ก็ได้ แต่ต้องไม่เกินแปดสิบกิโลเมตรต่อชั่วโมง

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับกับการใช้รถบรรทุกคนโดยสารที่เป็นรถประจำทางที่ไม่ต้องติดตั้งเข็มขัดนิรภัยตามที่อธิบดีกรมการขนส่งทางบกประกาศกำหนด ในขณะที่ขนส่งคนโดยสารในเส้นทางที่ได้รับอนุญาตประกอบการขนส่ง

มาตรา ๑๒๓/๒ ห้ามมิให้ผู้ขับขี่ ขับรถยนต์ในขณะที่มีคนโดยสารนั่งแถวตอนหน้าเกินสองคน หรือคนโดยสารที่นั่งแถวตอนหน้านั้นมิได้ปฏิบัติตามมาตรา ๑๒๓

มาตรา ๑๒๓/๓ ผู้ขับขี่รถยนต์สาธารณะตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์หรือรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารเพื่อสินจ้างตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก ต้องแจ้งเตือนหรือจัดให้มีการแจ้งเตือนด้วยวิธีการอื่น เพื่อให้คนโดยสารในรถนั้นปฏิบัติตามมาตรา ๑๒๓ และมาตรา ๑๒๓/๑ (๑) ทุกครั้งก่อนการออกรถ ทั้งนี้ ตามที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติประกาศกำหนด”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๓๔ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๓๔ ห้ามมิให้ผู้ใดแข่งรถในทางเว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากหัวหน้าเจ้าพนักงานจราจร

ผู้ใดรวมกลุ่มหรือมั่วสุมกันในทางหรือสาธารณสถานใกล้ทาง พร้อมด้วยรถตั้งแต่ห้าคันขึ้นไป โดยมีการนัดหมายเพื่อแข่งรถในทาง หรือรถที่ใช้ในการรวมกลุ่มหรือมั่วสุมกันมีการดัดแปลงหรือปรับแต่งรถให้มีสภาพไม่ถูกต้องตามมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๑๐ ทวิ หรือมีพฤติการณ์อย่างหนึ่งอย่างใดอันแสดงให้เห็นว่าจะทำการแข่งรถในทาง ให้ถือว่า ผู้นั้นพยายามแข่งรถในทาง เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่า เป็นการกระทำเพื่อการอื่น หรือตนมิได้ร่วมหรือมีส่วนรู้เห็นว่าจะมีการแข่งรถในทางนั้น”

มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๓๔/๑ และมาตรา ๑๓๔/๒ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

“มาตรา ๑๓๔/๑ ห้ามมิให้ผู้ใดจัด โฆษณา ประกาศ ชักชวน หรือดำเนินการด้วยวิธีการใด เพื่อให้มีการแข่งรถในทางโดยไม่ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๓๔

มาตรา ๑๓๔/๒ ผู้ใดรับดำเนินการดัดแปลงหรือปรับแต่งรถให้มีสภาพไม่ถูกต้องตามมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๑๐ ทวิ ไม่ว่าจะมิสนใจหรือไม่ก็ตาม หากรถนั้นได้ถูกนำไปใช้ในทางเดินรถ ให้ถือว่าผู้นั้นฝ่าฝืนมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๑๐ ทวิ แล้วแต่กรณี และหากรถนั้นได้ถูกนำไปใช้ในการแข่งรถในทางอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๑๓๔ ให้ถือว่า ผู้นั้นเป็นผู้สนับสนุนการแข่งรถในทาง เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่า ตนมิได้มีส่วนรู้เห็นหรือไม่มีเหตุอันควรรู้ว่าจะนำรถดังกล่าวไปใช้ในการแข่งรถในทาง”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในวรรคห้าของมาตรา ๑๔๒ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๕๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“การทดสอบตามวรรคสองให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง”

มาตรา ๑๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคหกของมาตรา ๑๔๒ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๕๗

“ในกรณีที่มีอุบัติเหตุเกิดขึ้นและมีเหตุอันเชื่อได้ว่า ผู้ขับขี่หรือบุคคลที่อาจเป็นผู้ขับขี่ได้กระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๔๓ (๒) และบุคคลดังกล่าวอยู่ในภาวะหมดสติหรือได้รับอันตรายแก่กาย

จนไม่อาจให้ความยินยอมในการทดสอบการมีสารอยู่ในร่างกายตามวรรคสอง ให้นำความในมาตรา ๔๓ ทวิ/๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๓ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔๓ ถ้าปรากฏว่าผู้ขับขี่ผู้ใดนำรถที่มีสภาพไม่เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๑๐ ทวิ ไปใช้ในทาง ให้เจ้าพนักงานจราจรมีอำนาจสั่งให้ผู้ขับขี่ผู้นั้นหยุดรถ เพื่อทำการตรวจสอบ หากปรากฏว่ารถนั้นมีสภาพไม่ถูกต้อง ให้เจ้าพนักงานจราจรมีอำนาจดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่รถมีสภาพไม่มั่นคงแข็งแรงและหากให้ใช้รถต่อไปอาจเกิดอันตรายได้โดยชัดแจ้ง ให้เจ้าพนักงานจราจรสั่งห้ามการใช้รถ ในกรณีนี้ ผู้ขับขี่ต้องนำรถดังกล่าวให้พ้นทางเดินรถโดยเร็วที่สุด หากผู้ขับขี่ไม่ดำเนินการ ให้เจ้าพนักงานจราจรหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากเจ้าพนักงานจราจรมีอำนาจ เคลื่อนย้ายรถนั้น โดยให้นำความในมาตรา ๕๙ วรรคสอง วรรคสาม วรรคสี่ วรรคห้า และวรรคหก มาใช้บังคับโดยอนุโลม

(๒) ในกรณีที่รถมีสภาพไม่ถึงกับไม่ปลอดภัยในการใช้ ให้เจ้าพนักงานจราจรสั่งระงับการใช้รถ เป็นการชั่วคราว โดยให้เจ้าของรถ ผู้ครอบครองรถ หรือผู้ขับขี่นำรถดังกล่าวไปซ่อมแซมหรือปรับปรุง ให้ถูกต้องตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์หรือกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ภายใน ระยะเวลาที่กำหนดแต่ต้องไม่น้อยกว่าสิบห้าวันและไม่เกินหกสิบวัน ตามสภาพความปลอดภัยของรถนั้น โดยในระหว่างระยะเวลาดังกล่าวให้ใช้รถได้ไปพลางก่อน

สภาพของรถที่ไม่มั่นคงแข็งแรงหรืออาจเกิดอันตราย ตาม (๑) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติและอธิบดีกรมการขนส่งทางบกร่วมกันกำหนด

คำสั่งตาม (๑) และ (๒) ให้ถือว่าเป็นคำสั่งของนายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ หรือกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก แล้วแต่กรณี และให้นำบทกำหนดโทษที่เกี่ยวข้องกับการฝ่าฝืนคำสั่ง ของนายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์หรือกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก มาใช้บังคับกับ ผู้ฝ่าฝืนคำสั่งตาม (๑) และ (๒) ด้วย

ให้นำความในมาตรา ๑๔๒/๘ มาใช้บังคับกับการอุทธรณ์คำสั่งตาม (๑) หรือ (๒) โดยอนุโลม”

มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๓ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔๓/๑ ในการออกคำสั่งตามมาตรา ๑๔๓

(๑) คำสั่งห้ามการใช้รถ ตามมาตรา ๑๔๓ (๑) ให้เจ้าพนักงานจราจรติดเครื่องหมายแสดงคำสั่งห้ามการใช้รถนั้นไว้ที่ตัวรถในลักษณะที่เห็นได้อย่างชัดเจน

(๒) คำสั่งระงับการใช้รถเป็นการชั่วคราว ตามมาตรา ๑๔๓ (๒) ให้เจ้าพนักงานจราจรติดเครื่องหมายแสดงคำสั่งระงับการใช้รถนั้นไว้ที่ตัวรถในลักษณะที่เห็นได้อย่างชัดเจน โดยเครื่องหมายแสดงคำสั่งดังกล่าวต้องแสดงระยะเวลาสิ้นสุดของการอนุญาตให้ใช้รถเป็นการชั่วคราวไว้ด้วย

แบบคำสั่งและตำแหน่งที่ติดเครื่องหมายแสดงคำสั่งตามมาตรา ๑๔๓ (๑) หรือ (๒) ให้เป็นไปตามที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติประกาศกำหนด”

มาตรา ๑๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๔๓/๒ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

“มาตรา ๑๔๓/๒ เมื่อเจ้าพนักงานจราจรได้ออกคำสั่งห้ามการใช้รถ ตามมาตรา ๑๔๓ (๑) หรือคำสั่งระงับการใช้รถเป็นการชั่วคราว ตามมาตรา ๑๔๓ (๒) แล้ว ให้แจ้งไปยังนายทะเบียน ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์หรือกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก แล้วแต่กรณี โดยเร็ว พร้อมด้วยเหตุผล ข้อเท็จจริง และพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้นายทะเบียนดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์หรือกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก ต่อไป

เมื่อรถที่ถูกสั่งห้ามการใช้รถ ตามมาตรา ๑๔๓ (๑) หรือถูกสั่งระงับการใช้รถเป็นการชั่วคราว ตามมาตรา ๑๔๓ (๒) ได้มีการซ่อมแซมหรือปรับปรุงแก้ไขและผ่านการตรวจสอบสภาพตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์หรือกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกแล้ว ให้นายทะเบียนมีคำสั่งอนุญาตให้ใช้รถนั้นต่อไปได้ และให้ปลดเครื่องหมายแสดงคำสั่งห้ามการใช้รถหรือคำสั่งระงับการใช้รถเป็นการชั่วคราวนั้น”

มาตรา ๑๖ ให้ยกเลิกมาตรา ๑๔๔ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๑๗ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๔๕ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔๕ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ นอกจากความผิดที่กำหนดโทษไว้ในมาตรา ๑๕๓/๑ มาตรา ๑๕๖ มาตรา ๑๕๗/๑ มาตรา ๑๕๘/๑ มาตรา ๑๕๙ มาตรา ๑๖๐ มาตรา ๑๖๐ ทวิ และมาตรา ๑๖๐ ทรี ให้พนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามีอำนาจเปรียบเทียบหรือว่ากล่าวตักเตือนได้”

มาตรา ๑๘ ให้ยกเลิกอัตราโทษในมาตรา ๑๔๗ มาตรา ๑๔๙ มาตรา ๑๕๑ มาตรา ๑๕๓ มาตรา ๑๕๕ และมาตรา ๑๕๘ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้อัตราโทษต่อไปนี้แทน

มาตรา ๑๔๗ ... “ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท”

มาตรา ๑๔๙ ... “ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท”

มาตรา ๑๕๑ ... “ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท”

มาตรา ๑๕๓ ... “ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสี่พันบาท”

มาตรา ๑๕๕ ... “ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสี่พันบาท”

มาตรา ๑๕๘ ... “ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๑๙ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๔๘ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔๘ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง มาตรา ๘ วรรคหนึ่ง มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๐ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ มาตรา ๓๘ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๒ มาตรา ๔๔ มาตรา ๕๑ มาตรา ๕๔ มาตรา ๕๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๗ มาตรา ๕๘ มาตรา ๖๐ มาตรา ๖๒ มาตรา ๖๓ มาตรา ๖๘ มาตรา ๖๙ มาตรา ๗๐ มาตรา ๗๑ มาตรา ๗๓ วรรคสอง มาตรา ๗๔ มาตรา ๗๖ มาตรา ๘๓ มาตรา ๘๔ มาตรา ๘๗ มาตรา ๘๘ มาตรา ๙๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๙๗ มาตรา ๑๐๑ มาตรา ๑๐๗ มาตรา ๑๐๘

มาตรา ๑๐๙ มาตรา ๑๑๐ มาตรา ๑๑๑ มาตรา ๑๑๒ มาตรา ๑๑๔ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๑๘ มาตรา ๑๑๙ มาตรา ๑๒๐ มาตรา ๑๒๑ มาตรา ๑๒๒ วรรคหนึ่งหรือวรรคสาม มาตรา ๑๒๓ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๒๓/๒ มาตรา ๑๒๔ มาตรา ๑๒๖ มาตรา ๑๒๙ หรือมาตรา ๑๓๓ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท”

มาตรา ๒๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๐ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๕๐ ผู้ใดกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) ไม่ปฏิบัติตามระเบียบหรือประกาศที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนดตามมาตรา ๘ วรรคสอง หรือมาตรา ๑๔ วรรคสอง

(๒) ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนดตามมาตรา ๑๓ วรรคสอง

(๓) ไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๑๘

(๔) ฝ่าฝืนคำสั่งหัวหน้าเจ้าพนักงานจราจรตามมาตรา ๑๑๓ หรือ

(๕) ขัดคำสั่งเจ้าพนักงานจราจรซึ่งสั่งตามมาตรา ๑๔๐/๒ หรือมาตรา ๑๔๐/๓ วรรคหนึ่ง ผู้กระทำต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท”

มาตรา ๒๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๒ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๕๒ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๗ มาตรา ๑๐ ทวิ มาตรา ๑๓ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๖ มาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ (๑) มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๑/๑ มาตรา ๔๙ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๖ มาตรา ๖๔ มาตรา ๖๗ วรรคหนึ่ง มาตรา ๗๓ วรรคหนึ่งหรือวรรคสาม มาตรา ๗๗ วรรคหนึ่ง มาตรา ๘๕ มาตรา ๘๖ มาตรา ๘๙ วรรคหนึ่ง มาตรา ๙๐ มาตรา ๙๑ มาตรา ๙๒ มาตรา ๙๓ มาตรา ๙๔ วรรคหนึ่ง มาตรา ๙๕ มาตรา ๙๙ มาตรา ๑๒๗ มาตรา ๑๒๘ มาตรา ๑๓๐ หรือ ไม่ปฏิบัติตามประกาศที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนดตามมาตรา ๑๕ วรรคสอง หรือไม่ปฏิบัติ

ตามกฎหมายที่ออกตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง หรือมาตรา ๙๖ วรรคสอง หรือไม่เคลื่อนย้ายรถ
ตามมาตรา ๑๔๓ (๑) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสี่พันบาท”

มาตรา ๒๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๕๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก
พ.ศ. ๒๕๒๒

“มาตรา ๑๕๓/๑ ผู้ขับขี่รถยนต์สาธารณะตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์หรือรถที่ใช้ในการขนส่ง
ผู้โดยสารเพื่อสินจ้างตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๒๓/๒
หรือไม่มีการแจ้งเตือนหรือจัดให้มีการแจ้งเตือนตามมาตรา ๑๒๓/๓ ตามสมควร เมื่อมีอุบัติเหตุเกิดขึ้น
จนเป็นเหตุให้คนโดยสารในรถนั้นได้รับอันตรายสาหัส ผู้ขับขี่ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี
หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นเหตุให้คนโดยสารในรถถึงแก่ความตาย ผู้ขับขี่ผู้นั้น
ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๒๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๔ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก
พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้
ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๕๔ ผู้ใดกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) ฝ่าฝืนคำสั่งเจ้าพนักงานจราจรตามมาตรา ๑๓๘ วรรคหนึ่ง

(๒) ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประกาศ ข้อบังคับ หรือระเบียบที่หัวหน้าเจ้าพนักงานจราจร
กำหนดตามมาตรา ๑๓๙

(๓) ฝ่าฝืนคำสั่งให้หยุดรถของเจ้าพนักงานจราจรตามมาตรา ๑๔๒ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๑๔๓
วรรคหนึ่ง

(๔) ฝ่าฝืนคำสั่งเจ้าพนักงานจราจรหรือพนักงานสอบสวนตามมาตรา ๑๔๒ วรรคสอง

ถ้าไม่เป็นความผิดที่กำหนดโทษไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกิน
สี่พันบาท”

มาตรา ๒๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๖ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก
พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้
ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๕๖ ผู้ขับขี่ผู้ใดขับรถในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ตามมาตรา ๑๔๒/๑ วรรคสาม หรือมาตรา ๑๔๒/๕ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๒๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๕๖/๑ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

“มาตรา ๑๕๖/๑ ผู้ใดเปลี่ยนแปลง ย้าย ทำลาย ปิดบัง หรือกระทำให้เสียหายด้วยประการใด ๆ แก่เครื่องหมายแสดงคำสั่งห้ามการใช้รถตามมาตรา ๑๔๓/๑ (๑) หรือเครื่องหมายแสดงคำสั่งระงับการใช้รถเป็นการชั่วคราวตามมาตรา ๑๔๓/๑ (๒) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสี่พันบาท”

มาตรา ๒๖ ให้ยกเลิกอัตราโทษในมาตรา ๑๕๗ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้อัตราโทษต่อไปนี้แทน

มาตรา ๑๕๗ ... “ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสี่พันบาท”

มาตรา ๒๗ ให้ยกเลิกอัตราโทษในมาตรา ๑๕๗/๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้อัตราโทษต่อไปนี้แทน

มาตรา ๑๕๗/๑ วรรคหนึ่ง ... “ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสี่พันบาท”

มาตรา ๒๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๕๘/๑ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

“มาตรา ๑๕๘/๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๓ (๑) หรือ (๕) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดขับรถในลักษณะที่ไม่คำนึงถึงความปลอดภัยตามมาตรา ๔๓ (๘) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับตั้งแต่ห้าพันบาทถึงสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๒๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๖๐ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๖๐ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๗๘ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่ศาลจะมีคำพิพากษาลงโทษผู้ขับขี่ในความผิดฐานขับรถโดยประมาทเป็นเหตุให้บุคคลอื่นถึงแก่ความตายหรือได้รับอันตรายสาหัสตามมาตรา ๒๙๑ หรือมาตรา ๓๐๐ แห่งประมวลกฎหมายอาญา หากปรากฏว่าผู้ขับขี่ไม่ให้การช่วยเหลือตามสมควรหรือไม่แสดงตัวต่อตำรวจ ณ สถานที่เกิดเหตุตามมาตรา ๗๘ วรรคหนึ่ง ให้ศาลพิพากษาเพิ่มโทษที่จะลงแก่ผู้นั้นอีกกึ่งหนึ่งของโทษที่ศาลกำหนดสำหรับความผิดนั้น”

มาตรา ๓๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๖๐ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๖๐ ทวิ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๓๔ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับตั้งแต่ห้าพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ของผู้นั้นมีกำหนดไม่น้อยกว่าสามสิบวัน แต่ไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน หรือเพิกถอนใบอนุญาตขับขี่

ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๓๔/๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๓๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๖๐ ทวิ/๑ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

“มาตรา ๑๖๐ ทวิ/๑ ในกรณีที่ศาลจะมีคำพิพากษาลงโทษผู้ขับขี่ในความผิดฐานขับรถโดยประมาทเป็นเหตุให้บุคคลอื่นถึงแก่ความตายหรือได้รับอันตรายสาหัสตามมาตรา ๒๙๑ หรือมาตรา ๓๐๐ แห่งประมวลกฎหมายอาญา และผู้ขับขี่ได้ขับรถโดยไม่ได้รับใบอนุญาตขับขี่ หรือขับรถในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ ถูกเพิกถอนใบอนุญาตขับขี่ หรือถูกยึดใบอนุญาตขับขี่ ให้ศาลพิพากษาเพิ่มโทษที่จะลงแก่ผู้นั้นอีกกึ่งหนึ่งของโทษที่ศาลกำหนดสำหรับความผิดนั้น”

มาตรา ๓๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคห้าของมาตรา ๑๖๐ ทรี แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

“ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง วรรคสาม หรือวรรคสี่ เป็นการขับขี่รถยนต์สาธารณะหรือรถจักรยานยนต์สาธารณะตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ หรือเป็นการขับขี่รถที่ใช้

ในการขนส่งผู้โดยสารเพื่อสินจ้างตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษสูงกว่าที่กำหนดอีกหนึ่งในสาม”

มาตรา ๓๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๖๐ ตรี/๑ มาตรา ๑๖๐ ตรี/๒ และมาตรา ๑๖๐ ตรี/๓ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

“มาตรา ๑๖๐ ตรี/๑ ผู้ใดกระทำความผิดตามมาตรา ๑๖๐ ตรี วรรคหนึ่ง และได้กระทำความผิดซ้ำอีกภายในสองปีนับแต่วันที่กระทำความผิดครั้งแรก ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี และปรับตั้งแต่ห้าหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท และให้ศาลสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ของผู้นั้นมีกำหนดไม่น้อยกว่าหนึ่งปี หรือเพิกถอนใบอนุญาตขับขี่

มาตรา ๑๖๐ ตรี/๒ ผู้ใดกระทำความผิดตามมาตรา ๑๖๐ ตรี วรรคหนึ่ง ถ้าผู้กระทำความผิดนั้นขับรถโดยไม่ได้รับใบอนุญาตขับขี่ หรือถูกพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตขับขี่ ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษสูงกว่าที่กฎหมายกำหนดสำหรับความผิดนั้นอีกหนึ่งในสาม

หากกรณีการกระทำผิดตามวรรคหนึ่ง เป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ อันตรายสาหัส หรือถึงแก่ความตาย ตามมาตรา ๑๖๐ ตรี วรรคสอง วรรคสาม หรือวรรคสี่ ให้ศาลพิพากษาเพิ่มโทษที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิดอีกกึ่งหนึ่งของโทษที่ศาลกำหนดสำหรับความผิดนั้น

มาตรา ๑๖๐ ตรี/๓ ผู้ใดกระทำความผิดตามมาตรา ๑๖๐ ตรี และได้กระทำความผิดซ้ำอีกภายในสองปีนับแต่วันที่กระทำความผิดครั้งแรก ให้ศาลลงโทษจำคุกและปรับด้วยเสมอ

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกับผู้กระทำความผิดที่มีอายุไม่เกินสิบแปดปีในวันที่กระทำความผิดครั้งหลัง”

มาตรา ๓๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๖๐ เบญจ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

“มาตรา ๑๖๐ เบญจ ในกรณีที่มีการกระทำการอันเป็นความผิดตามมาตรา ๑๓๔

(๑) หากผู้กระทำความผิดมีอายุต่ำกว่าสี่สิบปี เจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ฟ้องผู้ต้องหาอาจมีคำร้องขอต่อศาลเพื่อให้ศาลพิจารณาวางข้อกำหนดให้บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง ระวังผู้ต้องหาไม่ให้กระทำความผิดฐานแข่งรถในทางซ้ำอีก หากศาลเห็นสมควร ให้มีอำนาจวางข้อกำหนดให้บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง ระวังผู้ต้องหาไม่ให้กระทำความผิดฐานแข่งรถในทางซ้ำอีก ตลอดเวลาที่ศาลกำหนดซึ่งต้องไม่เกินสามปีและ

กำหนดจำนวนเงินตามที่เห็นสมควรซึ่งบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง จะต้องชำระต่อศาลไม่เกินครั้งละ ห้าหมื่นบาท ในเมื่อผู้นั้นกระทำความผิดฐานแข่งรถในทางซ้ำอีก

ถ้าผู้นั้นอาศัยอยู่กับบุคคลอื่นนอกจากบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง และศาลเห็นว่าไม่สมควร จะเรียกบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง มาวางข้อกำหนดตามวรรคหนึ่ง ศาลจะเรียกตัวบุคคลที่ผู้นั้นอาศัยอยู่ มาสอบถามว่า จะยอมรับข้อกำหนดทำนองที่บัญญัติไว้สำหรับบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง ดังกล่าว หรือไม่ก็ได้ ถ้าบุคคลที่ผู้นั้นอาศัยอยู่ยอมรับข้อกำหนดเช่นนั้น ก็ให้ศาลมีอำนาจวางข้อกำหนด ดังกล่าว

ในกรณีที่ศาลวางข้อกำหนดตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ถ้าผู้นั้นกระทำความผิดฐาน แข่งรถในทางซ้ำอีกภายในระยะเวลาในข้อกำหนดให้นำมาตรา ๗๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญามาใช้ บังคับโดยอนุโลม

(๒) หากผู้กระทำความผิดตั้งแต่สืบแต่ปีขึ้นไป เจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ฟ้องผู้ต้องหาอาจมีคำร้อง ขอสืบคดีเพื่อให้ศาลพิจารณาสั่งผู้กระทำความผิดดังกล่าวให้ทำทัณฑ์บน หากศาลเห็นสมควรจะสั่งให้ทำ ทัณฑ์บน โดยกำหนดจำนวนเงินไม่เกินห้าหมื่นบาทว่าผู้นั้นจะไม่กระทำความผิดฐานแข่งรถในทางซ้ำอีก ตลอดเวลาที่ศาลกำหนดซึ่งต้องไม่เกินสองปี และจะสั่งให้มีประกันด้วยหรือไม่ก็ได้ ทั้งนี้ ถ้าผู้ทำ ทัณฑ์บนกระทำผิดทัณฑ์บนให้นำมาตรา ๔๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มาตรา ๓๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๖๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

“มาตรา ๑๖๒/๑ ในกรณีที่ศาลสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่หรือเพิกถอนใบอนุญาตขับขี่ ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ศาลแจ้งคำสั่งดังกล่าวให้นายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์หรือกฎหมาย ว่าด้วยการขนส่งทางบก แล้วแต่กรณี”

มาตรา ๓๖ มิให้นำบทบัญญัติตามมาตรา ๑๒๓ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ มาใช้บังคับกับการใช้รถยนต์ที่ไม่ต้องมีเข็มขัดนิรภัย เป็นเครื่องอุปกรณ์และส่วนควบ ตามประกาศซึ่งออกตามกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และตามประกาศซึ่งออกตามกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๗๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

มาตรา ๓๗ บรรดาคำสั่งให้ซ่อมหรือแก้ไขรถตามมาตรา ๑๔๓ หรือคำสั่งระงับการใช้รถนั้น เป็นการชั่วคราวตามมาตรา ๑๔๓ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ที่ออกไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คงมีผลใช้บังคับต่อไปจนสิ้นระยะเวลาตามคำสั่งนั้น แต่ต้องไม่เกินหกเดือน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๓๘ บรรดาคำสั่งของเจ้าหน้าที่ที่ได้ออกตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่มีผลใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีผลดังต่อไปนี้

(๑) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๒/๒๕๕๘ เรื่อง มาตรการในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาการแข่งรถยนต์และรถจักรยานยนต์ในทางและการควบคุมสถานบริการหรือสถานประกอบการที่เปิดให้บริการในลักษณะที่คล้ายกับสถานบริการ ลงวันที่ ๒๒ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๘

(ก) คำสั่งเกี่ยวกับการเก็บรักษารถเป็นการชั่วคราว ตามข้อ ๑ วรรคสอง ให้มีผลบังคับได้ต่อไปตามคำสั่งดังกล่าว แต่ต้องไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

(ข) คำสั่งเกี่ยวกับการทำทัณฑ์บนหรือวางข้อกำหนด ไม่ว่าจะป็นกรณีที่มีการวางเงินประกันหรือไม่ ตามข้อ ๒ วรรคสอง ให้มีผลบังคับได้ต่อไปตามคำสั่งดังกล่าว แต่ต้องไม่เกินสองปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

(๒) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔๖/๒๕๕๘ เรื่อง มาตรการแก้ไขปัญหอันเกิดจากการขับขี่ยานพาหนะ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๘

(ก) คำสั่งเกี่ยวกับการเก็บรักษารถเป็นการชั่วคราว ตามข้อ ๑ วรรคสอง (๒) ให้มีผลบังคับได้ต่อไปตามคำสั่งดังกล่าว แต่ต้องไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

(ข) คำสั่งเกี่ยวกับการยึดใบอนุญาตขับขี่ ตามข้อ ๑ วรรคสอง (๑) ให้มีผลบังคับได้ต่อไปตามคำสั่งดังกล่าว แต่ต้องไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

(ค) คำสั่งเกี่ยวกับการอบรมความประพฤติของผู้ขับขี่ ตามข้อ ๑ วรรคสอง (๓) ให้มีผลบังคับได้ต่อไปตามคำสั่งดังกล่าว แต่ต้องไม่เกินสิบห้าวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

(ง) คำสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบกิจการขนส่งทางบกหรือคำสั่งปิดกิจการขนส่งทางบก เป็นการชั่วคราว ตามข้อ ๓ ให้มีผลบังคับได้ต่อไปตามคำสั่งดังกล่าว แต่ต้องไม่เกินสิบห้าวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๓๙ บรรดาข้อบังคับ ข้อกำหนด ระเบียบ ประกาศ กฎ หรือคำสั่งใดที่ออกตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีข้อบังคับ ข้อกำหนด ระเบียบ ประกาศ กฎ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๔๐ การออกข้อบังคับ ข้อกำหนด ระเบียบ ประกาศ กฎ หรือคำสั่งตามมาตรา ๔๓ (๙) มาตรา ๔๓ ทวิ/๑ มาตรา ๑๒๓ มาตรา ๑๒๓/๑ มาตรา ๑๒๓/๓ มาตรา ๑๔๓ และมาตรา ๑๔๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๔๑ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ในปัจจุบันการเกิดอุบัติเหตุทางถนนของประเทศไทยมีสาเหตุส่วนหนึ่งมาจากการที่ผู้ขับขี่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์เกี่ยวกับความปลอดภัยในการจราจรทางบก ประกอบกับพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานแล้ว บทบัญญัติบางประการแห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน สมควรปรับปรุงมาตรการกฎหมายเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพข้อเท็จจริงในการใช้รถใช้ถนนได้อย่างปลอดภัยและให้การป้องกันการกระทำความผิดมีประสิทธิผลยิ่งขึ้น ทั้งในเรื่องการใช้ช่องเดินรถ ลักษณะความผิดในการขับรถ การตรวจสอบหรือทดสอบผู้ขับขี่ หน้าที่การใช้เข็มขัดนิรภัย การป้องกันการแข่งรถในทางโดยไม่ได้รับอนุญาต และการควบคุมการใช้รถที่มีสภาพไม่ถูกต้อง รวมทั้งปรับปรุงบทกำหนดโทษให้มีความเหมาะสม ซึ่งจะเป็นการลดการเกิดอุบัติเหตุทางถนนและส่งเสริมให้เกิดความสะดวกรวดและความปลอดภัยในการจราจรทางบก จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

**ตารางแสดงการประกาศใช้
พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒**

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
๑	พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒	เล่ม ๙๖ ตอนที่ ๘ ฉบับพิเศษ หน้า ๑ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๒๒
๒	พระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒	เล่ม ๙๖ ตอนที่ ๒๑๑ ฉบับพิเศษ หน้า ๑ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๒๒
๓	พระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๙	เล่ม ๑๐๓ ตอนที่ ๑๘๐ ฉบับพิเศษ หน้า ๑ ลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๒๙
๔	พระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๕	เล่ม ๑๐๙ ตอนที่ ๓๙ หน้า ๔๔ ลงวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๓๕
๕	พระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๘	เล่ม ๑๑๒ ตอนที่ ๔๒ ก หน้า ๑ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๓๘
๖	พระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๒	เล่ม ๑๑๖ ตอนที่ ๒๐ ก หน้า ๑๓ ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๔๒
๗	พระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐	เล่ม ๑๒๔ ตอนที่ ๑๐๑ ก หน้า ๑ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๐
๘	พระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๑	เล่ม ๑๒๕ ตอนที่ ๓๓ ก หน้า ๑ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑
๙	พระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๕๗	เล่ม ๑๓๑ ตอนที่ ๘๙ ก หน้า ๑๑ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๗
๑๐	พระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๕๗	เล่ม ๑๓๑ ตอนที่ ๘๙ ก หน้า ๑๔ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๗
๑๑	พระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๙	เล่ม ๑๓๓ ตอนที่ ๗๑ ก หน้า ๘ ลงวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๙
๑๒	พระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๖๒	เล่ม ๑๓๖ ตอนที่ ๖๗ ก หน้า ๖๗ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒
๑๓	พระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๖๕	เล่ม ๑๓๙ ตอนที่ ๒๘ ก หน้า ๕ ลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕

หมายเหตุ ท่านสามารถสืบค้นกฎหมายดังกล่าวข้างต้นทั้งหมดได้ทางระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา <http://www.krisdika.go.th> และ
ส่วนงานราชกิจจานุเบกษา <http://www.ratchakittha.soc.go.th>

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญา
และการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณา
คดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ
(ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๕

พระราชบัญญัติ

จัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญา

และการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญา

และการค้าระหว่างประเทศ (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๖๕

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ

พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

เป็นปีที่ ๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญา
และการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอม
ของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญา
และการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ
(ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกวรรคสองของมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๓๙

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๖/๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๓๙

“มาตรา ๑๖/๑ การพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๖ ให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) การพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๖ (๔) (๕) หรือ (๖) ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม

(๒) การพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๖ (๑) (๒) (๕) หรือ (๖) ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ

(๓) การพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๖ (๓) หรือ (๔) ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อมีพระบรมราชโองการให้พ้นจากตำแหน่ง”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งและให้ผู้พิพากษาและตุลาการพ้นจากตำแหน่งแต่ในกรณีที่พ้นจากตำแหน่งเพราะความตาย เกษียณอายุ ตามวาระ หรือพ้นจากราชการเพราะถูกลงโทษให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๓๙ ให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ตารางแสดงการประกาศใช้
พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดี
ทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๓๙

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
๑	พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๓๙	เล่ม ๑๑๓ ตอนที่ ๕๕ ก หน้า ๑ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๓๙
๒	พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘	เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๑๒๐ ก หน้า ๑๖ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๘
๓	พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๕	เล่ม ๑๓๙ ตอนที่ ๓๒ ก หน้า ๑๐ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๕

หมายเหตุ ท่านสามารถสืบค้นกฎหมายดังกล่าวข้างต้นทั้งหมดได้ทางระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา <http://www.krisdika.go.th> และ ส่วนงานราชกิจจานุเบกษา <http://www.ratchakitcha.soc.go.th>

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงาน
และวิธีพิจารณาคดีแรงงาน (ฉบับที่ ๔)
พ.ศ. ๒๕๖๕

พระราชบัญญัติ

จัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน (ฉบับที่ ๔)

พ.ศ. ๒๕๖๕

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ

พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

เป็นปีที่ ๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอม
ของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกวรรคสองของมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ. ๒๕๒๒

“มาตรา ๑๕/๑ การพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๕ ให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) การพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๕ (๔) (๕) (๖) หรือ (๗) ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม

(๒) การพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๕ (๑) (๒) (๖) หรือ (๗) ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ

(๓) การพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๕ (๓) (๔) หรือ (๕) ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อมีพระบรมราชโองการให้พ้นจากตำแหน่ง”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งและให้ผู้พิพากษาและตุลาการพ้นจากตำแหน่งแต่ในกรณีที่พ้นจากตำแหน่งเพราะความตาย เกษียณอายุ ตามวาระ หรือพ้นจากราชการเพราะถูกลงโทษให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ. ๒๕๒๒ ให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ตารางแสดงการประกาศใช้
พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ. ๒๕๒๒

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
๑	พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงาน และวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ. ๒๕๒๒	เล่ม ๙๖ ตอนที่ ๗๖ ฉบับพิเศษ หน้า ๑ ลงวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๒๒
๒	พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงาน และวิธีพิจารณาคดีแรงงาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐	เล่ม ๑๒๔ ตอนที่ ๕๓ ก หน้า ๑ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๐
๓	พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงาน และวิธีพิจารณาคดีแรงงาน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘	เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๑๒๐ ก หน้า ๑๑ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๘
๔	พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงาน และวิธีพิจารณาคดีแรงงาน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๕	เล่ม ๑๓๙ ตอนที่ ๓๒ ก หน้า ๗ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๕

หมายเหตุ ท่านสามารถสืบค้นกฎหมายดังกล่าวข้างต้นทั้งหมดได้ทางระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
 ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา <http://www.krisdika.go.th> และ
 ส่วนงานราชกิจจานุเบกษา <http://www.ratchakitcha.soc.go.th>

พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ๔)

พ.ศ. ๒๕๖๕

พระราชบัญญัติ
บริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ๔)
พ.ศ. ๒๕๖๕

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ
พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๕
เป็นปีที่ ๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอม
ของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ๔)
พ.ศ. ๒๕๖๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามของมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติ
บริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕

“การดำเนินการตามวรรคหนึ่งอาจใช้วิธีการโฆษณาทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์แทนก็ได้ ตามหลักเกณฑ์ที่นายทะเบียนกำหนด”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๗/๑ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕

“มาตรา ๗/๑ ในกรณีที่บริษัทหรือคณะกรรมการมีหน้าที่ต้องส่งหนังสือหรือเอกสารตามพระราชบัญญัตินี้ให้แก่กรรมการ ผู้ถือหุ้น หรือเจ้าหน้าที่ของบริษัท หากบุคคลดังกล่าวได้แจ้งความประสงค์หรือยินยอมให้ส่งหนังสือหรือเอกสารโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ บริษัทหรือคณะกรรมการอาจส่งหนังสือหรือเอกสารนั้นโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่นายทะเบียนกำหนด”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๙ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๙ คณะกรรมการต้องประชุมอย่างน้อยหนึ่งครั้งทุกสามเดือน ณ ที่ตั้งอันเป็นที่ตั้งสำนักงานใหญ่ของบริษัทหรือจังหวัดใกล้เคียง เว้นแต่ข้อบังคับของบริษัทจะกำหนดให้มีการประชุม ณ ที่อื่นในราชอาณาจักร

กรณีไม่มีข้อบังคับกำหนดห้ามไว้เป็นการเฉพาะ การประชุมคณะกรรมการตามวรรคหนึ่งอาจดำเนินการผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้ในกรณีเช่นนี้ ให้ถือว่าที่ตั้งสำนักงานใหญ่ของบริษัทเป็นสถานที่จัดการประชุม”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๑ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘๑ ประธานกรรมการเป็นผู้เรียกประชุมคณะกรรมการ

เมื่อมีเหตุอันสมควรหรือเพื่อรักษาสิทธิหรือประโยชน์ของบริษัท กรรมการตั้งแต่สองคนขึ้นไปจะร่วมกันร้องขอให้ประธานกรรมการเรียกประชุมคณะกรรมการได้ โดยต้องระบุเรื่องและเหตุผลที่จะเสนอให้ที่ประชุมพิจารณาไปด้วย ในกรณีเช่นนี้ให้ประธานกรรมการเรียกและกำหนดวันประชุมภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่ได้รับการร้องขอ

ในกรณีที่ประธานกรรมการไม่ดำเนินการตามวรรคสอง กรรมการซึ่งร้องขออาจร่วมกันเรียกและกำหนดวันประชุมคณะกรรมการเพื่อพิจารณาเรื่องที่ร้องขอได้ภายในสิบสี่วันนับแต่วันครบกำหนดระยะเวลาตามวรรคสอง”

มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๘๑/๑ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชน จำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕

“มาตรา ๘๑/๑ ในกรณีที่ไม่มีประธานกรรมการไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้รองประธานกรรมการเป็นผู้เรียกประชุมคณะกรรมการ ในกรณีที่ไม่มีรองประธานกรรมการไม่ว่าด้วยเหตุใด กรรมการตั้งแต่สองคนขึ้นไปอาจร่วมกันเรียกประชุมคณะกรรมการได้”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๒ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชน จำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน

“มาตรา ๘๒ ในการเรียกประชุมคณะกรรมการ ให้ส่งหนังสือนัดประชุมไปยังกรรมการไม่น้อยกว่าสามวันก่อนประชุม เว้นแต่ในกรณีจำเป็นรีบด่วนเพื่อรักษาสิทธิหรือประโยชน์ของบริษัท จะแจ้งการนัดประชุมโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์หรือวิธีการอื่นใดและกำหนดวันประชุมให้เร็วกว่านั้นก็”

มาตรา ๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามของมาตรา ๙๘ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชน จำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕

“กรณีไม่มีข้อบังคับกำหนดห้ามไว้เป็นการเฉพาะ การประชุมผู้ถือหุ้นอาจดำเนินการผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ก็ได้”

มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามของมาตรา ๑๐๑ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชน จำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕

“ในกรณีที่ได้จัดให้มีการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามมาตรา ๙๘ วรรคสาม ให้ถือว่าที่ตั้งสำนักงานใหญ่ของบริษัทเป็นสถานที่จัดการประชุม”

มาตรา ๑๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๐๑/๑ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชน จำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕

“มาตรา ๑๐๑/๑ ในกรณีที่ผู้ถือหุ้นเรียกประชุมเองตามมาตรา ๑๐๐ วรรคสอง ผู้ถือหุ้นที่เรียกประชุมอาจจัดส่งหนังสือนัดประชุมไปยังผู้ถือหุ้นโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ หากผู้ถือหุ้นนั้นได้แจ้งความประสงค์หรือให้ความยินยอมไว้แก่บริษัทหรือคณะกรรมการตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗/๑ แล้ว”

มาตรา ๑๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามของมาตรา ๑๐๒ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔

“การมอบฉันทะตามวรรคหนึ่ง อาจดำเนินการโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์แทนได้ โดยต้องใช้วิธีการที่มีความปลอดภัยและเชื่อถือได้ว่าการมอบฉันทะนั้นได้ดำเนินการโดยผู้ถือหุ้น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่นายทะเบียนกำหนด”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้รัฐพึงปรับปรุงกฎหมายที่ไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการประกอบอาชีพโดยไม่ชักช้าเพื่อไม่ให้เป็นภาระแก่ประชาชน ประกอบกับพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน ยังไม่รองรับการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการของเทคโนโลยีสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวให้มีความทันสมัยและสอดคล้องกับกาลปัจจุบัน โดยกำหนดให้บริษัทมหาชนจำกัดสามารถใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ในการประชุมคณะกรรมการและการประชุมผู้ถือหุ้น การจัดส่งหนังสือหรือเอกสาร ตลอดจนการมอบฉันทะในการประชุมผู้ถือหุ้น อันจะเป็นการลดภาระและอำนวยความสะดวกในการประกอบกิจการของบริษัทมหาชนจำกัดและประชาชนและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

**ตารางแสดงการประกาศใช้
พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕**

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
๑	พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕	เล่ม ๑๐๙ ตอนที่ ๔๓ หน้า ๖ ลงวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๓๕
๒	พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔	เล่ม ๑๑๘ ตอนที่ ๕๑ ก หน้า ๑ ลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๔๔
๓	พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๑	เล่ม ๑๒๕ ตอนที่ ๒๘ ก หน้า ๓๓ ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑
๔	พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๕	เล่ม ๑๓๙ ตอนที่ ๓๒ ก หน้า ๑๘ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๕

หมายเหตุ ท่านสามารถสืบค้นกฎหมายดังกล่าวข้างต้นทั้งหมดได้ทางระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา <http://www.krisdika.go.th> และ
ส่วนงานราชกิจจานุเบกษา <http://www.ratchakitcha.soc.go.th>

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม
การทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย

พ.ศ. ๒๕๖๕

พระราชบัญญัติ

ป้องกันและปราบปราม

การทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย

พ.ศ. ๒๕๖๕

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ

พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

เป็นปีที่ ๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้
บุคคลสูญหาย

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล
ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้
โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้
ความคุ้มครองบุคคลทุกคนจากการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหายซึ่งกระทำโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ
ตลอดจนเพิ่มประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมายเพื่อป้องกัน ปราบปราม และเยียวยาผู้เสียหาย
จากการกระทำในลักษณะดังกล่าว ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติ
ไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอม
ของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมาน
และการกระทำให้นुकคคสุญหาย พ.ศ. ๒๕๖๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ผู้เสียหาย” หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับความเสียหายแก่ชีวิต ร่างกาย หรือจิตใจ
จากการทรมาน การกระทำที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือการกระทำ
นุกคคสุญหาย และให้หมายความรวมถึงสามี ภรรยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดาน ผู้ซึ่งอยู่กินกันฉันสามีภรรยา
ซึ่งมิได้จดทะเบียนสมรส ผู้อุปการะและผู้อยู่ในอุปการะของผู้ถูกระทำให้นุกคคสุญหาย

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า บุคคลซึ่งใช้อำนาจรัฐหรือได้รับมอบอำนาจ หรือได้รับ
การแต่งตั้ง อนุญาต สนับสนุน หรือยอมรับโดยตรงหรือโดยปริยาย จากผู้มีอำนาจรัฐให้ดำเนินการ
ตามกฎหมาย

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทรมานและ
การกระทำให้นุกคคสุญหาย

“ควบคุมตัว” หมายความว่า การจับ คุมตัว ชัง กักตัว กักขัง หรือกระทำด้วยประการอื่นใด
ในทำนองเดียวกันอันเป็นการจำกัดเสรีภาพในร่างกายของบุคคล

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๕ ผู้ใดเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำด้วยประการใดให้ผู้อื่นเกิดความเจ็บปวดหรือ
ความทุกข์ทรมานอย่างร้ายแรงแก่ร่างกายหรือจิตใจ เพื่อวัตถุประสงค์อย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ได้มาซึ่งข้อมูลหรือคำรับสารภาพจากผู้ถูกระทำหรือบุคคลที่สาม

(๒) ลงโทษผู้ถูกระทำเพราะเหตุอันเกิดจากการกระทำหรือสงสัยว่ากระทำของผู้นั้นหรือ
บุคคลที่สาม

(๓) ชมชู้หรือชู้เชียวผู้ถูกระงับหรือบุคคลที่สาม

(๔) เลือกปฏิบัติไม่ว่ารูปแบบใด

ผู้ขึ้นกระทำความผิดฐานกระทำความ

มาตรา ๖ ผู้ใดเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐลงโทษหรือกระทำด้วยประการใดที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ อันเป็นเหตุให้ผู้อื่นถูกลดทอนคุณค่าหรือละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐาน ความเป็นมนุษย์ หรือเกิดความเจ็บปวดหรือความทุกข์ทรมานแก่ร่างกายหรือจิตใจที่มีใช้การกระทำ ความผิดตามมาตรา ๕ ผู้ขึ้นกระทำความผิดฐานกระทำการที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือย่ำยีศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์

การกระทำตามวรรคหนึ่ง ไม่รวมถึงอันตรายอันเป็นผลปกติหรือสืบเนื่องจากการลงโทษทั้งปวง ที่ชอบด้วยกฎหมาย

มาตรา ๗ ผู้ใดเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐควบคุมตัว หรือลักพาบุคคลใด โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ ปฏิเสธว่ามีได้กระทำการดังกล่าว หรือปกปิดชะตากรรมหรือสถานที่ปรากฏตัวของบุคคลนั้นซึ่งส่งผลให้ บุคคลนั้นไม่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย ผู้ขึ้นกระทำความผิดฐานกระทำให้บุคคลสูญหาย

การกระทำความผิดตามมาตรา ๗ ให้ถือเป็นความผิดต่อเนื่องจนกว่าจะทราบชะตากรรม ของบุคคลนั้น

มาตรา ๘ ผู้ใดกระทำความผิดฐานกระทำความตามมาตรา ๕ ความผิดฐานกระทำการ ที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ตามมาตรา ๖ หรือความผิดฐานกระทำ ให้บุคคลสูญหายตามมาตรา ๗ นอกราชอาณาจักร ต้องรับโทษในราชอาณาจักรตามที่กำหนดไว้ ในพระราชบัญญัตินี้ โดยให้นำความในมาตรา ๑๐ แห่งประมวลกฎหมายอาญา มาใช้บังคับด้วย โดยอนุโลม

มาตรา ๙ การกระทำความผิดฐานกระทำความตามมาตรา ๕ และการกระทำความผิด ฐานกระทำให้บุคคลสูญหายตามมาตรา ๗ มิให้ถือว่าเป็นความผิดที่มีลักษณะทางการเมืองตามกฎหมาย ว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดน และความผิดทางการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยความร่วมมือระหว่างประเทศ ในเรื่องทางอาญา

มาตรา ๑๐ ในคดีความผิดฐานกระทำให้บุคคลสูญหายตามมาตรา ๗ ให้ดำเนินการ สืบสวนจนกว่าจะพบบุคคลซึ่งถูกระทำให้สูญหายหรือปรากฏหลักฐานอันน่าเชื่อว่าบุคคลนั้น ถึงแก่ความตายและทราบรายละเอียดของการกระทำความผิดและรู้ตัวผู้กระทำความผิด

มาตรา ๑๑ ในคดีความผิดฐานกระทำความผิดตามมาตรา ๕ หรือความผิดฐานกระทำการที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ตามมาตรา ๖ ซึ่งผู้เสียหายไม่อยู่ในฐานะที่จะร้องทุกข์หรือกล่าวโทษด้วยตนเองได้ หรือความผิดฐานกระทำให้บุคคลสูญหายตามมาตรา ๗ ให้สามี ภริยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดาน ผู้ซึ่งอยู่กินกันฉันสามีภริยาซึ่งมิได้จดทะเบียนสมรส ผู้อุปการะ และผู้อยู่ในอุปการะของผู้ถูกกระทำความผิด ผู้ถูกกระทำการที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือผู้ถูกกระทำให้สูญหายตามพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี เป็นผู้เสียหายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาด้วย

มาตรา ๑๒ พฤติการณ์พิเศษใด ๆ ไม่ว่าจะ เป็นภาวะสงครามหรือภัยคุกคามที่จะเกิดสงคราม ความไม่มั่นคงทางการเมืองภายในประเทศ หรือสถานการณ์ฉุกเฉินสาธารณะอื่นใด ไม่อาจนำมาอ้างเพื่อให้การกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมาย

มาตรา ๑๓ ห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐขับไล่ ส่งกลับ หรือส่งบุคคลเป็นผู้ร้ายข้ามแดนไปยังอีกรัฐหนึ่ง หากมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าบุคคลนั้น จะไปตกอยู่ในอันตรายที่จะถูกกระทำความผิด ถูกกระทำการที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือถูกกระทำให้สูญหาย

หมวด ๒

คณะกรรมการป้องกันและปราบปราม การทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย

มาตรา ๑๔ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย” ประกอบด้วย

- (๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม เป็นประธานกรรมการ
- (๒) ปลัดกระทรวงยุติธรรม เป็นรองประธานกรรมการ
- (๓) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ปลัดกระทรวงมหาดไทย อัยการสูงสุด ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ นายกสภานายความ และประธานสภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ
- (๔) กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนหกคน ดังต่อไปนี้

(ก) ผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ในด้านสิทธิมนุษยชน จำนวนสองคน ด้านกฎหมาย และด้านนิติวิทยาศาสตร์ ด้านละหนึ่งคน

(ข) แพทย์ทางนิติเวชศาสตร์จำนวนหนึ่งคน และแพทย์ทางจิตเวชศาสตร์จำนวนหนึ่งคน
ให้อธิบดีกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้อธิบดีกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพแต่งตั้งข้าราชการของกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๑๕ กรรมการตามมาตรา ๑๔ (๔) ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) ไม่เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
- (๓) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๔) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือกรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งบริหารในพรรคการเมือง
- (๕) ไม่เป็นผู้อยู่ระหว่างถูกสั่งให้พักราชการหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน
- (๖) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เพราะกระทำผิดวินัย
- (๗) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก รวมทั้งคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกแต่ให้รอการลงโทษหรือรอการกำหนดโทษ เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท ความผิดลหุโทษ หรือความผิดฐานหมิ่นประมาท
- (๘) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

มาตรา ๑๖ กรรมการตามมาตรา ๑๔ (๔) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวาระหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่ง เพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๑๗ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการตามมาตรา ๑๔ (๔) พ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะรัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องหรือไม่สุจริตต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๕

มาตรา ๑๘ ในกรณีที่กรรมการตามมาตรา ๑๔ (๔) พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้แต่งตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างภายในหกสิบวัน เว้นแต่วาระของกรรมการเหลือไม่ถึงเก้าสิบวัน จะไม่แต่งตั้งกรรมการแทนก็ได้ และให้ผู้ได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างนั้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

ในกรณีที่กรรมการตามมาตรา ๑๔ (๔) พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการทั้งหมดที่มีอยู่จนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๑๙ คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีหรือหน่วยงานของรัฐให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือมาตรการอื่นที่จำเป็นตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) กำหนดนโยบาย แผนงาน และมาตรการเพื่อป้องกันและปราบปรามการทรมาน การกระทำหรือการลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และการกระทำ ให้บุคคลสูญหาย

(๓) กำหนดนโยบายและมาตรการฟื้นฟูและเยียวยาด้านร่างกายและจิตใจแก่ผู้เสียหาย อย่างครอบคลุม โดยคำนึงถึงการทำให้กลับสู่สภาพเดิมเท่าที่จะเป็นไปได้

(๔) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการช่วยเหลือและเยียวยาผู้เสียหายด้านการเงินและจิตใจ รวมถึงการฟื้นฟูระยะยาวทางการแพทย์ให้แก่ผู้เสียหาย โดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

(๕) กำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำและการปกปิดการควบคุมตัวบุคคล รวมทั้งมาตรการคุ้มครองผู้แจ้งข้อมูลการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

(๖) ตรวจสอบข้อมูลและข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการทรมาน การกระทำที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือการกระทำที่บุคคลสูญหายตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งรับ และติดตามตรวจสอบข้อร้องเรียน

(๗) พิจารณารายงานสถานการณ์เกี่ยวกับการทรมาน การกระทำที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และการกระทำที่บุคคลสูญหาย และรายงานผลการดำเนินการ ประจำปี เสนอต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา และเผยแพร่ให้ประชาชน ทราบเป็นการทั่วไป

(๘) แต่งตั้งที่ปรึกษาหรืออนุกรรมการเพื่อปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

(๙) วางระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งค่าใช้จ่ายอื่น โดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

(๑๐) วางระเบียบอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๐ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้ารองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๒๑ ให้กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพรับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการ และให้มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ประสานงานและร่วมมือกับส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง ในการสืบหา ติดตาม และช่วยเหลือผู้เสียหาย

(๒) สนับสนุนให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง มีส่วนร่วม ในการป้องกันและปราบปรามการทรมาน การกระทำหรือการลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือ ย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และการกระทำที่บุคคลสูญหาย

(๓) ศึกษา วิจัย และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการทรมาน การกระทำหรือการลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และการกระทำให้บุคคลสูญหาย รวมทั้งให้ความรู้และฝึกอบรมแก่ประชาชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(๔) รวบรวมข้อมูล สถิติคดี และจัดทำรายงานสถานการณ์เกี่ยวกับการทรมาน การกระทำที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และการกระทำให้บุคคลสูญหาย และรายงานผลการดำเนินงานประจำปี พร้อมทั้งแนวทางการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการพิจารณา

(๕) ปฏิบัติการอื่นตามที่คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการมอบหมาย

หมวด ๓

การป้องกันการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย

มาตรา ๒๒ ในการควบคุมตัว เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับผิดชอบต้องบันทึกภาพและเสียงอย่างต่อเนื่องในขณะที่จับและควบคุมจนกระทั่งส่งตัวให้พนักงานสอบสวนหรือปล่อยตัวบุคคลดังกล่าวไป เว้นแต่มีเหตุสุดวิสัยที่ไม่สามารถกระทำได้ ก็ให้บันทึกเหตุขึ้นเป็นหลักฐานไว้ในบันทึกการควบคุมตัว

การควบคุมตัวตามวรรคหนึ่ง ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับผิดชอบแจ้งพนักงานอัยการและนายอำเภอในท้องที่ที่มีการควบคุมตัวโดยทันที สำหรับในกรุงเทพมหานครให้แจ้งพนักงานอัยการและผู้อำนวยการสำนักการสอบสวนและนิติการ กรมการปกครอง หากผู้รับแจ้งเห็นว่ามีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการทรมาน การกระทำที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์หรือการกระทำให้บุคคลสูญหาย ให้ผู้รับแจ้งดำเนินการตามมาตรา ๒๖ ต่อไป

มาตรา ๒๓ ในการควบคุมตัว เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับผิดชอบต้องบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถูกควบคุมตัวโดยอย่างน้อยต้องมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

(๑) ข้อมูลอัตลักษณ์เกี่ยวกับผู้ถูกควบคุมตัว เช่น ชื่อ นามสกุล หรือตำหนิรูปพรรณ

(๒) วัน เวลา และสถานที่ของการถูกควบคุมตัว และข้อมูลเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ทำการควบคุมตัว ในกรณีที่มีการย้ายสถานที่ดังกล่าว จะต้องระบุถึงสถานที่ปลายทางที่รับตัวผู้ถูกควบคุมตัว รวมทั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับผิดชอบการย้ายนั้น

(๓) คำสั่งที่ให้มีการควบคุมตัว และเหตุแห่งการออกคำสั่งนั้น

(๔) เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ออกคำสั่งให้ควบคุมตัว

(๕) วัน เวลา และสถานที่ของการปล่อยตัวผู้ถูกควบคุมตัว และผู้มารับตัวผู้ถูกควบคุมตัว

(๖) ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพร่างกายและจิตใจของผู้ถูกควบคุมตัว ก่อนถูกควบคุมตัว และก่อนการปล่อยตัว ในกรณีที่ผู้ถูกควบคุมตัวถึงแก่ความตายระหว่างการควบคุมตัว จะต้องระบุถึงสาเหตุแห่งการตายและสถานที่เก็บศพ

(๗) ข้อมูลอื่น ๆ ที่คณะกรรมการกำหนดเพื่อป้องกันการทรมาน การกระทำที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือการกระทำที่บุคคลสูญหาย

มาตรา ๒๔ เพื่อประโยชน์ของผู้ถูกควบคุมตัว ผู้มีส่วนได้เสียโดยชอบด้วยกฎหมายในการเข้าถึงข้อมูลของผู้ถูกควบคุมตัว เช่น ญาติ ผู้แทนหรือทนายความ หรือคณะกรรมการคณະอนุกรรมการ หรือเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ มีสิทธิร้องขอต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับผิดชอบให้เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถูกควบคุมตัวตามมาตรา ๒๓

หากเจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิเสธที่จะเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถูกควบคุมตัว ผู้ร้องขอมีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลที่ตนเองมีภูมิลำเนา ศาลอาญาหรือศาลจังหวัดแห่งท้องที่ที่เชื่อว่าการทรมาน การกระทำที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือพบเห็นผู้ถูกกระทำให้สูญหาย ครั้งสุดท้าย แล้วแต่กรณี เพื่อให้ศาลสั่งเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวได้

ศาลมีอำนาจสั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐตามวรรคหนึ่งเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถูกควบคุมตัวตามมาตรา ๒๓ ให้แก่ผู้ร้องขอได้ ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูล ผู้ร้องขออาจอุทธรณ์ไปยังศาลอุทธรณ์ คำสั่งศาลอุทธรณ์ให้เป็นที่สุด

มาตรา ๒๕ เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับผิดชอบหรือศาลอาจไม่เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถูกควบคุมตัวตามมาตรา ๒๓ หากผู้นั้นอยู่ภายใต้การคุ้มครองของกฎหมายโดยเป็นผู้อยู่ในอำนาจศาล และการเปิดเผยดังกล่าวอาจละเมิดต่อความเป็นส่วนตัวหรือก่อให้เกิดผลร้ายต่อบุคคล หรือเป็นอุปสรรคต่อการสืบสวนสอบสวนคดีอาญา

มาตรา ๒๖ เมื่อมีการอ้างว่าบุคคลใดถูกกระทำทรมาน ถูกกระทำการที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือถูกกระทำให้สูญหาย บุคคลดังต่อไปนี้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลท้องที่ที่มีอำนาจพิจารณาคดีอาญาเพื่อให้มีคำสั่งยุติการกระทำเช่นนั้นทันที

(๑) ผู้เสียหายหรือผู้มีส่วนได้เสียตามมาตรา ๒๔

(๒) พนักงานอัยการ

(๓) ผู้อำนวยการสำนักการสอบสวนและนิติการ กรมการปกครอง หรือนายอำเภอ ตามมาตรา ๒๒ หรือพนักงานฝ่ายปกครองซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการสำนักการสอบสวนและนิติการ กรมการปกครอง หรือนายอำเภอ

(๔) พนักงานสอบสวนหรือพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ

(๕) คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ

(๖) บุคคลอื่นใดเพื่อประโยชน์ของผู้เสียหาย

เมื่อได้รับคำร้องตามวรรคหนึ่ง ให้ศาลไต่สวนฝ่ายเดียวโดยพลัน โดยให้ศาลมีอำนาจเรียกเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือบุคคลใดมาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งเอกสารหรือวัตถุอื่นใดประกอบการไต่สวนหรือสั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐนำตัวผู้ถูกควบคุมตัวมาศาลด้วยก็ได้

มาตรา ๒๗ เพื่อประโยชน์ในการยุติการกระทำที่อ้างตามมาตรา ๒๖ และเยียวยาความเสียหายเบื้องต้น ศาลอาจมีคำสั่ง ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ยุติการทรมาน หรือการกระทำที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

(๒) ให้เปลี่ยนสถานที่ควบคุมตัว

(๓) ให้ผู้ถูกควบคุมตัวได้พบญาติ ทนายความ หรือบุคคลอื่นซึ่งไว้วางใจเป็นการส่วนตัว

(๔) ให้มีการรักษาพยาบาล และการประเมินโดยแพทย์ทางนิติเวชศาสตร์ และแพทย์ทางจิตเวชศาสตร์ที่รับรองโดยแพทยสภา รวมทั้งให้มีการจัดทำบันทึกทางการแพทย์ ตลอดจนการฟื้นฟูร่างกายและจิตใจ

(๕) ให้เปิดเผยเอกสารบันทึกหรือข้อมูลอื่นใด

(๖) กำหนดมาตรการอื่นใดที่เหมาะสมเพื่อประโยชน์ในการยุติการทรมานการกระทำที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือการกระทำให้บุคคลสูญหายหรือเยียวยาความเสียหายเบื้องต้นให้แก่ผู้เสียหาย

กรณีที่ศาลพิจารณาแล้วเห็นว่าไม่มีเหตุจำเป็นในการควบคุมตัวต่อไป ให้ศาลสั่งปล่อยตัวผู้ถูกควบคุมตัวไปทันที

คำสั่งศาลตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นที่สุด

มาตรา ๒๘ ในกรณีที่ผู้ถูกควบคุมตัวถึงแก่ความตาย ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับผิดชอบแจ้งคณะกรรมการทราบเพื่อให้มีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบข้อมูลและข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการทรมานในระหว่างควบคุมตัวโดยพลัน

มาตรา ๒๙ ผู้ใดพบเห็นหรือทราบการทรามาน การกระทำที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือ ย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือการกระทำที่บุคคลสูญหาย ให้แจ้งพนักงานฝ่ายปกครอง พนักงานอัยการ พนักงานสอบสวน คณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการที่ได้รับมอบหมายโดยไม่ชักช้า

ผู้แจ้งตามวรรคหนึ่ง ถ้าได้กระทำโดยสุจริตไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่ง ทางอาญา หรือทางวินัย แม้ภายหลังปรากฏว่าไม่มีการกระทำความผิดตามที่แจ้ง

หมวด ๔

การดำเนินคดี

มาตรา ๓๐ อายุความสำหรับความผิดตามมาตรา ๗ มิให้เริ่มนับจนกว่าจะทราบชะตากรรม ของผู้ถูกกระทำให้สูญหาย

มาตรา ๓๑ ในกรุงเทพมหานครและจังหวัดอื่นนอกจากพนักงานสอบสวนตามประมวล กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาแล้ว ให้พนักงานฝ่ายปกครองชั้นผู้ใหญ่ พนักงานฝ่ายปกครองตำแหน่ง ตั้งแต่ปลัดอำเภอหรือเทียบเท่าขึ้นไปในสังกัดกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย พนักงานสอบสวน คดีพิเศษ และพนักงานอัยการ เป็นพนักงานสอบสวนมีอำนาจสอบสวนและรับผิดชอบตามประมวล กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และดำเนินคดีความผิดตามพระราชบัญญัตินี้และความผิดอื่นที่เกี่ยวข้องกัน

ในกรณีที่พนักงานสอบสวนคดีพิเศษทำการสอบสวนคดีความผิดตามพระราชบัญญัตินี้คดีใด ให้คดีนั้นเป็นคดีพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษ

กรณีการสอบสวนโดยหน่วยงานอื่นที่ไม่ใช่พนักงานอัยการ ให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ แจ้งเหตุแห่งคดีให้พนักงานอัยการทราบ เพื่อเข้าตรวจสอบหรือกำกับการสอบสวนทันที

ในกรณีไม่แน่ว่าพนักงานสอบสวนท้องที่ใดหรือหน่วยงานใด เป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ ให้อัยการสูงสุดหรือผู้ทำการแทนเป็นผู้ชี้ขาด

ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เป็นเจ้าพนักงานของรัฐตามกฎหมายประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และอยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบดำเนินคดีต่อไป ตามพระราชบัญญัตินี้ และแจ้งให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติทราบ

มาตรา ๓๒ ให้หน่วยงานที่มีอำนาจสืบสวนสอบสวนในคดีความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ รายงานให้ผู้เสียหายทราบถึงผลความคืบหน้าของคดีอย่างต่อเนื่องและให้คณะกรรมการ

คณะอนุกรรมการ หรือเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจติดตามผลความคืบหน้าของคดีและดำเนินมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองสวัสดิภาพและความปลอดภัย ชดเชยเยียวยา และฟื้นฟูความเสียหายทางร่างกายและจิตใจ ให้คำปรึกษาแนะนำด้านกฎหมาย และสนับสนุนช่วยเหลือด้านการดำเนินคดี โดยการมีส่วนร่วมจากผู้เสียหาย

มาตรา ๓๓ เพื่อประโยชน์ในการช่วยเหลือผู้เสียหาย ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการแจ้งให้ผู้เสียหายทราบในโอกาสแรกถึงสิทธิที่จะเรียกค่าสินไหมทดแทนอันเนื่องมาจากการกระทำ ความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ และสิทธิที่จะได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมาย

ในกรณีที่ผู้เสียหายมีสิทธิและประสงค์ที่จะเรียกค่าสินไหมทดแทนดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ให้พนักงานอัยการเรียกค่าสินไหมทดแทนแทนผู้เสียหายด้วย

มาตรา ๓๔ ให้ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบเป็นศาลที่มีเขตอำนาจเหนือคดี ความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ และให้รวมถึงคดีซึ่งผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เป็นบุคคล ซึ่งอยู่ในอำนาจศาลทหารในขณะกระทำความผิดด้วย

หมวด ๕

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๓๕ ผู้กระทำความผิดฐานกระทำทรามตามมาตรา ๕ ต้องระวางโทษจำคุก ตั้งแต่ห้าปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสามแสนบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำรับอันตรายสาหัส ผู้กระทำ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงยี่สิบห้าปี และปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงห้าแสนบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำถึงแก่ความตาย ผู้กระทำต้องระวางโทษ จำคุกตั้งแต่สิบห้าปีถึงสามสิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่สามแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท

มาตรา ๓๖ ผู้กระทำความผิดฐานกระทำการที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือย่ำยีศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์ตามมาตรา ๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๗ ผู้กระทำความผิดฐานกระทำให้บุคคลสูญหายตามมาตรา ๗ ต้องระวางโทษ จำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสามแสนบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นเหตุให้ผู้ถูกระงับอันตรายสาหัส ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงยี่สิบห้าปี และปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงห้าแสนบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นเหตุให้ผู้ถูกระงับถึงแก่ความตาย ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบห้าปีถึงสามสิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่สามแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท

มาตรา ๓๘ ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๓๖ เป็นการกระทำแก่บุคคลอายุไม่เกินสิบแปดปี หญิงมีครรภ์ ผู้พิการทางร่างกายหรือจิตใจ หรือผู้ซึ่งพึ่งตนเองมิได้เพราะอายุหรือความป่วยเจ็บ ผู้กระทำต้องระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้นกึ่งหนึ่ง

ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา ๓๗ เป็นการกระทำแก่บุคคลตามวรรคหนึ่ง ผู้กระทำต้องระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้นกึ่งหนึ่ง

มาตรา ๓๙ ผู้ใดสมคบเพื่อกระทำความผิดตามมาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ หรือมาตรา ๓๘ ต้องระวางโทษหนึ่งในสามของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

ถ้าได้มีการกระทำความผิดเพราะเหตุที่ได้มีการสมคบกันตามวรรคหนึ่ง ผู้สมคบกันนั้นต้องระวางโทษตามที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

ในกรณีที่ความผิดได้กระทำถึงขั้นลงมือกระทำความผิด แต่เนื่องจากการเข้าขัดขวางของผู้สมคบทำให้การกระทำนั้นกระทำไปไม่ตลอดหรือกระทำไปตลอดแล้วแต่การกระทำนั้นไม่บรรลุผล ศาลจะลงโทษผู้สมคบที่กระทำการขัดขวางนั้นน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดเพียงใดก็ได้

มาตรา ๔๐ ผู้สนับสนุนในการกระทำความผิดตามมาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ หรือมาตรา ๓๘ ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับตัวการในความผิดนั้น

มาตรา ๔๑ ถ้าผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๓๗ มาตรา ๓๘ วรรคสอง มาตรา ๓๙ หรือมาตรา ๔๐ ช่วยให้มีการค้นพบผู้ถูกระงับให้สูญหายก่อนศาลชั้นต้นพิพากษา โดยผู้นั้นมิได้รับอันตรายสาหัสหรือตกอยู่ในภาวะอันใกล้จะเป็นอันตรายต่อชีวิต หรือให้ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์ในการดำเนินคดี ศาลจะลงโทษผู้กระทำความผิดน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดเพียงใดก็ได้

มาตรา ๔๒ ผู้บังคับบัญชาผู้ใดทราบว่าได้บังคับบัญชาซึ่งอยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของตน จะกระทำหรือได้กระทำความผิดตามมาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ หรือมาตรา ๓๘ และไม่ดำเนินการที่จำเป็นและเหมาะสม เพื่อป้องกันหรือระงับการกระทำความผิด หรือไม่ดำเนินการหรือส่งเรื่องให้ดำเนินการสอบสวนและดำเนินคดีตามกฎหมาย ต้องระวางโทษกึ่งหนึ่งของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

ผู้บังคับบัญชาตามวรรคหนึ่งจะต้องเป็นผู้ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบและมีอำนาจควบคุมการกระทำ ซึ่งเกี่ยวข้องกับความผิดฐานกระทำทรมาณ ความผิดฐานกระทำการที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือ ย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือความผิดฐานกระทำให้บุคคลสูญหาย

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๔๓ ให้นำความในมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับแก่การกระทำให้บุคคลสูญหายก่อนวันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับโดยอนุโลม

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่การทรมานและการกระทำ
บุคคลสูญหายซึ่งกระทำโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างร้ายแรงที่ไม่อาจกระทำ
ไม่ว่าในสถานการณ์ใด ๆ ดังนั้น เพื่อยกระดับและเพิ่มประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย รวมทั้ง
การคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของประเทศไทย สมควรกำหนดฐานความผิด มาตรการป้องกันและปราบปราม
และมาตรการเยียวยาผู้เสียหาย ตลอดจนมาตรการอื่นที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับอนุสัญญาต่อต้านการทรมาน
และการประติบัติหรือการลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี และอนุสัญญาระหว่าง
ประเทศว่าด้วยการคุ้มครองบุคคลทุกคนจากการบังคับให้หายสาบสูญ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ตารางแสดงการประกาศใช้

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. ๒๕๖๕

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
๑	พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. ๒๕๖๕	เล่ม ๑๓๙ ตอนที่ ๖๖ ก หน้า ๔๓ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๕

หมายเหตุ ท่านสามารถสืบค้นกฎหมายดังกล่าวข้างต้นทั้งหมดได้ทางระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา <http://www.krisdika.go.th> และ ส่วนงานราชกิจจานุเบกษา <http://www.ratchakitcha.soc.go.th>

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม
การฟอกเงิน (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๕

พระราชบัญญัติ

ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๖)

พ.ศ. ๒๕๖๕

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ

พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

เป็นปีที่ ๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล
ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้
โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อเป็น
การคุ้มครองสิทธิผู้เสียหายและผู้มีส่วนได้เสีย รวมทั้งการดำเนินการบังคับคดีกับทรัพย์สินที่เกี่ยวกับ
การกระทำความผิดได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไข
ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอม
ของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกวรรคหกของมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๘

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔๙/๑ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒

“มาตรา ๔๙/๑ ในกรณีที่ปรากฏข้อเท็จจริงว่ามีผู้เสียหายในความผิดมูลฐาน ให้เลขาธิการรวบรวมข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผู้เสียหายและความเสียหายส่งให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องก่อนที่ศาลจะมีคำสั่งตามมาตรา ๕๑ เพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งให้นำทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดไปคืนหรือชดใช้คืนให้แก่ผู้เสียหายไม่เกินจำนวนความเสียหายที่ยังไม่ได้รับคืนหรือชดใช้คืน และเมื่อศาลมีคำสั่งให้คืนหรือชดใช้ทรัพย์สินให้แก่ผู้เสียหายแล้ว ให้สำนักงานดำเนินการให้เป็นไปตามคำสั่งศาลโดยเร็ว โดยให้นำความในมาตรา ๔๙ วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการรวบรวมข้อเท็จจริง ให้สำนักงานประกาศในราชกิจจานุเบกษาเพื่อแจ้งให้ผู้เสียหายยื่นคำร้องพร้อมหลักฐานแสดงรายละเอียดแห่งความเสียหายภายในเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หากผู้เสียหายในความผิดมูลฐานได้รับความเสียหายแก่ชีวิต ร่างกาย จิตใจ เสรีภาพ อนามัย หรือชื่อเสียงให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับแก่การชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้เสียหายด้วย

ผู้เสียหายในความผิดมูลฐานตามมาตรานี้ต้องเป็นบุคคลผู้ได้รับความเสียหายโดยตรงจากการกระทำความผิดมูลฐานและไม่มีส่วนร่วมในการกระทำความผิดนั้น

ค่าเสียหายจะพึงใช้โดยสถานใดเพียงใดนั้น ให้ศาลวินิจฉัยตามควรแก่พฤติการณ์และความร้ายแรงแห่งกรณี ทั้งนี้ คำสั่งศาลตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองไม่ตัดสิทธิของผู้เสียหายที่จะฟ้องเรียกค่าสินไหมทดแทนจากผู้กระทำความผิด

การรวบรวมข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผู้เสียหายและความเสียหาย คำร้องและการยื่นคำร้อง และการเก็บรักษาและการจัดการทรัพย์สิน เพื่อนำไปคืนหรือชดใช้คืนหรือชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้เสียหายตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้เป็นไปตามระยะเวลา หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ผู้ซึ่งอ้างว่าเป็นผู้มีส่วนได้เสียในทรัพย์สินที่พนักงานอัยการร้องขอให้ตกเป็นของแผ่นดินตามมาตรา ๔๙ อาจยื่นคำร้องขอคุ้มครองสิทธิของตนก่อนศาลมีคำสั่ง โดยแสดงให้เห็นว่าตนเป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยสุจริตและมีค่าตอบแทน หรือได้มาซึ่งส่วนได้เสียโดยสุจริตและตามสมควรในทางศีลธรรมอันดี หรือในทางกุศลสาธารณะ”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๒ ในกรณีที่ศาลเห็นว่าทรัพย์สินตามคำร้องเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด ถ้าศาลไต่สวนคำร้องของผู้ซึ่งอ้างว่าเป็นผู้มีส่วนได้เสียตามมาตรา ๕๐ วรรคสอง แล้วเห็นว่าฟังขึ้น ให้ศาลมีคำสั่งคุ้มครองสิทธิของผู้มีส่วนได้เสียดังกล่าวก่อนที่จะศาลจะมีคำสั่งให้นำทรัพย์สินไปคืนหรือชดใช้คืนหรือชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้เสียหายตามมาตรา ๔๙/๑ หรือสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินตามมาตรา ๕๑ โดยจะกำหนดเงื่อนไขด้วยก็ได้

เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ หากผู้ซึ่งอ้างว่าเป็นผู้มีส่วนได้เสียตามมาตรา ๕๐ วรรคสองเป็นผู้ซึ่งเกี่ยวข้องหรือเคยเกี่ยวข้องสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับผู้กระทำความผิดมูลฐานหรือความผิดฐานฟอกเงินมาก่อน ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าส่วนได้เสียดังกล่าวเป็นส่วนได้เสียที่มีอยู่หรือได้มาโดยไม่สุจริต”

มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒

“มาตรา ๕๒/๑ ถ้าความปรากฏแก่ศาลเองหรือปรากฏตามคำร้องของพนักงานอัยการว่าทรัพย์สินที่ร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ตกเป็นของแผ่นดินตามมาตรา ๔๙ หรือสั่งให้นำทรัพย์สินไปคืนหรือชดใช้คืนหรือชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้เสียหายตามมาตรา ๔๙/๑ เป็นทรัพย์สินที่รวมเข้ากับทรัพย์สินอื่น

ที่ไม่ใช่ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดจนไม่สามารถแบ่งแยกได้ หรือการแบ่งแยกจะทำให้ทรัพย์สินเกิดความเสียหายหรือเสื่อมค่า เมื่อศาลมีคำสั่งให้นำทรัพย์สินไปคืนหรือชดใช้คืนหรือชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้เสียหายตามมาตรา ๔๙/๑ หรือสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินตามมาตรา ๕๑ ให้ศาลมีอำนาจสั่งให้สำนักงานนำทรัพย์สินที่รวมเข้ากันนั้นออกขายทอดตลาดและให้นำเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดดังกล่าวไปคืนให้แก่เจ้าของหรือผู้มีส่วนได้เสียในทรัพย์สิน และนำไปชดใช้ให้แก่ผู้เสียหายหรือตกเป็นของแผ่นดินตามสัดส่วนมูลค่าแห่งทรัพย์สินที่รวมเข้ากันนั้น ทั้งนี้ ให้นำระเบียบคณะกรรมการตามมาตรา ๕๗ วรรคสาม มาใช้บังคับแก่การขายทอดตลาดด้วยโดยอนุโลม

ในกรณีที่เจ้าของหรือผู้มีส่วนได้เสียในทรัพย์สินตามวรรคหนึ่งได้ยื่นคำร้องต่อศาลก่อนการขายทอดตลาดและได้นำเงินตามจำนวนที่ศาลกำหนดโดยค้ำประกันถึงราคาท้องตลาดในวันที่เจ้าของหรือผู้มีส่วนได้เสียได้ยื่นคำร้องและสัดส่วนมูลค่าแห่งทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดที่รวมเข้ากับทรัพย์สินนั้นให้สำนักงานไว้แทนภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนด ก็ให้ศาลสั่งงดการขายทอดตลาดและสั่งให้นำเงินดังกล่าวไปชดใช้ให้แก่ผู้เสียหายหรือตกเป็นของแผ่นดินแทนทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดและนำทรัพย์สินนั้นไปคืนให้แก่เจ้าของหรือผู้มีส่วนได้เสียต่อไป”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๓ ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินตามมาตรา ๕๑ หากปรากฏในภายหลังโดยคำร้องของเจ้าของ ผู้รับโอน หรือผู้มีส่วนได้เสียในทรัพย์สินนั้น ถ้าศาลไต่สวนแล้วเห็นว่ากรณีต้องด้วยบทบัญญัติของมาตรา ๕๐ ให้ศาลสั่งคืนทรัพย์สินนั้นหรือกำหนดเงื่อนไขในการคุ้มครองสิทธิของผู้มีส่วนได้เสีย หากไม่สามารถคืนทรัพย์สินหรือคุ้มครองสิทธิได้ ให้ใช้ราคาหรือค่าเสียหายแทน แล้วแต่กรณี”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินไม่มีบทบัญญัติที่คุ้มครองสิทธิผู้เสียหายในความผิดมูลฐานซึ่งได้รับความเสียหายแก่ชีวิต ร่างกาย จิตใจ เสรีภาพ อนามัย หรือชื่อเสียง ไว้อย่างชัดเจน และบทบัญญัติที่คุ้มครองสิทธิของผู้รับประโยชน์ในทรัพย์สินที่พนักงานอัยการร้องขอให้ตกเป็นของแผ่นดิน ยังไม่ครอบคลุมผู้มีส่วนได้เสียทั้งหมดในทรัพย์สินดังกล่าว อีกทั้งไม่มีบทบัญญัติที่ให้ดำเนินการบังคับคดีกับทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดในกรณีที่ทรัพย์สินนั้นถูกรวมเข้ากับทรัพย์สินอื่น ดังนั้น เพื่อให้การคุ้มครองสิทธิผู้เสียหายในความผิดมูลฐานและผู้มีส่วนได้เสียในทรัพย์สินเป็นไปอย่างครอบคลุมและทั่วถึง รวมทั้งการบังคับคดีกับทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

**ตารางแสดงการประกาศใช้
พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒**

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
๑	พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒	เล่ม ๑๑๖ ตอนที่ ๒๙ ก หน้า ๔๕ ลงวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๔๒
๒	พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๔๖	เล่ม ๑๒๐ ตอนที่ ๗๖ ก หน้า ๔ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๔๖
๓	พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑	เล่ม ๑๒๕ ตอนที่ ๔๐ ก หน้า ๑๔ ลงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๑
๔	พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๒	เล่ม ๑๒๖ ตอนที่ ๔๖ ก หน้า ๑ ลงวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๒
๕	พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๖	เล่ม ๑๓๐ ตอนที่ ๑๑ ก หน้า ๘ ลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖
๖	พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๘	เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๙๘ ก หน้า ๑ ลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๘
๗	พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๕	เล่ม ๑๓๙ ตอนที่ ๖๖ ก หน้า ๓๘ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๕

หมายเหตุ ท่านสามารถสืบค้นกฎหมายดังกล่าวข้างต้นทั้งหมดได้ทางระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา <http://www.krisdika.go.th> และส่วนงานราชกิจจานุเบกษา <http://www.ratchakittha.soc.go.th>

พระราชบัญญัติพืชกระท่อม พ.ศ. ๒๕๖๕

พระราชบัญญัติ

พืชกระท่อม

พ.ศ. ๒๕๖๕

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ

พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

เป็นปีที่ ๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยพืชกระท่อม

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล
ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้
เพื่อกำหนดมาตรการกำกับดูแลการนำเข้าหรือการส่งออกใบกระท่อมเพื่อให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจ
ของประชาชนมากที่สุด และเพื่อคุ้มครองสุขภาพของบุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่าสิบแปดปีและบุคคลกลุ่มเสี่ยงอื่น
จากการบริโภคใบกระท่อม ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖
ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติพืชกระท่อม พ.ศ. ๒๕๖๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ การใช้ใบกระท่อมเป็นวัตถุเสพติดหรือส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตามกฎหมายว่าด้วยผลิตภัณฑ์สมุนไพร ยาตามกฎหมายว่าด้วยยา อาหารตามกฎหมายว่าด้วยอาหาร เครื่องสำอางตามกฎหมายว่าด้วยเครื่องสำอาง หรือผลิตภัณฑ์อื่นใดตามที่กฎหมายเฉพาะบัญญัติไว้ รวมถึงการนำเข้า การส่งออก การขาย และการโฆษณา ซึ่งผลิตภัณฑ์ดังกล่าว ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น เว้นแต่กรณีที่บัญญัติไว้ในหมวด ๕ การคุ้มครองบุคคลซึ่งอาจได้รับอันตรายจากการบริโภคใบกระท่อมและการป้องกันการใช้ใบกระท่อมในทางที่ผิด

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“พืชกระท่อม” หมายความว่า พืชซึ่งมีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Mitragyna speciosa* (Korth.) Havil.

“ใบกระท่อม” หมายความว่า ใบของพืชกระท่อม และให้หมายความรวมถึงน้ำต้มใบของ พืชกระท่อมและสารสกัดที่ได้จากใบของพืชกระท่อม

“นำเข้า” หมายความว่า นำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร

“ส่งออก” หมายความว่า นำหรือส่งออกนอกราชอาณาจักร

“ขาย” หมายความว่า รวมถึงจำหน่าย จ่าย แจก แลกเปลี่ยน หรือให้

“บริโภค” หมายความว่า กิน เคี้ยว ดื่ม อม หรือนำเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าด้วยวิธีใด ๆ หรือ ในรูปลักษณะใด ๆ

“โฆษณา” หมายความว่า รวมถึงกระทำการไม่ว่าด้วยวิธีใด ๆ ให้ประชาชนเห็น ได้ยิน หรือ ทราบข้อความ เพื่อประโยชน์ในทางการค้า

“การสื่อสารการตลาด” หมายความว่า การกระทำในรูปแบบต่าง ๆ โดยการโฆษณา การประชาสัมพันธ์ การสร้างข่าว การเผยแพร่ข่าวสาร การส่งเสริมการขาย การแสดง ณ จุดขาย การตลาดแบบตรง การขาย หรือส่งเสริมการขายโดยใช้บุคคลเป็นการเฉพาะ และการตลาด ในเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ทั้งนี้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อขายสินค้าหรือบริการ หรือสร้างภาพลักษณ์

“ข้อความ” หมายความว่ารวมถึงตัวอักษร ภาพ ภาพเคลื่อนไหว แสง เสียง เครื่องหมาย หรือสิ่งอื่นใดที่ทำให้บุคคลทั่วไปสามารถเข้าใจความหมายได้

“ผู้รับใบอนุญาต” หมายความว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตนำเข้าหรือส่งออกใบกระท่อมตามมาตรา ๑๐

“ผู้อนุญาต” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดหรือผู้ซึ่งเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดมอบหมาย

“เลขาธิการ ป.ป.ส.” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจออกประกาศ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่และอำนาจของตน

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ลดหรือยกเว้นค่าธรรมเนียม และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๖ การยื่นคำขอ การอนุญาต การออกใบอนุญาตและใบแทนใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต การออกใบรับแจ้งและใบแทนใบรับแจ้ง การสั่งการ และการแจ้ง รวมตลอดทั้ง การออกใบเสร็จรับเงินค่าธรรมเนียมตามพระราชบัญญัตินี้ จะดำเนินการโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมกำหนดก็ได้

มาตรา ๗ การพิจารณาอนุญาต การออกใบอนุญาต การออกใบรับแจ้ง การต่ออายุใบอนุญาต การออกใบแทนใบอนุญาต และการออกใบแทนใบรับแจ้ง ตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้อนุญาตต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว โดยกรณีการพิจารณาอนุญาต การออกใบอนุญาต และการต่ออายุใบอนุญาต ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๘ ในกรณีที่มีบทบัญญัติใดในพระราชบัญญัตินี้กำหนดให้การขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาต การแจ้ง หรือการออกใบรับแจ้ง หรือการปฏิบัติตามบทบัญญัตินั้น ต้องเป็นไป

ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวงหรือประกาศ ห้ามมิให้ใช้บทบัญญัติดังกล่าวจนกว่าจะมีการออกกฎกระทรวงหรือประกาศนั้นแล้ว

มาตรา ๙ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมพืชกระท่อมให้เป็นพืชเศรษฐกิจ การใช้ตามวิถีชุมชน และคุ้มครองสุขภาพของบุคคล ให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด มีหน้าที่ประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) สนับสนุนประชาชนในการเพาะ ปลูก หรือแปรรูปพืชกระท่อม เพื่อใช้ตามวิถีชุมชน และในการพัฒนาให้เป็นพืชที่มีมูลค่าในทางเศรษฐกิจ

(๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีในด้านต่าง ๆ ทั้งการเพาะ ปลูก แปรรูปพืชกระท่อม หรือการพัฒนาสายพันธุ์ของพืชกระท่อม การผลิต การจัดการ และการตลาด รวมทั้งเพื่อการใช้ประโยชน์และโทษจากพืชกระท่อมและใบกระท่อมในการคุ้มครองสุขภาพของบุคคล

(๓) ให้ความรู้ และจัดทำเอกสารคำแนะนำ คู่มือ หนังสือวิชาการ หรือเอกสารอื่นใด ที่ส่วนราชการจัดทำขึ้นเพื่อเผยแพร่ความรู้ พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการในการใช้ประโยชน์จากพืชกระท่อม โดยไม่ต้องเสียค่าเอกสาร

หมวด ๒

การนำเข้าและการส่งออกใบกระท่อม

มาตรา ๑๐ ผู้ใดประสงค์จะนำเข้าหรือส่งออกใบกระท่อมต้องได้รับใบอนุญาตจากผู้อนุญาต การนำเข้าหรือส่งออกใบกระท่อมตามวรรคหนึ่งในแต่ละครั้ง ให้ผู้รับใบอนุญาตนำเข้าหรือส่งออกแจ้งต่อผู้อนุญาตทุกครั้งที่จะมีการนำเข้าหรือส่งออกด้วย

การขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาต การแจ้ง และการออกใบรับแจ้งตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ อาจกำหนดปริมาณของใบกระท่อมที่จะนำเข้าในแต่ละครั้งไว้ด้วยก็ได้

ความในวรรคหนึ่ง ไม่ใช้บังคับแก่การนำเข้ากระท่อมติดตัวเข้ามาในหรือออกไปนอกราชอาณาจักร เพื่อใช้บริโภคเป็นการส่วนตัว บำบัด หรือบรรเทาอาการเจ็บป่วยของผู้ซึ่งเดินทางระหว่างประเทศ ในปริมาณที่จำเป็นสำหรับการบริโภคตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๑ ผู้ขอรับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๐ ต้อง

(๑) เป็นบุคคลธรรมดาซึ่งมีสัญชาติไทย มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปี และมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร และไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(ก) เป็นบุคคลวิกลจริต คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(ข) เป็นผู้อยู่ระหว่างการถูกพักใช้ใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ หรือประมวลกฎหมายยาเสพติดในส่วนที่เกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์

(ค) เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ หรือประมวลกฎหมายยาเสพติดในส่วนที่เกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ภายในระยะเวลาสองปีก่อนวันยื่นคำขอรับใบอนุญาต

(ง) เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ หรือประมวลกฎหมายยาเสพติดในส่วนที่เกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ เว้นแต่พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปีก่อนวันยื่นคำขอรับใบอนุญาต

(๒) เป็นนิติบุคคลซึ่งจดทะเบียนตามกฎหมายไทย และ

(ก) ไม่มีลักษณะต้องห้ามตาม (๑) (ข) (ค) และ (ง)

(ข) ผู้แทนของนิติบุคคลหรือผู้มีอำนาจทำการแทนนิติบุคคลต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตาม (๑)

(ค) กรรมการของนิติบุคคล หุ่นส่วน หรือผู้ถือหุ้นอย่างน้อยสองในสามเป็นผู้มีสัญชาติไทย

(ง) มีสำนักงานตั้งอยู่ในราชอาณาจักร

(๓) เป็นวิสาหกิจชุมชนตามกฎหมายว่าด้วยวิสาหกิจชุมชนที่ไม่เป็นนิติบุคคล ผู้ได้รับมอบหมายให้ดำเนินกิจการแทนต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตาม (๑) ด้วย

(๔) เป็นหน่วยงานของรัฐ

หน่วยงานของรัฐตาม (๔) ให้หมายความรวมถึงสภาเกษตรกรและหน่วยงานในกำกับของรัฐด้วย

มาตรา ๑๒ ใบอนุญาตนำเข้าหรือส่งออกใบกระท่อมตามมาตรา ๑๐ มีอายุห้าปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต

มาตรา ๑๓ ผู้รับใบอนุญาตซึ่งประสงค์จะต่ออายุใบอนุญาต ให้ยื่นคำขอต่อผู้อนุญาต ก่อนวันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุ

เมื่อได้ยื่นคำขอตตามวรรคหนึ่ง ให้ใบอนุญาตคงใช้ต่อไปได้จนกว่าจะมีคำสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตนั้น

การขอต่ออายุและการอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๔ ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงรายการในใบอนุญาตหรือใบรับแจ้ง ให้ผู้รับใบอนุญาตยื่นคำขอเปลี่ยนแปลงรายการในใบอนุญาตหรือใบรับแจ้งต่อผู้อนุญาต

การยื่นคำขอเปลี่ยนแปลงรายการและการเปลี่ยนแปลงรายการในใบอนุญาต หรือใบรับแจ้ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๕ ในกรณีที่ใบอนุญาตหรือใบรับแจ้งสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุดในสาระสำคัญ ให้ผู้รับใบอนุญาตยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตหรือใบแทนใบรับแจ้งภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ทราบถึงการสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุดในสาระสำคัญ

การขอรับและการออกใบแทนใบอนุญาตหรือใบแทนใบรับแจ้งตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๖ ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตตายก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ และทายาทหรือผู้ซึ่งได้รับความยินยอมจากทายาทแสดงความจำนงต่อผู้อนุญาตเพื่อขอดำเนินการตามที่ได้รับใบอนุญาตนั้นต่อไป ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ผู้รับใบอนุญาตตาย เมื่อผู้อนุญาตตรวจสอบแล้วเห็นว่าผู้นั้นมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามในการเป็นผู้รับใบอนุญาต ให้แจ้งผู้แสดงความจำนงนั้นดำเนินการตามใบอนุญาตนั้นต่อไปได้จนกว่าใบอนุญาตสิ้นอายุ และให้ถือว่าผู้แสดงความจำนงเป็นผู้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันที่ผู้รับใบอนุญาตตาย

การแสดงความจำนงและการตรวจสอบ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่เลขาธิการ ป.ป.ส. ประกาศกำหนด

หมวด ๓

การพักใช้และเพิกถอนใบอนุญาต

มาตรา ๑๗ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงตามมาตรา ๑๐ วรรคสาม ผู้อนุญาตมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตได้ ครั้งละไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวัน

ผู้รับใบอนุญาตซึ่งถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตต้องหยุดดำเนินการตามใบอนุญาตนั้น

มาตรา ๑๘ ผู้อนุญาตมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตได้ หากปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาตขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๑ หรือฝ่าฝืนคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตตามมาตรา ๑๗

มาตรา ๑๙ คำสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตให้ทำเป็นหนังสือแจ้งให้ผู้รับใบอนุญาตทราบ หากไม่พบตัวผู้รับใบอนุญาตหรือผู้รับใบอนุญาตไม่ยอมรับคำสั่งดังกล่าว ให้ปิดคำสั่งไว้ในที่เปิดเผย เห็นได้ง่าย ณ ที่อยู่ที่ผู้รับใบอนุญาตแจ้งไว้ในคำขอรับใบอนุญาต และให้ถือว่าผู้รับใบอนุญาตได้รับแจ้งคำสั่งนั้นแล้วตั้งแต่วันที่ปิดคำสั่ง

เพื่ออำนวยความสะดวกในการแจ้งคำสั่งตามวรรคหนึ่ง ผู้อนุญาตจะแจ้งโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ไปพร้อมกับหนังสือแจ้งด้วยก็ได้ โดยให้ถือว่าผู้รับใบอนุญาตได้รับแจ้งคำสั่งนั้นนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งหรือวันปิดคำสั่งตามวรรคหนึ่ง แล้วแต่กรณี

มาตรา ๒๐ ผู้อนุญาตมีอำนาจสั่งยกเลิกคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตได้ เมื่อปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาตซึ่งถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตได้ปฏิบัติถูกต้องตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง หรือได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงตามมาตรา ๑๐ วรรคสาม แล้ว

ให้นำความในมาตรา ๑๙ มาใช้บังคับแก่การแจ้งคำสั่งยกเลิกคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตแก่ผู้รับใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งด้วยโดยอนุโลม

หมวด ๔

อุทธรณ์

มาตรา ๒๑ ในกรณีที่ผู้อนุญาตไม่ออกใบอนุญาตหรือใบรับแจ้ง หรือไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต ผู้ขอรับใบอนุญาตหรือผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งการไม่ออกใบอนุญาต หรือใบรับแจ้ง หรือการไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต แล้วแต่กรณี

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมให้เป็นที่สุด

ในระหว่างการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งไม่ออกใบรับแจ้งหรือไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม เมื่อมีคำขอของผู้อุทธรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมมีอำนาจสั่งอนุญาตให้ผู้รับใบอนุญาตนำเข้าหรือส่งออกใบกระท่อมซึ่งขอรับใบรับแจ้งตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง

นำเข้าหรือส่งออกใบกระท่อม หรือสั่งอนุญาตให้ผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตนำเข้าหรือส่งออกใบกระท่อมแล้วแต่กรณี ไปพลางก่อนได้

มาตรา ๒๒ ผู้รับใบอนุญาตซึ่งถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือถูกเพิกถอนใบอนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งการพักใช้ใบอนุญาตหรือการเพิกถอนใบอนุญาต แล้วแต่กรณี

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมให้เป็นที่สุด

การอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่งไม่เป็นเหตุให้ทุเลาการบังคับตามคำสั่งพักใช้ใบอนุญาต หรือคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต แล้วแต่กรณี

มาตรา ๒๓ การพิจารณาอุทธรณ์ตามมาตรา ๒๑ หรือมาตรา ๒๒ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมพิจารณาอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับคำอุทธรณ์ ถ้ามีเหตุจำเป็นไม่อาจพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้มีหนังสือแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบก่อนครบกำหนดระยะเวลานั้น ในการนี้ ให้ขยายระยะเวลาพิจารณาอุทธรณ์ออกไปได้ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดระยะเวลาดังกล่าว

หมวด ๕

การคุ้มครองบุคคลซึ่งอาจได้รับอันตรายจากการบริโภคใบกระท่อม
และการป้องกันการใช้ใบกระท่อมในทางที่ผิด

มาตรา ๒๔ ห้ามผู้ใดขายใบกระท่อม หรืออาหารตามกฎหมายว่าด้วยอาหารที่มีใบกระท่อมเป็นวัตถุดิบหรือส่วนประกอบแก่บุคคล ดังต่อไปนี้

(๑) บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่าสิบแปดปี

(๒) สตรีมีครรภ์

(๓) สตรีให้นมบุตร

(๔) บุคคลอื่นใดตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขร่วมกันประกาศกำหนด

ให้ผู้ขายมีหน้าที่ปิดประกาศหรือแจ้ง ณ สถานที่ขาย ให้ทราบถึงข้อห้ามขายแก่บุคคลตามวรรคหนึ่ง ในกรณีที่เป็นการขายโดยวิธีการหรือในลักษณะอื่น เช่น การขายทางอิเล็กทรอนิกส์

ให้ดำเนินการดังกล่าวด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ประกาศกำหนด

ความในวรรคหนึ่ง ไม่ใช้บังคับแก่อาหารตามกฎหมายว่าด้วยอาหารตามชนิดและประเภท ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด

มาตรา ๒๕ ห้ามผู้ใดขายใบกระท่อมในสถานที่ โดยวิธีการ หรือในลักษณะอย่างหนึ่ง อย่างไม่ใด ดังต่อไปนี้

(๑) สถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

(๒) หอพักตามกฎหมายว่าด้วยหอพัก

(๓) สวนสาธารณะ สวนสัตว์ และสวนสนุก

(๔) ชายโดยใช้เครื่องขาย

(๕) ชายในสถานที่ โดยวิธีการ หรือในลักษณะอื่นใด ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขร่วมกันประกาศกำหนด

มาตรา ๒๖ ห้ามผู้ใดโฆษณาหรือทำการสื่อสารการตลาดใบกระท่อมโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อจูงใจสาธารณชนให้บริโภคใบกระท่อมที่ปรุงหรือผสมกับยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด ยาตามกฎหมายว่าด้วยยา วัตถุอันตรายตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตราย หรือวัตถุอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๗

มาตรา ๒๗ ห้ามผู้ใดบริโภคใบกระท่อมที่ปรุงหรือผสมกับยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด ยาตามกฎหมายว่าด้วยยา วัตถุอันตรายตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตราย หรือวัตถุอื่นใดตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมประกาศกำหนด เว้นแต่เป็นการบริโภคตามวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

(๑) เพื่อการรักษาโรค บำบัด หรือบรรเทาอาการเจ็บป่วยภายใต้การกำกับดูแลของ ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ หรือหมอพื้นบ้านตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการแพทย์ แผนไทย

(๒) เพื่อการศึกษา วิเคราะห์ หรือวิจัยที่ดำเนินการโดยหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ศึกษาวิจัย หรือจัดการเรียนการสอนทางการแพทย์ เภสัชศาสตร์ หรือวิทยาศาสตร์ หรือมีหน้าที่ให้บริการทาง การแพทย์ เภสัชกรรม หรือวิทยาศาสตร์ เพื่อประโยชน์ทางการแพทย์หรือเภสัชกรรม สภากาชาดไทย

หรือสถาบันอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่มีหน้าที่ศึกษาวิจัยและจัดการเรียนการสอนทางการแพทย์หรือเภสัชศาสตร์ ซึ่งปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องและได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการที่ดำเนินการเกี่ยวกับจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ของผู้ทำการศึกษา วิเคราะห์ หรือวิจัยนั้น หรือคณะกรรมการที่ดำเนินการเกี่ยวกับจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ตามที่เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยากำหนดในกรณีที่เป็นการศึกษา วิเคราะห์ หรือวิจัย ที่ดำเนินการร่วมกันหลายองค์กรหรือหลายหน่วยงาน

มาตรา ๒๘ ห้ามผู้ใดจงใจ ชักนำ ยุยงส่งเสริม ใช้อุบายหลอกลวง ชูเชิญ ใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรม หรือใช้วิธีอื่นใดด้วยประการอื่นใดให้ผู้อื่นบริโภคใบกระท่อมตามมาตรา ๒๗

มาตรา ๒๙ บทบัญญัติมาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๘ ไม่ใช่บังคับแก่การดำเนินการตามวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

(๑) เพื่อการรักษาโรค บำบัด หรือบรรเทาอาการเจ็บป่วยภายใต้การกำกับดูแลของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ หรือหมอพื้นบ้านตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

(๒) เพื่อการศึกษา วิเคราะห์ หรือวิจัยที่ดำเนินการโดยหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ศึกษาวิจัยหรือจัดการเรียนการสอนทางการแพทย์ เภสัชศาสตร์ หรือวิทยาศาสตร์ หรือมีหน้าที่ให้บริการทางการแพทย์ เภสัชกรรม หรือวิทยาศาสตร์ เพื่อประโยชน์ทางการแพทย์หรือเภสัชกรรม สภากาชาดไทย หรือสถาบันอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่มีหน้าที่ศึกษาวิจัยและจัดการเรียนการสอนทางการแพทย์หรือเภสัชศาสตร์ ซึ่งปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องและได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการที่ดำเนินการเกี่ยวกับจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ของผู้ทำการศึกษา วิเคราะห์ หรือวิจัยนั้น หรือคณะกรรมการที่ดำเนินการเกี่ยวกับจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ตามที่เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยากำหนดในกรณีที่เป็นการศึกษา วิเคราะห์ หรือวิจัย ที่ดำเนินการร่วมกันหลายองค์กรหรือหลายหน่วยงาน

หมวด ๖

พนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๓๐ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในสถานที่นำเข้าหรือส่งออกใบกระท่อมในเวลาทำการของสถานที่นั้น หรือเข้าไปในยานพาหนะที่บรรทุกใบกระท่อม ทั้งนี้ เพื่อตรวจสอบหรือควบคุมเท่าที่จำเป็นตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) มีหนังสือเรียกบุคคลมาให้ถ้อยคำ หรือส่งเอกสารหรือหลักฐานที่จำเป็นเพื่อประกอบการพิจารณาของพนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๓๑ ในการปฏิบัติหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมประกาศกำหนด

หมวด ๗

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๓๒ ผู้ใดนำเข้าหรือส่งออกใบกระท่อมโดยไม่ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๓ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๔ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามหมื่นบาท

มาตรา ๓๔ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๕ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำต่อบุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่าสิบแปดปี สตรีมีครรภ์ สตรีให้นมบุตร หรือบุคคลอื่นใดตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขร่วมกันประกาศกำหนดตามมาตรา ๒๔ (๔) ผู้กระทำต้องระวางโทษเป็นสองเท่าของอัตราโทษตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๓๕ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๖ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๗ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๓๗ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำต่อบุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่าสิบแปดปี สตรีมีครรภ์ สตรีให้นมบุตร หรือบุคคลอื่นใดตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขร่วมกันประกาศกำหนดตามมาตรา ๒๔ (๔) ผู้กระทำต้องระวางโทษเป็นสองเท่าของอัตราโทษตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๓๘ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น หรือในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ต้องสั่งการหรือกระทำการและละเว้นไม่สั่งการหรือไม่กระทำการจนเป็นเหตุให้นิติบุคคลนั้นกระทำความผิด ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย

มาตรา ๓๙ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ที่มีโทษปรับสถานเดียวหรือเป็นความผิดที่มีโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี ให้เลขาธิการ ป.ป.ส. หรือผู้ซึ่งเลขาธิการ ป.ป.ส. มอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมประกาศกำหนด

เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการเปรียบเทียบแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๔๐ เมื่อกฎกระทรวงตามมาตรา ๑๐ วรรคสาม ใช้บังคับแล้ว ให้ผู้นำเข้าหรือส่งออกใบกระท่อมอยู่ในวันก่อนวันที่กฎกระทรวงดังกล่าวมีผลใช้บังคับ ยื่นคำขอรับใบอนุญาตภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงนั้นมีผลใช้บังคับ และในระหว่างระยะเวลาดังกล่าว ให้ผู้นั้นนำเข้าหรือส่งออกใบกระท่อมต่อไปได้จนกว่าผู้อนุญาตจะไม่ออกใบอนุญาต

มาตรา ๔๑ ในวาระเริ่มแรก เพื่อกำกับดูแลให้การขอรับใบอนุญาตนำเข้าหรือส่งออกใบกระท่อมของผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ คำว่า “ประมวลกฎหมายยาเสพติดในส่วนที่เกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์” ในมาตรา ๑๑ ให้หมายความรวมถึงกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษที่มีใช้กรณียาเสพติดให้โทษในประเภท ๕ พืชกระท่อม และกฎหมายว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทด้วย

มาตรา ๔๒ เมื่อมีกฎหมายว่าด้วยการปรับเป็นพินัยใช้บังคับแล้ว ให้บรรดาความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ เปลี่ยนเป็นความผิดทางพินัยและให้อัตราโทษปรับอาญาสำหรับความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวเปลี่ยนเป็นอัตราค่าปรับเป็นพินัย

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

อัตราค่าธรรมเนียม

---

(๑) ใบอนุญาตนำเข้าใบกระท่อมตามมาตรา ๑๐	ฉบับละ	๕,๐๐๐ บาท
(๒) ใบอนุญาตส่งออกใบกระท่อมตามมาตรา ๑๐	ฉบับละ	๕,๐๐๐ บาท
(๓) ใบแทนใบอนุญาต	ฉบับละ	๑,๐๐๐ บาท
(๔) การต่ออายุใบอนุญาต	ครั้งละเท่ากับค่าธรรมเนียม สำหรับใบอนุญาตนั้น	

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ได้มีการยกเลิกการกำหนดให้พืชกระท่อมเป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท ๕ ประชาชนจึงสามารถครอบครอง บริโภค และใช้ประโยชน์จากพืชกระท่อมได้ ประกอบกับเป็นพืชที่มีมูลค่าในทางเศรษฐกิจ จึงสมควรส่งเสริมให้มีการพัฒนาพืชกระท่อมให้เป็นพืชที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจ รวมทั้งกำหนดมาตรการกำกับดูแลเฉพาะการนำเข้าหรือการส่งออกใบกระท่อมเพื่อให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจของประชาชนมากที่สุด และโดยที่การบริโภคใบกระท่อมมากเกินไปจนสมควรอาจเป็นอันตรายต่อผู้บริโภค สมควรกำหนดมาตรการกำกับดูแลการขาย การโฆษณา และการบริโภคใบกระท่อมเพื่อคุ้มครองสุขภาพของบุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่าสิบแปดปี สตรีมีครรภ์ สตรีให้นมบุตร และบุคคลกลุ่มเสี่ยงอื่นจากการบริโภคใบกระท่อม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

**ตารางแสดงการประกาศใช้
พระราชบัญญัติพีชกระท่อม พ.ศ. ๒๕๖๕**

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
๑	พระราชบัญญัติพีชกระท่อม พ.ศ. ๒๕๖๕	เล่ม ๑๓๙ ตอนที่ ๕๒ ก หน้า ๑ ลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๕

หมายเหตุ ท่านสามารถสืบค้นกฎหมายดังกล่าวข้างต้นทั้งหมดได้ทางระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา <http://www.krisdika.go.th> และ
ส่วนงานราชกิจจานุเบกษา <http://www.ratchakitcha.soc.go.th>

พระราชบัญญัติมาตรการป้องกัน
การกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศ
หรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ๒๕๖๕

พระราชบัญญัติ

มาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ
ในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง
พ.ศ. ๒๕๖๕

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ

พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๕
เป็นปีที่ ๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิด
เกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล
ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๘ ของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้
เพื่อใช้เป็นบทบัญญัติในการป้องกันและเฝ้าระวังการก่ออาชญากรรม สร้างความปลอดภัยให้สังคม
แก้ไขปัญหาและลดอัตราการกระทำความผิดซ้ำ ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไข
ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ๒๕๖๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับแก่การกระทำความผิดตามที่บัญญัติไว้ใน มาตรา ๒๗๖ มาตรา ๒๗๗ มาตรา ๒๗๘ มาตรา ๒๗๙ มาตรา ๒๘๓ ทวิ มาตรา ๒๘๔ มาตรา ๒๘๘ มาตรา ๒๘๙ มาตรา ๒๙๐ มาตรา ๒๙๗ มาตรา ๒๙๘ และมาตรา ๓๑๓ แห่งประมวลกฎหมายอาญา

ในกรณีศาลมีคำพิพากษาว่าจำเลยมีความผิดตามมาตราหนึ่งมาตราใดตามที่ระบุไว้ในวรรคหนึ่ง แม้ศาลจะพิพากษาให้ลงโทษในความผิดอื่นที่ไม่ได้ระบุไว้ในวรรคหนึ่งก็ตาม ก็ให้นำพระราชบัญญัตินี้ไปใช้บังคับด้วย

มาตรา ๔ พระราชบัญญัตินี้มิให้ใช้บังคับแก่ผู้ซึ่งกระทำความผิดตามบทบัญญัติมาตราหนึ่ง มาตราใดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓ ในขณะที่มีอายุต่ำกว่าสิบแปดปี

มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

“คุมขัง” หมายความว่า การควบคุมนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษหรือผู้ถูกเฝ้าระวังไว้ในเขตกำหนดเพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ

“ศาล” หมายความว่า ศาลยุติธรรมที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญา

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมคุมประพฤติ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖ บทบัญญัติหรือวิธีพิจารณาใดซึ่งพระราชบัญญัตินี้มิได้บัญญัติไว้โดยเฉพาะให้นำบทบัญญัติหรือวิธีพิจารณาแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาใช้บังคับเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗ ให้ประธานศาลฎีกา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม และอัยการสูงสุด รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่และอำนาจของตน

ให้ประธานศาลฎีกาโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกามีอำนาจออกข้อบังคับ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมมีอำนาจออกกฎกระทรวง และอัยการสูงสุดมีอำนาจออกข้อบังคับ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่และอำนาจของตน ข้อบังคับและกฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

คณะกรรมการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ

มาตรา ๘ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ” ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงยุติธรรม เป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงมหาดไทย อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมการแพทย์ อธิบดีกรมราชทัณฑ์ อธิบดีกรมสุขภาพจิต ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม อัยการสูงสุด และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง จากผู้มีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ หรือมีประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ด้านกฎหมาย ด้านอาชญาวิทยา ด้านพันธุวิทยา ด้านการบริหารงานยุติธรรม ด้านสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา ด้านสังคมสงเคราะห์ ด้านจิตวิทยา ด้านจิตเวชศาสตร์ หรือด้านอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำจำนวนไม่เกินห้าคน เป็นกรรมการ

ให้อธิบดีเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้อธิบดีแต่งตั้งข้าราชการในกรมคุมประพฤติ จำนวนหนึ่งคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ และให้อธิบดีกรมราชทัณฑ์แต่งตั้งข้าราชการในกรมราชทัณฑ์ จำนวนหนึ่งคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๙ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปี
- (๓) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง
- (๔) ไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ เว้นแต่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ในมหาวิทยาลัยของรัฐ
- (๕) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย

(๖) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๗) ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก ไม่ว่าจะได้รับโทษจำคุกจริงหรือไม่ เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๘) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ เพราะกระทำผิดวินัย

มาตรา ๑๐ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปีและอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๑๑ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙

(๔) รัฐมนตรีให้ออกจากตำแหน่ง เพราะบกพร่องหรือไม่สุจริตต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ

มาตรา ๑๒ คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบายและแผนการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓ รวมทั้งพิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำตามที่คณะรัฐมนตรีขอให้พิจารณา

(๒) ให้คำแนะนำหรือคำปรึกษาแก่รัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งให้คำแนะนำแก่คณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันการกระทำผิดซ้ำ กรมคุมประพฤติ และกรมราชทัณฑ์ในการออกระเบียบหรือปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) ให้คำปรึกษา ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะแก่ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐและองค์กรต่าง ๆ เกี่ยวกับการบริหารและการดำเนินงานป้องกันการกระทำผิดซ้ำ

(๔) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการหรือตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๑๓ ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับแก่การแต่งตั้งกรรมการ

ผู้ทรงคุณวุฒิ การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และการประชุมของคณะกรรมการ โดยอนุโลม

มาตรา ๑๔ คณะกรรมการอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมายก็ได้ และให้นำมาตรา ๑๓ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะอนุกรรมการด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๑๕ ให้ประธานกรรมการ กรรมการ และอนุกรรมการได้รับเบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทนอื่นตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

หมวด ๒

คณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ

มาตรา ๑๖ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการคณะหนึ่งหรือหลายคณะ เรียกว่า “คณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ” ประกอบด้วยรองปลัดกระทรวงยุติธรรมซึ่งปลัดกระทรวงยุติธรรมมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข ผู้แทนกรมคุมประพฤติ ผู้แทนกรมราชทัณฑ์ และผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นกรรมการ โดยให้อธิบดีแต่งตั้งข้าราชการในกรมคุมประพฤติ เป็นเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการจำนวนไม่เกินสองคน

มาตรา ๑๗ คณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณากำหนดมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษตามมาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๗

(๒) พิจารณากำหนดมาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษตามมาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๔

(๓) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำหรือตามที่คณะกรรมการหรือรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๑๘ ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำโดยอนุโลม

หมวด ๓
มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด

มาตรา ๑๙ ในคดีที่มีการฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยในความผิดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓ ให้พนักงานอัยการมีอำนาจยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ใช้มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด ในระหว่างรับโทษจำคุกเพื่อป้องกันมิให้กระทำความผิดซ้ำ โดยจะขอรวมกันไปในการฟ้องคดีดังกล่าว หรือก่อนศาลมีคำพิพากษาก็ได้

มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง ได้แก่

(๑) มาตรการทางการแพทย์

(๒) มาตรการอื่นใดตามที่รัฐมนตรีกำหนดในกฎกระทรวงโดยข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ
การมีคำสั่งตามวรรคหนึ่ง ให้ศาลคำนึงถึงพฤติการณ์แห่งความรุนแรงของคดี สาเหตุแห่ง
การกระทำความผิด ประวัติการกระทำความผิด ภาวะแห่งจิต นิสัย และลักษณะส่วนตัวอื่นของผู้กระทำความ
ผิด ความปลอดภัยของผู้เสียหายและสังคม โอกาสในการกระทำความผิดซ้ำ และการแก้ไขฟื้นฟู
ผู้กระทำความผิด

ในการไต่สวนศาลอาจเรียกสำนวนการสอบสวนจากพนักงานอัยการเพื่อประกอบการพิจารณา
รับฟังคำคัดค้านของผู้กระทำความผิด หรือมีคำสั่งให้พนักงานคุมประพฤติดำเนินการสืบเสาะและพินิจ
ตามกฎหมายว่าด้วยการคุมประพฤติก็ได้

ให้ศาลระบุเหตุผลในการออกคำสั่งพร้อมทั้งคำสั่งให้ใช้มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดไว้
ในคำพิพากษาและให้ระบุคำสั่งไว้ในหมายจำคุกด้วย

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการออกคำสั่งของศาล ให้เป็นไปตามข้อบังคับของประธาน
ศาลฎีกาโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

มาตรา ๒๐ ให้กรมราชทัณฑ์เป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการตามคำสั่งของศาล และ
จัดทำรายงานผลของการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดพร้อมทั้งความเห็นเสนอต่อพนักงานอัยการ
อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง หากพนักงานอัยการเห็นสมควรอาจร้องขอให้ศาลมีคำสั่งเปลี่ยนแปลงแก้ไขหรือ
ยกเลิกมาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดได้

มาตรา ๒๑ มาตรการทางการแพทย์ที่ศาลมีคำสั่งตามมาตรา ๑๙ (๑) ให้ดำเนินการ
โดยผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมอย่างน้อยสองคนซึ่งมีความเห็นพ้องต้องกัน ทั้งนี้ ต้องเป็นแพทย์

ผู้เชี่ยวชาญในสาขาจิตเวชศาสตร์และสาขาอายุรศาสตร์อย่างน้อยสาขาละหนึ่งคน หากผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรมเห็นว่าจำเป็นต้องมีการใช้ยาหรือด้วยวิธีการรูปแบบอื่น ให้กระทำได้เฉพาะเมื่อผู้กระทำความผิดยินยอม เว้นแต่จะมีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

ให้กรมราชทัณฑ์นำผลของการใช้มาตรการทางการแพทย์ตามวรรคหนึ่ง มาใช้เป็นเงื่อนไขประกอบการพิจารณาลดโทษ พักการลงโทษ หรือให้ประโยชน์อื่นใดอันเป็นผลให้ผู้กระทำความผิดได้รับการปล่อยตัวก่อนกำหนดในคำพิพากษาตามกฎหมายว่าด้วยราชทัณฑ์ด้วย

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการใช้มาตรการทางการแพทย์ ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีกำหนดในกฎกระทรวงโดยข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

หมวด ๔

มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ

มาตรา ๒๒ เมื่อมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่านักโทษเด็ดขาดซึ่งศาลมีคำพิพากษาว่าเป็นผู้กระทำความผิดในความผิดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓ จะกระทำความผิดซ้ำภายหลังพ้นโทษ ศาลอาจมีคำสั่งกำหนดมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษตามที่พนักงานอัยการร้องขอโดยกำหนดมาตรการเดียวหรือหลายมาตรการตามควรแก่กรณีก็ได้

มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ ได้แก่

(๑) ห้ามเข้าใกล้ผู้เสียหายจากการกระทำความผิด

(๒) ห้ามทำกิจกรรมที่เสี่ยงต่อการกระทำความผิด

(๓) ห้ามเข้าเขตกำหนด

(๔) ห้ามออกนอกประเทศเว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากศาล

(๕) ห้ามก่อให้เกิดอันตรายต่อละแวกชุมชนที่ตนพักอาศัย

(๖) ให้พักอาศัยในสถานที่ที่กำหนด

(๗) ให้พักอาศัยในสถานบำบัดที่กำหนดหรือให้ไปอยู่ภายใต้การดูแลในสถานบำบัดภายใต้

การดำเนินการของหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งได้รับการรับรองโดยกระทรวงสาธารณสุขตามที่ศาลเห็นสมควร

(๘) ให้ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานหรือผู้ดูแลสถานที่พักอาศัยหรือสถานบำบัด

(๙) ให้มารายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติหรือได้รับการเยี่ยมจากพนักงานคุมประพฤติหรืออาสาสมัครคุมประพฤติหรือเจ้าหน้าที่อื่นตามระยะเวลาที่กำหนด

(๑๐) ให้ใช้มาตรการทางการแพทย์ หรือมาพบหรือรับการตรวจรักษาจากแพทย์หรือบุคคลอื่นใด ตามที่ศาลหรือพนักงานคุมประพฤติกำหนด

(๑๑) ให้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูแก้ไขหรือเข้าร่วมกิจกรรมตามที่ศาลหรือพนักงานคุมประพฤติ กำหนด

(๑๒) ให้แจ้งพนักงานคุมประพฤติทราบถึงการเปลี่ยนสถานที่ทำงานหรือการเปลี่ยนงาน

(๑๓) ให้ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวในการเฝ้าระวัง

ศาลอาจกำหนดระยะเวลาการเฝ้าระวังในแต่ละมาตรการตามที่เหมาะสมแต่ไม่เกินสิบปีนับแต่วันพ้นโทษ

การมีคำสั่งตามวรรคหนึ่ง ให้ศาลคำนึงถึงพฤติการณ์แห่งความรุนแรงของคดี สาเหตุแห่งการกระทำความผิด ประวัติการกระทำความผิด ภาวะแห่งจิต นิสัย และลักษณะส่วนตัวอื่นของผู้กระทำความผิด ความปลอดภัยของผู้เสียหายและสังคม โอกาสในการกระทำความผิดซ้ำ การแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด และความได้สัดส่วนของการใช้มาตรการที่ต้องกระทบสิทธิเสรีภาพของผู้ต้องถูกบังคับด้วย

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการมีคำสั่งของศาลตามมาตรา นี้ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อบังคับของประธานศาลฎีกาโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

มาตรา ๒๓ ก่อนปล่อยตัวนักโทษเด็ดขาดซึ่งศาลมีคำพิพากษาว่าเป็นผู้กระทำความผิดในความผิดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓ ให้กรมราชทัณฑ์จัดทำรายงานจำแนกลักษณะของนักโทษเด็ดขาดตามกฎหมายว่าด้วยราชทัณฑ์เป็นรายบุคคล พร้อมทั้งความเห็นว่่านักโทษเด็ดขาดผู้ใดสมควรให้ใช้มาตรการเฝ้าระวังตามมาตรา ๒๒ เสนอต่อคณะกรรมการพิจารณา กำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำเพื่อพิจารณาว่าสมควรกำหนดให้ใช้มาตรการเฝ้าระวังตามมาตรา ๒๒ แก่นักโทษเด็ดขาดผู้นั้น รวมทั้งกำหนดวิธีการและระยะเวลาที่เหมาะสมในการใช้มาตรการดังกล่าวเพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ

เมื่อคณะกรรมการพิจารณา กำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำพิจารณาว่าสมควรกำหนดให้ใช้มาตรการเฝ้าระวังตามมาตรา ๒๒ กับนักโทษเด็ดขาดผู้ใดแล้ว ให้เสนอรายงานและความเห็นต่อพนักงานอัยการภายในเวลาอันสมควรก่อนปล่อยตัวนักโทษเด็ดขาดเพื่อพิจารณายื่นคำร้องต่อศาลให้กำหนดมาตรการเฝ้าระวัง

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการพิจารณาและจัดทำรายงานตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๔ เมื่อได้รับรายงานและความเห็นแล้ว หากพนักงานอัยการเห็นสมควรให้ใช้มาตรการการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ ให้ยื่นคำร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจในท้องที่เรือนจำหรือสถานที่คุมขังของนักโทษเด็ดขาดก่อนการปล่อยตัวนักโทษเด็ดขาดเพื่อมีคำสั่งกำหนดมาตรการเฝ้าระวังดังกล่าว

คำร้องตามวรรคหนึ่งประกอบด้วยคำขอที่มีข้อเสนอและเงื่อนไข ตลอดจนระยะเวลาที่ศาลจะกำหนดมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ เพื่อประกอบการพิจารณาของศาลในการมีคำสั่งตามมาตราหนึ่งมาตรการใดที่ระบุไว้ในมาตรา ๒๒ วรรคสอง

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการพิจารณายื่นคำร้องของพนักงานอัยการ ให้เป็นไปตามที่กำหนดโดยข้อบังคับของอัยการสูงสุด

มาตรา ๒๕ เมื่อศาลได้รับคำร้องตามมาตรา ๒๔ ให้ศาลไต่สวนและมีคำสั่งโดยให้ส่งสำเนาคำร้องให้นักโทษเด็ดขาดเพื่อทราบวันไต่สวนและสิทธิในการให้ถ้อยคำด้วยและเรียกนักโทษเด็ดขาดมาให้ถ้อยคำ

ให้ศาลถามนักโทษเด็ดขาดว่ามีทนายความหรือไม่ ถ้าไม่มีก็ให้ศาลตั้งทนายความให้

หากครบกำหนดที่กรมราชทัณฑ์ต้องปล่อยตัวนักโทษเด็ดขาดแล้ว แต่ศาลยังไม่ได้ไต่สวนคำร้องหรือมีคำสั่งตามที่พนักงานอัยการร้องขอ ให้กรมราชทัณฑ์ปล่อยตัวนักโทษเด็ดขาดไป ทั้งนี้ในการไต่สวนให้ศาลมีอำนาจเรียกนักโทษเด็ดขาดที่ได้รับการปล่อยตัวมาให้ถ้อยคำประกอบการไต่สวนด้วย

มาตรา ๒๖ ให้พนักงานคุมประพฤติตามกฎหมายว่าด้วยการคุมประพฤติเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการตามคำสั่งของศาล โดยให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงานการสืบเสาะและพินิจ และการคุมความประพฤติตามกฎหมายว่าด้วยการคุมประพฤตินำมาใช้บังคับโดยอนุโลม

หากผู้ถูกเฝ้าระวังไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขที่กำหนดโดยคำสั่งศาล ให้พนักงานคุมประพฤติดำเนินการตรวจสอบถึงเหตุดังกล่าวและแก้ไข

เมื่อครบกำหนดหกเดือนนับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งตามมาตรา ๒๒ และในทุกรอบหกเดือนให้พนักงานคุมประพฤติจัดทำรายงานการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษเสนอศาล หากศาลเห็นสมควร ศาลอาจแก้ไขเพิ่มเติม ลดหรือขยายระยะเวลา หรือยกเลิกคำสั่งมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษก็ได้

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามมาตรานี้ ให้กรมคุมประพฤติจัดทำฐานข้อมูลในระบบสารสนเทศศูนย์เฝ้าระวังความปลอดภัยของประชาชน

มาตรา ๒๗ ในกรณีที่พฤติการณ์ที่เกี่ยวกับการใช้มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษของผู้ถูกเฝ้าระวังได้เปลี่ยนแปลงไป เมื่อพนักงานอัยการหรือผู้ถูกเฝ้าระวังร้องขอหรือศาลเห็นเอง ศาลอาจสั่งแก้ไขเพิ่มเติม ลดหรือขยายระยะเวลา หรือยกเลิกมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษบางมาตรการหรือทุกมาตรการก็ได้ และเมื่อมีคำสั่งอย่างใดแล้ว ให้ศาลแจ้งให้ผู้ถูกเฝ้าระวังและผู้เกี่ยวข้องทราบ

การยื่นคำร้องของพนักงานอัยการตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการโดยพนักงานคุมประพฤติจัดทำรายงานพฤติการณ์ดังกล่าว และความเห็นเสนอต่อคณะกรรมการพิจารณา กำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำเพื่อพิจารณาเสนอความเห็นต่อพนักงานอัยการ

หมวด ๕

มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษ

มาตรา ๒๘ ศาลอาจมีคำสั่งให้ใช้มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษแก่นักโทษเด็ดขาดซึ่งศาลมีคำพิพากษาว่าเป็นผู้กระทำความผิดในความผิดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓ ตั้งแต่วันพ้นโทษหรือภายหลังพ้นโทษเพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำตามที่พนักงานอัยการร้องขอ หากศาลเห็นว่ามีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าผู้นั้นจะไปกระทำความผิดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓ และไม่มีมาตรการอื่นใดที่อาจป้องกันมิให้ผู้นั้นไปกระทำความผิดได้

มาตรา ๒๙ ในการจัดทำรายงานการกำหนดมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษตามมาตรา ๒๓ วรรคสอง หากคณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำเห็นว่ามีความจำเป็นที่จะต้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ใช้มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษกับนักโทษเด็ดขาดรายใดเพื่อมิให้ผู้นั้นไปกระทำความผิดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓ ให้คณะกรรมการดังกล่าวเสนอรายงานพร้อมทั้งความเห็นต่อพนักงานอัยการเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไปโดยให้นำมาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่คณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำเห็นว่ามีความจำเป็นที่จะต้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ใช้มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษตามวรรคหนึ่งร่วมกับการกำหนดมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษเมื่อครบกำหนดการคุมขังต่อเนื่องกันไป

ให้คณะกรรมการดังกล่าวเสนอรายงานพร้อมทั้งความเห็นต่อพนักงานอัยการเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป โดยให้นำมาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดทำรายงานของคณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำและการพิจารณายื่นคำร้องของพนักงานอัยการตามมาตรา นี้ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวงหรือข้อบังคับของอัยการสูงสุด แล้วแต่กรณี

มาตรา ๓๐ ในระหว่างการดำเนินการตามมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังจากพ้นโทษตามมาตรา ๒๒ หากมีเหตุที่จะขอให้ศาลมีคำสั่งกำหนดมาตรการคุมขังภายหลังจากพ้นโทษตามมาตรา ๒๘ หรือผู้ถูกเฝ้าระวังฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังจากพ้นโทษ ให้พนักงานคุมประพฤติเสนอความเห็นต่อพนักงานอัยการเพื่อพิจารณายื่นคำร้องต่อศาลในท้องที่ที่ผู้ถูกเฝ้าระวังมีที่อยู่หรือท้องที่ที่พบตัวผู้ถูกเฝ้าระวังเพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งให้ใช้มาตรการคุมขังภายหลังจากพ้นโทษแก่ผู้ถูกเฝ้าระวังเพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ

พนักงานคุมประพฤติอาจเสนอความเห็นต่อพนักงานอัยการเพื่อพิจารณาหรือพนักงานอัยการเห็นสมควรอาจขอให้ศาลมีคำสั่งให้ใช้มาตรการคุมขังภายหลังจากพ้นโทษร่วมกับการกำหนดมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังจากพ้นโทษเมื่อครบกำหนดการคุมขังต่อเนื่องกันไปได้

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการทำความเห็นของพนักงานคุมประพฤติและการพิจารณายื่นคำร้องของพนักงานอัยการตามมาตรา นี้ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวงหรือข้อบังคับของอัยการสูงสุด แล้วแต่กรณี

มาตรา ๓๑ เมื่อศาลได้รับคำร้องของพนักงานอัยการตามมาตรา ๒๙ หรือมาตรา ๓๐ ให้ศาลไต่สวนคำร้องโดยให้นำมาตรา ๒๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในวันไต่สวนถ้าผู้ถูกเฝ้าระวังไม่มาศาลตามหมายเรียกหรือตามนัดโดยไม่มีเหตุอันสมควรจงใจไม่รับหมายเรียก ได้หลบหนีไปหรือมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าจะหลบหนี ให้ศาลมีอำนาจออกหมายจับเพื่อดำเนินการต่อไป และให้นำมาตรา ๓๘ วรรคสอง เรื่องการควบคุมตัวผู้ถูกจับมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๒ ในการพิจารณาคำร้องของพนักงานอัยการตามมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง ศาลอาจสั่งให้ใช้มาตรการคุมขังนักโทษเด็ดขาดภายหลังจากพ้นโทษมีกำหนดระยะเวลาเพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อป้องกันมิให้ผู้นั้นกระทำความผิดซ้ำซึ่งต้องไม่เกินสามปีนับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นโทษ

ในการพิจารณาคำร้องของพนักงานอัยการตามมาตรา ๒๙ วรรคสอง ศาลอาจสั่งให้ใช้มาตรการคุมขังนักโทษเด็ดขาดภายหลังจากพ้นโทษมีกำหนดระยะเวลาเท่าที่จำเป็นเพื่อป้องกันมิให้ผู้นั้น

ไปกระทำความผิดซ้ำซึ่งต้องไม่เกินสามปีนับแต่วันพ้นโทษ หรือมีคำสั่งให้ใช้มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษเมื่อครบกำหนดการคุมขังต่อเนื่องกันไปตามที่พนักงานอัยการร้องขอก็ได้ โดยให้นำหมวด ๓ มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด มาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่เมื่อนับระยะเวลาทั้งหมดรวมกันแล้ว จะต้องมียุทธศาสตร์ไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นโทษ

มาตรา ๓๓ ในการพิจารณาคำร้องของพนักงานอัยการตามมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง ศาลอาจสั่งให้ใช้มาตรการคุมขังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษแก่ผู้ถูกเฝ้าระวังโดยมีกำหนดระยะเวลาเพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อป้องกันมิให้ผู้นั้นกระทำความผิดซ้ำ ซึ่งต้องไม่เกินสามปีนับแต่วันที่ผู้ถูกเฝ้าระวังถูกควบคุมตัว แต่เมื่อนับระยะเวลาที่ศาลเคยมีคำสั่งให้ใช้มาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำและระยะเวลาในครั้งนี้อย่างต่อเนื่องกันแล้ว จะต้องมียุทธศาสตร์ไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นโทษ ในกรณีเช่นว่านี้ ให้ถือว่าคำสั่งการใช้มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษของศาลสิ้นสุดลง

ในการพิจารณาคำร้องของพนักงานอัยการตามมาตรา ๓๐ วรรคสอง ศาลอาจสั่งให้ใช้มาตรการคุมขังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษแก่ผู้ถูกเฝ้าระวังโดยมีกำหนดระยะเวลาเพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อป้องกันมิให้ผู้นั้นกระทำความผิดซ้ำ ซึ่งต้องไม่เกินสามปีนับแต่วันที่ผู้ถูกเฝ้าระวังถูกควบคุมตัว หรือมีคำสั่งให้ใช้มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษเมื่อครบกำหนดการคุมขังดังกล่าวต่อเนื่องกันไปตามที่พนักงานอัยการร้องขอก็ได้ โดยให้นำหมวด ๓ มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด มาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่เมื่อนับระยะเวลาที่ศาลเคยมีคำสั่งให้ใช้มาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำและระยะเวลาในครั้งนี้อย่างต่อเนื่องกันแล้ว จะต้องมียุทธศาสตร์ไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นโทษ

มาตรา ๓๔ ให้กรมราชทัณฑ์เป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการบังคับตามคำสั่งคุมขังภายหลังพ้นโทษและให้นำกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักกันตามประมวลกฎหมายอาญา มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ผู้ใดถูกคำสั่งให้คุมขังภายหลังพ้นโทษ ให้กรมราชทัณฑ์คุมขังไว้ในสถานที่คุมขังที่มีค่าใช้จ่าย และจะปฏิบัติต่อผู้ถูกคุมขังเสมือนเป็นผู้กระทำความผิดมิได้

ในกรณีที่พฤติการณ์เปลี่ยนแปลงไป หรือเมื่อครบกำหนดหกเดือนนับแต่วันที่เริ่มมีการคุมขังภายหลังพ้นโทษและในทุกรอบหกเดือน ให้คณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำพิจารณาเสนอความเห็นต่อพนักงานอัยการเพื่อพิจารณายื่นคำร้องต่อศาลให้มีคำสั่งแก้ไข

เพิ่มเติม ลดหรือขยายระยะเวลา หรือยกเลิกคำสั่งคุมขังภายหลังพ้นโทษหรือเปลี่ยนคำสั่งคุมขังภายหลังพ้นโทษเป็นคำสั่งเฝ้าระวังแทนก็ได้

มาตรา ๓๕ เมื่อศาลได้มีคำสั่งคุมขังผู้ถูกเฝ้าระวัง ถ้าผู้นั้นยังมีได้รับการคุมขังกี่ดีหรือได้รับการคุมขังแต่ยังไม่ครบถ้วนโดยหลบหนีก็ดี ถ้าพ้นกำหนดสามปีนับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งหรือนับแต่วันที่ผู้นั้นหลบหนีระหว่างเวลาที่ต้องคุมขัง เป็นอันล่วงเลยการคุมขัง จะคุมขังผู้นั้นไม่ได้

มาตรา ๓๖ ก่อนครบกำหนดเวลาคุมขังภายหลังพ้นโทษ หากศาลไม่ได้มีคำสั่งให้ใช้มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษต่อเนื่องจากการคุมขังตามมาตรา ๓๒ วรรคสอง หรือมาตรา ๓๓ วรรคสอง พนักงานอัยการอาจยื่นคำร้องต่อศาลก่อนครบกำหนดการคุมขังเพื่อให้ศาลมีคำสั่งให้ใช้มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษแก่ผู้ถูกคุมขังเมื่อครบกำหนดการคุมขังได้ แต่ศาลอาจมีคำสั่งดังกล่าวภายหลังครบกำหนดการคุมขังก็ได้ และให้นำหมวด ๓ มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๖

การคุมขังฉุกเฉิน

มาตรา ๓๗ กรณีมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าผู้ถูกเฝ้าระวังจะกระทำความผิดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓ และมีเหตุฉุกเฉิน หากไม่มีมาตรการอื่นใดที่อาจป้องกันมิให้ผู้ถูกเฝ้าระวังกระทำความผิดดังกล่าวได้ เมื่อพนักงานอัยการร้องขอ ศาลอาจสั่งคุมขังฉุกเฉินผู้ถูกเฝ้าระวังได้ไม่เกินเจ็ดวันนับแต่วันที่ศาลมีคำสั่ง

มาตรา ๓๘ ถ้าปรากฏเหตุตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๗ ให้พนักงานคุมประพฤติเสนอความเห็นต่อพนักงานอัยการเพื่อพิจารณายื่นคำร้องต่อศาลในท้องที่ที่ผู้ถูกเฝ้าระวังมีที่อยู่หรือท้องที่ที่พบตัวผู้ถูกเฝ้าระวังขอให้ศาลมีคำสั่งคุมขังฉุกเฉิน

ก่อนที่ศาลจะมีคำสั่งตามวรรคหนึ่ง ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจจับผู้ถูกเฝ้าระวังตามมาตรา ๗๘ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แต่ห้ามควบคุมผู้ถูกจับเกินกว่าสี่สิบแปดชั่วโมงนับแต่เวลาที่ผู้ถูกจับมาถึงที่ทำการของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ และเมื่อศาลมีคำสั่งให้คุมขังฉุกเฉินผู้ถูกเฝ้าระวังแล้ว ให้กรมราชทัณฑ์นำตัวผู้ถูกเฝ้าระวังไปคุมขังฉุกเฉินตามคำสั่งศาล

ต่อไป กรณีเช่นว่านี้ไม่ทำให้คำสั่งตามมาตราการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษสิ้นผลไป และให้ดำเนินการตามมาตราการเฝ้าระวังดังกล่าวต่อไปภายหลังพ้นจากการคุมขังฉุกเฉิน

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการทำความเห็นของพนักงานคุมประพฤติและการพิจารณายื่นคำร้องของพนักงานอัยการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวงหรือข้อบังคับของอัยการสูงสุด แล้วแต่กรณี

มาตรา ๓๙ ให้ศาลพิจารณาคำร้องของพนักงานอัยการโดยเร็ว ถ้าเป็นที่พอใจว่ากรณีมีเหตุตามที่บัญญัติในมาตรา ๓๗ ให้ศาลมีคำสั่งคุมขังฉุกเฉินผู้ถูกเฝ้าระวังได้

ผู้ถูกเฝ้าระวังอาจยื่นคำร้องขอฝ่ายเดียวเพื่อให้ศาลยกเลิกคำสั่งนั้นเสีย ถ้าศาลมีคำสั่งยกเลิกคำสั่งคุมขังฉุกเฉิน คำสั่งเช่นว่านี้ให้เป็นที่สุด

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการมีคำสั่งของศาลตามมาตรา นี้ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อบังคับของประธานศาลฎีกาโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

มาตรา ๔๐ ให้กรมราชทัณฑ์เป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการบังคับตามคำสั่งคุมขังฉุกเฉิน และให้นำกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักกันตามประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๔๑ เมื่อศาลมีคำสั่งคุมขังฉุกเฉินแล้ว ให้พนักงานคุมประพฤติดำเนินการให้มีการเสนอความเห็นไปยังพนักงานอัยการเพื่อพิจารณาเสนอต่อศาลให้มีคำสั่งแก้ไขเพิ่มเติมมาตราการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษที่ศาลมีคำสั่งตามหมวด ๔ หรือเพื่อเสนอต่อศาลให้มีคำสั่งให้ใช้มาตราการคุมขังภายหลังพ้นโทษตามหมวด ๕ เพื่อป้องกันผู้ถูกคุมขังฉุกเฉินกระทำความผิดซ้ำ

หมวด ๗

การอุทธรณ์

มาตรา ๔๒ คำสั่งศาลตามหมวด ๓ มาตราการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด หมวด ๔ มาตราการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ และหมวด ๕ มาตราการคุมขังภายหลังพ้นโทษ ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งยกคำร้องของพนักงานอัยการ ให้เป็นที่สุด ส่วนคำสั่งตามที่พนักงานอัยการร้องขอให้อุทธรณ์ได้ภายในกำหนดหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ศาลมีคำสั่ง

การยื่นอุทธรณ์ไม่เป็นการทุเลาการบังคับตามคำสั่งของศาลชั้นต้น

คำสั่งศาลชั้นอุทธรณ์ ให้เป็นที่สุด

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๔๓ ให้นำพระราชบัญญัตินี้ไปใช้บังคับแก่บรรดาคดีที่โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษผู้กระทำความผิดในความผิดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓ ที่ค้างพิจารณาอยู่ในศาล และกรณีที่จะมีการปล่อยตัวนักโทษเด็ดขาดซึ่งเป็นผู้กระทำความผิดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากผู้กระทำความผิดอาญา บางประเภทที่เกี่ยวข้องกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง เช่น การข่มขืนกระทำชำเรา การกระทำความผิดทางเพศกับเด็ก การฆาตกรรม การทำร้ายจนเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย การทำร้ายร่างกายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้รับอันตรายสาหัส รวมทั้งการนำตัวบุคคลไปเรียกค่าไถ่ เมื่อถูกจำคุกจนพ้นโทษและได้รับการปล่อยตัวสู่สังคมแล้ว ถึงแม้ว่าจะมีการติดตามจากเจ้าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจบ้างแต่ไม่มีสภาพบังคับเป็นกฎหมายและไม่มีประสิทธิผลในการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ ผู้กระทำความผิดเหล่านี้ส่วนหนึ่งยังมีแนวโน้มที่จะกระทำความผิดในรูปแบบเดียวกันหรือรูปแบบใกล้เคียงกันซ้ำอีก สมควรมีกฎหมายเฉพาะที่กำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดดังกล่าว โดยการกำหนดให้มีมาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด มาตรการเฝ้าระวังภายหลังพ้นโทษ และมาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษ เพื่อป้องกันสังคมและผู้เสียหายจากการกระทำความผิดที่อาจเกิดขึ้นอีก และเพื่อส่งเสริมการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด โดยคำนึงถึงสิทธิและเสรีภาพของผู้ต้องคำสั่งดังกล่าวอย่างเหมาะสม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ตารางแสดงการประกาศใช้
พระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการทำคามผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง
พ.ศ. ๒๕๖๕

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
๑	พระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการทำคามผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ๒๕๖๕	เล่ม ๑๓๙ ตอนที่ ๖๖ ก หน้า ๖ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๕

หมายเหตุ ท่านสามารถสืบค้นกฎหมายดังกล่าวข้างต้นทั้งหมดได้ทางระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา <http://www.krisdika.go.th> และ ส่วนงานราชกิจจานุเบกษา <http://www.ratchakitcha.soc.go.th>

พระราชบัญญัติยกเลิกกฎหมายบางฉบับ
ที่หมดความจำเป็นหรือซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น

พ.ศ. ๒๕๖๕

พระราชบัญญัติ

ยกเลิกกฎหมายบางฉบับ
ที่หมดความจำเป็นหรือซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น
พ.ศ. ๒๕๖๕

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ

พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๕
เป็นปีที่ ๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรยกเลิกกฎหมายบางฉบับที่หมดความจำเป็นหรือซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น
เป็นการเพิ่มเติม

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอม
ของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติยกเลิกกฎหมายบางฉบับที่หมด
ความจำเป็นหรือซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น พ.ศ. ๒๕๖๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกกฎหมายตามที่ระบุในบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

บัญชีท้ายพระราชบัญญัติ
ยกเลิกกฎหมายบางฉบับที่หมดความจำเป็นหรือซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น
พ.ศ. ๒๕๖๕

---

๑. พระราชบัญญัติจัดการฝึกและอบรมเด็กบางจำพวก พุทธศักราช ๒๔๗๙
๒. พระราชบัญญัติจัดการฝึกและอบรมเด็กบางจำพวก (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๑
๓. พระราชกำหนดควบคุมและดำเนินงานการธุระการทำเหมืองแร่ทองคำ
พุทธศักราช ๒๔๘๓
๔. พระราชบัญญัติส่งเสริมกิจการไฟฟ้า พุทธศักราช ๒๔๘๔
๕. พระราชบัญญัติกำหนดวิธีปฏิบัติแก่บุคคลซึ่งเผยแพร่ข่าวอันเป็นการทำให้
เสียสัมพันธ์ไมตรีระหว่างประเทศไทยกับประเทศที่มีสนธิสัญญาทางไมตรีกับประเทศไทย
ในภาวะสงคราม พุทธศักราช ๒๔๘๘
๖. พระราชบัญญัติกำหนดวิธีการระงับการคำกำไรเกินสมควรจากราชการ พ.ศ. ๒๔๙๑
๗. พระราชบัญญัติการผลิตผลิตภัณฑ์ซีดี พ.ศ. ๒๕๔๘

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติยกเลิกกฎหมายบางฉบับที่หมดความจำเป็นหรือซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น พ.ศ. ๒๕๕๘ และพระราชบัญญัติยกเลิกกฎหมายบางฉบับที่หมดความจำเป็นหรือซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ ไปแล้ว แต่ในปัจจุบันปรากฏว่ายังมีกฎหมายบางฉบับที่ไม่มีความจำเป็นและไม่มีการใช้บังคับในสภาวะการณ์ปัจจุบัน หรือมีความซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่นที่ตราขึ้นในภายหลัง เพื่อให้การใช้บังคับกฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สมควรยกเลิกกฎหมายบางฉบับที่หมดความจำเป็นหรือซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่นเพิ่มเติม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ตารางแสดงการประกาศใช้

พระราชบัญญัติยกเลิกกฎหมายบางฉบับที่หมดความจำเป็นหรือซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น พ.ศ. ๒๕๖๕

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
๑	พระราชบัญญัติยกเลิกกฎหมายบางฉบับที่หมดความจำเป็นหรือซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น พ.ศ. ๒๕๖๕	เล่ม ๑๓๙ ตอนที่ ๔๔ ก หน้า ๙ ลงวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕

หมายเหตุ ท่านสามารถสืบค้นกฎหมายดังกล่าวข้างต้นทั้งหมดได้ทางระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา <http://www.krisdika.go.th> และ ส่วนงานราชกิจจานุเบกษา <http://www.ratchakitcha.soc.go.th>

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
ฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๙)
พ.ศ. ๒๕๖๕

พระราชบัญญัติ

ระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๙)

พ.ศ. ๒๕๖๕

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ

พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

เป็นปีที่ ๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอม
ของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ
ศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๖๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
ฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
ฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๒ ข้าราชการตุลาการพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ได้รับอนุญาตให้ลาออกหรือการลาออกมีผลตามมาตรา ๓๓ วรรคสองและวรรคสี่
- (๓) พ้นจากราชการตามมาตรา ๘/๑
- (๔) โอนไปรับราชการฝ่ายอื่น
- (๕) ออกจากราชการเพื่อไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร
- (๖) ถูกสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๑๕
- (๗) ถูกสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๓๔ หรือมาตรา ๓๕
- (๘) ถูกสั่งลงโทษไล่ออก ปลดออก หรือให้ออก

การพ้นจากตำแหน่งตาม (๑) (๓) หรือ (๘) ของข้าราชการตุลาการซึ่งมิใช่ตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษา ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ ถ้าเป็นการพ้นจากตำแหน่งตาม (๒) (๔) (๕) หรือ (๗) ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อมีพระบรมราชโองการให้พ้นจากตำแหน่ง โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ออกจากราชการหรือวันโอน แล้วแต่กรณี”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ปัจจุบันมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งและให้ผู้พิพากษาและตุลาการพ้นจากตำแหน่ง แต่ในกรณีที่พ้นจากตำแหน่งเพราะความตาย เกษียณอายุ ตามวาระ หรือพ้นจากราชการ เพราะถูกลงโทษ ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ และมีได้กำหนดให้วุฒิสภาดถอนบุคคลออกจากตำแหน่งแล้ว จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๕๓ ในส่วนที่เกี่ยวกับการนำความกราบบังคมทูลเพื่อมีพระบรมราชโองการให้พ้นจากตำแหน่ง และการนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ รวมทั้งยกเลิกเหตุแห่งการพ้นจากตำแหน่งกรณีวุฒิสภามีมติให้ถอดถอนจากตำแหน่ง ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ตารางแสดงการประกาศใช้
พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
๑	พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓	เล่ม ๑๑๗ ตอนที่ ๔๔ ก หน้า ๑๓ ลงวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๔๓
๒	พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๖	เล่ม ๑๒๐ ตอนที่ ๑๑๓ ก หน้า ๗ ลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๖
๓	พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๐	เล่ม ๑๒๔ ตอนที่ ๓๙ ก หน้า ๘ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๐
๔	พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๐	เล่ม ๑๒๔ ตอนที่ ๔๖ ก หน้า ๔ ลงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๐
๕	พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑	เล่ม ๑๒๕ ตอนที่ ๓๒ ก หน้า ๙ ลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑
๖	พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๐	เล่ม ๑๓๔ ตอนที่ ๘๓ ก หน้า ๑ ลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๐
๗	พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๑	เล่ม ๑๓๕ ตอนที่ ๙๗ ก หน้า ๑ ลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑
๘	พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๖๑	เล่ม ๑๓๕ ตอนที่ ๑๑๒ ก หน้า ๑ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๑
๙	พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๖๕	เล่ม ๑๓๙ ตอนที่ ๓๒ ก หน้า ๑ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๕

หมายเหตุ ท่านสามารถสืบค้นกฎหมายดังกล่าวข้างต้นทั้งหมดได้ทางระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา <http://www.krisdika.go.th> และส่วนงานราชกิจจานุเบกษา <http://www.ratchakitcha.soc.go.th>

พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ ๕)

พ.ศ. ๒๕๖๕

พระราชบัญญัติ

ลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ ๕)

พ.ศ. ๒๕๖๕

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ

พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๕

เป็นปีที่ ๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยลิขสิทธิ์

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล
ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๗ และมาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้
เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการคุ้มครองงานอันมีลิขสิทธิ์ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี
และเพื่อให้การเป็นไปตามสนธิสัญญาว่าด้วยลิขสิทธิ์ขององค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลกที่ประเทศไทย
จะเข้าเป็นภาคี ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖
ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐมนตรีแห่งการต่างประเทศ

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “ผู้ให้บริการ” และ “ผู้ใช้บริการ” ระหว่างบทนิยามคำว่า “การโฆษณา” และ “ข้อมูลการบริหารสิทธิ” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗

“ผู้ให้บริการ” หมายความว่า ผู้ให้บริการเป็นสื่อกลางส่งผ่านข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือให้สามารถติดต่อถึงกันโดยประการอื่นผ่านทางระบบคอมพิวเตอร์ และให้หมายความรวมถึงผู้ให้บริการเก็บข้อมูลคอมพิวเตอร์เป็นการชั่วคราว ผู้ให้บริการรับฝากข้อมูลคอมพิวเตอร์ และผู้ให้บริการสืบค้นแหล่งที่ตั้งของข้อมูลคอมพิวเตอร์ด้วย ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นการให้บริการในนามของตนเองหรือบุคคลอื่นหรือเพื่อประโยชน์ของบุคคลอื่น

“ผู้ใช้บริการ” หมายความว่า ผู้ใช้บริการของผู้ให้บริการไม่ว่าต้องเสียค่าใช้บริการหรือไม่ก็ตาม”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “มาตรการทางเทคโนโลยี” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรการทางเทคโนโลยี” หมายความว่า เทคโนโลยีที่ใช้คุ้มครองสิทธิของเจ้าของลิขสิทธิ์หรือสิทธิของนักแสดงตามพระราชบัญญัตินี้ หรือเทคโนโลยีที่ใช้ควบคุมการเข้าถึงงานอันมีลิขสิทธิ์หรือสิ่งบันทึกการแสดง ได้อย่างมีประสิทธิภาพ”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกบทนิยามคำว่า “การหลบเลี่ยงมาตรการทางเทคโนโลยี” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๑ ลิขสิทธิ์ในซอฟต์แวร์ ทัศนวัสดุ ภาพยนตร์ สิ่งบันทึกเสียง หรืองานแพร่เสียงแพร่ภาพ ให้มีอายุห้าสิบปีนับแต่ได้สร้างสรรค์งานนั้นขึ้น แต่ถ้าได้มีการโฆษณาในงานนั้นในระหว่างระยะเวลาดังกล่าว ให้ลิขสิทธิ์มีอายุห้าสิบปีนับแต่ได้มีการโฆษณานั้นเป็นครั้งแรก”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกมาตรา ๓๒/๓ แห่งพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘

มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นส่วนที่ ๗ ข้อยกเว้นความรับผิดของผู้ให้บริการ
มาตรา ๔๓/๑ มาตรา ๔๓/๒ มาตรา ๔๓/๓ มาตรา ๔๓/๔ มาตรา ๔๓/๕ มาตรา ๔๓/๖
มาตรา ๔๓/๗ และมาตรา ๔๓/๘ ของหมวด ๑ ลิขสิทธิ์ แห่งพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗

“ส่วนที่ ๗

ข้อยกเว้นความรับผิดของผู้ให้บริการ

มาตรา ๔๓/๑ ผู้ให้บริการที่จะได้รับยกเว้นความรับผิดสำหรับการละเมิดลิขสิทธิ์อันเนื่องมาจากการให้บริการของตน ต้องเป็นผู้ให้บริการที่ได้ประกาศมาตรการยกเลิกการให้บริการแก่ผู้ใช้บริการที่กระทำการละเมิดลิขสิทธิ์ซ้ำไว้อย่างชัดเจนและได้ปฏิบัติตามมาตรการนั้น และให้บริการในลักษณะตามที่บัญญัติในมาตรา ๔๓/๒ มาตรา ๔๓/๓ มาตรา ๔๓/๔ หรือมาตรา ๔๓/๕ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๔๓/๒ ผู้ให้บริการเป็นสื่อกลางส่งผ่านข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือให้สามารถติดต่อถึงกันโดยประการอื่นผ่านทางระบบคอมพิวเตอร์ที่จะได้รับยกเว้นความรับผิดตามมาตรา ๔๓/๑ ต้องให้บริการภายใต้เงื่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) ไม่ได้เป็นผู้ริเริ่มการส่งผ่านข้อมูลคอมพิวเตอร์

(๒) ส่งผ่านข้อมูลคอมพิวเตอร์ผ่านกระบวนการทางเทคนิคที่เกิดขึ้นโดยอัตโนมัติ โดยไม่ได้เป็นผู้เลือกข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้น

(๓) ไม่ได้กำหนดผู้รับข้อมูลคอมพิวเตอร์ เว้นแต่เป็นการตอบสนองโดยระบบอัตโนมัติ

(๔) ส่งผ่านข้อมูลคอมพิวเตอร์ โดยไม่ได้เปลี่ยนแปลงเนื้อหาของข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้น และ

(๕) ไม่ได้เก็บสำเนาข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่ทำซ้ำขึ้นในระหว่างกระบวนการพักข้อมูลคอมพิวเตอร์เป็นการชั่วคราวไว้บนระบบหรือเครือข่ายคอมพิวเตอร์ในลักษณะที่ผู้อื่นสามารถเข้าถึงได้โดยทั่วไป และไม่ได้เก็บสำเนาข้อมูลคอมพิวเตอร์เช่นนั้นไว้นานเกินกว่าที่จำเป็น

มาตรา ๔๓/๓ ผู้ให้บริการเก็บข้อมูลคอมพิวเตอร์เป็นการชั่วคราวที่จะได้รับยกเว้นความรับผิดตามมาตรา ๔๓/๑ ต้องให้บริการภายใต้เงื่อนไขดังต่อไปนี้

- (๑) เก็บข้อมูลคอมพิวเตอร์เป็นการชั่วคราวผ่านกระบวนการทางเทคนิคที่เกิดขึ้นโดยอัตโนมัติ
- (๒) ส่งผ่านข้อมูลคอมพิวเตอร์โดยไม่ได้เปลี่ยนแปลงเนื้อหาของข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้น
- (๓) ทำให้ข้อมูลคอมพิวเตอร์บนระบบหรือเครือข่ายคอมพิวเตอร์เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ
- (๔) ไม่ได้แทรกแซงการใช้เทคโนโลยีซึ่งเป็นที่ยอมรับและใช้อย่างแพร่หลายในกลุ่มผู้ให้บริการ

เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลเกี่ยวกับการใช้งานของผู้ใช้บริการ

- (๕) ปฏิบัติตามเงื่อนไขเกี่ยวกับการเข้าถึงข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่เว็บไซต์ต้นทางกำหนด และ

(๖) นำข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่เก็บไว้เป็นการชั่วคราวออกจากระบบหรือเครือข่ายคอมพิวเตอร์หรือระงับการเข้าถึงข้อมูลคอมพิวเตอร์ดังกล่าวโดยไม่ชักช้าเมื่อรู้ว่าเว็บไซต์ต้นทางได้นำข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นออกจากระบบหรือเครือข่ายคอมพิวเตอร์หรือระงับการเข้าถึงข้อมูลคอมพิวเตอร์ดังกล่าวแล้วหรือทราบว่ามีคำสั่งให้เว็บไซต์ต้นทางดำเนินการเช่นนั้น

มาตรา ๔๓/๔ ผู้ให้บริการรับฝากข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่จะได้รับยกเว้นความรับผิดตามมาตรา ๔๓/๑ ต้องให้บริการภายใต้เงื่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) ให้บริการรับฝากข้อมูลคอมพิวเตอร์ตามคำสั่งของผู้ใช้บริการโดยไม่รู้หรือไม่มีเหตุอันควรรู้ว่าข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่ละเมิดลิขสิทธิ์บนระบบหรือเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่ตนให้บริการ และได้นำข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่อ้างว่าได้ทำขึ้นโดยละเมิดลิขสิทธิ์ออกจากระบบหรือเครือข่ายคอมพิวเตอร์หรือระงับการเข้าถึงข้อมูลคอมพิวเตอร์ดังกล่าวโดยไม่ชักช้าเมื่อรู้หรือได้รับแจ้งถึงการละเมิดลิขสิทธิ์นั้น

(๒) ไม่ได้รับผลประโยชน์ทางการเงินโดยตรงจากการกระทำที่เป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ หากผู้ให้บริการมีสิทธิและความสามารถในการควบคุมการกระทำละเมิดลิขสิทธิ์นั้น และ

(๓) จัดให้มีช่องทางเพื่อรับแจ้ง และให้แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อ ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ และที่อยู่จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ที่สามารถติดต่อได้ของผู้ให้บริการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับแจ้งในตำแหน่งที่สามารถเข้าถึงได้โดยง่าย

มาตรา ๔๓/๕ ผู้ให้บริการสืบค้นแหล่งที่ตั้งของข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่จะได้รับยกเว้นความรับผิดตามมาตรา ๔๓/๑ ต้องให้บริการภายใต้เงื่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) ให้บริการสืบค้นแหล่งที่ตั้งของข้อมูลคอมพิวเตอร์บนอินเทอร์เน็ตโดยไม่รู้หรือไม่มีเหตุอันควรรู้ว่าเป็นข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่ละเมิดลิขสิทธิ์ และได้นำแหล่งอ้างอิงหรือจุดเชื่อมต่อของข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่อ้างว่าได้ทำขึ้นโดยละเมิดลิขสิทธิ์ออกจากระบบหรือเครือข่ายคอมพิวเตอร์หรือระงับการเข้าถึงแหล่งอ้างอิงหรือจุดเชื่อมต่อของข้อมูลคอมพิวเตอร์ดังกล่าวโดยไม่ชักช้าเมื่อได้รู้หรือได้รับแจ้งถึงการละเมิดลิขสิทธิ์นั้น

(๒) ไม่ได้รับผลประโยชน์ทางการเงินโดยตรงจากการกระทำที่เป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ หากผู้ให้บริการมีสิทธิและความสามารถในการควบคุมการกระทำละเมิดลิขสิทธิ์นั้น และ

(๓) จัดให้มีช่องทางเพื่อรับแจ้ง และให้แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อ ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ และที่อยู่จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ที่สามารถติดต่อได้ของผู้ให้บริการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับแจ้ง ในตำแหน่งที่สามารถเข้าถึงได้โดยง่าย

มาตรา ๔๓/๖ ในกรณีที่เจ้าของลิขสิทธิ์มีหลักฐานอันควรเชื่อว่ามี การละเมิดลิขสิทธิ์บนระบบหรือเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของผู้ให้บริการตามมาตรา ๔๓/๔ หรือมาตรา ๔๓/๕ เจ้าของลิขสิทธิ์อาจแจ้งไปยังผู้ให้บริการให้นำข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่อ้างว่าได้ทำขึ้นโดยละเมิดลิขสิทธิ์หรือแหล่งอ้างอิงหรือจุดเชื่อมต่อของข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นออกจากระบบหรือเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของผู้ให้บริการ หรือระงับการเข้าถึงข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือแหล่งอ้างอิงหรือจุดเชื่อมต่อของข้อมูลคอมพิวเตอร์ดังกล่าว

การแจ้งตามวรรคหนึ่ง ให้เจ้าของลิขสิทธิ์คำนึงถึงบทบัญญัติในส่วนที่ ๖ ข้อยกเว้นการละเมิดลิขสิทธิ์ ทั้งนี้ การแจ้งต้องทำเป็นหนังสือหรือทำโดยผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยอย่างน้อยต้องมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อตัวและชื่อสกุล หรือชื่อนิติบุคคล ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ และที่อยู่จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ โดยข้อมูลดังกล่าวต้องทำให้สามารถติดต่อเจ้าของลิขสิทธิ์ได้

(๒) งานอันมีลิขสิทธิ์ที่อ้างว่าถูกละเมิดลิขสิทธิ์

(๓) ข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่อ้างว่าได้ทำขึ้นโดยละเมิดลิขสิทธิ์และแหล่งที่ตั้งของข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้น โดยต้องมีรายละเอียดที่เพียงพอตามสมควรเพื่อให้ผู้ให้บริการสามารถนำข้อมูลคอมพิวเตอร์ดังกล่าวออกจากระบบหรือเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของผู้ให้บริการหรือระงับการเข้าถึงข้อมูลคอมพิวเตอร์ดังกล่าว เว้นแต่เป็นการแจ้งไปยังผู้ให้บริการตามมาตรา ๔๓/๕ ให้ระงับเพียงแหล่งอ้างอิงหรือจุดเชื่อมต่อที่นำไปสู่

ข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่อ้างว่าได้ทำขึ้นโดยละเมิดลิขสิทธิ์ และรายละเอียดที่เพียงพอตามสมควรเพื่อให้ผู้ให้บริการสามารถระบุแหล่งอ้างอิงหรือจุดเชื่อมต่อที่

(๔) คำรับรองว่าข้อความที่แจ้งดังกล่าวเป็นความจริง

(๕) ลายมือชื่อหรือลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ของเจ้าของลิขสิทธิ์

เมื่อผู้ให้บริการได้รับแจ้งตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ให้บริการนำข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่อ้างว่าได้ทำขึ้นโดยละเมิดลิขสิทธิ์หรือแหล่งอ้างอิงหรือจุดเชื่อมต่อของข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นออกจากระบบหรือเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของผู้ให้บริการหรือระงับการเข้าถึงข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือแหล่งอ้างอิงหรือจุดเชื่อมต่อของข้อมูลคอมพิวเตอร์ดังกล่าวโดยไม่ชักช้า พร้อมทั้งแจ้งไปยังผู้ใช้บริการที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำการละเมิดลิขสิทธิ์เพื่อให้โอกาสในการโต้แย้ง

ในกรณีที่การแจ้งมีรายละเอียดไม่ครบถ้วนตามวรรคสอง แต่มีสาระสำคัญตาม (๑) (๒) และ (๓) แล้ว ให้ผู้ให้บริการติดต่อเจ้าของลิขสิทธิ์โดยเร็วหรือกระทำการอื่นใดเพื่อให้ได้รายละเอียดที่ครบถ้วน ทั้งนี้ จะถือว่าผู้ให้บริการรู้หรือมีเหตุอันควรรู้ถึงการละเมิดลิขสิทธิ์ที่เกิดขึ้นบนระบบหรือเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของผู้ให้บริการไม่ได้หากการแจ้งมีรายละเอียดไม่ครบถ้วน

ผู้ให้บริการที่ดำเนินการโดยสุจริตไม่ต้องรับผิดชอบต่อความเสียหายใด ๆ ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามวรรคสาม

มาตรา ๔๓/๗ ผู้ใช้บริการซึ่งได้รับแจ้งตามมาตรา ๔๓/๖ วรรคสาม มีสิทธิโต้แย้งโดยทำเป็นหนังสือหรือทำโดยผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ไปยังผู้ให้บริการ โดยอย่างน้อยต้องมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อตัวและชื่อสกุล หรือชื่อนิติบุคคล ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ และที่อยู่จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ โดยข้อมูลดังกล่าวต้องทำให้สามารถติดต่อผู้ใช้บริการได้

(๒) ข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่ถูกลำเอียงออกจากระบบหรือเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของผู้ให้บริการหรือถูกระงับการเข้าถึง และแหล่งที่ตั้งของข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นก่อนที่จะถูกลำเอียงออกจากระบบหรือเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของผู้ให้บริการหรือถูกระงับการเข้าถึง เว้นแต่เป็นการโต้แย้งไปยังผู้ให้บริการตามมาตรา ๔๓/๕ ให้ระบุเพียงแหล่งอ้างอิงหรือจุดเชื่อมต่อที่ถูกลำเอียงออกจากระบบหรือเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของผู้ให้บริการหรือถูกระงับการเข้าถึง

(๓) คำชี้แจงว่าการนำข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือแหล่งอ้างอิงหรือจุดเชื่อมต่อของข้อมูลคอมพิวเตอร์ ออกจากระบบหรือเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของผู้ให้บริการหรือการระงับการเข้าถึงกระทำไปโดยผิดพลาด หรือผิดพลาด และ

(๔) ลายมือชื่อหรือลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ของผู้ให้บริการ

เมื่อผู้ให้บริการได้รับคำโต้แย้งที่มีรายละเอียดครบถ้วนตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ให้บริการส่งสำเนา คำโต้แย้งไปยังเจ้าของลิขสิทธิ์โดยเร็ว พร้อมแจ้งว่าจะนำข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือแหล่งอ้างอิงหรือ จุดเชื่อมต่อของข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นกลับเข้าสู่ระบบหรือเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของผู้ให้บริการหรือ ยุติการระงับการเข้าถึงข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือแหล่งอ้างอิงหรือจุดเชื่อมต่อของข้อมูลคอมพิวเตอร์ ดังกล่าวเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่ผู้ให้บริการได้รับคำโต้แย้ง

เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาตามวรรคสอง ให้ผู้ให้บริการนำข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือแหล่งอ้างอิง หรือจุดเชื่อมต่อของข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นกลับเข้าสู่ระบบหรือเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของผู้ให้บริการ หรือยุติการระงับการเข้าถึงข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือแหล่งอ้างอิงหรือจุดเชื่อมต่อของข้อมูลคอมพิวเตอร์ ดังกล่าวภายในสิบห้าวัน เว้นแต่ผู้ให้บริการได้รับแจ้งพร้อมหลักฐานจากเจ้าของลิขสิทธิ์ว่าได้ยื่นคำฟ้อง เพื่อดำเนินคดีต่อผู้ให้บริการ

มาตรา ๔๓/๘ ผู้ใดแจ้งหรือโต้แย้งไปยังผู้ให้บริการโดยรู้หรือมีเหตุอันควรรู้ว่าข้อมูลดังกล่าว เป็นเท็จ เป็นเหตุให้ผู้ให้บริการนำข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือแหล่งอ้างอิงหรือจุดเชื่อมต่อของ ข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นออกจากหรือนำกลับเข้าสู่ระบบหรือเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของผู้ให้บริการ หรือระงับหรือยุติการระงับการเข้าถึงข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือแหล่งอ้างอิงหรือจุดเชื่อมต่อของข้อมูลคอมพิวเตอร์ ดังกล่าว ผู้นั้นต้องรับผิดชอบต่อความเสียหายใด ๆ ที่เกิดขึ้นจากการแจ้งหรือการโต้แย้งอันเป็นเท็จนั้น”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๓ ให้นำมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๒/๒ มาตรา ๓๒/๔ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๒ และมาตรา ๔๓ ของส่วนที่ ๖ ข้อยกเว้นการละเมิดลิขสิทธิ์ และมาตรา ๔๓/๑ มาตรา ๔๓/๒ มาตรา ๔๓/๓ มาตรา ๔๓/๔ มาตรา ๔๓/๕ มาตรา ๔๓/๖ มาตรา ๔๓/๗ และมาตรา ๔๓/๘ ของส่วนที่ ๗ ข้อยกเว้นความรับผิดของผู้ให้บริการ มาใช้บังคับ แก่สิทธิของนักแสดงโดยอนุโลม”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๓/๔ แห่งพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๓/๔ การกระทำด้วยประการใด ๆ ที่มีผลทำให้มาตรการทางเทคโนโลยีที่ใช้ควบคุมการเข้าถึงไม่เกิดผล ให้ถือว่าเป็นการละเมิดมาตรการทางเทคโนโลยี”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๕๓/๕ แห่งพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑) การกระทำซึ่งจำเป็นสำหรับการกระทำแก่งานอันมีลิขสิทธิ์ที่ได้รับยกเว้นการละเมิดลิขสิทธิ์ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา”

มาตรา ๑๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕๓/๖ มาตรา ๕๓/๗ และมาตรา ๕๓/๘ ของหมวด ๒/๑ ข้อมูลการบริหารสิทธิและมาตรการทางเทคโนโลยี แห่งพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘

“มาตรา ๕๓/๖ ผู้ใดให้บริการ ผลิตภัณฑ์ หรือแจกจ่าย ซึ่งบริการ ผลิตภัณฑ์ หรืออุปกรณ์ โดยรู้หรือมีเหตุอันควรรู้ว่าบริการ ผลิตภัณฑ์ หรืออุปกรณ์ดังกล่าวมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อทำให้มาตรการทางเทคโนโลยีไม่เกิดผล หรือโดยส่งเสริมการขายว่าบริการ ผลิตภัณฑ์ หรืออุปกรณ์นั้นสามารถทำให้มาตรการทางเทคโนโลยีไม่เกิดผล ให้ถือว่าผู้นั้นกระทำการละเมิดมาตรการทางเทคโนโลยี

เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ ผลิตภัณฑ์ หมายความรวมถึงโปรแกรมคอมพิวเตอร์ด้วย

มาตรา ๕๓/๗ การกระทำตามมาตรา ๕๓/๖ เพื่อให้ผู้อื่นนำไปใช้ทำให้มาตรการทางเทคโนโลยีที่ใช้คุ้มครองสิทธิไม่เกิดผล ในกรณีดังต่อไปนี้ มิให้ถือว่าเป็นการละเมิดมาตรการทางเทคโนโลยี

(๑) เพื่อวิเคราะห์ห้องค์ประกอบที่จำเป็นของโปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการใช้งานร่วมกับโปรแกรมคอมพิวเตอร์อื่น

(๒) เพื่อให้เจ้าพนักงานผู้มีอำนาจตามกฎหมายบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย การอันจำเป็นในการป้องกันประเทศ การรักษาความมั่นคงแห่งชาติหรือวัตถุประสงค์อื่นในทำนองเดียวกัน โดยเจ้าพนักงานต้องแสดงหลักฐานตามสมควรว่าได้ดำเนินการเพื่อวัตถุประสงค์ดังกล่าว

มาตรา ๕๓/๘ การกระทำตามมาตรา ๕๓/๖ เพื่อให้ผู้อื่นนำไปใช้ทำให้มาตรการทางเทคโนโลยีที่ใช้ควบคุมการเข้าถึงไม่เกิดผล ในกรณีดังต่อไปนี้ มิให้ถือว่าเป็นการละเมิดมาตรการทางเทคโนโลยี

(๑) เพื่อวิเคราะห์ห้องค์ประกอบที่จำเป็นของโปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการใช้งานร่วมกับโปรแกรมคอมพิวเตอร์อื่น

(๒) เพื่อประโยชน์แห่งการวิจัย วิเคราะห์ และหาข้อบกพร่องของเทคโนโลยีการเข้ารหัส โดยผู้กระทำต้องได้มาซึ่งงานหรือสำเนาอันมีลิขสิทธิ์โดยชอบด้วยกฎหมายและได้ใช้ความพยายามโดยสุจริตในการขออนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์แล้ว

(๓) เพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะในการทดสอบ ตรวจสอบ หรือแก้ไขระบบความมั่นคงปลอดภัยของคอมพิวเตอร์ ของระบบคอมพิวเตอร์ หรือของเครือข่ายคอมพิวเตอร์ โดยได้รับอนุญาตจากเจ้าของคอมพิวเตอร์ ระบบคอมพิวเตอร์ หรือเครือข่ายคอมพิวเตอร์ แล้วแต่กรณี

(๔) เพื่อให้เจ้าพนักงานผู้มีอำนาจตามกฎหมายบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายการอันจำเป็นในการป้องกันประเทศ การรักษาความมั่นคงแห่งชาติหรือวัตถุประสงค์อื่นในทำนองเดียวกัน โดยเจ้าพนักงานต้องแสดงหลักฐานตามสมควรว่าได้ดำเนินการเพื่อวัตถุประสงค์ดังกล่าว”

มาตรา ๑๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามของมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗

“เมื่อครบกำหนดตามวาระในวรรคหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่”

มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๐/๑ แห่งพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๐/๑ ผู้ใดกระทำการละเมิดข้อมูลการบริหารสิทธิตามมาตรา ๕๓/๑ หรือมาตรา ๕๓/๒ หรือละเมิดมาตรการทางเทคโนโลยีตามมาตรา ๕๓/๔ หรือมาตรา ๕๓/๖ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำเพื่อการค้า ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่แสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๑๕ มิให้นำบทบัญญัติเรื่องอายุการคุ้มครองลิขสิทธิ์ในงานภาพถ่ายที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ มาใช้บังคับกับงานภาพถ่ายที่อายุแห่งการคุ้มครองลิขสิทธิ์สิ้นสุดลงแล้ว ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๖ บรรดาคดีหรือการดำเนินการใด ๆ ที่ได้ดำเนินการตามมาตรา ๓๒/๓ ไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและยังไม่ถึงที่สุด ให้ดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ประเทศไทยจะเข้าเป็นภาคีสันติสัญญาว่าด้วยลิขสิทธิ์ขององค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก (WIPO Copyright Treaty) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการคุ้มครองงานอันมีลิขสิทธิ์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี และปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับการคุ้มครองมาตรการทางเทคโนโลยีเพื่อให้เป็นไปตามสนธิสัญญาดังกล่าว รวมทั้งปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับข้อยกเว้นความรับผิดของผู้ให้บริการเพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพ สร้างความร่วมมือระหว่างผู้ให้บริการและเจ้าของลิขสิทธิ์ในการแก้ไขปัญหาการละเมิดลิขสิทธิ์บนอินเทอร์เน็ต และเพื่อให้การคุ้มครองงานอันมีลิขสิทธิ์มีประสิทธิภาพมากขึ้น ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและพฤติกรรมของผู้บริโภค จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

**ตารางแสดงการประกาศใช้
พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗**

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
๑	พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗	เล่ม ๑๑๑ ตอนที่ ๕๙ ก หน้า ๑ ลงวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๓๗
๒	พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘	เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๖ ก หน้า ๗ ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘
๓	พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘	เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๖ ก หน้า ๑๔ ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘
๔	พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๑	เล่ม ๑๓๕ ตอนที่ ๙๒ ก หน้า ๑๙ ลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑
๕	พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๕	เล่ม ๑๓๙ ตอนที่ ๑๓ ก หน้า ๑ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

หมายเหตุ ท่านสามารถสืบค้นกฎหมายดังกล่าวข้างต้นทั้งหมดได้ทางระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา <http://www.krisdika.go.th> และ
ส่วนงานราชกิจจานุเบกษา <http://www.ratchakitcha.soc.go.th>

พระราชบัญญัติวิชาชีพการสัตวบาล

พ.ศ. ๒๕๖๕

พระราชบัญญัติ

วิชาชีพการสัตวบาล

พ.ศ. ๒๕๖๕

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ

พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

เป็นปีที่ ๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการสัตวบาล

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล
ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๓ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้
เพื่อควบคุมการประกอบวิชาชีพการสัตวบาลให้มีมาตรฐานเดียวกันและป้องกันมิให้มีการแสวงหาประโยชน์
โดยมิชอบจากผู้ซึ่งไม่ได้ประกอบวิชาชีพ อันจะทำให้เกิดความเสียหายต่อการเลี้ยงและการดูแลสัตว์เลี้ยง
เพื่อการค้า รวมทั้งส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศและสุขภาพของประชาชน ซึ่งการตรา
พระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติวิชาชีพการสัตวบาล พ.ศ. ๒๕๖๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“วิชาชีพการสัตวบาล” หมายความว่า วิชาชีพเกี่ยวกับการผลิตสัตว์เลี้ยง การปรับปรุงและบำรุงพันธุ์สัตว์เลี้ยง การจัดการอาหารสัตว์เลี้ยง การจัดการสุขภาพสัตว์เลี้ยง ตลอดจนการจัดการการผลิตผลและผลิตภัณฑ์จากสัตว์เลี้ยง เพื่อให้สัตว์เลี้ยงมีสุขภาพแข็งแรง สมบูรณ์ และให้ผลิตผลและผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพและมีความปลอดภัย แต่ไม่รวมถึงการประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการสัตวแพทย์

“สัตว์เลี้ยง” หมายความว่า สัตว์ที่เลี้ยงเพื่อการบริโภค การใช้งาน การใช้ผลิตผล หรือความพึงพอใจของมนุษย์ และให้หมายความรวมถึงสัตว์ป่าที่ครอบครองได้ตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ทางการค้า หรือเศรษฐกิจ แต่ไม่รวมถึงสัตว์ที่เป็นสัตว์น้ำตามกฎหมายว่าด้วยการประมง และสัตว์เลี้ยงของผู้เลี้ยงหรือเกษตรกรรายย่อย

“ผู้ประกอบการวิชาชีพการสัตวบาล” หมายความว่า บุคคลซึ่งได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวบาลจากสภาการสัตวบาล

“ใบอนุญาต” หมายความว่า ใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวบาลจากสภาการสัตวบาล

“ข้อบังคับ” หมายความว่า ข้อบังคับสภาการสัตวบาล

“สมาชิก” หมายความว่า สมาชิกสภาการสัตวบาล

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการสภาการสัตวบาล

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการสภาการสัตวบาล

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการสภาการสัตวบาล

“รองเลขาธิการ” หมายความว่า รองเลขาธิการสภาการสัตวบาล

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า บุคคลซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ลดหรือยกเว้นค่าธรรมเนียม รวมทั้งออกกฎกระทรวง ระเบียบและประกาศ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

สภาการสัตวบาล

มาตรา ๕ ให้มีสภาการสัตวบาลเป็นนิติบุคคล ซึ่งมีวัตถุประสงค์ และหน้าที่และอำนาจ ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖ สภาการสัตวบาลมีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

(๑) ควบคุมและกำหนดมาตรฐานการประกอบวิชาชีพการสัตวบาล

(๒) ควบคุมความประพฤติและการดำเนินการของผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวบาลให้ถูกต้อง ตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพการสัตวบาล

(๓) ส่งเสริมการศึกษา การวิจัย และการประกอบวิชาชีพการสัตวบาล

(๔) ส่งเสริมความสามัคคีและผดุงเกียรติของสมาชิก

(๕) ช่วยเหลือ แนะนำ เผยแพร่ และให้บริการทางด้านวิชาการแก่สมาชิก รวมทั้งเกษตรกร ประชาชน และองค์กรอื่นในเรื่องเกี่ยวกับวิชาชีพการสัตวบาล

(๖) ให้คำปรึกษาหรือข้อเสนอแนะต่อรัฐบาลเกี่ยวกับวิชาชีพการสัตวบาล

(๗) เป็นตัวแทนผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวบาลของประเทศไทย

(๘) ผดุงความเป็นธรรม และส่งเสริมสวัสดิการให้แก่สมาชิก

(๙) ดำเนินการอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๗ สภาการสัตวบาลมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) รับขึ้นทะเบียนและออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ขอเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวบาล

(๒) ออกคำสั่งตามมาตรา ๔๘ วรรคสอง

(๓) รับรองปริญญา อนุปริญญา ประกาศนียบัตร อนุมัติบัตร วุฒิบัตร หรือหนังสือแสดงวุฒิอื่น ในวิชาชีพการสัตวบาลของสถาบันต่าง ๆ ที่ผ่านการอนุมัติหลักสูตรจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อประโยชน์ ในการสมัครเป็นสมาชิก

(๔) รับรองสมาคมที่เกี่ยวข้องกับการปศุสัตว์ และสัตว์เลี้ยงเพื่อประโยชน์ในการเลือก กรรมการตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๕)

(๕) ออกหนังสืออนุมัติบัตรหรือให้วุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพ การสัตวบาลสาขาต่าง ๆ และออกหนังสือแสดงวุฒิอื่นในวิชาชีพการสัตวบาล

(๖) จัดทำแผนการดำเนินการและรายงานผลการดำเนินการเสนอต่อสภานายกพิเศษ อย่างน้อยปีละครั้ง

(๗) ดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสภาการสัตวบาล

มาตรา ๘ สภาการสัตวบาลอาจมีรายได้ ดังต่อไปนี้

(๑) เงินอุดหนุนจากงบประมาณแผ่นดิน

(๒) ค่าขึ้นทะเบียนสมาชิก ค่าบำรุง รายได้อื่น และค่าธรรมเนียมตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) ผลประโยชน์จากการจัดการทรัพย์สินและกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดในมาตรา ๖

(๔) เงินและทรัพย์สินที่มีผู้ให้แก่สภาการสัตวบาล

(๕) ดอกผลของเงินและทรัพย์สินตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔)

มาตรา ๙ ให้รัฐมนตรีดำรงตำแหน่งสภานายกพิเศษแห่งสภาการสัตวบาลและมีหน้าที่และ อำนาจตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๐ ให้มีสำนักงานสภาการสัตวบาลมีหน้าที่ปฏิบัติงานวิชาการและธุรการให้แก่ คณะกรรมการและสภาการสัตวบาล ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๑ การประชุมใหญ่สภาการสัตวบาลให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ ในการนี้ สมาชิกมีสิทธิซักถามหรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจการของสภาการสัตวบาล และออกเสียง ลงคะแนนในการประชุมใหญ่สภาการสัตวบาล

หมวด ๒

สมาชิก

มาตรา ๑๒ ผู้สมัครเป็นสมาชิกต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์

(๒) มีความรู้ในวิชาชีพการสัตวบาลโดยได้รับปริญญา อนุปริญญา ประกาศนียบัตร อนุมัติบัตร วุฒิบัตร หรือหนังสือแสดงวุฒิอื่นในวิชาชีพการสัตวบาล หรือสาขาอื่นตามมาตรา ๓๔ ที่สภาการสัตวบาลรับรอง

(๓) ไม่เป็นผู้วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๔) ไม่เป็นโรคตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ

การสมัครเป็นสมาชิกให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ

มาตรา ๑๓ สิทธิและหน้าที่ของสมาชิกมีดังต่อไปนี้

(๑) เลือกตั้งหรือรับเลือกตั้งเป็นกรรมการหรือดำรงตำแหน่งอื่นอันเกี่ยวกับกิจการของ สภาการสัตวบาลตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) ชำระค่าขึ้นทะเบียนสมาชิก ค่าบำรุง และค่าใช้จ่ายตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ

(๓) ผดุงไว้ซึ่งเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพและปฏิบัติตนตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๔ สมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลงเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง

(๔) คณะกรรมการมีมติให้พ้นจากสมาชิกภาพเพราะเป็นผู้กระทำการอันเป็นการเสื่อมเสีย แก่เกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ

(๕) ไม่ชำระค่าขึ้นทะเบียนสมาชิก ค่าบำรุง หรือค่าใช้จ่าย โดยไม่มีเหตุอันสมควร ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ

หมวด ๓

คณะกรรมการสภาการสัตวบาล

มาตรา ๑๕ ให้มีคณะกรรมการสภาการสัตวบาล ประกอบด้วย

(๑) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ อธิบดีกรมปศุสัตว์ และนายกสมาคมสัตวบาลแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

(๒) กรรมการซึ่งเป็นผู้แทนกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ผู้แทน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผู้แทนกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ และผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข

(๓) กรรมการซึ่งเป็นคณบดี หรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ หรือหัวหน้าภาควิชา หรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชา ที่ผลิตบัณฑิต ด้านการสัตวบาลในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและสถาบันอุดมศึกษาของเอกชนที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย ว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน แห่งละหนึ่งคน เลือกกันเองให้เหลือจำนวนสี่คน

(๔) กรรมการซึ่งเป็นผู้บริหารสถาบันการอาชีวศึกษาเกษตร หรือวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี หรือผู้ดูแลหลักสูตร หรือหัวหน้าแผนกหรือหัวหน้างานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า แผนกวิชาที่ผลิตผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาเกษตร และที่ผลิต ผู้สำเร็จการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ จากวิทยาลัย เกษตรและเทคโนโลยี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา แห่งละหนึ่งคน เลือกกันเอง ให้เหลือจำนวนสองคน

(๕) กรรมการซึ่งเป็นนายกสมาคมที่เกี่ยวข้องกับการปศุสัตว์ที่สภาการสัตวบาลรับรอง เลือกกันเองให้เหลือจำนวนสองคน

(๖) กรรมการซึ่งได้รับเลือกตั้งจากสมาชิกด้วยตนเอง มีจำนวนเท่ากับจำนวนกรรมการใน (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) รวมกัน

กรรมการตามวรรคหนึ่ง (๖) ต้องเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวบาลประเภท ข. ตามมาตรา ๓๒ ไม่เกินหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการดังกล่าว

ให้เลขาธิการเป็นเลขานุการ และให้เลขาธิการแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการได้ตามความจำเป็น
มาตรา ๑๖ ให้คณะกรรมการประชุมภายในสามสิบวันนับจากวันเลือกกรรมการ ตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๓) (๔) และ (๕) และวันเลือกตั้งกรรมการตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๖) แล้วเสร็จ เพื่อเลือกกรรมการให้ดำรงตำแหน่งนายกสภาการสัตวบาล อุปนายกสภาการสัตวบาลคนหนึ่ง และอุปนายกสภาการสัตวบาลคนที่สอง ตำแหน่งละหนึ่งคน

ให้นายกสภาการสัตวบาลเลือกกรรมการเพื่อดำรงตำแหน่งเลขาธิการ รองเลขาธิการ ประชาสัมพันธ์ และเหรียญิก ตำแหน่งละหนึ่งคน และอาจเลือกกรรมการเพื่อดำรงตำแหน่งอื่นได้ตามความจำเป็น และมีอำนาจถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวออกจากตำแหน่งได้ ทั้งนี้ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

ให้นายกสภาการสัตวบาล อุปนายกสภาการสัตวบาลคนที่หนึ่ง และอุปนายกสภาการสัตวบาลคนที่สอง ดำรงตำแหน่งตามวาระของกรรมการตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๓) (๔) (๕) และ (๖) ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๙ วรรคหนึ่ง

ให้นายกสภาการสัตวบาลเป็นผู้แทนสภาการสัตวบาลในกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก

เมื่อผู้ดำรงตำแหน่งนายกสภาการสัตวบาลพ้นจากตำแหน่ง ให้เลขาธิการ รองเลขาธิการ ประชาสัมพันธ์ เหรียญิก และผู้ดำรงตำแหน่งอื่นตามวรรคสอง พ้นจากตำแหน่งด้วย

มาตรา ๑๗ การเลือกกรรมการตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๓) (๔) และ (๕) และมาตรา ๒๒ การเลือกตั้งกรรมการตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๖) และมาตรา ๒๓ การเลือกกรรมการเพื่อดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ตามมาตรา ๑๖ และการแต่งตั้งและถอดถอนที่ปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๒๔ (๕) ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ

มาตรา ๑๘ กรรมการตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๕) และ (๖) ต้องเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวบาล และไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) เคยถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้
- (๒) เป็นบุคคลล้มละลาย

มาตรา ๑๙ กรรมการตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๓) (๔) (๕) และ (๖) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปีนับแต่วันได้รับเลือกหรือได้รับเลือกตั้ง และอาจได้รับเลือกหรือได้รับเลือกตั้งใหม่ได้แล้วแต่กรณี แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันไม่ได้

ให้กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่ากรรมการที่ได้รับเลือกหรือได้รับเลือกตั้งใหม่จะเข้ารับหน้าที่ ทั้งนี้ คณะกรรมการต้องจัดให้มีการเลือกหรือเลือกตั้งกรรมการตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๓) (๔) (๕) หรือ (๖) แล้วแต่กรณี ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๒๐ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๖) พ้นจากตำแหน่งกรรมการเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) สมาชิกภาพสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๔
- (๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๘

มาตรา ๒๑ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๓) (๔) และ (๕) พ้นจากตำแหน่งเมื่อเป็นกรณีตามมาตรา ๒๐ หรือพ้นจากตำแหน่งคนบดีหรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ หรือหัวหน้าภาควิชา หรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชา ที่ผลิตบัณฑิตด้านการสัตวบาลในสถาบันอุดมศึกษาตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๓) หรือพ้นจากตำแหน่งผู้บริหารสถาบันการอาชีวศึกษาเกษตร หรือวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี หรือผู้ดูแลหลักสูตร หรือหัวหน้าแผนกหรือหัวหน้างานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าแผนกวิชาที่ผลิตผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาเกษตร และที่ผลิตผู้สำเร็จการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ จากวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๔) หรือพ้นจากตำแหน่งนายกสมาคมที่เกี่ยวข้องกับการปศุสัตว์ตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๕) แล้วแต่กรณี

มาตรา ๒๒ เมื่อตำแหน่งกรรมการตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๓) (๔) และ (๕) ว่างลงก่อนครบวาระ ให้คณะกรรมการดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งกรรมการนั้นว่างลง

ในกรณีที่วาระของกรรมการตามวรรคหนึ่งเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวัน คณะกรรมการจะให้มีการเลือกกรรมการแทนหรือไม่ก็ได้

ให้ผู้ซึ่งเป็นกรรมการแทนนั้นอยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน

มาตรา ๒๓ เมื่อตำแหน่งกรรมการตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๖) ว่างลงไม่เกินกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการดังกล่าวทั้งหมดก่อนครบวาระ ให้คณะกรรมการจัดการเลือกตั้งจากสมาชิกซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๘ เป็นกรรมการแทนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งกรรมการนั้นว่างลง

กรณีตำแหน่งกรรมการตามวรรคหนึ่งว่างลงรวมกันเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการซึ่งได้รับเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการจัดให้มีการเลือกตั้งกรรมการขึ้นแทนภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่กรรมการดังกล่าวได้ว่างลงเกินกึ่งหนึ่ง

ถ้าวาระของกรรมการตามวรรคหนึ่งเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวัน คณะกรรมการจะจัดให้มีการเลือกตั้งกรรมการแทนหรือไม่ก็ได้

ให้ผู้ซึ่งเป็นกรรมการแทนนั้นอยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน มาตรา ๒๔ ให้คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) บริหารกิจการสภาการสัตวบาลตามวัตถุประสงค์ และหน้าที่และอำนาจของสภาการสัตวบาล ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๖ และมาตรา ๗

(๒) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณ คณะอนุกรรมการสอบสวน และคณะอนุกรรมการอื่น เพื่อทำกิจการหรือพิจารณาเรื่องต่าง ๆ อันอยู่ในขอบเขตแห่งวัตถุประสงค์และหน้าที่และอำนาจของ สภาการสัตวบาล

(๓) ออกระเบียบและประกาศตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

(๔) ออกข้อบังคับเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสภาการสัตวบาล

(๕) แต่งตั้งและถอดถอนที่ปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิ

(๖) ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ

ภายใต้บังคับมาตรา ๒๘ ข้อบังคับตามวรรคหนึ่ง (๔) เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๒๕ การปฏิบัติหน้าที่ และหน้าที่และอำนาจของนายกสภาการสัตวบาล อุปนายก สภาการสัตวบาล เลขาธิการ รองเลขาธิการ ประชาสัมพันธ์ เภรณูญิก ผู้ดำรงตำแหน่งอื่น และที่ปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิ ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ

หมวด ๔

การดำเนินการของคณะกรรมการ

มาตรา ๒๖ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการ ให้นายกสภาการสัตวบาลเป็นประธานในที่ประชุม ในกรณีที่นายกสภาการสัตวบาลไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้อุปนายกสภาการสัตวบาลคนที่หนึ่งหรือคนที่สองตามลำดับเป็นประธานในที่ประชุม ถ้านายกสภาการสัตวบาลและอุปนายกสภาการสัตวบาลไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

มติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มติของที่ประชุมในกรณีให้สมาชิกพ้นจากสมาชิกภาพตามมาตรา ๑๔ (๔) หรือให้พักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาต ให้ถือคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

การประชุมคณะกรรมการจรรยาบรรณ คณะอนุกรรมการสอบสวน และคณะกรรมการอื่น ตามมาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง (๒) และการประชุมคณะที่ปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิ ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ

มาตรา ๒๗ สภานายกพิเศษจะเข้าฟังการประชุมและชี้แจงแสดงความคิดเห็นในที่ประชุมคณะกรรมการหรือจะส่งความเห็นเป็นหนังสือไปยังสภาการสัตวบาลในเรื่องใด ๆ ก็ได้

มาตรา ๒๘ มติของที่ประชุมคณะกรรมการในเรื่องดังต่อไปนี้ ต้องได้รับความเห็นชอบจากสภานายกพิเศษก่อน จึงจะดำเนินการตามมตินั้นได้

- (๑) การออกข้อบังคับ
- (๒) การกำหนดงบประมาณของสภาการสัตวบาล
- (๓) การให้สมาชิกพ้นจากสมาชิกภาพตามมาตรา ๑๔ (๔)
- (๔) การวินิจฉัยชี้ขาดให้พักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาต

ให้นายกสภาการสัตวบาลเสนอมติตามวรรคหนึ่งต่อสภานายกพิเศษโดยไม่ชักช้า สภานายกพิเศษอาจมีคำสั่งยับยั้งมตินั้นได้ ในกรณีที่มิได้ยับยั้งมติตามวรรคหนึ่งภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รับมติที่นายกสภาการสัตวบาลเสนอ ให้ถือว่าสภานายกพิเศษให้ความเห็นชอบมตินั้น

ถ้าสภานายกพิเศษยับยั้งมติใด ให้คณะกรรมการประชุมพิจารณาอีกครั้งภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งยับยั้ง ในการประชุมนั้นถ้ามีเสียงยืนยันมติไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ก็ให้ดำเนินการตามมตินั้นได้

หมวด ๕

การควบคุมการประกอบวิชาชีพการสัตวบาล

มาตรา ๒๙ ห้ามมิให้ผู้ใดประกอบวิชาชีพการสัตวบาล หรือแสดงด้วยวิธีใด ๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนเป็นผู้มีสิทธิประกอบวิชาชีพดังกล่าว โดยมีได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตจากสภาการสัตวบาล เว้นแต่ในกรณีอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) การประกอบวิชาชีพการสัตวบาลที่กระทำต่อสัตว์เลี้ยงของตนเอง และสัตว์เลี้ยงของผู้เลี้ยงหรือเกษตรกรรายย่อย ทั้งนี้ โดยมีขนาด ชนิด และจำนวนสัตว์เลี้ยงตามที่คณะกรรมการกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๒) นักเรียน นิสิต นักศึกษา หรือผู้รับการฝึกอบรมซึ่งทำการฝึกหัดหรือฝึกอบรมในความควบคุมของสถาบันการศึกษาวิชาการสัตวบาลทั้งที่เป็นของรัฐหรือสถาบันการศึกษาอื่นที่ได้รับอนุญาตจากทางราชการให้จัดตั้ง หรือสถาบันการสัตวบาลที่สภาการสัตวบาลรับรอง ทั้งนี้ ภายใต้การควบคุมของเจ้าหน้าที่ผู้ฝึกหัดหรือผู้ให้การฝึกอบรมซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวบาล

(๓) ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง หรือเจ้าหน้าที่ของกระทรวง ทบวง กรม องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนด ซึ่งทำการประกอบวิชาชีพการสัตวบาลตามหน้าที่และอำนาจ หรือตามที่ส่วนราชการหรือหน่วยงานดังกล่าวมอบหมายเป็นลายลักษณ์อักษร

(๔) บุคคลซึ่งกระทรวง ทบวง กรม องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนด มอบหมายให้ประกอบวิชาชีพการสัตวบาลในความควบคุมของเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวบาล ทั้งนี้ ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

(๕) การประกอบวิชาชีพการสัตวบาลของที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญของทางราชการหรือผู้สอนในสถาบันการศึกษาหรือสถาบันการสัตวบาลที่สภาการสัตวบาลรับรอง ทั้งนี้ โดยอนุมัติ

ของคณะกรรมการตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๓๐ ห้ามมิให้ผู้ซึ่งมิได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตใช้คำหรือข้อความด้วยอักษรไทย หรืออักษรต่างประเทศว่า สัตวบาล หรือใช้อักษรย่อของคำดังกล่าวประกอบกับชื่อตัวหรือชื่อสกุลของตน หรือใช้คำหรือข้อความอื่นใดที่มีความหมายเช่นเดียวกัน หรือแสดงด้วยวิธีใด ๆ ซึ่งทำให้ผู้อื่นเข้าใจว่า ตนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวบาล รวมถึงการใช้ จ้าง วาน หรือยินยอมให้ผู้อื่นกระทำการดังกล่าวให้แก่ตน ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ

มาตรา ๓๑ แบบและประเภทใบอนุญาต หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขึ้นทะเบียน การออกใบอนุญาต อายุใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต การออกหนังสืออนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพการสัตวบาลสาขาต่าง ๆ และหนังสือแสดงวุฒิอื่นในวิชาชีพการสัตวบาล รวมทั้งการออกใบแทนใบอนุญาต หนังสืออนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตร และหนังสือแสดงวุฒิอื่น ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ

มาตรา ๓๒ ผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวบาล ให้แบ่งเป็นสองประเภท คือ ผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวบาลประเภท ก. และผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวบาลประเภท ข.

มาตรา ๓๓ ผู้ขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวบาลประเภท ก. ต้องเป็นสมาชิกและมีคุณสมบัติอื่นตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ รวมทั้งต้องมีความรู้อย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) ได้รับปริญญาในสาขาวิชาชีพการสัตวบาลจากสถานศึกษาในประเทศไทยที่กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม หรือกระทรวงศึกษาธิการรับรอง และผ่านการสอบความรู้ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ

(๒) ได้รับปริญญาในสาขาวิชาชีพการสัตวบาลจากสถานศึกษาในต่างประเทศที่สภาการสัตวบาลรับรอง ได้รับอนุญาตให้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพในประเทศที่ตนได้รับปริญญา และผ่านการสอบความรู้ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ เว้นแต่เป็นผู้ซึ่งมีสัญชาติไทยอาจไม่ต้องเป็นผู้ได้รับอนุญาตให้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพในประเทศที่ผู้นั้นได้รับปริญญาก็ได้ แต่ต้องผ่านการสอบความรู้ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ

มาตรา ๓๔ ผู้ขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวบาลประเภท ข. ต้องเป็นสมาชิกและมีคุณสมบัติอื่นตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ รวมทั้งต้องมีความรู้อย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) ได้รับปริญญาสาขาอื่นที่มีใช้สาขาวิชาชีพการสัตวบาลหรือได้รับประกาศนียบัตรและมีความรู้ในวิชาชีพการสัตวบาล ทั้งนี้ จากสถานศึกษาที่กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม หรือกระทรวงศึกษาธิการรับรอง และผ่านการสอบความรู้ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ

(๒) ได้รับอนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรในวิชาชีพการสัตวบาล หรือได้รับหนังสือแสดงวุฒิอื่น ในวิชาชีพการสัตวบาลขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้ จากสถาบันที่สภาการสัตวบาลรับรอง และผ่านการสอบความรู้ ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ

มาตรา ๓๕ เมื่อผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวบาลผู้ใดพ้นจากสมาชิกภาพ ให้ใบอนุญาตของ ผู้นั้นสิ้นสุดลงนับแต่วันที่พ้นจากสมาชิกภาพ และให้คณะกรรมการประกาศการพ้นจากสมาชิกภาพ และเหตุแห่งการนั้นให้สาธารณชนทราบ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ

มาตรา ๓๖ ผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวบาลต้องประกอบวิชาชีพภายใต้บังคับแห่งข้อจำกัด และเงื่อนไขตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ

มาตรา ๓๗ ผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวบาลต้องรักษาจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพการสัตวบาล ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ

มาตรา ๓๘ บุคคลผู้ได้รับความเสียหายเพราะผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวบาลผู้ใดประพฤติ ผิดข้อจำกัดหรือเงื่อนไขการประกอบวิชาชีพการสัตวบาลตามมาตรา ๓๖ หรือประพฤติผิดจรรยาบรรณ แห่งวิชาชีพการสัตวบาลตามมาตรา ๓๗ มีสิทธิกล่าวหาผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวบาลผู้นั้น โดยทำ คำกล่าวหาเป็นหนังสือหรือโดยวิธีอื่นใดยื่นต่อสภาการสัตวบาล ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ

กรรมการหรือบุคคลอื่นที่พบหรือทราบว่าผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวบาลผู้ใดประพฤติ ผิดข้อจำกัดและเงื่อนไขการประกอบวิชาชีพการสัตวบาลตามมาตรา ๓๖ หรือประพฤติผิดจรรยาบรรณ แห่งวิชาชีพการสัตวบาลตามมาตรา ๓๗ มีสิทธิกล่าวโทษผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวบาลผู้นั้นโดยทำ คำกล่าวโทษเป็นหนังสือหรือโดยวิธีอื่นใดยื่นต่อสภาการสัตวบาล ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และ เงื่อนไขที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ

สิทธิการกล่าวหาตามวรรคหนึ่งหรือสิทธิการกล่าวโทษตามวรรคสองสิ้นสุดลง เมื่อพ้นหนึ่งปี นับแต่วันที่ได้รับ ความเสียหายหรือผู้กล่าวโทษรู้เรื่องและรู้ตัวผู้ประพฤติดังกล่าว แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินสามปีนับแต่วันที่มีการประพฤติดังกล่าว

การถอนคำกล่าวหาหรือคำกล่าวโทษที่ได้ยื่นไว้แล้วไม่เป็นเหตุให้ระงับการดำเนินการ ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๙ เมื่อสภาการสัตว์บาลได้รับเรื่องการกล่าวหาหรือการกล่าวโทษตามมาตรา ๓๘ ให้เลขาธิการเสนอเรื่องดังกล่าวต่อประธานอนุกรรมการจรรยาบรรณโดยไม่ชักช้า

มาตรา ๔๐ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณจากสมาชิก ประกอบด้วย ประธานคนหนึ่ง และอนุกรรมการอีกจำนวนไม่น้อยกว่าสองคน มีหน้าที่และอำนาจ สืบสวนหาข้อเท็จจริงในเรื่องที่ได้รับตามมาตรา ๓๙ แล้วทำรายงานพร้อมทั้งความเห็นเสนอ คณะกรรมการเพื่อพิจารณา

คณะกรรมการอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณหลายคณะก็ได้

มาตรา ๔๑ เมื่อคณะกรรมการได้รับรายงานและความเห็นของคณะอนุกรรมการ จรรยาบรรณแล้ว ให้คณะกรรมการพิจารณารายงานและความคิดเห็นดังกล่าว และมีมติอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) ให้คณะอนุกรรมการจรรยาบรรณสืบสวนหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติมเพื่อเสนอให้คณะกรรมการ พิจารณา

(๒) ให้คณะอนุกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนในกรณี que เห็นว่าข้อกล่าวหาหรือ ข้อกล่าวโทษนั้นไม่มีมูล

(๓) ให้ยกข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษในกรณีที่เห็นว่าข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษนั้นไม่มีมูล

มาตรา ๔๒ การสืบสวนและการสอบสวนให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ

มาตรา ๔๓ ในการดำเนินการสอบสวน ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการสอบสวน จากสมาชิก ประกอบด้วย ประธานคนหนึ่ง และอนุกรรมการอีกจำนวนไม่น้อยกว่าสองคน มีหน้าที่ และอำนาจสอบสวนและเสนอผลการสอบสวนพร้อมทั้งความเห็นต่อคณะกรรมการเพื่อวินิจฉัยชี้ขาด

คณะกรรมการอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการสอบสวนหลายคณะก็ได้

มาตรา ๔๔ ให้คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการจรรยาบรรณ และคณะอนุกรรมการสอบสวนมีอำนาจออกหนังสือเรียกบุคคลผู้เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำ หรือส่งเอกสาร หลักฐาน หรือวัตถุใด ๆ เพื่อประโยชน์แก่การดำเนินการของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการดังกล่าว

ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการจรรยาบรรณ และคณะอนุกรรมการสอบสวน ให้กรรมการ อนุกรรมการจรรยาบรรณ และอนุกรรมการสอบสวนเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๔๕ ให้ประธานอนุกรรมการสอบสวนมีหนังสือแจ้งข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษ พร้อมทั้งส่งสำเนาเรื่องที่เกิดกล่าวหาหรือกล่าวโทษให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษไม่น้อยกว่าสิบห้าวันก่อนวันเริ่มทำการสอบสวน

ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษมีสิทธิทำคำชี้แจงหรือนำพยานหลักฐานใด ๆ มาให้คณะอนุกรรมการสอบสวน

คำชี้แจงหรือพยานหลักฐาน ให้ยื่นต่อประธานอนุกรรมการสอบสวนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากประธานอนุกรรมการสอบสวนหรือภายในกำหนดเวลาที่คณะอนุกรรมการสอบสวนจะขยายให้

มาตรา ๔๖ เมื่อคณะอนุกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนเสร็จสิ้นแล้ว ให้เสนอสำนวนการสอบสวนพร้อมทั้งความเห็นต่อคณะกรรมการภายในสามสิบวัน เพื่อให้คณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาด

มาตรา ๔๗ เมื่อคณะกรรมการได้รับสำนวนการสอบสวนและความเห็นของคณะอนุกรรมการสอบสวนแล้ว ให้คณะกรรมการพิจารณาสำนวนการสอบสวนและความคิดเห็นดังกล่าวภายในเก้าสิบวัน

คณะกรรมการอาจให้คณะอนุกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติมก่อนวินิจฉัยชี้ขาดก็ได้

มาตรา ๔๘ คณะกรรมการมีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) ยกข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษ
- (๒) ว่ากล่าวตักเตือน
- (๓) ภาคทัณฑ์
- (๔) พักใช้ใบอนุญาตมีกำหนดเวลาตามความเห็นสมควร แต่ไม่เกินสองปี
- (๕) เพิกถอนใบอนุญาต

ภายใต้บังคับมาตรา ๒๘ คำวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ และให้ทำเป็นคำสั่งสภาการสัตวบาลพร้อมด้วยเหตุผลของคำวินิจฉัยชี้ขาด โดยให้ถือเป็นที่สุด

มาตรา ๔๙ ให้เลขาธิการแจ้งคำสั่งสภาการสัตวบาลตามมาตรา ๔๘ ไปยังผู้ถูกกล่าวหา หรือผู้ถูกกล่าวโทษเพื่อทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ที่มีคำสั่ง และให้บันทึกข้อความตามคำสั่งนั้นไว้ในทะเบียนผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวบาล พร้อมทั้งแจ้งผลการวินิจฉัยชี้ขาดให้ผู้กล่าวหาหรือผู้กล่าวโทษทราบด้วย

หลักเกณฑ์และวิธีการแจ้งคำสั่งตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๕๐ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๙ ห้ามมิให้ผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวบาลซึ่งอยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือถูกเพิกถอนใบอนุญาตทำการซึ่งเป็นการประกอบวิชาชีพการสัตวบาล หรือแสดงด้วยวิธีใด ๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนยังคงมีสิทธิประกอบวิชาชีพดังกล่าวนับแต่วันที่ทราบคำสั่งสภาการสัตวบาลที่สั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือสั่งเพิกถอนใบอนุญาตนั้น

มาตรา ๕๑ ผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวบาลผู้ใดซึ่งอยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตกระทำการฝ่าฝืนตามมาตรา ๕๐ ให้คณะกรรมการสั่งเพิกถอนใบอนุญาตของผู้นั้น

มาตรา ๕๒ ผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวบาลซึ่งถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตอาจขอรับใบอนุญาตอีกได้เมื่อพ้นสองปีนับแต่วันถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาต เมื่อคณะกรรมการได้พิจารณาคำขอรับใบอนุญาต และปฏิเสธการออกใบอนุญาต ผู้นั้นจะยื่นคำขอรับใบอนุญาตได้อีกต่อเมื่อสิ้นระยะเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่คณะกรรมการปฏิเสธการออกใบอนุญาต ถ้าคณะกรรมการปฏิเสธการออกใบอนุญาตเป็นครั้งที่สองแล้ว ผู้นั้นเป็นอันหมดสิทธิขอรับใบอนุญาตตลอดไป

หมวด ๖

การกำกับดูแล

มาตรา ๕๓ ให้รัฐมนตรีมีหน้าที่และอำนาจกำกับดูแลการดำเนินการของสภาการสัตวบาล และการประกอบวิชาชีพการสัตวบาล และสั่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่สอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดำเนินการของสภาการสัตวบาลและการประกอบวิชาชีพการสัตวบาล

มาตรา ๕๔ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในสถานที่ทำการของผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวบาลในเวลาทำการของสถานที่นั้น เพื่อตรวจสอบหรือควบคุมให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) เข้าไปในสถานที่หรือยานพาหนะใด ๆ ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกหรือในเวลาทำการของสถานที่นั้น เพื่อตรวจค้นเอกสารหรือวัตถุใด ๆ ที่อาจใช้เป็นหลักฐานในการดำเนินการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ โดยมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าหากเน้นซ้ำกว่าจะเอาหมายค้นมาได้ เอกสารหรือวัตถุดังกล่าวจะถูกยกย้าย ซุกซ่อน ทำลาย หรือทำให้เปลี่ยนแปลงสภาพไปจากเดิม

(๓) ยึดหรืออายัดเอกสารหรือวัตถุใด ๆ ที่อาจใช้เป็นหลักฐานในการดำเนินคดีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) ออกคำสั่งเป็นหนังสือเรียกบุคคลผู้เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำ หรือส่งเอกสาร หลักฐาน หรือวัตถุใด ๆ เพื่อประโยชน์แก่การดำเนินการของพนักงานเจ้าหน้าที่

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง รัฐมนตรีจะกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขใด ๆ ก็ได้ตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๕๕ ในการปฏิบัติหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัว

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๕๖ ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๗

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๕๗ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๙ หรือมาตรา ๕๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๘ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๙ ผู้ใดไม่มาให้ถ้อยคำหรือไม่ส่งเอกสาร หลักฐาน หรือวัตถุใด ๆ ตามที่เรียก หรือให้ส่งตามมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๕๔ วรรคหนึ่ง (๔) โดยไม่มีเหตุอันสมควร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๐ ความผิดตามมาตรา ๕๘ หรือมาตรา ๕๙ ให้อธิบดีกรมปศุสัตว์หรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมปศุสัตว์มอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระเงินค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในระยะเวลาที่กำหนดแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๖๑ ในระยะเริ่มแรกที่ยังมิได้เลือกกรรมการตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๓) (๔) และ (๕) และเลือกตั้งกรรมการตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๖) ให้คณะกรรมการประกอบด้วย ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นนายกสภาการสัตวบาล และกรรมการตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) เป็นกรรมการ ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน

ให้อธิบดีกรมปศุสัตว์ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการและเป็นเลขานุการคณะกรรมการ และให้อธิบดีกรมปศุสัตว์แต่งตั้งข้าราชการกรมปศุสัตว์จำนวนสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งแต่งตั้งกรรมการปฏิบัติหน้าที่รองเลขาธิการ ประชาสัมพันธ์ เภรัญญิก และผู้ดำรงตำแหน่งอื่นตามความจำเป็น

มาตรา ๖๒ ให้คณะกรรมการตามมาตรา ๖๑ มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ออกข้อบังคับเกี่ยวกับการเป็นสมาชิกและการพ้นจากสมาชิกภาพ การได้มาซึ่งกรรมการ และผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ การปฏิบัติหน้าที่ และหน้าที่และอำนาจของผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ รวมทั้งการประชุมตามพระราชบัญญัตินี้ ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

(๒) ดำเนินการให้ได้มาซึ่งกรรมการตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๓) (๔) (๕) และ (๖) ภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

(๓) ปฏิบัติการอื่นเท่าที่จำเป็นเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ให้คณะกรรมการตามมาตรา ๖๑ พ้นจากหน้าที่ เมื่อได้มาซึ่งกรรมการตามวรรคหนึ่ง (๒) ครบถ้วนแล้ว

มาตรา ๖๓ ในวาระเริ่มแรก มิให้นำมาตรา ๑๕ วรรคสอง มาใช้บังคับกับการเลือกตั้ง กรรมการตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๖) และมีให้นำมาตรา ๑๘ เว้นแต่การเป็นบุคคลล้มละลาย มาใช้บังคับกับกรรมการตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๕) และ (๖)

มาตรา ๖๔ ให้ผู้ซึ่งปฏิบัติงานด้านการสัตวบาลอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ประกอบวิชาชีพการสัตวบาลต่อไปได้ และให้ดำเนินการขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบ วิชาชีพการสัตวบาลจากสภาการสัตวบาล โดยให้ยื่นคำขอภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่มิชอบบังคับเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและการออกใบอนุญาต ทั้งนี้ ในระหว่างระยะเวลาดังกล่าวมิให้นำมาตรา ๒๙ มาใช้บังคับ

มาตรา ๖๕ ภายใต้บังคับมาตรา ๖๒ วรรคหนึ่ง (๑) ให้รัฐมนตรีและคณะกรรมการ ดำเนินการออกกฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ หรือข้อบังคับตามพระราชบัญญัตินี้ ให้แล้วเสร็จ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ทั้งนี้ หากไม่สามารถดำเนินการได้ ให้รัฐมนตรีรายงานเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้ต่อคณะรัฐมนตรี

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

อัตราค่าธรรมเนียม

(๑) ค่าขึ้นทะเบียนและใบอนุญาต เป็นผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวบาลประเภท ก. และค่าต่ออายุใบอนุญาต	ฉบับละ	๕,๐๐๐ บาท
(๒) ค่าขึ้นทะเบียนและใบอนุญาต เป็นผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวบาลประเภท ข. และค่าต่ออายุใบอนุญาต	ฉบับละ	๓,๐๐๐ บาท
(๓) ค่าหนังสือรับรองการขึ้นทะเบียน เป็นผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวบาล	ฉบับละ	๕๐๐ บาท
(๔) ค่าหนังสืออนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ ในการประกอบวิชาชีพการสัตวบาล และหนังสือแสดงวุฒิอื่น ในวิชาชีพการสัตวบาล	ฉบับละ	๒,๐๐๐ บาท
(๕) ค่าใบแทนใบอนุญาตตาม (๑) และ (๒) และค่าใบแทนหนังสือตาม (๔)	ฉบับละ	๕๐๐ บาท

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานในการปฏิบัติงานของบุคคลด้านการสัตวบาลให้มีมาตรฐานเดียวกัน เพื่อประโยชน์ต่อการเลี้ยงและดูแลสัตว์เลี้ยง สมควรให้มีการจัดตั้งสภาการสัตวบาลขึ้น เพื่อส่งเสริมการประกอบวิชาชีพการสัตวบาล ควบคุมและกำหนดมาตรฐานการประกอบวิชาชีพการสัตวบาล และควบคุมมิให้มีการแสวงหาประโยชน์ โดยมีขอบจากบุคคลซึ่งไม่มีความรู้ อันจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อการเลี้ยงและดูแลสัตว์เลี้ยงเพื่อการค้า และส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ตารางแสดงการประกาศใช้
พระราชบัญญัติวิชาชีพอการสัตวบาล พ.ศ. ๒๕๖๕

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
๑	พระราชบัญญัติวิชาชีพอการสัตวบาล พ.ศ. ๒๕๖๕	เล่ม ๑๓๙ ตอนที่ ๕๑ ก หน้า ๑ ลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๕

หมายเหตุ ท่านสามารถสืบค้นกฎหมายดังกล่าวข้างต้นทั้งหมดได้ทางระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา <http://www.krisdika.go.th> และ
ส่วนงานราชกิจจานุเบกษา <http://www.ratchakitcha.soc.go.th>

พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัว
และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว
(ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๕

พระราชบัญญัติ

ศาลเยาวชนและครอบครัว
และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว (ฉบับที่ ๖)
พ.ศ. ๒๕๖๕

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ

พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๕
เป็นปีที่ ๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอม
ของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกวรรคสองของมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๙

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๗/๑ แห่งพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓

“มาตรา ๒๗/๑ การพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๒๗ ให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) การพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๒๗ (๕) (๖) หรือ (๗) ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม

(๒) การพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๒๗ (๑) (๒) (๔) หรือ (๖) ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ

(๓) การพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๒๗ (๓) (๕) หรือ (๗) ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อมีพระบรมราชโองการให้พ้นจากตำแหน่ง”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งและให้ผู้พิพากษาและตุลาการพ้นจากตำแหน่งแต่ในกรณีที่พ้นจากตำแหน่งเพราะความตาย เกษียณอายุ ตามวาระ หรือพ้นจากราชการเพราะถูกลงโทษให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัว และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ ให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ตารางแสดงการประกาศใช้
พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว
พ.ศ. ๒๕๕๓

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
๑	พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัว และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓	เล่ม ๑๒๗ ตอนที่ ๗๒ ก หน้า ๑๒ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๓
๒	พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัว และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘	เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๘๖ ก หน้า ๗๐ ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๘
๓	พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัว และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘	เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๑๒๐ ก หน้า ๓๒ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๘
๔	พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัว และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๙	เล่ม ๑๓๓ ตอนที่ ๑๐ ก หน้า ๑ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๙
๕	พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัว และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙	เล่ม ๑๓๓ ตอนที่ ๑๐๙ ก หน้า ๒๔ ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๙
๖	พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัว และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๕	เล่ม ๑๓๙ ตอนที่ ๓๒ ก หน้า ๔ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๕

หมายเหตุ ท่านสามารถสืบค้นกฎหมายดังกล่าวข้างต้นทั้งหมดได้ทางระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
 ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา <http://www.krisdika.go.th> และ
 ส่วนงานราชกิจจานุเบกษา <http://www.ratchakittha.soc.go.th>

พระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๖๕

พระราชบัญญัติ
อ้อยและน้ำตาลทราย (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๖๕

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ
พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๕
เป็นปีที่ ๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยอ้อยและน้ำตาลทราย

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล
ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้
โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้
เพื่อให้การควบคุมและติดตามการนำเข้าน้ำตาลทรายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อันจะเป็นประโยชน์
ในการรักษาความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไข
ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา
ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกบทนิยามคำว่า “น้ำตาลทราย” และ “ผลพลอยได้” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. ๒๕๒๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“น้ำตาลทราย” หมายความว่า น้ำตาลไม่ว่าจะอยู่ในรูปใดที่ผลิตได้จากอ้อยและให้หมายความรวมถึงน้ำอ้อยซึ่งได้จากการหีบอ้อยในกระบวนการผลิตของโรงงาน และน้ำอ้อยซึ่งเคี้ยวเป็นน้ำเชื่อมหรือรูปอื่นไม่ว่าจะใช้ในการผลิตน้ำตาลทรายหรือไม่ และในกรณีที่มีการนำผลพลอยได้มารวมเพื่อคำนวณราคาอ้อยและผลตอบแทนการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทราย ให้หมายความรวมถึงผลพลอยได้ด้วย

“ผลพลอยได้” หมายความว่า กากอ้อย กากน้ำตาล และให้หมายความรวมถึงผลพลอยได้อื่นใดที่ได้จากการผลิตน้ำตาลทรายตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกบทนิยามคำว่า “โรงงาน” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. ๒๕๒๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“โรงงาน” หมายความว่า โรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานซึ่งผลิตน้ำตาลทราย เว้นแต่เป็นโรงงานซึ่งผลิตน้ำตาลทรายประเภท วิธีการผลิตและกำลังการผลิต ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง และให้หมายความรวมถึงผู้ซึ่งได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการโรงงานผลิตน้ำตาลทรายด้วย”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖ และมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. ๒๕๒๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

มาตรา ๖ เพื่อรักษาความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศและคุ้มครองรักษาผลประโยชน์ของชาวไร่อ้อยในด้านการผลิตและจำหน่าย และให้เกิดความเป็นธรรมแก่โรงงานและผู้บริโภค การจัดระบบการบริหารจัดการ รวมทั้งการพัฒนาและส่งเสริมการผลิตและจำหน่ายอ้อยและน้ำตาลทราย ให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ให้ถือว่าบรรดากรรมการ อนุกรรมการและคณะทำงานตามพระราชบัญญัตินี้ และลูกจ้างที่จ้างโดยใช้เงินกองทุน เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต หรือกฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติหรือคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐมีมติว่า กรรมการ อนุกรรมการ หรือคณะทำงานตามพระราชบัญญัตินี้ หรือลูกจ้างตามวรรคหนึ่ง ผู้ใดทุจริตหรือประพฤติมิชอบให้รัฐมนตรีผู้สั่งแต่งตั้ง สำหรับกรณีของกรรมการที่รัฐมนตรีแต่งตั้ง และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมสำหรับกรณีอื่น สั่งให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่ง และในกรณีการกระทำของผู้นั้นเป็นความผิดอาญาด้วย ให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติหรือคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐดำเนินการต่อไปตามอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตหรือกฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แล้วแต่กรณี”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติอัยและน้ำศาลทราย พ.ศ. ๒๕๒๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๑ ผู้แทนชาวไร่อ้อยและผู้แทนโรงงานต้องมีสัญชาติไทย และไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๒) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ได้พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี หรือเป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๓) เคยเป็นผู้ถูกสั่งให้ออกตามมาตรา ๗ วรรคสอง

(๔) เคยถูกถอดถอนออกจากตำแหน่งตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตหรือตามกฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(๕) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(๖) เป็นกรรมการบริหารพรรคการเมืองหรือเจ้าหน้าที่พรรคการเมือง

ผู้แทนชาวไร่อ้อยต้องเป็นชาวไร่อ้อยซึ่งได้รับการเสนอชื่อจากสถาบันชาวไร่อ้อย โดยต้องคำนึงถึงสัดส่วนของปริมาณอ้อยของสมาชิกของแต่ละสถาบัน และต้องไม่เป็นกรรมการ กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ ที่ปรึกษา พนักงานหรือลูกจ้างของโรงงาน

ผู้แทนโรงงานต้องเป็นกรรมการ กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ ที่ปรึกษา พนักงานหรือลูกจ้างของโรงงานซึ่งได้รับการเสนอชื่อจากสมาคมโรงงาน และต้องคำนึงถึงสัดส่วนตามกำลังผลิตของสมาชิกของสมาคมโรงงาน

การเสนอและการถอดถอนผู้แทนชาวไร่อ้อยและผู้แทนโรงงานให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด”

มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสี่ของมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. ๒๕๒๗

“ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการหรือมีแต่ไม่ครบไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้คณะกรรมการปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ โดยให้ถือว่าคณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่มีอยู่ ซึ่งต้องมีผู้แทนจากส่วนราชการ ผู้แทนชาวไร่อ้อย และผู้แทนโรงงาน อย่างน้อยฝ่ายละหนึ่งคน เว้นแต่มีกรรมการรวมกันเหลืออยู่ไม่ถึงกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. ๒๕๒๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๖ ในกรณีที่ไม่มีประธานกรรมการหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการคนที่หนึ่งปฏิบัติหน้าที่แทน ถ้าไม่มีประธานกรรมการและรองประธานกรรมการคนที่หนึ่งหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการคนที่สองปฏิบัติหน้าที่แทน ถ้าไม่มีประธานกรรมการและรองประธานกรรมการทั้งสองคนหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้เลขานุการเรียกประชุมเพื่อให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานกรรมการ”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. ๒๕๒๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑) กำหนดยุทธศาสตร์ นโยบายและแผนแม่บท การบริหารจัดการระบบอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทรายเพื่อให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทรายให้เกิดประโยชน์สูงสุดภายใต้คุณภาพด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความใน (๑๘) ของมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. ๒๕๒๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑๘) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจำหน่ายน้ำตาลทรายเพื่อใช้บริโภคในราชอาณาจักร”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความใน (๒๔) ของมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. ๒๕๒๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๒๔) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมเพื่อการบริหารจัดการอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทราย และเพื่อการวิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทรายและวิธีการชำระค่าธรรมเนียม ตลอดจนอัตราค่าบำรุงและวิธีการชำระค่าบำรุงสถาบันชาวไร่อ้อย”

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความใน (๒๘) ของมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. ๒๕๒๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๒๘) กำหนดค่าตอบแทนคณะกรรมการต่าง ๆ คณะอนุกรรมการและคณะทำงาน ตามพระราชบัญญัตินี้ นอกจากคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย”

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในวรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ ของมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. ๒๕๒๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“การกำหนดตาม (๑) (๑๔) (๑๕) (๑๙) (๒๐) (๒๕) (๒๘) และ (๓๐) ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

การกำหนดตาม (๒) (๔) (๙) (๑๐) (๑๒) (๑๓) (๑๖) (๑๗) (๑๘) (๒๑) (๒๒) (๒๓) (๒๔) และ (๒๖) ต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรี

การกำหนดตาม (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) (๑๑) (๑๒) (๑๓) (๑๔) (๑๕) (๑๖) (๑๗) (๑๘) (๑๙) (๒๐) (๒๑) (๒๒) (๒๓) (๒๔) (๒๕) (๒๖) และ (๓๐) ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. ๒๕๒๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ให้นำมาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. ๒๕๒๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๓ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งเรียกว่า “กองทุนอ้อยและน้ำตาลทราย” มีฐานะเป็นนิติบุคคล และให้มีสำนักงานอยู่ในกรุงเทพมหานครหรือปริมณฑล โดยมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

(๑) สนับสนุน ส่งเสริม ศึกษา วิจัย และพัฒนา อุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทราย ให้เป็นไปตามนโยบายของประเทศในด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม อย่างยั่งยืน

(๒) รักษาเสถียรภาพของอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทราย เพื่อผลประโยชน์ของชาวไร่อ้อย โรงงาน และผู้บริโภค เพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ

(๓) กระทำการอื่นที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกองทุน

มาตรา ๒๔ ให้คณะกรรมการตั้งตั้งคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการบริหารกองทุน” ประกอบด้วยผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์หนึ่งคน ผู้แทนกระทรวงการคลังหนึ่งคน ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์หนึ่งคน ผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรมหนึ่งคน ผู้แทนสำนักงานประมาทหนึ่งคน ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทยหนึ่งคน ผู้แทนชาวไร่อ้อยสี่คน ผู้แทนโรงงานสี่คนและผู้ทรงคุณวุฒิที่คณะกรรมการเสนอหนึ่งคน เป็นกรรมการ

ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนเลือกกรรมการด้วยกันเป็นประธานกรรมการและรองประธานกรรมการตำแหน่งละหนึ่งคน

ให้ผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนอ้อยและน้ำตาลทรายเป็นเลขานุการคณะกรรมการบริหารกองทุน

กรรมการตามวรรคหนึ่ง ต้องไม่ดำรงตำแหน่งกรรมการหรืออนุกรรมการในคณะกรรมการอื่นใด ซึ่งตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้

ให้นำมาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๒๕ คณะกรรมการบริหารกองทุนมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ให้คำปรึกษาหรือข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการในเรื่องตามมาตรา ๑๗ (๒๗)

(๒) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในเรื่องต่าง ๆ ตามมาตรา ๒๓

(๓) กำหนดระเบียบว่าด้วยการเก็บรักษา การหาผลประโยชน์และการใช้จ่ายเงินกองทุน

(๔) ปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนด หรือคณะกรรมการมอบหมาย

(๖) บริหาร และควบคุมการปฏิบัติงานกองทุนให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

การกำหนดตาม (๒) และ (๓) ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ

ให้นำมาตรา ๒๑ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

คณะกรรมการหรือคณะทำงานที่คณะกรรมการบริหารกองทุนจะมอบหมายให้ปฏิบัติกรแทน คณะกรรมการบริหารกองทุน ต้องประกอบด้วยผู้แทนส่วนราชการ ผู้แทนชาวไร่อ้อย และผู้แทน โรงงาน ตามอัตราส่วนที่กำหนดไว้ตามมาตรา ๒๔”

มาตรา ๑๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติอ้อยและ น้ำตาลทราย พ.ศ. ๒๕๒๗

“มาตรา ๒๕/๑ ให้กองทุนมีสำนักงานเรียกว่า “สำนักงานกองทุนอ้อยและน้ำตาลทราย” มีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) ปฏิบัติงานธุรการของคณะกรรมการบริหารกองทุน
- (๒) เก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการรับจ่ายเงินกองทุน
- (๓) ดำเนินการต่าง ๆ ของกองทุนและประสานงานกับสำนักงาน คณะกรรมการและ คณะกรรมการอื่น ๆ ตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการหรือคณะกรรมการบริหารกองทุนมอบหมาย

ให้มีผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนอ้อยและน้ำตาลทรายเป็นผู้บังคับบัญชาลูกจ้างของสำนักงาน กองทุนอ้อยและน้ำตาลทรายและรับผิดชอบต่อคณะกรรมการบริหารกองทุนในการบริหารกิจการ ของกองทุน เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุน กฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ รวมทั้งคำสั่ง นโยบาย และมติของคณะกรรมการบริหารกองทุน”

มาตรา ๑๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติอ้อย และน้ำตาลทราย พ.ศ. ๒๕๒๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๗ กองทุนประกอบด้วย

- (๑) ค่าธรรมเนียมเพื่อการบริหารจัดการอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทราย
- (๒) ค่าธรรมเนียมเพื่อการวิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทราย
- (๓) เบี้ยปรับตามมาตรา ๑๗ (๒๕)
- (๔) เงินที่ได้รับตามมาตรา ๕๗
- (๕) ดอกผลของกองทุน
- (๖) เงินกู้
- (๗) เงินและทรัพย์สินที่ได้รับมาเพื่อคุ้มครองและพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม
- (๘) เงินและทรัพย์สินที่ได้รับจากการดำเนินงานของกองทุน

(๙) เงินและทรัพย์สินอื่น ๆ ที่ตกเป็นของกองทุน

มาตรา ๒๘ ให้ชาวไร่อ้อยและโรงงานชำระค่าธรรมเนียมเพื่อการบริหารจัดการอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทราย และเพื่อการวิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทราย โดยคำนวณจากปริมาณอ้อยที่ส่งให้แก่โรงงานและจากปริมาณน้ำตาลทรายและผลพลอยได้ที่ผลิตได้ แล้วแต่กรณี ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด”

มาตรา ๑๘ ให้ยกเลิกมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. ๒๕๒๗

มาตรา ๑๙ ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. ๒๕๒๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ให้นำมาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มาตรา ๒๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. ๒๕๒๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๑ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งกรรมการคนหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการน้ำตาลทราย” ประกอบด้วยผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์หนึ่งคน ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์สองคน ผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรมสองคน ผู้แทนชาวไร่อ้อยห้าคน และผู้แทนโรงงานห้าคน เป็นกรรมการ

ให้คณะกรรมการน้ำตาลทรายเลือกกรรมการด้วยกันเป็นประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และเลขานุการตำแหน่งละหนึ่งคน

ให้นำมาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มาตรา ๒๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. ๒๕๒๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๗ ผู้ใดจะนำเข้าน้ำตาลทรายต้องได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการและต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด”

มาตรา ๒๒ ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. ๒๕๒๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ราคาอ้อยขั้นต้นและผลตอบแทนการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายขั้นต้นต้องไม่น้อยกว่าร้อยละแปดสิบ แต่ไม่เกินร้อยละเก้าสิบห้าของประมาณการรายได้ที่คำนวณได้ โดยให้คำนึงถึงต้นทุนการผลิตอ้อยและน้ำตาลทรายประกอบด้วย”

มาตรา ๒๓ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. ๒๕๒๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๖ ในกรณีที่ราคาอ้อยขั้นสุดท้ายและผลตอบแทนการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายขั้นสุดท้ายต่ำกว่าราคาอ้อยขั้นต้นและผลตอบแทนการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายขั้นต้นให้กองทุนนำเงินตามมาตรา ๒๗ (๑) (๒) และ (๔) มาจ่ายชดเชยให้แก่โรงงานเท่ากับส่วนต่างดังกล่าวตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด”

มาตรา ๒๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. ๒๕๒๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๗ ในกรณีที่ราคาอ้อยขั้นสุดท้ายและผลตอบแทนการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายขั้นสุดท้ายสูงกว่าราคาอ้อยขั้นต้นและผลตอบแทนการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายขั้นต้นให้โรงงานนำส่งเงินเข้ากองทุนจากรายได้สุทธิตามมาตรา ๕๔ ตามอัตราและภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด

เมื่อโรงงานนำส่งเงินเข้ากองทุนตามวรรคหนึ่งแล้ว หากมีเงินเหลือที่โรงงานจะต้องชำระค่าอ้อยเพิ่มให้แก่ชาวไร้อ้อยตามมาตรา ๕๖ วรรคสอง ให้โรงงานจ่ายให้กับชาวไร้อ้อยโดยคำนึงถึงการจ่ายเงินให้แก่ผู้ปลูกอ้อยโดยตรง ซึ่งหัวหน้ากลุ่มชาวไร้อ้อยต้องแจ้งชื่อชาวไร้อ้อยตามจำนวนไร่และจำนวนตันอ้อยต่อโรงงาน”

มาตรา ๒๕ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. ๒๕๒๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑) ปฏิบัติงานธุรการของคณะกรรมการและคณะกรรมการอื่น ๆ ตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่คณะกรรมการบริหารกองทุน”

มาตรา ๒๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๑/๑) ของมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. ๒๕๒๗

“(๑/๑) จัดทำยุทธศาสตร์ นโยบายและแผนแม่บท การบริหารจัดการระบบอุตสาหกรรมอ้อย และน้ำตาลทรายเพื่อให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทรายให้เกิดประโยชน์สูงสุดภายใต้ คุลยภาพด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม”

มาตรา ๒๗ ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับยังคงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระ หรือพ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุอื่น ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการว่างลงไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนประกอบด้วย กรรมการเท่าที่เหลืออยู่ เว้นแต่เหลือกรรมการผู้แทนชาวไร่อ้อยและกรรมการผู้แทนโรงงานน้อยกว่า ฝ่ายละสองคน ให้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารกองทุนตามพระราชบัญญัติอ้อยและ น้ำตาลทราย พ.ศ. ๒๕๒๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๘ บรรดาระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่ง ที่ออกตามพระราชบัญญัติอ้อยและ น้ำตาลทราย พ.ศ. ๒๕๒๗ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับต่อไป เพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. ๒๕๒๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งตามพระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. ๒๕๒๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

การดำเนินการออกระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จ ภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการได้ให้รัฐมนตรีรายงาน เหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

มาตรา ๒๙ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. ๒๕๒๗ ได้ใช้บังคับมาเป็นระยะเวลาอันยาวนาน ทำให้บทบัญญัติบางประการไม่สอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศ จนเป็นเหตุให้มีการร้องเรียนว่าขัดต่อข้อกำหนดขององค์การการค้าโลก ตลอดจนบทบัญญัติของกฎหมายปัจจุบันก่อให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติที่ทำให้การดำเนินงานตามพระราชบัญญัตินี้เป็นไปอย่างไม่มีประสิทธิภาพและไม่เอื้อต่อการส่งเสริมและสนับสนุนอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทราย อีกทั้งควรคำนึงถึงความเป็นธรรมกับทุกฝ่ายในระบบอ้อยและน้ำตาลทราย อันเป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายดังกล่าว เพื่อไม่ให้ขัดต่อพันธกรณีระหว่างประเทศและเพื่อประโยชน์ต่อชาวไร่อ้อย โรงงานน้ำตาลทราย ผู้บริโภค และระบบเศรษฐกิจของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

**ตารางแสดงการประกาศใช้
พระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. ๒๕๒๗**

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
๑	พระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. ๒๕๒๗	เล่ม ๑๐๑ ตอนที่ ๑๐๓ ฉบับพิเศษ หน้า ๑ ลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๒๗
๒	พระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๕	เล่ม ๑๓๙ ตอนที่ ๗๘ ก หน้า ๑ ลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๕

หมายเหตุ ท่านสามารถสืบค้นกฎหมายดังกล่าวข้างต้นทั้งหมดได้ทางระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา <http://www.krisdika.go.th> และ
ส่วนงานราชกิจจานุเบกษา <http://www.ratchakitcha.soc.go.th>

ส่วนที่ ๓
พระราชกำหนด
ที่รัฐสภาอนุมัติในปี พ.ศ. ๒๕๖๕

พระราชกำหนดผ่อนผันให้กระทรวงการคลัง
ค้ำประกันการชำระหนี้ของสำนักงาน
กองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๖๕

พระราชกำหนด
ผ่อนผันให้กระทรวงการคลังค้ำประกันการชำระหนี้
ของสำนักงานกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง
พ.ศ. ๒๕๖๕

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ
พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

ให้ไว้ ณ วันที่ ๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๕
เป็นปีที่ ๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการผ่อนผันให้กระทรวงการคลังค้ำประกันการชำระหนี้
ของสำนักงานกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๗๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงทรง
พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกำหนดขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกำหนดนี้เรียกว่า “พระราชกำหนดผ่อนผันให้กระทรวงการคลัง
ค้ำประกันการชำระหนี้ของสำนักงานกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๖๕”

มาตรา ๒ พระราชกำหนดนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีเห็นว่ามิวิฤตการณ์ด้านน้ำมันเชื้อเพลิงตามกฎหมาย
ว่าด้วยกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงเกิดขึ้นและสำนักงานกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงมีความจำเป็นโดยเร่งด่วนที่จะต้อง
กู้ยืมเงินเพื่อแก้ไขปัญหาวิฤตการณ์ดังกล่าว และกระทรวงการคลังเห็นสมควรเข้าค้ำประกัน

การชำระหนี้รายนั้น กระทรวงการคลังโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรีอาจค้ำประกันการชำระหนี้ดังกล่าว
ครั้งเดียวหรือหลายครั้งได้ตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารหนี้สาธารณะโดยมีให้นำมาตรา ๑๙
แห่งพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. ๒๕๔๘ มาใช้บังคับแก่การค้ำประกันดังกล่าว

การค้ำประกันตามวรรคหนึ่งให้กระทำได้เฉพาะที่ลงนามในหนังสือหรือสัญญาค้ำประกัน
ภายในระยะเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ และต้องมีวงเงินรวมไม่เกิน
หนึ่งแสนห้าหมื่นล้านบาท

ในกรณีที่กระทรวงการคลังต้องชำระหนี้ตามวรรคหนึ่งในฐานะผู้ค้ำประกัน ให้สำนักงาน
กองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงมีหน้าที่ชำระคืนให้แก่กระทรวงการคลังจนครบถ้วนภายในระยะเวลา
ที่กระทรวงการคลังกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน
รักษาการตามพระราชกำหนดนี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกำหนดฉบับนี้ คือ โดยที่ปัจจุบันราคาน้ำมันเชื้อเพลิงในตลาดโลกปรับตัวขึ้นอย่างรวดเร็วจนเป็นวิกฤตการณ์ด้านน้ำมันเชื้อเพลิง ส่งผลให้ราคาน้ำมันเชื้อเพลิงในประเทศปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องอันกระทบโดยตรงต่อภาวะการครองชีพและการดำรงชีพของประชาชนทั่วประเทศ และกระทบต่อการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบการและเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม สำนักงานกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงจำเป็นต้องกู้เงินอย่างเร่งด่วนเพื่อนำมาใช้ในการรักษาเสถียรภาพระดับราคาน้ำมันเชื้อเพลิง แต่โดยที่กระทรวงการคลังไม่อาจค้ำประกันการชำระหนี้ของสำนักงานกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงได้ตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารหนี้สาธารณะ จึงจำเป็นต้องผ่อนผันให้กระทรวงการคลังค้ำประกันการชำระหนี้ของสำนักงานกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงได้ในห้วงระยะเวลาหนึ่ง เพื่อให้สำนักงานกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงสามารถกู้เงินเพื่อเสริมสภาพคล่องทางการเงินให้แก่กองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงในการรักษาเสถียรภาพระดับราคาน้ำมันเชื้อเพลิงให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมซึ่งเป็นการแก้ไขวิกฤตการณ์ดังกล่าวให้บรรเทาเบาบางลง อันเป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้เพื่อประโยชน์ในอันที่จะรักษาความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้

ตารางแสดงการประกาศใช้
พระราชกำหนดผ่อนผันให้กระทรวงการคลังค้ำประกันการชำระหนี้
ของสำนักงานกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๖๕

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
๑	พระราชกำหนดผ่อนผันให้กระทรวงการคลังค้ำประกันการชำระหนี้ของสำนักงานกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๖๕	เล่ม ๑๓๙ ตอนที่ ๖๒ ก หน้า ๑ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๖๕

หมายเหตุ ท่านสามารถสืบค้นกฎหมายดังกล่าวข้างต้นทั้งหมดได้ทางระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา <http://www.krisdika.go.th> และ ส่วนงานราชกิจจานุเบกษา <http://www.ratchakitcha.soc.go.th>

“ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติ
จะตราขึ้นเป็นกฎหมายได้ก็แต่โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา”

(บทบัญญัติมาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐)

ออกแบบและพิมพ์ที่

สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๐ ๒๘๓๑ ๙๔๑๕, ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๖๖, ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๗๒, ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๗๖